

ព្រះ
ច្បាប់
សេចក្តីប្រជុំសភាសានៃ
វិទ្យាស្ថានជាតិ

និង
សេចក្តីប្រជុំសភាសានៃ

វិទ្យាស្ថានជាតិ

មហាវិទ្យាល័យជាតិ

៨

កម្រិតក្នុងក្រុម: ចីវរក្នុងក្រុម:

ចម្រើនក្នុងក្រុម: នឹង កោសល្យក្នុងក្រុម:

រចនាសម្ព័ន្ធ ២

ការស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវ

ឆ. ២០០៧

richi Ito
Shigeta

វិទ្យាប័ណ្ណ មហាវិទ្យាល័យ

តំបន់ភាគ

៨

កម្រិតស្រុក ប្រឹក្សាស្រុក

សម្រាប់ស្រុក ៨៨ កោសស្រុក

ព. ៧. ៦០០

[១] តេជ សមយេន តុដ្ឋោ កកក សាវត្ថិយំ
 វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ណំ កស្ស អាភមេ ។ តេជ ទោ
 បន សមយេន ភិសមត្តា បាវយ្យកា^(១) ភិក្ខុ សទ្ធ
 អាត្មកា សទ្ធ បិណ្ណចាតំកា សទ្ធ បិសុក្ខលំកា
 សទ្ធ តេជវិកា សាវត្ថិ កច្ឆត្តា កកវន្តំ ទស្សនាយ
 ឧបកត្តាយ វស្សបនាយិកាយ ជាសត្ថិសុ សាវត្ថិយំ
 វស្សបនាយិកំ សម្ពាវតំ អន្តរាគត្តេ សាគតេ វស្សំ
 ឧបកត្ថិសុ ។ តេ ទុក្ខណ្ណិក្សតា វស្សំ វសិសុ អាសន្នេ ។
 តោ កកក វិហារតិ វិកោ ទស្ស យោជនេសុ ន ធម៌យំ
 លកាម កកវន្តំ ទស្សនាយាតិ ។ អថទោ តេ ភិក្ខុ
 វស្សំ វុត្តា តេមាសច្ចយេន កតាយ បរិវណាយ ទេវ
 វស្សន្តេ ទុនកសត្តំហោ ឧនកចិក្ខុល្លេ ទិកមុណ្ណហិ

១ បាវយ្យកាវិ បាយោ ។

[១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធបានព្រះភាគគង្គីក្នុងជេតវហារម របស់
 អនាថបិណ្ណិកសេដ្ឋី ទៀចក្រុងសាវត្ថិ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុ
 នៅក្នុងជេតវហារ^(១) ប្រមាណ ៣០ រួច សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
 វិប្រា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ណបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តប្រើសំពត់បង្អួកល្អ ជាអ្នក
 ប្រព្រឹត្តប្រើតែចំរេ ព្រ គ្រប់ប្រទាំងអស់ ទាំងទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថិ ដើម្បី
 កាលព្រះមានព្រះភាគ កាលបើគង្គីវិលចូលវស្សាដឹកលាស់មកហើយ
 ក៏មិនអាចនឹងទៅទូទាត់ចូលវស្សា ក្នុងក្រុងសាវត្ថិបានឡើយ ហើយទាំង
 គ្នាចូលទៅចាំវស្សាក្នុងក្រុងហេតុនាពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 នៅចាំវស្សា ទាំងទានសេចក្តីផ្សេង ព្រោះគិតថា ព្រះមានព្រះភាគ
 ព្រះអង្គគង្គីនៅក្នុងទីដីគោយន៍ទាំងឡាយ ចង្វាយ ៦ យោជន៍អំពីទីនេះទៅ
 យើងទាំងឡាយមិនសមបើមិនបានទៅកាលព្រះអង្គសោះ ។ គ្រានោះ
 ពួកភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សាអស់គ្រប់រយ^(២) រួចហើយក៏នាំគ្នាប្តីបក-
 លោក (ថ្ងៃនោះ) នៅមានទឹកភ្លៀងបាក់ជាភ្នំ មានទឹកកករំពើលនៅ
 ឡើយ (ភិក្ខុទាំងនោះ) ក៏មានចិត្តទាំងឡាយ ទទឹកដោក បាទសេចក្តី

១ យោជន៍ថា ទៅក្នុងជេតវហារដ្ឋីច្រើនជាង ១ ២ បិទ ។

ដំបូង កិលានុត្តរា យេន សាវត្ថី ជេតវនំ អនាថិ-
 ចំណុំកេស្យ អាកាមោ យេន ភគវា តេនុបសង្កម្មីសុ
 ឧបសង្កម្មិត្តា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ ឯសិទ្ធិសុ ។
 អាចិណ្ណំ ទោ ចនេតំ តុត្តានំ ភគវន្តានំ អាគន្ធកេហិ
 កិក្ខុហិ សន្និ បដិសន្នានិកុំ ។ អថទោ ភគវា តេ កិក្ខុ
 ឯតនោច កត្វិ កិក្ខុវេ ទមនិយំ កត្វិ យាបនិយំ កត្វិ
 សមត្តា សន្នោនមាតា អវិទមាតា ជាសុតំ វស្សុ វសិទ្ធិ
 ន ច ចំណូកេន កិលមិត្តានិ ។ ទមនិយំ ភគវា
 យាបនិយំ ភគវា សមត្តា ច មយំ កន្តុ សន្នោនមាតា
 អវិទមាតា វស្សុ វសិទ្ធិ ន ច ចំណូកេន កិលមិត្តា
 ន ច មយំ កន្តុ តិសមត្តា ចាវេយ្យតា កិក្ខុ សាវត្ថី
 អាគន្ធត្តា ភគវន្តំ នស្សនាយ ឧបកម្ពាយ វស្សុបទា-
 យំកាយ ទាសក្ខិត្តា សាវត្ថិយំ វស្សុបទាយំកំ សម្ពា-
 វេតុំ អន្តរាមត្តេ សាគេតេ វស្សុ ឧបកម្ពិត្តា តេ

លំបាកតាយ ឆាំឆារដើរសំដៅទៅកាន់គ្រងសាវត្ថីហើយចូលទៅវត្តជេតវន
 របស់អនាថចំណុំកេស្យដើរលើព្រះដីមានព្រះភាគគង់ទៅ លុះចូលទៅដល់
 ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងចំសមត្តរ ។ ការ
 ស្រុសស្រួលទទួលជាមួយនឹងភ្នែកភ័ក្ត្រភាគខ្ពង់ខ្ពស់ ជាទំនៀមរបស់ព្រះ
 ពុទ្ធដីមានព្រះភាគគ្រប់ព្រះអង្គ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់
 មានព្រះបន្ទូលនេះនឹងភ័ក្ត្រទាំងនោះថា ម្ចាស់ភ័ក្ត្រទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នា
 ល្អអស់ត្រាំបាទទេ អ្នករាល់គ្នាល្អម្រិត្តទៅបាទស្រួលទេ អ្នក
 ទាំងឡាយមានសេចក្តីសាមគ្គីស្មោះស្រមៃវិវាទទាស់ទែនគ្នា ទៅបារិស្ស
 ស្រួលបួលមិនលំបាកដោយកាយបំណុលទេ ។ ភ័ក្ត្រទាំងនោះក្រាប
 បង្គំទូលថា បតិក្រព្រះដីមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាល្អអស់ត្រាំ
 បាទ បតិក្រព្រះដីមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាល្អម្រិត្តទៅបាទ
 បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាសាមគ្គីស្មោះស្រ ឥតមានវិវាទ
 ទាស់ទែនគ្នាទេ ទៅបារិស្សក៏ស្រួលបួលមិនលំបាកដោយកាយបំណុ-
 លទេ បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយទៅក្នុងវិវាទបាថា
 ប្រមាណ លទ រូបមកកាន់គ្រងសាវត្ថីនេះ ដើម្បីគាល់ព្រះអង្គ កាលថ្ងៃ
 ក៏ដ៏ចូលវស្សុជិតណា សំហើយ ក៏មិនអាចនឹងមកទាន់ពេលចូលវស្សុក្នុង
 គ្រងសាវត្ថីបានឡើយ ក៏ទៅបារិស្សក្នុងគ្រងសាគេតនាពាក់ស ច្បាលផ្លូវ

មយំ ភន្តេ ឧក្កុណ្ណត្រុតា វស្សំ វសិញ្ញា អាសន្តេ វិហោ
 កកាវិហារិនិ វិគោ ធម្មយោជនសុ ធម្ម មយំ លកាម
 ភកវុត្តំ នស្សនាយាតិ អដទោ មយំ ភន្តេ វស្សំ វុត្តា
 តេមាសច្ចុយេន កកាយ ចវរណាយ នេវ វស្សន្តេ
 ឧនកសន្តិហោ ឧនកធិក្កុល្លោ ឧកថុល្លោហិ ចិវវេហិ
 កិលទ្ធកុរោ អន្ធានំ អាគតាតិ ។

[២] អដទោ កកាវិ ឯវស្សំ ចិវវេហេ ឯវស្សំ មក-
 រណោ នម្ពី កកំ កកុតា កិក្កុ អាមន្តេសិ អនុជាធានិ
 កិក្កុវេ វស្សំ វុត្តានំ កិក្កុនំ កកបិណំ អន្តវត្ថុ ។ អន្ត-
 តកបិណានំ វេ កិក្កុវេ មញ្ច^(១) កម្មវិស្សន្តិ អាធា-
 មន្តនារោ អសមាធាននារោ តណារោជនំ យារនត្ថចិវវិ
 យោ ច កកុ ចិវវុញ្ញោ លោ នេសំ កវិស្សន្តតិ ។

* ចញ្ចវិស័យកថា ទំស្សតិ ។

(ខោរោ) ចកិត្រព្រះអន្តិដ៏ចំរើន ឡំព្រះអន្តិទាំងនោះនៅចាំវស្សាទាំង
 មានសេចក្តីអន្តរក ព្រោះគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះអន្តិគង្គីទៅក្នុងទី
 ដ៏គយើងទាំងឡាយ ចម្ងាយ ឯយោជន៍អំពីទីនោះទៅ យើងទាំងឡាយ
 មិនសមរម្យមិនបានទៅគាល់ព្រះអន្តិសោះ ចកិត្រព្រះអន្តិដ៏ចំរើន លុះ
 ឡំព្រះអន្តិទាំងអស់គ្នាទៅចាំវស្សាអស់ត្រឹមពេលហើយក៏នាំគ្នាធ្វើបរិវេណ
 (ព្រៃយជ្ជវិទ្យា) នៅមានទំនងគ្នាទាំងអស់ មានទំនាក់ទំនងទៅ
 ឡើយ ទើបឡំព្រះអន្តិទាំងអស់គ្នាបានចិវវិទំនងឡាយទទឹកដោត ចុះ
 សេចក្តីសិប្បកាយមកកាមផ្លូវឡាយ ។

[២] ព្រោះនិទាននេះ អំណើវនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រើន
 ធ្វើដំបូងហើយត្រាស់ចាំកិក្កុទាំងឡាយ ឡាយកិក្កុទាំងឡាយ គង់-
 នតសុញ្ញាភិក្កុកកិក្កុវេសេបាននៅចាំវស្សាចុះហើយត្រាលកបិណបាន ។
 ឡាយកិក្កុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកទាំងឡាយបានត្រាលកបិណហើយ នឹង
 សម្រេចអាទិសិទ្ធិ យ៉ាង គីត្រាចំរើ (ណា) មិនបាច់លា (កិក្កុមជ្ជត្ថ) ១
 ត្រាចំរើ (ណា) មិនបាច់យកវិគិច្ចវិ (គ្រប់ប្រដាប់) ១ (ឆាន់) គណ-
 ភោជនបាទ ១ (ទុកដាក់) អតិរេកចិវវេបានកាមត្រិវការ ១ ចិវវេលា
 វេលាភិក្កុទ្រឹក្កុនិគាណសនោះ ចិវវេនោះនឹងមានដល់កិក្កុទាំងនោះ ១ ។

អត្ថកកម្មិណ្ឌំ វេ កិក្ខុវេ កមិណិ បញ្ចិ^(១) កប្បិស្សន្តិ ។
 វិវត្ត បទ កិក្ខុវេ កមិណិ អត្ថិវត្តំ ។ ព្យត្តេន កិក្ខុវា
 បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេត្រោ សុណាតុ មេ កន្ត
 សង្ឃោ កមិណិ សង្ឃស្ស កមិណិសុស្សំ ឧប្បន្នំ ។ យនិ
 សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ សង្ឃោ កមិណិ កមិណិសុស្សំ កត្តន្ទា-
 មស្ស កិក្ខុវេ ធនេយ្យ កមិណិ អត្ថិវត្តំ ។ វិសា
 ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្ត សង្ឃោ កមិណិ សង្ឃស្ស
 កមិណិសុស្សំ ឧប្បន្នំ ។ សង្ឃោ កមិណិ កមិណិសុស្សំ
 កត្តន្ទាមស្ស កិក្ខុវេ ធនិ កមិណិ អត្ថិវត្តំ ។ យស្សា-
 យស្សតោ ឧមតិ កមស្ស កមិណិសុស្សស្ស កត្តន្ទាមស្ស
 កិក្ខុវេ ធនិ កមិណិ អត្ថិវត្តំ សោ កុណ្ឌស្ស យស្ស
 ធនមតិ សោ កាសេយ្យ ។ ធនិ កមិណិ សង្ឃោ
 កមិណិសុស្សំ កត្តន្ទាមស្ស កិក្ខុវេ កមិណិ អត្ថិវត្តំ ។
 ឧមតិ សង្ឃស្ស កស្សា កុណ្ឌិ ។ វិវេមតំ ទារយាមិតិ ។
 វិវេ ទោ កិក្ខុវេ អត្ថិវត្តំ ហោតិ កមិណិ វិវេ អនត្តតំ ។

១ បញ្ចានិសំហានិ ទិស្សតិ ។

ហាលភិក្ខុវាវិទ្យាយ អាទិសង្ឃវាទិ ៥ នេះនិសម្រេចដល់អ្នកទាំងឡាយ
 ដែលបានក្រាបកម្ម ។ ហាលភិក្ខុវាវិទ្យាយ ក៏ឯកមិន(នោះ)ក្រែង
 ទាំងឡាយក្រាបយ៉ាងនេះ ។ គឺត្រូវត្រូវកុម្មុកត្រូវសម្រេចដល់កម្មសង្ឃ
 ជីវិត បត់ក្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សម្រេចសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (អ្វីគ) សំពត់កម្ម
 នេះគឺត្រូវដល់សង្ឃហើយ ។ បើកម្មមានកាលដល់សង្ឃហើយ គួរ
 សង្ឃឲ្យសំពត់កម្មនេះដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនិក្ខិក្រាលកម្ម ។ នេះ
 ដាច់គ្នា ។ បត់ក្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សម្រេចសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (អ្វីគ) សំ-
 ពត់កម្មនេះគឺត្រូវដល់សង្ឃហើយ ។ (ឧទ្ធរ) សង្ឃឲ្យសំពត់កម្ម
 នេះដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនិក្ខិក្រាលកម្ម ។ ការឲ្យសំពត់កម្មនេះ
 ដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនិក្ខិក្រាលកម្ម (បើ) គួរដល់លោកដ៏មាន
 ភាយុអន្តិណា ត្រូវលោកដ៏មានភាយុអន្តិនោះស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់
 លោកដ៏មានភាយុអន្តិណាទេ ត្រូវលោកដ៏មានភាយុអន្តិនោះនិយាយ
 ឡើង ។ សំពត់កម្មនេះសង្ឃឲ្យដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនិក្ខិក្រាលកម្ម
 ហើយ ។ ការឲ្យសំពត់កម្មនេះដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ចំនងជាគួរដល់សង្ឃ
 ហើយ ក្រោយហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវការនេះ
 ដោយភាពស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ ហាលភិក្ខុវាវិទ្យាយ ឯកមិនដែល
 ភិក្ខុក្រាលឡើងវិញនេះ ក្រាលមិនឡើងវិញនេះ ។

ឈ្មោះរូប ឧទាហរណ៍

- (១) តាមព្យា គិក្ខុវេ អនត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។
- ន ឧស្សិទ្ធិតមត្តេន អត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។ ន ហោតិ
- នមត្តេន អត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។ ន ចីវរវិចារណមត្តេន
- អត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។ ន ធននមត្តេន អត្តតំ ហោតិ
- តតមិទំ ។ ន ធននមត្តេន អត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។
- ន ឧស្សិទ្ធិតមត្តេន អត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។ ន
- តណ្ហសករណមត្តេន អត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។ ន
- ន ឧស្សិទ្ធិតមត្តេន អត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។ ន
- អនុវាតករណមត្តេន អត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។ ន
- បរិកណ្ណករណមត្តេន អត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។ ន
- ឧវដ្ឋេយ្យករណមត្តេន អត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។ ន
- តត្ថលមន្តនមត្តេន អត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។ ន ធិមិត្ត
- តតេន អត្តតំ ហោតិ តតមិទំ ។ ន បរិកជាតតេន អត្តតំ

កថាបិដកៈ ពោលសំគាល់នៃលក្ខណៈប្រាសាទ

(២) ឆ្មារតិកុដ្ឋានិទ្ធាយ ចំណែកកថាបិដកៈប្រាសាទមិនឡើង
 កើតដូចម្តេច ។ (ឯកថាបិដកៈប្រាសាទមិនឡើងនោះគឺ) សំពត់ដែលគ្រាន់
 តែសំគាល់គ្រឹះចំណាំហើយគ្រាល មិនឡើងជាភិបន ។ សំពត់ដែល
 គ្រាន់តែប្រាកដក្នុងហើយគ្រាល មិនឡើងជាភិបន ។ សំពត់ដែល
 តែចាត់ចែងនៃលក្ខណៈប្រាសាទ (ជាទំលាក់ទម្រង់ទំលាក់ជាដើម) ហើយគ្រាល
 មិនឡើងជាភិបន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែកាត់ហើយគ្រាល មិនឡើងជា
 ភិបន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដាច់ភ្ជាប់គ្នាហើយគ្រាល មិនឡើងជា
 ភិបន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដេរ (មានដេរ ល្អាយជាដើម) ហើយគ្រាល
 មិនឡើងជាភិបន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែភ្ជាប់ភ្ជាប់ហើយគ្រាល មិន
 ឡើងជាភិបន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែប្រក់អនុវាតទាំងឡាយហើយគ្រាល
 មិនឡើងជាភិបន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែប្រក់អនុវាតទាំងនោះ ហើយ
 គ្រាល មិនឡើងជាភិបន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដេរគ្រាលហើយគ្រាល
 មិនឡើងជាភិបន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែប្រក់អនុវាតទាំងឡាយដូចគ្នាដើរ
 ឬដូចស្វ័យយុទ្ធិហើយគ្រាល មិនឡើងជាភិបន ។ សំពត់ដែលប្រាកដ
 ព្រោះអ្វីមិត្តហើយគ្រាល មិនឡើងជាភិបន ។ សំពត់ដែលប្រាកដ

ហោតិ កបិធំ ។ ន គុក្កកកេនេន អត្តតំ ហោតិ កបិធំ ។
 ន សវ្វិធំកកេនេន អត្តតំ ហោតិ កបិធំ ។ ន ចិស្សត្តិ-
 យេន អត្តតំ ហោតិ កបិធំ ។ ន អកប្បត្តតេន អត្តតំ
 ហោតិ កបិធំ ។ ន អញ្ញត្រិ សធុរដិយា អត្តតំ
 ហោតិ កបិធំ ។ ន អញ្ញត្រិ ទុត្តរាសដ្ឋេន អត្តតំ
 ហោតិ កបិធំ ។ ន អញ្ញត្រិ អន្តរាសកេន អត្តតំ
 ហោតិ កបិធំ ។ ន អញ្ញត្រិ បញ្ចកេន វា អនិរ-
 តបញ្ចកេន វា តទហោវ សញ្ញុន្ណេន សមណ្ឌលិកា-
 ភេន អត្តតំ ហោតិ កបិធំ ។ ន អញ្ញត្រិ បុគ្គលស្ស
 អត្តារា អត្តតំ ហោតិ កបិធំ ។ ន សធុរេវ អត្តតំ
 ហោតិ កបិធំ ។ តវេន ចិស្សមដ្ឋោ អនុមោទនិ វរិយិ
 អនត្តតំ ហោតិ កបិធំ ។ វរិ ទោ ភិក្ខុវេ អនត្តតំ
 ហោតិ កបិធំ ។

[៤] តវេន ភិក្ខុវេ អត្តតំ ហោតិ កបិធំ ។
 អហតេន អត្តតំ ហោតិ កបិធំ ។ អហតតាប្យេន
 អត្តតំ ហោតិ កបិធំ ។ ចំណតិកាយ អត្តតំ

ព្រះនិយាយបញ្ជុះបញ្ជូលនាហើយគ្រាល មិនឡើងជាភិក្ខុ ។ សំពត់
 ដែលធ្លឹរមកគ្រាល មិនឡើងជាភិក្ខុ ។ សំពត់ដែលមិនបានធ្វើឲ្យគ្រួសា
 ក្នុងវិថុនានាហើយគ្រាល មិនឡើងជាភិក្ខុ ។ សំពត់ដែលធ្វើឲ្យកខ្វួន
 រាត្រិ គំរូអនុណារឡើងនាហើយគ្រាល មិនឡើងជាភិក្ខុ ។ សំពត់
 ដែលមិនបានធ្វើពិនិត្យហើយគ្រាល មិនឡើងជាភិក្ខុ ។ វៀរចាក
 សន្ធិវិហារហើយគ្រាល មិនឡើងជាភិក្ខុ ។ វៀរចាកទុក្ខសន្ធិវិហារហើយ
 គ្រាល មិនឡើងជាភិក្ខុ ។ វៀរចាកអម្ពរវស្សាហើយគ្រាល មិនឡើងជា
 ភិក្ខុ ។ វៀរចាកវិហារមណ្ឌល គ្រប់គ្រាន់ដែលកាត់ដាច់ជាបញ្ជាទំលាក់
 លើសពីបញ្ជាទំលាក់ ក្នុងវិថុនានាហើយគ្រាល ក៏មិនឡើងជាភិក្ខុ ។
 មិនឲ្យបុគ្គលគ្រាល (ទៅឲ្យសន្ធិវិហារគ្រាលវិញ) មិនឡើងជាភិក្ខុ ។
 ការគ្រាលមិនត្រឹមត្រូវ ក៏មិនឡើងជាភិក្ខុ ។ បើភិក្ខុនៅក្រៅសីមាហើយ
 អនុមោទនាភិក្ខុនោះ ការគ្រាលរបបនេះមិនឡើងជាភិក្ខុឡើយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុវាំងឡាយ ការគ្រាលភិក្ខុដូចនឹងដែលគយគន់ពេលមកនេះនឹង
 មិនឡើងជាភិក្ខុនោះ ។

[៤] ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ ចំណែកភិក្ខុដែលភិក្ខុគ្រាលឡើង
 (នោះ) គឺដូចម្តេច ។ (ឯភិក្ខុដែលភិក្ខុគ្រាលឡើងនោះគឺ) សំពត់ធ្វើ
 គ្រាលឡើងជាភិក្ខុ ។ សំពត់ដីគ្រាលឡើងជាភិក្ខុ ។ សំពត់ចាស់

រាជវង្សនា អន្តរាប័ណ្ណ

ហោតិ កម្រំ ។ ធម្មត្ថលេខ អន្តរំ ហោតិ កម្រំ ។
 ចាចណ៍កេន អន្តរំ ហោតិ កម្រំ ។ អធិមិត្តករកេន
 អន្តរំ ហោតិ កម្រំ ។ អបរិកថាគរកេន អន្តរំ
 ហោតិ កម្រំ ។ អត្តករកេន អន្តរំ ហោតិ
 កម្រំ ។ អសង្ខិណកេន អន្តរំ ហោតិ កម្រំ ។
 អធិស្សត្តិយេន អន្តរំ ហោតិ កម្រំ ។ កិច្ចករកេន
 អន្តរំ ហោតិ កម្រំ ។ សង្ខារិយា អន្តរំ ហោតិ
 កម្រំ ។ ឧត្តរាសង្កេន អន្តរំ ហោតិ កម្រំ ។
 អន្តរាសកេន អន្តរំ ហោតិ កម្រំ ។ បញ្ចកេន
 វា អតិរកេន វា វា វា វា សញ្ញា វា សមណ្ឌ-
 លិកកេន អន្តរំ ហោតិ កម្រំ ។ បុគ្គលស្ស អន្តរា
 អន្តរំ ហោតិ កម្រំ ។ សម្មា ចេវ អន្តរំ ហោតិ កម្រំ ។
 តញ្ចេ សីមដ្ឋោ អនុនោនតំ វិវិចិ អន្តរំ ហោតិ
 កម្រំ ។ វិវិ ទោ កិក្ករេវ អន្តរំ ហោតិ កម្រំ ។

រាជវង្សនា ពោលគំពិក្ខន៍នៃលក្ខណៈក្រិយា

ក្រិយាទ្រឹស្តីជាគម្រិត ។ សំពត់បង្កក្រិយាទ្រឹស្តីជាគម្រិត ។ សំពត់
 ដែលធ្លាក់ទៀបក្រិយាទ្រឹស្តីជាគម្រិត ។ សំពត់ដែលបានមកដោយ
 មិនបានធ្វើមិត្តក្រិយាទ្រឹស្តីជាគម្រិត ។ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបាន
 និយាយបញ្ចុះបញ្ចូលក្រិយាទ្រឹស្តីជាគម្រិត ។ សំពត់ដែលមិនទ្រឹស្តី
 ទ្រឹស្តីជាគម្រិត ។ សំពត់ដែលបានធ្វើទ្រឹស្តីក្រិយាទ្រឹស្តីជា
 គម្រិត ។ សំពត់ដែលមិនធ្វើទ្រឹស្តីក្រិយាទ្រឹស្តីជា
 ក្រិយាទ្រឹស្តីជាគម្រិត ។ សំពត់ដែលបានធ្វើកិច្ចការដោយក្រិយាទ្រឹស្តី
 ជាគម្រិត ។ សំពត់ដែលបានធ្វើកិច្ចការដោយក្រិយាទ្រឹស្តី
 ជាគម្រិត ។ សំពត់ដែលបានធ្វើកិច្ចការដោយក្រិយាទ្រឹស្តី
 ជាគម្រិត ។ អន្តរាសក្រិយាទ្រឹស្តីជាគម្រិត ។ សំពត់ដែលបានមកដោយ
 គ្រាន់តែជាគម្រិតដោយបញ្ចុះបញ្ចូល លើសពីបញ្ចុះបញ្ចូល ក្នុងវិញ្ញាណ
 ឯង ហើយក្រិយាទ្រឹស្តីជាគម្រិត ។ ឧបុគ្គលក្រិយា ទើបទ្រឹស្តីជាគម្រិត ។
 ការក្រិយាដោយគ្រឹមត្រី ទើបបានទ្រឹស្តីជាគម្រិត ។ ចេតិក្កុះទៅក្នុងសីមា
 ហើយអនុនោនតំនោះ ការក្រិយាវិបលោក ទើបទ្រឹស្តីជាគម្រិត ។
 ម្ចាស់កិច្ចការវិញ្ញាណ ការក្រិយាគម្រិត ដូចន័យដែលគេដាក់ក្រិយា
 នោះឯង ទើបទ្រឹស្តីជាគម្រិតបាន ។

[៨] កត្តេត្ត កិក្ខុវេ ឧត្តតំ ហោតិ កាមីនំ ។ អដ្ឋិ-
 មា កិក្ខុវេ មាតិកា កាមីនស្ស ឧត្តារាយ ចក្កមន្តិ-
 កា ធិដ្ឋាន្តិកា សដ្ឋិដ្ឋាន្តិកា វាសន្តិកា សវន្តិ-
 កា វាសវន្តិកា សីមាតិក្កន្តិកា សហ្មត្តារតិ ។

[២] កិក្ខុ អត្ថតកមីនោ តតចិវំ អាធាយ ចក្ក-
 មតិ ន ចទ្ទេស្សន្តិ ។ តស្ស កិក្ខុនោ ចក្កមន្តិកោ
 កមីនុត្តារោ ។ កិក្ខុ អត្ថតកមីនោ ចិវំ អាធាយ ចក្កម-
 តិ ។ តស្ស តហិសីមតតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវេម ចិវំ
 កាវស្សំ ន ចទ្ទេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវំ កាវតិ ។
 តស្ស កិក្ខុនោ ធិដ្ឋាន្តិកា កមីនុត្តារោ ។ កិក្ខុ
 អត្ថតកមីនោ ចិវំ អាធាយ ចក្កមតិ ។ តស្ស តហិ-
 សីមតតស្ស ឯវំ ហោតិ ទេវេម ចិវំ កាវស្សំ ន ចទ្ទេ-
 ស្សន្តិ ។ តស្ស កិក្ខុនោ សដ្ឋិដ្ឋាន្តិកោ កមីនុត្តារោ ។

[៨] ខ្នាសកិក្ខុតាំងខ្យាយ ៦កបិមនីវេដ្ឋះ (នោះ) តើដូចម្តេច ។
 ខ្នាសកិក្ខុតាំងខ្យាយ មាតិកាទាំង ៨ ច្រកានេះនាំឲ្យកបិមនីវេដ្ឋះ គឺ មានការ
 ចៀសចេញទៅជាកំណត់ ១ មានការធ្វើចិវំវេស្សន្តិយជាតំណត់ ១ មាន
 វេសចក្កសន្តិដ្ឋានជាតំណត់ ១ មានចិវំវេស្សន្តិយទៅជាកំណត់ ១ មានការ
 ក្នុងរំលឹកជាកំណត់ ១ អស់វេសចក្កសន្តិយ ១ មានការក្នុងវេសចក្កសន្តិយ
 ជាតំណត់ ១ សន្សំព្រិមាត្រៀនិភ្នារវេសចក្ក ១ ។

[៦] កិក្ខុបាទក្រាលកបិមន្តចេហើយនាំយកចិវំវេស្សន្តិយចៀសចេញ
 ចៀសចេញទៅដោយគិតថា ភាគអញ្ជូននិមិមន្តត្រឡប់វិញទេ ។ កបិម
 ចេសកិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ការវេសចៀសចេញទៅជាកំណត់ ។
 កិក្ខុបាទក្រាលកបិមន្តចេហើយនាំយកចិវំវេស្សន្តិយចៀសចេញទៅ ។ កាលកិក្ខុនោះ
 ទៅដល់ត្រីសីមាតិមានវេសចក្កត្រិវិយេយ្យនេះថា ភាគអញ្ជូននិមិមន្តត្រឡប់វិញ
 នេះក្នុងទីនេះឯង ភាគអញ្ជូននិមិមន្តត្រឡប់វិញទេ ។ កិក្ខុនោះក៏បាទធ្វើចិវំ
 នោះឲ្យវេសច ។ កបិមចេសកិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះត្រង់ធ្វើចិវំវេស្សន្តិយ
 ជាកំណត់ ។ កិក្ខុបាទក្រាលកបិមន្តចេហើយ នាំយកចិវំវេស្សន្តិយចៀសចេញ
 ទៅ ។ កាលកិក្ខុនោះទៅដល់ត្រីសីមាតិមានវេសចក្កត្រិវិយេយ្យនេះថា
 ភាគអញ្ជូននិមិមន្តត្រឡប់វិញនេះ ភាគអញ្ជូននិមិមន្តត្រឡប់វិញទេ ។
 កបិមចេសកិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់វេសចក្កសន្តិដ្ឋានជាតំណត់ ។

កបិសុត្តន្ត ខត្តកបិសុត្តនិយ ឧត្តរនិក

ភិក្ខុ អត្តនកម្មិយោ ចិវំ អាណាយ បក្កមតិ ។ ឧស្ស
 តហិសីធកតស្ស ឃិ យោតិ វេទិមំ ចិវំ កាមស្សំ ឬ
 បទ្ទេស្សន្តំ ។ សោ តំ ចិវំ កាមតិ ។ ឧស្ស តំ ចិ-
 វំ កាយិវាចំ ឧស្សតិ ។ ឧស្ស ភិក្ខុនោ ធាសឧត្តិ-
 កោ កម្មិទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្តនកម្មិ ធា ចិវំ អាណា-
 យ បក្កមតិ បទ្ទេស្សន្តំ ។ សោ តហិសីធកតោ តំ
 ចិវំ កាមតិ ។ សោ កតចិវោ សុណាតិ ឧត្តតំ កិរ-
 តស្សំ អាណេ កបិសុត្តំ ។ ឧស្ស ភិក្ខុនោ សវឧត្តិកោ
 កម្មិទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្តនកម្មិយោ ចិវំ អាណាយ
 បក្កមតិ បទ្ទេស្សន្តំ ។ សោ តហិសីធកតោ តំ ចិវំ
 កាមតិ ។ សោ កតចិវោ បទ្ទេស្សំ បទ្ទេស្សន្តំ តហិទ្ធា
 កម្មិទ្ធារំ វិគីនាមេតិ ។ ឧស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិ-
 កោ កម្មិទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្តនកម្មិយោ ចិវំ អាណាយ
 បក្កមតិ បទ្ទេស្សន្តំ ។ សោ តហិសីធកតោ តំ ចិវំ

កបិសុត្តន្ត កាលតំកបិសុត្តនិយ ឧត្តរនិក ៧ ឃិ

ភិក្ខុនោក្រាលកបិសុត្តនិយនាំយកចិវំចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនា
 ទៅដល់ក្រែសីមាតិកាសេចក្តីត្រូវយោងទៅ អាត្មាអញនឹងធ្វើចិវំ
 ទេកុសិវេនេនេន អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនាភិក្ខុនោធ្វើចិវំ
 ទោះ ។ កាលភិក្ខុនាភិក្ខុនោធ្វើ ចិវំទោះកិរិយាទៅ ។ កបិសុត្តនិយ
 ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចិវំនាសជាតំណត់ ។ ភិក្ខុនោក្រាលកបិសុត្តនិយ
 នាំយកចិវំចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុ
 នោទៅដល់ក្រែសីមាតិកាសេចក្តីចិវំទោះ ។ លុះភិក្ខុនាធ្វើចិវំស្រេច
 ហើយគូដំណឹងថា សង្ឃបាទជកបិសុត្តនិយនាំយកចិវំ ។ កបិសុត្តនិយ
 ភិក្ខុនោឈ្មោះថាដោះ ត្រង់បាទគូដំណឹងជាតំណត់ ។ ភិក្ខុនោក្រាល
 កបិសុត្តនិយនាំយកចិវំចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រ-
 ឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនាទៅដល់ក្រែសីមាតិកាសេចក្តីចិវំទោះ ។ លុះភិក្ខុនា
 ធ្វើចិវំស្រេចហើយក៏នៅគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញ
 នឹងត្រឡប់វិញដែរ (គមិនភាពបាទត្រឡប់ទៅទៀយ) កបិសុត្តនិយនាំ
 ក្រែ (ទោះ) ទៅ ។ កបិសុត្តនិយភិក្ខុនោឈ្មោះថាដោះ ត្រង់កុទិះទុក្ខ
 កបិសុត្តនិយនាំ ។ ភិក្ខុនោក្រាលកបិសុត្តនិយនាំយកចិវំចៀសចេញ
 ទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនាទៅដល់ក្រែសីមា

វិធីបិណ្ឌ បុណ្យ

កាមេតិ ។ សោ កតតិវេ បទ្ទេស្សំ បទ្ទេស្សន្តិ សន្ត-
ណាតិ កបិទុត្តារំ ។ ឧស្ស ភិក្ខុនោ សមា ភិក្ខុហិ
កបិទុត្តារោ ។

ពាក្យសន្តតំ ធម្មំ បរិ ។

[៧] ភិក្ខុ អត្តតកបិណោ កតតិវេ សមាទាយ
បក្កមតិ ន បទ្ទេស្សន្តិ ។ ឧស្ស ភិក្ខុនោ បក្កមទុត្តិ-
កោ កបិទុត្តារោ ។ ភិក្ខុ អត្តតកបិណោ ចិវំ សមា-
ទាយ បក្កមតិ ។ ឧស្ស ពហិសីមឧស្ស វិវំ ហោតិ
នទេវិមំ ចិវំ កាមេស្សំ ន បទ្ទេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវំ
កាមេតិ ។ ឧស្ស ភិក្ខុនោ ធិដ្ឋានន្តិកោ កបិទុត្តារោ ។
ភិក្ខុ អត្តតកបិណោ ចិវំ សមាទាយ បក្កមតិ ។
ឧស្ស ពហិសីមឧស្ស វិវំ ហោតិ ទេវិមំ ចិវំ កា-
មេស្សំ ន បទ្ទេស្សន្តិ ។ ឧស្ស ភិក្ខុនោ សន្តិដ្ឋានន្តិកោ

វិធីបិណ្ឌ បុណ្យ

កិបាទធ្វើបិណ្ឌនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះបានធ្វើបិណ្ឌហើយគិតថា អាត្មា
អញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ហើយក៏បាមកទាន
ពេលដោះកបិណ្ឌមែន ។ កបិណ្ឌរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ។

ចំ ពាក្យសន្តតំ ជាបរិ ។

[៧] ភិក្ខុបានក្រាលកបិណ្ឌហើយប្រមូលយកបិណ្ឌដែលធ្វើហើយ
ចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កបិណ្ឌ
របស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ការដែលចៀសចេញទៅជាកំណត់ ។
ភិក្ខុបានក្រាលកបិណ្ឌហើយប្រមូលយកបិណ្ឌចៀសចេញទៅ ។ កាល
ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រសីមាគឺមានសេចក្តីត្រិះរិះយោងនេះថា អាត្មាអញនឹង
ធ្វើបិណ្ឌទេក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏
បានធ្វើបិណ្ឌនោះឲ្យស្រេច ។ កបិណ្ឌរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ គ្រង់ធ្វើ
បិណ្ឌស្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិណ្ឌហើយប្រមូលយកបិណ្ឌ
ចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រសីមាគឺមានសេចក្តីត្រិះ-
រិះយោងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើបិណ្ឌទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់
វិញទេ ។ កបិណ្ឌរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្តិដ្ឋាន

កម្មវិទ្ធានោ ។ ភិក្ខុ អន្តរាគមន៍ ចិវំ សមាធាយ
 បញ្ញមតិ ។ តស្ស តហិ សិមគតស្ស ឃិវោតិ ឥវេវិមំ ចិវំ
 កាវស្សំ ឬ បទ្វេស្សន្តំ ។ សោ តំ ចិវំ កាវតិ ។ តស្ស
 ភិក្ខុនោ តំ ចិវំ តយិមាធំ ធម្មតំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ
 ធាសន្តិកោ កម្មវិទ្ធានោ ។ ភិក្ខុ អន្តរាគមន៍ ចិវំ
 សមាធាយ បញ្ញមតិ បទ្វេស្សន្តំ ។ សោ តហិ សិមគតោ
 តំ ចិវំ កាវតិ ។ សោ តតចិវំ ឧបទ្វេយ្យសមគម្ម
 កំ តស្ស អារាមេ កម្មវិទ្ធានំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវិទ្ធាន្តិ-
 កោ កម្មវិទ្ធានោ ។ ភិក្ខុ អន្តរាគមន៍ ចិវំ សមា-
 ធាយ បញ្ញមតិ បទ្វេស្សន្តំ ។ សោ តហិ សិមគតោ
 តំ ចិវំ កាវតិ ។ សោ តតចិវំ បទ្វេស្សន្តំ បទ្វេ-
 ស្សន្តំ តហិ កម្មវិទ្ធានំ វិទិយមតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ
 សិមគតិក្កន្តិកោ កម្មវិទ្ធានោ ។ ភិក្ខុ អន្តរាគ-
 មន៍ ចិវំ សមាធាយ បញ្ញមតិ បទ្វេស្សន្តំ ។ សោ

ជាតិណតំ ។ ភិក្ខុនោ ក្រាលកម្មវិទ្ធានោ ប្រមូលយកចិវំ ច្រៀសចេញ
 ទៅ ។ កាលភិក្ខុនោ ទៅដល់ក្រសីមាតិ ទានសេចក្តី ត្រូវយំទំនេរថា
 ភាគអញទំនំ ធ្វើចិវំ ទេ ក្នុងចិវំ ទេ ភាគអញទំនំ មិនត្រូវបរិញ្ញាទេ ។
 ភិក្ខុនោ ភិក្ខុនោ ធ្វើចិវំ ទេ ។ កាលភិក្ខុនោ ភិក្ខុនោ ធ្វើ ចិវំ ទេ ភិក្ខុនោ
 ទៅ ។ កម្មវិទ្ធានំ ភិក្ខុនោ ឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចិវំ ភាសាជាតិណតំ ។
 ភិក្ខុនោ ក្រាលកម្មវិទ្ធានោ ប្រមូលយកចិវំ ច្រៀសចេញទៅដោយគិតថា
 ភាគអញទំនំ ត្រូវបរិញ្ញា ។ ភិក្ខុនោ ទៅដល់ក្រសីមាតិ ទានសេចក្តី ធ្វើចិវំ
 ទេ ។ លុះភិក្ខុនោ ទានសេចក្តី ធ្វើចិវំ ទេ កម្មវិទ្ធានំ ភាសា
 នោះ សង្ឃទានត្រឡប់មកដោយ ។ កម្មវិទ្ធានំ ភិក្ខុនោ ឈ្មោះថា ដោះ
 ត្រង់ចេញមិនជាតិណតំ ។ ភិក្ខុនោ ក្រាលកម្មវិទ្ធានោ ប្រមូល
 យកចិវំ ច្រៀសចេញទៅដោយគិតថា ភាគអញទំនំ ត្រូវបរិញ្ញា ។ ភិក្ខុ
 នោ ទៅដល់ក្រសីមាតិ ទានសេចក្តី ធ្វើចិវំ ទេ ។ លុះភិក្ខុនោ ទានសេចក្តី ធ្វើចិវំ
 ស្រេចហើយ គេទៅគិតថា ភាគអញទំនំ ត្រូវបរិញ្ញា ភាគអញទំនំ
 ត្រូវបរិញ្ញា ដែរ (តែមិនទាន់បានត្រូវបរិញ្ញា ទេ) កម្មវិទ្ធានំ ទាន
 ក្រៅ (នោះ) ទៅ ។ កម្មវិទ្ធានំ ភិក្ខុនោ ឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ក្នុង
 ទេ កម្មវិទ្ធានំ ភាសា ។ ភិក្ខុនោ ក្រាលកម្មវិទ្ធានោ ប្រមូលយកចិវំ
 ច្រៀសចេញទៅដោយគិតថា ភាគអញទំនំ ត្រូវបរិញ្ញា ។ ភិក្ខុនោ

ពហិសីមគតោ នំ ចិវំ កាវេនំ ។ សោ កុតចិវំវេ
បច្ចុស្សំ បច្ចុស្សន្តំ សម្ពុណានំ កម្មិទុទ្ធារំ ។ តស្ស
កិក្កុទោ សហ កិក្កុយំ កម្មិទុទ្ធារោ ។

សមាគាយសន្តំ ខំខ្ពំ ទុកិយំ ។

[៥] កិក្កុ មគ្គតកម្មិយោ វិប្បតតចិវំ អាធាយ
បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស វិវំ ហោតិ វេរិមំ
ចិវំ កាវេស្សំ ន បច្ចុស្សន្តំ ។ សោ នំ ចិវំ
កាវេនំ ។ តស្ស កិក្កុទោ ខំខ្ពំ ខំខ្ពំតោ កម្មិទុទ្ធារោ ។
កិក្កុ មគ្គតកម្មិយោ វិប្បតតចិវំ អាធាយ បក្កមតិ ។
តស្ស ពហិសីមគតស្ស វិវំ ហោតិ វេរិមំ ចិវំ កាវេស្សំ
ន បច្ចុស្សន្តំ ។ តស្ស កិក្កុទោ សម្ពុណានំ កម្មិទុទ្ធារោ ។
កិក្កុ មគ្គតកម្មិយោ វិប្បតតចិវំ អាធាយ
បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស វិវំ ហោតិ វេរិមំ

ទៅដល់ក្រសែមាតិកាបានធ្វើចិវំនោះ ។ លុះកិក្កុនោះបានធ្វើចិវំរួចហើយ
គិតថា អាត្មាអញខំនិក្រឡប់វិញ អាត្មាអញខំនិក្រឡប់វិញ ហើយក៏បាន
មកទាន់គោលដោះកម្រិតមែន ។ កម្រិតរបស់កិក្កុនោះឈ្មោះថាដោះ ជាមួយ
ខំនិក្កុតាំងឡាយ ។

ចប់ សមាគាយសន្តំ ។ ២ ។

[៥] កិក្កុបានក្រាលកម្រិតរួចហើយនាំយកចិវំដែលធ្វើមិនទាន់
ស្រចៀសចេញទៅ ។ កាលកិក្កុនោះទៅដល់ក្រសែមាតិកាមនសេចក្តី
ត្រិះរិះយោងទេថា អាត្មាអញខំនិក្រឡប់វិញនេះគឺចិវំនេះឯង អាត្មាអញខំនិ
មិនក្រឡប់វិញទេ ។ កិក្កុនោះក៏បានធ្វើចិវំនោះឱ្យសម្រេច ។ កម្រិត
របស់កិក្កុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ធ្វើចិវំសម្រេចជាសំណត់ ។ កិក្កុបាន
ក្រាលកម្រិតរួចហើយនាំយកចិវំដែលធ្វើមិនទាន់ស្រចៀសចេញទៅ ។
កាលកិក្កុនោះទៅដល់ក្រសែមាតិកាមនសេចក្តីត្រិះរិះយោងទេថា អាត្មាអញ
ខំនិក្រឡប់វិញនេះ អាត្មាអញខំនិមិនក្រឡប់វិញទេ ។ កម្រិតរបស់
កិក្កុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្តិដ្ឋានជាសំណត់ ។ កិក្កុបាន
ក្រាលកម្រិតរួចហើយនាំយកចិវំដែលធ្វើមិនទាន់ស្រចៀសចេញទៅ ។
កាលកិក្កុនោះទៅដល់ក្រសែមាតិកាមនសេចក្តីត្រិះរិះយោងទេថា អាត្មា

កបិទធួនា ខន្តតំបិទពិយ អាទាយធួន្ត

ចិវំ កាវេស្យំ ១ បាទ្វេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវំ កាវេតិ ។
 ឧស្ស តំ ចិវំ កាយិអាទំ ឧស្សតិ ។ ឧស្ស កិក្កុទោ
 យសឧន្តិកោ កបិទធួនា ។ កិក្កុ អន្តុតកបិទោ
 វិប្បកតចិវំ អាទាយ បក្កមតិ បាទ្វេស្សន្តិ ។ សោ
 តហិសិមកតោ តំ ចិវំ កាវេតិ ។ សោ កតចិវេ
 សុណាតិ ឧន្តតំ កិវ ឧស្សំ អាទិសេ កបិទធួន្តិ ។ ឧស្ស
 កិក្កុទោ សាឧន្តិកោ កបិទធួនា ។ កិក្កុ អន្តុតក-
 បិទោ វិប្បកតចិវំ អាទាយ បក្កមតិ បាទ្វេស្សន្តិ ។
 សោ តហិសិមកតោ តំ ចិវំ កាវេតិ ។ សោ កតចិវេ
 បាទ្វេស្យំ បាទ្វេស្សន្តិ តហិទ្ធា កបិទធួនា វិគិទាមេតិ ។
 ឧស្ស កិក្កុទោ សិមាតិក្កន្តិកោ កបិទធួនា ។ កិក្កុ
 អន្តុតកបិទោ វិប្បកតចិវំ អាទាយ បក្កមតិ បាទ្វេ-
 ស្សន្តិ ។ សោ តហិសិមកតោ តំ ចិវំ កាវេតិ ។

កបិទធួនា ខិយាយពិបិទោ អាទាយធួន្ត

អញ្ញនិធ្វើចិវេនេក្កុទិវេនេឯនិ កាត្តាអញ្ញនិធ្វើត្រឡប់វិញ្ញេ ។ កិក្កុ
 នោះកិបាទធ្វើចិវេនោះ ។ កាលកិក្កុនោះកិក្កុធ្វើ ចិវេនោះកិវិទាសេវេ ។
 កបិទរបស់កិក្កុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចិវេវិទាសេវេកំណត់ ។ កិក្កុ
 បានត្រាលកបិទច្រើនហើយនាំយកចិវេវេសេធ្វើមិនទាន់ស្រចៀសចេញ
 ទៅដោយគិតថា កាត្តាអញ្ញនិធ្វើត្រឡប់វិញ ។ កិក្កុនោះទៅដល់ក្រៅ
 សីមាភ័ក្ត្របានធ្វើចិវេនោះ ។ លុះកិក្កុនោះបានធ្វើចិវេច្រើនហើយក៏ស្រាប់តែ
 ឮដំណឹងថា កបិទក្នុងអាទិសេនោះសង្ស័យព្រមគ្នាថាហើយ ។ កបិទរបស់
 កិក្កុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់បានឮដំណឹងដាក់កំណត់ ។ កិក្កុបានត្រាល
 កបិទច្រើនហើយនាំយកចិវេវេសេធ្វើមិនទាន់ស្រចៀសចេញទៅដោយគិត
 ថា កាត្តាអញ្ញនិធ្វើត្រឡប់វិញ ។ កិក្កុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាភ័ក្ត្របានធ្វើ
 ចិវេនោះ ។ លុះកិក្កុនោះបានធ្វើចិវេច្រើនហើយគិតថា កាត្តាអញ្ញនិធ្វើត្រឡប់
 វិញ កាត្តាអញ្ញនិធ្វើត្រឡប់វិញដែរ (តែមិនទាន់បានត្រឡប់ទៅឡើយ)
 កបិទគឺដោះទាត់ក្រៅ(នោះ)ទៅ ។ កបិទរបស់កិក្កុនោះឈ្មោះថាដោះ
 ត្រង់កម្មនិទ្ទតកបិទដាក់កំណត់ ។ កិក្កុបានត្រាលកបិទច្រើនហើយនាំយក
 ចិវេវេសេធ្វើមិនទាន់ស្រចៀសចេញទៅដោយគិតថា កាត្តាអញ្ញនិធ្វើ
 ត្រឡប់វិញ ។ កិក្កុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាភ័ក្ត្របានធ្វើចិវេនោះ ។

សោ កកតិវិហោ បទ្ទេស្សំ បទ្ទេស្សន្តំ សម្ពុណាតិ កកបិ-
ទុន្តារំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហា ភិក្ខុយំ កកបិទុន្តារោ ។

អាពយន្តំ ខ្ញុំនំ ឥតិយំ ។

(៧) ភិក្ខុ អត្តតកកបិណោ វិហ្មកកតិវិហោ សមាធាយ
បក្កមតិ ។ តស្ស តហិសីមតតស្ស ឃិវំ ហោតិ ឥទេវិមំ
ចិវំ កកបស្សំ ន បទ្ទេស្សន្តំ ។ សោ តំ ចិវំ កកបេតិ ។
តស្ស ភិក្ខុនោ ធិដ្ឋាននិក្ខេតោ កកបិទុន្តារោ ។ ភិក្ខុ
អត្តតកកបិណោ វិហ្មកកតិវិហោ សមាធាយ បក្កមតិ ។
តស្ស តហិសីមតតស្ស ឃិវំ ហោតិ ទេវិមំ ចិវំ កកបស្សំ
ន បទ្ទេស្សន្តំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្តិដ្ឋាននិក្ខេតោ កកបិ-
ទុន្តារោ ។ ភិក្ខុ អត្តតកកបិណោ វិហ្មកកតិវិហោ សមាធាយ
បក្កមតិ ។ តស្ស តហិសីមតតស្ស ឃិវំ ហោតិ ឥទេវិមំ

លុះភិក្ខុនោះបានធ្វើចិវិហោហើយគិតថា អាត្មាអញខឹងត្រឡប់វិញ អាត្មា
អញខឹងត្រឡប់វិញ ហើយក៏បានមកចាត់ពេលដោះកបិទមន ។ កបិទ
របស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ជាមួយខឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

ចង់ អាពយន្តៈ រឿង ៣ ។

(៧) ភិក្ខុបានក្រាលកបិទរួចហើយប្រមូលយកចិវិវដលេធ្វើមិនទាន
ស្រេចចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីហាភិមាទសេចក្តី
កាំងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញខឹងធ្វើចិវិហោនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញ
ខឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចិវិហោនេះឱ្យសម្រេច ។ កបិទ
របស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ធ្វើចិវិហោសម្រេចដាក់លាត់ ។ ភិក្ខុបាន
ក្រាលកបិទរួចហើយប្រមូលយកចិវិវដលេធ្វើមិនទាន់ស្រេចចៀសចេញ
ទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីហាភិមាទសេចក្តីកាំងចិត្តយ៉ាងនេះថា
អាត្មាអញខឹងមិនធ្វើចិវិហោនេះ អាត្មាអញខឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កបិទ
របស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្តិដ្ឋានដាក់លាត់ ។ ភិក្ខុបាន
ក្រាលកបិទរួចហើយប្រមូលយកចិវិវដលេធ្វើមិនទាន់ស្រេចចៀសចេញ
ទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីហាភិមាទគិតយ៉ាងនេះថា អាត្មា

ចិត្តំ កាមស្សំ ច បទ្ទេស្សន្តំ ។ សោ តំ ចិត្តំ កាមេតិ ។
 តស្ស តំ ចិត្តំ កាយិមាទំ ចស្សតិ ។ តស្ស កិត្តុនោ
 ជាសទន្តិកោ កម្មិទុន្តារោ ។ កិត្តុ អត្តតកម្មិទោ វិញ្ញ-
 កតិចិត្តំ សមាទាយ បត្តមតិ បទ្ទេស្សន្តំ ។ សោ
 តហិសិមតតោ តំ ចិត្តំ កាមេតិ ។ សោ កតតិវារា
 សុណាតិ ទុត្តតំ កា តស្សំ អាវាសេ កម្មិទន្តំ ។ តស្ស
 កិត្តុនោ សវទន្តិកោ កម្មិទុន្តារោ ។ កិត្តុ អត្តតក-
 ម្មិទោ វិញ្ញកតចិត្តំ សមាទាយ បត្តមតិ បទ្ទេស្សន្តំ ។
 សោ តហិសិមតតោ តំ ចិត្តំ កាមេតិ ។ សោ កតតិវារា
 បទ្ទេស្សំ បទ្ទេស្សន្តំ តហិទ្ធា កម្មិទុន្តារំ វិនិទាមេតិ ។
 តស្ស កិត្តុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កម្មិទុន្តារោ ។ កិត្តុ
 អត្តតកម្មិទោ វិញ្ញកតចិត្តំ សមាទាយ បត្តមតិ
 បទ្ទេស្សន្តំ ។ សោ តហិសិមតតោ តំ ចិត្តំ កាមេតិ ។

អញ្ញនិវិច្ឆិទារនេកុវិទនេវេនិ អាត្មអញ្ញនិវិច្ឆិទារិញ្ញាទ ។ ភិក្ខុ
 ទោតិទានធ្វើចិវរោនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចិវរោសំភិក្ខុនោះ
 កិរិទាសទៅ ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចិវរិទាសជា
 កំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិទរួចហើយប្រមូលយកចិវរដែលធ្វើមិនទាន់
 ស្រេចចៀសចេញទៅដោយគំនិត អាត្មអញ្ញនិវិច្ឆិទារិញ្ញា ។ ភិក្ខុនោះ
 ទៅដល់ក្រសីមាតិទានធ្វើចិវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចិវរហើយពូជណ៍និ
 ថា កបិទអ្នកអាវសនោះសន្សំប្រមាណកាយិយ ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះ
 ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ពូជណ៍និថាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិទរួច
 ហើយនាំយកចិវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេចចៀសចេញទៅដោយគំនិតចិត្ត
 ថា អាត្មអញ្ញនិវិច្ឆិទារិញ្ញា ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រសីមាតិទានធ្វើ
 ចិវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចិវរហើយគំនិតថា អាត្មអញ្ញនិវិច្ឆិទារិញ្ញា
 អាត្មអញ្ញនិវិច្ឆិទារិញ្ញាដៅ (តែមិនទាន់ទាន់ត្រូវចំនោទឡើយ) កបិទកំដោះ
 អានក្រ(នោះ)ទៅ ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់កន្លងទន្ត
 កបិទកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិទរួចហើយប្រមូលយក
 ចិវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេចចៀសចេញទៅដោយគំនិតចិត្តថា អាត្មអញ
 និវិច្ឆិទារិញ្ញា ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រសីមាតិទានធ្វើចិវរនោះ ។

សោ កតចិវិកោ បទ្ទេស្សំ បទ្ទេស្សន្តិ សម្ពុណាតិ កតិ-
 ទុន្តារំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខុហិ កតិទុន្តារោ ។
 សមតោយច្ពន្តំ ខិដ្ឋិពំ ចត្តំ ។

[១០] ភិក្ខុ អត្ថកកម្មំចោ ចិវិ អាធាយ បត្តមតិ ។ តស្ស តហិសីមតតស្ស ឃិ ហោតិ ឥនេវិមំ ចិវិ កាវស្សំ ឧ បទ្ទេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវិ កាវតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ ធិដ្ឋានន្តិកោ កតិទុន្តារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថកកម្មំចោ ចិវិ អាធាយ បត្តមតិ ។ តស្ស តហិសីមតតស្ស ឃិ ហោតិ នេវិមំ ចិវិ កាវស្សំ ឧ បទ្ទេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សធិដ្ឋានន្តិកោ កតិទុន្តារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថកកម្មំចោ ចិវិ អាធាយ បត្តមតិ ។ តស្ស តហិសីមតតស្ស ឃិ ហោតិ ឥនេវិមំ ចិវិ កាវស្សំ ឧ បទ្ទេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវិ កាវតិ ។ តស្ស តំ ចិវិ កាយិរមាធិ ឧស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ ធាសនន្តិកោ កតិទុន្តារោ ។

ភិក្ខុនោធ្វើចិវិហោយកាំងចិត្តថា ភាគអញខឹងត្រឡប់វិញ ភាគអញខឹង
 ត្រឡប់វិញ ហើយគឺបានមកទាន់រោលដោះកប់មែន ។ កប់មែនសំភិក្ខុ
 នោះឈ្មោះថាដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។
 ចប់ សមតោយច្ពន្តៈ ។ ២ ។

[១០] ភិក្ខុបានត្រាលកប់មែនហើយនាំយកចិវិទៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា គឺមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ភាគអញខឹងធ្វើចិវិហោយកាំងចិត្តនេះឯង ភាគអញខឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចិវិហោយកាំងចិត្តនេះ ។ កប់មែនសំភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ធ្វើចិវិហោយកាំងចិត្តនេះ ។ ភិក្ខុបានត្រាលកប់មែនហើយនាំយកចិវិទៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាគឺមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ភាគអញខឹងមិនធ្វើចិវិហោយកាំងចិត្តនេះទេ ភាគអញខឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កប់មែនសំភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់សចក្តិសន្តិដ្ឋានដាក់កំណត់ ។ ភិក្ខុបានត្រាលកប់មែនហើយនាំយកចិវិទៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាគឺមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ភាគអញខឹងធ្វើចិវិហោយកាំងចិត្តនេះឯង ភាគអញខឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចិវិហោយកាំងចិត្តនេះ ។ កាលភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចិវិហោយកាំងចិត្តនេះ ។ កប់មែនសំភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចិវិហោយកាំងចិត្តនេះ ។

(១០) ភិក្ខុ អត្តតកម្មិណោ ចិវំ អាណាយ បក្កមតិ
 ១ បច្ចេស្សន្តំ ។ តស្ស តហិសិមតតស្ស ឃំ ហោតិ
 ៥ ខេវិមំ ចិវំ កាមស្សន្តំ ។ សោ តំ ចិវំ កាមតិ ។
 តស្ស ភិក្ខុនោ ធិដ្ឋានន្តិកោ កម្មិទុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ
 អត្តតកម្មិណោ ចិវំ អាណាយ បក្កមតិ ១ បច្ចេស្សន្តំ ។
 តស្ស តហិសិមតតស្ស ឃំ ហោតិ ខេវិមំ ចិវំ កាម-
 ស្សន្តំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កម្មិទុទ្ធា-
 រោ ។ ភិក្ខុ អត្តតកម្មិណោ ចិវំ អាណាយ បក្កមតិ ១
 បច្ចេស្សន្តំ ។ តស្ស តហិសិមតតស្ស ឃំ ហោតិ ៥ ខេវិមំ
 ចិវំ កាមស្សន្តំ ។ សោ តំ ចិវំ កាមតិ ។ តស្ស តំ
 ចិវំ កាយិវាទំ ១ ធិស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ ធាសនន្តិ-
 កោ កម្មិទុទ្ធារោ ។

(១២) ភិក្ខុ អត្តតកម្មិណោ ចិវំ អាណាយ បក្ក-
 មតិ អធិដ្ឋានេន ខេវិស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តំ ១ បធស្ស

(១១) ភិក្ខុបុទ្ធគ្រាលកបិទព្រះហើយ តំយកចិវំ ចៀសចេញទៅ
 ដោយតាំងចិត្តថា កាតាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅ
 ដល់ក្រៅសីមាគឺមានគំនិតយ៉ាងនេះថា កាតាអញនឹងធ្វើចិវំវេនេកុជីនេន
 ឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចិវំវេនេកុជីនេន ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះ
 ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ធ្វើចិវំវេនេកុជីនេន ។ ភិក្ខុបុទ្ធគ្រាលកបិទព្រះ
 ហើយ តំយកចិវំ ចៀសចេញទៅដោយតាំងចិត្តថា កាតាអញនឹងមិនត្រ-
 ឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា គឺមានគំនិតយ៉ាងនេះ
 ថា កាតាអញនឹងមិនធ្វើចិវំវេនេកុជីនេន ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា
 ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានថា កំណត់ ។ ភិក្ខុបុទ្ធគ្រាលកបិទព្រះហើយ
 តំយកចិវំ ចៀសចេញទៅដោយតាំងចិត្តថា កាតាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ
 ទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាគឺមានគំនិតយ៉ាងនេះថា កាតា
 អញនឹងធ្វើចិវំវេនេកុជីនេនឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចិវំវេនេកុជីនេន ។ កាល
 ភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចិវំវេនេកុជីនេនទៅ ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា
 ដោះ ត្រង់ចិវំវេនេកុជីនេន ។

(១២) ភិក្ខុបុទ្ធគ្រាលកបិទព្រះហើយ តំយកចិវំ ចៀសចេញទៅ
 ដោយមិនបានតាំងចិត្ត ភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា កាតាអញនឹងត្រឡប់វិញ

ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស តហំសីមតតស្ស ឯ
 ហោតិ ឥទេវីមំ ចិវំ កាវេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។
 សោ តំ ចិវំ កាវេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុលោ ឧដ្ឋានន្តិកោ
 តបិទុន្តារោ ។ ភិក្ខុ អត្តតតបិទោ ចិវំ អាណាយ
 បត្តិមតិ អនធិដ្ឋានេ យេស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន
 មទស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស តហំសីមត
 តស្ស ឯ ហោតិ ឥទេវីមំ ចិវំ កាវេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។
 តស្ស ភិក្ខុលោ សន្តិដ្ឋានន្តិកោ តបិទុន្តារោ ។ ភិក្ខុ
 អត្តតតបិទោ ចិវំ អាណាយ បត្តិមតិ អនធិដ្ឋានេ យេស្ស
 ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន មទស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។
 តស្ស តហំសីមតតស្ស ឯ ហោតិ ឥទេវីមំ ចិវំ កា
 វេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវំ កាវេតិ ។ តស្ស តំ
 ចិវំ កាយិវោទំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុលោ នាសនន្តិ
 កោ តបិទុន្តារោ ។

តាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ^(១) ។
 កាលភិក្ខុនោះទៅដល់គ្រិសីមាគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើ
 ចិវិវេទនក្នុងវិទ្យុនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បាន
 ធ្វើចិវិវេទនាឲ្យសម្រេច ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ គ្រង់ចិវិ
 សម្រេចថាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិទរួចហើយ ទាំយកចិវិវេទៀស
 ចេញទៅដោយមិនបានកាំងចិត្ត ភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រ
 ឡប់វិញ តាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញក៏គ្មាន
 ដែរ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់គ្រិសីមា គំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្ម
 ាអញនឹងមិនធ្វើចិវិវេទនាទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កបិទរបស់
 ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ គ្រង់សេចក្តីសន្តិដ្ឋានជាតំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាល
 កបិទរួចហើយ ទាំយកចិវិវេទៀសចេញទៅដោយមិនបានកាំងចិត្ត ភិក្ខុ
 នោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា
 អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់
 គ្រិសីមាគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចិវិវេទនក្នុងវិទ្យុនេះឯង
 អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចិវិវេទនា ។ កាល
 ភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចិវិវេទនាភិវិទាសាទៅ ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា
 ដោះ គ្រង់ចិវិវិទាសជាតំណត់ ។

១ ភិក្ខុនោះមានគំនិតជាពន្ធកាល គឺគំនិតត្រឡប់វិញមិនត្រឡប់វិញជាពាក្យពិតទេ ។

[១៣] ភិក្ខុ អន្តរកម្មិយោ ចិវំ អាណាយ បន្តិ-
 មតិ បទ្ទេស្សន្តិ ។ ឥស្ស តហិសិមតតស្ស ឃំ ហោតិ
 ភាវិមំ ចិវំ កាមស្សំ ទ បទ្ទេស្សន្តិ ។ សោ តំ
 ចិវំ កាមតិ ។ ឥស្ស ភិក្ខុនោ ធម្មនុត្តោ កា កម្មិ-
 ទុទ្ធារេ ។ ភិក្ខុ អន្តរកម្មិយោ ចិវំ អាណាយ បន្តិ-
 មតិ បទ្ទេស្សន្តិ ។ ឥស្ស តហិសិមតតស្ស ឃំ ហោតិ
 ភាវិមំ ចិវំ កាមស្សំ ។ បទ្ទេស្សន្តិ ។ ឥស្ស ភិក្ខុនោ
 សន្តិដ្ឋានុត្តោ កា កម្មិទុទ្ធារេ ។ ភិក្ខុ អន្តរកម្មិយោ
 ចិវំ អាណាយ បន្តិមតិ បទ្ទេស្សន្តិ ។ ឥស្ស តហិសិម-
 តតស្ស ឃំ ហោតិ ភាវិមំ ចិវំ កាមស្សំ ទ បទ្ទេ-
 ស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវំ កាមតិ ។ ឥស្ស តំ ចិវំ
 កម្មិមាចំ ទស្សតិ ។ ឥស្ស ភិក្ខុនោ ធាស ទន្តិកោ
 កម្មិទុទ្ធារេ ។ ភិក្ខុ អន្តរកម្មិយោ ចិវំ អាណាយ
 បន្តិមតិ បទ្ទេស្សន្តិ ។ សោ តហិសិមតតោ តំ ចិវំ
 កាមតិ ។ សោ កតតិវារេ សុណាតិ ទុត្តតំ កា

[១៣] ភិក្ខុនោ ក្រាលកបិដក្ខេហិយនាំយកចិវារៀស ចេញទៅ
 ដោយចំណង់ថា ភាគអញទំនិក្រឡប់វិញ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់
 ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ភាគអញទំនិធ្វើចិវារនេះក្នុងទីនេះឯង
 ភាគអញទំនិមិនក្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ទានធ្វើចិវារនោះឲ្យសម្រេច ។
 កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ គ្រងចិវារសម្រេចជាតំណត់ ។ ភិក្ខុ
 ទានក្រាលកបិដក្ខេហិយនាំយកចិវារៀស ចេញទៅ ដោយចំណង់ថា
 ភាគអញទំនិក្រឡប់វិញ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិត
 យ៉ាងនេះថា ភាគអញទំនិធ្វើចិវារនេះ ភាគអញទំនិមិនក្រឡប់
 វិញទេ ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ គ្រងសេចក្តីសន្តិដ្ឋានថា
 តំណត់ ។ ភិក្ខុនោះក្រាលកបិដក្ខេហិយនាំយកចិវារៀស ចេញទៅដោយ
 ចំណង់ថា ភាគអញទំនិក្រឡប់វិញ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅ
 សីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ភាគអញទំនិធ្វើចិវារនេះក្នុងទីនេះឯង ភាគ
 អញទំនិមិនក្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ទានធ្វើចិវារនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះ
 កំពុងធ្វើ ចិវារនោះក៏វាសទៅ ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ គ្រង
 ចិវារវិវាសជាតំណត់ ។ ភិក្ខុនោះក្រាលកបិដក្ខេហិយនាំយកចិវារៀស
 ចេញទៅដោយចំណង់ថា ភាគអញទំនិក្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់
 ក្រៅសីមា ក៏ទានធ្វើចិវារនោះ ។ ភិក្ខុនោះធ្វើចិវារហើយ ពូជំណង់ថា

តស្មី អាវាសេ កម្រិតទុក្ខំ ។ តស្ម្យ ភិក្ខុនោ សវទុក្ខិ-
 កោ កម្រិតទុក្ខារោ ។ ភិក្ខុ អត្តតកម្មំ ធីរំ អាណា-
 យ បក្កមតិ បទ្ទេស្សន្តំ ។ សោ ពហិសីមគតោ
 តំ ធីរំ កាវេតិ ។ សោ កតធីរោ បទ្ទេស្សំ បទ្ទេ-
 ស្សន្តំ ពហិទ្ធា កម្រិតទុក្ខារំ វិភិទាមេតិ ។ តស្ម្យ ភិក្ខុនោ
 សីលានិក្កន្តិកោ កម្រិតទុក្ខារោ ។ ភិក្ខុ អត្តតកម្មំ ធីរំ
 អាណាយ បក្កមតិ បទ្ទេស្សន្តំ ។ សោ ពហិសីម-
 គតោ និ ធីរំ កាវេតិ ។ សោ កតធីរោ បទ្ទេស្សំ
 បទ្ទេស្សន្តំ សម្ពុណាតិ កម្រិតទុក្ខារំ ។ តស្ម្យ ភិក្ខុនោ
 សហ ភិក្ខុហិ កម្រិតទុក្ខារោ ។

[១២] ភិក្ខុ អត្តតកម្មំ ធីរំ សមាធាយ
 បក្កមតិ ។ (អាណាយវាសនិសំ ឯវិវិក្ខារេតត្ថំ) ។ ភិក្ខុ
 អត្តតកម្មំ ធីរំ វិប្បកតធីរំ អាណាយ បក្កមតិ ។
 តស្ម្យ ពហិសីមគតស្ស ឯវិ ហោតិ ឥវេវិមំ ធីរំ

កម្រិតទុក្ខិកាសាវោ តស្ម្យ ត្រេត្រាជកហិយ ។ កម្រិតទុក្ខិកាសាវោ
 ឈ្មោះថាដោះ គ្រឿងទុក្ខិកាសាវោ ។ ភិក្ខុបាទក្រាលកម្រិតទុក្ខិ
 ហើយនាំយកចំរៀនចេញទៅ ហើយបំណងថា អាណាមញ្ញនិវត្តន្ត
 វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រសែហកំប៉ុនចំរៀនចេញទៅ ។ លុះភិក្ខុនោះ
 ធ្វើចំរៀនចេញហើយគិតថា អាណាមញ្ញនិវត្តន្តវិញ អាណាមញ្ញនិវត្ត-
 ន្តវិញដែរ (គេបិទខាងទុក្ខិកាសាវោចេញទៅ) កម្រិតដោះខាងក្រៅ
 (នោះ) ទៅ ។ កម្រិតទុក្ខិកាសាវោឈ្មោះថាដោះ គ្រឿងទុក្ខិកាសាវោ
 បំណង ។ ភិក្ខុបាទក្រាលកម្រិតទុក្ខិហើយនាំយកចំរៀនចេញទៅ
 ហើយបំណងថា អាណាមញ្ញនិវត្តន្តវិញ ។ លុះភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រសែ
 ហកំប៉ុនចំរៀនចេញទៅ ។ ភិក្ខុនោះធ្វើចំរៀនចេញហើយគិតថា អាណា
 មញ្ញនិវត្តន្តវិញ អាណាមញ្ញនិវត្តន្តវិញ ហើយកំប៉ុនទុក្ខិកាសាវោ
 ដោះកម្រិតទុក្ខិ ។ កម្រិតទុក្ខិកាសាវោឈ្មោះថាដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុ
 បំណងវិញ ។

[១២] ភិក្ខុបាទក្រាលកម្រិតទុក្ខិហើយប្រមូលយកចំរៀនចេញ
 ទៅ ។ (ធម្មយានិវេទេ ប្រហែសនិវត្តន្តភាពាយវារេ បណ្ឌិតសម្បិសំ វេទិក្យ
 ពិស្តារចុះ) ។ ភិក្ខុបាទក្រាលកម្រិតទុក្ខិហើយនាំយកចំរៀនចេញទៅ
 ដល់ក្រសែហកំប៉ុនចំរៀនចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រសែហកំប៉ុន
 ចំរៀនចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រសែហកំប៉ុនចំរៀនចេញទៅ ។

ការស្សៀន បច្ចេស្សន្តិ ។ ហោតិ ចិវំ ការេតិ ។
តស្ស ភិក្ខុនោ ចិដ្ឋានុត្តរោ កមិទុត្តារោ ។ (សមា-
ណយវាសនិសំ ឯវំ វិគ្គារេន្ធនំ) ។

[១៨] ភិក្ខុ អន្តរកថាថា វិប្បកតថិវំ សមា-
ណយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសិមកតស្ស ឯវំ ហោតិ
និទេវមំ ចិវំ ការេស្សៀន បច្ចេស្សន្តិ ។ ហោតិ
ចិវំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ ចិដ្ឋានុត្តរោ កមិ-
ទុត្តារោ ។ ភិក្ខុ អន្តរកថាថា វិប្បកតថិវំ សមា-
ណយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសិមកតស្ស ឯវំ ហោតិ
និទេវមំ ចិវំ ការេស្សៀន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុ-
នោ សុត្តិដ្ឋានុត្តរោ កមិទុត្តារោ ។ ភិក្ខុ អន្តរក-
ថាថា វិប្បកតថិវំ សមាណយ បក្កមតិ ។ តស្ស
ពហិសិមកតស្ស ឯវំ ហោតិ និទេវមំ ចិវំ ការេស្សៀ

យំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ
ត្រឡប់វិញ្ញេ ។ ភិក្ខុនោភិក្ខុនោវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ
ភិក្ខុនោវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ (តាក្សយំវិនិទេ
ប្រិយលនិវេទិសមាភាយវិ ចក្កានិកត្សិសំវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។

[១៩] ភិក្ខុនោក្រាលកថិន្ទ្រភ្នំ ប្រមូលយកចិវំវេទិចិវំវិនិទេ
នាវំសមាណុច្ឆិសេនេវ ។ កាលភិក្ខុនោវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ
ភិក្ខុនោវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ
ត្រឡប់វិញ្ញេ ។ ភិក្ខុនោភិក្ខុនោវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ
ភិក្ខុនោវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ
ប្រិយលនិវេទិសមាភាយវិ ចក្កានិកត្សិសំវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ កាល
ភិក្ខុនោវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ
នេវ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ
ត្រឡប់វិញ្ញេ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ
ប្រិយលនិវេទិសមាភាយវិ ចក្កានិកត្សិសំវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ កាល
ភិក្ខុនោវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ
នេវ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ
ត្រឡប់វិញ្ញេ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។ ភក្កាអញ្ញនិវេទិ
ប្រិយលនិវេទិសមាភាយវិ ចក្កានិកត្សិសំវេទិចិវំវិនិទេថា ភក្កាអញ្ញនិវេទិ ។

ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវំ កាវេតំ ។ តស្ស
តំ ចីវំ កយាមាណំ ធម្មតំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ
នាសទន្តិកោ កបិទុដ្ឋារោ ។

[១៦] ភិក្ខុ អន្តតកបិណោ វិប្បតតចីវំ សមាណយ
បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមតតស្ស ឃី
យោតិ នេវេមំ ចីវំ កាវេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវំ កា-
វេតំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ ធម្មតំ ធម្មតំ កាវេស្សន្តិ ។ ភិក្ខុ
អន្តតកបិណោ វិប្បតតចីវំ សមាណយ បក្ក-
មតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមតតស្ស
ឃី យោតិ នេវេមំ ចីវំ កាវេស្សន្តិ ។ តស្ស
ភិក្ខុនោ សន្តិដ្ឋានន្តិកោ កបិទុដ្ឋារោ ។ ភិក្ខុ
អន្តតកបិណោ វិប្បតតចីវំ សមាណយ បក្កមតិ ន
បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមតតស្ស ឃី យោតិ

កត្តាអញ្ញនិមិទ្ធគ្រូឡបិញ្ញោ ។ ភិក្ខុនោកំបុនាធ្វើចីវារោនា ។ កាល
ភិក្ខុនោកំបុនាធ្វើ ចីវារោនាគីវានាសាវេ ។ កបិទាបសំភិក្ខុនោរណ្ណះថា
ដោះ គ្រង់ចីវារោសាវាគំណតំ ។

[១៦] ភិក្ខុនាគ្រាលកបិទុចារោយប្រមូលយកចីវារវេលាធ្វើមិទ
នាមំសាម្រេចចៀសចេញទៅដោយបំណងថា កត្តាអញ្ញនិមិទ្ធគ្រូឡបិ
ញ្ញោ ។ កាលភិក្ខុនោនាវេលាស្រែសីមាគំមានគំនិតយ៉ាងនេះថា កត្តា
អញ្ញនិមិទ្ធគ្រូឡបិញ្ញោនាគីវារោនាគីវារោនា ។ ភិក្ខុនោកំបុនាធ្វើចីវារោនា
កបិទាបសំភិក្ខុនោរណ្ណះថាដោះ គ្រង់ចីវារោសាម្រេចជាគំណតំ ។ ភិក្ខុ
នាគ្រាលកបិទុចារោយប្រមូលយកចីវារវេលាធ្វើមិទនាមំសាម្រេចចៀស
ចេញទៅដោយបំណងថា កត្តាអញ្ញនិមិទ្ធគ្រូឡបិញ្ញោ ។ កាល
ភិក្ខុនោនាវេលាស្រែសីមាគំមានគំនិតយ៉ាងនេះថា កត្តាអញ្ញនិមិទ្ធគ្រូ
ឡបិញ្ញោនា ។ កបិទាបសំភិក្ខុនោរណ្ណះថាដោះ គ្រង់សេចក្តីសន្តិដ្ឋាន
គំណតំ ។ ភិក្ខុនាគ្រាលកបិទុចារោយប្រមូលយកចីវារវេលាធ្វើមិទ
នាមំសាម្រេចចៀសចេញទៅដោយបំណងថា កត្តាអញ្ញនិមិទ្ធគ្រូឡបិ
ញ្ញោ ។ កាលភិក្ខុនោនាវេលាស្រែសីមាគំមានគំនិតយ៉ាងនេះថា

កថិន្ទក្កភ ខ្ពោចបំភាយ ដំបូរនិក្ខិកភិបិត្តាភោ

សិលេវមំ ចិវំ កាវេស្សន្តិ ។ សោ នំ ចិវំ កាវេតិ ។
តស្ស នំ ចិវំ កេយិវេមាតំ ធម្មស្សនំ ។ តស្ស និក្ខុយោ
ទាសនន្តិកោ កបិទុទ្ធារោ ។

[១៧] ភិក្ខុ អត្តតកភិយោ វិប្បកតតចិវំ សមាណយ
ធម្មេសតិ អននិច្ចំតោ ធម្មស្ស ហោតិ បាទ្ធស្សន្តិ ន
ធម្មស្ស ហោតិ ន បាទ្ធស្សន្តិ ។ តស្ស តហិសីមតតស្ស
ឃិវំ ហោតិ សិលេវមំ ចិវំ កាវេស្សនំ ន បាទ្ធស្សន្តិ ។
សោ នំ ចិវំ កាវេតិ ។ តស្ស និក្ខុយោ ដំបូរនិក្ខិកោ
កបិទុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្តតកភិយោ វិប្បកតតចិវំ សមា
ណយ ធម្មេសតិ អននិច្ចំតោ ធម្មស្ស ហោតិ បាទ្ធស្សន្តិ
ន ធម្មស្ស ហោតិ ន បាទ្ធស្សន្តិ ។ តស្ស តហិសីម-
តតស្ស ឃិវំ ហោតិ ធម្មេវមំ ចិវំ កាវេស្សនំ ន បាទ្ធស្សន្តិ ។
តស្ស និក្ខុយោ សន្តិដ្ឋាននិក្ខិកោ កបិទុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ
អត្តតកភិយោ វិប្បកតតចិវំ សមាណយ ធម្មេសតិ

កថិន្ទក្កភ ខ្ពោចបំភាយ ដំបូរនិក្ខិកភិបិត្តាភោ

កាត្មាអញ្ជិនិវិជ្ជិយំវេនេក្កុនិវេនេរធនំ ។ ភិក្ខុនោភិបិត្តាភោចិវិវេនោ ។
កាលភិក្ខុនោភិបិត្តាភោ ចិវិវេនោភិវេនោ ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោឈ្មោះ
ថាវេនា គ្រឿងចិវិវេនោជាគណតំ ។

[១៧] -ភិក្ខុបានគ្រាលកបិទរូបេហិយច្រមូលយកចិវិវេនេភិវេនេ
ចាន់សម្រេចច្រៀសចេញទៅដោយមិនបានកំរិតភិក្ខុ គឺភិក្ខុនោភោគតំភិក្ខុ
កាត្មាអញ្ជិនិវិជ្ជិយំវេនេក្កុនិវេនេរធនំ ភិក្ខុនោភិវេនោ ។ កាលភិក្ខុនោ
ភិវេនោ គ្រឿងចិវិវេនោជាគណតំ ។ កាលភិក្ខុនោភោគតំភិក្ខុ
យំវេនេថា កាត្មាអញ្ជិនិវិជ្ជិយំវេនេក្កុនិវេនេរធនំ ភិក្ខុនោភោគតំភិក្ខុ
ភោគតំភិក្ខុនោ ។ ភិក្ខុនោភោគតំភិក្ខុនោចិវិវេនោ ។ កបិទរបស់
ភិក្ខុនោឈ្មោះថាវេនា គ្រឿងចិវិវេនោជាគណតំ ។ ភិក្ខុបានគ្រាល
កបិទរូបេហិយច្រមូលយកចិវិវេនេភិវេនេភោគតំវេនេភោគតំ
ចាន់សម្រេចច្រៀសចេញទៅដោយមិនបានកំរិតភិក្ខុ គឺភិក្ខុនោភោគតំ
ភោគតំភិក្ខុ កាត្មាអញ្ជិនិវិជ្ជិយំវេនេក្កុនិវេនេរធនំ ភិក្ខុនោភោគតំភិក្ខុ
ភោគតំភិក្ខុនោ ។ កាលភិក្ខុនោភោគតំភិក្ខុនោចិវិវេនោ ។ កបិទរបស់
ភិក្ខុនោឈ្មោះថាវេនា គ្រឿងចិវិវេនោជាគណតំ ។ ភិក្ខុបានគ្រាល
កបិទរូបេហិយច្រមូលយកចិវិវេនេភិវេនេភោគតំវេនេភោគតំ

អនន្តរោ យេស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន បច្ចេស្ស
 ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមតតស្ស ឃិ
 ហោតិ ឥទេវិមំ ធិវំ កាមេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ ហោ តំ
 ធិវំ កាមេសិ ។ តស្ស តំ ធិវំ កយិវោធិ នស្សតិ ។
 តស្ស ភិក្ខុនោ ពសនន្តិកោ កមិទុទ្ធារោ ។

[១៨] ភិក្ខុ អត្តតកមិទោ វិប្បកតធិវំ សមាធាយ
 បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមតតស្ស ឃិ
 ហោតិ ឥទេវិមំ ធិវំ កាមេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ ហោ
 តំ ធិវំ កាមេសិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ ធិដ្ឋានន្តិកោ
 កមិទុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្តតកមិទោ វិប្បកតធិវំ
 សមាធាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីម
 តតស្ស ឃិ ហោតិ ធិវិមំ ធិវំ កាមេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។
 តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កមិទុទ្ធារោ ។
 ភិក្ខុ អត្តតកមិទោ វិប្បកតធិវំ សមាធាយ បក្កមតិ

វោយមិទុក្ខានំចំគុ ភិក្ខុនោនោគានំចំគុ កាត្តាអញ្ញនិទ្ធិត្រច្បបិញ្ញ
 ចំនិគំនំគរសភិក្ខុនោថា កាត្តាអញ្ញនិទ្ធិមិទ្ធិត្រច្បបិញ្ញភិក្ខុនោថា ។
 កាលភិក្ខុនោទៅដល់ក្រសីមាតិមានគំនិតយ៉ាងនេះថា កាត្តាអញ្ញនិទ្ធិធ្វើ
 ចិវារនេះក្នុងទីនេះឯង កាត្តាអញ្ញនិទ្ធិមិទ្ធិត្រច្បបិញ្ញទេ ។ ភិក្ខុនោភិក្ខុនោធ្វើ
 ចិវារនោះ ។ កាលភិក្ខុនោភិក្ខុនោធ្វើ ចិវារនោះក៏វិវាសទៅ ។ កមិទុក្ខានំ
 ភិក្ខុនោឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចិវារវិវាសជាតំណត់ ។

[១៩] ភិក្ខុនោក្រាលកមិទុក្ខានំចំគុ ប្រមូលយកចិវារវិវាសធ្វើមិទ
 ទានំសម្រេចចៀសចេញទៅវោយបំណងថា កាត្តាអញ្ញនិទ្ធិត្រច្បបិញ្ញ ។
 កាលភិក្ខុនោទៅដល់ក្រសីមាតិមានគំនិតយ៉ាងនេះថា កាត្តាអញ្ញនិទ្ធិធ្វើ
 ចិវារនេះក្នុងទីនេះឯង កាត្តាអញ្ញនិទ្ធិមិទ្ធិត្រច្បបិញ្ញទេ ។ ភិក្ខុនោភិក្ខុនោ
 ធ្វើចិវារនោះឱ្យសម្រេច ។ កមិទុក្ខានំភិក្ខុនោឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចិវារ
 សម្រេចជាតំណត់ ។ ភិក្ខុនោក្រាលកមិទុក្ខានំចំគុ ប្រមូលយកចិវារវិវាស
 ធ្វើមិទទានំសម្រេចចៀសចេញទៅវោយបំណងថា កាត្តាអញ្ញនិទ្ធិត្រច្បប
 ិញ្ញ ។ កាលភិក្ខុនោទៅដល់ក្រសីមាតិមានគំនិតយ៉ាងនេះថា កាត្តា
 អញ្ញនិទ្ធិមិទ្ធិធ្វើចិវារនេះ កាត្តាអញ្ញនិទ្ធិមិទ្ធិត្រច្បបិញ្ញទេ ។ កមិទុក្ខានំ
 ភិក្ខុនោឈ្មោះថាដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាតំណត់ ។ ភិក្ខុនោក្រាល
 កមិទុក្ខានំចំគុ ប្រមូលយកចិវារវិវាសធ្វើមិទទានំសម្រេចចៀសចេញទៅ

បាទេស្យន្តិ ។ ភស្ស ពហ៍សីមគភស្ស ឃុំ ចោរតិ ឥនេវិម
 ចិវំ ការេស្យំ ន បាទេស្យន្តិ ។ សោ តំ ចិវំ ការេតិ ។
 ភស្ស តំ ចិវំ កយិវាណំ នស្សតំ ។ ភស្ស ភិក្ខុដោ
 ហសនន្តិកោ កម្រិត្យនារោ ។ ភិក្ខុ អន្តរកម្រិត
 វិប្បកកចិវំ សមាធាយ ចក្កមតិ បាទេស្យន្តិ ។ សោ
 ពហ៍សីមគភោ តំ ចិវំ ការេតិ ។ សោ កកចិវំ
 សុណាតិ ឡត្តតំ តិវ ភស្ស អាណសេ កម្រិត្យ ។ ភស្ស
 ភិក្ខុដោ សវនន្តិកោ កម្រិត្យនារោ ។ ភិក្ខុ អន្តរកម្រិត
 ដោ វិប្បកកចិវំ សមាធាយ ចក្កមតិ បាទេស្យន្តិ ។
 សោ ពហ៍សីមគភោ តំ ចិវំ ការេតិ ។ សោ កក-
 ចិវំ បាទេស្យំ បាទេស្យន្តិ ពហ៍ត្វា កម្រិត្យនារោ វិគីតា-
 មតិ ។ ភស្ស ភិក្ខុដោ សីមាតិក្កន្តិកោ កម្រិត្យនារោ ។
 ភិក្ខុ អន្តរកម្រិត វិប្បកកចិវំ សមាធាយ ចក្កមតិ

ដោយចំណង់ថា ភាគ្នាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់
 ក្រៅសីមាតំទាន់ដំណើរនោះថា ភាគ្នាអញនឹងធ្វើចិវំនោះក្នុងចិវំនេះ
 ភាគ្នាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បោះធ្វើចិវំនោះ ។ កាលភិក្ខុ
 នោះក៏ធ្វើ ចិវំនោះក៏នាសយេ ។ កម្រិត្យនារោឈ្មោះថាដោះ
 ត្រង់ចិវំនាសដាក់ណា ។ ភិក្ខុបានក្រាលកម្រិត្យហើយប្រមូលយកចិវំ
 ដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេច ចៀសចេញទៅដោយចំណង់ថា ភាគ្នាអញនឹង
 ត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាតំបានធ្វើចិវំនោះ ។ លុះភិក្ខុ
 នោះធ្វើចិវំសម្រេចហើយក៏ព្យាបាលថា កម្រិត្យនារោសនោះ សង្ឃត្រឡប់
 ដល់ហើយ ។ កម្រិត្យនារោឈ្មោះថាដោះ ត្រង់បានព្យាបាល
 ដាក់ណា ។ ភិក្ខុបានក្រាលកម្រិត្យហើយ ប្រមូលយកចិវំដែលធ្វើមិន
 ទាន់សម្រេចចៀសចេញទៅដោយចំណង់ថា ភាគ្នាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។
 ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាតំបានធ្វើចិវំនោះ ។ ភិក្ខុនោះធ្វើចិវំសម្រេច
 ហើយនិងថា ភាគ្នាអញនឹងត្រឡប់វិញ ភាគ្នាអញនឹងត្រឡប់វិញដែរ (នៃ
 មិនទាន់បានត្រឡប់ទៅឡើយ) កម្រិត្យនារោនោះក្រៅនោះទៅ ។ កម្រិត្យ
 នារោឈ្មោះថាដោះត្រង់ក្នុងខ្ពស់កម្រិត្យដាក់ណា ។ ភិក្ខុបានក្រាល
 កម្រិត្យហើយប្រមូលយកចិវំដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេចចៀសចេញទៅ

បាទុស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមតតោ តំ ចីវំ កាមតិ ។
 សោ កាតចិវិរោ បាទុស្សំ បាទុស្សន្តិ សម្ពុណាតិ កមិទុ-
 ទ្ធាវំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខុហិ កមិទុទ្ធារោ ។
 សហពាយកាលវិ វិទ្ធិ ។

(១៧) ភិក្ខុ អត្តតកមិទោ ចិវិរសាយ បក្កមតិ ។

សោ ពហិសីមតតោ តំ ចិវិរសំ បយ័រុទាសតំ អនា-
 សាយ លកតិ អាសាយ ន លកតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ
 វិទេវិមំ ចិវំ កាមស្សំ ន បាទុស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវំ
 កាមតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ វិជ្ជាវិជ្ជិតោ កមិទុទ្ធារោ ។
 ភិក្ខុ អត្តតកមិទោ ចិវិរសាយ បក្កមតិ ។ សោ
 ពហិសីមតតោ តំ ចិវិរសំ បយ័រុទាសតំ អនាសាយ
 លកតិ អាសាយ ន លកតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ

ដោយបំណងថា ភាគអញ្ញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រសីមា
 កំបុនប្តីចិវិរោនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចិវិរសេច្រេចហើយនិគថា ភាគអញ
 នឹងត្រឡប់វិញ ភាគអញនឹងត្រឡប់វិញ ហើយកំបុនមកចាប់ដៃ
 ដោះកមិទមែន ។ កមិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុ
 តាំងឡាយ ។

បថំ សហពាយកាលវិ ។

(១៧) ភិក្ខុបានក្រាលកមិទចេញហើយចៀសចេញទៅក្រែងចង់បាន
 ចិវិ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រសីមាកំបុនទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចិវិ-
 នោះ កំបុន (ចិវិ) ខុសបំណង នឹងមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះ
 មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ភាគអញនឹងធ្វើចិវិរនេះក្នុងទីនេះនឹង ភាគអញ
 នឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះកំបុនប្តីចិវិរនោះទិវសេច្រេច ។ កមិទ
 របស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ គ្រប់ចិវិសេច្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបាន
 ក្រាលកមិទចេញហើយចៀសចេញទៅក្រែងចង់បានចិវិ ។ ភិក្ខុនោះទៅ
 ដល់ក្រសីមាកំបុនទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចិវិនោះ កំបុន (ចិវិ)
 ខុសបំណង នឹងមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា

ទេវីម្ត ចិវី កាវេស្ស ឧ បទ្ទេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ
 សន្តិដ្ឋានន្តិកោ កបិទុន្តារោ ។ ភិក្ខុ អត្តតតបិយោ
 ចិវីវសាយ បត្តមតិ ។ សោ តហិសីមតតោ តំ ចិវីវសំ
 បយ្យុចាសតិ អបាសាយ លភតិ អាសាយ ឧ លភតិ ។
 តស្ស ឃី ហោតិ ឥទេវីម្ត ចិវី កាវេស្ស ឧ បទ្ទេស្សន្តិ ។
 សោ តំ ចិវី កាវេស្ស ។ តស្ស តំ ចិវី កយិមាណំ
 ឧស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ ពាសនន្តិកោ កបិទុន្តា-
 រោ ។ ភិក្ខុ អត្តតតបិយោ ចិវីវសាយ បត្តមតិ ។
 តស្ស តហិសីមតតស្ស ឃី ហោតិ ឥទេវីម្ត ចិវីវសំ
 បយ្យុចាសិស្សំ ឧ បទ្ទេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវីវសំ
 បយ្យុចាសតិ ។ តស្ស សា ចិវីវសា ឧបច្ឆិដ្ឋតិ ។
 តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេនិកោ កបិទុន្តារោ ។

[២០] ភិក្ខុ អត្តតតបិយោ ចិវីវសាយ បត្តមតិ ឧ
 បទ្ទេស្សន្តិ ។ សោ តហិសីមតតោ តំ ចិវីវសំ បយ្យុចាសតិ

ភាគាភិក្ខុនិមិត្តិចិវីវសោ ។ ភាគាភិក្ខុនិមិត្តិចិវីវសោ ។ ភាគាភិក្ខុនិមិត្តិចិវីវសោ ។ ភាគាភិក្ខុនិមិត្តិចិវីវសោ ។
 យេសំភិក្ខុនោរណ្ណោថាដោះ គ្រងិសេចក្តីសន្តិដ្ឋានដាក់ណាត់ ។ ភិក្ខុនោ
 ក្រាលភិក្ខុនោហិយេច្រៀសចេញទៅព្រៃចង់បានចិវី ។ លុះភិក្ខុនោ
 ទៅដល់គ្រិសីមាភិក្ខុនោកាន់ទិវីវសោចង់បានចិវីវសោ ភិក្ខុនោ
 ទុសបំណង តំមំបានភាមបំណង ។ ភិក្ខុនោទានតំមិតយិវសោនេថា
 ភាគាភិក្ខុនិមិត្តិចិវីវសោ ក្នុងទិវីវសោ ភាគាភិក្ខុនិមិត្តិចិវីវសោ ។
 ភិក្ខុនោភិក្ខុនោចិវីវសោ ។ កាលភិក្ខុនោភិក្ខុនោចិវីវសោ ភិក្ខុនោភិក្ខុនោ
 ទៅ ។ ភិក្ខុនោភិក្ខុនោរណ្ណោថាដោះ គ្រងិចិវីវសោដាក់ណាត់ ។
 ភិក្ខុនោក្រាលភិក្ខុនោហិយេច្រៀសចេញទៅព្រៃចង់បានចិវី ។ កាល
 ភិក្ខុនោទៅដល់គ្រិសីមាភិក្ខុនោភិក្ខុនោភិក្ខុនោ ភាគាភិក្ខុនិមិត្តិចិវីវសោ
 កាន់ទិវីវសោភាគាភិក្ខុនោចង់បានចិវីវសោ ក្នុងទិវីវសោ ភាគាភិក្ខុនិមិត្តិចិវីវសោ
 ក្រាលភិក្ខុនោ ។ ភិក្ខុនោភិក្ខុនោកាន់ទិវីវសោចង់បានចិវីវសោ ។
 ឯសេចក្តីចង់បានចិវីវសោភិក្ខុនោភិក្ខុនោ ។ ភិក្ខុនោភិក្ខុនោ
 រណ្ណោថាដោះ គ្រងិសេសេចក្តីសន្តិដ្ឋាន ។

[២០] ភិក្ខុនោក្រាលភិក្ខុនោហិយេច្រៀសចេញទៅព្រៃចង់
 បានចិវី ដោយបំណងថា ភាគាភិក្ខុនិមិត្តិចិវីវសោ ។
 ភិក្ខុនោទៅដល់គ្រិសីមាភិក្ខុនោភិក្ខុនោភិក្ខុនោ កាន់ទិវីវសោចង់បានចិវីវសោ

អនាសាយ លកតិ អាសាយ ១ លកតិ ។ ឧស្ស
 ឃី ហោតិ ឥទេវិមំ ចីវំ កាវេស្សន្តិ ។ សោ តំ
 ចីវំ កាវេតិ ។ ឧស្ស ភិក្ខុនោ ខិដ្ឋាខន្តិកោ កមិទុទ្ធា
 រោ ។ ភិក្ខុ អន្តតកមិទោ ចីវរាសាយ បន្តមតិ ១
 បច្ឆេស្សន្តិ ។ សោ តហិសីមកតោ តំ ចីវរាសំ បយ្យុទា-
 សតិ អនាសាយ លកតិ អាសាយ ១ លកតិ ។ ឧស្ស
 ឃី ហោតិ ទេវិមំ ចីវំ កាវេស្សន្តិ ។ ឧស្ស ភិក្ខុនោ
 សន្និដ្ឋាខន្តិកោ កមិទុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អន្តតកមិទោ
 ចីវរាសាយ បន្តមតិ ១ បច្ឆេស្សន្តិ ។ សោ តហិសី-
 មកតោ តំ ចីវរាសំ បយ្យុទាសតិ អនាសាយ លកតិ
 អាសាយ ១ លកតិ ។ ឧស្ស ឃី ហោតិ ឥទេវិមំ ចីវំ
 កាវេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវំ កាវេតិ ។ ឧស្ស តំ ចីវំ
 កយំវោធនំ ឧស្សតិ ។ ឧស្ស ភិក្ខុនោ ធាសខន្តិកោ
 កមិទុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អន្តតកមិទោ ចីវរាសាយ
 បន្តមតិ ១ បច្ឆេស្សន្តិ ។ ឧស្ស តហិសីមកតស្ស

កំបុទ (បិវ) ទុសបំណនី ភិមិទបាទតាមបំណនី ។ ភិក្ខុនោះមានតំ
 ធិតយ៉ាងនេះថា ភាគអញនឹងធ្វើចិវរនេះ ក្នុងចិវរនេះ ។ ភិក្ខុនោះកំបុទ
 ធ្វើចិវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ (គ្រង
 ចិវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិទច្រើនហើយចៀសចេញទៅ
 ព្រៃចង់បានចិវរ ដោយបំណងថា ភាគអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុ
 នោះទៅដល់ក្រែសីមាហើយចូលទៅកាន់ចិវរដែលខ្លួនចង់បាន កំបុទ
 (បិវ) ទុសបំណនី ភិមិទបាទតាមបំណនី ។ ភិក្ខុនោះមានតំធិតយ៉ាង
 នេះថា ភាគអញនឹងមិនធ្វើចិវរនេះទេ ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ
 (គ្រងសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិទច្រើនហើយចៀស
 ចេញទៅព្រៃចង់បានចិវរ ដោយបំណងថា ភាគអញនឹងមិនត្រឡប់
 វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រែសីមាក៏ចូលទៅកាន់ចិវរដែលខ្លួនចង់បាន
 ចិវរនោះ កំបុទ (បិវ) ទុសបំណនី ភិមិទបាទតាមបំណនី ។ ភិក្ខុនោះ
 មានតំធិតយ៉ាងនេះថា ភាគអញនឹងធ្វើចិវរនេះ ក្នុងចិវរនេះ ។ ភិក្ខុនោះ
 កំបុទធ្វើចិវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំបុទធ្វើ ចិវរនោះក៏វិទាសទៅ ។
 កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ (គ្រងចិវរវិទាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបាន
 ក្រាលកបិទច្រើនហើយចៀសចេញទៅព្រៃចង់បានចិវរ ដោយបំណងថា
 ភាគអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រែសីមា

ឃីវ ហោតិ ឥនេវិមំ ធីវាសំ បយ្យុចាសិស្សន្តំ ។ សោ
តំ ធីវាសំ បយ្យុចាសតិ ។ ឥស្ស សា ធីវាសា
ទបច្ឆិដ្ឋនិ ។ ឥស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆនិកា
តបិណ្ឌបាយ ។

[២០] ភិក្ខុ អត្តតតបិណ្ឌ ធីវាសាយ បក្កមតិ
អនធិដ្ឋិតេន ទេវស្ស ហោតិ បច្ឆេស្សន្តំ ន បនស្ស ហោតិ
ន បច្ឆេស្សន្តំ ។ សោ តហិសិមតតោ តំ ធីវាសំ បយ្យុ-
ចាសតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ ឥស្ស
ឃីវ ហោតិ ឥនេវិមំ ធីវំ តោវស្សំ ន បច្ឆេស្សន្តំ ។ សោ តំ
ធីវំ តោវតិ ។ ឥស្ស ភិក្ខុនោ វិញ្ញាណបិណ្ឌ តតបិណ្ឌបាយ-
បាយ ។ ភិក្ខុ អត្តតតបិណ្ឌ ធីវាសាយ បក្កមតិ អន-
ធិដ្ឋិតេន ទេវស្ស ហោតិ បច្ឆេស្សន្តំ ន បនស្ស ហោតិ ន
បច្ឆេស្សន្តំ ។ សោ តហិសិមតតោ តំ ធីវាសំ បយ្យុចា-
សតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ ឥស្ស

ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ទីដែលអាត្មាអញចង់
បានពីវារនេះ គង់ទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បាន
ពីវារនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានពីវាររបស់ភិក្ខុនោះក៏ដាច់ទៅ ។ គប្បីរបស់
ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹម ។

[២១] ភិក្ខុបានក្រាលគប្បិយចូលហើយទៀសចេញទៅព្រះចន្ទ
បានពីវារដោយមិនបានភាន់ចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់
ពីវារ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់ពីវារក៏គ្មាន
ដែរ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានពីវារ
នោះ ក៏បាន (ចីវ) ទូលចំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុ
នោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើពីវារនេះ គង់ទីនេះឯង អាត្មា
អញនឹងមិនត្រឡប់ពីវារទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើពីវារនោះទ្យសម្រេច ។
គប្បីរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ពីវារសម្រេចជាន់ណាស់ ។ ភិក្ខុបាន
ក្រាលគប្បិយចូលហើយទៀសចេញទៅព្រះចន្ទបានពីវារ ដោយមិនបាន
ភាន់ចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់ពីវារ ទាំងគំនិត
របស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់ពីវារ ក៏គ្មានដែរ ។ ភិក្ខុនោះ
ទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានពីវារនោះ ក៏បាន (ចីវ)
ទូលចំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា

ឃុំ ហោតិ ឆេវីមី ចីវំ កាវេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស
 កិក្កុលោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កមិទ្ធានោ ។ កិក្កុ អន្តតកមិទោ ចីវកសាយ
 បក្កមតិ អននិដ្ឋិតេន ឆេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន បនស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិ-
 សិមតោ តំ ចីវកសំ បយិរុទាសតិ អនសាយ លកតិ
 អសាយ ន លកតិ ។ តស្ស ឃុំ ហោតិ ឆេវីមី ចីវំ
 កាវេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវំ កាវេស្សំ ។ តស្ស
 តំ ចីវំ កាយិវោនំ នស្សតិ ។ តស្ស កិក្កុលោ ឆេវ-
 នន្តិកោ កមិទ្ធានោ ។ កិក្កុ អន្តតកមិទោ ចីវកសាយ
 បក្កមតិ អននិដ្ឋិតេន ឆេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន
 បនស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសិមត-
 តស្ស ឃុំ ហោតិ ឆេវីមី ចីវកសំ បយិរុទាសិស្សំ ន

ភក្កាអញ្ញនិមិទ្ធិចីវកេនេ ភក្កាអញ្ញនិមិទ្ធិត្រឡប់វិញ ។ កបិម
 របស់កិក្កុលោឈ្មោះជាដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាគំណត់ ។ កិក្កុបាន
 ត្រាលកមិទ្ធាហើយចៀសចេញទៅព្រះចន័ប្តានចីវ ដោយមិនបាន
 តាំងចិត្ត ឆឹកិក្កុលោនាមនិងថា ភក្កាអញ្ញនិមិទ្ធិត្រឡប់វិញ តាំងតែមិនរបស់
 កិក្កុលោថា ភក្កាអញ្ញនិមិទ្ធិត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ កិក្កុលោទៅដល់
 ត្រៃសីមាភិក្ខុលោទៅកាន់ចីវកេនេចន័ប្តានចីវកេនេ ក៏បាន (ចីវ) ទុស
 បំណង ឆឹមិនបានតាមបំណង ។ កិក្កុលោទានតំនិកយ៉ាងនេះថា ភក្កា
 អញ្ញនិមិទ្ធិចីវកេនេ ក្នុងចីវកេនេនិ ភក្កាអញ្ញនិមិទ្ធិត្រឡប់វិញ ។ កិក្កុ
 លោក៏បានធ្វើចីវកេនេ ។ កាលកិក្កុលោក៏បានធ្វើ ចីវកេនេកិរិទាសទៅ ។
 កបិមរបស់កិក្កុលោឈ្មោះជាដោះ ត្រង់ចីវកិរិទាសជាគំណត់ ។ កិក្កុបាន
 ត្រាលកមិទ្ធាហើយចៀសចេញទៅព្រះចន័ប្តានចីវ ដោយមិនបាន
 តាំងចិត្ត ឆឹកិក្កុលោនាមនិងថា ភក្កាអញ្ញនិមិទ្ធិត្រឡប់វិញ តាំងតែមិន
 របស់កិក្កុលោថា ភក្កាអញ្ញនិមិទ្ធិត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ កាលកិក្កុ
 លោទៅដល់ត្រៃសីមា ក៏មានតំនិកយ៉ាងនេះថា ភក្កាអញ្ញនិមិទ្ធិចូលទៅ
 កាន់ចីវកេនេភក្កាអញ្ញនិមិទ្ធិចន័ប្តានចីវកេនេ ក្នុងចីវកេនេនិ ភក្កាអញ្ញនិមិទ្ធិ

កបិទពុទ្ធករ ឧត្តមកបិទកថាយ និដ្ឋានន្ទិកវិកបិទុត្តារោ

បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរសំ បយ័រុចាសតំ ។
តស្ស សា ចីវរសា ឧបច្ឆិដ្ឋតំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ
អាសាវច្ឆេធិកោ កម្មេទុត្តារោ ។

អនាណតោឡយកំ និដ្ឋិតំ ។

[២២] ភិក្ខុ អត្តតកម្មេនោ ចីវរសាយ បក្កមតិ
បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តហិសីមគតោ តំ ចីវរសំ ប-
យ័រុចាសតំ អាសាយ លកតិ អនាសាយ ន លកតិ ។
តស្ស ឃីវ យោតិ ឥធម៌មំ ចីវំ កាវេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។
សោ តំ ចីវំ កាវេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្ទិកោ
កម្មេទុត្តារោ ។ ភិក្ខុ អត្តតកម្មេនោ ចីវរសាយ បក្កមតិ
បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តហិសីមគតោ តំ ចីវរសំ បយ័រុចា-
សតំ អាសាយ លកតិ អនាសាយ ន លកតិ ។
តស្ស ឃីវ យោតិ ធម៌មំ ចីវំ កាវេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។
តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្ទិកោ កម្មេទុត្តារោ ។

កបិទពុទ្ធករ: និយាយតំកបិទដោះ ការដោះកបិទព្រង់បិវលទ្រពចាតំណង់ដាដើម

ត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ចិវលទ្ធក្នុងបន្ទប់បិវរនោះ ។ ឯ
សេចក្តីចង់បានបិវរនោះរបស់ភិក្ខុនោះក៏ដាច់ទៅ ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះ
ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹម ។

ចប់ (ការពន្យល់) រូសចំណង ១២ ច្រើន ។

[២២] ភិក្ខុបានក្រាលកបិទរួចហើយចៀសចេញទៅព្រៃចង់បាន
បិវរដោយចំណង់ថា ភាគ្នាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅ
សីមាចូលទៅកាន់ចិវលទ្ធក្នុងបន្ទប់បិវរនោះ ក៏បាន (បិវ) ត្រូវតាមបំ-
ណង នីមិទបានរូសចំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ភាគ្នាអញ
នឹងធ្វើបិវរនេះក្នុងចំនែកឯង ភាគ្នាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើ
បិវរនោះឱ្យសម្រេច ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់បិវសម្រេច
ចាតំណង់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិទរួចហើយចៀសចេញទៅព្រៃចង់បាន
បិវរដោយចំណង់ថា ភាគ្នាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់
ក្រៅសីមាហើយ ចូលទៅកាន់ចិវលទ្ធក្នុងបន្ទប់បិវរ ក៏បាន (បិវ)
ត្រូវតាមបំណង នីមិទបានរូសចំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះ
ថា ភាគ្នាអញនឹងមិនធ្វើបិវរនេះទេ ភាគ្នាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។
កបិទរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់សេចក្តីសង្ឃឹមចាតំណង់ ។

ក៏គ្រូ អត្តតកម្មវិធី ចិវ្រសាយ បញ្ញមតិ បាទុស្សន្តិ ។
 សោ ពហិសិមតតោ តំ ចិវ្រសំ បយ័រុចាសតំ អាសាយ
 លភតិ អចាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឃីវំ ហោតិ
 ឥដេវិមំ ចិវ្រំ កាវេស្សំ ន បាទុស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវ្រំ
 កាវេតិ ។ តស្ស តំ ចិវ្រំ កយិវមាណំ ចស្សតិ ។
 តស្ស ក៏គ្រូ ចោ ជាសន្តិកា កម្មវិធី ។ ក៏គ្រូ
 អត្តតកម្មវិធី ចិវ្រសាយ បញ្ញមតិ បាទុស្សន្តិ ។
 តស្ស ពហិសិមតតស្ស ឃីវំ ហោតិ ឥដេវិមំ ចិវ្រសំ
 បយ័រុចាសស្សំ ន បាទុស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវ្រសំ
 បយ័រុចាសតិ ។ តស្ស សា ចិវ្រសា ឧបច្ឆិដ្ឋតិ ។
 តស្ស ក៏គ្រូ ចោ អាសាវច្ឆិដ្ឋិកោ កម្មវិធី ។

(២៣) ក៏គ្រូ អត្តតកម្មវិធី ចិវ្រសាយ បញ្ញមតិ
 បាទុស្សន្តិ ។ សោ ពហិសិមតតោ សុណាតិ ឧត្តតំ
 តិវ តស្ស អាវសេ កម្មវិធី ។ តស្ស ឃីវំ ហោតិ
 យតោ តស្ស អាវសេ ឧត្តតំ កម្មវិធី ឥដេវិមំ ចិវ្រសំ

ក៏គ្រូ បាន ក្រាមកម្មវិធី ចិវ្រសាយ បញ្ញមតិ បាទុស្សន្តិ ។ ដោយចំណង
 ព្រោះ កាត្រាមកម្មវិធី ត្រូវ បំបាត់ ។ ក៏គ្រូ បាន ទៅ ដល់ ក្រាសិមា ហើយ
 ចូល ទៅ កាន់ ទី ដែល ខ្លួន បាន បំបាត់ ទៅ ទោះ ក៏ បាន (ចិវ្រ) ក្រាមកម្មវិធី តិ
 មិន បាន ខុស បំណង ។ ក៏គ្រូ បាន មាន គំនិត យ៉ាង នេះ ថា កាត្រា មកម្មវិធី ធ្វើ ចិវ្រ
 នេះ គួរ ទី នេះ ឯង កាត្រា មកម្មវិធី មិន ត្រូវ បំបាត់ ទេ ។ ក៏គ្រូ បាន ក៏ បាន ធ្វើ ចិវ្រ
 នោះ ។ កាល ក៏គ្រូ បាន កំពុង ធ្វើ ចិវ្រ នោះ ក៏ បាន ទៅ ។ ក៏ បើ បើ បើ ក៏គ្រូ បាន
 ឈ្លោះ ជា ដោះ គ្រង ចិវ្រ វិធី ជា កំណត់ ។ ក៏គ្រូ បាន ក្រាមកម្មវិធី ហើយ
 ចៀស ចេញ ទៅ ព្រោះ បាន ចិវ្រ ដោយ ចំណង ថា កាត្រា មកម្មវិធី ត្រូវ បំ
 បាត់ ។ ក៏គ្រូ បាន ទៅ ដល់ ក្រាសិមា ហើយ មាន គំនិត យ៉ាង នេះ ថា កាត្រា
 មកម្មវិធី ចូល ទៅ កាន់ ទី ដែល កាត្រា មកម្មវិធី បាន បំបាត់ ទៅ ទោះ ក៏ គួរ ទី នេះ ឯង កាត្រា
 មកម្មវិធី មិន ត្រូវ បំបាត់ ទេ ។ ក៏គ្រូ បាន ចូល ទៅ កាន់ ទី ដែល ខ្លួន បាន បំបាត់ ទៅ
 នោះ ។ ឯ សេចក្តី បាន បំបាត់ ទៅ នោះ បើ ក៏គ្រូ បាន ក៏ ដាច់ ទៅ ។ ក៏ បើ
 បើ បើ ក៏គ្រូ បាន ឈ្លោះ ជា ដោះ គ្រង អស់ សេចក្តី ម្ល៉េះ ។

(២៤) ក៏គ្រូ បាន ក្រាមកម្មវិធី ចិវ្រសាយ បញ្ញមតិ បាទុស្សន្តិ ។ ដោយចំណង
 ព្រោះ កាត្រា មកម្មវិធី ត្រូវ បំបាត់ ។ ក៏គ្រូ បាន ទៅ ដល់ ក្រាសិមា កំពុង ដំណឹង ថា
 ក៏ បើ គួរ គាត់ សន្លោះ សិរី ព្រម គ្នា ដោយ ។ ក៏គ្រូ បាន មាន គំនិត យ៉ាង នេះ ថា ក៏ បើ គួរ គាត់ សន្លោះ កាល ណា បើ សិរី

កថាបិដក ព្រះបណ្ឌិតបិណ្ឌិក ប្រតិបត្តិការកថាបិណ្ឌិក

បយ្យុចាសិស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវរាសំ បយ្យុចាសតិ
 អាសាយ លកតិ មហាសាយ ឧ លកតិ ។ តស្ស ឃិ
 យោតិ ឥទេវិមំ ចិវរំ កាវេស្សំ ឧ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ
 ចិវរំ កាវេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុយោ ធិដ្ឋានន្តិកោ កមិ
 ទុដ្ឋារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថុតកមិយោ ចិវរាសាយ បក្កមតិ
 បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ភហិសីមតោ សុណាតិ ឧត្តតំ
 កិវ តស្សិ អាវាសេ កមិទន្តិ ។ តស្ស ឃិ យោតិ
 យតោ តស្សិ អាវាសេ ឧត្តតំ កមិទំ ឥទេវិមំ ចិវរាសំ
 បយ្យុចាសិស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវរាសំ បយ្យុចាសតិ
 អាសាយ លកតិ មហាសាយ ឧ លកតិ ។ តស្ស ឃិ
 យោតិ ទេវិមំ ចិវរំ កាវេស្សំ ឧ បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស
 ភិក្ខុយោ សន្តិដ្ឋានន្តិកោ កមិទុដ្ឋារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថុ
 តកមិយោ ចិវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ
 ភហិសីមតោ សុណាតិ ឧត្តតំ កិវ តស្សិ អាវាសេ

កថាបិដក ព្រះបណ្ឌិតបិណ្ឌិក ប្រតិបត្តិការកថាបិណ្ឌិក

ព្រមគ្នាដកហើយ ភាគអញ្ជូនចូលទៅកាន់ទីដែលភាគអញ្ជូនចង់បានចិវរ
 នេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចិវរនោះ ក៏
 បាន(ចិវរ) ត្រូវតាមបំណង អ្វីមិនបានខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិត
 យ៉ាងនេះថា ភាគអញ្ជូនមិនធ្វើចិវរនេះក្នុងទីនេះឯង ភាគអញ្ជូនមិនត្រឡប់
 វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចិវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កថាបិណ្ឌិកនោះ
 ឈ្មោះថាវារ គ្រងចិវរសម្រេចជានិរតិ ។ ភិក្ខុបានត្រាលកថាបិណ្ឌិក
 ហើយទៀសចេញទៅព្រះចង់បានចិវរដោយបំណងថា ភាគអញ្ជូន
 ត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រសីមា ក៏ដឹងណឹមថា កថា
 ក្នុងភាគសំខាន់សន្សំព្រមគ្នាដកហើយ ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា
 កថាបិណ្ឌិកភាគសំខាន់ ភាគណាបើសន្សំព្រមគ្នាដកហើយ ភាគអញ្ជូន
 ចូលទៅកាន់ទីដែលភាគអញ្ជូន ចង់បានចិវរនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះ
 ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចិវរនោះ ក៏បាន (ចិវរ) ត្រូវតាមបំណង អ្វី
 មិនបានខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ភាគអញ្ជូនមិនធ្វើ
 ចិវរនេះទេ ភាគអញ្ជូនមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កថាបិណ្ឌិកនោះឈ្មោះ
 ថាវារ គ្រងសេចក្តីសន្តិដ្ឋានជានិរតិ ។ ភិក្ខុបានត្រាលកថាបិណ្ឌិកហើយ
 ទៀសចេញទៅព្រះចង់បានចិវរដោយបំណងថា ភាគអញ្ជូនត្រឡប់
 វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រសីមាក៏ដឹងណឹមថា កថាបិណ្ឌិកភាគសំខាន់

កម្រិត ។ តស្ស ឃី ហោតិ យតោ តស្ស អាវាស
 ឧត្តតំ កម្រិតំ ឥវេវមំ ចីវរាសំ បយ័រុចាសិស្សន្តិ ។
 សោ តំ ចីវរាសំ បយ័រុចាសតិ អាសាយ លតតិ អនា-
 សាយ ធន លតតិ ។ តស្ស ឃី ហោតិ ឥវេវមំ ចីវ-
 កាមស្សំ ធន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវំ កាមតិ ។
 តស្ស តំ ចីវំ កាយមាតំ ធនស្សតំ ។ តស្ស ភិក្ខុទោ
 ទាសន្តិកោ កម្រិតុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្តតកម្រិតោ
 ចីវរាសាយ បត្តមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ឧបាសិមគតោ
 សុណាតិ ឧត្តតំ កម្រិតុ តស្ស អាវាស កម្រិតុ ។ តស្ស
 ឃី ហោតិ យតោ តស្ស អាវាស ឧត្តតំ កម្រិតំ ឥវេវមំ
 ចីវរាសំ បយ័រុចាសិស្សំ ធន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ
 ចីវរាសំ បយ័រុចាសតិ ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិ-
 តិ ។ តស្ស ភិក្ខុទោ អាសាវច្ឆិកោ កម្រិតុទ្ធារោ ។

សន្ស័យត្រៃមន្ត្រីករោ ។ ភិក្ខុនារោមានភិក្ខុយាវិទេនេថា កម្រិតុភិក្ខុ-
 ភិក្ខុនារោកាលណារម្មសន្ស័យត្រៃមន្ត្រីករោ អាត្មាអញ្ញនិច្ចលទៅកាន់
 ទីដែលអាត្មាអញ្ញចង់បានចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនារោចូលទៅកាន់ទី
 ដែលខ្លួនចង់បានចីវរ ក៏បាន (ចីវរ) ត្រូវតាមបំណង គឺមិនបានខុសបំ-
 ណង ។ ភិក្ខុនារោមានភិក្ខុយាវិទេនេថា អាត្មាអញ្ញនិច្ចចីវរនេះក្នុងទីនេះ
 ឯង អាត្មាអញ្ញនិច្ចមិនត្រូវបរិញ្ញាទេ ។ ភិក្ខុនារោក៏ធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុ
 នារោកំពុងធ្វើ ចីវរក៏វិទាសទៅ ។ កម្រិតុរបស់ភិក្ខុនារោឈ្មោះថាដោះ ត្រង់
 ចីវរវិទាសជាគំណត់ ។ ភិក្ខុបានកាលកម្រិតុចេញយាទ្រ)សេចក្តីទៅត្រោះ
 ចង់បានចីវរដោយបំណងថា អាត្មាអញ្ញនិច្ចត្រូវបរិញ្ញា ។ ភិក្ខុនារោទៅដល់
 ក្រៅសីមាភិក្ខុជំណើនថា កម្រិតុភិក្ខុភិក្ខុនារោ សន្ស័យត្រៃមន្ត្រីករោ ។
 ភិក្ខុនារោមានភិក្ខុយាវិទេនេថា កម្រិតុភិក្ខុភិក្ខុនារោ កាលណា ម្ចាស់សន្ស័យ
 ត្រៃមន្ត្រីករោ អាត្មាអញ្ញនិច្ចលទៅកាន់ទីដែលអាត្មាអញ្ញចង់បានចីវរ
 នេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញ្ញនិច្ចមិនត្រូវបរិញ្ញាទេ ។ ភិក្ខុនារោចូលទៅកាន់ទី
 ដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានចីវរនោះរបស់ភិក្ខុនារោក៏ដាច់
 ទៅ ។ កម្រិតុរបស់ភិក្ខុនារោឈ្មោះថាដោះ ត្រង់អស់សេចក្តីសន្ស័យ ។

កថាខុទ្ទក ឧបទ្វេយ្យសម្ពោធិយ កសាបយុទ្ធិកថាខុទ្ទក

[២៤] ភិក្ខុ អត្តតតាបំបោ ចីវរសាយ បក្កមតិ
 បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តហិសីមគតោ តំ ចីវរសំ បយ-
 រុទាសតិ កសាយ លកតិ អនាសាយ ទ លកតិ ។
 សោ តំ ចីវំ កាវេតិ ។ សោ តតចីវេន សុណាតិ
 ឧត្តតំ តំវ តស្សី អាវសេ កមិទ្ធិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ
 សវទ្ធិកោ កមិទ្ធិនោ ។ ភិក្ខុ អត្តតតាបំបោ ចីវរ-
 សាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស តហិសីមគតស្ស
 ឯវំ ហោតិ និទមំ ចីវរសំ បយរុទាសិស្សំ ទ បច្ចេ-
 ស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរសំ បយរុទាសតិ ។ តស្ស
 សា ចីវរសា ឧបច្ឆិដ្ឋតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសា-
 វច្ឆិកោ កមិទ្ធិនោ ។ ភិក្ខុ អត្តតតាបំបោ ចីវរ-
 សាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តហិសីមគតោ
 តំ ចីវរសំ បយរុទាសតិ កសាយ លកតិ អនាសាយ
 ទ លកតិ ។ សោ តំ ចីវំ កាវេតិ ។ សោ តតចីវេន

កថាខុទ្ទក ឧបទ្វេយ្យសម្ពោធិយ កសាបយុទ្ធិកថាខុទ្ធិក

[២៥] ភិក្ខុបានក្រាវកបិទ្ធិចេហិយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បាន
 ចីវរ ដោយបំណងថា ភក្កាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅ
 សីមា កិច្ចលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន(ចីវរ)ត្រូវតាម
 បំណង នឹងបានខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះ
 ធ្វើចីវររួចហើយ ក៏ឮដំណឹងថា កបិទ្ធិក្នុងអាវសនោះ សន្សំត្រឹមគ្នាដក
 ហើយ ។ កបិទ្ធិរបស់ភិក្ខុនោះឈ្នោះថាដោះ ត្រង់ឮដំណឹងដាក់ណាត់ ។ ភិក្ខុ
 បានក្រាវកបិទ្ធិចេហិយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរដោយបំណង
 ថា ភក្កាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏មានគំនិត
 យ៉ាងនេះថា ភក្កាអញនឹងចូលទៅកាន់ទីដែលភក្កាអញចង់បានចីវរនេះ
 ក្នុងទីនេះឯង ភក្កាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទី
 ដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានចីវររបស់ភិក្ខុនោះក៏ដាច់ទៅ ។
 កបិទ្ធិរបស់ភិក្ខុនោះឈ្នោះថាដោះ ត្រង់អស់សេចក្តីសន្សំ ។ ភិក្ខុបាន
 ក្រាវកបិទ្ធិចេហិយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរ ដោយបំណងថា
 ភក្កាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា កិច្ចល
 ទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន(ចីវរ)ត្រូវតាមបំណងនឹងបាន
 ខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ ភិក្ខុនោះធ្វើចីវររួចហើយ

បាទុស្ស័ បាទុស្ស័ ពហំនា កម្មំនុន្ទារំ វិគីណាមេតំ ។
 តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កុដ្ឋិកោ កម្មំនុន្ទារោ ។
 ភិក្ខុ អន្តតកម្មំនោ ចីវរសាយ បក្កមតិ បាទុស្ស័ ។
 សោ ពហំសីមកតោ តំ ចីវរសំ បយ្យុទាសតិ អាសា-
 យ លភតិ អនាសាយ ន លភតិ ។ សោ តំ ចីវ-
 ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បាទុស្ស័ បាទុស្ស័ សម្ម-
 ណាតិ កម្មំនុន្ទារំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សមា ភិក្ខុហំ
 កម្មំនុន្ទារោ ។

ពណ៌កោសលំ ខ្ញុំខ្ញុំ ។

[២៥] ភិក្ខុ អន្តតកម្មំនោ កេនចិលេវ ករណី-
 យេន បក្កមតិ ។ តស្ស ពហំសីមកតស្ស ចីវរសា-
 ឌុប្បដ្ឋិតិ ។ សោ តំ ចីវរសំ បយ្យុទាសតិ អនាសាយ
 លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស វិវំ ហោតិ
 ឥលេវេតំ ចីវំ ការេស្ស័ ន បាទុស្ស័ ។ សោ តំ ចីវ-
 ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ ធិដ្ឋានិកោ កម្មំ-

កំខិតា ភាគាអញ្ញនិវត្តន្ត្រិយោ ភាគាអញ្ញនិវត្តន្ត្រិយោ (តែមិន
 ខាន់បានត្រូវចំនោទឡើយ) កម្មំនុន្ទារំនោ វេទនា (នោះ) ទៅ ។ កម្មំ
 របស់ភិក្ខុនោះរល្មោះថាដោះ គ្រិនកន្លងទៅកម្មំនុន្ទារំ ។ ភិក្ខុបាន
 ក្រាលកម្មំនុន្ទារំហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរ ដោយចំណង់
 ភាគាអញ្ញនិវត្តន្ត្រិយោ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទី
 ដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ត្រូវតាមចំណង់ គឺមិនបានខុសបំ
 ណាស់ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ ភិក្ខុនោះធ្វើចីវររួចហើយគិតថា ភាគា
 អញ្ញនិវត្តន្ត្រិយោ ភាគាអញ្ញនិវត្តន្ត្រិយោ ហើយក៏មកខាន់ពេលដោះ
 កម្មំនុន្ទារំ ។ កម្មំនុន្ទារំរបស់ភិក្ខុនោះរល្មោះថាដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

ចប់ (ពណ៌កោសលំ) ត្រូវកាត់ចំណង ១២ ច្រករ ។

[២៦] ភិក្ខុបានក្រាលកម្មំនុន្ទារំហើយ ចៀសចេញទៅដោយមាន
 កិច្ចបំណងនីមួយៗ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បាន
 ចីវរក៏ចំណង់ ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរ ក៏បាន
 (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមចំណង់ ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយំ
 ទេថា ភាគាអញ្ញនិវត្តន្ត្រិយោនេះក៏ដូច្នោះ ភាគាអញ្ញនិវត្តន្ត្រិយោ
 ទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើចីវរនោះឱ្យសម្រេច ។ កម្មំនុន្ទារំរបស់ភិក្ខុនោះរល្មោះ

រាជបិណ្ឌកថា ឧបនិស្សន្ទបិណ្ឌកថា គោតមបិណ្ឌកថា

ទុក្ខារោ ។ ភិក្ខុ អន្តតកម្មំបោ គោតមិណ្ឌោ ករណី-
 យេន បក្កមតិ ។ ភស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរសា
 ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចីវរសំ បយ្យុចាសតិ អនាសាយ
 លកតិ អាសាយ ន លកតិ ។ ភស្ស ឃី ហោតិ
 ឥវេម ចីវំ កាវស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ ភស្ស ភិក្ខុនោ
 សន្និដ្ឋានន្តិកោ កម្មំទុក្ខារោ ។ ភិក្ខុ អន្តតកម្មំបោ
 គោតមិណ្ឌោ ករណីយេន បក្កមតិ ។ ភស្ស ពហិ-
 សីមគតស្ស ចីវរសា ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចីវរសំ
 បយ្យុចាសតិ អនាសាយ លកតិ អាសាយ ន ល-
 កតិ ។ ភស្ស ឃី ហោតិ ឥវេម ចីវំ កាវស្សំ ន
 បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវំ កាវតិ ។ ភស្ស តំ
 ចីវំ កយិរមាណំ ឧស្សតិ ។ ភស្ស ភិក្ខុនោ ធាន-
 នន្តិកោ កម្មំទុក្ខារោ ។ ភិក្ខុ អន្តតកម្មំបោ គោ-
 តមិណ្ឌោ ករណីយេន បក្កមតិ ។ ភស្ស ពហិសីម-
 គតស្ស ចីវរសា ឧប្បជ្ជតិ ។ ភស្ស ឃី ហោតិ
 ឥវេម ចីវរសំ បយ្យុចាសិស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។

រាជបិណ្ឌកថា ឧបនិស្សន្ទបិណ្ឌកថា គោតមបិណ្ឌកថា

ថា ដោះ គ្រងចីវរសា ម្រេចដាក់លាត់ ។ ភិក្ខុបាន គ្រាលកម្មំបិណ្ឌកថាយ
 ច្រៀសចេញទៅដោយមានកិច្ចឯណាមួយ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា
 សេចក្តីចង់បានចីវរក៏ក្រឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ចីវរខ្លួនចង់បាន
 ចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះ
 មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិន
 ត្រឡប់វិញទេ ។ កម្មរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ គ្រងសេចក្តី
 សន្និដ្ឋានដាក់លាត់ ។ ភិក្ខុបាន គ្រាលកម្មំបិណ្ឌកថាយ ច្រៀសចេញទៅដោយ
 មានកិច្ចឯណាមួយ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាហើយ សេចក្តីចង់បាន
 ចីវរក៏ក្រឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ចីវរខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន
 (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបាន (ត្រូវតាមបំណង) ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាង
 នេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងចីវរនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់
 វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះ
 កិរិយាទៅ ។ កម្មរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ គ្រងចីវរវិនាសដាក់
 លាត់ ។ ភិក្ខុបាន គ្រាលកម្មំបិណ្ឌកថាយ ច្រៀសចេញទៅដោយមានកិច្ច
 ឯណាមួយ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បានចីវរក៏ក្រ
 ឡើង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ចីវរដែល
 អាត្មាអញចង់បានចីវរនេះក្នុងចីវរនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។

សោ តំ ចីវរសំ បយ័រុតាសតំ ។ តស្ស សា
ចីវរសា ឧបច្ឆ័ន្តតំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសារ(ច្នៃន័តោ)
កម្មិទុន្តារោ ។

(២៦) ភិក្ខុ អត្តតកម្មិយោ កេនចិទេវ កាលិយេន
បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តំ ។ តស្ស តហិសី-
មតតស្ស ចីវរសា ឧប្បន្តតំ ។ សោ តំ ចីវរសំ
បយ័រុតាសតំ អនាសាយ លកតិ អាសាយ ន
លកតិ ។ តស្ស ឃំ ហោតិ នេវិមំ ចីវំ កាវេ-
ស្សន្តំ ។ សោ តំ ចីវំ កាវេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ ធិដ្ឋា-
នន្ត័តោ កម្មិទុន្តារោ ។ ភិក្ខុ អត្តតកម្មិយោ កេន-
ចិទេវ កាលិយេន បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តំ ។ តស្ស
តហិសីមតតស្ស ចីវរសា ឧប្បន្តតំ ។ សោ តំ ចីវរ-
សំ បយ័រុតាសតំ អនាសាយ លកតិ អាសាយ ន
លកតិ ។ តស្ស ឃំ ហោតិ នេវិមំ ចីវំ កាវេស្សន្តំ ។
តស្ស ភិក្ខុនោ សន្តិដ្ឋានន្ត័តោ កម្មិទុន្តារោ ។
ភិក្ខុ អត្តតកម្មិយោ កេនចិទេវ កាលិយេន បក្កមតិ

ភិក្ខុនោចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចិវរនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បាន
ចិវរនោះរបស់ភិក្ខុនោះក៏ជាចិវរ ។ កម្មិទេវសំភិក្ខុនោះឈ្មោះជាដោះ
ត្រង់អស់សេចក្តីសន្សំ ។

(២៦) ភិក្ខុបានត្រាលកម្មិទេវហើយ ចៀសចេញទៅដោយមាន
កិច្ចឯណាទីមួយ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។
កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បានចិវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុ
នោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចិវរនោះ ក៏បាន (ចិវរ) ទុសបំណង
នឹងមិនបានត្រូវតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ
នឹងធ្វើដំរើទេភូតិទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចិវរនោះឲ្យសម្រេច ។
កម្មិទេវសំភិក្ខុនោះឈ្មោះជាដោះ ត្រង់ចិវរសម្រេចជាគំណត់ ។ ភិក្ខុបាន
ត្រាលកម្មិទេវហើយ ចៀសចេញទៅដោយមានកិច្ចឯណាទីមួយ ដោយ
បំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់
ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បានចិវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទី
ដែលខ្លួនចង់បានចិវរនោះ ក៏បាន (ចិវរ) ទុសបំណង នឹងមិនបានត្រូវតាមបំ-
ណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចិវរនោះទេ ។
កម្មិទេវសំភិក្ខុនោះឈ្មោះជាដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្សំជាន់ជាគំណត់ ។
ភិក្ខុបានត្រាលកម្មិទេវហើយចៀសចេញទៅដោយមានកិច្ចឯណាទីមួយ

លំដាប់បញ្ជីនៃឈ្មោះអាសាវច្បាប់កម្ពុជា

ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស តហិសិមគតតស្ស ចិវកសា
 ឧប្បដ្ឋតិ ។ សោ តំ ចិវកសំ បយិរុចាសតិ អនា
 សាយ លកតិ អាសាយ ន លកតិ ។ តស្ស ឃិ យោតិ
 សិរិមំ ចិវ តាវស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវ តាវភតិ ។
 តស្ស តំ ចិវ តាយោតំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្កុយោ
 តាសនន្តិកោ កបិទុទ្ធារា ។ ភិក្កុ អត្ថតកបិយោ
 កេនចិទេវ ករណីយេន បត្តមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។
 តស្ស តហិសិមគតតស្ស ចិវកសា ឧប្បដ្ឋតិ ។ តស្ស ឃិ
 យោតិ សិរិមំ ចិវកសំ បយិរុចាសិស្សន្តិ ។ សោ តំ
 ចិវកសំ បយិរុចាសតិ ។ តស្ស សា ចិវកសា ឧប្បដ្ឋតិ ។
 តស្ស ភិក្កុយោ អាសាវច្បដិកោ កបិទុទ្ធារា ។

(២៧) ភិក្កុ អត្ថតកបិយោ កេនចិទេវ ករណីយេន
 បត្តមតិ អននិដ្ឋិកេន ទេវស្ស យោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន

បដិទុន្តាៈ ឯយយកិកបិទេវោ ការោរាបិទ្រង់អសៈសេចក្តីសង្ឃិយោ ឯណាវាដិម
 ដោយបំណងថា ភាគាមញ្ញនិមិទ្ធិត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្កុនោះ
 ទៅដល់ក្រសីមា សេចក្តីចង់បានចិវកិកើតឡើង ។ ភិក្កុនោះ
 ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចិវកនោះ ក៏បាន (ចិវ) ខុសបំណង
 គឺមិនបានត្រូវតាមបំណង ។ ភិក្កុនោះទាន់និមិទ្ធិយ៉ាងនេះថា ភាគា
 មញ្ញនិមិទ្ធិចិវកនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្កុនោះក៏បានធ្វើចិវកនោះ ។ កាល
 ភិក្កុនោះកំពុងធ្វើ ចិវកិវិទាសទៅ ។ កបិទេវសំភិក្កុនោះឈ្មោះថា
 ដោះ ត្រង់ចិវិវិទាសជាតំណក់ ។ ភិក្កុបានក្រាលកបិទេវហើយ
 ច្រៀសចេញទៅដោយមានកិច្ចឯណាមួយ ដោយបំណងថា ភាគាមញ្ញ
 និមិទ្ធិត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្កុនោះទៅដល់ក្រសីមាសេចក្តីចង់បាន
 ចិវកិកើតឡើង ។ ភិក្កុនោះទាន់និមិទ្ធិយ៉ាងនេះថា ភាគាមញ្ញនិមិទ្ធិចូលទៅ
 កាន់ទីដែលភាគាមញ្ញចង់បានចិវកនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្កុនោះចូលទៅកាន់
 ទីដែលខ្លួនចង់បានចិវកនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានចិវករបស់ភិក្កុនោះក៏ដាច់
 ទៅ ។ កបិទេវសំភិក្កុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់អសៈសេចក្តីសង្ឃិម ។

(២៧) ភិក្កុបានក្រាលកបិទេវហើយច្រៀសចេញទៅដោយមាន
 កិច្ចឯណាមួយ ដោយមិនបានកាន់ចិត្ត ភិក្កុនោះគ្មាននិមិទ្ធិថា ភាគាមញ្ញ
 និមិទ្ធិត្រឡប់វិញ ទាំងនិមិទ្ធិរបស់ភិក្កុនោះថា ភាគាមញ្ញនិមិទ្ធិត្រឡប់វិញ

បទស្ស ហោតំ ន បទ្ទេស្សន្តំ ។ តស្ស ពហិសីម-
 កតស្ស ចិវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចិវរាសំ បយ័រុទា-
 សតិ អនាសាយ លកតិ អាសាយ ន លកតិ ។ តស្ស
 ឃី ហោតំ ន យេវិមំ ចិវំ កាវេស្សំ ន បទ្ទេស្សន្តំ ។ សោ
 តំ ចិវំ កាវេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ ចិដ្ឋានិទ្ធិកោ កម្មំ-
 ធុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថុតកម្មិទោ កេនចិទេវ កេរណីយេន
 បក្កមតិ អនិដ្ឋិតេន ទេវស្ស ហោតិ បទ្ទេស្សន្តំ ន
 បទស្ស ហោតំ ន បទ្ទេស្សន្តំ ។ តស្ស ពហិសីមកតស្ស
 ចិវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចិវរាសំ បយ័រុទាសតិ
 អនាសាយ លកតិ អាសាយ ន លកតិ ។ តស្ស
 ឃី ហោតំ យេវិមំ ចិវំ កាវេស្សំ ន បទ្ទេស្សន្តំ ។
 តស្ស ភិក្ខុនោ សន្តិដ្ឋានិទ្ធិកោ កម្មំធុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ
 អត្ថុតកម្មិទោ កេនចិទេវ កេរណីយេន បក្កមតិ អន-
 និដ្ឋិតេន ទេវស្ស ហោតិ បទ្ទេស្សន្តំ ន បទស្ស ហោតំ
 ន បទ្ទេស្សន្តំ ។ តស្ស ពហិសីមកតស្ស ចិវរាសា

ភិក្ខុនោ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បានចិវ
 កំភើបឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ចិវដល់ខ្លួនចង់បានចិវនោះ ក៏បាន
 (ចិវ) ខុសបំណង គឺមិនបានត្រូវតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះទាមគំនិតយ៉ាងនេះ
 ថា ភាគអញមិនធ្វើចិវនោះឡើយនេះឯង ភាគអញមិនមែនត្រូវបរិញ្ញាទេ ។
 ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចិវនោះឲ្យសម្រេច ។ ក៏បរិបសភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ
 ត្រង់ចិវសម្រេចថាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកម្មវិធីហើយចៀសទេញ
 ទៅដោយមានកិច្ចឯណាមួយ ដោយមិនបានកាន់ចិវ គឺភិក្ខុនោះគ្មាន
 គំនិតថា ភាគអញមិនត្រូវបរិញ្ញា ចង់គំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា ភាគអញ
 មិនមែនត្រូវចិវ ភិក្ខុនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា
 សេចក្តីចង់បានចិវកំភើបឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ចិវដល់ខ្លួនចង់
 បានចិវនោះ ក៏បាន (ចិវ) ខុសបំណង គឺមិនបានត្រូវតាមបំណង ។
 ភិក្ខុនោះទាមគំនិតយ៉ាងនេះថា ភាគអញមិនធ្វើចិវនេះទេ ភាគអញ
 មិនមែនត្រូវបរិញ្ញាទេ ។ ក៏បរិបសភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តី
 សន្តិដ្ឋានថាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកម្មវិធីហើយចៀសទេញទៅដោយ
 មានកិច្ចឯណាមួយ ដោយមិនបានកាន់ចិវ គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា
 ភាគអញមិនត្រូវបរិញ្ញា ចង់គំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា ភាគអញមិនមែន
 ត្រូវបរិញ្ញា ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បានចិវ

ឈើច្បុក ឡូកឃើងដាយ ពាសន្តិកាវិបស្សនា

ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយ័រុចាសតិ អនា-
 សាយ លកតិ អាសាយ ឧ លកតិ ។ តស្ស ឃី
 ហោតិ ឥដេវមំ ចីវំ កាវេស្សំ ឧ បទ្ទេស្សន្តំ ។
 សោ តំ ចីវំ កាវតិ ។ តស្ស តំ ចីវំ តយិរោធនំ
 ឧស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុទោ យាសនន្តិកោ កម្មិ-
 ទុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អន្តកកម្មិទោ កោធិបិទេវ ករណី-
 យេធិ បក្កមតិ អននិជ្ជិតេធិ ទេវស្ស ហោតិ បទ្ទេស្សន្តិ
 ឧ បទស្ស ហោតិ ឧ បទ្ទេស្សន្តំ ។ តស្ស តហិសិ-
 មតតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ តស្ស ឃី ហោតិ
 ឥដេវមំ ចីវរាសំ បយ័រុចាសិស្សំ ឧ បទ្ទេស្សន្តំ ។
 សោ តំ ចីវរាសំ បយ័រុចាសតិ ។ តស្ស សា ចីវរាសា
 ឧបជ្ជិជ្ជតិ ។ តស្ស ភិក្ខុទោ អាសាវច្ឆេនិកោ
 កម្មិទុទ្ធារោ ។

កាលិយកោឡសនំ និជ្ជិតំ ។

កមិច្ចុត្ថះ និយាយកំកមិច្ចេនោះ ការងារកមិច្ចុត្ថវិវិវាសនាពិណ័យដើម

កិកើតឡើង ។ កាលភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏
 បាន(ចីវរ)ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានតំនិតយ៉ាង
 នេះថា ភាគអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង ភាគអញនឹងមិនត្រូវបរិ-
 វិញ្ញាទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរកិវាសន
 ទៅ ។ កមិច្ចុត្ថវិវាសននោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចីវរវិវាសនជាតំណក់ ។
 ភិក្ខុបានកាលកមិច្ចុត្ថវិវាសនចេញទៅ ដោយមានកិច្ចឯណា មីមួយ
 ដោយមិនបានកាន់ចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានតំនិតថា ភាគអញនឹងត្រូវបរិវិញ
 ទាំងតំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា ភាគអញនឹងមិនត្រូវបរិវិញ ក៏គ្មានវិវា ។
 កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បានចីវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុ
 នោះមានតំនិតយ៉ាងនេះថា ភាគអញនឹងចូលទៅកាន់ទីដែលភាគអញ
 ចង់បានចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង ភាគអញនឹងមិនត្រូវបរិវិញទេ ។ ភិក្ខុនោះ
 ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានចីវររបស់
 ភិក្ខុនោះក៏ដាច់ទៅ ។ កមិច្ចុត្ថវិវាសននោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់សេចក្តី
 សន្សំម ។

ចប់ កាលិយកំ ១២ ប្រការ ។

[៤៨] ភិក្ខុ អន្តកកម៌យោ ធិសង្កមិកោ បញ្ញមតិ
 ចិវប្បដិវិសំ អបវិលាយមាណោ^(១) កមេធំ ធិសង្កតំ ភិក្ខុ
 បុច្ឆន្តិ កមហំ ភំ អាវុសោ វស្សំ វុត្តោ កក្ក ច កេ
 ចិវប្បដិវិសោតំ ។ សោ ឃំ វទេតិ អមុកស្មំ អាវុសេ
 វស្សំ វុត្តោម្ហំ កក្ក ច មេ ចិវប្បដិវិសោតំ ។ កេ ឃំ
 វទេន្តំ កត្តាវុសោ តំ ចិវំ អាមា មយទ្កេ ឥច ចិវំ
 កវិស្សមាតិ ។ សោ តំ អាវុសំ កត្តា ភិក្ខុ បុច្ឆតិ
 កមហំ មេ អាវុសោ ចិវប្បដិវិសោតំ ។ កេ ឃំ វទេន្តំ
 អយទ្កេ អាវុសោ ចិវប្បដិវិសោ កមហំ កមិស្សតិគំ ។
 សោ ឃំ វទេតិ អមុកំ ធាម អាវុសំ កមិស្សមិ
 កក្ក មេ ភិក្ខុ ចិវំ កវិស្សន្តិគំ ។ កេ ឃំ វទេន្តំ អលំ
 អាវុសោ មា អកមាសិ មយទ្កេ ឥច ចិវំ កវិស្ស-
 មាតិ ។ កស្ស ឃំ យោតិ ឥដេវិមិ ចិវំ កាវស្សំ ច
 បាទ្ធស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវំ កាវេតិ ។ កស្ស ភិក្ខុទោ

១ ៤. អបវិធមមាណោ ។

[៤៨] ភិក្ខុបានព្រាលកបំប្រាចរោយទានមិណិវេកាវចិសកិច្ចិស
 ចេញទៅ ឥតមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងចំណែកទីពីរ (របស់ខ្លួន)ភិក្ខុទាំង
 ឡាយស្ម័គ្រគ្នាដែលទៅកាន់ទិសនោះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោក
 នៅចាំស្បូក្នុងអាវុសណា ម្យ៉ាងទៀត ចំណែកចិវរបស់លោក(មាននៅ)
 ក្នុងអាវុសណា ។ ភិក្ខុនោះពោលតបយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនៅចាំស្បូក្នុងអាវុស
 ឯណោះ ឯចំណែកចិវរបស់ខ្ញុំ (ក៏មាននៅ) ក្នុងលោកសនោះដែរ ។ ចើប
 ភិក្ខុទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកទៅយក
 ចិវនោះមក យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើចិវទ្រព្យលោកក្នុងទីនេះ ។ លុះភិក្ខុនោះ
 ទៅកាន់អាវុសនោះហើយ ក៏សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា ឱរលោកដ៏មានអាយុ
 ទាំងឡាយ ចំណែកចិវរបស់ខ្ញុំទុកក្នុងទីណា ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលតប
 យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ចិវនេះជាចំណែករបស់លោកហើយ
 តើលោកនឹងទៅក្នុងទីណា ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនឹងទៅកាន់
 អាវុសឯណោះ ដ្បិតពួកភិក្ខុក្នុងអាវុសនោះបំរុងនឹងធ្វើចិវទ្រព្យខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះឯងយាយយ៉ាងនេះថា ព្រួយលោកដ៏មានអាយុ លោកកុំទៅឡើយ
 យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើចិវទ្រព្យលោកក្នុងទីនេះ ។ ឯភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាង
 នេះថា កាត្មាអញនឹងធ្វើចិវនេះក្នុងទីនេះឯង កាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់
 វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចិវនោះឲ្យសម្រេច ។ កបំប្រាសភិក្ខុនោះ

ជំងឺជាងគុំភោគ កម្រិតខ្ពស់ ។ កិច្ចការ អង្គការសុខភាព
 ជំងឺសង្គមភោគ បញ្ឈប់ ។ បេ ។ កស្ស កិច្ចការ សង្គម-
 ជាងគុំភោគ កម្រិតខ្ពស់ ។ កិច្ចការ អង្គការសុខភាព ជំងឺសង្គម
 ភោគ បញ្ឈប់ ។ បេ ។ កស្ស កិច្ចការ ជាងគុំភោគ
 កម្រិតខ្ពស់ ។

(២៤) កិច្ចការ អង្គការសុខភាព ជំងឺសង្គមភោគ បញ្ឈប់
 ជំងឺរាងកាយ អប្បបរមា ។ គម្រោង ជំងឺសង្គមភោគ កិច្ច
 បុគ្គលិក កម្រិត ខ្ពស់ អាវុស្ត វស្ស វត្តា កត្ត ០ គេ
 ជំងឺរាងកាយ ។ សេ រ៉ា វេតិ អម្បកស្ស អាវុស្ត
 វស្ស វត្តា កត្ត ០ បេ ជំងឺរាងកាយ ។ គេ រ៉ា
 វេតិ កត្តាវស្ត តំ ជំងឺ អាវុស្ត មយន្ត ឥដ ជំងឺ
 ករិស្សភាគ ។ សេ តំ អាវុស្ត កត្តា កិច្ចការ បុគ្គលិក
 កម្រិត ខ្ពស់ អាវុស្ត ជំងឺរាងកាយ ។ គេ រ៉ា វេតិ
 អយន្ត អាវុស្ត ជំងឺរាងកាយ ។ សេ តំ ជំងឺ
 អាវុស្ត តំ អាវុស្ត កត្តា ។ គម្រោង អង្គការសុខ

ឈ្មោះថាជាងគុំភោគ (គ្រងចំរើស) គ្រងចំរើស ។ កិច្ចការ (ក្រលកប្រមូល
 ហើយមានផ្ទៃលើក្រែងចំរើសច្រើនចេញទៅ ។ បេ ។ កម្រិតរបស់កិច្ច
 នោះ ឈ្មោះថាជាងគុំភោគ (គ្រងសេចក្តីសង្ឃឹមជាងគុំភោគ ។ កិច្ចការ (ក្រល
 កប្រមូលហើយមានផ្ទៃលើក្រែងចំរើសច្រើនចេញទៅ ។ បេ ។ កម្រិត
 របស់កិច្ចការ ឈ្មោះថាជាងគុំភោគ (គ្រងចំរើសជាងគុំភោគ ។

(២៤) កិច្ចការ (ក្រលកប្រមូលហើយ មានផ្ទៃលើក្រែងចំរើស
 ច្រើនចេញទៅ គ្មានសេចក្តីសង្ឃឹមជាងគុំភោគ (របស់ខ្លួន) ។
 កិច្ចការ (ក្រលកប្រមូលហើយមានផ្ទៃលើក្រែងចំរើសនោះ គ្មានលោកជំនាញ
 លោកនៅចាំវស្សក្នុងការសណា មួយទៀត ចំណែកចំរើសរបស់លោក
 (មាននៅ) ក្នុងការសណា ។ កិច្ចការ (ក្រលកប្រមូលហើយមានផ្ទៃលើក្រែងចំរើស
 ក្នុងការសង្គម ដំណែកចំរើសរបស់ខ្លួន (មាននៅ) ក្នុងការសណានោះ ។
 កិច្ចការ (ក្រលកប្រមូលហើយមានផ្ទៃលើក្រែងចំរើសនោះ គ្មានលោកនៅយកចំរើស
 នោះមក យើងចាំវស្សយើងធ្វើចំរើសលោកក្នុងនេះ ។ លុះកិច្ចការ
 ទៅកាន់ការសណានោះហើយក៏ស្អាតកិច្ចការ (ក្រលកប្រមូលហើយមានផ្ទៃលើក្រែងចំរើស
 ចំរើស ចំណែកចំរើសរបស់ខ្លួន (ទុក) ក្នុងចំណែក ។ កិច្ចការ (ក្រលកប្រមូល
 ហើយមានផ្ទៃលើក្រែងចំរើសនោះ គ្មានលោកជំនាញ ចំរើសនោះចំណែករបស់លោក ។
 កិច្ចការ (ក្រលកប្រមូលហើយមានផ្ទៃលើក្រែងចំរើសនោះ ។ ផលិតករ

កិក្ខុ បុច្ឆន្តិ អាវុសា កាយំ គមិស្សសីតំ ។
 សោ ឃី វណេតំ អមុតំ ធាម អាវសំ គមិស្សមិ
 គត្ត មេ កិក្ខុ ចិវំ កាវិស្សន្តិកំ ។ តេ ឃី វណេត្តិ
 អសំ អាវុសោ មា អគមាសំ មយន្តេ ឥធម ចិវំ
 កាវិស្សនាតិ ។ គស្ស ឃី ហោតិ ឥធមិម ចិវំ
 កាវស្សំ ធម ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវំ កាយតំ ។
 គស្ស កិក្ខុនោ ចំដ្ឋានន្តិកោ កបិទុត្តារោ ។ កិក្ខុ
 អត្តកកបិលោ ធិសន្តមិកោ បន្តមតំ ចិវយ្យចិវិសំ
 អបវិណាយមាតោ ។ តាមចំ ធិសន្តតំ កិក្ខុ បុច្ឆន្តិ
 កាយំ គំ អាវុសោ វស្សំ វុត្តោ តាត្ត ច តេ ចិវ-
 យ្យចិវិសោតិ ។ សោ ឃី វណេតំ អមុតាស្សិ អាវុសេ
 វស្សំ វុត្តោត្តិ តត្ត ច មេ ចិវយ្យចិវិសោតិ ។ តេ
 ឃី វណេត្តិ គត្តាវុសា តំ ចិវំ អាហារ មយន្តេ ឥធម
 ចិវំ កាវិស្សនាតិ ។ សោ តំ អាវសំ គត្តា កិក្ខុ បុច្ឆន្តិ

កណ្តាលនៃវិ កិក្ខុជាងទ្បាយកិស្សកិក្ខុនោះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ
 លោកនៅឯណា ។ កិក្ខុនោះប្រាប់យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំមិនទាន់អាចសង់លោក
 (ឃ្លីត) ពួកកិក្ខុក្នុងអាវុសានោះមុននឹងធ្វើចិវិវេទ្យខ្ញុំ ។ កិក្ខុជាងនោះនិយាយ
 យ៉ាងនេះថា ល្ហើយលោកដ៏មានអាយុ លោកកុំទៅឲ្យយូរ យើងជាង
 ទ្បាយនឹងធ្វើចិវិវេទ្យលោកក្នុងទីនេះ ។ កិក្ខុនោះនាំនឹងយ៉ាងនេះថា អាត្មា
 អញនឹងធ្វើចិវិវេទ្យក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់មកវិញទេ ។ កិក្ខុ
 នោះទីបំផុតធ្វើចិវិវេទ្យសម្រេច ។ កបិទុបេសកិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ
 ត្រង់ចិវិវេទ្យសម្រេចជាតំណត់ ។ កិក្ខុបានត្រាលកបិទុបេសហើយ មានដំណើរ
 ទៅកាន់ចិស កំចៀសចេញទៅ គួរឲ្យសេចក្តីទូលំទូលាយនឹងចិវិណកចិវិ
 (របស់ខ្លួនទេ) ។ កិក្ខុជាងទ្បាយសួរកិក្ខុដែលទៅកាន់ចិសនោះថា ម្ចាស់
 លោកដ៏មានអាយុ លោកនៅចាំវិស្សក្នុងអាវុសណា មួយទៀត ចិវិលោក
 ចិវិរបេសលោក (មានទៅ) ក្នុងអាវុសណា ។ កិក្ខុនោះឆ្លើយតបយ៉ាងនេះ
 ថា ខ្ញុំនៅចាំវិស្សក្នុងអាវុសឯណោះ ឯចិវិលោកចិវិរបេសខ្ញុំ (មានទៅ)
 ក្នុងអាវុសនោះដែរ ។ កិក្ខុជាងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកដ៏មាន
 អាយុ លោកចូលទៅយកចិវិវេទ្យមក យើងជាងទ្បាយនឹងធ្វើចិវិវេទ្យលោក
 ក្នុងទីនេះ ។ លុះកិក្ខុនោះទៅកាន់អាវុសនោះហើយកិស្សកិក្ខុជាងទ្បាយថា

ក្រុម មេ អាវុសោ ចីវរច្បងិវិសោតិ ។ គេ ឃុំ
 រណេន្ត អយន្ត អាវុសោ ចីវរច្បងិវិសោតិ ។ សោ
 តំ ចិវំ អាធាយ តំ អាវុសំ តត្ថតិ ។ តមេធំ
 អន្តរមន្ត ភិក្ខុ បុច្ឆន្តំ អាវុសោ កមហំ តមិស្សា-
 សិតិ ។ សោ ឃុំ រណេតិ អមុកំ ធាម អាវុសំ
 តមិស្សាមិ តត្ថ មេ ភិក្ខុ ចិវំ កាវិស្សន្តិតិ ។ គេ
 ឃុំ រណេន្ត អសំ អាវុសោ មា អតមាសិ មយន្ត
 ឥន ចិវំ កាវិស្សន្តមាតិ ។ តស្ស ឃុំ ហោតិ ទេវិមិ
 ចិវំ កាវស្សំ ន បទ្ទេស្សន្តំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ
 សន្តិដ្ឋានន្តិកោ កមិទុន្តារោ ។ ភិក្ខុ អត្តតកមិបោ
 ធិសន្តមិកោ បក្កមតំ ចិវរច្បងិវិសំ អបវិលាយមាទោ ។
 តមេធំ ធិសន្តតំ ភិក្ខុ បុច្ឆន្តំ កមហំ តំ អាវុសោ
 ស្សំ វុត្តា កត្ថ ច គេ ចិវរច្បងិវិសោតិ ។ សោ
 ឃុំ រណេតិ អមុកស្សំ អាវុសេ វស្សំ វុត្តោម្ហិ តត្ថ
 ច មេ ចិវរច្បងិវិសោតិ ។ គេ ឃុំ រណេន្ត កត្តាវុសោ

វិទេវលោកដ៏មានអាយុកាលវិទ្យុយ ចិវលោកចិវរច្បងិវិសោតិ (ពុក) ក្នុងវិបលោក ។
 ភិក្ខុតាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ចិវរច្បងិវិសោតិ
 វិទេវលោកចិវរច្បងិវិសោតិ ។ ភិក្ខុនោះក៏នាំយកចិវរច្បងិវិសោតិទៅកាន់ភាវស
 នោះ ។ ដល់ពាក់កណ្តាលដួរ ភិក្ខុតាំងទ្បាយក៏សួរភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់
 លោកដ៏មានអាយុ លោកទៅក្នុងវិបលោក ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយប្រាប់យ៉ាងនេះ
 ថា ខ្ញុំទៅកាន់ភាវសឯណោះ (ដូរ) ពួកភិក្ខុក្នុងភាវសនោះបំរុងខ្លួនធ្វើ
 ចិវរច្បងិវិសោតិ ។ ភិក្ខុតាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ឃ្លើយលោកដ៏មានអាយុ
 លោកកុំទៅទៀត យើងទាំងទ្បាយនឹងធ្វើចិវរច្បងិវិសោតិក្នុងវិបនេះ ។ ភិក្ខុនោះ
 មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញខឹងមិនធ្វើចិវរច្បងិវិសោតិ អាត្មាអញខឹងមិន
 ត្រឡប់វិញទេ ។ គបីមរច្បងិវិសោតិរយ្យនេះជាដោះ ត្រង់សេចក្តីសុខិដ្ឋាន
 ជាតំណាង ។ ភិក្ខុបានគ្រាលគបីមរច្បងិវិសោតិយោងនេះឈឺទៅកាន់ទិស ក៏
 ចៀសចេញទៅក្នុងសេចក្តីខ្ពស់ទ្បាយនឹងចិវលោកចិវរច្បងិវិសោតិ (មេស្បង) ។ ភិក្ខុតាំង
 ទ្បាយសួរភិក្ខុចិវរច្បងិវិសោតិនោះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោក
 ទៅចិវលោកក្នុងភាវសណា មួយទៀតចិវលោកចិវរច្បងិវិសោតិ (មាននៅ)
 ក្នុងភាវសណា ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំទៅចិវលោកក្នុងភាវស
 ឯណោះ ឯចិវលោកចិវរច្បងិវិសោតិ (មាននៅ) ក្នុងភាវសនោះវិជ ។ ភិក្ខុតាំង
 នោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកទៅយកចិវ

តំ ចីវរំ អាហារ មយន្តេ ឥធន ចីវរំ ករិស្សានាតិ ។
 សោ តំ អាវសំ តត្វា ភិក្ខុ វុច្ឆតិ កេហំ មេ
 អាវុសោ ចីវរញ្ញដិវសោតិ ។ តេ ឃីវ វនេន្នំ មយន្តេ
 អាវុសោ ចីវរញ្ញដិវសោតិ ។ សោ តំ ចីវរំ អាណាយ
 តំ អាវសំ តត្វតិ ។ តមេនំ អន្តរមត្តេ ភិក្ខុ
 បុច្ឆន្តិ អាវុសោ កេហំ តមិស្សសំតិ ។ សោ ឃីវ
 វនេនំ អមុកំ បាម អាវសំ តមិស្សនិ តត្វ មេ ភិក្ខុ
 ចីវរំ ករិស្សន្តិ ។ តេ ឃីវ វនេន្នំ អសំ អាវុសោ មា
 អគទានិ មយន្តេ ឥធន ចីវរំ ករិស្សានាតិ ។ តស្ស
 ឃីវ យោតិ ឥដេវិមំ ចីវរំ កាមស្សំ ធម បទ្ធស្សន្តិ ។
 សោ តំ ចីវរំ កាមតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កបេរមាធិ
 ធស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុលោ ធាសទន្តិកោ កេហិមុត្តារោ ។

(៣១) ភិក្ខុ អន្តរកេហិលោ មិស្សន្តិកោ បក្កិមតិ
 ចីវរញ្ញដិវសំ អបរិសាយនោ ។ តមេនំ មិស្សន្តិកំ
 ភិក្ខុ បុច្ឆន្តិ កេហំ តំ អាវុសោ វស្សំ វុត្តោ

ទោមក យេនិចំនិទ្ធាយនិវត្តិចិវរិទ្ធាលាកក្នុងចិវរិទ្ធា ។ លុះភិក្ខុនោះទៅ
 កាន់អាវសនោះហើយភិក្ខុភិក្ខុចំនិទ្ធាយថា វិសោកដ៏មានអាយុចំនិ-
 ទ្ធាយ ចំវិលាកចិវរិទ្ធា (ទុក) ក្នុងចំណា ។ ភិក្ខុចំនិទ្ធានិយាយយ៉ាង
 នេះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ចិវរិទ្ធានោះចំវិលាករបស់លោក ។ ភិក្ខុ
 នោះក៏ចាំយកចិវរនោះហើយទៅកាន់អាវសនោះ ។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ
 ភិក្ខុចំនិទ្ធាយសួរភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកនៅឯណា ។
 ភិក្ខុនោះក៏បាយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនឹងទៅកាន់អាវសឯណោះ ស្រីភិក្ខុចំនិទ្ធាយ
 ក្នុងអាវសនោះចំនិទ្ធាចិវរិទ្ធា ។ ភិក្ខុចំនិទ្ធានិយាយយ៉ាងនេះថា
 ហ្ន៎យលោកដ៏មានអាយុ លោកនៅទៅឱ្យយ យេនិចំនិទ្ធាយនិវត្តិចិវរិ
 ទ្ធាលាកក្នុងចិវរិទ្ធា ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា វាគ្នាអញនឹងធ្វើ
 ចិវរនេះក្នុងចិវរនេះឯង វាគ្នាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើចិវរ
 នោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចិវរនោះក៏វិលាសទៅ ។ កមិទរបស់ភិក្ខុ
 នោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចិវរិទ្ធាសតាំងណាត់ ។

(៣២) ភិក្ខុទានក្រាលកមិទ្ធាយហើយ មានដំណើរទៅកាន់
 ចិស កិះច្រៀសចេញទៅ គ្មានសេចក្តីទូលំទូយនឹងចំវិលាកចិវរ
 (របស់ខ្លួន) ។ ភិក្ខុចំនិទ្ធាយសួរភិក្ខុវេលាទៅកាន់ចិសនោះ
 ថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកនៅចំវិស្សកក្នុងអាវសណា

ឈប់ចូលរោង ឧបត្ថម្ភបរិសេសដោយ ឧប្បាសន៍កាសិករិយ៍

កត្ត ០ តេ ចិវវប្បដិវិសោតិ ។ សោ ឯវំ វនេតិ អនុត្តស្សី
 អាវសេ វស្សំ វុត្តោម្ហិ ឧត្ត ០ មេ ចិវវប្បដិវិសោតិ ។
 តេ ឯវំ វនេតិ កត្តាវសោ តំ ចិវំ វេហា មយទ្កេ
 សធម ចិវំ កាវស្សាមាតិ ។ សោ តិ អាវសំ កត្តា
 ភិក្ខុ ឫត្តតិ កតំ មេ អាវសោ ចិវវប្បដិវិសោតិ ។
 តេ ឯវំ វនេតិ មយទ្កេ អាវសោ ចិវវប្បដិវិសោតិ ។
 សោ តំ ចិវំ វេហាយ តំ អាវសំ ឫត្តតិ ។ ឧស្ស
 តំ អាវសំ ឧត្តស្ស ឯវំ យោតិ វនេវមំ ចិវំ កាវស្សំ ០
 មទ្កេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវំ កាវតិ ។ ឧស្ស
 ភិក្ខុវេហ ធិដ្ឋានន្តិកោ កបិវុត្តារោ ។ ភិក្ខុ អន្ត
 តកបិវេហ ធិសន្តមិកោ មក្កមតិ ។ មេ ។ វេវមំ ចិវំ
 កាវស្សំ ០ មទ្កេស្សន្តិ ។ ឧស្ស ភិក្ខុវេហ សន្តិ
 ដ្ឋានន្តិកោ កបិវុត្តារោ ។ ភិក្ខុ អន្តតកបិវេហ
 ធិសន្តមិកោ មក្កមតិ ។ មេ ។ វនេវមំ ចិវំ កាវស្សំ

ឈប់ចូលរោង ឧបត្ថម្ភបរិសេសដោយ កាវសិករិយ៍ក្រិច្ចិស្ស័យ្យោធាវិសោតិ

មួយទៀត ចំណែកចិវវេសំលោក(ខានទៅ)ក្នុងភាវសណា ។ ភិក្ខុ
 ហោះប្រាប់យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនៅចាំវស្សាក្នុងភាវសណា ឯចំណែកចិវ
 វេសំខ្ញុំ(ខានទៅ)ក្នុងភាវសនោះវេវ ។ ភិក្ខុចាំនិទាននិយាយយ៉ាងនេះថា
 ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកចូរវេវយកចិវវេសំមក យើងចាំនិទាយ
 គំនិតធ្វើបីអន្សាវលាកក្នុងខ្ញុំនេះ ។ លុះភិក្ខុនោះទៅកាន់ភាវសនោះហើយ
 ភិក្ខុភិក្ខុចាំនិទាយចាំ និទាននិទានអាយុចាំនិទាយ ចំណែកចិវវេសំ
 ខ្ញុំ(ខុក)ក្នុងវិណា ។ ភិក្ខុចាំនិទាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកដ៏
 មានអាយុ ចិវវេសំចាំនិទានវេសំលោក ។ ភិក្ខុនោះក៏នាំយកចិវវេសំ
 ហើយទៅកាន់ភាវសនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះទៅវេសំលោកវេសំនោះហើយ មាន
 គំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចិវវេសំក្នុងខ្ញុំនេះឯង វាត្រូវអញនឹងមិន
 ត្រូវបរិច្ចារ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចិវវេសំទ្វិស្ស័យ្យោធាវិសោតិ ។ កបិវេសំភិក្ខុ
 នោះឈ្នះចាំដោះ ត្រង់ចិវវេសំចាំនិទាន ។ ភិក្ខុបានត្រាលកបិវេសំ
 ហើយមានដំណើរទៅកាន់ចិវវេសំចិវវេសំ ។ មេ ។ ភិក្ខុនោះមាន
 គំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចិវវេសំ អាត្មាអញនឹងមិនត្រូវចំ
 វិច្ឆារ ។ កបិវេសំភិក្ខុនោះឈ្នះចាំដោះ ត្រង់វេសំក្នុងសន្តិដ្ឋានថា
 កំណត់ ។ ភិក្ខុបានត្រាលកបិវេសំហើយមានដំណើរទៅកាន់ចិវវេសំចិវវេសំ
 វេសំ ។ មេ ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចិវវេសំ

១ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវំ កាមតិ ។ តស្ស
តំ ចិវំ កយិវោទំ ទស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ
នាសទន្តិកោ កាបិទុត្តារោ ។

អបរិលយននំ ឱដ្ឋិ ។

[៣១] ភិក្ខុ អត្តតកាបិលោ ជាសុវិហារិកោ ចិវំ
អាទាយ បត្តមតិ អមុតំ នាម អាវាសំ តមិស្សនិ
តត្ថ ទេ មេ^(១) ជាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សនិ លោ ទេ
មេ ជាសុ ភវិស្សតិ អមុតំ នាម អាវាសំ តមិស្សនិ
តត្ថ ទេ មេ ជាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សនិ លោ ទេ
មេ ជាសុ ភវិស្សតិ អមុតំ នាម អាវាសំ តមិស្សនិ
តត្ថ ទេ មេ ជាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សនិ លោ ទេ
មេ ជាសុ ភវិស្សតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសិ-
មតតស្ស វិវំ ហោតិ ឥនេវិមំ ចិវំ កាមតិ ។ តស្ស
បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចិវំ កាមតិ ។ តស្ស
ភិក្ខុនោ ទិដ្ឋានន្តិកោ កាបិទុត្តារោ ។ ភិក្ខុ អត្ត-
តកាបិលោ ជាសុវិហារិកោ ចិវំ អាទាយ បត្តមតិ

១ ១. ១៧ ២ ។

កុតិទិទេឯនិ អាត្មាអញ្ញនិមិទ្ធិត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោភិក្ខុនោធ្វើចិវំ
នោ ។ កាលភិក្ខុនោភិក្ខុនោធ្វើ ចិវំនោភិក្ខុនោ ។ កបិទរបស់ភិក្ខុ
នោរណ្ណះថា ដោះ គ្រងចិវំវិទាសដាក់លាត ។

០៨ យេន្តិមិទ្ធិវុល្លាម(ក្នុងចំណោម) ។ ព្រិក្ខេ ។

[៣១] ភិក្ខុបុគ្គលកបិទរបួចទៅជាសុខសប្បាយ ហើយនាំ
យកចិវំចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទៅកាន់ភាវសង
ណោះ បើក្នុងភាវសនោះមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ។ ទំនិរទៅ
បើគ្មានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់ភាវសង
ណោះ (ទៀត) បើក្នុងភាវសនោះមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ។
ទំនិរទៅ បើគ្មានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់
ភាវសងណោះ (ទៀត) បើក្នុងភាវសនោះមានសេចក្តីសប្បាយដល់
អាត្មាអញ ។ ទំនិរទៅ បើគ្មានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មា
អញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោភិក្ខុនោដែលក្រសែមាត់មានឯនិកយ៉ាងនេះថា
អាត្មាអញនឹងធ្វើចិវំទេកុតិទិទេឯនិ អាត្មាអញនឹងមិទ្ធិត្រឡប់វិញទេ ។
ភិក្ខុនោភិក្ខុនោធ្វើចិវំនោច្យសម្រេច ។ កបិទរបស់ភិក្ខុនោរណ្ណះថា
ដោះ គ្រងចិវំសម្រេចដាក់លាត ។ ភិក្ខុបុគ្គលកបិទរបួចទៅជាសុខ
សប្បាយ ហើយនាំយកចិវំចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញ

កម្រិតទូទៅ របស់ប្រជាជនជាមួយ សន្តិសុខស្ថិតិកម្រិតទូទៅ

អម្បត់ យាម អាវាស កម្រិតស្បៀង គត្ត ចេ មេ ជាសុ
 កវិស្សតិ វសិស្សតិ ខោ ចេ មេ ជាសុ កវិស្សតិ
 អម្បត់ យាម អាវាស កម្រិតស្បៀង គត្ត ចេ មេ ជា
 សុ កវិស្សតិ វសិស្សតិ ខោ ចេ មេ ជាសុ កវិស្សតិ
 អម្បត់ យាម អាវាស កម្រិតស្បៀង គត្ត ចេ មេ ជាសុ
 កវិស្សតិ វសិស្សតិ ខោ ចេ មេ ជាសុ កវិស្សតិ បាច្ច-
 ស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសិមគតស្ស វិ យោតិ ខេវិម
 ចិវ កាបស្ស ឧ មធ្វេស្សន្តិ ។ តស្ស កិក្ខុយោ សន្តិស្ថា-
 ទន្តិកោ គបិទ្ធារោ ។ កិក្ខុ អន្តតតមិយោ ជា-
 សុវិហារិកា ចិវ អាធាយ បក្កមតិ អម្បត់ យាម
 អាវាស កម្រិតស្បៀង គត្ត ចេ មេ ជាសុ កវិស្សតិ
 វសិស្សតិ ខោ ចេ មេ ជាសុ កវិស្សតិ អម្បត់
 យាម អាវាស កម្រិតស្បៀង គត្ត ចេ មេ ជាសុ កវិស្សតិ
 វសិស្សតិ ខោ ចេ មេ ជាសុ កវិស្សតិ អម្បត់
 យាម អាវាស កម្រិតស្បៀង គត្ត ចេ មេ ជាសុ កវិស្ស-
 តិ វសិស្សតិ ខោ ចេ មេ ជាសុ កវិស្សតិ

កម្រិតទូទៅ របស់ប្រជាជន ការងារកម្រិតសេចក្តីសន្តិសុខជាតិណាត់ជាដើម

នីតិទៅកាន់កាប់សង្គមណោះ បើក្នុងភាពសន្តិសុខសេចក្តីសប្បាយដល់
 ភាគាអញ ។ នីតិទៅ បើក្នុងភាពសេចក្តីសប្បាយដល់ភាគាអញទេ ភាគា
 អញនឹងទៅកាន់កាប់សង្គមណោះ (ទៀត) បើក្នុងភាពសន្តិសុខសេចក្តី
 សប្បាយដល់ភាគាអញ។ នីតិទៅ បើក្នុងភាពសេចក្តីសប្បាយដល់ភាគា
 អញទេ ភាគាអញនឹងទៅកាន់កាប់សង្គមណោះ (ទៀត) បើក្នុងភាពសន្តិ
 សុខសេចក្តីសប្បាយដល់ភាគាអញ ។ នីតិទៅ បើក្នុងភាពសេចក្តីសប្បាយ
 ដល់ភាគាអញទេ ភាគាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ កិក្ខុនោះទៅដល់ត្រៃសិ-
 មាភីមានគំនិតយំទេដេ ភាគាអញនឹងមិនធ្វើពីរទេទេភាគាអញនឹង
 មិនត្រឡប់វិញទេ។ កម្រិតរបស់កិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្តិសុខ
 ជាតិណាត់ ។ កិក្ខុទុខត្រាលកម្រិតទូទៅជាសុខសប្បាយ ហើយនាំយកពីរ
 ដែលមិនទាន់ធ្វើទៀសទេញទៅ ដោយគិតថា ភាគាអញនឹងទៅកាន់កាប់
 កាប់សង្គមណោះ បើក្នុងភាពសន្តិសុខសេចក្តីសប្បាយដល់ភាគាអញ ។ នីតិ
 ទៅ បើក្នុងភាពសេចក្តីសប្បាយដល់ភាគាអញទេ ភាគាអញនឹងទៅកាន់
 កាប់សង្គមណោះ (ទៀត) បើក្នុងភាពសន្តិសុខសេចក្តីសប្បាយដល់ភាគា
 អញ។ នីតិទៅ បើក្នុងភាពសេចក្តីសប្បាយដល់ភាគាអញទេ ភាគាអញនឹង
 ទៅកាន់កាប់សង្គមណោះ (ទៀត) បើក្នុងភាពសន្តិសុខសេចក្តីសប្បាយ
 ដល់ភាគាអញ ។ នីតិទៅ បើក្នុងភាពសេចក្តីសប្បាយដល់ភាគាអញទេ

បទ្ទេស្សន្តិ ។ តស្ស តហិសិមតតស្ស ឃីវ ហោតិ
 សិទេវិមំ ចិវំ កាវេស្សំ ឧ បទ្ទេស្សន្តិ ។ សោ តំ
 ចិវំ កាវេតិ ។ តស្ស តំ ចិវំ កយិវោចំ ឧស្សតិ ។
 តស្ស កិក្កុយោ ធាសទន្តិកោ កមិទុទ្ធារោ ។ កិក្កុ
 អត្តតកមិទោ ជាសុវិហារិកោ ចិវំ អនាយ បក្កមតំ
 អមុកំ ធាម អារាសំ តមិស្សមិ តត្ថ ចេ មេ ជាសុ
 កវិស្សតិ វសិស្សមិ ទោ ចេ មេ ជាសុ កវិស្សតិ
 អមុកំ ធាម អារាសំ តមិស្សមិ តត្ថ ចេ មេ ជាសុ
 កវិស្សតិ វសិស្សមិ ទោ ចេ មេ ជាសុ កវិស្សតិ អមុកំ
 ធាម អារាសំ តមិស្សមិ តត្ថ ចេ មេ ជាសុ កវិស្សតិ
 វសិស្សមិ ទោ ចេ មេ ជាសុ កវិស្សតិ បទ្ទេស្សន្តិ ។
 សោ តហិសិមតតោ តំ ចិវំ កាវេតិ ។ សោ កត-
 ចិវំ បទ្ទេស្សំ បទ្ទេស្សន្តិ តហិទ្ធា កមិទុទ្ធាវំ វិគិទា-
 មេតិ ។ តស្ស កិក្កុយោ សិមាភិក្កុន្តិកោ កមិទុទ្ធា-
 រោ ។ កិក្កុ អត្តតកមិទោ ជាសុវិហារិកោ ចិវំ

កត្តាអញ្ញនិវត្តិទ្ធរូបិញ ។ កិក្កុនោះទៅដល់ក្រៅសិមាភិមាទន់និមយ៉ាង
 នេះថា កត្តាអញ្ញនិវត្តិទ្ធរូបិញនេះក្នុងនេះឯងកត្តាអញ្ញនិវត្តិទ្ធរូបិញ
 ទេ ។ កិក្កុនោះកិក្កុនោះចិវំវិទោទិវសម្រេច ។ កាលកិក្កុនោះកំពុងធ្វើ ចិវំ
 នោះកិក្កុនោះទៅ ។ កបិទរបស់កិក្កុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចិវំវិទោស
 ជាតំណត់ ។ កិក្កុបានត្រាលកបិទរួចទៅជាសុទ្ធសប្បាយ ហើយចាំយក
 ចិវំវិទោមិទោនាំធ្វើទ្រូបិញទៅ ដោយគិតថាកត្តាអញ្ញនិវត្តិទៅកាន់
 កាន់សង្ខារោះ បើក្នុងកាលនោះមានសេចក្តីសប្បាយដល់កត្តាអញ្ញ ។
 នឹងទៅ បើក្នុងកាលនោះមានសេចក្តីសប្បាយដល់កត្តាអញ្ញទេ កត្តាអញ្ញនឹងទៅ
 កាន់កាន់សង្ខារោះ (ទៀត) បើក្នុងកាលនោះមានសេចក្តីសប្បាយដល់
 កត្តាអញ្ញ ។ នឹងទៅ បើក្នុងកាលនោះមានសេចក្តីសប្បាយដល់កត្តាអញ្ញទេ កត្តា
 អញ្ញនឹងទៅកាន់កាន់សង្ខារោះ (ទៀត) បើក្នុងកាលនោះមានសេចក្តី
 សប្បាយដល់កត្តាអញ្ញ ។ នឹងទៅ បើក្នុងកាលនោះមានសេចក្តីសប្បាយដល់កត្តា
 អញ្ញទេ កត្តាអញ្ញនឹងត្រូវរូបិញ ។ កិក្កុនោះទៅដល់ក្រៅសិមា កិក្កុ
 ចិវំវិទោ ។ កិក្កុនោះចិវំវិទោហើយគិតថា កត្តាអញ្ញនឹងត្រូវរូបិញ
 កត្តាអញ្ញនឹងត្រូវរូបិញដែរ (តែមិនចាត់ទុកទៅឡើយ) កបិទកំដោះ
 ខាងក្រៅ (នោះ) ទៅ ។ កបិទរបស់កិក្កុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់
 ក្នុងនៃក្តីកបិទជាតំណត់ ។ កិក្កុបានត្រាលកបិទរួចទៅជាសុទ្ធសប្បាយ

អាណាយ ចក្ខុមតិ អម្ពុកំ ឆាម អាវាសំ តមិស្សាមិ
 តត្ថ ១០ ២៥ ជាសុ កវិស្សតិ វសិស្សាមិ ១២ ១៥ ២៥
 ជាសុ កវិស្សតិ អម្ពុកំ ឆាម អាវាសំ តមិស្សាមិ
 តត្ថ ១០ ២៥ ជាសុ កវិស្សតិ វសិស្សាមិ ១២ ១៥ ២៥
 ជាសុ កវិស្សតិ អម្ពុកំ ឆាម អាវាសំ តមិស្សាមិ តត្ថ
 ១៥ ២៥ ជាសុ កវិស្សតិ វសិស្សាមិ ១២ ១៥ ២៥ ជាសុ
 កវិស្សតិ បរទ្ធស្សន្តិ ។ សោ ធម៌សិមតតោ តំ បិវិ
 តារាតំ ។ សោ កតតិវិរោ បរទ្ធស្សន្តិ បរទ្ធស្សន្តិ
 សម្ពុណាតំ កតបិណ្ណាវ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ
 ភិក្ខុហិ កតបិណ្ណាវ ។

តាស្សិវិហារចក្ខុំ ខិដ្ឋិតំ ។

[៣២] ទ្វេមេ ភិក្ខុវិ កតបិណ្ណាវ បលិពោតា ទ្វេ
 អបលិពោតា ។ តតមេ ច ភិក្ខុវេ ទ្វេ កតបិណ្ណាវ

សុវសច្ចយ ហើយនាយកចិវវេសមិទទានំភិវិហោស្រេតញ្ញេវ
 ដោយនិគថា អាត្មាអញ្ញខំនិទៅកាន់អាវាសនិណោះ បើក្នុងណាស
 នោះមានសេចក្តីសច្ចយដល់អាត្មាអញ ។ ខំនិទៅ បើឥតមានសេចក្តី
 សច្ចយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញខំនិទៅកាន់អាវាសនិណោះ (១៦) ត
 បើក្នុងអាវាសនោះមានសេចក្តីសច្ចយដល់អាត្មាអញ ។ ខំនិទៅ បើឥត
 មានសេចក្តីសច្ចយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញខំនិទៅកាន់អាវាសន
 ណោះ (១៧) ត បើក្នុងអាវាសនោះមានសេចក្តីសច្ចយដល់អាត្មាអញ ។
 ខំនិទៅ បើឥតមានសេចក្តីសច្ចយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញខំនិទៅ
 ខ្សុបខ្សែ ។ ភិក្ខុនារទានដល់ក្រសីមា ក៏បានធ្វើចិវវេសនិស្សាម្រច ។
 ភិក្ខុនារធ្វើចិវវេសហើយនិគថា អាត្មាអញខំនិទៅខ្សុបខ្សែ អាត្មាអញខំនិ
 ទៅខ្សុបខ្សែ ហើយក៏មកដាន់ពេលដោះបិណ្ណនោះវិមទ ។ កតិមរបស់ភិក្ខុ
 នារណ្ណៈថា ដោះជាមួយខំនិភិក្ខុទាំងឡាយ ។

ចំ ពិវិហានេនិស្សាវសច្ចយ ៥ ប្រការ ។

[៣២] ខ្លាបភិក្ខុទាំងឡាយ បលិពោត (កត្តិល) របស់កបិទះខះ
 មាន ២ យ៉ាង អបលិពោត (គ្រាន់កត្តិល) របស់កបិទះខះមាន ២ យ៉ាង ។
 ខ្លាបភិក្ខុទាំងឡាយ បលិពោតរបស់កបិទាំង ៦ យ៉ាង (នោះ)

ថលីវោណា ។ អាភិសមលីវោណោ ច យីវមលីវោណោ
 ច ។ កតថញ្ច ភិក្ខុវេ អាភិសមលីវោណោ យោតិ ។
 ឥធ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវេ វសនិ វា កស្មី អាភិសម សុវេស្តា
 វា មន្ត្រាមនិ មន្ត្រាស្ម័យំ ។ ឃីវ ទោ ភិក្ខុវេ អាភិសម-
 លីវោណោ យោតិ ។ កតថញ្ច ភិក្ខុវេ យីវមលីវោណោ
 យោតិ ។ ឥធ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ យីវ មកកនំ វា យោតិ
 វិម្ពុកកនំវា យីវាសា វា អនុបទ្ធិញ្ញា ។ ឃីវ ទោ ភិក្ខុវេ
 យីវមលីវោណោ យោតិ ។ ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
 កម៌នស្ស ថលីវោណោ ។ កតថេ ច ភិក្ខុវេ ទ្វេ កម៌-
 នស្ស មថលីវោណោ ។ អាភិសមលីវោណោ ច យីវាម-
 លីវោណោ ច ។ កតថញ្ច ភិក្ខុវេ អាភិសមលីវោណោ
 យោតិ ។ ឥធ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវេ មន្ត្រាមនិ មន្ត្រា អាភិសម
 វេស្តន វេស្តន មុត្តន អនុបក្កេន ច មន្ត្រាស្ម័យំ ។

ដូចម្តេច ។ (ឯបលីវោណាវេស្តនំបិទទាំង២ យ៉ាងវិទាន) គឺ អាភិសមលីវោណា
 (កន្លងក្នុងអាភិស) ១ ចីវមលីវោណា (កន្លងក្នុងចីវ) ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុភាំង
 ខ្សោយ ឯអាភិសមលីវោណា(វោន) ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុភាំងខ្សោយ ភិក្ខុក្នុង
 សាសនានេះ ទៅក្នុងអាភិសវោនក្តី មានសេចក្តីកាលយំចំពោះអាភិសវោន
 ហើយទៀសទេញទៅ ដោយបំណងថា កាត្តាកញ្ញនិធិត្រឡប់វិញក្តី ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុភាំងខ្សោយ យ៉ាងនេះឯងហៅថាអាភិសមលីវោណា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុភាំង
 ខ្សោយ ឯចីវមលីវោណា (វោន) គឺដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុភាំងខ្សោយ ចីវ
 ដែលភិក្ខុក្នុងសាសនានេះមិនទាន់បានធ្វើ ដូចជាបានធ្វើហើយ តែមិនទាន់
 ស្រេច ទាំងសេចក្តីប្រាថ្នាចីវក៏មិនទាន់ដាច់ទៅឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុភាំង
 ខ្សោយ យ៉ាងនេះហើយ ដែលហៅថា ចីវមលីវោណា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុភាំង
 ខ្សោយ បលីវោណាវេស្តនំបិទទាំង ២ យ៉ាងដូច្នោះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុភាំង
 ខ្សោយ ចំណែកមលីវោណាវេស្តនំបិទទាំង ២ យ៉ាង (វោន) ដូចម្តេចខ្លះ ។
 (ឯមលីវោណាទាំង ២ យ៉ាងវិទាន) គឺ អាភិសមលីវោណា (គ្មានកន្លងក្នុង
 អាភិស) ១ ចីវមលីវោណា (គ្មានកន្លងក្នុងចីវ) ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុភាំង
 ខ្សោយ អាភិសមលីវោណា (វោន) គឺដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុភាំង
 ខ្សោយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទើបទៀសទេញទៅចាកអាភិសវោន ដោយ
 លយនឹងវាលស្រឡះដាច់កាលយំថា កាត្តាកញ្ញនិធិនិធិត្រឡប់វិញទេ ។

កម្រិតកម្មវិធី ឧទាហរណ៍

ឃុំ ទោ ភិក្ខុវ័យ អាណាចក្រព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា យោគី ។
 ក្រសួង ភិក្ខុវ័យ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ យោគី ។ កង
 ភិក្ខុវ័យ ភិក្ខុវ័យ ចំរុះ កង ។ យោគី ចង្អុល ។
 ខ្ញុំ ចង្អុល ។ ចំរុះសា ។ ឧបច្ឆិណ្ឌ ។ ឃុំ ទោ
 ភិក្ខុវ័យ ចំរុះសា យោគី ។ ឥឡូវ ទោ ភិក្ខុវ័យ
 ទ្វេ កម្រិតកម្មវិធី អបលិកោណាតិ ។

កម្រិតកម្មវិធី ឧបច្ឆិណ្ឌ សក្កម ។

ឧបច្ឆិណ្ឌ ទ្វេ កម្រិតកម្មវិធី អបលិកោណាតិ ឯក យោគី អបលិកោណាតិ ។

កម្រិតកម្មវិធី

- (៣៣) ភិក្ខុ ចារប្រយុកា ភិក្ខុ
- សាសេត្តក្កណ្ណិកា វស្សុ
- វស្សុ វស្សុ កម្មវិធី
- អាគម្ម ជីវិតកម្មវិធី
- ឥន្ទ វស្សុ កម្រិតកម្មវិធី
- កម្មវិធី ៥ បញ្ចកា
- អបលិកោណាតិ អបលិកោណាតិ

កម្រិតកម្មវិធី ឧទាហរណ៍

ឧបច្ឆិណ្ឌ ភិក្ខុវ័យ យោគី ទោ ភិក្ខុវ័យ អាណាចក្រព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ឧបច្ឆិណ្ឌ
 ភិក្ខុវ័យ ឧបច្ឆិណ្ឌ ភិក្ខុវ័យ (នោះ) ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។ ឧបច្ឆិណ្ឌ ភិក្ខុវ័យ
 ចំរុះសាស្ត្រសាស្ត្រនេះបានធ្វើហើយក្តី បានទៅក្តី វិធានទៅក្តី ក្រសួង
 នេះទៅក្តី សេចក្តី ប្រើប្រាស់ទៅក្តី ។ ឧបច្ឆិណ្ឌ ភិក្ខុវ័យ យោគី ទោ ភិក្ខុវ័យ
 យោគី ឧបច្ឆិណ្ឌ ។ ឧបច្ឆិណ្ឌ ភិក្ខុវ័យ អបលិកោណាតិ កម្រិតកម្មវិធី
 ៤ យោគី ឧបច្ឆិណ្ឌ ។

ឯក កម្រិតកម្មវិធី ៤ ៧ ។

ក្នុងកម្រិតកម្មវិធី នេះ មានរៀង ៤៥៥ មានប្រយោល ១២ ជាប្រភេទ ។

កម្រិតកម្មវិធី ឧទាហរណ៍

- (៣៣) ភិក្ខុវ័យ ចារប្រយុកា ភិក្ខុ
- សាសេត្តក្កណ្ណិកា វស្សុ
- វស្សុ វស្សុ កម្មវិធី
- អាគម្ម ជីវិតកម្មវិធី
- ឥន្ទ វស្សុ កម្រិតកម្មវិធី
- កម្មវិធី ៥ បញ្ចកា
- អបលិកោណាតិ អបលិកោណាតិ

តន្ត្រី តណ្ហា កាណ៌
 យោធិត្តក្ស ឧប្បនោ
 អត្តតាណំ ភវិស្សតិ ។
 ញត្តិ វរត្តតោ
 វរត្តោ អធិត្ត
 ឧប្បិទិ យោវនា ចេវ
 វិហារណញ ធននំ
 តន្ត្រោវដ្ឋិតតណ្ហស
 ធន្តិតត្តាធុវតិកា
 បរិកណ្ណំ ឧវដ្ឋយ្យំ
 មន្តនា ចិមិត្តតា
 តុត្តុ សាដ្ឋិចំ ចិស្សតិ
 ធនប្បញ្ញត្រិ តេ តយោ
 អញ្ញត្រិ បញ្ញាតិវេតេ

ធាន៍តណ្ហាភាជនបាទ ទុកដាក់អតិបកចិវេបាទតាមត្រូវការ
 នីទិចិវេវែលរកើតរឿងដល់សិទ្ធិគួរបានដល់ពួកគំនុវែលបាទ
 ក្រាលកបិមហើយ ១ ។ រឿងស្មិតញត្តិ ១ រឿងក្រាលកបិម
 រឿងវិបបយ៉ាងនេះ នីទិក្រាលកបិមមិមរឿងវិបបយ៉ាងនេះ
 (ឯការក្រាលកបិមមិមរឿងនោះ)គឺ(ក្រាលដោយសំពត់គ្រាន់
 តែ)កូសត្រិកចំណា ១ គ្រាន់តែបោកគក់លាង ១ គ្រាន់តែ
 លាក់ចែងវែលលក ១ គ្រាន់តែកាត់ ១ គ្រាន់តែដានក្បាប់គ្នា ១
 គ្រាន់តែដេរ ១ គ្រាន់តែក្បាប់ណ្ណ ១ គ្រាន់តែថែមសំពត់
 ឱ្យរាំ ១ គ្រាន់តែប្រក់អនុវត (ខាងខ្នង) ១ គ្រាន់តែប្រក់
 អនុវត (ខាងពោះ) ១ គ្រាន់តែដេរក្បួនជាតិ ១ គ្រាន់
 តែ(ដែលកំឡែងពណ៌ដូចក្នុងដំបូបូដស្លឹកលើដុំ) ១ សំពត់
 វែលបាទមេសាត្រារដ្ឋិចិមិត្រ ១ សំពត់វែលបាទមេសាត្រា
 និយាយបណ្តុបញ្ចូលគេ ១ សំពត់វែលបាទ ១ សំពត់វែល
 បិមបាទដ្ឋិឱ្យសម្រេចថ្ងៃមាន ១ សំពត់វែលបិមឱ្យកន្លងត្រិ
 នីទិមុណ្ណា រឿងចាន់ ១ សំពត់វែលបិមបាទដ្ឋិឱ្យកប្ប ១
 រឿងចាន់វិវាតិ ១ រឿងចាន់វិវាមេមណ្ឌលគ្រប់គ្រង

ល្បីនក្ខន្ធា ទ្រព្យភាសាយោ

សញ្ញាខ្លួន សមណ្ឌលី
 នាញត្រិ ឫត្តលា សម្មា
 និស្សំនាញាទុរោទតិ
 កបិទំ អទត្តតំ ហោតិ
 ឃិ តុរោទ ទេសិតំ
 វហាតកេឃ្យចំលោតិ
 ចំសុទាបណិកាយ ច
 អនិមិត្តា ចរិតាជា
 អនុត្ត វស្មន្តិទំ ច
 អនិស្សន្តិ កាឃ្យតាត
 វាជា តំចិវិវេទ ច
 ចញ្ញុតា វតិវេតា វ
 ងំន្ទ សមណ្ឌលីកាតេ
 ឫត្តល ឃ្យត្តវា សម្មា
 សីនាញា អទុរោទតិ
 ឃិ កបិទត្តរណំ
 ទុញ្ញាស្សន្ត្រនាតិកា

ល្បីនក្ខន្ធា ទ្រព្យភាសាយោ

ដែល កាត់ដាច់ជាបញ្ចវ័ណ្ណក្ខី លើសពីបញ្ចវ័ណ្ណក្ខី ១ មិនឱ្យ
 ឫត្តលក្រាល (រោទ្យសង្ឃបុគ្គលៈក្រាលវិញ) ១ ការក្រាល
 មិនត្រឹមត្រូវ ឬក៏កុំនៅក្រសីមាអនុរោទនា ១ កបិទដែល
 ក្រាលមិនឡើង ព្រះតុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់សំដែងហើយយ៉ាងនេះ
 ឯនិ (ឯការក្រាលកបិទឡើងនោះគឺ) ក្រាលដោយសំពត់បី១
 សំពត់ធំ១ សំពត់ចាស់១ សំពត់ម៉ែស្មុគ្រ១ សំពត់
 ធ្លាក់ចុះទៀហោឥន្ទរា ១ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបាន
 ធ្វើមិត្ត ១ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបាននិយាយបញ្ជូន
 បញ្ជូន ១ សំពត់ដែលមិនខ្លីគេ ១ សំពត់ដែលបានធ្វើសម្រេច
 ក្នុងវិប្បនាទ ១ សំពត់ដែលមិនធ្វើឱ្យកខ្វក់គ្រឿងមិនឱ្យអុណារ
 ឡើងទាន់ ១ សំពត់ដែលបានធ្វើតំនុកប្បូ ១ ក្រាលដោយចិវិ
 វាង ៣ (ចិវិវេណាមួយក៏បាន) ១ សំពត់ដែលធ្វើឱ្យមាន
 មណ្ឌលគ្រប់គ្រាន់ កាត់ដាច់ត្រឹមត្រូវជាបញ្ចវ័ណ្ណក្ខី លើស
 ពីបញ្ចវ័ណ្ណក្ខី ១ ឱ្យឫត្តលក្រាល ១ ការក្រាលដោយត្រឹម
 ត្រូវ ឬក៏កុំនៅក្នុងសីមាអនុរោទនា ១ ការក្រាលឡើងជាបិទ
 ដោយ វាគោយ៉ាងនេះឯនិ មាតិកាដាឱ្យកបិទដោះ មាន ៨

វិទ្យាបិដក បរាវត្ត

បញ្ញាសុខន្តិ ខ័ណ្ឌាច
 សន្តិដ្ឋាននា ទាសនិ
 សវនំ អាសាវត្តនិ
 សិលាសុខន្តរដ្ឋនី
 កតតិវរាណាយ
 ឯ បច្ចេស្សន្តិ កត្តតិ
 តស្ស តំ កម័ទុន្តារោ
 ហោតិ បញ្ញាសុខន្តិ កា
 អាសាវេ បិវំ យាតិ
 ខ័ស្សន្តិ កត ចិន្ទយំ
 កាវេស្សំ ឯ បច្ចេស្សន្តិ
 ខ័ណ្ឌាច កម័ទុន្តារោ ។
 អាសាយ ឯស្សន្តំ ខេវ
 ឯ បច្ចេស្សន្តិ អាណសោ
 តស្ស តំ កម័ទុន្តារោ
 សន្តិដ្ឋានន្តិកោ កវ

វិទ្យាបិដក បរាវត្ត

យាវិ គឺមានការចៀសចេញទៅជាកំណត់ ១ មានការធ្វើ
 ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ១ មានសេចក្តីសន្តិដ្ឋានជាកំណត់ ១
 មានវិវាទសជាកំណត់ ១ មានការព្រួយបារម្ភជាកំណត់ ១
 អសារសេចក្តីសន្តិដ្ឋាន ១ មានការកម្មនិរត្តក៏បិទជាកំណត់ ១
 សន្តិព្រមព្រៀងគ្នាជានិច្ចប្រយោជន៍ជាកំណត់ព្រម ១
 អតិប្បយតា) ក៏កុំនាំយកចីវរវេលាធ្វើហើយចៀសចេញទៅ
 ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ កបិទនោះ
 របស់កិត្តុនោះ ឈ្នះជាដោះ គ្រងចៀសចេញទៅជាកំណត់
 ក៏កុំនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ លុះទៅដល់ត្រាសីមាគឺមាន
 គំនិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរក្នុងជំនេះ អាត្មាអញនឹងមិន
 ត្រឡប់វិញទេ កបិទ (របស់កិត្តុនោះ) ឈ្នះជាដោះ
 គ្រងចីវរសម្រេចជាកំណត់ ១ ក៏កុំនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ
 លុះទៅដល់ត្រាសីមាគឺមានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើ
 (ចីវរនេះ) អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ កបិទរបស់កិត្តុ
 នោះ ឈ្នះជាដោះ គ្រងសេចក្តីសន្តិដ្ឋានជាកំណត់ ក៏កុំ

អាទាយ យាតិ យាតិ
 ឯស្ស័មេ ឥន ចំន្តយិ
 កាយស្ស័ ឧ យេត្វស្សន្តិ
 កយិវន្តស្ស ឧស្សតិ
 តស្ស តំ កបិទុទ្ធារោ
 កវតិ ជាសន្តិកោ
 អាទាយ យាតិ បទ្វេស្ស័
 ពហិ កាយតិ ចិវិ
 កតចិវិរោ សុណកតិ
 ទុត្តតំ កបិឯ តហិ
 តស្ស តំ កបិទុទ្ធារោ
 កវតិ សវន្តិកោ
 អាទាយ យាតិ បទ្វេស្ស័
 ពហិ កាយតិ ចិវិ
 កតចិវិរោ ពហិទ្ធា
 ជាមេតិ កបិទុទ្ធារោ
 តស្ស តំ កបិទុទ្ធារោ

ហំយកចិវិរោទ្រិសចេញទៅ លុះទៅដល់ក្រៅសីមាភ័មាខន់-
 ខ័ន ពាក្យអញខ័នធ្វើចិវិរោកុដិវិរោ ពាក្យអញខ័នមិនត្រ-
 ឡប់វិញទេ ពាលភិកុដិវិរោកុដិវិរោ ចិវិរោសីមាសទៅ កបិទ
 ទោរបស់ភិកុដិវិរោឈ្មោះថា ដោះ គ្រងចិវិរោសីមាជាភិណត
 ភិកុដិវិរោទ្រិសចេញទៅ ដោយបំណងថា ពាក្យអញ
 ខ័នត្រឡប់វិញ កិច្ចចិវិរោ(ទោ)ទាងក្រសីមា លុះធ្វើចិវិ
 រោស្រប ស្រាប់តែធ្វើដំណឹងថា កបិទុកុដិវិរោសីមាសទៅសង្ស័ត្រប
 គ្មានទេហើយ កបិទទោរបស់ភិកុដិវិរោឈ្មោះថា ដោះ គ្រង
 ធ្វើដំណឹងថាភិណត ភិកុដិវិរោទ្រិសចេញទៅ ដោយ
 បំណងថា ពាក្យអញខ័នត្រឡប់វិញ កិច្ចចិវិរោ(ទោ)ទាងក្រ
 សីមា លុះធ្វើចិវិរោហើយកិច្ចចិវិរោសីមាសទៅសង្ស័ត្រប
 ហួសទៅទាងក្រសីមា កបិទរបស់ភិកុដិវិរោឈ្មោះថាដោះ

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

សីលាភំ ឆ្កុំ ឆ្កុំ ឆ្កុំ ឆ្កុំ ឆ្កុំ ឆ្កុំ
 អាណាយ យាតិ បទ្ទេស្សំ
 តហិ កាសេតិ ចិវិ
 កតចិវិ បទ្ទេស្សំ
 សម្ពោតិ កបិទុត្តរំ
 តស្ស តំ កបិទុត្តរោ
 សហ កិក្ខុហិ ជាយតិ
 អាណាយ ច សមាណាយ
 សត្ត សត្ត វិធី ភេ
 បត្តម ឆ្កុំ ឆ្កុំ ឆ្កុំ
 ធម្មោ វិញ្ញកកេ តតិ
 អាណាយ ធិស្សីមតតំ
 កាសេស្សំ តតិ ជាយតិ
 ធិដ្ឋានំ សម្ពិដ្ឋានំ
 ទាសនត្ថា តមេ ធម្មោ

១ ២ ញា វិញ្ញកកេ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ត្រីកន្ធិន្ត ទេក្ខន្ត បិណ្ឌ កំណតំ កិក្ខុនាំយក ចិវិ ចៀស ចេញ
 ១៧ យោ ឧបំណង ជា អាត្មា អញ្ជូន ទឹក ត្រឡប់ វិញ កិក្ខុ ចិវិ
 (នោះ) ទូន្មាន ក្រៅ វិញ យុវ កិក្ខុ ចិវិ វិញ ស្រេច ហើយ ក៏ មាន គំនិត
 ជា អាត្មា អញ្ជូន ទឹក ត្រឡប់ វិញ ហើយ ក៏ បាត់ មក ទាន់ ពេល ថោះ
 កបិទុត្ត កបិទុត្ត របស់ កិក្ខុ នោះ ឈ្មោះ ថា រោង ជា មួយ គឺ គឺ
 កិក្ខុ ទាំង ទូល ក្នុង រឿង អាណាយ ទឹក សមាណាយ (ទំនង ២ នេះ)
 បាន ប្រកាស ប្រាប់ គ្នា ១ ឯ ឈ្មោះ ក្នុង រឿង វិសេស កិក្ខុ កិក្ខុ ចិវិ មិន ខាន
 ស្រេច ២ ប្រការ គ្មាន ការ ថោះ កបិទុត្ត ត្រី ចៀស ចេញ ទៅ ជា
 កំណតំ ១ ការ ថោះ កបិទុត្ត ត្រី កិក្ខុ ចិវិ សម្រេច ១ ត្រី សេចក្តី
 សន្និដ្ឋាន ថា កំណតំ ១ ត្រី ចិវិ វិទ្យា សមាណាយ កំណតំ ១
 ទាំង ៣ នេះ ក៏ គេ ហៅ យក កិក្ខុ នាំ យក (ចិវិ ចៀស ចេញ ទៅ)
 ភាសិត ក្រៅ វិញ ហើយ មាន គំនិត ថា អាត្មា អញ្ជូន ទឹក ចិវិ (ចិវិ)

លិង្គពុទ្ធភ្នក ឧទ្ទេស្សន្តិ

អាធាយ ន បទ្ទេស្សន្តិ
 តាហំសីមេ តតោចិច្ច
 ធិដ្ឋានំ សន្តិដ្ឋានម្យំ
 ធាសនម្យំ វេទន្តយោ
 អនធិដ្ឋិតេន ធម៌ស្ស
 វោដ្ឋា ភិណ្ឌំ ធម្មា វិជី
 អាធាយ យាតិ បទ្ទេស្ស
 តាហំសីមេ តតោចិច្ច
 ន បទ្ទេស្សន្តិ កាវាតិ
 ធិដ្ឋានេ តេមិទ្ធករេ
 សន្តិដ្ឋានំ ធាសនត្ថ
 សវនំ សីមតិក្កមា
 សហ ភិក្ខុហំ ជាយេថ

លិង្គពុទ្ធភ្នក ឧទ្ទេស្សន្តិ

ភុតិវ័នៈ ធិដ្ឋានន្តិកាភ្នំ សន្តិដ្ឋានន្តិកាភ្នំ ធាសនន្តិកាភ្នំ
 តំវិញ្ញាទេថា ភិក្ខុនាំយក (ចិវរៀ)សាចញ្ញាទេ) ដោយ
 បំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ អាត្មាអញមិន
 បោះបង្គោលក្រសីមា រឿងនិយមិចំពង ល វេលាមន
 កៈវេលាវិក្រាយថា (ភិក្ខុនាំយកចិវរៀ)សាចញ្ញាទេ)
 ដោយមិនបាទតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុគ្មានគំនិតថា (អាត្មាអញ
 នឹងត្រឡប់វិញ ឬមិនត្រឡប់វិញទេ) ការដោះលើកត្រង់
 ធ្វើចិវរសម្រែងបំណង ១ ត្រង់សេចក្តីសន្តិដ្ឋានជាតំ-
 ណាត ១ ត្រង់ចិវរវិចារសជាតំណាត ១ ត្រង់ព្យុដំណឹងជាន់
 ណាត ១ ត្រង់កន្លងទេក្តកបិទជាតំណាត ១ ដោយធម្មយ
 នឹងភិក្ខុនាំយក ១ (ភាវិ ៦ ទេ) ថា ភិក្ខុនាំយក(ចិវរ)
 ច្រៀសចញ្ញាទេដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ
 អាត្មាអញនឹងបោះបង្គោលក្រសីមា (លុះកំពុងធ្វើ) ក៏គិតថា
 អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ដោយកិធ្វើចិវរឱ្យសម្រែង

វិទេយបិណ្ឌ បញ្ចវគ្គ

ឯវំ បណ្ណាសាវំ គតិ
 សមាជាយ វិញ្ញកតា
 សមាជាយ ឬតា តថា
 ឥម តេ ចតុរេ វារា
 សទ្ធេ បណ្ណាសា វិធី
 អនាសាយ ឬ អរហាយ
 តារណិយោ ធួ តេ តយោ
 ធមតោ តំ វិជានេយ្យ
 តាយា ប្កាធស ប្កាធស
 អបវិលាយ មា(នេវ)
 មាសុ បញ្ចវិធី តហិ
 មលិពោតា មលិពោតា
 ឧត្តាធំ ធមតោ តតត្ថំ ឫ

១ ១. អបវិលាយ ធមតោ ។

វិទេយបិណ្ឌ បញ្ចវគ្គ

យោនិខេជាគតិពាន ១៥ ប្រការ រឿងកំភុច្រមូលយកចិវរ
 ដែលធ្វើមិនពាន់ស្រេច ទី៦ ច្រមូលយកចិវរ ដែលធ្វើស្រេច
 ដូចគ្នា ព្រះខាន់ ៤ ខេម្មខាន់ ៤ អស់ត្រូវជា ១៥ ប្រការ រឿង
 ចំនី ៣ ខេនោះ គឺបាទចិវរខុសចំណង ១ បាទចិវរត្រូវចំណង ១
 កំភុច្រមូលត្រូវធ្វើ ១ បណ្ណិតតប្បវិធីរឿងខេនោះ ដោយនិយម
 មានដប់ពីរ ៣ ដង រឿងសេចក្តីមិនខ្វល់ខ្វាយ (កុនិចិវរ)
 មាន ៥ ប្រការ រឿងកំភុច្រមូលយកចិវរ ១៥ ប្រការ
 រឿងបលិភោជន៍អបលិភោជ កុចិវរ ១៥ ទី៦ ចិវរខេនោះ ១
 ៥ ខេនោះ (ខេកប៉ែនកុន្តកៈខេនោះ) យើងបាទៈធ្វើហើយ ដោយ
 និយម (ដូចៈពាលមកយ៉ាងខេនោះ) ។

បីវិវត្តន៍

[៣២] ទេន សមយេន តុន្ទា កតកំ វជិតហេ
វិហារតំ វេន្យុនេ កលទ្ធកតំវិហេ ។ ទេន វេន បន
សមយេន វេសាលី វេន្ទា វេវ វោតិ ធីតា ច កហ្ម-
ដេវា អាតិ ឈ្លាមនុស្សា សុភិក្ខា ច សត្ត ច ចាសា-
នសហស្សនិ សត្ត ច ចាសាមសតានិ សត្ត ច ចា-
សាពា សត្ត ច ត្ថុជាតាសហស្សនិ សត្ត ច ត្ថុជា
តាសតានិ សត្ត ច ត្ថុជាតាវនិ សត្ត ច អាវាមស-
ហស្សនិ សត្ត ច អាវាមសតានិ សត្ត ច អាវាមា
សត្ត ច ចោត្តរណីសហស្សនិ សត្ត ច ចោត្តរណី-
សតានិ សត្ត ច ចោត្តរណីយេន អប្ពទាលី ច ឧណិ-
តា អភិក្ខុតា វោតិ ឧស្សនីយោ ចាសាធិតា វារោយ
វណ្ណោត្តរោតាយ សមន្ទានតា បនត្ថា វេត្ថ ច តីតេ
ច វិនិទេ ច អភិសេវា អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ អនុស្សាណំ
បញ្ញាសាយ ច វត្ថុ កត្តតិ ។ តាយ ច វេសាលី វិវេន្យុ-
សា បញ្ញាយ ឧបសោកតិ ។ អនេនា វជិតហេតោ

បីវិវត្តន៍

[៣២] សម័យោះ ព្រះពុទ្ធចាតោន អនិវេទិតេវេន
កលទ្ធកតំវិហារេ វៀចក្រិកជគិ ។ សម័យោះធម៌ ក្រិកវេសាលី
កំស្តុកស្តុកស្តុកាយនាដទ្រឹច មានមនុស្សម្ភិកេវេស មានអាហារ
ផ្គុំកំពូល ចំណីកំសម្បូណី មានប្រាសាទ វេពានំ វេរយ វេប្រាសាទ
មានផ្គុំកំពូល វេពានំ វេរយ វេពុះ មានស្នូធម្មា វេពានំ
វេរយ វេស្នូធម្មា មានស្រះបោត្តរណី វេពានំ វេរយ វេស្រ
វាំងមានស្រីផ្កាទាស (ម្នាក់) ឈ្មោះនាធិអម្ពបាលី រូបល្អគួរជាទី
ពិតវិលមើលមើល ជាទីទាក់ទាញគោរពគុំជ្រះថ្លា ប្រកបដោយសម្បុរល្អ
និងជាទីគាប់ចិត្តរបស់វេពានំនោក ហើយជាស្រីច្រសប់ ក្នុងការល្បួង
កំច្រៀងនិងការជេញដំប្រក់ ជាស្រីវេលក្នុងមនុស្ស ត្រូវការវាំងបំប្លែង
វេតិក្ខុលោកទ្រឹច ឯនាធិ (នោះ) នៅក្នុងមួយថ្ងៃ (វេតិក្ខុកម្រៃ)
វេពាការបណៈ ។ ឯក្រិកវេសាលីសោក សិនផ្គុំថ្លើនិលិសល្យប្រិមាលា
ព្រោះនាធិអម្ពបាលីនោះ ។ ព្រោះនោះ មានពួកកុម្មុយ៉ុន៍នៅក្រិកជគិ

ខេត្តមោ វេសាលី អត្តមាសិ កោនចិដេវ ករណីយេ ។
 អន្តសា វោ រាជគហាកោ ខេត្តមោ វេសាលី ឥន្ទញ្ច
 ដ័តញ្ច តហុដំ អាគិណ្ណាវទុស្សំ សុភិក្ខុញ្ច សត្ត
 ច ចាសាធិសហស្សាដិ សត្ត ច ចាសាធិសតាដិ
 សត្ត ច ចាសាធិ សត្ត ច ក្រដាតារសហស្សាដិ
 សត្ត ច ក្រដាតារសតាដិ សត្ត ច ក្រដាតារាដិ
 សត្ត ច អាណមសហស្សាដិ សត្ត ច អាណមសតាដិ
 សត្ត ច អាណម សត្ត ច ខោត្តារណីសហស្សាដិ
 សត្ត ច ខោត្តារណីសតាដិ សត្ត ច ខោត្តារណីយោ
 អម្ពមាលីញ្ច កណ៌កំ អភិរូចំ ធិស្សាដិយំ ចាសាធិកំ
 បរមាយ វណ្ណាខោត្តារតាយ សមន្តាភតំ បទក្កំ ធិន្ទ
 ច ភិកេ ច រាជិកេ ច អភិសាដំ អន្តិកាដំ អន្តិកាដំ
 វទុស្សាដិ បញ្ញាសាយ ច វត្តិ កុច្ឆន្តិ តាយ ច វេ
 សាលី ភិយ្យោសោ វត្តាយ ធិបសោកន្តិ^(១) ។ អថខោ
 រាជគហាកោ ខេត្តមោ វេសាលីយំ តំ ករណីយំ ភិកេត្តា

១ ឧ.បាលីវិគ្គំ ។

បុទោត្រិវេសាលីវាយោនាភិច្ឆណាមួយ ។ តួកុដ្ឋម្ពីនោត្រិវិភវត្រិ
 ភិបុទោយេញ្ចត្រិវេសាលីស្កកស្កម្ពុណាយ មានដទៃច្រើន មានមនុស្ស
 បរិវេសាស មានតាហារចំណីកិសម្បូណី មានប្រាសាទ ៧ កាន់ ៧ រយ
 ៧ ប្រាសាទ មានផ្ទះកំពូល ៧ កាន់ ៧ រយ ៧ ផ្ទះ មានស្នូធុច្បារ ៧ កាន់
 ៧ រយ ៧ ស្នូធុច្បារ មានស្រះបាតុករណី ៧ កាន់ ៧ រយ ៧ ស្រះ ទាំងមាន
 ស្រែដាំមានសម្លាប់ឈ្មោះអម្ពបាលី រូបល្អគួរជាទីចំណិតល រមលរមល ចាំ
 ឲ្យគំនាសចក្កិដ្រះថ្លា ប្រកបដោយសម្បូរល្អ ខឹងជាទីគាប់ចិត្តរបស់ដទៃ
 កាន់ពេក ហើយប្រសប់ក្នុងការវេល្យនី កំច្រៀងវេញដំច្រត់ ជាស្រីវេល
 តួកមនុស្សនាងិច្ឆន្តានៅភិវេសាលីច្រើន ឯនាងិភាវេវក្នុង ១ យប់ៗ (យក
 ២៥) ៥០ កហាបណៈ ឯត្រិវេសាលី កិច្ចិដ្ឋិវេលីសប្រមាណ ព្រោះ
 នាងអម្ពបាលីនោះ ។ វេលានោះ តួកុដ្ឋម្ពីនោត្រិវិភវត្រិ បុទ
 ភិចារណា ខ្ញុំកិច្ចិវេលគួរម្នីនោះ ក្នុងត្រិវេសាលីចុះហើយ ក៏ត្រឡប់មក

ចុះនៅ រាជកថា បច្ចាគច្ចំ យេន រាជា មាគយោ សេ-
 និយោ វិម្មិសារោ តេនុបស្ក្កិមិ ឧបស្ក្កិមិត្តា រាជាធំ
 មាគធំ សេនិយំ វិម្មិសារំ ឯកនរោច វេសាលី នៅ ឥន្ទា
 ទេវ ជីតា ច ពហុជនា អាគិណ្ណមនុស្សា សុភិក្ខា ច
 សត្ត ច មាសានិសហស្សានិ សត្ត ច មាសានិសតានិ
 សត្ត ច មាសានិ សត្ត ច ក្សត្រាសហស្សានិ សត្ត
 ច ក្សត្រាសតានិ សត្ត ច ក្សត្រាសតានិ សត្ត ច អាវាម-
 សហស្សានិ សត្ត ច អាវាមសតានិ សត្ត ច អាវាមា
 សត្ត ច ទោក្ខណ៍សហស្សានិ សត្ត ច ទោក្ខណ៍ស-
 តានិ សត្ត ច ទោក្ខណ៍យោ អម្ពធាលី ច កណ៌កា
 អភិរុទា និស្សន្ទិយា មាសានិកា បរមាយ វណ្ណទោក្ខ-
 រតាយ សម្ពន្ធកតា បទក្ខា ទន្ទេ ច ភីតេ ច រាជិតេ ច
 អភិសជា អភិកាធំ អភិកាធំ មនុស្សានិ បញ្ញាសា-
 យ ច វត្តិ កន្ទតិ តាយ ច វេសាលី ភិយ្យសោ
 មត្តាយ ឧបសោកតិ សាទុ នៅ មយំវិ កណ៌កំ
 វុដ្ឋាមេយ្យមាតិ ។ តេនហិ ករណា នាជិសំ កុមារី
 ជាជានេយ្យំ^១ វុដ្ឋា កណ៌កំ វុដ្ឋាមេយ្យមាតិ ។

១ ១. ជំនាញ ។

គ្រឹះរាជត្រីវិញ បានចូលទៅសាលាព្រះបាទមាគយោនិយំវិម្មិសារ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ គឺក្រាបបង្គំទូល ព្រះបាទមាគយោនិយំវិម្មិសារដូច្នោះ
 ថា បត់គ្រិព្រះសម្មតិទេព គ្រឹះវេសាលីក៏ស្តុកស្តម្ភទូលាយ មានជនច្រើន
 មានគួរឧស្សម័រដេរដាស មានអារាមចំណីក៏សម្បូរណ៍ មានប្រាសាទធំ
 ពាន់ពីរយេជីប្រាសាទ មានចូរកំពូលពីរពាន់ពីរយេជីដូច្នោះ មានសួនច្បារពី
 ពាន់ពីរយេជីសួនច្បារ មានស្រះបាត្រូណី ពីរពាន់ពីរយេជីស្រះ ពាន់មាន
 ស្រីផ្កាមាស(ខ្លាត់) រយ្យានមានអម្ពធាលីបល្ល័ គួរនឹងពិតពិសេសមើល ចំ
 ឲ្យកើតសេចក្តីជ្រៃថ្លា ហើយប្រគេនដោយសម្បូរល្អ នឹងទាទ័តាបំបិក្ខុរបស់
 ជនពន់ពេក ហើយជាស្រីប្រសប់ក្នុងការវល្លវិក័ច្រៀននឹងជញ្ជីងច្រក់
 ជាស្រីដែលគួរឧស្សគ្រឹះការពាន់ដូច្នោះ គ្រឹះចូលទៅក្រៅច្រើន ឯមាន
 (ទោះ) ទៅក្នុង ១ យប់ៗ យកវត្ថុ៥០ កហាបណៈ ឯគ្រឹះវេសាលីល្អដោយ
 ក្រែលនឹងជាងប្រមាណ ព្រោះមានអម្ពធាលីទោះ បត់គ្រិព្រះសម្មតិទេព
 គួរតែយើងរុំពាន់ស្រីផ្កាមាសទៀតខ្លះ ទើបជាការល្អ ។ ស្តេចនោះទ្រង់
 ត្រាស់អបថា នៃនាយ បើដូច្នោះអ្នកពាន់ឲ្យយូរច្រើនសេវសាធិកុមារី
 ណាដែលមានបល្ល័ច្រវែលនាធិនោះ ពាន់ឲ្យជាស្រីផ្កាមាសទៀត ។

តេជ ទោ មជ សមយេន ពជតហោ សាលវតី ធាម
 កុមារី អភិវុទា ហោតិ ធិស្សនីយា ធាសាធិតា បរមាយ
 វណ្ណានោក្ករនាយ សមត្ថាភតា ។ អដទោ ពជតហោ
 ទេតហោ សាលវតី កុមារី គណិតំ វុជ្ជាបេសិ ។ អដ-
 ទោ សាលវតី គណិតា ធិរាស្សវ មនត្តា អហោសិ
 ធិត្ថេ ម តិទេ ម វិទិតេ ម អភិសជា អត្ថិតានំ
 អត្ថិតានំ មនុស្សានំ មនិសតេន ម វត្ថិ កច្ឆតិ ។
 អដទោ សាលវតី គណិតា ធិរាស្សវ កត្តិធិ អ-
 ហោសិ ។ អដទោ សាលវតីយា គណិតាយ ឯតន-
 ហោសិ វត្ថិ ទោ កត្តិធិ បុរិសានំ អមនាទា សចេ មំ
 កោតិ ជាតិស្សតិ សាលវតី គណិតា កត្តិធិតំ សព្វោ
 មេ សត្តារោ បរិហាយិស្សតិ^(១) យទ្ធានាមំ គិណាធំ^(២)
 មនិវេទេយ្យត្ថំ ។ អដទោ សាលវតី គណិតា ទោវិវតិ
 អាណាមេសិ មា កាលា ទោវិវតេ កោតិ បុរិសា ហរិសិ
 យោ ម មំ មុច្ឆតិ តិលាទតិ មនិវេទេហិតិ ។ ឯវិ
 អយ្យតំ ទោ សោ ទោវិវតោ សាលវតីយា គណិតាយ

១ កិច្ចស្សនីយំ យោ ។ ២ ។ គិណាភិ ។

សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងកងក្រែះមាននាងកុមារីខ្លាត់ ឈ្មោះសាលវតី ចូល
 គូជាទីពិតលាម៉ែលាម៉ែល ទាំងច្បាប់សេចក្តីជ្រះថ្លា ហើយប្រកបដោយ
 សម្បុរស្នូ ឆឹងតាំងចាប់ចិត្តរបស់ធននំរេត ។ វេលានោះ ពួកកុម្មុយ៉ុន
 ក្រុងកងក្រែះ ក៏ប៉ាន់កាំងនាងសាលវតីកុំឲ្យធ្វើជាស្រីផ្តាមាស ។ ត្រា
 នោះម៉ែមួយប៉ុន្មាននាងសាលវតីស្រីផ្តាមាសក៏ជាស្រីប្រសប់ក្នុងការវល្ល
 ក៏ប្រៀននឹងមេញដំប្រគំ ជាស្រីវែលពួកមនុស្សត្រូវការទាំងប៉ុន្មានវែត
 ចូលទៅរកប្រិទ ឯនាងនោះទៅក្នុង ១ យប់ (យកថ្ងៃ) ១០០ កហា បរោះ ។
 សំដាប់នោះ នាងសាលវតីស្រីផ្តាមាសម៉ែមួយប៉ុន្មានក៏មានភក្តីរឿង ។
 វេលានោះ នាងសាលវតីស្រីផ្តាមាសមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា (ធម្មតា)
 ស្រីតែមានភក្តីហើយវែមនឹងចាប់ចិត្តរបស់ពួកបុរសឡើយ ប្រសិន
 បើបុរសណាមួយឆឹងឆឹងពេញពេញថា នាងសាលវតីស្រីផ្តាមាសមានភក្តី
 ហើយ ត្រូវនិស្តារៈ ទាំងអស់របស់វាញមុខនាងសាលវតី (មិនទាន់)
 យើងដូច្នោះ គួរតែអញប្រាប់គេថាមានដំបូ ។ ត្រាទោះ នាងសាលវតីស្រី
 ផ្តាមាសក៏បានបង្ខំបំបាយទ្វារថា នៃនាយខ្លា កុំឲ្យបុរសណាមួយចូល
 ចេញឡើយ ខុសជាទណាមកស្តាប់រង់ អ្នកឯងត្រូវប្រាប់ថា នាងសាលវតី
 មានដំបូ ។ នាយខ្លាទោះក៏បានទទួលពាក្យនាងសាលវតីស្រីផ្តាមាស

បច្ចុប្បន្នសិ ។ អដទោ សាលវតី កណ៌កា កស្ស
 កត្តស្ស បរិមាគមន្តាយ^(១) បុត្តំ វិជាយំ ។ អដទោ
 សាលវតី កណ៌កា ណាសិ អាណាបេសិ ហន្ត ជេ កំម
 ណាតំ កត្តស្សប្បេ បក្ខិបំប្បា ធិហរិក្ខា សង្ការក្ខុដ
 ធន្តេហំតំ ។ ឃិ វាយ្យតិ ទោ សា ធាសិ សាលវតីយា
 កណ៌កាយ បដិស្សុណិក្ខា តំ ណាតំ កត្តស្សប្បេ បក្ខិ-
 បំប្បា ធិហរិក្ខា សង្ការក្ខុដ ធន្តេសិ ។ ធន ទោ បទ
 សមយេន អកយោ ធាម រាជកុហារោ កាលាប្ប
 រាជិបដ្ឋានំ កត្តន្តោ អន្តប តំ ណាតំ កាលេហិ
 សម្បវិត្តិណ្ណំ ទិស្វាន មនុស្ស បុត្តិ តិមេតំ កាលា
 កាលេហិ សម្បវិត្តិណ្ណន្តិ ។ ធារកា ធារតិ ។ ជីវតិ
 កណេតិ ។ ជីវតិ ធារតិ ។ ធនហិ កណេ តំ ណាតំ
 អន្តតំ អន្តបុរំ ទេត្វា ធាតិធំ ធាម ទោសេត្តន្តិ ។
 ឃិ ធារតិ ទោ ធន មនុស្ស អកយស្ស រាជកុហារស្ស
 បដិស្សុណិក្ខា តំ ណាតំ អកយស្ស រាជកុហារស្ស
 អន្តបុរំ ទេត្វា ធាតិធំ អនិសុ ទោសេតាតិ ។

១ ១. បរិចារ កត្តាយ ។

ដោយពាក្យថា ជីវិត ។ លំដាប់នោះ ទានសាលវតីស្រីក្នុងមាស លុះ
 ដល់គតិទានចាស់ហើយ គឺសម្រាលក្នុងប្រាសាទមក ។ វេលានោះ ទាន
 សាលវតីស្រីក្នុងមាសបានបញ្ចប់ខ្ញុំស្រីថា ទៃទាន ហ៊ី ទានឯងចូរដាក់ពាក
 រទេក្នុងចង្ហើរចាស់ហើយនាំយកទៅពាលលើគំនេសម្រាមចុះ ។ ឯខ្ញុំស្រី
 នោះបានទទួលស្តាប់ពាក្យទានសាលវតីស្រីក្នុងមាសដោយពាក្យថា ចាស
 ម្នកម្ចាស់ ហើយដាក់វារកនោះក្នុងចង្ហើរចាស់ហើយនាំយកទៅពាល
 លើគំនេសម្រាម ។ សម័យនោះឯង ព្រះរាជកុហារឈ្មោះអកយ រាជញាត
 តាស់បម្រើស្តេចក្នុងវេលាព្រឹក គឺជុំវិញពាក្យនោះទានចូលស្តាប់ក្នុង
 ចោមរាម លុះឃើញហើយក៏សួរពាំមនុស្សទាំងឡាយថា ទៃនាយ អ្វីនេះ
 ដែលត្រូវក្តីចោមរាម មនុស្សទាំងនោះគ្រាបច្ច័យលាថា សូមទ្រង់មត្ត
 ព្រៀស ទារក ។ រាជកុហារត្រាស់សួរថា ទៃនាយ ទារកខេងនោះស
 ទេ ។ មនុស្សទាំងនោះគ្រាចូលថា សូមទ្រង់មត្តព្រៀសទៅសេវ ។
 រាជកុហារក៏ត្រាស់ថាទៃនាយ បើដូច្នោះ ក្នុងទាំងឡាយចូរនាំយកពាក្យនោះ
 ទៅក្នុងព្រះរាជវាំងយើង ហើយប្រគល់ឲ្យត្រូវស្រីមេដោះចិញ្ចឹម ។ មនុស្ស
 ទាំងនោះបានទទួលពាក្យអកយរាជកុហារដោយពាក្យថា បតិទ្រព្រះសម្មតិ
 ទេព កុណារិសេស គឺនាំយកពាក្យនោះទៅក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់អកយរាជ
 កុហារហើយប្រគល់ឲ្យទៅត្រូវស្រីមេដោះចិញ្ចឹម ទានទាំងឡាយចូរចិញ្ចឹមចុះ ។

តស្ស ជីវិតំ ជីវិតានិ ឆានំ អតំសុ តុហិ ធន
 ចោសាមិគោតិ តោ ឋានតោតិ ឆានំ អតំសុ ។
 អថទោ ជីវិតោ តោ ឋានតោ ធនិសេដ្ឋ វិញ្ញាតំ
 ចាធុណំ ។ អថទោ ជីវិតោ តោ ឋានតោ យេន
 អកយោ រាជតុហារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 អកយំ រាជតុហារំ ឯតនរោច តា មេ ទេវ មាតា
 តោ ចិតាតិ ។ អហំមិ ទោ តេ ករណ ជីវិត
 មាតរំ ន ជាឆានិ អមិចាហំ តេ ចិតា ភ្នំ^(១) មយាមិ
 ចោសាមិគោតិ ។ អថទោ ជីវិតស្ស តោ ឋានតុ ឬ
 ឯតនហោសិ ឥមាចំ ទោ រាជតុលាមិ ន សុករាមិ
 អសិយេន ឧបជីវិតុំ យេន្ណាហំ សិវ្វំ សិក្ខយ្យន្តិ ។

[៣៦] តេន ទោ មន សមយេន តត្តសិលាយំ
 ជិសាទាមោត្តោ វេត្តា ចជីវសនិ ។ អថទោ ជីវិតោ
 តោ ឋានតោ អកយំ រាជតុហារំ អនាធុញ្ញា យេន
 តត្តសិលា តេន មត្តាមិ អនុបាធាន យេម តត្តសិ-
 លា យេន សោ វេត្តា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ

១ ឧបសង្កមិត្វា អយំ ជាតិ ន ទិស្សនី ។

ជន ភិណ្ឌុយ បុន ឱវ ឈ្មោះ ភាគ ទោះ ថា ជីវិត រោ យោ ហេតុ ថា ទារ ភា ទោះ
 នោ រសំ ឱវ ឈ្មោះ ទារ ភា ទោះ (ភាគ ក្រោយ ទៀត) ថា កោ មា ភក្ស
 ត្រៃ រុថ ទារ ភា ទោះ អក យក វដ កុមារ បុន ឱវ តេ សយ កម កចំ ភ្នំ ម ។ ត្រៃ
 នោះ ជីវិត កោ មា ភក្ស មិន យូរ ប៉ុន្មាន ក៏ បាន ថា អ្នក ជីវិត ភ្នំ ភ្នំ វិសី ។ វេលា
 នោះ ជីវិត កោ មា ភក្ស បាន ចូល ទៅ គ្រប់ អក យក វដ កុមារ លុះ ចូល ទៅ
 ផល ហើយ បាន ក្រាប បង្គំ ខ្លួន អក យក វដ កុមារ ផ្សំ ចុះ ថា ចិត្រ ត្រៃ សម្បត្តិ
 ទេព អ្នក លា ជា មា ភា រសំ ភ្នំ អ្នក លា ជា ចិត្រ រសំ ភ្នំ ។ អក យក វដ
 កុមារ តេ ថា វៃ បា ជីវិត ទុក ជា អញ្ញ ក៏ មិន បាន ស្គាល់ មា ភា រសំ អ្នក វដ
 ប៉ុន្តែ ខ្លួន អញ្ញ ទុក ដូច ជា ចិត្រ រសំ អ្នក (ត្រៃ) អ្នក ឯង យើង បាន ឱវ តេ
 យក មក ចំ ភ្នំ ម ។ លំដាប់ នោះ ជីវិត កោ មា ភក្ស ទោះ សេច ភ្នំ ត្រៃ រុថ ដូច ថា
 ក្នុង កថា ត្រៃ លុះ នេះ តែ បុគ្គល គ្មាន សិល្ប សាស្ត្រ ហើយ មិន តិរ យទិ ចំ ភ្នំ ម
 ជីវិត បាន ទេ បើ ដូច្នោះ មាន តែ អញ្ញ រក ទៀត សិល្ប សាស្ត្រ ។

[៣៧] សម័យ ទោះ ឯង មាន ពេទ្យ ម្នាក់ ជា ចិត្រ រសំ ទោះ ទៅ
 កាស្រី យក ភ្នំ ត្រៃ តត្ត សិលា ។ វេលា នោះ ជីវិត កោ មា ភក្ស មិន បាន លា
 អក យក វដ កុមារ ឡើយ ហើយ ចេញ ដើរ សំដៅ ទៅ កាន់ ត្រៃ តត្ត សិលា ក៏ បាន
 ចូល ទៅ កេត ទ្រ ទោះ ឯង ត្រៃ តត្ត សិលា វាយ លំដាប់ លុះ ចូល ទៅ ផល

វេទ្ឋ ឯតនកេច ឥត្តាមហំ អាចរិយ សិប្បំ សិទ្ឋុត្តុន្តំ ។
 តេនហំ គណោ ជីវិតេ សិទ្ឋុស្សន្តំ ។ អថទោ ជីវិតោ
 តោហារកថា ធម្មត្ថុ កណ្ណាមិ លម្មត្ថុ កណ្ណាមិ
 សុដ្ឋុ^(១) ច ឧបទាមមិ គហិតត្ថុស្ស ធម្មសុដ្ឋុន្តំ ។
 អថទោ ជីវិតស្ស តោហារកថុស្ស សុដ្ឋុន្តំ វស្សានំ
 អដ្ឋាយន ឯតនហោសិ អហំ ទោ ធម្មត្ថុ កណ្ណា-
 មិ លម្មត្ថុ កណ្ណាមិ សុដ្ឋុ ច ឧបទាមមិ គហិតត្ថុ
 មេ ធម្មសុដ្ឋុន្តំ សុដ្ឋុ ច មេ វស្សានំ អនិយទ្ឋស្ស
 នយិមស្ស សិប្បស្ស អន្តោ បញ្ញាយនិ គណា ឥមស្ស
 សិប្បស្ស អន្តោ បញ្ញាយិស្សតិទិ ។ អថទោ ជីវិតោ
 តោហារកថា យេន សោ វេទ្ឋា តេនុបសុដ្ឋុន្តំ ឧបសុដ្ឋុ-
 ន្តុន្តំ តំ វេទ្ឋ ឯតនកេច អហំ ទោ អាចរិយ ធម្មត្ថុ
 កណ្ណាមិ លម្មត្ថុ កណ្ណាមិ សុដ្ឋុ ច ឧបទាមមិ គហិត-
 ត្ថុ មេ ធម្មសុដ្ឋុន្តំ សុដ្ឋុ ច មេ វស្សានំ អ-
 និយទ្ឋស្ស នយិមស្ស សិប្បស្ស អន្តោ បញ្ញាយនិ

• ១. សុដ្ឋុ ។

ហើយក៏និយាយពាក្យនេះនឹងគេទ្រទោះថា ចតិគ្រិលោកអាចារ្យ ខ្ញុំ
 ប្រាថ្នានឹងសិក្សាសិល្បសាស្ត្រ ។ ឯអាចារ្យទៀតហាក់បាត់បង់ប្រា-
 ថា នៃនាយជីវិត បើដូច្នោះអ្នកឯងចូររៀនចុះ ។ វេលានោះ ជីវិត-
 កោលាណក៏រៀនសិល្បសាស្ត្របានច្រើនផង រៀនបានឆាប់ផង ចាំ
 ទុកបានល្អផង សិល្បសាស្ត្រដែលជីវិតកោលាណក៏រៀនបានរៀនហើយ
 ក៏ទិទេក្នុងទៅផង ។ លុះកន្លង ៧ ឆ្នាំទៅហើយទើបជីវិតកោលាណ
 បានសេចក្ដីរីករាយចុះថា អាត្មាអញរៀនសិល្បសាស្ត្របានច្រើនផង
 រៀនបានឆាប់ផង ចាំទុកបានល្អផង សិល្បសាស្ត្រដែលអញបានរៀន
 ហើយក៏ទិទេក្នុងទៅផង ម្យ៉ាងទៀត កាលអាត្មាអញរៀនអស់ ៧ ឆ្នាំ
 ហើយ ក៏រកទីបំផុតសិល្បសាស្ត្រនេះមិនប្រាកដឡើយ ទីបំផុតសិល្ប
 សាស្ត្រនេះគឺខឹងបានប្រាកដក្នុងវេលាណា ។ សំដៅប៉ុន្មាន ជីវិត-
 កោលាណក៏បានចូលទៅក្នុងទ្រទោះ លុះចូលទៅផងហើយក៏និយាយ
 ពាក្យនេះនឹងគេទ្រទោះថា ចតិគ្រិលោកអាចារ្យ ខ្ញុំរៀនសិល្បសាស្ត្រ
 បានច្រើនផង រៀនបានឆាប់ផង ចាំទុកបានល្អផង សិល្បសាស្ត្រ
 ដែលខ្ញុំបានរៀនហើយទិទេក្នុងទៅវិញផង ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំរៀនអស់
 ៧ ឆ្នាំហើយ ក៏រកទីបំផុតសិល្បសាស្ត្រនេះមិនប្រាកដសោះ ទីបំផុត

តតានា សមស្សា សិប្បស្សា អាន្តា បញ្ញាយស្សនំ ។
 តេនហំ កាលេ ជីវិតេ ខមំតិ អាណាយ តត្តសិលាយ
 សមន្តា យេនេនំ អាហិណ្ណាត្វា^(១) យុត្តិញ្ច អភេសន្តំ
 បស្សេយ្យសិ តំ អាហារតិ ។ ឯវំ អាចរិយាតិ ទោ
 ជីវតោ កោមារកថ្វា តស្ស វេជ្ជស្ស បដិស្សណិក្ខា
 ខមំតិ អាណាយ តត្តសិលាយ សមន្តា យេនេនំ
 អាហិណ្ណាត្វោ ន តំ ត្វា អភេសន្តំ អន្តស ។ អថទោ
 ជីវតោ កោមារកថ្វា យេន សោ វេជ្ជា តេនុប-
 សន្តមំ ធម្មសន្តមំត្វា តំ វេជ្ជំ ឯតនោច អាហិណ្ណាត្វា-
 ត្វំ អាចរិយ តត្តសិលាយ សមន្តា យេនេនំ ន តំ ត្វា
 អភេសន្តំ អន្តសន្តំ ។ សិក្ខិតោសំ កាលេ ជីវិតេ
 អលទ្គេ ឯត្តតំ ជីវិតាយាតិ ជីវិតស្ស កោមារកថ្វស្ស
 បរិវត្តំ ចាថេយ្យំ ចាណសិ ។ អថទោ ជីវតោ កោមា-
 រកថ្វា តំ បរិវត្តំ ចាថេយ្យំ អាណាយ យេន កជេនហំ
 តេន បញ្ញាមំ ។ អថទោ ជីវិតស្ស កោមារកថ្វស្ស
 តំ បរិវត្តំ ចាថេយ្យំ អន្តកមាត្ត សាតេតេ បរិក្ខេយំ
 អគមាសិ ។ អថទោ ជីវិតស្ស កោមារកថ្វស្ស

១. វិ. អាហិណ្ណាត្វា ។

សិល្បសាស្ត្រនេះគឺនឹងបានប្រាកដក្នុងវេលាណា ។ ឯភាពារ្យនោះក៏
 ប្រាប់ថា វិនោយជីវិតៈ មើលចុះព្រះអ្នកឯងគ្រូកាន់យកចបដឹកដើរទៅ
 ចំខ្លួន ១ យោជន៍ជុំវិញគ្រូនិកក្កសិលា ហើយគន់មើលវត្ថុឯណា មួយ
 ដែលមិនមែនជាថ្នាំចូរអ្នកនាំវត្ថុនោះមក ។ ឯជីវិតកោមារកថ្វា
 ស្តាប់ភាគរូបនៃព្រះនាយពាក្យថា បាទវេលាកកាចារ្យ ហើយក៏កាន់
 ចបដឹកដើរទៅចំខ្លួន ១ យោជន៍ជុំវិញគ្រូនិកក្កសិលា ក៏មិនឃើញមាន
 វត្ថុអ្វីមួយដែលមិនមែនជាថ្នាំឡើយ ។ ត្រាវោះ ជីវិតកោមារកថ្វា
 ក៏បានចូលទៅរកព្រះនាយពាក្យ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បាននិយាយ
 ពាក្យនេះនឹងព្រះនាយពាក្យថា ចិត្តិវេលាកកាចារ្យ ខ្ញុំបានដើរទៅ
 ចំខ្លួន ១ យោជន៍ជុំវិញគ្រូនិកក្កសិលា ក៏មិនឃើញមានវត្ថុអ្វីមួយដែល
 មិនមែនជាថ្នាំនោះ ។ ឯភាពារ្យនោះក៏និយាយថា វិនោយជីវិតៈ
 អ្នកឯងយើងបានបោះទ្រីខ្លួនហើយ សិល្បសាស្ត្រប៉ុណ្ណោះល្មមចំត្រឹម
 ជីវិតរបស់អ្នកឯងបានហើយ ។ គឺច្រកលំអស្សៀនចន្ទចន្ទចន្ទជីវិតកោ-
 មារកថ្វា ។ លំដាប់នោះ ជីវិតកោមារកថ្វាក៏បាននិយាយស្សៀន
 ចន្ទចន្ទចន្ទចន្ទនោះទេញដើរសំដៅទៅគ្រូនិកក្កសិលា ។ វេលានោះ
 ស្សៀនចន្ទចន្ទចន្ទរបស់ជីវិតកោមារកថ្វានោះ ក៏អស់លើដីទៅទៀបគ្រូនិ-
 សាគេត ទៅរកវត្ថុណាមួយ ។ ត្រាវោះ ជីវិតកោមារកថ្វាក៏មាន

ជីវិតក្នុង ជីវិតសាមញ្ញក្នុង សេដ្ឋកិច្ច

ឯងនយោសី ឥម ទោ មត្តា កត្តា អប្បននា
អប្បកត្តា ឧ សុភក អនាថេយ្យេន កត្តំ យទ្ធាណំ
មាថេយ្យំ ហិយសេយ្យត្ថំ ។

[១៦] តេន ទោ មន សមាយន សាកេត
សេដ្ឋិកិយាយ សត្តវិស្សិកោ សីសាពារោ ហោតិ ។
មហូ មហត្ថា មហត្ថា ជីសាហាមត្តា វេជ្ជា អកត្តា
តិកត្តិច្ឆត្តា ធាសក្ខីសុ អលេតំ កាតុំ មហំ ហិរត្តំ អា-
នាយ អតបំសុ ។ អថេទា ជីវិតោ កោមារកថោ
សារកតំ មវិសិទ្ធិ មទុស្ស ចុដ្ឋិ កោ កុណោ កំណា-
នោ កំ តិកត្តាមតិ ។ ឯតិស្ស អាមិយ សេដ្ឋិកិយា-
យ សត្តវិស្សិកោ សីសាពារោ កច្ច អាមិយ សេដ្ឋិ-
កិយំ តិកត្តាមតិ ។ អថេទា ជីវិតោ កោមារកថោ
យេន សេដ្ឋិស្ស កមមតិស្ស ជីវិតំ តេនុចសត្តមិ ឧច-
សត្តមិទ្ធិ ទោវិកំ កណាថេសិ កច្ច កណោ ទោវិក
សេដ្ឋិកិយាយ ចាវន វេជ្ជា អយ្យ ធានោ សោ តំ
នដ្ឋកាមោតិ ។ ឯវាមិយាតិ ទោ សោ ទោវិកោ
ជីវិតស្ស កោមារកថស្ស មជិស្សណំត្វា យេន សេដ្ឋិ-

ជីវិតក្នុង ជីវិតសាមញ្ញក្នុង សេដ្ឋកិច្ច

សេចក្តីនិកដូច្នោះ ផ្លូវសំខាន់នេះជាផ្លូវដាច់ស្រយាល មានទឹកដី
មានបំណិកហារតិច ទរណា ដែលមិនមានស្បៀងភាហារហើយមិន
ងាយនឹងទៅបានឡើយ បើដូច្នោះ គួរតែអញ្ជើញជីវិតសាមញ្ញសិទ
(រូបសីមា) ។

[១៦] សមិយោនេន ក្នុងក្រុងសាកេតមានភិយោសេដ្ឋិមាតំ
កើតជំងឺយក្សល វេជ្ជាហើយ ។ ពួកគេទៅដែលជាទិសាបោះពាក្យយ៉ាង
ចំរាច្រើននាក់នាំគ្នាមកព្យាបាល ក៏មិនអាចធ្វើឲ្យជាភេតបាន ហើយនាំ
យកវេជ្ជាវេទនាច្រើន ។ ត្រាោះ ជីវិតសាមញ្ញក្នុងព្រះចូលទៅក្រុង
សាកេតហើយសូមទុស្សនាំទិសាបោះ ខែនាយ ទរណាមានជំងឺ(ខ្លះ)
ទរណាទ្រង់ព្យាបាល(ខ្លះ) ។ មទុស្សនាំទិសាបោះច្រាប់ថា បពិត្រលោក
ភាពាវ មានវិភាសេដ្ឋិទេមានជំងឺយក្សល វេជ្ជាហើយ បពិត្រ
លោកភាពាវ គួរអញ្ជើញទៅព្យាបាលភិយោសេដ្ឋិច្ចះ ។ វេលាទោះ
ជីវិតសាមញ្ញក្នុងព្រះចូលទៅកាន់លំនៅរបស់សេដ្ឋិតបាបតិ លុះចូល
ទៅដល់ហើយក៏ចង្អុលនាយទូរថា ខែនាយទូរ ចូរអ្នកដឹងទៅដល់
ភិយោសេដ្ឋិថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ឥឡូវមានគ្រូពេទ្យអញ្ជើញមក គាត់
ចង់ឃើញអ្នកម្ចាស់ ។ នាយទូរនោះបានទទួលស្តាប់តាមជីវិតសាមញ្ញ-
ក្នុង ដោយភាគី ព្រះលោកភាពាវ ហើយក៏ចូលទៅភេតភិយោសេដ្ឋិ

ករិយា គេទុបសង្កមិ ទុបសង្កមិត្តា សេដ្ឋិករិយំ ឯតទ-
 រោច វេជ្ជា អយ្យេ រាគតោ សោ តំ ធម្មតារាមោតំ ។
 កំដិសោ កលោ ធារិក វេជ្ជាតំ ។ ធម្មតោ
 អយ្យេតំ ។ អលំ កលោ ធារិក កំ មេ ធម្មតោ
 វេជ្ជា ករិស្សតំ តហូ មហត្តា មហត្តា ជិសាចាមោត្តា
 វេជ្ជា អាគត្តា តិកំត្តត្តា ធាសត្តិសុ អរាតំ តាតុំ តហុំ
 ហិរញ្ញំ អាធាយ អនម័ស្សតំ ។ អថា ធា សោ ធារិក
 យេ ធម្មតោ កោមារត្តោ គេទុបសង្កមិ ទុបសង្ក-
 មិត្តា ជីវកំ កោមារត្តំ ឯតទរោច សេដ្ឋិករិយា អា-
 ចរិយ ឯវមាហ អលំ កលោ ធារិក កំ មេ ធម្ម-
 តោ វេជ្ជា ករិស្សតំ តហូ មហត្តា មហត្តា ជិសាចា-
 មោត្តា វេជ្ជា អាគត្តា តិកំត្តត្តា ធាសត្តិសុ អរាតំ
 តាតុំ តហុំ ហិរញ្ញំ អាធាយ អនម័ស្សតំ ។ តទ្ធកលោ
 ធារិក សេដ្ឋិករិយាយ ចារម វេជ្ជា អយ្យេ ឯវមាហ
 មា កំ អយ្យេ ចុរ តិកំ មហសិ យនា អរោតា
 អរោសិ តនា យំ វិទ្យាយាសិ តំ ធម្មយ្យាសិ ។
 ឯវ អាចរិយាតិ ធា សោ ធារិក ជីវកស្ស

លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងករិយាសម្លឹង មតិគ្រ
 អ្នកម្ចាស់ ឥឡូវបានគ្រូពេទ្យអញ្ជើញមក គាត់ចង់ឃើញអ្នកម្ចាស់ ។ ឯ
 ករិយាសម្លឹងសួរថា ខែនាយទារ គ្រូពេទ្យនោះតើថែមយ៉ាងណា ។ នាយ
 ទារឯកចថា មតិគ្រអ្នកម្ចាស់ គ្រូពេទ្យនោះនៅក្នុងខែ ។ ឯករិយាសម្លឹង
 ក៏ចថា កុំឡើយនាយទារ គ្រូពេទ្យនៅក្នុងម៉ូនីនីធ្វើរោគអញ្ជើញមេត
 បាន គ្រូពេទ្យដែលជាទិសបារមាត្រយ៉ាងដ៏ ។ ច្រើននាក់បាទមកព្យា-
 បាលហើយ ក៏គង់មិនអាចនឹងធ្វើរោគឲ្យសះជាបាទ នាំយកប្រាក់ជាច្រើន
 ទៅហើយ ។ ឧទាហរណ៍ នាយទារក៏បានចូលទៅក្នុងកោមារត្ត
 វិញ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងជីវកោមារត្តថា
 មតិគ្រលោកអាចារ្យ ករិយាសម្លឹងបាននិយាយយ៉ាងនេះថា កុំឡើយនាយ
 ទារគ្រូពេទ្យនៅក្នុងម៉ូនីនីព្យាបាលរោគអញ្ជើញមេតបាន គ្រូពេទ្យ
 ដែលជាទិសបារមាត្រ ។ ច្រើននាក់បាទមកព្យាបាលក៏គង់មិនអាចនឹងធ្វើ
 រោគឲ្យសះជាបាទ នាំយកប្រាក់ជាច្រើនទៅហើយ ។ ឯជីវកោមារត្តក៏
 និយាយវិញថា ខែនាយទារ ចូរអ្នកឯងទៅឯកមរិយាសម្លឹង មតិគ្រអ្នក
 ម្ចាស់ គ្រូពេទ្យបាននិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា មតិគ្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកម្ចាស់
 កុំភ័យឡើយ ។ មុនឡើយ ចំអ្នកម្ចាស់វាពេសពេលណា អ្នកម្ចាស់ចង់ឲ្យ
 គ្រូពេទ្យនឹងឲ្យគ្រូនោះ ក្នុងពេលនោះចុះ ។ នាយទារនោះចូលស្តាប់

ជីវិតក្នុងរូប ជីវិតកោមារក្ស យេន សេដ្ឋីករិយា

កោមារក្សស្ស បដិស្សុណ្ណា យេន សេដ្ឋីករិយា ទេនុ-
 បស្ស័មិ ទបស្ស័មិ គ្នា សេដ្ឋីករិយំ ឯតទេវេច វេត្តា
 អយ្យេ ឯវហាយា មា តិវ អយ្យេ ឬវ កំត្យំ អនាសិ
 យនា អរោតា អយោសិ កនា យំ កធូយ្យាសិ តំ
 ធម្មេយ្យាសិ តំ ។ តេនហំ កលោ គោវរិកា វេត្តា អា-
 កច្ឆតិ ។ ឯវំ អយ្យេតំ ទោ សោ គោវរិកា សេដ្ឋិ-
 ករិយាយ បដិស្សុណ្ណា យេន ជីវិតោ កោមារក្សោ
 ទេនុបស្ស័មិ ទបស្ស័មិ គ្នា ជីវិតំ កាលាភត្តំ ឯតទេ-
 វេច សេដ្ឋីករិយា តំ អាចរិយ បន្តោសនីតិ ។ អថទោ
 ជីវិតោ កោមារក្សោ យេន សេដ្ឋីករិយាយ ទេនុបស្ស័មិ
 ទបស្ស័មិ គ្នា សេដ្ឋីករិយាយ វិកាវំ សន្យត្តោ គ្នា សេដ្ឋិ-
 ករិយំ ឯតទេវេច បសុតេន វេ អយ្យេ សប្បិទា
 អន្តោតិ ។ អថទោ សេដ្ឋីករិយា ជីវិតស្ស កោមារ-
 ក្សស្ស បសតំ សប្បិ ទាចេសិ ។ អថទោ ជីវិតោ
 កោមារក្សោ តំ បសតំ សប្បិ ទាចាតេស ដ្ឋេហំ
 តិប្បតិ គ្នា សេដ្ឋីករិយំ បទ្បាកេ ទុត្តានំ និបត្តាមេត្តា^(១)

១ ជីវិតក្នុងរូប ពាយ ។

ជីវិតក្នុងរូប ជីវិតកោមារក្ស យេន សេដ្ឋីករិយាសេដ្ឋី

កោមារក្សស្ស យេន យោក្ស យោយោក្ស យោយោក្ស ហើយកំចូល
 ទៅកោមារក្សសេដ្ឋី គ្រូចូលទៅដល់ហើយកំបាននិយាយកោមារក្សនេះនឹង
 ករិយាសេដ្ឋីថា បតិក្រម្ភកម្មាសំ គ្រូត្រូវបាននិយាយកោមារក្សយ៉ាងនេះ
 ថា បតិក្រម្ភកម្មាសំ អ្នកម្ចាស់កុំអាលឲ្យវត្ថុអ្វីៗ មុនឡើយ ចាំអ្នកម្ចាស់
 ជាហេតុវេលាណា អ្នកម្ចាស់ចង់ឲ្យវត្ថុណា ក៏សប្បិឲ្យវត្ថុនោះក្នុងវេលានោះ
 ចុះ ។ ឯករិយាសេដ្ឋីក៏ប្រាប់ថា នៃនាយទូរ បើដូច្នោះសូមឲ្យគ្រូព្យា
 អន្តិញចូលបរិច្ចះ ។ នាយទូរនោះបានទទួលស្តាប់កោមារក្សករិយាសេដ្ឋី
 យោយោក្ស យោយោក្ស យោយោក្ស ហើយកំចូលទៅកោមារក្សសេដ្ឋី
 គ្រូចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយកោមារក្សនេះនឹងជីវិតកោមារក្សថា
 បតិក្រម្ភកម្មាសំ ករិយាសេដ្ឋីអន្តិញវេលា ។ វេលានោះ
 ជីវិតកោមារក្សក៏បានចូលទៅកោមារក្សសេដ្ឋី គ្រូចូលទៅដល់ហើយ
 ក៏សន្តិស្តារសិការបេសករិយាសេដ្ឋី ហើយបាននិយាយកោមារក្សនេះនឹង
 ករិយាសេដ្ឋីថា បតិក្រម្ភកម្មាសំ គ្រូបានត្រូវការសប្បិ ១ ទូក្រំដ ។
 លំដាប់នោះ ករិយាសេដ្ឋីក៏បានចង្អុលឲ្យវត្ថុសប្បិ ១ ទូក្រំដទៅជីវិត
 កោមារក្ស ។ វេលានោះ ជីវិតកោមារក្សក៏បានសូសប្បិនោះជាមួយ
 នឹងផ្ទាំងតាំងខ្យាយផ្សេង ។ រួចហើយឲ្យករិយាសេដ្ឋីដកផ្ទាំងស្រីត្រហើយ

ឧត្តតោ អនាសិ ។ អដថោ តំ សយ្យំ ឧត្តតោ ធិដ្ឋំ
 មុខតោ ឧត្តដ្ឋំ ។ អដថោ សេដ្ឋិកវិយា តំ បដិគ្គហោ
 ឧត្តតាត្វា ធាសិ អាណាបេសិ ហន្ត ដេ ឥមំ សយ្យំ
 មិច្ឆុតា តទ្ធកាហិទិ ។ អដថោ ជីវតស្ស កោណា-
 កត្តស្ស ឯតទយោសិ អត្ថវិយំ វត កោ^(១) យាវ លូទាយំ យវណិ
 យត្រ ហិ ធាម ឥមំ ធន្តនិយមន្តំ សយ្យំ មិច្ឆុតា
 តាហាបេស្សតិ តហុកាធិ ច មេ មហាគ្សាធិ មហាគ្សាធិ
 កេសន្តាធិ ឧបកតាធិ តិម្យំនាយំ តត្ថំ^(២) ទេយ្យនម្មំ
 ធស្សតិទិ ។ អដថោ សេដ្ឋិកវិយា ជីវតស្ស កោណា-
 កត្តស្ស វិកាវំ សស្សត្តេត្វា ជីវតំ កោណា-
 កត្តស្ស វិកាវំ អាចរិយ វិយាធាសិទិ ។ ឥន មេ ឯតទយោសិ
 អត្ថវិយំ វត កោ យាវ លូទាយំ យវណិ យត្រ ហិ
 ធាម ឥមំ ធន្តនិយមន្តំ សយ្យំ មិច្ឆុតា តាហាបេស្សតិ
 តហុកាធិ ច មេ មហាគ្សាធិ មហាគ្សាធិ កេសន្តាធិ
 ឧបកតាធិ តិម្យំនាយំ តត្ថំ ទេយ្យនម្មំ ធស្សតិទិ ។
 មយំ ទោ អាចរិយ អាតាវិកា ធាម ឧបដាធាមេតស្ស

១ ឥវិ បាវុយំ បោបិយបោត្តក ច ទិស្សតិ ។ ២ ឧ កិព្វំ ។

បត្រាកថាខ្លះនោះ ។ ខណៈនោះ សម្បវិជ្ជនិយមកោណាភក្សបាទប្រកាស
 ហើយនាគំរុបចេញពីខាត់ ។ គ្រានោះ ភិយាសេដ្ឋិកក្នុងសម្បវិជ្ជនោះទៅ
 គ្រប់គ្រងហើយបង្ហាត់សិវិច្ច ចូរនាគយកសំរួមកម្ពុជសម្បវិជ្ជនោះចេញ ។
 ហេតុនោះ ជីវកោណាភក្សបានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា អើអស្សាវុទ្ធិម្ល៉ោះ
 ស្រីអង្គុននេះជាស្រីអង្គនណសំគើ ព្រោះនាគឲ្យទាសិយកសំរួមកម្ពុជ
 សម្បវិជ្ជនេះ ដែលជាចេសំគួរតែចោល ម្យ៉ាងទៀត ថ្នាំដែលមានដំរីឲ្យច្រើន
 អញបានប្រើប្រាស់អស់ច្រើនទៅហើយ ស្រីជាម្ចាស់ផ្ទះនេះ ខឹងឲ្យទេយ្យ-
 ធម៌ (ភ្នំខ្ពស់) គិតតូចដល់អញដូចម្តេចបាទ ។ លំដាប់នោះ ភិយាសេដ្ឋិ
 សង្កេតស្តាប់ការជីវកោណាភក្ស ហើយក៏បាទនិយាយភាសានេះខឹងជីវក
 កោណាភក្សថា ខែលោកភាពារ្យ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកមានចិត្តប្លែកម្ល៉ោះ ។
 ឯជីវកោណាភក្សឆ្លើយវិញថា ខ្ញុំបាទមានសេចក្តីរិះគិតក្នុងខែយ៉ាងនេះថា
 អស្សាវុទ្ធិម្ល៉ោះ ស្រីអង្គុននេះជាស្រីអង្គនណសំគើ ព្រោះនាគឲ្យទាសិយក
 សំរួមកម្ពុជសម្បវិជ្ជនេះ ដែលជាចេសំគួរតែចោល ម្យ៉ាងទៀត ថ្នាំដែល
 មានដំរីឲ្យច្រើន អញបានប្រើប្រាស់អស់ច្រើនទៅហើយ ស្រីជាម្ចាស់ផ្ទះ
 នេះខឹងឲ្យទេយ្យធម៌គិតតូចដល់អញដូចម្តេចបាទ ។ ឯភិយាសេដ្ឋិឆ្លើយ
 វិញថា ខែលោកភាពារ្យ យើងជាស្រីគ្រប់គ្រងផ្ទះអ្នកចេះសំរួមសម្បវិជ្ជនេះ

វិញ្ញាណ វិញ្ញាណវដ្តស្ត លោកិយវដ្ត

សញ្ញាសញ្ញា វាមេតំ សឡិ ធានាតំ វា កម្មតាតំ
 វា ធានត្តត្តំ វា មធិមត្តរោ វា ភាសិតំ មា តំ
 អាចរិយ វិបតោ អហោសិ ធន ធម្មេយ្យោ ហាយិ-
 ស្សតិ ។ អថទា ជីវតោ គោធារក្ខោ សេដ្ឋិករិ-
 យាយ សញ្ញាសញ្ញា សីសាតំ វា កាសា ធម្មតា ធម្មេ-
 វា មតត្តិ ។ អថទា សេដ្ឋិករិយា អរោតា សមាទា
 ជីវតស្ស គោធារក្ខស្ស ចត្តាវិ សមាស្សតិ ចាទា-
 សិ ។ បុត្តោ មតា មេ អរោតា មីតាតិ ចត្តាវិ សមា-
 ស្សតិ ចាទាសិ ។ សុហិហា សស្ស មេ អរោតា
 មីតាតិ ចត្តាវិ សមាស្សតិ ចាទាសិ ។ សេដ្ឋិ កថាមតិ
 ករិយា មេ អរោតា មីតាតិ ចត្តាវិ សមាស្សតិ ចាទាសិ
 ធាសត្ថ ធាសិក្ខ អស្សាមត្ថ អធាសិ ។ អថទា
 ជីវតោ គោធារក្ខោ តាតិ សោធសសមាស្សតិ
 អាទាយ ធាសត្ថ ធាសិក្ខ អស្សាមត្ថ យេន វា ធន-
 តហិ តេន មត្តាមិ អនុបុត្តេ យេន វា ធនតហិ យេន
 អកយោ វា ធនតហិ តេន មត្តាមិ ធម្មស្តិមិ ធម្មស្តិមិ ត្ថា
 អកយិ វា ធនតហិ មត្តាមិ តេន មត្តាមិ មត្តាមិ មត្តាមិ

វិញ្ញាណ វិញ្ញាណវដ្តស្ត លោកិយវដ្ត

សឡិ ធានាតំ វា កម្មតាតំ វា ធានត្តត្តំ វា មធិមត្តរោ វា ភាសិតំ មា តំ
 អាចរិយ វិបតោ អហោសិ ធន ធម្មេយ្យោ ហាយិ-
 ស្សតិ ។ អថទា ជីវតោ គោធារក្ខោ សេដ្ឋិករិ-
 យាយ សញ្ញាសញ្ញា សីសាតំ វា កាសា ធម្មតា ធម្មេ-
 វា មតត្តិ ។ អថទា សេដ្ឋិករិយា អរោតា សមាទា
 ជីវតស្ស គោធារក្ខស្ស ចត្តាវិ សមាស្សតិ ចាទា-
 សិ ។ បុត្តោ មតា មេ អរោតា មីតាតិ ចត្តាវិ សមា-
 ស្សតិ ចាទាសិ ។ សុហិហា សស្ស មេ អរោតា
 មីតាតិ ចត្តាវិ សមាស្សតិ ចាទាសិ ។ សេដ្ឋិ កថាមតិ
 ករិយា មេ អរោតា មីតាតិ ចត្តាវិ សមាស្សតិ ចាទាសិ
 ធាសត្ថ ធាសិក្ខ អស្សាមត្ថ អធាសិ ។ អថទា
 ជីវតោ គោធារក្ខោ តាតិ សោធសសមាស្សតិ
 អាទាយ ធាសត្ថ ធាសិក្ខ អស្សាមត្ថ យេន វា ធន-
 តហិ តេន មត្តាមិ អនុបុត្តេ យេន វា ធនតហិ យេន
 អកយោ វា ធនតហិ តេន មត្តាមិ ធម្មស្តិមិ ធម្មស្តិមិ ត្ថា
 អកយិ វា ធនតហិ មត្តាមិ តេន មត្តាមិ មត្តាមិ មត្តាមិ

សេនាបតីសមហស្តវង្ស ធាសោ ធា ធាសី ៦ អស្សុរថា
៧ ធម៌ត្ថុល្លាស្តុ មេ ធារា ទោសាវនិកត្ថិ ១ អលំ
កលោ ជីវិត ធុត្ថិយេវា^(១) ហោតុ អម្ពានត្ថា^(២) អន្តប្បរ
និវេសនំ មាធម៌តិ ១ ឃិ ធារតិ ទោ ជីវិតោ តោ-
បាណត្ថា អភយស្ស រាជតុលាស្ស បដិស្សុណិក្ខា
អភយស្ស រាជតុលាស្ស អន្តប្បរ និវេសនំ មាធម៌សិ ១

[៣៧] តេជ ទោ បទ សមយេន រត្តោ មាគធស្ស
សេនិយស្ស និម្ពិសារស្ស កងទ្ធកលាតារោ ហោតិ ១
សាជតា លោហិកេន បត្តិយេន្ទិ ១ ធារិយោ ជិស្វា
ធុត្ថុល្លាស្តិ ៧ ធុតិធានិ ធារិ ធុត្ថិ ធារស្ស ធុត្ថិ ធុតិ-
កស្ស^(១) ធារិ វិជាយិស្សតិ ៧ តេជ រាជ មជ្ឈ ហោតិ ១
អថទោ រាជ ហតាវា សេនិយោ និម្ពិសារោ អភយំ
រាជតុលាវំ វិសធាកេន បត្តិ ទោ រាណោ អភយ តាធិសា
អតារា កាជតា លោហិកេន បត្តិយេន្ទិ ធារិយោ
ជិស្វា ធុត្ថុល្លាស្តិ ៧ ធុតិធានិ ធារិ ធុត្ថិ ធារស្ស ធុត្ថិ

១ ១. ធុត្ថិ ១ ២ អម្ពានត្ថា ១ ៣ ៧ ធុត្ថិ ៧ ថាវា ១

ទាំង ១៦ ពាន័ក្ក ពាសាភ្នំ ពាសីភ្នំ សេនបិដវង្ស ទេវេស្តា បដិបូរិវបសំ
ទូលបត្តិវង្ស ១ សូមព្រះសម្មតិទេពទ្រង់ទទួលយកគ្រឿងសម្រាប់ចិញ្ចឹម
របស់ទូលបត្តិជាខ្ញុំចុះ ១ ឯអកយរាជកុមារក៏រាប់ថា ខែនាយដីវិកះ ក្តោយ
(របស់ទាំងនេះ) ស្រែចង្កីក្នុងកងចុះ ប៉ុន្តែប្រែអ្នកឯងសាងលំនៅ
ក្នុងប្តីរបស់យើង ១ ឯជីវិតកាមាតក្ស ទានទទួលស្តាប់ព្រះបទ្ប
អកយរាជកុមាររវាយពាក្យថា មតិគ្រិព្រះសម្មតិទេព ព្រះករុណាវិសេស
ហើយក៏ទានសាងលំនៅក្នុងកំរិតរបស់អកយរាជកុមារ ១

[៣៧] សមិយានេន ព្រះបាទមាគធសេនិយតិម្ពិសារទ្រង់កើត
រោគទុស្សធុនបាត ១ សំពត់សាជកំពង់ច្បាយក៏សឹកប្រឡាក់ពៅដោយ
ឈាម ១ ពួកព្រះនាងទេវិយេញ្ញាហើយក៏បំភេថា អំឡុងនេះព្រះសម្មតិ-
ទេពទ្រង់មានរដូវហើយ ផ្កាគីណាមទានក៏តទ្បើនដល់ព្រះសម្មតិទេព
ហើយ មិនយូរប៉ុន្មានទេព្រះសម្មតិទេពមុខជាទ័ងប្រសូតិ(បុត្រ)មិនខាន ១
ព្រះមហាក្សត្រក៏ទ្រង់ជ្រើសអន់ដោយហេតុនោះ ១ វេលានោះ ព្រះបាទ
មាគធសេនិយតិម្ពិសារ ទ្រង់មានព្រះរាជឧត្តរស្សរពៅអកយរាជកុមារថា
ខែនាយរក់យ យើងមានជម្ងឺប្រាកដដូច្នោះហើយ អស់ទាំងសំពត់
សាជកប្រឡាក់ពៅដោយឈាម ឯពួកនាងទេវិយេញ្ញាហើយក៏ចំអកថា
អំឡុងនេះព្រះសម្មតិទេពទ្រង់មានរដូវហើយ ផ្កាគីណាមទានក៏តទ្បើន

ឧបសម្ព័ន្ធ ទេវតា វិជ្ជាប័ណ្ណស្រីតិ វិជ្ជា ភាសា អកយ
 តាជំសំ វេជ្ជ ជាតាហិ យោ មំ តិកិច្ចេយ្យានិ ។ អយំ
 ទេវ អន្តតំ ដីវតោ វេជ្ជោ តុក្កាលា កត្តិកា សោ ទេវ
 តិកិច្ចេយ្យានិ ។ តេធម៌ ភាសា អកយ ដីវតំ វេជ្ជ
 អាណាបេហិ សោ មំ តិកិច្ចេយ្យានិ ។ អថទោ អក-
 យោ កថតុមាហ ដីវតំ គោមារក្ខំ អាណាបេសិ
 កត្ត ភាសា ដីវតំ កថាមំ តិកិច្ចាហិ ។ មំ ទេវតិ
 ទោ ដីវតោ គោមារក្ខោ អកយស្ស កថតុមាស្ស
 បដិស្សណំត្វា ធម្មេន ភេសន្តំ អាណាយ យេន កថា
 មាគនោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ តេនុបសន្តំមិ ឧបសន្ត-
 មំត្វា កថាមំ មាគនំ សេនិយំ តិម្ពិសារំ ឯតទរោច
 អាណំ តេ ទេវ បស្សមិទំ^១ ។ អថទោ ដីវតោ
 គោមារក្ខោ កត្តា មាគនស្ស សេនិយស្ស តិម្ពិសា-
 ស្ស អកត្តលាតាមំ ឯតេទេវ អាណេចេន អបសន្តិ ។
 អថទោ កថា មាគនោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ

១ ១. អាណំ ទេវ បស្សមិទំ ។

សំគ្រិសម្មតិវេតហិយ មិទយ្ហេប្បុត្តានៈ ព្រះសម្មតិវេតមុនជាទិវ
 ប្រសូតិ (បុត្រ) មិទរាម នៃនាយអភ័យ យើងសូមអង្វរអ្នក ចូរ
 អ្នកស្វែងរកពេទ្យឈា ដែលគាចព្យាបាលយើងបាន ។ អកយក-
 តុមារក្ខំត្រូវ បតិគ្រិសម្មតិវេត ពោរ្យបេសំខ្ញុំព្រះអង្គិឈ្មោះជីវិកៈ
 នៅក្នុងជាមនុស្សកំពុងចំរើន ពោរ្យនោះទិវព្យាបាលព្រះសម្មតិវេត
 បាន ។ ព្រះបាទព័ន្ធសារព័ន្ធគ្រាស់ថា នៃនាយអភ័យ បើដូច្នោះចូរអ្នក
 បង្គាប់ពោរ្យជីវិកៈឱ្យរកព្យាបាលអញចុះ ។ លំដាប់នោះ អកយក-
 តុមារក្ខំបានបង្គាប់ជីវិកៈគោមារក្ខត្វា នៃនាយជីវិកៈ ចូរអ្នកដឹងទៅព្យា-
 បាលរកថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ ។ ជីវិកៈគោមារក្ខត្វាបានទទួលបង្គាប់
 អកយកតុមារក្ខត្វាដោយភារក្សតិ ករណារិសេស ហើយក៏នាំយកថ្វាយខ្លួន
 មួយគ្រឿងចូលទៅទានព្រះបាទមាគនសេនិយព័ន្ធសារ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយក៏គ្រាចូលព្រះបាទមាគនសេនិយព័ន្ធសារដូច្នោះថា សូមទ្រង់
 ព្រះមគ្គាប្រាស ខ្ញុំព្រះអង្គិសូមមើលដម្បិព្រះអង្គ ។ វេលានោះ ជីវិកៈគោ-
 មារក្ខត្វាក៏បានឱ្យរកម្មសម្មតិវេតរបស់ព្រះបាទមាគនសេនិយព័ន្ធសារ
 ដោយលាបថ្នាំគ្រៃម្តង ។ ត្រាងោះ ព្រះបាទមាគនសេនិយព័ន្ធសារ

ខែយបំណិក បញ្ចវដ្ត

អារាតោ សមាតោ បញ្ចុ ឥត្ថិសនាធិ សព្វាលត្ថិវិ
 វិក្ខុសាមេត្វា^(១) ធុមុត្តារមេត្វា បុញ្ញំ កាការមេត្វា ជីវតំ
 គោណារាត្ថំ ឯននភោច ឯតំ ភណោ ជីវតេ បញ្ចុធួ
 ឥត្ថិសនាធិ សព្វាលត្ថិវិ តុយ្ហំ ហោត្តតិ ។ អលំ
 ទេវ អធិការំ មេ ទេវេ សាត្តតិ ។ ទេវេហិ ភណោ
 ជីវតេ មំ ឧបជ្ជហ ឥត្តាតារត្ថ តុន្តប្បមុខំ កិក្ខុ-
 សង្ឃត្តាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ទោ ជីវតោ គោណារាត្តោ
 វញ្ញា មាគធស្ស សធិយស្ស តិម្ហិសាវស្ស បច្ចុស្សោសំ ។

(៣៧) នេន ទោ បទ សមយោធិ ភជិសបាតស្ស
 សេដ្ឋិស្ស សន្តវស្សតោ សីសាតារោ ហោតិ ។ ទហុ
 មហាត្តា បហាត្តា ធិសាតាមាត្តា វេជ្ជា អាត្តត្តា តិ-
 តិច្ឆត្តា ធាសត្តិសុ អរោតំ ទាតំ ទហំ ហិវញ្ញំ អា-
 ទាយ អត្ថមំសុ ។ អធិទ វេជ្ជហិ បច្ចុត្តារោ ហោតិ ។
 ឯនរេត្វ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ បញ្ចុមំ ជីវសំ សេដ្ឋិ កហាមតិ
 កាលំ កាវិស្សតិតិ ។ ឯនរេត្វ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ
 សត្តតំ ជីវសំ សេដ្ឋិ កហាមតិ កាលំ កាវិស្សតិតិ ។

១ ឧ. កុសលេត្វា ។

ខែយបំណិក បញ្ចវដ្ត

ទ្រង់បានសះដំរេងហើយ ទើបទ្រង់ឲ្យពួកស្រីទាំងប្រាំយមស្លឹកស្លាត
 គ្រឿងអលក្ការទាំងពួងហើយឲ្យរងរេចញ ទ្រង់ឲ្យគាត់នាំទ្រង់
 ត្រាស់ទៅទំនងជីវិតកាមារក្សដូច្នោះថា ខែនាយជីវិតៈ គ្រឿងអលក្ការទាំង
 ពួងរបស់ស្រីទាំងប្រាំយមនេះត្រូវបានអ្នកឯងហើយ ។ ជីវិតកាមារក្ស
 គ្រាចមួយថា សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស កុំត្រួយព្រះរាជហឫទ័យឡើយ
 សូមព្រះសម្មតិទេពទ្រង់ត្រាស់តែរលឹកៗបការរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គចុះ ។ ព្រះ
 បាទតិម្ហិសាត្រាស់ថា ខែនាយជីវិតៈ បើដូច្នោះចូរអ្នកឯងបម្រើយ៉ាងធន
 ស្រស់ផង កុំកុសត្វមានព្រះក្រុងជាប្រធានផង ។ ជីវិតកាមារក្សបាន
 ឧទ្ទលស្តាប់ព្រះរាជឡើងព្រះបាទ មាគធសេនិយតិម្ហិសារងាយតាមរូប
 បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះករុណាវិសេស ។

(៣៨) សម័យទោះឯង សេដ្ឋិទៅក្រុងក្រុងគ្រិះក៏រកឯកលក្ខណ៍ល្អដ៏
 ហើយ ។ ពួកគេទ្រង់លង់សាបាហេតុចុះ ។ ច្រើននាក់មកព្យាបាលក៏មិន
 អាចទំនងតែរកឲ្យសះដំបាន ទាំងក្រីក្រទ្រង់ជាច្រើនទៅ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 សេដ្ឋិនោះពួកគេទ្រង់ទៅទេវតាលើយ ។ មានពួកគេទ្រង់និយាយ
 យ៉ាងនេះថា សេដ្ឋិមហាបតិមុខជាទំនើប្តីមរណកាលក្នុងវ័យ១៧ ។ ពួកគេទ្រង់
 ទ្រង់និយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋិមហាបតិមុខជាទំនើប្តីមរណកាលក្នុងវ័យ១៧ ។

រាជទោ រាជគមាសស្ស ទេគមស្ស ឯតទយោសិ អយំ
 ទោ សេដ្ឋី គមាមតិ តហ្វមតារោ រេស្តោ ទៅ ទេគមស្ស
 ច អបិច វេជ្ជហិ បទ្កត្តាតោ ឯកាទ្វេ វេជ្ជា ឯវមាហំ-
 សុ បញ្ចប់ ទិវសំ សេដ្ឋី គមាមតិ កាលំ ករិស្សតិទិ
 ឯកាទ្វេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ សត្តប់ ទិវសំ សេដ្ឋី គមា-
 មតិ កាលំ ករិស្សតិទិ អយំ ច រត្តោ ទិវតោ
 វេជ្ជា តុលោ វគ្រិកោ យទ្ធន មយំ រាជាំ ទិវកំ
 វេជ្ជំ យាចយ្យាម សេដ្ឋី គមាមតិ តំតំជ្ជិត្តំ ។
 អដទោ រាជគមាសោ ទេគមោ យេធ រាជា មាតដោ
 សេទិយោ តិវ្តិសារោ ទេទុបស្ត្ត័មិ ទុបស្ត្ត័មិគា
 រាជាំ មាតទំ សេទិយំ តិវ្តិសារំ ឯតទភេច អយំ
 ទៅ សេដ្ឋី គមាមតិ តហ្វមតារោ ទៅស្ស ទៅ
 ទេគមស្ស ច អបិច វេជ្ជហិ បទ្កត្តាតោ ឯកាទ្វេ
 វេជ្ជា ឯវមាហំសុ បញ្ចប់ ទិវសំ សេដ្ឋី គមាមតិ កាលំ
 ករិស្សតិទិ ឯកាទ្វេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ សត្តប់ ទិវសំ
 សេដ្ឋី គមាមតិ កាលំ ករិស្សតិទិ សាទុ ទេវេ
 ទិវកំ វេជ្ជំ អាលាមេទុ សេដ្ឋី គមាមតិ តំតំជ្ជិត្តំ ។

លំជាប់នោះពួកកុម្មុំកុះទៅក្នុងគ្រងរាជគ្រិះ មានសេដ្ឋីគ្រងភាគច្រើន
 សេដ្ឋីគមាមតិទេវតាទុបការៈច្រើនដល់ស្តេចផង ដល់ពួកកុម្មុំកុះ
 ផង ម្យ៉ាងទៀត សេដ្ឋីនោះពួកទេវចារុបន័រហើយ ពួកទេវចារុះ
 ទិយាយយាវិវេទថា សេដ្ឋីគមាមតិមុខជាទិវិធ្វើមរណកាលក្នុងវិថ្វទី ៤
 ពួកទេវចារុះទិយាយយាវិវេទថា សេដ្ឋីគមាមតិមុខជាទិវិធ្វើមរណកាល
 ក្នុងវិថ្វទី ៧ ម្យ៉ាងទៀត ពេទ្យវិវេកៈរបស់ព្រះមហាក្សត្រទេវទៅស្នើ
 ជាមនុស្សកំពុងបំរើ បើដូច្នោះ គួរតែយើងរួមសូមពេទ្យវិវេកៈអំពី
 ព្រះមហាក្សត្រ ដើម្បីព្យាបាលពេទ្យសេដ្ឋីគមាមតិ ។ ត្រាបាន
 ពួកកុម្មុំកុះនៅក្នុងគ្រងរាជគ្រិះបានចូលទៅ គាល់ព្រះបាទមាតថាសទិយ
 តិវ្តិសារ សុះចូលទៅដល់ហើយក៏បាទត្រាចូលព្រះបាទមាតថាសទិយ
 តិវ្តិសារថា សូមទ្រង់ព្រះមត្តាប្រោស សេដ្ឋីគមាមតិទេវតាទុបការៈ
 ច្រើនដល់ព្រះសម្មតិទេពផង ដល់ពួកកុម្មុំកុះផង ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 ទេវក៏បាទេវហើយ ពួកទេវចារុះទិយាយយាវិវេទថា សេដ្ឋីគមាមតិ
 មុខជាទិវិធ្វើមរណកាលក្នុងវិថ្វទី ៤ ពួកទេវចារុះទិយាយយាវិវេទថា
 សេដ្ឋីគមាមតិមុខជាទិវិធ្វើមរណកាលក្នុងវិថ្វទី ៧ យើងខ្ញុំសូមអភិរ
 សូមព្រះសម្មតិទេពទ្រង់បង្គាប់ពេទ្យវិវេកៈព្យាបាលពេទ្យសេដ្ឋីគមាមតិ ។

អដទោ វាជំ ហត្ថោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ ជីវកំ
 កោមារកម្មំ អាណាមេសិ តច្ចុ កណោ ជីវក មេដ្ឋិ
 តហមតិ តិកិច្ចាហិតិ ។ ឃិ ទេវតិ ទោ ជីវកោ
 កោមារកម្មោ រក្ខោ មាគនស្ស មេនិយស្ស តិម្ពិសា-
 រស្ស មដិស្សណំត្វា យេន មេដ្ឋិ តហមតិ តេនុប-
 ស្ពដ្ឋិ ឧបស្ពដ្ឋិក្វា មេដ្ឋិស្ស តហមតិស្ស វិការំ
 សល្លត្តេក្វា មេដ្ឋិ តហមតិ ឯតទរោច សថាហត្ថំ
 តហមតិ អរោតិ ករយ្យំ^(១) កំ មេ អស្ស ទេយ្យទម្មោ-
 តិ ។ សត្វំ សាមតេយ្យក្វា តេ អាចារិយ យោតុ អហត្វា
 តេ នាសោតិ ។ សត្វសិ^(២) មន ត្វំ តហមតិ ឯតេន
 មស្សន សត្ត មាសេ ធិបដ្ឋិកុដ្ឋិ ។ សក្កោមហំ អាចារិយ
 ឯតេន មស្សន សត្ត មាសេ ធិបដ្ឋិកុដ្ឋិ ។ សត្វសិ មន
 ត្វំ តហមតិ ធុតិយេន មស្សន សត្ត មាសេ ធិបដ្ឋិកុដ្ឋិ ។
 សក្កោមហំ អាចារិយ ធុតិយេន មស្សន សត្ត មាសេ
 ធិបដ្ឋិកុដ្ឋិ ។ សត្វសិ មន ត្វំ តហមតិ ឧត្តារោ សត្ត
 មាសេ ធិបដ្ឋិកុដ្ឋិ ។ សក្កោមហំ អាចារិយ ឧត្តារោ

១ វ. អណេយ្យំ ។ ២ វ. សត្វិស្សំ ។

។ ណ-ទោ ព្រះបាទ មគេសេនិយ តិម្ពិសារកំ ទ្រង់ បាបប្បិវជីវកោ-
 មារក្សថា ខែនាមជីវកៈ អ្នកឯងចូរទៅព្យាបាលសេដ្ឋិសហមតិចុះ ។ ជីវក
 កោមារក្សទទួលស្តាប់ព្រះរាជទ្រង់ ព្រះបាទ មគេសេនិយ តិម្ពិសា-
 រោយពាក្យថា បត់ត្រព្រះសម្មតិទេវតា ព្រះករុណាវិបេស ទ្រេចូល
 ទៅរកសេដ្ឋិសហមតិ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏សង្កេតជីវិការរមស់
 សេដ្ឋិសហមតិ រួចហើយនិយាយនឹងសេដ្ឋិសហមតិដូច្នោះថា ខែនហមតិ
 ប្រសិនបើខ្ញុំវិវាហនលោកស្រីហើយ តើខ្ញុំនឹងត្រូវប្រាមទ្រង់ដូចម្តេច ។
 សេដ្ឋិសហមតិឆ្លើយថា លោកអាចារ្យ សម្បត្តិរបស់ខ្ញុំចាំនឹងសង្កត់ត្រូវ
 បាទលោក ខ្លួនខ្ញុំក៏ធ្វើជាខ្ញុំរបស់លោក ។ ជីវកកោមារក្សសួរថា
 ខែនហមតិ លោកអាចនឹងសម្រាន្តផ្លៀងតែម្នាក់អស់ ៧ ខែបាទឬទេ ។
 សេដ្ឋិសហមតិឆ្លើយថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្លៀងតែម្នាក់អស់
 ៧ ខែបាទ ។ ជីវកកោមារក្សសួរថា ខែនហមតិ លោកអាចនឹង
 សម្រាន្តផ្លៀងមកម្នាក់ទៀតអស់ ៧ ខែបាទឬទេ ។ សេដ្ឋិសហមតិឆ្លើយ
 ថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្លៀងមកម្នាក់ទៀតអស់ ៧ ខែបាទ ។
 ជីវកកោមារក្សសួរថា ខែនហមតិ លោកអាចនឹងសម្រាន្តផ្លូវអស់ ៧ ខែ
 បាទឬទេ ។ សេដ្ឋិសហមតិច្រាប់ថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្លូវ

សត្តំ ខាសេ ធិបត្តិវត្តំ ។ អដថោ ជីវតោ តោនាវ-
 កតោ សេដ្ឋី តហមតិ មត្តុតេ ធិបត្តិវេញា^(១) មត្តុ-
 តេ សត្តុត្តា សីសត្តិ ឧប្បា(ធាត្វា)^(២) សិវិជិ វិទាវេ-
 ញា ទ្វេ ខាណតោ ធិបតិវា ផនស្ស ធរស្សសិ មស្ស-
 ត្វ^(៣) ភមេ ទ្វេ ខាណតោ វតំ ទុត្តតំ វតំ មហាល្ល-
 តំ យេ តេ អាចារិយា វិវាហាសុ មត្តុមំ ជិវសំ សេ-
 ដ្ឋី តហមតិ កាលំ កកិស្សតិំ តេហាយំ មហាល្ល កា
 ខាណតោ ធិដ្ឋា មត្តុមំ ជិវសំ សេដ្ឋិស្ស តហមតិស្ស
 មត្តុល្លត្តំ បរិយាធយិស្សតិ មត្តុល្លត្តស្ស បរិយាធានា
 សេដ្ឋី តហមតិ កាលំ កកិស្សតិំ សុធិដ្ឋា តេហិ
 អាចារិយេហិ យេមំ តេ អាចារិយា វិវាហាសុ សត្តុមំ
 ជិវសំ សេដ្ឋី តហមតិ កាលំ កកិស្សតិំ តេហាយំ
 ទុត្តតោ ខាណតោ ធិដ្ឋា សត្តុមំ ជិវសំ សេដ្ឋិស្ស
 តហមតិស្ស មត្តុល្លត្តំ បរិយាធយិស្សតិ មត្តុល្លត្តស្ស
 បរិយាធានា សេដ្ឋី តហមតិ កាលំ កកិស្សតិំ
 សុធិដ្ឋា តេហិមំ អាចារិយេហិសំ សិវិជិ សម្មដ្ឋិដ្ឋាទេត្វា

• ១ ចិត្តត្តិវេញា ២ ឧ. ឧប្បាលត្វា ៣ ឧ. មស្សវេញា ។

បិណ្ឌុគុកេ ឧបាយិក្ខេនសេដ្ឋីវត្តសិវាភារណវា

អ.វ. ៧ វៃបាទ ។ ខណៈនោះ ជីវិតកាមារក្សកិច្ចសេដ្ឋីហេតុផល
 លើគ្រូបុគ្គលសេដ្ឋីកាប់លើគ្រូហើយវិវាហកម្មណ៍វិវាហ(លោក្សណ៍)
 ចេញក៏ចាំយកបាណកជាតិ^(១) បាទពីរហើយបត្រញដល់ជនចាត្រូវកាប់
 ខ្លួនយើងបាណកជាតិចាំពីរនេះចុះ បាណកជាតិទុក្ខបាណកជាតិទុក្ខ
 ត្រូវអាចារ្យណាឧបាយយោធិនេះថា សេដ្ឋីហេតុផលធិវិវាហកាលក្នុង
 ថ្ងៃទី ៥ (ព្រោះ) ត្រូវអាចារ្យចាំពីរនោះបាទយើងបាណកជាតិចាំនេះ ដល់ថ្ងៃ
 ទី ៥ វិវាហក៏បញ្ចប់យកខ្លួនក្នុងលោក្សណ៍យេសំសេដ្ឋីហេតុ ។ ធិវិវាហកាល
 កាលព្រោះវិវាហក៏បញ្ចប់យកខ្លួនក្នុងលោក្សណ៍ អាចារ្យចាំពីរនោះគេយើងគ្រូ
 (យេសំគម្ពិទ្ធសុខ) ចំណែកទាំងត្រូវអាចារ្យណាឧបាយយោធិនេះ
 ថា សេដ្ឋីហេតុផលធិវិវាហកាលក្នុងថ្ងៃទី ៧ (ព្រោះ) អាចារ្យចាំពីរនោះ
 បាទយើងបាណកជាតិកុចនេះ ដល់ថ្ងៃទី ៧ វិវាហក៏បញ្ចប់យកខ្លួនក្នុងលោក្សណ៍
 សេដ្ឋីហេតុ ។ ធិវិវាហកាលព្រោះវិវាហក៏បញ្ចប់យកខ្លួនក្នុងលោក្សណ៍ អាចារ្យ
 ចាំពីរនោះគេយើងគ្រូ (យេសំគម្ពិទ្ធសុខ) រួចហើយទើបចាំថ្ងៃ

• ជាតិលក្ខត្ត ៧ (មេហេត) ។

សីសច្ច័រិ សិទ្ធិត្រា អាសេចិ អនាសិ ។ អថេតា សេដ្ឋី
 កហាមតិ សត្តាហស្ស អច្ចយេន ជីវតំ កោមារកថ្កំ
 ឯតនកេច ធាហំ អាចរិយ សក្កោមិ ឯកេន បស្សេន
 សត្ត មាសេ និបដ្ឋិទុដ្ឋិ ។ ននុ មេ ត្វំ កហាមតិ ប-
 ដិស្សណំ សក្កោមហំ អាចរិយ ឯកេន បស្សេន
 សត្ត មាសេ និបដ្ឋិទុដ្ឋិ ។ សត្តាហំ អាចរិយ បដិស្ស-
 ណំ អថាហំ មរិស្សាមិ ធាហំ សក្កោមិ ឯកេន
 បស្សេន សត្ត មាសេ និបដ្ឋិទុដ្ឋិ ។ តេនហំ ត្វំ កហា-
 មតិ ទុតិយេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបដ្ឋាហំតិ ។
 អថេតា សេដ្ឋី កហាមតិ សត្តាហស្ស អច្ចយេន ជីវតំ
 កោមារកថ្កំ ឯតនកេច ធាហំ អាចរិយ សក្កោមិ ទុតិ-
 យេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបដ្ឋិទុដ្ឋិ ។ ននុ មេ ត្វំ
 កហាមតិ បដិស្សណំ សក្កោមហំ អាចរិយ ទុតិយេន
 បស្សេន សត្ត មាសេ និបដ្ឋិទុដ្ឋិ ។ សត្តាហំ អាចរិ-
 យ បដិស្សណំ អថាហំ មរិស្សាមិ ធាហំ សក្កោមិ
 ទុតិយេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបដ្ឋិទុដ្ឋិ ។ តេនហំ
 ត្វំ កហាមតិ ទុត្តាធា សត្ត មាសេ និបដ្ឋាហំតិ ។

(លោក្យល) ហើយដេវស្សកត្យលរូបលាបថ្នាំឱ្យ ។ វេលានោះ លុះ
 កន្លងពីថ្ងៃទៅ សេដ្ឋីសហមតិកំណើយាយទាំងដីកោកោមារកត្យយ៉ាងនេះថា
 វេលាកកាចារ្យ- ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្លៀងផ្លាត់ឱ្យអស់ពីខែបុរាទេ ។
 ដីកោកោមារកត្យសហម ខែសហមតិ ក្រែងលោកបានទទួលប្តេជ្ញានឹង
 ខ្ញុំថា លោកកាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្លៀងផ្លាត់ឱ្យអស់ពីខែបុរា មិន
 ដូច្នោះឬ ។ សេដ្ឋីសហម លោកកាចារ្យ ខ្ញុំបានទទួលប្តេជ្ញាពិតមែនហើយ
 ប៉ុន្តែខ្ញុំមុខជាមិនស្ងប់ (មិនទាន់ព្រោះ) ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្លៀងផ្លាត់
 ឱ្យអស់ពីខែបុរា ។ ដីកោកោមារកត្យនិយាយថា ខែសហមតិ
 បើដូច្នោះ ចូរលោកដេកផ្លៀងផ្លាត់ឱ្យអស់ពីខែបុរា ។ វេលានោះ
 លុះកន្លងពីថ្ងៃទៅសេដ្ឋីសហមតិបាននិយាយនឹងដីកោកោមារកត្យយ៉ាង
 នេះថា លោកកាចារ្យ ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្លៀងផ្លាត់ឱ្យអស់ពីខែបុរា
 ឡើយ ។ ដីកោកោមារកត្យសហម ខែសហមតិ ក្រែងលោកបានទទួល
 ប្តេជ្ញានឹងខ្ញុំថា លោកកាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្លៀងផ្លាត់ឱ្យអស់ពី
 ខែបុរា មិនដូច្នោះឬ ។ សេដ្ឋីនិយាយថា លោកកាចារ្យ ខ្ញុំបានទទួល
 ប្តេជ្ញាពិតមែនហើយ ប៉ុន្តែខ្ញុំមុខជាមិនស្ងប់ (មិនទាន់ព្រោះ) ខ្ញុំមិន
 អាចនឹងដេកផ្លៀងផ្លាត់ឱ្យអស់ពីខែបុរាទេ ។ ដីកោកោមារកត្យ
 សហម ខែសហមតិ បើដូច្នោះចូរលោកដេកផ្លាត់ឱ្យអស់ពីខែវិញបុរា ។

អថទោ សេដ្ឋី គហបតី សន្តាហស្ស អចូលេន ដីវត្ត
 កោមារកង្កំ ឯតទរោច ឆាហំ អាចារិយ សន្តោមិ
 ឧត្តារោ សន្ត ហសេ ឯបដ្ឋិតុត្តំ ។ មនុ មេ ត្វិ គហ-
 បតី បដិស្សុណី សន្តោមហំ អាចារិយ ឧត្តារោ សន្ត
 ហសេ ឯបដ្ឋិតុត្តំ ។ សត្វាហំ អាចារិយ បដិស្សុណី អ-
 ចាហំ ចរិស្សាមិ ឆាហំ សន្តោមិ ឧត្តារោ សន្ត ហ-
 សេ ឯបដ្ឋិតុត្តំ ។ អហាត្វ តំ គហបតិ ន វេយ្យុ
 ឯត្តកំបិ ត្វិ ន ឯបដ្ឋេយ្យាសិ អបិច បដិករោកសិ^(១)
 មយា ញាតោ តិហំ សន្តាហេហំ សេដ្ឋី គហបតិ អរោ-
 តោ ភវិស្សតិ ឧដ្ឋេហំ គហបតិ អរោតោសិ ជាទាហំ
 កំ មេ ធម្មេយ្យធម្មោតិ ។ សត្វំ សាបតេយ្យត្វ តេ អា-
 ចារិយ យោតុ អហាត្វ តេ ធាសោតិ ។ អលំ គហបតិ
 មា មេ ត្វិ សត្វំ សាបតេយ្យំ អនាសិ មា ច មេ ធាសោ
 រត្តា សកសហស្សំ ធមហំ មយ្ហំ សតសហស្សត្តំ ។

១ ១, ៤៧៧ ។

លំដាប់នោះ លុះកន្លងពីថ្ងៃទៅ សេដ្ឋីក៏ហាចតិបាននិយាយទៅនឹងដីវត្ត
 កោមារក្សយ៉ាងនេះថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំមិនអាចនឹងដកថ្វារអស់ពី
 ទៃបាទទេ ។ ដីវត្តកោមារក្សតបថា នៃគហបតិ ត្រែងលោកបាន
 ទទួលប្តេជ្ញានឹងខ្ញុំថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដកថ្វារអស់ពីទៃបាទ មិន
 ដូច្នោះទេ ។ សេដ្ឋីនិយាយថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំបាទទទួលប្តេជ្ញាពីលោក
 ហើយ ប៉ុន្តែខ្ញុំមុនជាមិនស្តាប់ (មិនទាន់ត្រោះ) ខ្ញុំមិនអាចនឹងដកថ្វារ
 អស់ពីទៃបាទទេ ។ ដីវត្តកោមារក្សតបវិញថា នៃគហបតិ បើខ្ញុំមិន
 បាននិយាយនឹងលោក (យ៉ាងនេះទេ) អ្នកមុនជាមិនដកអស់កាលទានប្រ-
 មាណប៉ុណ្ណោះឡើយ ម្យ៉ាងទៀត យើងបានមិនមែនហើយថាដល់គ្រប់ពី
 ថ្ងៃ ៣ ដើម សេដ្ឋីក៏ហាចតិមុនជាមិនសរស្សើយរកដីប្រាកដ (មិនទាន់)
 នៃគហបតិ ចូរអ្នកត្រាស់ឡើង ឥឡូវលោកបានសះជាះរកសរហើយ ចូរ
 លោកដើរលោកត្រូវឡើងខ្ញុំដូចម្តេចខ្លះ ។ សេដ្ឋីក៏ហាចតិនិយាយថា
 លោកអាចារ្យសម្បត្តិខ្ញុំចាំដឹងអស់ក្តី ក៏ត្រូវបានលោក ខ្លួនខ្ញុំក្តី ក៏សូមធ្វើជាខ្ញុំ
 លោក ។ ដីវត្តកោមារក្សតបថា នៃគហបតិ ល្ហើយចុះលោកកុំឱ្យសម្បត្តិ
 ចាំដឹងអស់មកខ្ញុំឡើយ ម្យ៉ាងទៀត លោកកុំធ្វើជាបាវរបស់ខ្ញុំ លោកចូរថ្វាយ
 ទ្រព្យទាំងនេះកោសល្យាទៅស្តេច ឱ្យទ្រព្យទាំងនេះកោសល្យាទៅស្តេច ។

អដទា សេដ្ឋី គុហចន្តិ អរោគា សមាណោ រក្ខា
សនសហស្សំ អនាសិ ដីវតស្ស តោមារក្ខស្ស
សនសហស្សំ ។

[៣៧] តេន ទោ បទ សមយេន ពារណាសយ្យ-
កស្ស សេដ្ឋីបុគ្គស្ស មោក្ខចិត្តោយ តិច្ឆន្តស្ស អន្ត-
កណ្ណតាដោ មោតិ ។ តេន យាតុមិ មីតា ន សម្មា-
បរិណាមំ តច្ឆតិ គត្តមិ កុត្តំ ន សម្មាបរិណាមំ តច្ឆតិ
ឧត្តារោមិ បស្សារោមិ ន បតុណោ ។ សោ តេន តិ-
សោ មោតិ លូទា ធុត្តន្តោ ឧប្បណ្ណប្បណ្ណកតាតោ
ធម៌សន្តតតតោ ។ អដទា ពារណាសយ្យកស្ស
សេដ្ឋីស្ស វិគមមោកសិ មយ្ហំ ទោ បុគ្គស្ស តាទិសោ
អាណនោ យាតុមិ មីតា ន សម្មាបរិណាមំ តច្ឆតិ គត្តមិ
កុត្តំ ន សម្មាបរិណាមំ តច្ឆតិ ឧត្តារោមិ បស្សារោមិ
ន បតុណោ សោ តេន តិសោ លូទា ធុត្តន្តោ
ឧប្បណ្ណប្បណ្ណកតាតោ ធម៌សន្តតតតោ យច្ឆន្ត-
ហំ ភជគហំ តត្ថា វតាចំ ដីវតំ វេដ្ឋិ យាចេយ្យំ បុត្តំ
មេ តិគិច្ឆិកុត្តំ ។ អដទា ពារណាសយ្យតោ សេដ្ឋី

ត្រាតោ សេដ្ឋិកហចន្តិបាទសុខាភោហិយ កំបាទថ្វាយទ្រព្យ ១ វិសន
កហាចណៈទៅស្តេច ផ្ទះទ្រព្យ ១ វិសនកហាចណៈទៅដីវតោមារក្ស ។

[៣៧] សមីយនោះឯង មានសេដ្ឋីបុគ្គនៅក្នុងគ្រឿងពារណសិ
លេងវិល្យងិវិជ្ជា កំរើកំរើដុំក្នុងតោរៀង ។ បបរវេលសេដ្ឋីបុគ្គ
បាទបុគ្គ ក៏មិនបាទល្មើស្រួល បាយដែលសេដ្ឋីបុគ្គបាទបរិភោគក្តី ក៏
មិនបាទល្មើស្រួល ទ្រព្យក្តី បស្សារក្តី ក៏មិនបាទស្រួលសោះ ។ ព្រោះ
រោគនោះ សេដ្ឋីបុគ្គនោះកំរើវិជ្ជាស្រួលស្រាយមានសម្បត្តិគ្រប់គ្រង
ល្បឿនស្រួលស្រាយមានខ្លះរកមាយសាវៃស ។ វេលានោះ សេដ្ឋីនៅក្នុង
គ្រឿងពារណសិមានសេចក្តីរកដុំដុំច្រើន ដុំក្នុងអញ្ញាប្រាសដុំច្រើន ទឹក
បបរ (ដែលក្នុងអញ្ញ) ហុតទៅក្តី ក៏មិនបាទល្មើស្រួល បាយដែលបរិ-
ភោគក្តី ក៏មិនបាទល្មើស្រួល ទ្រព្យក្តី បស្សារក្តី ក៏មិនបាទស្រួលសោះ
ព្រោះរោគនោះ បាទជាក្នុងអញ្ញទៅវិជ្ជាស្រួលស្រាយមានសម្បត្តិគ្រប់
គ្រងល្បឿនស្រួលស្រាយមានខ្លះរកមាយសាវៃស បើដូច្នោះគួរគោរព
អញ្ញទៅកាន់គ្រឿងដីវតោហិយសូមយកព្រះវិញ្ញាណស្តេចមក ដើម្បីរៀន
មកព្រាបាលក្នុងអញ្ញ ។ លំដាប់នោះ សេដ្ឋីនៅក្នុងគ្រឿងពារណសិ

ជំនាញខ្លះ ដំណាយពីរឿងគុណសម្បត្តិ បើគោរពខ្ញុំពោះរៀន

ភាគតោ គត្វា យេន ភាពា មានគោ សេនិយោ តិច្ឆិ-
សារោ ទេនុបសន្តមំ ឧបសន្តមិត្តា ភាពាធំ មានធំ សេ-
និយំ តិច្ឆិសារំ ដ៏តទៅធំ មយ្ហំ ទោ ទេវ ឫត្តស្ស តានិ-
សោ ភាពាគោ យាគុបំ បីតា ទ សម្មាបរិណាមំ កច្ឆតិ
កត្តំបំ កត្តំ ទ សម្មាបរិណាមំ កច្ឆតិ ឧបាហេមិ បស្ស-
រោមិ ទ បទុណោ សោ តេន ភិរសោ ល្អទោ ធុត្តល្ហោ
ឧប្បណ្ណយ្យណ្ណកតាតោ ធមនិសន្តតតត្តា សាធុ ទេវា
ដីវតំ វេជ្ជំ ភាណាបេតុ បុត្តំ មេ តំតំច្ចុត្តំ ។ អបទោ
ភាពា មានគោ សេនិយោ តិច្ឆិសារោ ដីវតំ តោហារ-
កត្តំ ភាណាបេមិ កច្ឆ ភាណា ដីវត ភាណាសិ គត្វា
ភាណាសេយ្យតំ សេដ្ឋីបុគ្គ តំតំច្ចាហិតំ ។ ដីវ ទេវតិ
ទោ ដីវតោ តោហារកត្តា វត្តោ មានធម្ម សេនិយស្ស
តិច្ឆិសារស្ស បដិស្សុណិត្តា ភាណាសិ គត្វា យេន
ភាណាសេយ្យតោ សេដ្ឋីបុគ្គ ទេនុបសន្តមំ ឧប-
សន្តមិត្តា ភាណាសេយ្យតស្ស សេដ្ឋីបុគ្គស្ស វិការំ
សល្លត្តេត្តា ផលំ ឧស្សាវត្តា ទិវោភារណិ បរិគ្គមិត្តា

បានទៅឯគ្រូដឹងគ្រូហើយចូលទៅគាល់ព្រះបាទមានធម៌សេនិយ តិច្ឆិសារ
លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបទូល ព្រះបាទ មានធម៌សេនិយ តិច្ឆិសារ ដូច្នោះ
ថា សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស ដើម្បីកូនខ្ញុំព្រះអង្គប្រាកដដូច្នោះ ទំតបបរ
ដែលកូនខ្ញុំព្រះអង្គយុគទៅក្តី ក៏មិនបានរលូយស្រួល បាយដែលបរោក
ទៅហើយក្តី ក៏មិនបានរលូយស្រួល ទុរារក្តី បស្សវះក្តី ក៏មិនដែលបាន
ស្រួលសោះ ព្រោះពេទ្យនោះ កូនខ្ញុំព្រះអង្គទៅជាស្លុបសៅហ្មងមានសម្បុរ
អាគ្រក់ភីតាពគល្យឺនិស្សេតហ្មង មានខ្លួនរាមរាយសរសៃ ខ្ញុំព្រះអង្គ
សូមអង្វរ សូមព្រះសម្មតិៈទេពទ្រង់បន្តិបរំពេច្យដីព្រះឱ្យព្យាបាលពេកកូនខ្ញុំ
ព្រះអង្គ ។ ទណៈនោះ ព្រះបាទមានធម៌សេនិយ តិច្ឆិសារ ទ្រង់ចង្ហាបំដីវតោ-
ហារកត្តា វៃនាយដីវតៈ ចូរអ្នកឯទិវតក្រុងភាណសិហើយព្យាបាល
ពេកកូនសេដ្ឋីនៅក្នុងគ្រូភាណសិផង ។ ដីវតោហារកត្តាទទួលព្រះរាជ-
ឡោ ព្រះបាទមានធម៌សេនិយ តិច្ឆិសារ ថាយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិ-
ទេពកុណារិ សសហើយទៅគាល់គ្រូភាណសិចូលទៅកូនសេដ្ឋីនៅ
គ្រូភាណសិ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏សរសើរដំដើរការកូនសេដ្ឋីនៅគ្រូ
ភាណសិ រួបរល្អព្រះអង្វរដើរចេញ ហើយចុះទំហុនិកំនីទន់តំវាទិក្រិ

ថវេន្ត ឧបទ័តត្ថិត្យ^(១) ភរិយំ បុរាតា មហេត្វា ឧទាច្ឆរី
 ឧប្បាដេត្វា^(២) អន្តតណ្ហិ ជីហរិត្វា ភរិយាយ ធរស្សសិ
 បស្ស តេ សាមិកស្ស អាពាធំ សមិទា យាតុបិ បិតា
 ឧ សម្មាបរិណាមំ តច្ឆតិ កត្តិបិ កុត្តំ ឧ សម្មាបរិណាមំ
 តច្ឆតិ ឡោលេមិ បស្សារោមិ ឧ បតុណោ សមិទាយំ
 តិសោ លូទោ ធុត្តណ្ហោ ឧប្បណ្ហប្បណ្ហុះកនាតោ ឧ-
 មិទិសន្តតតត្តាតិ អន្តតណ្ហិ វិទិវេមេត្វា អត្តាធំ មជិច្ឆា-
 វេសត្វា ឧទាច្ឆរី សិរុត្វា អាសេបំ អនាសិ ។ អថទោ
 តាកណាសេយ្យតា សេដ្ឋិធុត្តា ឧទិវស្សរ អរោតោ
 អមោសិ ។ អថទោ តាកណាសេយ្យតោ សេដ្ឋិ ធុត្តា
 ថេ អរោតោ មិទោតំ ជីវិតស្ស តោមារក្ខស្ស សោឡុ-
 ស សហស្សាធំ ធានាសិ ។ អថទោ ជីវិតោ តោមា-
 កោច្ឆា តាធំ សោឡុស សហស្សាធំ អាទាយ បុទនេន
 កនតហំ បទ្វាតត្ថិ ។

១ ឧ. រត្តត្ថា ។ ២ ឧ. រត្តលេត្វា ។

ហើយចង់កូនសេដ្ឋិក្លាប់នឹងសស្ស រុទ្ធិរុកិយា (វិទេសដ្ឋិបុត្ត) ឈរ
 នៅពីភាគមុខចូលវិស្សករោនាមយកដុំក្នុងពោះវៀននិងបញ្ញិញផលវិទេស
 (សេដ្ឋិបុត្ត ពោះ) ថា នាងចូរមើលរោគរបស់ស្វាមីនាង បបរវេជល
 ហុតទៅហើយក្តី ក៏មិនបានឈ្នួយស្រួល បាយដែលបំភោគទៅហើយ
 ក្តី ក៏មិនបានឈ្នួយស្រួល ទ្វារក្តី មស្សវិក្តី ក៏មិនដែលបានស្រួល
 ព្រោះវេរោគនេះហើយ បាននាំស្វាមីរបស់នាងនេះទៅជាស្លុមរសេវហ្នឹង
 បានសម្បុរត្រង់ កើតរោគល្បិទិស្វកស្នាំង មានខ្លួនរាងមាយសរ-
 វៃស (ថាហើយក៏) ស្រាយកម្ពុតិក្នុងពោះវៀនធំ ហើយបញ្ជូលពោះវៀន
 ទៅវិញរុទ្ធដេវវិស្សករោនាហើយលាបថ្នាំឲ្យ ។ វេលានោះមិនយូរប៉ុន្មានកូន
 សេដ្ឋិទៅក្នុងក្រុងតាកណាសិក៏បានសារជាភក្តនោះទៅ ។ គ្រានោះ សេដ្ឋិ
 ទៅក្នុងក្រុងតាកណាសិក៏ដឹងថា កូនរបស់អាត្មាអញបានសរជាភក្តហើយ
 ក៏ទៅប្រទេសឲ្យខ្ញុំច្រព្យ ទ្រង់ ពាន់កញ្ចប់លាវេជលវិវិតកោមារក្ស ។
 គ្រានោះ ជីវិតកោមារក្សបានទទួលច្រព្យទាំងនឹងទ្រង់ពាន់កញ្ចប់លាវេជល
 ហើយក៏ត្រឡប់មកក្រុងក្រុងវិញ ។

[២០] គេន ទោ បន សមយេន ឧទ្ទេនិយេ^(១) រក្ខា
 បដ្ឋោគស្ស បណ្ឌិតោភាវាដោ ហោតិ ។ តឃ មហន្តា
 មហន្តា ធិសាទាមោក្ខា វដ្ឋា អាតម្បា តិក្កិច្ឆន្តា បាស-
 ក្ខិស្ស អាណតំ កាតុំ ធម្មំ ហិរញ្ញំ អាទាយ អតមំសុ ។
 អថទោ ភជា បដ្ឋោតោ រក្ខា មាតនស្ស សេនិយស្ស
 តិម្ពិសារស្ស សន្តិកោ ទ្ធាតំ មាហសិ មយ្ហំ ទោ នេវ^(២)
 តាទិសោ អាភាដោ សាទុ នេវេ ដីវតំ វដ្ឋំ អាណាមេតុ
 សោ មំ តិក្កិច្ឆិស្សតិ ។ អថទោ ភជា មាតនោ
 សេនិយោ តិម្ពិសារោ ដីវតំ កោមារកថុំ អាណាមសិ
 កថុ កណោ ដីវតេ ឧទ្ទេនិ កថុ ភជាដំ ចដ្ឋានំ តិ-
 ក្កិច្ឆាហិតំ ។ ឯវំ នេវតិ ទោ ដីវតោ កោមារកថោ
 រក្ខា មាតនស្ស សេនិយស្ស តិម្ពិសារស្ស មជិស្សណិ-
 ក្ខា ឧទ្ទេនិ កថុ យេន ភជា បដ្ឋោតោ តេធម្មសន្តិមំ
 ធម្មសន្តិមំក្ខា រក្ខា បដ្ឋោតស្ស វិការំ សល្លត្ថោ
 ភជាដំ បដ្ឋានំ ឯតនេនេន សម្បំ នេវ ធម្មចិស្សនិមំ

១ កេតិយោប្រាសាទ អរិយ ភាសា ២ ហេតិ ។ ២ ធម្មត្ថិក ៣ ឧទ្ទេនិ ។

[២០] សមីយាទោនំ ព្រះបាទបដ្ឋោតក្កក្រសិ ឧទ្ទេនិ ទ្រង់តា-
 ពាជាយោកសស្សីនំ ។ ក្នុងពេលដែលជាទិសាបាមាភ្នំ ៗ ច្រើននាក់
 មាត្រាបាល ក៏មិនអាចនឹងកែកោសនោះឱ្យសះស្បែកបាន ទាំងក៏ត្រូវ
 ទៅជាច្រើន ។ គ្រាពេល ព្រះបាទបដ្ឋោតក្កក្រសិ ព្រះអង្គប្រើ
 ឱ្យទៅកាន់សំណាក់ស្តេចមានសេនិយតិម្ពិសារដោយព្រះបណ្ឌិត ជា
 ទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស ជម្ងឺទ្រង់ប្រាកដថ្លោះ ខ្ញុំសូមអន្តរ សូមព្រះសេនិ-
 យេនទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់ទៅដីវតោ ឱ្យនាំទៅព្រាហ្មណ៍ ១ នោះ
 នោះ ព្រះបាទមានសេនិយតិម្ពិសារទ្រង់បង្គាប់ទៅដីវតោ មានក្បា
 នៃនាយដីវតោ ចូរមកទៅក្រសិ ឧទ្ទេនិ ហើយព្រាហ្មណ៍ ព្រះបាទបដ្ឋោតក្ក ។
 ដីវតោ មានក្បា ចូរមកទៅក្រសិ ឧទ្ទេនិ ព្រះបាទមានសេនិយតិម្ពិសារ
 ដោយនាក្បា បតិទ្រព្រះសេនិយេន ព្រះកុណាសេន ហើយទៅ
 កាន់ក្រសិ ឧទ្ទេនិ ក៏ចូលទៅទាល់ព្រះបាទបដ្ឋោត លុះចូលទៅទាល់ហើយ
 ក៏សន្តិស្តារសិការមេសព្រះបាទបដ្ឋោត ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូល ព្រះបាទ
 បដ្ឋោតយំនិរទេ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស ខ្ញុំព្រះអង្គខ្ញុំសូមប្រក្រតីយ

តំ ទេវេ បិវិស្សត្តិភិ ។ អលំ កាលោ ជីវក យទ្គេ សន្តា
 វិជា សម្បវា អនេតំ កាតុំ តំ ករោហិ ជេតុន្តំ មេ
 សម្បិ បដិក្កុលន្តំ ។ អដទោ ជីវកស្ស កោមារកច្ចស្ស
 ឯតនៈហាសំ ឥមស្ស ទោ រញ្ញា តានិសា អាការោ
 ន សន្តា មយា^(១) វិជា សម្បវា អនេតំ កាតុំ យទ្គុនាហំ
 សម្បិ ធិប្បទេយ្យំ កសាវន្តំ កសាវន្តំ កសាវ-
 សន្តំ ។ អដទោ ជីវកោ កោមារកច្ចោ ពាណិកស្ថេហិ
 សម្បិ ធិប្បចំ កសាវន្តំ កសាវន្តំ កសាវសំ ។
 អដទោ ជីវកស្ស កោមារកច្ចស្ស ឯតនៈហាសិ ឥមស្ស
 ទោ រញ្ញា សម្បិ បិតំ បរិណាមេន្តំ ឧទ្ទេតំ ធស្សតិ
 ធន្តាយំ រាជំ ហោតាបយ្យបិ មំ យទ្គុនាហំ បដិ-
 កេត្តេ អបុន្តយ្យន្តំ ។ អដទោ ជីវកោ កោមារកច្ចោ
 យេន រាជំ បដ្ឋានោ តេតុបស្ត្តបិ ឧបស្ត្តមិក្ខា
 រាជំ បដ្ឋានំ ឯតនៈហេត មយំ ទោ ទេវ វេជ្ជា
 ទាអ តានិសេន ឧបុត្តេន ឫណចំ ឧទ្ធកម កេសដ្ឋានំ

• ឧបស្សនៈព្រា អយំ បាវោ ១ បញ្ញាយនី ។

ព្រះសម្មតិទេពនិសោយសច្ចៈនាបោនវេរម្ប ។ ព្រះមហាក្សត្រ
 ត្រាស់ថា ខែនាយជីវកៈ មិនបាទទេ អ្នកឯងអាចនឹងរក្សារោគឲ្យបាន
 សះដាច់ដោយថ្នាំណាមួយវិញ ប្រើវេលាវិសេសប្រើចេញ ចូរអ្នករៀន
 រោងចុះ ដូចសម្បជានិទ្ទេសអរិយបស្ថិ ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោ-
 មារក្សនាសេចក្តីគិតដូច្នោះថា ភាពាធមេសំស្តេចនេះប្រាកដដូច្នោះ
 តែប្រើវេលាវិសេសប្រើចេញហើយ ភាគាអញមិនអាចនឹងធ្វើឲ្យសះដាច់
 ឡើយ ។ បើដូច្នោះគួរភាគាអញនឹងសូសប្បិ (នោះ) ឲ្យមានពលិដូច
 ទឹកចក់ ឲ្យមានក្លិនដូចក្លិនទឹកចក់ ឲ្យមានសម្បុចសទឹកចក់វិញ ។ លំដាប់
 នោះ ជីវកកោមារក្សសូសប្បិឲ្យមានពលិដូចជាពលិទឹកចក់ មានក្លិនដូច
 ជាភ្លិនទឹកចក់ មានសម្បុចជាសេទឹកចក់ ជាមួយនឹងថ្នាំនិងឲ្យយាម្យូធិវ ។
 លំដាប់នោះ ជីវកកោមារក្សនាសេចក្តីគិតដូច្នោះថា សម្បិវេលា
 ស្តេចនេះសោយហើយដល់ជ្រុកជ្រាបទៅមុនដានិច្ចនិវាចន្តិចេញ ហើយ
 ស្តេចកំណាចនេះនឹងបង្កប់មនុស្សឲ្យសម្រាប់ភាគាអញមិនទាន់ឡើយ បើ
 ដូច្នោះគួរភាគាអញសូមលាដាមុនឲ្យហើយ ។ វេលានោះ ជីវកកោមារក្ស
 បានចូលទៅគាល់ព្រះបាទបរមជ្ជាត លុះចូលទៅជិតហើយក៏បានត្រាបបង្គំ
 ចូលសេចក្តីនេះនឹងព្រះបាទយាម្យូធិវថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ធម្មតាចូរ
 ខ្ញុំជាពល្យតែនិគាសំយកបុស្សាលយមកផ្សំផ្គុំដោយការហើសយ៉ាងនោះ

បិវត្តន្តរោ បណ្ណញ្ញត្តិវិស្សសប្បិទាមំ

សំហារាម សាទុ ទេវេវំ វិហារោនាសារេសុ ច ប្បារេសុ ច
 អាណាបេតុ យេន វិហារេន ដីវតោ នច្ឆតិ ទេន
 វិហារេន កច្ឆតុ យេន ប្បារេន នច្ឆតិ ទេន ប្បារេន កច្ឆតុ
 យំ កាលំ នច្ឆតិ តំ កាលំ កច្ឆតុ យំ កាលំ នច្ឆតិ
 តំ កាលំ បរិសត្តតិ ។ អថទោ វជំ បដ្ឋោតោ វិហា-
 នាសារេសុ ច ប្បារេសុ ច អាណាបេសិ យេន វិហារេន
 ដីវតោ នច្ឆតិ ទេន វិហារេន កច្ឆតុ យេន ប្បារេន នច្ឆតិ
 ទេន ប្បារេន កច្ឆតុ យំ កាលំ នច្ឆតិ តំ កាលំ កច្ឆតុ
 យំ កាលំ នច្ឆតិ តំ កាលំ បរិសត្តតិ ។ ទេន ទោ
 បន សមយេន វត្តោ បដ្ឋោតស្ស កត្តវតីតា បាប ហត្ថិ-
 ជីតា បញ្ញាសយោជិជីតា ហោតិ ។ អថទោ ដីវតោ
 កោតាភេតោ វត្តោ បដ្ឋោតស្ស តំ សប្បិ ឧបទារេសិ
 កសាវំ ទេវេវំ បិវត្តតិ ។ អថទោ ដីវតោ កោតា-
 ភេតោ វជំ បដ្ឋោតំ សប្បិ ចារយត្តា ហត្ថិសាលំ
 កត្តា កត្តវតីតាយ ហត្ថិជីតាយ ឧកត្តា ជិប្បតិ ។

បិវត្តន្តរោ ល្មើត្រៃបាធសមុទ្រោន ឧបាយតំការង្វាយសប្បិ

សូមអង្វរ សូមត្រៃសមុតិទេពទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់ពួកអ្នកវេលានៅចាំរេន
 សម្រាប់ដាក់វេនហើយខ្លីពួកអ្នកវេលាទូរចាំ (បើ) ដីវតៈប្រាថ្នាទៅ
 ដោយវេនលា ចូរឲ្យទៅដោយវេនលា ដីវតៈប្រាថ្នាទៅកម
 ទូរលា ចូរឲ្យទៅកមទូរលា ដីវតៈប្រាថ្នាចង់ទៅក្នុងកាលណាត្រៃ
 ឲ្យទៅក្នុងកាលនោះ ដីវតៈប្រាថ្នាចង់ចូលមកក្នុងក្រុងកាលណា ត្រៃ
 ឲ្យចូលមកក្នុងកាលនោះចុះ ។ វេនលានោះ ព្រះបាទបដ្ឋេតក៏បាទ
 ត្រាស់បង្គាប់ទៅពួកអ្នកនៅចាំរេនសម្រាប់ដាក់វេនខ្លីពួកអ្នកវេលា
 ចាំ (បើ) ដីវតៈប្រាថ្នាទៅដោយវេនលា ចូរឲ្យទៅដោយវេន
 លា ដីវតៈប្រាថ្នាទៅកមទូរលា ចូរឲ្យទៅកមទូរលា ដីវតៈ
 ប្រាថ្នាទៅក្នុងកាលណា ចូរឲ្យទៅក្នុងកាលនោះ ដីវតៈប្រាថ្នាចូល
 មកក្នុងក្រុងកាលណា ចូរឲ្យចូលមកក្នុងកាលនោះចុះ ។ សម័យ
 នោះ ព្រះបាទបដ្ឋេតក៏បានបដិទ្ធិឈ្មោះកត្តវតីតា អាចដីវតៈបាទ
 ៥០ យោជន៍ (ក្នុង ១៥) ។ វេនលានោះ ដីវតៈកោតាភេតក៏បាទ
 បដ្ឋេតក៏យសប្បិទារទៅព្រះបាទបដ្ឋេតក៏ សូមត្រៃសមុតិទេព
 ទ្រង់សោយទឹកចត់ (នេះ) ។ លំដាប់នោះ ដីវតៈកោតាភេត
 បាទឲ្យព្រះបាទបដ្ឋេត សោយសប្បិទារហើយ ក៏ទៅកាន់រេនដីវ
 (ទ្រង់នេះ) លើមេដីវតៈឈ្មោះកត្តវតីតា ហើយក៏បរេនញតិក្រុងទៅ ។

អថទោ វគ្គា បដ្ឋោតស្ស តំ សម្បំ មីតំ បរំណាមេដ្ឋំ
 ឧទ្ទេតំ អនាសិ ។ អថទោ វគ្គា បដ្ឋោតោ មនុស្ស
 ឯតទរោច ឧទ្ទេត កលោ ជីវិតេន សម្បំ មាយិកោត្តិ
 តេនហំ កលោ ជីវិតំ វេដ្ឋំ វិចិត្តាថាសិ ។ កត្តតិកាយ
 វេទ ហត្ថិធិកាយ ធនាត្តា ធិប្បនោតិ ។ តេន ទោ មន
 សមយេន វគ្គា បដ្ឋោតស្ស កាតោ តាម ធាសោ
 សដ្ឋិយោនិច្ចោ ហោតិ អមនុស្សេន បដិច្ច ជាតោ ។
 អថទោ វគ្គា បដ្ឋោតោ កាតំ ធាសំ អណ្ណាមេសិ
 កច្ច វាលា កាតត ជីវិតំ វេដ្ឋំ វិវត្តេហំ វគ្គា តំ
 អាចរិយ វិវត្តាបតីតិ ឯតេ ទោ វាលា កាតត វេដ្ឋា
 តាម ធិប្បនោតិ មា ចស្ស តិក្ខុំ បដិច្ចហោសិតិ ។
 អថទោ កាតោ ធាសោ ជីវិតំ កោមារកច្ចំ អន្តរាមត្ត
 កោសម្ព័យំ សម្ពាវសិ តាតវាសំ ករោត្តំ ។ អថទោ
 កាតោ ធាសោ ជីវិតំ កោមារកច្ចំ ឯតទរោច វគ្គា
 តំ អាចរិយ វិវត្តាបតីតិ ។ អាតមេហំ កលោ កាតត

ធាសោនាម សម្បំវេល ព្រះបាទបដ្ឋោតបុរោសាយ ហើយជ្រុងគ្រាបទៅកំ
 បាត្រិយចេញមក ។ វេលានោះ ព្រះបាទបដ្ឋោតទ្រង់មានចម្ងល់ទៅនឹង
 មនុស្សទាំងឡាយដូច្នោះថា ខែនាយ (កុំឱ្យខាន) ដីកះកំណាចបាទឱ្យអញ
 ជីកសម្បូរទៅហើយ ខែនាយ បើដូច្នោះចូរអ្នកទាំងឡាយទៅគង់កមើល
 ភេទ្យជីវិត ។ មនុស្សទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស
 (ឯកេន្យជីវិតនោះ) ភាគដំបូងវិញ្ញារកទុកតាមរបេញអំពីគ្រឿងបាត់ទៅ
 ហើយ ។ សម័យនោះឯង មានខ្ញុំខ្ញាត់របស់ព្រះបាទបដ្ឋោតសណ្ឋានភាគ
 ភាគដំបូងទៅបាត់ចំនួន ៦៦ យោជន៍ (ក្នុង ១ ថ្ងៃ) ព្រោះអាស្រ័យដោយ
 កមនុស្ស ។ គ្រានោះ ព្រះបាទបដ្ឋោតទ្រង់ចង្អុលបង្គាប់ព្រះឈ្មោះភាគៈថា
 ខែនាយភាគៈ ចូរឯងទៅ ឱ្យភេទ្យជីវិតគ្រឿងមកវិញថា លោក
 អាចារ្យ ព្រះមហាក្សត្រឱ្យលោកគ្រឿងទៅវិញ (កុំឱ្យខាន) ខែនាយ
 ភាគៈ ធម្មតាត្រូវព្រះទេវតាទេវតាមាននាយាច្រើន ម្យ៉ាងទៀត ឯងកុំទទួល
 យករបស់បង្គំចម្ងល់របស់ព្រះបាទនោះឡើយ ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំឈ្មោះ
 ភាគៈក៏បាននាមទៅទានដីកេតោមារកក្សត្រឯងបរិភោគបាយព្រឹក ក្នុងភ័ក្តិ
 ពាក់កណ្តាលថ្ងៃ ដឹកគ្រឿងកោសម្ព័យ ។ វេលានោះ ខ្ញុំឈ្មោះភាគៈបាន
 និយាយទៅនឹងដីកេតោមារកក្សត្រដូច្នោះថា លោកអាចារ្យ ព្រះមហាក្សត្រ
 ឱ្យលោកគ្រឿងទៅវិញ ។ ឯដីកេតោមារកក្សត្រថា ខែនាយភាគៈ

យាវ កុញ្ញាមិ^(១) ហន្ត កលោ តាតត កុញ្ញស្សតិ ។
 អលំ អាចរិយ រញ្ញាម្ពំ អាណាត្តា វេតេ ទោ កលោ
 តាតត វេត្តា ជាម តហុមាយា នា ចស្ស តិញ្ចិ បដិគ្គ-
 ហេសិទិ ។ តេន ទោ ចន សមយេន ជីវតោ កោណា-
 កាត្តា នទេន កេសដ្ឋំ ឱលុម្បត្តា អាមលតត្តា ទានតិ
 ចាមិយត្តា មិវតិ ។ អថទោ ជីវតោ កោណាកត្តោ តាតត
 ជាសំ វតននកេច ហន្ត កលោ តាតត អាមលតត្តា
 ទាន ចាមិយត្តា មិវស្សតិ ។ អថទោ តាតតោ ជាសោ
 អយំ ទោ វេត្តា អាមលតត្តា ទានតិ ចាមិយត្តា
 មិវតិ ន អាមាតិ តិញ្ចិ ចាមតំ ហោតុដ្ឋំ ទេមន្ត្រាមល-
 តត្តា ទានិ ចាមិយត្តា អទាយិ ។ តស្ស តំ ទេមន្ត្រា-
 មលតតំ ទានតិ តត្តោ មិញ្ញាមសិ ។ អថទោ កោ-
 តោ ជាសោ ជីវតំ កោណាកដ្ឋំ វតននកេច អដ្ឋិ មេ-
 រាចរិយ ជីវិតដ្ឋំ ។ ទា កលោ តាតត កាយិ ច្ចុញ្ញា-
 អហតោ តិវស្សសិ ភជា ច បណ្ណោ សោ ភជា
 យាតាមេយ្យមិ មំ តេនាមំ ន ជីវត្តាមិទិ កន្តវតិកំ

១ ១. កុញ្ញាម ។

ច្បាអ្នកឯងបង្កើតចំពោះបរិភោគកម្មសិន ខែនាយកាកៈ រឿងដូច្នោះច្បាអ្នក
 បរិភោគបាយសិន ។ តាក្មេកថា លោកអាចារ្យ កុំប្រើយ ដូចខ្ញុំប្រើ
 មហាក្សត្រទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់ថា ខែនាយកាកៈ ធម្មតាក្មេកាចារ្យទាំង
 នេះតែងតែខាងមាយាច្រើន ម្យ៉ាងទៀត អ្នកឯងកុំទទួលរបស់បង្គាប់បង្គួច
 របស់គេច្បាខ្លះឡើយ ។ សម័យនោះឯង ជីវិតកោណាកក្សេបដឹងថា
 ដោយក្រចកហើយទំពាស៊ីផ្នែកខ្លះត្រង់ ឆឹកទឹកផង ។ វេលានោះ
 ជីវិតកោណាកក្សេកំណាយទៅទំនិញ្ញោកាកៈផ្សំច្រាថា ខែនាយកាកៈ
 បើដូច្នោះ អ្នកចូរទំពាស៊ីផ្នែកខ្លះត្រង់ ឆឹកទឹកផងចុះ ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំ
 រឿងកាកៈតិកថា គេច្បាខ្លះឯងហើយទំពាស៊ីផ្នែកខ្លះត្រង់ ឆឹកទឹកផង
 គេច្បាខ្លះមិនគួរទំនិញទំពាស៊ីផ្នែកខ្លះត្រង់ ឆឹកទឹកផង
 គេច្បាខ្លះមិនគួរទំនិញទំពាស៊ីផ្នែកខ្លះត្រង់ ហើយក៏ទំពាស៊ីផ្នែ-
 កខ្លះត្រង់ច្រើនផង ឆឹកទឹកផង ។ ផ្នែកខ្លះត្រង់ច្រើនផង
 ខ្ញុំរឿងកាកៈទំពាស៊ីហើយនោះ ក៏ចុះរកក្មេកនោះឯង ។ ទណៈនោះ
 ខ្ញុំរឿងកាកៈបាននិយាយទៅទំនិញជីវិតកោណាកក្សេក្មេក្មេក លោកអាចារ្យ
 ខ្ញុំទៅមានជីវិត (តទៅទៀតប្តូរ) ។ ជីវិតកោណាកក្សេក្មេកថា ខែនាយ
 កាកៈ អ្នកឯងកុំស៊ីឡើយ ខ្លួនអ្នកឯងក្តី ស្តេចកំណាចក្តី ទំនិញទំពាស៊ី
 ជាភេតហើយ ស្តេចនោះទំនិញទំពាស៊ីខ្ញុំមិនបាន ក្រែងហេតុនោះ
 បានជាខ្ញុំមិនច្របូបំទៅវិញថាដូច្នោះហើយក៏ច្រកលំហែងរឿងកាកៈតិក

ហត្ថិច័ត្តំ កាតកស្ស ចិយ្យានេត្វា យេន រាជគហំ តេន
 បត្តាមំ អនុច្ចាទ្ធន យេន រាជគហំ យេន រាជ ហ-
 តោ សេចិយោ ចិម្ពិសារោ តេនុបស្ក្តិមំ ឧបស្ក្តិមិត្វា
 រត្តា ហតកស្ស សេចិយស្ស ចិម្ពិសារស្ស ឯតមត្តំ អ-
 ពោលសិ ។ សុដ្ឋ កណោ ដីកា អតាសិ យំមិ ន ចំវត្តោ
 ធន្លោក សោ រាជ យាតាមយ្យាបិ តត្ថិ ។ អថទោ
 រាជ បដ្ឋោតោ អពោតោ សមាទោ ដីកាស្ស កោមា-
 កត្តស្ស សត្តិក ទ្ធតំ ចាហសំ អាតច្ចុតុ ដីកោ
 រំ ធស្សាមិតំ ។ អលំ ទេវ(១) អនិកាវំ មេ ទេវំ សាត្វ-
 តំ ។ តេន ទោ បន សមយេន រត្តា បដ្ឋោតស្ស
 សិវយ្យតំ ធុស្សយ្យតំ ឧច្ចន្តំ ហោតិ តហ្មន្តំ ធុស្សានំ
 តហ្មន្តំ ធុស្សយ្យតានំ តហ្មន្តំ ធុស្សយ្យតសតានំ តហ្មន្តំ
 ធុស្សយ្យតសហស្សានំ តហ្មន្តំ ធុស្សយ្យតសតសហស្សា-
 នំ អត្តញ្ច សេដ្ឋញ្ច ចាហោត្តញ្ច ឧត្តមញ្ច បវញ្ច ។
 អថទោ រាជ បដ្ឋោតោ តំ សិវយ្យតំ ធុស្សយ្យតំ

១ ឧ. ធម្មត ។

ទេវ្យុរត្តោភាគវិញ ហើយច្រើនបញ្ជាទៅកាន់គ្រឿងដីនេះ ចូលទៅ
 គាល់ព្រះបាទមានគោសេនិយភិម្ពិសារងគ្រឿងដីនេះដោយលំដាប់ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីចុះ ចំពោះព្រះបាទមានគោសេនិយ-
 ភិម្ពិសារ ។ ស្តេចទ្រង់ត្រាស់គបថា វិនាយដីកាព្រះរាជវិមិទបាទ
 វិលត្រឡប់ទៅវិញដោយហេតុណា ឈ្មោះថាបាទភិម្ពិសារហេតុនោះដោយ
 ល្អហើយ ស្តេចកំណាចនោះមុនជាដំនើរឱ្យគេសំរាប់អង្គវិនិមិទបាទ ។
 ត្រាថា ព្រះបាទបដ្ឋោតបាទសេវារាគហើយក៏បញ្ជូនរាជបរិប្រឹទ្ធ
 ក្នុងសំណាក់ដីកាភាគត្រូវជា សូមឱ្យដីកាមក (កុំបាទ) យើងទ្រង់
 ឱ្យគេ ។ ឯដីកាភាគត្រូវគបថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កុំ
 ព្រួយព្រាជ័យ សូមព្រះសម្មតិទេពត្រាន់តែទ្រង់លើកនូវទេពការរបស់ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គចុះ ។ សម័យនោះ សំរាប់សិវយ្យក. ១ គូ ក៏កើតឡើងដល់
 ព្រះបាទបដ្ឋោត ជាសំរាប់ដីកាសេនិយសេនិយប្រិសិវិប្រជាទន្តន៍ខ្ពស់
 វិគ្រលេនីជាដំនើរច្រើន ជាដំនើរសំរាប់ដីកាច្រើន ជាដំនើរយោនក្សសំរាប់
 ដីកាច្រើន ជាដំនើរនៃក្សសំរាប់ដីកាច្រើន ជាដំនើរនៃក្សសំរាប់ដីកាច្រើន ។
 វេលានោះ ព្រះបាទបដ្ឋោតបាទបញ្ជូនសំរាប់សិវយ្យក. ១ គូនោះ

ដីកាស្ប កោមារកុស្ត ទាយាសិ ។ អថទោ ដី-
 កាស្ត កោមារកុស្ត ឯនទាយាសិ ឥតិ ទោ មេ
 សំវយ្យតំ ទុស្សយ្យតំ រត្តា មន្ទោនេន មហំតំ តហ្មង្គំ
 ទុស្សាមំ តហ្មង្គំ ទុស្សយ្យតាមំ តហ្មង្គំ ទុស្សយ្យតសនាមំ
 តហ្មង្គំ ទុស្សយ្យតសហស្សាមំ តហ្មង្គំ ទុស្សយ្យតសត-
 សហស្សាមំ អត្តកុ មេដ្ឋកុ ចាទោកុកុ ទត្តមកុ
 បតកុ ធម៌មំ អត្តា កោចិ បន្ទាហតិ បរិកុញ្ញតំ
 អត្តត្រិ នេន ភតវតា អហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន រត្តា
 វំ ឃាននេន មេចិយេន តំម្ហិសាវធាតំ ។

[៤០] នេន ទោ បដ សមយេន ភតវតា កាយោ
 នោសាភិសន្នោ ហោតិ ។ អថទោ ភតវំ កាយស្មង្គំ
 អាមង្គំ អាមន្តសំ នោសាភិសន្នោ ទោ អាមង្គ ឧថា-
 ភតស្ស កាយោ ឥច្ឆតំ ឧថាភតោ វិវចមំ មាតុន្តិ ។
 អថទោ កាយស្ស អាមន្តោ យេន ដីកោ កោមារ-
 កុស្តា តេតុបស្កមិ ទុបស្កមិកា ដីកតំ កោមារកុ
 ឯនទាយាសិ នោសាភិសន្នោ ទោ អារុសោ ដីកត ឧថា-
 ភតស្ស កាយោ ឥច្ឆតំ ឧថាភតោ វិវចមំ មាតុន្តិ ។

ទៅដីកោមារកុស្ត ។ លំដាប់នោះ ដីកោមារកុស្តមានសេចក្តីរិះគិត
 ដូច្នោះថា ជាសំពត់សំវយ្យកៈ ១ ក្នុងស្រព្វនោះបញ្ជាក់បញ្ជូនមកឱ្យ
 កត្តាអញ្ញៈ ជាសំពត់សំវយ្យប្រសើរដោយប្រពន្ធខ្លង់ខ្លួនស្រីក្រៃលង
 ជាសំពត់ដីច្រើន ជាសំពត់ដីច្រើន ជាសំពត់ដីច្រើន អ្នកដទៃណា
 ជាសំពត់ដីច្រើន ជាសំពត់ដីច្រើន អ្នកដទៃណា ឬយមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់សំវយ្យកៈនេះឡើយ រៀនវិញនៃព្រះ
 មាតាព្រះភាគអាយុសម្មាសម្ពុទ្ធនោះទេ ឬរៀនវិញនៃព្រះបាទមាតត-
 សេនិយតិម្ហិសាវធាតុ ។

[៤១] សម័យនោះឯង ព្រះកាយរបស់ព្រះមាតាព្រះភាគក្រាស់
 ដោយទោស (ពេតទល់) ។ វេលានោះ ព្រះមាតាព្រះភាគក្រាស់
 ហៅព្រះភាគខ្ញុំមានកាយមកថា ខែភាគខ្ញុំ កាយរបស់ភតាភក្រាស់
 ដោយទោសហើយ ភតាភក្រាស់នឹងតាមដាំបញ្ជុះ ។ វេលានោះ ព្រះ
 ភាគខ្ញុំមានកាយក៏ចូលទៅកេរដីកោមារកុស្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ក៏និយាយនឹងដីកោមារកុស្តដូច្នោះថា ខ្ញុំដីកោមារកុស្តមានកាយរបស់ព្រះ
 ភតាភក្រាស់ដោយទោសហើយ ព្រះភតាភក្រាស់តាមដាំបញ្ជុះ ។

តែងយំ កន្ត អាណ្ត កតវតា តាយំ កតំចាហំ
 សំទេហេថាវតំ ។ អដថោ អាឃស្មា អាណ្តោ កត-
 វតា តាយំ កតំចាហំ សំទេហេត្វា យេន ដីវតោ
 តោមារក្ខតោ តេទុបស្ព័ត្តិចំ ទុបស្ព័ត្តិមិត្វា ដីវតំ តោ-
 មារក្ខំ ឯនតេវតិច សិរិន្ទោ ថោ អាវុសា ដីវតា
 តថាតតស្ស កាយោ យស្សនាទិ តាលំ មញ្ញសិរិតំ ។
 អដថោ ដីវតស្ស តោមារក្ខតស្ស ឯនតេមាសិ ច
 ថោ មេ តំ ចដ្ឋិចំ យោហំ កតវតា ទុណ្ហវិតំ
 វិរេចនំ និទយ្យំ យទ្ធិណយំ តំណិ ទុប្បឈហត្តាទិ
 តាណារកសន្នេហិ មរិកាវេត្វា តថាតតស្ស ទុបតា-
 មេយ្យន្តំ ។ អដថោ ដីវតោ តោមារក្ខតោ តំណិ
 ទុប្បឈហត្តាទិ តាណារកសន្នេហិ មរិកាវេត្វា យេន
 កតវតា តេទុបស្ព័ត្តិចំ ទុបស្ព័ត្តិមិត្វា ឯតំ ទុប្បឈហត្តំ
 កតវតា ទុបតាមេសិ តំ កន្ត កតវតា បមមំ ទុប្ប-
 ឈហត្តំ ទុបសិផ្ទុតុ តំ កតវតំ ទុបតុតុតំ វិទេស្សតិទិ
 ទុតិយំ ទុប្បឈហត្តំ កតវតា ទុបតាមេសិ តំ កន្ត

ដីវតោមារក្ខតថា ចតិត្រព្រះភានុដីវតោ បើដូច្នោះសូមឲ្យ
 លោកសម្របព្រះភាយបេសំព្រះដីមានព្រះភានុបាន ២ ព្រ ថ្ងៃសិន ។
 សំដាច់នោះ ព្រះភានុដីមានអាយុបានសម្របព្រះភាយបេសំព្រះដីមាន
 ព្រះភានុ ២ ព្រ ថ្ងៃ រួចហើយក៏ចូលទៅដល់ដីវតោមារក្ខត លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក៏និយាយនឹងដីវតោមារក្ខតដូច្នោះថា ខែកុម្ភីសាដីវតោ
 ព្រះភាយបេសំព្រះភានុបានស្របចូលហើយ អ្នកសំភាល់ភ្នំកាល
 នូវក្រំត្រានេះចុះ ។ ត្រានោះ ដីវតោមារក្ខតមានមេចក្តីនិរតិច្នោះ
 ថា ភាគអញថ្វាយថ្វាយបញ្ជូនដីត្រានត្រាតដល់ព្រះដីមានព្រះភានុ អំពី
 ខែដំបូងសម័យដល់ភាគអញឡើយ ឈ្មួញចុះ គួរភាគអញនឹងអប់រំ
 ម្បូលរំពឹងឲ្យបាន ព្រ ក្តាប់ ជាមួយនឹងថ្នាំទាំងឡាយផ្សេងៗ ហើយ
 សឹមបង្កើនថ្វាយដល់ព្រះភានុ ។ ត្រានោះ ដីវតោមារក្ខតបានអប់
 រំម្បូល ព្រ ក្តាប់ ជាមួយនឹងថ្នាំទាំងឡាយផ្សេងៗ រួចហើយចូលទៅ
 ភាល់ព្រះដីមានព្រះភានុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បង្កើនថ្វាយដល់ម្បូល
 ១ ក្តាប់ដល់ព្រះដីមានព្រះភានុដោយភាស្យថា សូមទ្រង់ព្រះមង្គ្រាប្រោស
 សូមព្រះដីមានព្រះភានុទ្រង់ហែតផ្កាម្បូល ១ ក្តាប់ដំបូងនេះ ផ្កាម្បូលនេះ
 នឹងបញ្ចុះព្រះដីមានព្រះភានុបាន ១០ ជន រួចបង្កើនថ្វាយដល់ម្បូលក្តាប់
 ទី ២ ដល់ព្រះដីមានព្រះភានុដោយភាស្យថា សូមទ្រង់ព្រះមង្គ្រាប្រោស

កករ កុត្តិយ ឧប្បលហត្ថំ ឧបសំជ្ជតុ ឥទំ កករត្ថំ
 ឧសត្តត្ថំ វិរោធស្សតិ តតិយំ ឧប្បលហត្ថំ កករតោ
 ឧបលាមសំ ឥមំ កក្កេ កករំ តតិយំ ឧប្បលហត្ថំ ឧប-
 សំជ្ជតុ ឥទំ កករត្ថំ ឧសត្តត្ថំ វិរោធស្សតិ ឯវំ កករតោ
 សមត្ថិសាយ វិរោធនំ កវិស្សតិ ។ អថទោ ជីវកោ
 កោហារតោ កករតោ សមត្ថិសាយ វិរោធនំ ឧត្តា
 កករត្ថំ អកំរធា បទត្តិណំ កក្កា បក្កាមិ ។
 អថទោ ជីវកស្ស កោហារកុស្ស តហិច្ឆារកោដ្ឋតា
 ធិត្តត្តស្ស ឯវតទហោសំ មយា ទោ កករតោ សម-
 ត្ថិសាយ វិរោធនំ ធិត្ថំ គោសាពិសាញោ តតាតតស្ស
 កាយោ ឧ កករត្ថំ សមត្ថិសត្តត្ថំ វិរោធស្សតិ ឯវត្ថុ-
 ធិត្ថិសត្តត្ថំ កករត្ថំ វិរោធស្សតិ អបិច កករំ វិរត្តោ
 ឧហាយស្សតិ ឧហាតំ កករត្ថំ សកី វិរោធស្សតិ ឯវំ
 កករតោ សមត្ថិសាយ វិរោធនំ កវិស្សតិ ។ យថា(១)
 ទោ កករំ ជីវកស្ស កោហារកុស្ស ធមសា ចេ-
 តោ បរិវិតក្កា មន្ទាយ កាយស្សត្ថំ អាធិត្ថំ អាមត្តេសិ

១ អថភេតិ វិស្សតិ ។

សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហិតផ្កាឧប្បលក្កាបទី ២ នេះ ផ្កាឧប្បលនេះនឹង
 បញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទាន១០ ដង រួចបញ្ជូនផ្កាយផ្កាឧប្បលក្កាបទី ៣
 ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគវាយណ្យថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហិតផ្កាឧប្បលក្កាបទី ៣ នេះ ផ្កាឧប្បលនេះនឹងបញ្ចុះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទាន ១០ ដង រួចក៏ចូលដល់បញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ត្រូវតែល្អៗ ដល់គត់ដោយអាតារយ៉ាងនេះ ។ លំដាប់នោះ ជីវកោហារកត្ស
 បានផ្កាយផ្កាបញ្ចុះ ៣០ ដងគត់ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចផ្កាយបង្កិញព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទេស្សណាហើយជយោធា ៧៧ ។ លំដាប់នោះ ជីវកោ-
 ហារកត្សសារាចត្សទៅដល់ក្រវិទ្ធានិទ្ធារហើយ ក៏មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះ
 ថា ផ្កាបញ្ចុះទាំង ៣០ ដងគត់ពាក្យអញបានផ្កាយដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយព្រះគោរយរបស់ព្រះគេថាគត់ដែលត្រាស់ដោយទោស ផ្កានោះនឹង
 បញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រប់ល្អៗ ៣០ ដងគត់ក៏ខេ មុខជាទាំងបញ្ចុះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគត្រឹមតែ ២៧ ដង ម្យ៉ាងទៀត ព្រះដ៏មានព្រះភាគទានបញ្ចុះផ្កាហើយ
 មុខជាទាំងស្រុងទឹក ផ្កានោះទាំងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលបានស្រង់
 ទឹកហើយម្តងទៀត រួចផ្កាបញ្ចុះផ្ការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៣០ ដងគត់
 ដោយអាតារយ៉ាងនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទានប្រោសសេចក្តីរិះគិតនៃចិត្ត
 មេសជីវកោហារកត្សដោយព្រះទ័យហើយទ្រង់ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះពេទ្យ

ឥតវិនិច្ឆ័យ ដីកាស្ស កោមារកុដ្ឋស្ស តណិទ្ធារកាដ្ឋ-
 កា ឯកុដ្ឋស្ស ឯតនយោសិ មយោ ចោ កតវតោ
 សមត្ថិសាយ វិបេចនំ ធិន្នំ លោសាភិសោត្តោ តថាភកស្ស
 កាយោ ន កតវន្តំ សមត្ថិសត្តុត្ថំ វិបេចស្សតិ ឯកុដ្ឋ-
 ត្ថិសត្តុត្ថំ កតវន្តំ វិបេចស្សតិ អបិច កតវំ វិវត្តោ
 ឧហាយស្សតិ ឧហានំ កតវន្តំ សកំ វិបេចស្សតិ ឯវិ
 កតវតោ សមត្ថិសាយ វិបេចនំ កវិស្សតិ តិ តេឧហានុ
 ឡោកានតំ បដិយោទេហិតិ ។ ឯវិ កត្តតិ ចោ កាយស្ស
 អាណន្តោ កតវតោ បដិស្សណំត្វា ឡោកានតំ បដិ-
 យោទេសិ ។ អថចោ ដីកាកា កោមារកុដ្ឋោ យេន
 កតវំ តេធុចស្សតិ ឡបស្សតិ ត្វា កតវន្តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកុដ្ឋំ ឯសិទិ ។ ឯកុដ្ឋំ ឯសិទ្ធា ចោ ដីកាកា
 កោមារកុដ្ឋោ កតវន្តំ ឯតនវាច វិវត្តោ កត្ត កតវតិ ។

ដ៏មានកាយុមកក្នុងនិរោធនោះថា វិនិច្ឆ័យ កាលដីកាកាមារកុដ្ឋបញ្ច
 វេជីវេក្រវត្តាធិត្វារហើយកំមានសេចក្តីគិតដូច្នោះថា ថ្នាំបញ្ច ព្វ
 ជនគតំ អាត្មាអញ្ញានច្បាយដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រើនហើយ កាយរបស់
 ព្រះគង់តតក្រាស់ដោយទោស ថ្នាំនោះនឹងបញ្ចុះព្រះទានព្រះភាគ
 ត្រង់ ព្វ ជនគតំ មុនដំនើបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រឹម
 តែ ២៧ ជន ម្យ៉ាងទៀត ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ចុះហើយមុនជា
 នឹងស្រីវិទិត ថ្នាំនោះនឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលបានស្រីវិទិត
 ហើយមុនទៀត រួមជាមួយបញ្ចុះថ្នាំរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្វ ជនគតំ
 ដោយពេលវេលានោះ វិនិច្ឆ័យ បើដូច្នោះអ្នកប្តូរទានតំវិចនិទ្ធិកត្តាទ្រឹស ។
 ព្រះភាគនូវដ៏មានកាយុបានទទួលស្តាប់ព្រះតុដ្ឋដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ដោយពាក្យថា សូមទ្រង់ព្រមមត្តាប្រោស ព្រះករុណា ម្ចាស់ ហើយក៏បាន
 ទានតំវិចនិទ្ធិកត្តា ។ វេលានោះ ដីកាកាមារកុដ្ឋបានចូលទៅទានព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបច្បាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ច្រើនហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ដីកាកាមារកុដ្ឋអង្គុយនៅក្នុង
 ទីដ៏សមគួរហើយក៏ក្រាបចូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា សូម
 ទ្រង់ព្រមមត្តាប្រោស ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ចុះថ្នាំហើយប្តូរទៅ ។

វិវេចនាថា ដំរីកោត ។ ឥត មឃ្លី កៈ ឡូ ឧបាទ្យាយោ ឡោ ឡោ ឡោ
 ឯក្ខន្ធស្ស ឯតទេហាសិ មឃា ទោ កករោ សមត្តិសាយ
 វិវេចនំ ធិន្ទំ ទោសាភិសន្នោ គថាគតស្ស កាយោ ឧ
 កតវន្តំ សមត្តិស ក្ខត្តំ វិវេចស្សតិ ឯតទេហាសិ ឯតទេហាសិ ឯតទេហាសិ
 វិវេចស្សតិ មឃិច កករា វិវេច ឧបាយស្សតិ ឧបាយសិ
 កតវន្តំ សសី វិវេចស្សតិ ឯត កតវនោ សមត្តិសាយ
 វិវេចនំ កវិស្សតិ ឧបាយតុ កន្ទ កករា ឧបាយតុ
 សុតនោតំ ។ មឃា កករា ឧបាយតុ ឧបាយសិ
 ឧបាយសិ កតវន្តំ សសី វិវេចសិ ឯត កតវនោ សមត្តិសាយ
 វិវេចនំ មឃាសិ ។ មឃា ដំរីកោ កោ មា កោ
 កតវន្តំ ឯតទេហាសិ ឯត កតវនោ កាយោ មតា
 កតវន្តំ ឯតទេហាសិ ឯត កតវនោ កាយោ មតា

៦ អលំ ពាក្យ វិស្សតិ ។

ព្រះមាត្រិកាតទ្រង់តបថា វិវេចនា គថាគតបញ្ចុះថ្នាំហើយ ។
 ដំរីកោតមាតត្យ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រោស កាយភ្នំ
 ព្រះគ្រូទេព្យោ ទេវស្សត្រាវេទនាហើយ ក៏មានសេចក្តីរីករិត ដូច្នោះថា
 ថ្នាំបញ្ចុះចំខ្លួន ព្រះ ឯតទេហាសិ កាយភ្នំ ព្រះមាត្រិកាត
 ទ្រង់ហើយ កាយរបស់ព្រះគថាគត ក្រាបដោយពេស ថ្នាំនោះ
 នឹងបញ្ចុះព្រះមាត្រិកាត ព្រះ ឯតទេហាសិ មុនជាប់បញ្ចុះព្រះមាត្រិកាត
 ព្រះមាត្រិកាតទ្រង់តបថា ឯត ម្យ៉ាងទៀត ព្រះមាត្រិកាតទ្រង់បញ្ចុះ
 ថ្នាំបញ្ចុះហើយមុនជាប់នឹងស្រងឹទ័ក ថ្នាំនោះនឹងបញ្ចុះព្រះមាត្រិកាតដែល
 ស្រងឹទ័កបញ្ចុះហើយម្តងទៀត រួមជាប់បញ្ចុះថ្នាំរបស់ព្រះមាត្រិកាត
 ព្រះ ឯតទេហាសិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រោស សូមព្រះ
 ដំរីកោតទ្រង់ស្រងឹទ័កចុះ សូមព្រះសុតទ្រង់ស្រងឹទ័កចុះ ។ លំ.
 ជាប់នោះ ព្រះមាត្រិកាតទ្រង់ស្រងឹទ័កក្តៅហើយ ថ្នាំនោះនឹងបញ្ចុះ
 ព្រះមាត្រិកាតដែលបញ្ចុះស្រងឹទ័កហើយម្តងទៀត រួមជាប់បញ្ចុះថ្នាំ
 របស់ព្រះមាត្រិកាត ព្រះ ឯតទេហាសិ ។ វេលានោះ ដំរីកោត
 កតត្យបញ្ចុះក្រាបទូលព្រះមាត្រិកាតដោយពាក្យដូច្នោះថា សូមទ្រង់ព្រះ
 មគ្គាប្រោស កាយរបស់ព្រះមាត្រិកាត កំរើទៅជាច្រើនគឺដក
 លាហើយ នឹងបញ្ចុះចំខ្លួនដោយដុំព្រះមិសៈដកបនោះ ។ វេលានោះ

កតវតោ កាយោ នចិវស្សេវ បកតតតោ អហោសិ ។
 អដទោ ដីវតោ កោមារកាប្លា តំ សិវេយ្យកំ នុស្សយ្យកំ
 ភកាយ យេន កតវា តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្តា
 កតវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ ជិសិទិ ។ ឯកមន្តំ
 ជិសិន្ទោ ទោ ដីវតោ កោមារកាប្លា កតវន្តំ ឯកទេវេច
 ឯកាហំ កន្ត កតវន្តំ វំ យាមាមិតិ ។ អតិក្កន្តវរា
 ទោ ដីវតោ វជានតាតិ ។ យញ្ច កន្ត តច្យតិ យញ្ច
 អមវន្តន្តំ ។ វទេហិ ដីវតាតិ ។ កតវា កន្ត មំសុត្ត-
 លំកោ ភិក្ខុសម្មោ ច ឥទំ មេ កន្ត សិវេយ្យកំ
 នុស្សយ្យកំ រត្តា ចន្ទោភេន មហិវំ តហ្មន្តំ នុស្សន្តំ

មិនយូរក្នុងខណៈកាលរបស់ព្រះមានព្រះភាគកំប៉ានដាច់ប្រតិភិក្ខ ។ ទណៈ
 ពោះ ដីវតោមារកត្យបាននាំយកសំពត់សិវេយ្យកៈ^(១) ។ គូនោច្ចល
 ទៅតាមព្រះមន្ត្រីព្រះភាគ សុខចូលទៅដល់ហើយ ក៏ត្រាបថ្វាយចង្អុំ
 ព្រះមានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅក្នុងវិសមគូ ។ ដីវតោមារកត្យ
 អង្គុយនៅ ក្នុងវិសមគូហើយ ក៏ត្រាបចូលព្រះមានព្រះភាគដោយ
 ភាស្យថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាស ខ្ញុំព្រះអង្គសូមពរ ១ ចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា វៃដីវតៈ ព្រះភាគកតវាំង
 ច្បាយមានពាក្យខ្លះហើយ ។ ដីវតោមារកត្យចូលថា សូមទ្រង់ព្រះ
 មេត្តាជ្រាស អំពើលក្ខណ៍ មិនមានទោសផង (ខ្ញុំព្រះអង្គសូម
 ចំពោះអំពើពោះ) ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា វៃដីវតៈ អ្នក
 ចូរខំយាយមកចុះ ។ ដីវតោមារកត្យចូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាស
 ព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុសន្តិក្ខំ តែងតែទ្រង់សំពត់បង្ហូរ
 សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាស សំពត់សិវេយ្យកៈ ១ គូនេហើយវេលាព្រះបាទ
 ចង្អុំភបញ្ចូនមកទ្រង់ព្រះអង្គ ជាសំពត់លើសលុបប្រសើរជាច្រើន

១ អង្គុយជា ពោះផងសំពត់ដែលពោះបោលទៅព្រៃភ្លោច ក្នុង ព្រៃឃ្មុំ ។ បានឮមកថា
 ព្រះមន្ត្រីព្រះមហាក្សត្រ តែងតែសាកសពដោយសំពត់ពោះផងហើយយកទៅបោល ។ មានសូត្រ
 ធម្មិមាទប្បដោយខ្ញុំចង់ដឹងវិសាលវិស័យសំពត់ពោះផងដុំលាច់ ហើយជាប់យកសេដិកសំបុក
 លើកំពូលភ្នំហិមាល្លាយសំពត់ពោះបោលដេញស៊ីសាច់សពពោះ ។ វិហារពោះ ចូរអ្នកដើរ
 ព្រៃប្រាសាទសំពត់ពោះហើយក៏នាំយកមកលាយស្រោច ។ សំពត់ពោះហើយវេលាព្រះបាទ
 បានឮមកថា ពោះផងសំពត់ ។

តហ្មឡៃ ធុស្សយុតានំ តហ្មឡៃ ធុស្សយុតសតានំ តហ្មឡៃ
 ធុស្សយុតសហស្សានំ តហ្មឡៃ ធុស្សយុតសតសហស្សា-
 នំ អត្តញ្ច សេដ្ឋញ្ច ហោមត្តញ្ច ធុត្តមញ្ច បរញ្ច
 បដិក្កណាតុ មេ កន្ត កតវា សិវេយ្យតំ ធុស្សយុតំ
 កិក្ខុសាជ្ឈិស្ស ច កហាបតិជីវំ អនុជាតាត្ថតិ ។ បដិក្ក-
 ហោសំ កតវា សិវេយ្យតំ ធុស្សយុតំ ។ អថទោ កតវា
 ជីវតំ កោមារកថំ ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សសិ សមា-
 នបេសិ សមុត្តដេសិ សម្មហំសេសិ ។ អថទោ ជីវទោ
 កោមារកថោ កតវតា ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សតា
 សមាទមិតោ សមុត្តដេសោ សម្មហំសិរោ ធុត្តាយាសោ
 កតវតំ អភិវាទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា បណ្ណមំ ។ អថទោ
 កតវា ឯតស្មី ធិនាទេ ឯតស្មី បទេវលោ ធម្មី កាថំ កត្វា
 កិក្ខុ អមន្តសិ អនុជាតាបិ កិក្ខុវេ កហាបតិជីវំ យោ
 ស័ទ្ធតិ បំសុត្តសិកោ ហោតុ យោ ស័ទ្ធតិ កហាបតិជីវំ
 សាទិយតុ សតិវចនេ ចាហំ កិក្ខុវេ សន្តស្មី វណ្ណមីតិ ។

ធុត្តសំគ្រវលនិជាតិសំពតំជីវច្រើន ជាតិក្ខុនសំពតំជីវច្រើន ជាតិវេយ
 វៃក្ខុសំពតំជីវច្រើន ជាតិពោទំបក្ខុសំពតំជីវច្រើន ជាតិសេនៃក្ខុសំពតំ
 ជីវច្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួល
 យកសំពត់សិវេយ្យកៈ ១ ក្នុរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមទ្រង់អនុញ្ញាតគោតមបតិ
 ជីវ ផល់កិក្ខុសន្សិផន ។ ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះទទួលយកសំពត់
 សិវេយ្យកៈ ១ ក្នុ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ជីវក-
 រោមារក្ស ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហោន ឲ្យរឹករយដោយ
 ធម្មិកថា ។ សំដាប់នោះ ជីវកោមារក្សកាលដែលព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហោន ឲ្យរឹករយ
 ដោយធម្មិកថាហើយគំគ្រាគោកសេនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះ
 ភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយវាយចេញទៅ ។ ព្រោះទិពាននេះ ដំណើរ
 នេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្តូរធម្មិកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់គ្រាស់
 ហៅកិក្ខុវាង់ច្បាយមកថា ម្ចាស់កិក្ខុវាង់ច្បាយ គេជាគតអនុញ្ញាត
 ត្ថវគោតមជីវ កិក្ខុណាប្រាថ្នា (ចន្ទិកូល) កិក្ខុនោះចូរទ្រង់សំពត់
 បន្ទិកូលចុះ កិក្ខុណាប្រាថ្នា (គោតមជីវ) កិក្ខុនោះចូរគ្រិកតា
 ទ្រង់គោតមជីវចុះ ម្ចាស់កិក្ខុវាង់ច្បាយ ម្យ៉ាងទៀត គេជាគតកាល
 សរសើរសេចក្តីសន្តោសដោយច្រើនណាមួយ (តាមមានតាមបាទ) ។

[២២] អស្សោស្សំ ទោ ភវនិយោ មនុស្សោ ភវនិយោ
 ភិក្ខុនំ គហបតិវិវា អនុញ្ញាតន្តិ ។ ទេ ២ មនុស្សោ
 ហត្ថា អហោស្សំ ទនត្តា វនាមិ ទោ មយំ នាបាមិ
 ទស្សនម បុញ្ញាមិ ភវិស្សនម យនោ ភវនិយោ ភិក្ខុនំ
 គហបតិវិវា អនុញ្ញាតន្តិ ។ ឯកោហោលេវ ភវនិយោ
 តហ្វិមិ វិវាសហស្សាមិ ទប្បដ្ឋិសុ ។ អស្សោស្សំ ទោ
 ជាធម្មនា មនុស្សោ ភវនិយោ ភិក្ខុនំ គហបតិវិវា
 អនុញ្ញាតន្តិ ។ ទេ ២ មនុស្សោ ហត្ថា អហោស្សំ ទនត្តា
 វនាមិ ទោ មយំ នាបាមិ ទស្សនម បុញ្ញាមិ ភវិស្សនម
 យនោ ភវនិយោ ភិក្ខុនំ គហបតិវិវា អនុញ្ញាតន្តិ ។
 ឯកោហោលេវ ធម្មនេមិ តហ្វិមិ វិវាសហស្សាមិ
 ទប្បដ្ឋិសុ ។

[២៣] ទេន ទោ មន សមយេន សម្មិស្ស មាណវោ
 ទប្បវត្តា ហោតិ ។ ភវនិយោ ឯនមត្តំ អាភោចស្សំ ។

[២២] ភូតមនុស្ស កុត្តិក្រិក្រិក្រិក្រិ បានក្នុងឈើថា ព្រះមាន
 ព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតគហបតិវិវាដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ មនុស្ស
 ទាំងនោះក៏មានចិត្តរីករាយស្រស់ស្រាយរឿងថា យើងមុនជាទីនិទាមឲ្យ
 បាន មុនជាទីនិទាមធ្វើបុណ្យក្នុងកាលនេះឯង ចាប់ដើមគាំទីព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតគហបតិវិវាដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ កុត្តិក្រិក្រិក្រិ
 គ្រិះមានចីវរច្រើនពាន់ក៏ត្រឡប់ទៅវិញ ១ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ។ ភូតមនុស្សដែល
 នៅក្នុងជនបទបានក្នុងឈើថា គហបតិវិវាព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុ
 ញ្ញាតគហបតិវិវាដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះក៏មានចិត្តរីករាយ
 ស្រស់ស្រាយរឿងថា យើងមុនជាទីនិទាមឲ្យបាន មុនជាទីនិទាមធ្វើ
 បុណ្យក្នុងកាលនេះឯង ចាប់ដើមគាំទីព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុ
 ញ្ញាតគហបតិវិវាដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ សូម្បីតែក្នុងជនបទក៏មានចីវរ
 ច្រើនពាន់ក៏ត្រឡប់ទៅវិញ ១ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ។

[២៣] សម័យនោះឯង សំពត់ទារក៏ក៏ត្រឡប់ដល់សិវ្យ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីទុះប៉ះពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

។ សំពត់វិបធរណីក៏ល្អដែរតែធ្វើមានលាយដោយហេតុផលផង ។

អនុជាតាម គិត្យោ ចារាង ។ កោសេយ្យចារាង
ឧប្បន្នា យោគី ។ អនុជាតាម គិត្យោ កោសេយ្យចារា-
ង ។ កោសេយ្យ ឧប្បន្នា យោគី ។ អនុជាតាម គិត្យោ
កោសេយ្យ ។

ឃើញការងារ ផ្សេង ។

(៤៤) គេ ទៅ មិន សម្រេច ការងារ ដ៏

ស្រួល កោសេយ្យ ឧប្បន្នា អន្តរកាលសម័យ^(១) កម្ពុជា ចា-
រាសី ឧប្បន្នា កម្ពុជា ឧប្បន្នា^(២) ។ ក្នុងនោះ ដ៏កោ-
សេយ្យ ក្នុង ក្រុង កម្ពុជា កម្ពុជា អាណា-
យោ ក្នុង ក្រុង កម្ពុជា ឧប្បន្នា កម្ពុជា អន្ត-
រកាលសម័យ ឧប្បន្នា កម្ពុជា ។ ឧប្បន្នា កម្ពុជា ទៅ
ដ៏កោសេយ្យ ក្នុង ក្រុង កម្ពុជា ឧប្បន្នា កម្ពុជា ។ ឧប្បន្នា
កម្ពុជា កម្ពុជា ក្នុង ក្រុង កម្ពុជា ឧប្បន្នា កម្ពុជា ។ ឧប្បន្នា
កម្ពុជា កម្ពុជា ក្នុង ក្រុង កម្ពុជា ឧប្បន្នា កម្ពុជា ។

១. ឧប្បន្នា ។ ២. ឧប្បន្នា ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ក្រុងទាំងឡាយ គឺជាអន្តរកាលសំរាប់
បារា ។ សំរាប់បារាធ្វើធីត្យោប្រាសាទក្រុង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ក្រុងទាំងឡាយ គឺជាអន្តរកាលសំរាប់បារាដែលធ្វើ
ធីត្យោ ។ សំរាប់ភាគទ្រង់^(១) បារាធ្វើធីត្យោ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ក្រុងទាំងឡាយ គឺជាអន្តរកាលសំរាប់ភាគទ្រង់ ។

ឃើញការងារ ផ្សេង ។

(៤៥) សម័យនោះឯង ស្តេចកាលសី បានបញ្ជូនសំរាប់
កម្ពុជាមានដីឡូត៍ក្នុងក្រុង(២០០០ ហិកតា) គឺប្រហែលនឹងដីក្រុងទាំងឡាយ
ដែលមានដីឡូត៍ក្នុងក្រុងនោះ ទៅឲ្យដីកោសេយ្យ ។ រយៈពេល
ដ៏កោសេយ្យក៏បាននាំយកសំរាប់កម្ពុជាមានដីឡូត៍ក្នុងក្រុងនោះ ចូល
ទៅក្នុងព្រះវិមានព្រះភាគ សុខចូលទៅដល់ហើយក៏ត្រាច់យប់នឹងព្រះ
វិមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ដ៏កោសេយ្យក៏
អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ត្រាច់បង្គំទូលព្រះវិមានព្រះភាគចូល
សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សំរាប់កម្ពុជាមានដីឡូត៍ក្នុងក្រុងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ
ប្រហែលនឹងដីក្រុងទាំងឡាយដែលមានដីឡូត៍ក្នុងក្រុងនោះ ស្តេចកាលសីបាន
បញ្ជូនមកប្រទាន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះវិមានព្រះភាគ

១ (ឧប្បន្នា) សំរាប់ប្រើប្រាស់ដីសំរាប់បារា សំរាប់ធ្វើធីត្យោ ។

កម្ពុល យំ មម អស្ស ធីយាភ្នំ ហិតាយ សុខាយាតំ ។
 ចង្កុលេសំ កកវា កម្ពុលំ ។ អថទោ កកវា ធីវត្ត
 កោណារក្ខំ ធម្មិយោ កតាយ សន្តស្សសិ សមាធិបេសិ
 សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថទោ ធីវត្ត កោ-
 ណារក្ខោ កកវតា ធម្មិយោ កតាយ សន្តស្សៈតា ស-
 មាធិបេតោ សមុត្តេជេតោ សម្បហំសិតោ ឧត្តាយាសនា
 កកវត្ថំ អភិវំទេតា ចនិក្ខំណំ កតា បញ្ញាមិ ។ អថ-
 ទោ កកវា ឯកស្មី ធីនារេ ឯកស្មី បក្សាលោ ធម្មិ កតំ
 កតា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាយាមិ ភិក្ខុវេ កម្ពុលត្ថំ ។

(២៥) តេន ទោ បទ សមយេន សង្ឃស្ស ឧត្តា-
 រោធិ ធីវរាធិ ឧប្បជ្ជត្ថំ ។ អថទោ ភិក្ខុធិ ឯកនៈបារ-
 សិ កី ទុ ទោ កកវតា ធីវំ អនុញ្ញាតំ ទី អនុញ្ញា-
 តត្ថំ ។ កកវតោ ឯកមត្តំ អាណេចសុំ ។ អនុជាយាមិ

ទ្រង់ទូលយកសំពត់កម្ពុលរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
 សុខផលខ្ញុំព្រះអង្គសំកាលជាអង្វែង (កាត) ។ ព្រះមានព្រះភាគក៏ទ្រង់
 ទូលយកសំពត់កម្ពុល ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់
 ដ៏រោកោណាក្ស ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យកាចហាន ឲ្យរឹករយះដោយ
 ធម្មិកថាហើយ ។ លំដាប់នោះ ដ៏រោកោណាក្សកាលដែលព្រះមាន
 ព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យកាចហាន ឲ្យរឹករយះ
 ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រែកចាកសាសនៈ ក្រាបបង្គំព្រះមានព្រះ
 ភាគធ្វើប្រទ្បិណៈហើយថយចេញរាត ។ ព្រះនិហោនៈ ដំណើរ
 នេះ ព្រះមានព្រះភាគក៏ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាដ៏ល្អលាទារហើយ ទ្រង់ក្រាស់
 លោភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភថាភកអនុញ្ញាតម្ត
 សំពត់កម្ពុល ។

(២៥) សម័យនោះឯង មានចិវ្រ្តេនីមិនល្អ កើតឡើងផល
 សន្ស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរិះគិតជូនថា ចិវ្រ្តេម្តេចដែល
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតចិវ្រ្តេម្តេច វែលព្រះមានព្រះភាគមិន
 អនុញ្ញាត ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះ
 ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភថាភកអនុញ្ញាត

កិច្ចាវ ៨ បិណ្ឌិ ទោមំ កច្ចាសំកំ ។ តោសេយ្យំ កម្ពុលំ
 សាលំ កង្កុន្តិ ។ តេន ទោ មទ សមយេន យេ តេ
 កិច្ចុ កហមតិបិវំ សាទិយន្តិ តេ កុក្កុញ្ចាយន្តា បំសុ-
 ក្កុលំ ៨ សាទិយន្តិ ឯកំយេវ កតវតា បិវំ អនុញ្ញាតំ
 ន ធ្វេតិ ។ កតវតោ ឯកមន្តំ ពារោចេសុំ ។ អនុជា-
 លាមំ កិច្ចាវ កហមតិបិវំ សាទិយន្តិ បំសុក្កុលំបិ
 សាទិកុំ ទន្តុកយេន ហោហំ កិច្ចាវ សន្តិដ្ឋិ វណ្ណមីតិ ។

[៤៦] តេន ទោ មទ សមយេន សម្ពហុលា កិច្ចុ
 តោសាលសុ ជេមទេសុ អន្តានមក្កប្បដំបញ្ញ ហោន្តិ ។
 ឯកាច្ច កិច្ចុ សុសាធំ ឡិក្កមីសុ បំសុក្កុលាយ ឯកាច្ច
 កិច្ចុ លាតមេសុំ ។ យេ តេ កិច្ចុ សុសាធំ ឡិក្កមីសុ
 បំសុក្កុលាយ តេ បំសុក្កុលាធំ លតីសុ ។ យេ តេ
 កិច្ចុ លាតមេសុំ តេ ឯវនាហំសុ អន្តាតិបិ អាវុសោ

បិរុ ៦ យ៉ាង គឺ បិរុវេសលាធ្វើដោយសម្បកាលី ១ បិរុវេសលាធ្វើដោយ
 កម្មស ១ បិរុវេសលាធ្វើដោយស្រ្តី ១ បិរុវេសលាធ្វើដោយពេមសត្វ
 (រៀវលែងតែសត្វពេមមនុស្សចេញ) ១ សំពត់វេសលាធ្វើដោយសម្បករ្ន១
 សំពត់វេសលាធ្វើលាយដោយភ្នំ ៥ យ៉ាងទាំងដើម ១ ។ សម័យនោះឯង
 ពួកភិក្ខុណា(ត្រកអានិទិសហមតិបិរុ ភិក្ខុទាំងនោះកំរើង្រៀសមិន(ត្រកអានិទិ
 សំពត់បង្សក្កុលឡើយ ព្រោះតែថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ(ទ្រង់អនុញ្ញាតតែ
 បិរុ ១ មិនបានអនុញ្ញាតបិរុព័ទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តី
 ខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ(ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ពួក គឺថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុវេស(ត្រកអានិទិសហមតិបិរុហើយ ត្រក
 អានិទិសំពត់បង្សក្កុលឯងក៏បាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងពួក យ ម្យ៉ាងទៀត គឺថាគត
 សមស័រសេចក្តីសន្តោសដោយបិរុទាំងពីរយ៉ាងនោះ ។

[៤៦] សម័យនោះឯង បានភិក្ខុ(ច្រើនប្រដំបេកាន់ប្តូរឡាយក្នុងកោ-
 សលជនបទ ។ ភិក្ខុក្នុងខ្លះដើរទៅកាន់(ព្រៃស្មសានដើម្បីនិវបង្សក្កុល ភិក្ខុ
 ពួកខ្លះមិនបានដើរទៅឡើយ ។ ពួកភិក្ខុណាដើរទៅកាន់(ព្រៃស្មសាន
 ដើម្បីនិវបង្សក្កុល ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានសំពត់បង្សក្កុលទាំងពួក ។ ពួក
 ភិក្ខុណាដែលមិនបានដើរ ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា (ទេពារុសោ

ភាគ ទេវតា ។ តេ វិវាហាហំសុ ធម៌ អារុសោ
 តុញ្ញតំ ភាគំ ធម្មាម តិស្ស តុញ្ញ ធាតមំគ្នាតិ ។
 ភគវតោ វតមត្ថំ អាភេទេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 ធាតមេញ្ញាធំ ធាតាមា ភាគំ ធាតុត្ថំ ។ តេធម ចោ បធម
 សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខុ ភោសលេសុ ជនមទេសុ
 អន្ទាធមត្តប្បជំបញ្ញ ហោត្ថំ ។ ឯកេវេ ភិក្ខុ សុសាធំ
 ធិក្កមិសុ បំសុក្ខណាយ ឯកេវេ ភិក្ខុ អាតមេសុំ ។
 យេ តេ ភិក្ខុ សុសាធំ ធិក្កមិសុ បំសុក្ខណាយ តេ
 បំសុក្ខណាធំ លកិសុ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អាតមេសុំ
 តេ វិវាហាហំសុ អញ្ញតំមិ អារុសោ ភាគំ ទេវតា ។ តេ
 វិវាហាហំសុ ធម៌ អារុសោ តុញ្ញតំ ភាគំ ធម្មាម
 តិស្ស តុញ្ញ ធម៌ ធិក្កមិគ្នាតិ ។ ភគវតោ វតមត្ថំ អា-
 ភេទេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អាតមេញ្ញាធំ ធាតាមា
 ភាគំ ធាតុត្ថំ ។ តេធម ចោ បធម សមយេន សម្ពហុលា

ចូរលោកទាំងឡាយច្រឡំណែកមកយើងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយ
 យ៉ាងនេះវិញថា ឆៃតារុសោ យើងមិនច្រឡំណែកដល់លោកទាំងឡាយ
 ទេ (បើលោកទាំងឡាយមិនបានសំរាប់បដិស្ឋក្ខណៈ) ហេតុម្ដេចបានថា
 លោកទាំងឡាយមិននាំយើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រាបបន្តិទូលសេចក្ដីខ្លះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលមិនប្រាថ្នានឹងឱ្យភិក្ខុឱ្យចំណែកដល់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយដែលមិននាំបាន ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនប្រដៅទៅ
 គ្នាផ្លូវឆ្ងាយក្នុងភោសលដ៏ធម៌ ។ ភិក្ខុត្នកខ្លះដើរទៅកាន់ព្រៃស្នសាន
 ដើម្បីនឹងបដិស្ឋក្ខណៈ ភិក្ខុត្នកខ្លះបាននាំ ។ ពួកភិក្ខុណាចូលទៅកាន់
 ព្រៃស្នសានដើម្បីនឹងបដិស្ឋក្ខណៈ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានសំរាប់បដិស្ឋក្ខណៈ ។ ពួក
 ភិក្ខុណាដែលនាំ ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ឆៃតារុសោ ចូរ
 លោកទាំងឡាយច្រឡំណែកមកយើងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពាលគបវិញ
 យ៉ាងនេះថា ឆៃតារុសោ យើងមិនច្រឡំណែកដល់លោកទាំងឡាយទេ
 ហេតុម្ដេចបានថាលោកទាំងឡាយមិនចូលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រាបបន្តិ
 ទូលសេចក្ដីខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលទុកជាមិនចង់ឱ្យភិក្ខុឱ្យចំ-
 ណែកដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលនាំ ។ សម័យនោះឯង មានពួកភិក្ខុច្រើនប្រ

កិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ អន្ទានមក្កប្បដិបត្តា
 ហោន្តិ ។ ឯកទ្វេ កិក្ខុ បឋមំ សុភាសំ ឱក្កមីសុ
 បំសុក្កលាយ ឯកទ្វេ កិក្ខុ បញ្ញា ឱក្កមីសុ ។ យេ
 តេ កិក្ខុ បឋមំ សុភាសំ ឱក្កមីសុ បំសុក្កលាយ តេ
 បំសុក្កលាធិ លកីសុ ។ យេ តេ កិក្ខុ បញ្ញា ឱក្ក-
 មីសុ តេ ន លកីសុ ។ តេ ឯវមាហំសុ អន្ទាតំបិ
 អាវុសោ ភាតំ ទេថាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ន មយំ អាវុសោ
 គុញ្ញតំ ភាតំ នស្សាម តិស្សុ គុញ្ញ បញ្ញា ឱក្កមីគ្នា-
 តិ ។ ភគវតោ ឯកមត្តំ អាហោចេសុ ។ អនុនាបាមិ
 កិក្ខុវេ បញ្ញា ឱក្កមន្ទាធិ ជាតាហា ភាតំ ជាគុន្តិ ។
 តេន ទោ បទ សមយេន សម្ពុហុលា កិក្ខុ កោ-
 សលេសុ ជនបទេសុ អន្ទានមក្កប្បដិបត្តា ហោន្តិ ។
 តេ សនិសា សុភាសំ ឱក្កមីសុ បំសុក្កលាយ ។ ឯ-
 កទ្វេ កិក្ខុ បំសុក្កលាធិ លកីសុ ឯកទ្វេ កិក្ខុ ន
 លកីសុ ។ យេ តេ កិក្ខុ ន លកីសុ តេ ឯវមាហំសុ
 អន្ទាតំបិ អាវុសោ ភាតំ ទេថាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ
 ន មយំ អាវុសោ គុញ្ញតំ ភាតំ នស្សាម តិស្សុ

ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ គួរកោសលជនបទ ។ ភិក្ខុពួកខ្លះ ដើរចូលទៅ
 កាន់ព្រៃស្នសាមមុន ដើម្បីបង្កើតូល ភិក្ខុពួកខ្លះដើរចូលទៅជាខាង
 ក្រោយ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលដើរចូលទៅព្រៃស្នសាមមុន ដើម្បីបង្កើតូល
 ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានសំរាប់បង្កើតូល ។ ពួកភិក្ខុណាចូលទៅក្រោយ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះក៏បានទាញឱ្យយំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអា-
 វុសោ លោកទាំងឡាយចូរឱ្យចំណែកដល់យើងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិ-
 យាយយ៉ាងនេះវិញថា នៃអាវុសោ យើងមិនបានឱ្យចំណែកដល់លោកទេ
 ហេតុអ្វីបានជាលោកទាំងឡាយដើរចូលទៅក្រោយគេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ក្រាបបង្គំចូលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះអំណាចព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត
 ថា ឆ្ងល់ភិក្ខុទាំងឡាយ គេបានអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលមិនចង់ឱ្យ ក៏កុំបាច់
 ឱ្យចូរចំណែកដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលដើរចូលទៅក្រោយគេ ។ សម័យ
 នោះឯង មានពួកភិក្ខុច្រើនចូរដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ គួរកោសលជនបទ ។
 ភិក្ខុទាំងនោះបានដើរចូលទៅកាន់ព្រៃស្នសាម ដើម្បីបង្កើតូលព្រមគ្នា ។
 ភិក្ខុពួកខ្លះបានសំរាប់បង្កើតូល ភិក្ខុពួកខ្លះមិនបាន ។ ពួកភិក្ខុណា
 ដែលមិនបាន ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ លោកទាំង
 ឡាយចូរឱ្យចំណែកមកយើងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះវិញថា
 នៃអាវុសោ យើងមិនបានឱ្យចំណែកដល់លោកទាំងឡាយទេ ហេតុអ្វីបានជា

តុម្កេ ធន លក្ខិត្តានិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហារេស្សំ ។
 អនុដាធាមិ ភិក្ខុវេ សនិសាទំ ឥត្តមន្តានំ អតាមា
 មា ភាគំ ធាតុន្តំ ។ តេន ទោ បទ សមយេន
 សម្ពហុលា ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ អន្តាទ-
 មក្កប្បជំបត្តា ហោន្តំ ។ តេ កតិកំ កត្តា សុសាទំ
 ឥត្តមីសុ បំសុត្តលាយ ។ ឯតវេ ភិក្ខុ បំសុត្តលាយ
 លក្ខិត្ត ឯតវេ ភិក្ខុ ធន លក្ខិត្ត ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 ធន លក្ខិត្ត តេ ឯតវេ ឯតវេ អន្តាតំ អនុសា ភាគំ
 ទេដានំ ។ តេ ឯតវេ ឯតវេ ធន មយំ អនុសា តុម្កេ
 ភាគំ ធនស្សប កិស្ស តុម្កេ ធន លក្ខិត្តានិ ។ កតវតោ
 ឯតមត្តំ អាហារេស្សំ ។ អនុដាធាមិ ភិក្ខុវេ កតិកំ
 កត្តា ឥត្តមន្តានំ អតាមា ភាគំ ធាតុន្តំ ។

[៤៧] តេន ទោ បទ សមយេន បទុស្ស បិវ
 អាធាយ អាភមំ អាតច្ឆន្តំ ។ តេ បដិក្កាមាតំ អល-
 កមាធា បដិហារន្តំ ។ បិវំ បិវន្តំ ទុប្បជ្ជតិ ។ កតវតោ

លោកមិនបាននឹងគេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្លះ ចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 កថាគអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលទុកជាមិនចង់ឱ្យ ក៏ត្រូវឱ្យចំណែកដល់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយដែលចូលទៅកាន់ព្រៃស្នួលព្រៃមង្គ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ
 ច្រើនប្រមើរទៅកាន់ផ្លូវព្រៃយក្សកោសលជនបទ ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានធ្វើ
 កតិកា(ប្លង់)និងគ្នាហើយ ក៏ចូលទៅកាន់ព្រៃស្នួលដើម្បីបញ្ជូន ។
 ភិក្ខុទាំងនោះបានសំពត់បញ្ជូន ភិក្ខុទាំងនោះមិនបាន ។ ពួកភិក្ខុណាដែល
 មិនបាន ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ទៃអារុសោ លោកទាំង
 ឡាយចូរឱ្យចំណែកមកយើងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះវិញថា
 ទៃអារុសោ យើងមិនឱ្យចំណែកដល់លោកទាំងឡាយទេ ហេតុអ្វីបាន
 ជាលោកមិនបាននឹងគេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្លះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 កថាគអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលទុកជាមិនចង់ឱ្យ ក៏ត្រូវឱ្យចំណែកដល់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយដែលធ្វើកតិកា(ប្លង់)គ្នាហើយចូលទៅកាន់ព្រៃស្នួល ។

[៤៧] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សបាននាំយកបិវមកកាន់ភាពម ។
 មនុស្សទាំងនោះកាលមិនបានភិក្ខុណាមួយទទួលបិវ ក៏ត្រូវបនាំយកបិវ
 ទៅវិញ ។ ឯបិវក៏កើតធម៌ ។ ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្លះ

ឯតមត្តំ អាណេសុំ ។ អនុជាតាមំ កិត្តុវេ បញ្ចហម្ព្រេ-
 ហំ សមញ្ញាគតំ កិត្តុំ បិណ្ឌបិណ្ឌបាតំ សម្មត្តិ យោ
 ន ចត្វាគតី កថ្មេយ្យ ធន ធាសាគតី កថ្មេយ្យ ធន មោ-
 ហាកតី កថ្មេយ្យ ធន កយោគតី កថ្មេយ្យ តហិតាតហិ-
 តត្ថ ជាធម្ម ។ ឯវេញ បន កិត្តុវេ សម្មត្តិកថ្មោ ។
 ឯធម៌ កិត្តុ យោមិកថ្មោ យោមិកថ្មោ ត្បត្តេន កិត្តុជា
 បដិទេសន សម្មេណ ញាមតត្មោ សុណាតុ មេ កថ្មេ
 សម្មេណ យមិ សម្មេស្ស បត្តតត្ថ មេ សម្មេ ឥត្តត្ថាមំ
 កិត្តុំ បិណ្ឌបិណ្ឌបាតំ សម្មត្តិ ។ ឯសា ញត្តិ ។
 សុណាតុ មេ កថ្មេ សម្មេណ សម្មេណ ឥត្តត្ថាមំ កិត្តុំ
 បិណ្ឌបិណ្ឌបាតំ សម្មត្តិ ។ យស្សាយស្សតោ ១មតិ
 ឥត្តត្ថាមស្ស កិត្តុតោ បិណ្ឌបិណ្ឌបាតស្ស សម្មតិសោ
 តុណ្ហាស្ស យស្ស ឧត្តមតិ សោ កាសេយ្យ ។ សម្មតោ
 សម្មេណ ឥត្តត្ថាតោ កិត្តុ បិណ្ឌបិណ្ឌបាតោ ។ ១មតិ
 សម្មេស្ស តស្សា តុណ្ហំ ។ ឯវេតិ ជាយោមិកិ ។

បិណ្ឌក្ខតៈ ព្រះជំទាវព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់កិត្តុទាំងឡាយ
 គង់គកអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតកិត្តុវេល្យប្រកបដោយកង្កែ ឲ្យជាអ្នកទទួលបរិ-
 គី កិត្តុមិនបានលុះឆ្នាំគតិ ១ មិនបានលុះឆ្នាំសាគតិ ១ មិនបានលុះ
 មោហាគតិ ១ មិនបានលុះកយោគតិ ១ ដឹងឲ្យបិណ្ឌបិណ្ឌបាតទទួលទំនំមិន
 បានទទួល ១ ។ ម្ចាស់កិត្តុទាំងឡាយ ត្រូវសន្សំសន្សំយ៉ាងនេះ ។ សន្សំ
 ត្រូវសន្សំកិត្តុទាំងមុន លុះអន្តរកាលហើយ កិត្តុវេល្យប្រកបត្រូវ
 ញ៉ាំងសន្សំឲ្យដឹងថា បត់ត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
 បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សន្សំហើយ សន្សំត្រូវសន្សំកិត្តុឈ្មោះនេះ
 ឲ្យជាអ្នកទទួលបរិច្ចះ ។ នេះជាពាក្យស្រៀងសន្សំឲ្យដឹង ។ បត់ត្រព្រះ
 សង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សន្សំសន្សំកិត្តុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នក
 ទទួលបរិ ។ ការសន្មតកិត្តុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទទួលបរិ គួរដល់លោក
 ដ៏មានអាយុអង្គុណាហើយ លោកដ៏មានអាយុអង្គុនាមប្បិស្សៀម (បើ)
 មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុនាមប្បិស្សៀមនោះគួរ
 ពោលឡើង ។ កិត្តុឈ្មោះនេះ សន្សំបានសន្សំឲ្យជាអ្នកទទួលបរិ
 ហើយ ។ ការសន្សំនេះសមគួរដល់សន្សំ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសន្សំ
 ស្រៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកឲ្យឡើងនេះ ដោយអាការស្រៀមនៅ យ៉ាងនេះ ។

(២៨) កេន ទោ បទ សមយេន ចីវរច្ចដិត្តាហាកា
 ភិក្ខុ បិវំ បដិត្តហេត្វា តត្តេវ ឧជ្ឈិត្វា បត្តនន្តិ ។ បិ-
 វំ ទស្សនិ ។ ភតវតោ ឯតមន្តំ អាហោសេសុំ ។ អនុជា-
 យមិ ភិក្ខុវេ បញ្ចហាន្តេហិ សមន្តាតតំ ភិក្ខុំ ចីវរនិណា-
 ហតំ សម្មន្តិវុំ យោ ន ជញ្ជាតតិ កច្ឆេយ្យ ន ណេ-
 សាតតិ កច្ឆេយ្យ ន មោហាតតិ កច្ឆេយ្យ ន ភយាកតិ
 កច្ឆេយ្យ និទហិតានិទហិតក្ស^(១) ជានយ្យ ។ បិវត្ត
 បទ ភិក្ខុវេ សម្មន្តិតត្វា ។ បវមំ ភិក្ខុ យាចិតតត្វា
 យាចិត្តា ព្យុត្តន ភិក្ខុវា បដិតលេន សង្កេត ញា-
 បេតត្វោ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្កេត យនិ សង្ឃស្ស
 បត្តតល្លំ សង្កេត ឥត្តន្តាមំ ភិក្ខុំ ចីវរនិណាហតំ
 សម្មន្តេយ្យ ។ ឯសា ត្រតិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ
 សង្កេត សង្កេត ឥត្តន្តាមំ ភិក្ខុំ ចីវរនិណាហតំ សម្មន្តតិ ។
 យស្សាយស្សតោ មតិ ឥត្តន្តាមស្ស ភិក្ខុវា ចីវរនិ-
 ណាហតស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ណស្ស យស្ស នត្តមតិ

១ ១. និហិតានិហិតក្ស ។

(២៨) សមយេនាឯនំ ព្ពកតិកុអ្នកទទួលចីវរ បាទទទួលចីវរទុក
 ពេលក្នុងវិធីនាឯនំ ហើយចៀសចេញទៅ ។ ចីវរកើតាសទៅ ។ ភិក្ខុ
 ចាំនិទ្សយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្សយ គប់គមអនុញ្ញាតទ្យសង្ឃសម្មតិកុ
 ដែលប្រកបដោយអង្គ៨ ឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីវរ ភិក្ខុដែលមិនលុះឆន្ទាភិក្ខុ
 មិនលុះទោសាភិក្ខុ មិនលុះមាហាភិក្ខុ មិនលុះភយាកភិក្ខុ ដឹងឡើយ
 ដែលខ្លួនបាទទុកដាក់ហើយនឹងមិនខានបាទទុកដាក់ហើយទ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ចាំនិទ្សយ ត្រូវសង្ឃសម្មតយ៉ាងនេះ ត្រូវសង្ឃសង្ឃករភិក្ខុជាមុន លុះ
 អង្វរករចេញហើយ ភិក្ខុអ្នកទូលប្រតិបត្តិត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បរិក្រ
 ព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់
 សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសម្មតិកុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីវរ ។ នេះជា
 ការត្រូវធ្វើសង្ឃឲ្យដឹង ។ បរិក្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
 សង្ឃសម្មតិកុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីវរ ។ ការសម្មតិភិក្ខុឈ្មោះនេះ
 ឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីវរសមគួរដល់លោកដ៏មានកាយអង្គណា លោកដ៏មាន
 កាយអង្គនោះត្រូវស្រ្តីម (បើ) មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានកាយអង្គណា ។

សោ កាលសយ្យ ។ សម្មតោ សង្ខេប ឥត្តប្បាមោ ភិក្ខុ
ចិវិនិទាហិតោ ។ ទមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។
ឯវមេតំ ធារយាមីតំ ។

(៤៧) នេន ទោ បទ សមយេន ចិវិនិទាហិតោ
ភិក្ខុ មណ្ឌបេមិ វុត្តប្បលេមិ និម្ពកោសេមិ អន្លោកា.
សេមិ ចិវំ និទហន្តិ ។ ទទ្កេវហិមិ ទបចិត្តាហិមិ ទច្ឆន្តិ ។
កតវិតោ ឯតមន្តំ អាណេចសុំ ។ អទុជាទាមិ ភិក្ខុវេ
កល្យាណា សម្មន្តិកុំ យំ សង្ឃោ អាត្តន្តិកំ វិហារំ វា
អន្តរយោតំ វា ទាសានំ វា ហន្តិយំ វា តុហំ វា ។ ឯវត្ស
បទ ភិក្ខុវេ សម្មន្តិកត្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុតា បដិពលេន
សង្ឃោ ញាបេតត្វោ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ យធំ
សង្ឃស្ស មត្តតលុំ សង្ឃោ ឥត្តប្បាមំ វិហារំ កល្យាណា
សម្មន្តេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ
សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្តប្បាមំ វិហារំ កល្យាណា សម្មន្តិ-
កំ ។ យស្សាយស្សតោ ទមតិ ឥត្តប្បាមស្ស វិហារស្ស

លោកនីមានតាមុអង្គនោះឈ្មោះពាលច្រើន ។ ភិក្ខុវេញ្ញាបន្ទះសង្ឃបុទ
សន្តត្យជាអ្នកទុកជាក់ចិវរហើយ ។ កាលសន្តតិខេសមន្តរផលសង្ឃ
ព្រោះបោកុរោនានជាសង្ឃស្រៀមទៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកទូរៀនខេដោយ
អាការស្រៀមទៅយ៉ាងនេះ ។

(៤៧) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុវេកុទុកជាក់ចិវ ទុកចិវកុដ
មណ្ឌប (បារ៉ា) ខ្លះ គ្រាមម្លប់ឈើខ្លះ ទៀបយុស្សខ្លះ ក្នុងចំណោម
វាលខ្លះ ។ ពួកសត្វកណ្តុខ្លះ ពួកសត្វកណ្តុខ្លះ ក៏តាមចិវរចិវរខាង ។
ភិក្ខុចាំនិទានគ្រាបបន្តិទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដំរាងព្រះកោស ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទាយ (បើ) សង្ឃប្រាជ្ញាខ្ញុំចិវណា គឺ
វិហារក្តី ប្រាសាទមានសណ្ឋានមូលស្លាបគ្រែក្តី ប្រាសាទវែងក្តី
ប្រាសាទមានដំបូលគ្រែដំបូលក្តី កូហាក្តី ក៏គឺជាគតអនុញ្ញាតទិសង្ឃសន្តត
ខ្ញុំចិវនោះឲ្យជាយ៉ាងនេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទាយ គួរសង្ឃសន្តតយ៉ាង
នេះ ។ ត្រូវភិក្ខុអ្នកពូសប្រតិពលញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃ
ដំបំរើខ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលដ៏សមន្តរផលសង្ឃហើយ
សង្ឃគួរសន្តតវិហារវេញ្ញាបន្ទះ ឲ្យជាយ៉ាងនេះ ។ ខេដាតាក្សត្រៀង
សង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដំបំរើខ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃ
សន្តតវិហារវេញ្ញាបន្ទះ ឲ្យជាយ៉ាងហើយ ។ កាលសន្តតវិហារវេញ្ញាបន្ទះ

កណ្តាលការស្បៀង សម្បត្តិ សោ ឥន្ទ្រាស្ស យស្ស ឧត្ត-
 មតិ សោ ការសេយ្យ ។ សម្មតា សង្ខេប ឥន្ទ្រាមោ
 វិហារោ កណ្តាលការ ។ មមតិ សង្ខេប ឥន្ទ្រា ឥន្ទ្រា ។
 ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៤០] តេជ ទោ បទ សមយេន សង្ខេប្ស កណ្តាល-
 ការ ចំរំ អត្តតំ ហោតិ ។ កតវតោ វិទមត្តំ អាណេ-
 តំ ។ អនុជាតាមិ កំត្តវេ បត្តិហារេត្តិមា សមន្ទាគតំ
 កំត្តំ កណ្តាលការិកំ សម្មត្តំ យោ ឧ ធន្ទាគតិ កធម្មយ្យ
 ឧ ធាសាគតិ កធម្មយ្យ ឧ មោចាគតិ កធម្មយ្យ ឧ ក-
 យាគតិ កធម្មយ្យ ឥន្ទ្រាឥន្ទ្រញ ជាធម្មយ្យ ។ ឯវត្ថុ បទ
 កំត្តវេ សម្មត្តិកតោ ។ បឋមំ កំត្តុ យាតិកតោ យាតិក្ក
 ត្បត្តេន កំត្តុតា បដិទលេន សង្ខេប ញាបតតោ
 សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ខេប យនិ សង្ខេប្ស បត្តតាស្ស
 សង្ខេប ឥន្ទ្រាមំ កំត្តំ កណ្តាលការិកំ សម្មត្តេយ្យ ។

ឲ្យជាយ៉ាង គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ
 គួរស្រៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុ
 អង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ វិហារល្អោះនេះសន្សំបានសន្សំឲ្យជាយ៉ាង
 ហើយ ។ ការសន្សំគួរដល់សន្សំហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសន្សំ
 ស្រៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកទូរៀងទេដោយអាការស្រៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៥០] សម័យនោះឯង ចំរំក្នុងយ៉ាងរបស់សន្សំគតមានលោក
 ណា គ្រប់គ្រងិក្សទៀយ ។ កំត្តុតាំងឡាយ ក្របបង្កំចូលសេចក្តីខ្លះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់កំត្តុ
 តាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតឲ្យសន្សំកំត្តុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យ
 ជាអ្នកក្សយ៉ាង គឺ កំត្តុដែលមិនលុះធម្មាគតិ ១ មិនលុះហោគតិ ១
 មិនលុះមហាគតិ ១ មិនលុះកេយាគតិ ១ ដឹងខ្លួនរបស់ដែលខ្លួនបាន
 គ្រប់គ្រងិក្សហើយនឹងមិនបានគ្រប់គ្រងិក្ស ១ ។ ម្ចាស់កំត្តុ
 តាំងឡាយ សន្សំត្រូវសន្សំយ៉ាងនេះ ។ សន្សំត្រូវអង្គិកកំត្តុជា
 មុន លុះអង្គិកហើយ កំត្តុក្នុងសម្រិតពលត្រូវញ៉ាំងសន្សំឲ្យដឹងថា
 បព៌ត្រព្រះសន្សំដំបូង សូមព្រះសន្សំស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលសមគួរ
 ដល់សន្សំហើយ សន្សំគួរសន្សំកំត្តុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកក្សយ៉ាង ។

ឯសា ឆ្លង្គី ។ សុណាតុ មេ កន្ត មធឿ មធឿ
 កត្តដ្ឋាមំ កំត្តំ កណ្តាតារិកំ សម្មត្ថតំ ។ យស្សាយស្ស-
 តោ មមតំ កត្តដ្ឋាមស្ស កិក្កុតោ កណ្តាតារិកស្ស
 សម្មតំ សោ តុដ្ឋាស្ស យស្ស មត្តមតំ សោ កា-
 សេយ្យ ។ សម្មតោ សម្មេន កត្តដ្ឋាមោ កិក្កុត កណ្តា-
 តារិកោ ។ មមតំ សម្មស្ស មស្ស តុដ្ឋា ។ ឯវេបតំ
 ធារណេយតំ ។

[៥៦] តេន ទោ ចន សម្មេយន ចត្តត្តិយា កិក្កុ
 កណ្តាតារិកំ វុដ្ឋាមេត្តិ ។ កត្តតោ ឯតមត្តំ អាហេច-
 សំ ។ ន កិក្កុតេ កណ្តាតារិកោ វុដ្ឋា មតេតោ យោ
 វុដ្ឋាមេយ្យ អាមត្តិ តុដ្ឋាស្សតិ ។

បិរៈច្ឆន្ទតេ កាសេនុកំភិក្កុតាភ្នករក្សយ្យំ

នេះជាពាក្យត្រៀមសង្ឃឱ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃ
 ក្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតកិក្កុត្តេនេះ ឱ្យជាអ្នករក្សយ្យំ ។ កាសេនុកំ
 កិក្កុត្តេនេះឱ្យជាអ្នករក្សយ្យំ គួរដល់លោកជំទាវអាយុអង្គណា
 លោកជំទាវអាយុអង្គនោះគប្បីស្រៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកជំទាវអាយុ
 អង្គណាទេ លោកជំទាវអាយុអង្គនោះគប្បីពោលច្រើន ។ កិក្កុត្តេនេះ
 សង្ឃបានសន្មតឱ្យជាអ្នករក្សយ្យំហើយ ។ កាសេនុកំនេះគួរដល់សង្ឃ
 ហើយ ព្រាតហត្ថនោះបានជាសង្ឃស្រៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំខុកខ្ញុំច្រើន
 លេងដោយអាការស្រៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៥៧] សម័យនោឯនំ ភូកត្តត្ថិយកិក្កុបេណ្ឌ ញកិក្កុអករក្សយ្យំឱ្យ
 ចៀសចេញ ។ កិក្កុតាំង ឡាយគ្រាបបង្ខំខ្លួនសេចក្តីនេះចំពោះព្រះជំទាវព្រះ
 ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្កុតាំងឡាយ កិក្កុមិនត្រូវបណ្តេញ^(៥)
 កិក្កុអករក្សយ្យំចេញទេ កិក្កុណាបណ្តេញ កិក្កុនោះត្រូវអាបក្តីខ្លួន ។

* បុគ្គលដែលមិនត្រូវបណ្តេញចេញចាកទីកន្លែងមាន ២ ពួក គឺភិក្កុចាស់ជាង ១ ភិក្កុជា
 អ្នករក្សយ្យំ ១ ភិក្កុមានជម្ងឺ ១ ភិក្កុដែលបានសេនាសន្តតិសង្ឃ ។ ភិក្កុក្នុងមិនត្រូវ
 បណ្តេញភិក្កុចាស់ចេញ ឬព្រះលោកចាស់ជាងខ្លួន ។ ភិក្កុជាអ្នករក្សយ្យំ ភិក្កុមិនត្រូវបណ្តេញ
 ចេញ ព្រោះសង្ឃបានសន្មតឱ្យជាអ្នករក្សយ្យំ ។ ភិក្កុមានជម្ងឺ ភិក្កុមិនត្រូវបណ្តេញចេញ
 ព្រោះលោកឈឺ ។ ភិក្កុដែលបានសេនាសន្តតិសង្ឃ ភិក្កុមិនត្រូវបណ្តេញចេញ ព្រោះសង្ឃ
 បានឱ្យទីកន្លែងជាទីស្រ្រាវជ្រាវលំណែកដែលដាច់ហូលូត មានឧបការដែលសង្ឃដោយភិក្កុ
 មានវត្ត្រីទេព ឬទីដំរើកថាដើម (កន្លែង) ។

[៥២] គេន ទោ បទ សមយេន សធម្មស្ស កណ្ណា-
 ការ បិវំ ឧស្សន្នំ យោតិ ។ កតវនោ ឯតមត្តំ អាណាច-
 សំ ។ អនុជាតាមិ កិក្ខវេ សម្មុទ្ធិតុតេន សធម្មេន កា-
 រេត្តន្តំ ។ គេន ទោ បទ សមយេន សព្វោ សធម្មេ
 បិវំ កាណេត្តោ កោលាយលំ អកាសិ ។ កតវនោ ឯត-
 មត្តំ អាណាចសំ ។ អនុជាតាមិ កិក្ខវេ បញ្ចហន្ត្រេហិ
 សម្មុទ្ធាតតំ កិក្ខុំ បិវំកាដតំ សម្មុទ្ធិតុំ យោ ម ធម្មា-
 តតិ កច្ឆេយ្យ ន នោសាតតិ កច្ឆេយ្យ ន មោហាតតិ
 កច្ឆេយ្យ ន ភយាតតិ កច្ឆេយ្យ កាដិកកាដិសត្វ ជា-
 រេយ្យ ។ ឯវត្ស បទ កិក្ខវេ សម្មុទ្ធិតាព្វា ។ បឋមំ
 កិក្ខុ យាចិត្តោ យាចិត្តា ឡត្តេន កិក្ខុតា បដិគលេន
 សធម្មេ ញាបេតតោ សុណាតុ មេ កន្តេ សធម្មេ យនិ
 សធម្មស្ស បត្តកលំ សធម្មេ ឥត្តន្តាមំ កិក្ខុំ បិវំកាដតំ
 សម្មុទ្ធស្ស ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ

[៥២] សម័យនោះឯង បីក្បួនយ៉ាងរបស់សិវ្វកិសម្បណិក្ខេន ។
 កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបន្តិទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតឱ្យសិវ្វ
 ដែលនៅដូចជុំគ្នា^(១) ចែកចំរែបាទ ។ គ្រានោះឯង សិវ្វទាំងឡាយកាល
 ចែកចំរែបានធ្វើខ្លះសេចក្តីគោលហាលឡើង ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 បន្តិទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត
 ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតឱ្យសិវ្វសន្មតកិក្ខុដែលប្រកប
 ដោយអង្គ ៥ ឱ្យជាអ្នកចែកចំរែបាទ គឺ កិក្ខុដែលមិនលុះឆន្ទាគតិ ១
 មិនលុះចាសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះកយាគតិ ១ ដឹងខ្ញុំ
 របស់ដែលខ្លួនបានចែកហើយ នឹងមិនទាន់បានចែក ។ ម្ចាស់កិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សិវ្វត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សិវ្វត្រូវអង្វរកេរកិក្ខុជាមុន លុះ
 អង្វរកេរហើយ កិក្ខុអ្នកទ្វាសប្រតិពលត្រូវញ៉ាំងសិវ្វឱ្យដឹងថា បពិត្រ
 ព្រះសិវ្វដ៏ចំរើន សូមព្រះសិវ្វស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់
 សិវ្វហើយ សិវ្វគួរសន្មតកិក្ខុឈ្មោះនេះឱ្យជាអ្នកចែកចំរែ ។ នេះជាពាក្យ
 ថ្លៀងសិវ្វឱ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសិវ្វដ៏ចំរើន សូមព្រះសិវ្វស្តាប់ខ្ញុំ

១ បានដល់សិវ្វដែលនៅរាងជុំគ្នាបញ្ចវគ្គបញ្ចវគ្គ (អដ្ឋកថា) ។

សាធុណ្ណ សាធុណ្ណ ឥន្ទ្រញាមំ ភិក្ខុំ វិវាទាជគំ សម្មន្ទតិ ។
 យស្សាយស្សនោ ខមតិ ឥន្ទ្រញាមស្ស ភិក្ខុមោ វិវាទាជ-
 តស្ស សម្មនិ សោ ឥន្ទ្រាស្ស យស្ស ឧត្តមតិ សោ
 កាសេយ្យ ។ សម្មនោ សាធុណ្ណ ឥន្ទ្រញាមោ ភិក្ខុ វិវា-
 ទាជគោ ។ ខមតិ សម្មស្ស តស្ស ឥន្ទ្រិ ។ វិវាទនំ
 ទារយាមិ ។ អថទោ មិច្ឆាជគោតំ ភិក្ខុនំ ឯតទ-
 យោសំ តតំ ទុ ទោ វិវា ភាវននត្ថន្តិ ។ ភកវោ ឯត-
 មន្តំ អាណេសុំ ។ អនុថាជាមិ ភិក្ខុវេ បមមំ ទុត្ថិទិក្ខ
 ទុលយិត្តា វណ្ណវណ្ណំ តត្តា ភិក្ខុ តណោត្តា វន្តំ ឧត្តិត្តា
 វិវាឃ្មនិវិសំ ឯតទុត្ថិ ។ អថទោ វិវាទាជគោតំ ភិក្ខុនំ
 ឯតទយោសំ តតំ ទុ ទោ សាមណោតំ វិវាឃ្មនិវិសោ
 ទាត្ថោតិ ។ ភកវោ ឯតមន្តំ អាណេសុំ ។ អនុ-
 ថាជាមិ ភិក្ខុវេ សាមណោតំ ឧបឡឃ្មនិវិសំ ទាត្ថន្តិ ។

សន្សសន្តភិក្ខុណ្ណារននេឡាម្នាអ្នកវៃចចិវ ។ ការសន្មតិភិក្ខុឈ្មោះនេះ
 ឡាម្នាអ្នកវៃចចិវគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ
 នោះធម្មស្រៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មាន
 អាយុអង្គនោះធម្មស្រៀម ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះសន្សបាទសន្សគួរ
 អ្នកវៃចចិវហើយ ។ ការសន្មតិភិក្ខុនេះគួរដល់សន្សហើយ ព្រោះហេតុ
 នោះបាទសន្សស្រៀមទៅ ។ ខ្ញុំសូមបំភ្លឺឲ្យឃើញនេះ ដោយភា-
 ពានស្រៀមទៅយ៉ាងនេះ ។ វេលានោះ គួរភិក្ខុអ្នកវៃចចិវ មានសេចក្តី
 រិះគិតដូច្នោះថា យើងគួរវៃចចិវដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រាបបង្ខំ
 ទូលសេចក្តីខ្ពស់ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រើសរីរេស (ចិវ) ជាមុខ
 ហើយស្និទ្ធិមិល (ដើម្ប) ហើយវៃលកចិវវៃវៃលមានសណ្តានតូចតែវៃ
 ច្រើនតិច (ឲ្យមានចំណែកស្មើគ្នា) ហើយរាប់ភិក្ខុ ហើយបទិវិវាទ្យោ
 ពួក ។ រួច សឹមជិតលំខុតឲ្យចំណែកវៃចិវ ។ វេលានោះ គួរភិក្ខុអ្នក
 វៃចចិវមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា យើងត្រូវឲ្យចំណែកចិវដល់ពួកសាម-
 ណេដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រាបបង្ខំទូលសេចក្តីខ្ពស់ចំពោះព្រះដ៏-
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យចំណែកភាគសណ្តាលដល់ពួកសាមណេ ។

តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញានោ កិក្ខុ សាកេន
 ភាគេន ឧត្តរត្យកាមោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ អា-
 រោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ ឧត្តរត្តស្ស សតំ កាតំ
 ធាតុន្តំ ។ តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញានោ កិក្ខុ
 អតិរេកភាវេន ឧត្តរត្យកាមោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯត-
 មត្តំ អាវោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ អនុត្តេមេ និរុ
 អតិរេកភាវេន ធាតុន្តំ ។ អដទោ ចិវរោជនាធំ កិក្ខុធំ
 ឯតទហោសំ តថំ នុ ទោ ចិវរាប្បដិវសោ ធាតុញ្ញា
 អាតតប្បដិវាជិយា នុ ទោ ទោហុ យជាវុត្តន្តំ ។
 ភគវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ
 វិគលេកេ តោសេត្វា ត្យសទាតិ កាតុន្តំ ។

[៥៣] តេជ ទោ បទ សមយេន កិក្ខុ ធកណេ-
 នមិ បណ្ឌមត្តិកាយមិ ចិវរំ រជេន្តំ ។ ចិវរំ នុត្តណំ

សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រព្វមានសេចក្តីប្រាថ្នាខឹងធ្ងន់ស្តឹងប្តូរផ្លូវឆ្ងាយហើយ
 ចង់បានចំណែករបស់ខ្លួន (ជាប់ទៅផង) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល
 សេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុឱ្យចំណែករបស់ខ្លួន (គឺរបស់ភិក្ខុ
 អ្នកធ្ងន់ស្តឹង) ដល់ភិក្ខុអ្នកធ្ងន់ (ស្តឹងប្តូរផ្លូវឆ្ងាយ) ចុះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រព្វ
 មានសេចក្តីប្រាថ្នាខឹងធ្ងន់ស្តឹងប្តូរផ្លូវឆ្ងាយចង់បានចំណែកថ្មីច្រើនជាង
 គេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើកប្បិយភណ្ឌានុបាទ
 ឱ្យហើយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុឱ្យចំណែកដ៏ច្រើនចុះ ។ គ្រានោះ
 ពួកភិក្ខុអ្នកចែកចំរើ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា យើងត្រូវឱ្យចំណែកចំរើ
 ដូចម្តេចហ្ន៎ យើងត្រូវឱ្យចំណែកចំរើដោយលំដាប់ភិក្ខុដែលមកបុ ។ ខឹង
 ត្រូវឱ្យចំណែកចំរើតាមលំដាប់ភិក្ខុចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល
 សេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើចំរើទ្រព្វហើយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទាំងឡាយ
 ញ៉ាំងភិក្ខុឱ្យត្រឡប់មើល ហើយសម្រេចការបោះស្រោក ។

[៥៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយជ្រលក់ចំរើដោយអាចម៍
 តោចុះ ដោយដីស្អិតមានពណ៌លឿងចុះ ។ ចំរើនោះក៏មានពណ៌មិនល្អ ។

ហោតិ ។ ភតវតោ ឯតមន្តំ អាណេចេស្សំ ។ អនុជាតាមិ
 ភិក្ខុវេ ធរ រជនាមិ មូលរាជំ ទន្ធរាជំ ឧបរាជំ
 បត្តរាជំ បុប្ផរាជំ ជលរាជំ ទន្ធរាជំ ។ តេ ទោ បទ
 សមយេន ភិក្ខុ សិក្ខនកាយ^(១) ចិវំ រាជេន្តិ ។ ចិវំ ឧត្តន្តិ
 ហោតិ ។ ភតវតោ ឯតមន្តំ អាណេចេស្សំ ។ អនុជាតាមិ
 ភិក្ខុវេ រាជំ បទិវំ ទូណ្យរាជំ ឧត្តន្តិ ។ រាជំ ឧត្ត-
 យតិ ។ ភតវតោ ឯតមន្តំ អាណេចេស្សំ ។ អនុជាតាមិ
 ភិក្ខុវេ ឧត្តន្តិ រាជំ បទិវំ ឧត្តន្តិ ។ តេ ទោ បទ សមយេន
 ភិក្ខុ ទ ជាទន្ធរាជំ បត្តិ វា អបត្តិ វា ។ ភតវតោ
 ឯតមន្តំ អាណេចេស្សំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ ឧត្តន្តិ

១ ៥ សិក្ខនកាយ ។ ២ ១. ឧត្តន្តិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនូវចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកជ្រលក់
 ៦ យ៉ាង គឺ ទឹកជ្រលក់កើតពីដី ១ ទឹកជ្រលក់កើតពីដីម ១ ទឹក
 ជ្រលក់កើតពីសមុទ្រ ១ ទឹកជ្រលក់កើតពីស្រះ ១ ទឹកជ្រលក់កើតពីផ្កា ១
 ទឹកជ្រលក់កើតពីដូង ១ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយជ្រលក់ចំរ
 ដោយទឹកត្រជាក់ ។ ចំពោះនោះក៏មានក្នុងមិនល្អ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 បង្គំទូលសេចក្តីនូវចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យទ្រង់ជ្រលក់តូច ដើម្បីដាំទឹក
 ជ្រលក់ ។ ទឹកជ្រលក់ក៏ផុលឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល
 សេចក្តីនូវចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យចងច្រវាស^(១) ។ សម័យនោះឯង
 ភិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹងទឹកជ្រលក់ធ្លុះហើយឬនៅមិនទាន់ធ្លុះ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនូវចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យបន្តក់^(២) ដំណក់ទឹក

១ គឺជាក់ឈើពាក្យនៅមាត់ជ្រុង ដើម្បីកុំឱ្យត្រូវជ្រលក់មានចំណុះឈើជាដើមផុល
 ឡើងបាន ។ ២ ដើម្បីដើម្បីដុតស្រាយយកទៅបន្តក់ឈើពាក្យនេះទើប (ដទៃ) ក៏មិនសាយ
 ញោចហើយ ឬបន្តក់ស្រែកប្រាកដក្នុងប្រាសាទ (អនុញ្ញាត) ។

កំ ឧទ្ទិសកាយ កំ ថេរកំ នាគុដ្ឋំ ។ តេជ ទោ
 ថជ សមយេន កិក្ខុ រជំ ឱរោបេត្តា ក្សត្តិ អាវុដ្ឋិ
 ក្សត្តិ កិដ្ឋតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសុំ ។ អនុ-
 ជាតាមិ កិក្ខុវេ រជនុដ្ឋុដ្ឋំ ឧណ្ណានាវាលិកាដ្ឋិ ។ តេជ
 ទោ ថជ សមយេន កិក្ខុ រជំ ឧតាជំ ឧ សុវិដ្ឋតិ ។
 កតវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសុំ ។ អនុជាតាមិ កិក្ខុវេ
 រជនេកាលម្ហំ រជនយេដ្ឋិ ។ តេជ ទោ ថជ សមយេ-
 ន កិក្ខុ ខានិយាមិ បត្តេមិ ចិវំ មន្តុដ្ឋិ^(១) ។ ចិវំ បរិកិដ្ឋ-
 តិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសុំ ។ អនុជាតាមិ
 កិក្ខុវេ រជនេនាលិកាដ្ឋិ ។ តេជ ទោ ថជ សមយេន
 កិក្ខុ ធមាយំ ចិវំ មន្តុដ្ឋិ ចិវំ មិសុគតិ ហោតិ ។
 កតវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសុំ ។ អនុជាតាមិ កិក្ខុវេ តិ-
 ណសញ្ញាវត្តិ ។ តិណសញ្ញាវតោ ឧបចិកាហិ មន្តុតិ ។
 កតវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសុំ ។ អនុជាតាមិ កិក្ខុវេ

លើទឹកកំបោស លើទឹកច្រកកំបោស ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកាល
 ដាក់ទឹកដែលកំបោសទឹកដ្ឋាន ។ កំបែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រោយបង្គំទូល
 សេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះជំទាវព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបោយសម្រាប់ជនទឹកដែលកំបែកទៅ
 ជន ។ សម័យនោះឯង កាជនសម្រាប់ដាក់ទឹកដែលកំបែកភិក្ខុទាំងឡាយ
 មិនមានទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រោយបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះមាតាព្រះ
 ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ
 ដាក់សម្រាប់ដាក់ទឹកដែលកំបែកក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកដែលកំ ។ សម័យ
 នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយគក់ចិវំកេសិថាសទ្វេកេសិបាត្រចុះ ។ ចិវំកំថាចំជាច
 អស់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រោយបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះមាតាព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសក
 សម្រាប់ដែលកំ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយត្រង់ហាលចិវំលើ
 ផែនដី ចិវំកំច្រឡក់ដោយកាជនដី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រោយបង្គំទូលសេចក្តី
 ខ្ញុំចំពោះព្រះជំទាវព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតម្រាលស្មៅ ។ តម្រាលស្មៅពួកសត្វ
 ករណ៍រកោអស់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រោយបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះ
 ព្រះជំទាវព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

១. សម្បត្តិ ។

បិរកំសិ បិរក្ខត្តិ ។ មជ្ឈេន លក្ខត្តិ រដំ ឧតតោ
 គលតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជា-
 នាមិ ភិក្ខុវេ កណ្តោ តត្ថត្តិ ។ កណ្តោ ជិវតិ ។
 ភគវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ
 កណ្តសុត្តនិទាន ។ រដំ ឯតតតោ គលតិ ។ ភគវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ សម្បវត្តតំ
 សម្បវត្តតំ រដំ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ។
 តេន ទោ មន សមយេន បិរិ បត្តិ ហោតិ ។ ភគ-
 វតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ ឧទាន
 ឧសានេត្តិ ។ តេន ទោ មន សមយេន បិរិ ឥរុសំ
 ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជា-
 នាមិ ភិក្ខុវេ ចានិវាណា អាគោដេត្តិ ។

ភថាគអនុញ្ញាតត្ថវេស្សសម្រាប់ហាលបិរកំសិ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយពាក់ចិវិវេត្តីពាក់កណ្តាល ទំក(ជ្រលក់កំហៅ)ចុះទៅតាមដោយទាំង
 ពីរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភថាគអនុញ្ញាតត្ថវេស្ស
 ត្រង់ដោយចិវិវេ ។ ដោយចិវិវេត្តី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តី
 ខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភថាគអនុញ្ញាតត្ថវេស្សសម្រាប់ចងដោយចិវិវេ ។ ទំក(ជ្រលក់កំហៅ)
 ទៅតាមដោយម្លាង ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភថាគអនុញ្ញាត
 ត្ថវេស្សសម្រាប់ចិវិវេប្រតិទ្បវេស្សត្ថវេស្សសម្រាប់ ម្យ៉ាងទៀត ពាលបើផលកំរិតមិន
 បានដាច់អស់ទេ ភិក្ខុកុំកាលបើវេចន្យឡើយ ។ សម័យនោះឯង បិរិវេតិ
 ទាំងពេក ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភថាគអនុញ្ញាតត្ថវេស្ស
 បិរិវេស្សត្ថវេស្ស (១១) ។ សម័យនោះឯង បិរិវេតិវេស្សសម្រាប់ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភថាគអនុញ្ញាតត្ថវេស្សសម្រាប់ចិវិវេដោយវេដ ។

[៥៤] តេជ ទោ បទ សមយេន ចន្ទត្តិយោ ភិក្ខុ
 អច្ឆិទ្ធការិនិ ជីវរាជិ ធារេន្តិ ទន្ធកសារាវិនិ ធារេន្តិ ។
 មនុស្សា ទុដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិហារេន្តិ(*) ។ ភិក្ខុ(២) កតត-
 តោ វិភមន្តំ អាហារេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អច្ឆិទ្ធការិនិ
 ជីវរាជិ ធារេតត្វានិ យោ ធារេយ្យ អាមត្តំ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[៥៥] អុជទោ ភតវា វាជតហោ យថាភិរន្តំ វិហារិត្វា
 យេន ធម្មតិណាភិរ តេន ចារិតំ បត្តាមិ ។ អទ្ធសា
 ទោ កតវា មាតនត្តេន្តំ(៣) អច្ឆិទន្តំ ចាលិវន្តំ មរិ-
 យោនតន្តំ សិដ្ឋាជតតន្តំ(៤) ធិស្វាន អាយស្មន្តំ អាទន្តំ
 អាមទ្តេសិ មស្សសិ តោ ត្វិ អាទន្ត មាតនត្តេន្តំ
 អច្ឆិទន្តំ ចាលិវន្តំ មរិយោនតន្តំ សិដ្ឋាជតតន្តំ ។

១ ឥតោ ចរំ ឧបេហិយោន្តេត សេយ្យថាមិ ទាម ធិហិ កាមកោនិទោតិ ទិស្វាតិ ។ ២
 កត្តាយំ បាលេ ១ យោតិ ។ ៣ ទ. មតតទេន្តំ ។ ៤ អច្ឆិទន្តំ បាលិវន្តំ មរិយោនតន្តំ
 សិដ្ឋាជតតន្តំ ។

[៥៤] សម័យនោះឯង ពួកពុទ្ធក្នុងភិក្ខុប្រើប្រាស់បិណ្ឌមិនបាន
 កាត់ ទ្រទ្រង់បីប្រើប្រាស់ដោយទឹកចត់មានពណ៌ដូចក្នុង ។ មនុស្សចាំ
 ឲ្យយកកោលទោស គំរះម្យិល ចន្ទចង្កាប់ ។ ភិក្ខុចាំឲ្យយកប្រាបចង្កុល
 សេចក្តីនេះចំពោះព្រះបិតាព្រះកោត ។ ព្រះភត្តិទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ចាំឲ្យយក អ្នកចាំឲ្យយកមិនត្រូវប្រើប្រាស់បិណ្ឌដែលមិនបានកាត់ទេ ភិក្ខុ
 ណាប្រើប្រាស់ ត្រូវតាមត្តិទុក្ខដ ។

[៥៥] គ្រាពោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងក្រុងវិជយាបុរីដោយ
 សមគ្រូផល់ពុទ្ធអច្ឆាស្រ័យ ហើយក៏ទ្រង់យាងចេញទៅ កាន់បារិកក្នុង
 ទុក្ខណាភិវន្តបទ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃើញវិស្រម្ភផលមគនៈ
 មានសណ្ឋានជាវិស្រម្ភផលបូរ មានសណ្ឋានជាវិស្រម្ភក្តីវិជយាដោយ
 បណ្ណាយផលទ្រង់ផល មានសណ្ឋានជាវិស្រម្ភក្តីក្នុងចន្ទះ ។ មាន
 សណ្ឋានជាបូរផលដោយមានក្តីក្នុងចន្ទះក្តី លុះទ្រង់ទតឃើញហើយ
 ស្រឡាត់ហៅព្រះមានទ្រង់មានតាយុថា ខែកន្ទ អ្នកឃើញវិស្រម្ភ
 ផលមគនៈ មានសណ្ឋានជាវិស្រម្ភផលបូរ មានសណ្ឋានជាវិស្រ
 ម្ភក្តីវិជយាដោយបណ្ណាយផលទ្រង់ផល មានសណ្ឋានជាវិស្រម្ភក្តីក្នុង
 ចន្ទះ ។ មានសណ្ឋានជាបូរផលដោយមានក្តីក្នុងចន្ទះក្តី ឬ ។

បិរក្ខន្ធហា អាណន្តោវត្ត

ឯវំ កន្តេតិ ។ ឧស្សហាសិ ត្វំ អាណន្ត កិក្ខុចំ
 ឯវំ ធានិ ធីវំ ធានិ សំវិទហំ ត្បន្តំ ។ ឧស្សហាមិ កកវំ តិ ។
 អដទោ កកវំ ធិក្ខុណាតិវិស្សិ យថា កិក្ខុ វិហារិក្ខា
 បុណនេវ កដកហំ បច្ចា កន្តិ ។ អដទោ អាយស្សា
 អាណន្តោ សម្ពហុណាធំ កិក្ខុចំ ធីវំ ធានិ សំវិទហំ ត្បា
 យេន កកវំ តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិ ត្បា កកវំ ត្បំ
 ឯតនាវេន បស្សត្បំ^(១) បេ កន្តេ កកវំ ធីវំ ធានិ សំវិទ-
 ហំ ត្បា ធីតិ ។ អដទោ កកវំ ឯតស្សិ ធីនា ធា ឯតស្សិ
 បស្សនោ ធីឃ្មំ តតំ តត្បា កិក្ខុ អាមន្តេសិ បណ្ឌិ-
 តោ កិក្ខុវេ អាណន្តោ មហាមញ្ញោ កិក្ខុវេ អាណន្តោ
 យត្រិ ហិ ធាម បយា សន្តិក្ខេន កាសិកស្ស វិគ្គាវេន
 អត្ថំ អាដាធិស្សតិ ត្បសិម្បិ ធាម ត្បសិម្បតិ អធិត្ប-
 សិម្បិ ធាម ត្បសិម្បតិ មណ្ឌលម្បិ ធាម ត្បសិម្បតិ
 អធិមណ្ឌលម្បិ ធាម ត្បសិម្បតិ វិដ្ឋម្បិ ធាម ត្បសិម្បតិ

១ បស្សថិ ឧស្សតំ ទិស្សតិ ។

បិរក្ខន្ធហា រឿងប្រយោគប្បា

ព្រះអាណន្តប្រាបស្តីទូលថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ខែអាណន្ត អ្នកអាចចាត់ចែងចិវរបែបនេះដល់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយបានឬទេ ។ ព្រះអាណន្តប្រាបស្តីទូលថា បតិត្រព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គអាចធ្វើបាន ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 គន់ភ្នំទត្តិណា គិដឧបទ គូរដល់ពុទ្ធអញ្ញស្រីយេហិយកិច្ចទ្រង់យាងត្រ-
 ឡប់មកគ្រងរាជធិវិញ ។ វេលានោះ ព្រះអាណន្តដ៏មានអាយុក៏បាន
 ចាត់ចែងចិវរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើនរូប ច្រើនហើយចូលទៅគាល់ព្រះ
 មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ត្រាបស្តីទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 យ៉ាងនេះថា បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចិវរនៃ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទត
 ចិវរដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានចាត់ចែងហើយចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរ
 នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ធ្វើទូរដម្នាក់ក្នុងវេលានោះ ធ្វើទ្រង់ត្រាស់ហៅ
 ភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាណន្តជាបណ្ឌិត ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អាណន្តមានប្រាជ្ញាច្រើន ព្រោះថាភាគរូបដែលគេថាឧបទពាល
 ហើយដោយសង្កេត អាណន្តអាចដឹងសេចក្តីដោយភិស្តាបាន ហើយនេះ
 ធ្វើសំពត់រណ្ណះកុសិផនិ ធ្វើសំពត់រណ្ណះអធិត្បកុសិផនិ ធ្វើសំពត់រណ្ណះ
 មណ្ឌលៈផនិ ធ្វើសំពត់រណ្ណះអធិមណ្ឌលៈផនិ ធ្វើសំពត់រណ្ណះវិដ្ឋៈផនិ

អនុវិជ្ជាម្យំ នាម ករិស្សតិ គីវេយ្យកម្យំ នាម ករិស្សតិ,
 ជង្គ្រយ្យកម្យំ នាម ករិស្សតិ ពាហន្តម្យំ នាម ករិស្ស-
 តិ ជំនួសត្ថ ករិស្សតិ សត្តល្ងំ សមណសារ្យាច្យំ
 បច្ចុត្តិកានព្វ អនកំជ្ជិតំ អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ ជំនួសតំ
 សង្ខំជំ ជំនួសតំ ឧត្តរសង្ខំ ជំនួសតំ អន្តរសក្ខំ ។

[៥៦] អដថោ ភគវា រាជគមោ យថាភិវន្តំ វិហារិញ្ច
 យេន វេសាលី តេន ចារឹកំ បក្កាមិ ។ អនុសា ខោ
 ភគវា អន្តរ ច រាជគមំ អន្តរ ច វេសាលី មន្ទាទ-
 មត្តម្យំបដ្ឋោ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ ជីវហំ ឧត្តល្ងំគនេ(១)
 សិរសមំ ជីវភិសិ ករិញ្ចា មន្ទេមំ ជីវភិសិ ករិញ្ចា ត-
 ដយមំ ជីវភិសិ ករិញ្ចា អាគជ្ជន្តេ និស្វាទ ភគវតោ
 ឯតនបេរសិ អតិលហំ ចោ នំមេ មោយមុវិសា ជីវហ
 ពាហន្តាយ អាវដ្ឋា យន្តនាមា ភិក្ខុវេ ជីវហ សិមិ
 ពាទ្ធយ្យំ មវិយានំ វិមេយ្យន្តិ ។ អដថោ ភគវា អនុ-
 បុព្វេន ចារឹកំ ចាណាចោ យេន វេសាលី តនវិសា ។

• ១. ឧត្តល្ងំនេ ។

ធ្វើសំពត់ឈ្មោះអនុវិជ្ជាផ្ទះផង ធ្វើសំពត់ឈ្មោះគីវេយ្យកៈផង ធ្វើសំពត់
 ឈ្មោះជង្គ្រយ្យកៈផង ធ្វើសំពត់ឈ្មោះពាហន្ត-ផង ហើយសំពត់នោះ
 អាចខ្ញុំក៏បានកាន់ដាច់ឲ្យវិសេហ្ន៍ដោយមុខកំបិតទិសមគ្នាផលសមណៈ
 ឲ្យដាច់សំបិទគ្រប់គ្រង ដល់ពួកចារជាសត្រូវ មានភិក្ខុចំនីឡាយ
 អថាភគអន្តរាគសន្ធិវេកាតំ ឧត្តរសង្ខៈកាតំ អន្តរសក្ខៈកាតំ ។

(៥៦) គ្រាពោះ ព្រះមានព្រះភាគអង្គក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះគួរដល់
 ពុទ្ធសព្វស្រីយ ហើយក៏ទ្រង់ចៀសទៅកាន់ពារិកក្រុងវេសាលី ។ ព្រះ
 មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ថ្វីវិញ្ចាយ ជាចន្លោះក្រុងរាជគ្រឹះខ្ពង់ចន្លោះ
 ក្រុងវេសាលី ក៏បានទទករឃីញភិក្ខុចំនីឡាយច្រើនប្រេ មានចិវិវេច
 ជាសំពាយ បានដាក់ផ្នត់ចិវិវេលីក្បាលខ្លះ ដាក់ផ្នត់ចិវិវេលី កខ្លះ ដាក់
 ផ្នត់ចិវិវេលីចង្កើនខ្លះដើមក លុះទទករឃីញហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់វិនិច្ឆ័យនិរទេថា ពួកមោឃបុរសចំនីទេវលមកកសេចក្តីលោក
 ក្នុងចិវិវេលីហើសណាស់ បើដូច្នោះគួរជាតតទិសិមាគំនិទុកនូវទេត្ត
 នៃទក្ខិចិវិវេលីភិក្ខុចំនីឡាយ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 យាងទៅកាន់ពារិកដោយលំដាប់ ទើបបានដល់ទៅក្រុងវេសាលី ។

គ្រឿង សុខ ភក្ដី វេសាលីយំ វិហារតិ តោតមៈតេ យេតិ-
 យេ ។ គេន ទោ បន សមយេន ភក្ដី សីតាសុ ហេ-
 មន្តិកាសុ រត្តិសុ អន្តរដ្ឋកាសុ ហិមបាតសមយេ រត្តិ
 អន្តរកាលេ ឯកចរិវេន ឯសិដិ ន ភក្ដីរត្តិ សិគ
 អហោសិ^(១) ឯក្ខន្ត បវមេ យាមេ សិគ ភក្ដីរត្តិ អហោសិ
 ធុតិយំ ភក្ដី ចិវិ ចារុចិ ន ភក្ដីរត្តិ សិគ អហោសិ
 ឯក្ខន្ត មជ្ឈិមេ យាមេ សិគ ភក្ដីរត្តិ អហោសិ តតិយំ
 ភក្ដី ចិវិ ចារុចិ ន ភក្ដីរត្តិ សិគ អហោសិ ឯក្ខន្ត
 បច្ឆិមេ យាមេ ធុតេ អកុណ ឯតិធុទិយា រត្តិយា សិគ
 ភក្ដីរត្តិ អហោសិ ចតុត្តិ ភក្ដី ចិវិ ចារុចិ ន ភក្ដីរត្តិ
 សិគ អហោសិ ។ អថ ទា ភក្ដីតោ ឯតនហោសិ យេចិ
 ទោ តេ កុលបុត្តា ភមស្មិ ធម្មវិទយេ សីតាលុកា
 សិគភីកុកា តេចិ សុត្តាន្តិ តិចិវេន យាចេតុំ យទ្ធា-
 ហំ ភិក្ខុនំ ចិវេ សិមំ ពទ្ធយយុំ មវិយាធិ វមេយុំ
 តិចិវំ អនុជាធយ្យតិ ។ អថ ទោ ភក្ដី ឯតន ឯតន

១ អថ ភក្ដី សិគ អហោសិ ភក្ដីរត្តិ សិគ អហោសិ (សុត្តន្ត) ។

បាទព្វថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងគោតមៈចតិយៈទៀបក្រុងវេសា-
 លីនោះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចិវិតមួយ គង់នៅ
 ក្នុងទីកណ្តាលវេសាលីយេ ក្នុងសម័យមានទឹកស្រទៀមធ្លាក់ចុះ ក្នុង
 ព្រឹត្តិទ្រង់ច្បាយដែលគ្រឿងក្រវាត់នៅក្នុងហេមម្តេ ម៉ែតនៅជាចន្លោះនៃទី
 មាយនឹងទែស្តុណ^(១) ព្រះអង្គក៏មិនស្រឡាញ់ លុះបឋមយាមកន្តង
 ទៅហើយទើបព្រះអង្គស្រឡាញ់ ហើយព្រះអង្គទ្រង់ចិវិតជាតំរង់ចំពី ព្រះអង្គក៏
 បាត់ទៅ លុះមជ្ឈិមយាមកន្តងទៅហើយទើបព្រះអង្គស្រឡាញ់ ហើយព្រះ
 អង្គទ្រង់ផ្សាប់ចិវិតជាតំរង់ចំពី ព្រះអង្គក៏បាត់ទៅទៀត លុះបច្ឆិមយាមកន្តង
 ទៅហើយ កាលអកុណទេឡើង ព្រឹត្តិក៏ត្រាស់ ។ ទើបព្រះអង្គស្រឡាញ់ ព្រះ
 អង្គទ្រង់ផ្សាប់ចិវិតជាតំរង់ចំពី ព្រះអង្គក៏បាត់ទៅទៀត ។ គ្រានោះ ព្រះ
 មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងគោតមៈ ក្នុងទីកណ្តាលនេះ កុលបុត្តទាំងច្បាយ
 ណាដែលជាអ្នកស្រឡាតិ ជាអ្នកស្រឡាតិ កុលបុត្តទាំងនោះ
 ក៏មានច្បាប់អន្តរាគមន៍ប្រើប្រាស់ទៅវេសាលីយេ ព្រះ បើដូច្នោះគួរតែគិត
 ចង់ស្រឡាតិហើយទឹកចុះចូលទៅក្នុងទីកណ្តាល ហើយអន្តរាគមន៍វេសាលីយេ ផល
 ភិក្ខុទាំងច្បាយ ។ ព្រោះនោះនោះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ផ្សាប់ចិវិតជាតំរង់ចំពី ក្នុងវេសាលីនោះ ក្នុងទីកណ្តាលនោះ កុលបុត្តទាំងច្បាយមកជា

១ ឯតិវិទេនឯតិវិទេន ព្រឹត្តិ ឯតិវិទេននៃមាយ ឯព្រឹត្តិ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឯព្រឹត្តិ ហៅ
 ជាព្រឹត្តិគោតមៈនៃមាយនឹងទែស្តុណ ។

ដិតស្មី បតវណ្ណ ធម្មិ កថំ កត្តា កិក្ខុ អាមន្តេសិ
 ឥណហំ កិក្ខុវេ អន្តរា ច រាជនហំ អន្តរា ច វេសាលិ
 អន្តរា ធម្មត្ថយ្យំ ចិបន្តោ អន្តសំ សុប្បហុលេ កិក្ខុ ជីវហំ
 ទុត្តន្តិកានេ សិសេថំ ចិវភិសិ កតិក្ខា ខន្ធបំ ចិវភិ-
 សិ កតិក្ខា កតិយាថំ ចិវភិសិ កតិក្ខា អាគច្ឆន្ត ទិ-
 ស្វាន មេ ដិតនិហាសំ អតិលហំ ទោ ឥមេ ខោយម្ម-
 វិសា ចិវេ ពាហុល្លាយ អាវដ្ឋា យន្តនាហំ កិក្ខុ ចិ ចិវេ
 សិមំ ទន្ធយ្យំ មវិយាធំ វេយ្យន្តិ ។ ឥណហំ កិក្ខុវេ
 សិសាសុ ហេមន្តិកាសុ រត្តិសុ អន្តរដ្ឋកាសុ ហិមនាគ-
 សមយ រត្តិ អន្តរកាសេ ដិតចិវេ ចិសិទិ ធម្មំ
 សិគំ អហោសិ ទិក្ខុន្ត បវេ យាមេ សិគំ មំ អហោ-
 សិ ទុតិយាហំ ចិវំ ចារុបិ ធម្មំ សិគំ អហោសិ ទិក្ខុន្ត
 មជ្ឈិមេ យាមេ សិគំ មំ អហោសិ តតិយាហំ ចិវំ
 ចារុបិ ធម្មំ សិគំ អហោសិ ទិក្ខុន្ត មជ្ឈិមេ យាមេ
 ទុត្តនេ អរុណោ ធម្មិមុទិយា រត្តិយោ សិគំ មំ អហោសិ
 ចតុត្តាហំ ចិវំ ចារុបិ ធម្មំ សិគំ អហោសិ តស្ស
 មយ្ហំ កិក្ខុវេ ដិតនិហាសិ យេថិ ទោ ទេ ក្បុលបុត្តា

ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលនេះគឺជាគត ព្រោះដើរទៅកាន់ផ្លូវត្រូវ ជា
 ចន្លោះគ្រឿងដ៏គ្រឿងនិងចន្លោះគ្រឿងវេសាលិហើយឃើញកិក្ខុច្រើនមួយ ហេតុ
 ចិវេវេចជាសំភាយដាក់ផ្នត់ចិវេលីក្បាលខ្លះ ដាក់ផ្នត់ចិវេលី-កន្លះ ដាក់
 ផ្នត់ចិវេលីចន្លោះខ្លះដើរមក លុះឃើញហើយ គឺជាគតក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ
 ដូច្នោះថា ត្បូងទាយចុះសំនិះនរិលមកកសេចក្តីលាភក្នុងចិវេតាបៈគត
 ណាស់ បើដូច្នោះគួរតែគតចង់សិបកាំងទុកខ្លះក្នុងផ្នត់ចិវេដល់កិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលនេះគឺជាគតច្រើនចិវេសមួយ
 អង្គុយនៅក្នុងទីកណ្តាលវលក្នុងវេលាយប់ក្នុងសម័យមានទឹកសន្សើមធ្លាក់
 បុកក្នុងគ្រឿងទាំងឡាយដែលគ្រឿងដាក់ នៅក្នុងហេមន្តរដ្ឋ បើគេនៅចន្លោះវែង
 វែងមាយនិវិទ្ធស្តុណ គឺជាគតក៏មិនឃើញ លុះបឋមយាមកន្តិ
 ទៅហើយ ទើបគឺជាគតក៏ គឺជាគតបានដណ្តប់ចិវេជាគំបប់ គឺជាគត
 ក៏បានឃើញ លុះមជ្ឈិមយាមកន្តិទៅហើយ ទើបគឺជាគតក៏ គឺជាគត
 បានដណ្តប់ចិវេជាគំបប់ ទើបគឺជាគតបានឃើញ លុះបច្ចិមយាមកន្តិ
 ទៅហើយ អរុណារឿងក្រិក្ខុត្រាង ទើបគឺជាគតក៏ គឺជាគតបាន
 ដណ្តប់ចិវេជាគំបប់ គឺជាគតក៏បានឃើញ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ គឺជា-
 គតក៏មានសេចក្តីនិងដូច្នោះថា ក្នុងធម្មវិទ្យានេះ ក្បុលបុត្តទាំងឡាយណា

សីមស្មី ធម្មវិទយេ សីតាលុកា សីតភិក្ខុតា តេជ
 សុត្តន្តិ តិច័រវេន យាមេតុ យទ្ធិនាម កិក្ខុចំ ចិវេ
 សីមំ ពន្ថយ្យ មវិយាតំ មេយយ្យ តិច័រ អនុជាធម្មទ្ធិ
 អនុជាធាមំ កិក្ខុវេ តិច័រ ធិតុណំ^(១) សធម្មនិ ឯតត្ថិយំ
 ទុត្តកសន្តិ ឯតត្ថិយំ អន្តរកសុត្តិ ។

[៨៧] តេន ទោ បទ សមយេន ចត្វក្ខិយា កិក្ខុ
 ភកវតា តិច័រ អនុញ្ញាតន្តិ អញ្ញាទេវ តិច័រវេន តាម
 បវិសន្តិ អញ្ញាទេវ តិច័រវេន អាវាមេ មទ្ធិនំ អញ្ញាទេវ
 តិច័រវេន នហានំ ធិតុន្តិ ។ យេ នេ កិក្ខុ អប្បិញ្ចា ។
 បេ ។ តេ ទុត្តកយន្តិ ធិយន្តិ វិហារន្តិ តាម ហំ ធាម
 ចត្វក្ខិយា កិក្ខុ អតិវេតាចិវ ធាវស្សន្តិតិ ។ អថទោ តេ
 កិក្ខុ ភកវតា ឯតត្ថិយំ អាវេសេសុំ ។ អថទោ ភកវ
 ឯតត្ថិយំ ឯតាធម ឯតត្ថិយំ បកវណេ ធម្មំ តាម តត្ថា
 កិក្ខុ អាមន្តេសិ ន កិក្ខុវេ អនិវេតាចិវ ធាវតត្ថំ យោ
 ធាវយ្យ យថាធម្មា តាវតត្ថាត្ថាតិ ។ តេន ទោ បទ

១ ១. វិគុណំ ។

វេលជាអនាមិជាប្រក្រតិ ជាអ្នកម្នាចារិ កុលបុគ្គតាំងនោះអាចញ៉ាំង
 អន្តរាណឲ្យប្រតិក្ខុវេវេជាយចិវេន បើដូច្នោះអ្នកចាតតចន៍សីតាតាំងទុក
 ទុវេក្ខុវេជនក្ខិចិវេ អនុញ្ញាតចិវេ ពុ ជល់កិក្ខុតាំងឡាយ ម្ចាស់កិក្ខុតាំង
 ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចិវេ ពុ គិ សន្សំដិវេជាមំ អន្តកសន្តិៈ (ចិវេ) ១
 ជាមំ ស្សន្តិ ១ ជាមំ ។

[៨៧] សម័យនោះឯង ពួកចត្វក្ខិយកិក្ខុចិវេន ចិវេ ពុ ព្រះដំរាម
 ព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតចុបហើយ ។ កំតាំងតាចុលវេវេតាមស្រុកដោយចិវេ ពុ
 ដិវេទៀត ទៅក្នុងក្រុងដោយចិវេពុដិវេទៀត ចុបទៅតាមកំតងដំរាមស្រង់
 ចិវេដោយចិវេពុដិវេទៀត ។ កិក្ខុតាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិប
 ប បេ ។ កិក្ខុតាំងនោះកិរកាលវេស តិវេជ្យិល បទុបដ្ឋាបថា ពួកចត្វ
 ក្ខិយកិក្ខុចិវេសមបើមិនទ្រង់អតិវេកចិវេសោះ ។ កិក្ខុតាំងនោះត្រាប
 ចង្អុលសេចក្តីចុបរោះព្រះដំរាមព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំរាម
 នេះ ព្រះដំរាមព្រះភាគទ្រង់ធ្វើម្នាក់ក្នុងពេលវេសនាចុបទ្រង់ត្រាសំហៅ
 កិក្ខុតាំងឡាយមកថា ម្ចាស់កិក្ខុតាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវទ្រង់អតិវេក
 ចិវេទ កិក្ខុណាទ្រង់ កិក្ខុនោះត្រូវវិធមធម្មវេតិកាមធម៌ ។ សម័យនោះ

សមយេន អាយស្មតោ អាណន្ទស្ស អតិរកចិរិ ឧប្បន្នំ
 ហោតិ ។ អាយស្មា ច អាណន្ទោ តំ ចិរិ អាយស្មតោ
 សារីបុត្តស្ស នាគុកាមោ ហោតិ ។ អាយស្មា ច
 សារីបុត្តោ សាគេតេ វិហារតិ ។ អថទោ អាយស្មតោ
 អាណន្ទស្ស ឯតនហោសិ កតវតា បញ្ញតំ ច អតិរក-
 ចិរិ ជាវតព្វន្តំ វនន្ត មេ អតិរកចិរិ ឧប្បន្នំ
 អហក្កំមំ ចិរិ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស នាគុកាមោ
 អាយស្មា ច សារីបុត្តោ សាគេតេ វិហារតិ តតិ ឧ ទោ
 មយា បដិបទ្ធិតព្វន្តំ ។ អថទោ អាយស្មា អាណន្ទោ
 កតវតោ ឯតមត្តំ ពរវេសិ ។ តិរិចិរិ បទានន្ទ
 សារីបុត្តោ អាណន្ទស្សតិ ។ ទវមំ វា កតវា ធិវសំ
 ទសមំ វាតិ ។ អថទោ កតវា ឯតស្មី ចិនានេ ឯតស្មី
 បតវាលោ ចម្ពី តតិ តតា កិក្ខុ អាមាណ្តសិ អនុជា-
 លាមិ កិក្ខុវេ ទសាហាមវមំ អតិរកចិរិ ជាវតព្វន្តំ ។
 តេន ទោ បទ សមយេន កិក្ខុនំ អតិរកចិរិ ឧប្បន្នំ
 ហោតិ ។ អថទោ កិក្ខុនំ ឯតនហោសិ តតិ

អតិរកចិរិ ជាវតព្វន្តំ ចិរិ ព្រះភានន្ទដ៏មានកាយ ។ ច ព្រះភានន្ទ
 ដ៏មានកាយ ប្រាថ្នា ប្រទេសចិរិ ទោះទៅ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានកាយ ។ ព្រះ
 សារីបុត្តដ៏មានកាយ ក៏គង់នៅ ឯក្រសីសារកេត ។ វេលាទោះ ព្រះភានន្ទ
 ដ៏មានកាយ មានសេចក្តីវិនិច្ឆ័យ ច្នោះថា ព្រះមានព្រះភាគ បានបញ្ញត្តិ
 កិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់អតិរកចិរិ ទេ ក៏ឯអតិរកចិរិ ទោះទើតឡើងដល់ពាក្យ
 អញ្ញាហើយ តែថា កាខ្លាមញ្ញច្រើន ចិរិ ទោះទៅ ព្រះសារីបុត្តដ៏មាន
 កាយ ឥឡូវ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានកាយ គង់នៅ ឯក្រសីសារកេត ក៏ពាក្យ
 អញ្ញា ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ វេលាទោះ ព្រះភានន្ទដ៏មានកាយ ក្រាប
 បង្គំទូលសេចក្តីខ្ពះចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរ
 ថា វៃភានន្ទ ចុះសារីបុត្តនៅយូរឬខ្លី ទៅចុះ ទៀតទើបបាទមក ។ ព្រះ
 ភានន្ទ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រ ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះសារីបុត្តមុខជា ខ្លី
 មកក្នុងវិថូជ័យ ឬក្នុងវិថូជ័យ ១០ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំ ហើរទេ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ទ្រង់ធ្វើដំបូកថា ក្នុងវេលាទោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយ មក
 ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ គឺថា គតអនុញ្ញាតឱ្យកិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រង់អតិ-
 រកចិរិ កំណត់ត្រឹម ១០ ថ្ងៃ ។ សម័យទោះ អតិរកចិរិ កើតឡើងដល់
 កិក្ខុទាំងឡាយ ។ វេលាទោះ កិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា

ទុ ទោ អន្តោហិ^(១) អតិវេកាចិវេវ បដិបត្តិកត្តង្គំ ។ កត-
វិតោ ឯកមត្តំ អាណេចេស្យំ ។ អនុជាណាមិ ភិក្ខុវេ
អតិវេកាចិវេ វិកាយេត្តង្គំ ។

(៨៨) អថទោ កតវា វេសាលិយំ យថាវិនិច្ឆ័យំ វិហា-
វិត្តា យេន ពារណាសិ តេន ចារិតំ បក្កាមិ អនុបុត្រេន
ចារិតំ ចរមាណោ យេន ពារណាសិ តទេសវិ ។ តត្រ
ស្មនំ កតវា ពារណាសិយំ វិហារតំ ឥសិបតនេ មិកតណា-
យេ ។ តេន ទោ បន សមយេន អត្តតាស្ស ភិក្ខុ-
វោ អន្តវាសនោ ចំដ្ឋោ ហោតិ ។ អថទោ តស្ស
ភិក្ខុវោ ឯតទហោសិ កតវិតា តិចិវំ អនុញ្ញាតំ ទិ-
កុណា សង្ករដិ ឯកតិយោ ឧត្តវាសនោ ឯកតិយោ
អន្តវាសនោ អយញ្ច ទេ អន្តវាសនោ ចំដ្ឋោ យទ្ធ-
ណាហំ អត្តន្យំ អនុបេយ្យំ សមន្តតា ទុបត្តំ កវិស្សតិ
មន្ទ្យំ ឯកតិយង្គំ ។ អថទោ សោ ភិក្ខុ អត្តន្យំ
អនុបេសិ ។ អនុសា ទោ កតវា សេដាសឯចារិតំ
អាហិណ្ណាវិតា តំ ភិក្ខុំ អត្តន្យំ អនុបេត្តំ ទិស្សាន

១ ទោចិយវាត្តេន អយំ ចារិ ឥ យោតិ ។

យេនិគ្គប្រតិបត្តិក្នុងអតិវេកាចិវេវដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុចាំនិវេនាវិកាយេបត្តិទូល
សេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះដំមានព្រះកោត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
ភិក្ខុចាំនិវេនាយ គឺជាគតអន្តរាគម្យវិកាយ្យអតិវេកាចិវេទុកបាន ។

(៨៨) ត្រាវោះ ព្រះដំមានព្រះកោតក្នុងក្រុងវេសាលីគ្រូដល់
ពុទ្ធអន្តវាសនិយោហយក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងពារណាសិ កាល
ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយដល់ដំបំ គឺបានដល់ទៅក្រុងពារណាសិ ។
បានពួកមកថា ព្រះដំមានព្រះកោតទ្រង់នឹងក្នុងសិបកន្លះមិកតាយវិទៀត
ក្រុងពារណាសិវោះ ។ សម័យវោះ ភិក្ខុ ១ រូបមានស្បង់ធ្មះ ។ វេលាវោះ
ភិក្ខុវោះមានសេចក្តីគិរិះដូច្នោះថា មីវេ ព គឺ សត្ស្យដិ ២ ជាន់ ១ ក្តុក-
សន្តិ ១ ជាន់ ស្បង់ ១ ជាន់ ព្រះដំមានព្រះកោតបានអន្តរាគម្យចេញយ ៦
ស្បង់របស់កាត្តអញធ្មះ បើដូច្នោះគួរកាត្តអញបិះខ្ញុំបិះខ្ញុំ កាលបើដូច្នោះ
ស្បង់វោះនឹងទៅជា ២ ជាន់ដោយដំរិះញ កណ្តាល ១ ជាន់ ។ វេលា
វោះ ភិក្ខុវោះក៏បានបិះខ្ញុំបិះខ្ញុំ ។ ព្រះដំមានព្រះកោតបានយាងទៅកាន់
សេនាសន្តចារិកបានទុកយើងភិក្ខុវោះភិក្ខុនិវេនាវិវោះ លុះទុកយើង

យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបស្សន្តិមំ ឧបស្សន្តិមំ តំ ភិក្ខុ
 ឯតនកេច ភី ភិក្ខុ កកេសីតិ ។ អន្តរា ភតវ
 អន្តរេមីតិ ។ សាទុ សាទុ ភិក្ខុ សាទុ ទោ ភិក្ខុ
 អន្តរា អន្តរេសីតិ ។ អដទោ ភតវ ឯតស្មី ជិណាទេ
 ឯតស្មី ធករណោ ធម្មំ កាដំ កក្កា ភិក្ខុ អាមន្តសំ
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អហនាមំ ទុស្សានំ អហតកហ្វានំ
 ទ្ធិតុណំ សង្ការំ ឯតទ្ធិយំ ឧត្តរសង្កំ ឯតទ្ធិយំ អន្ត-
 រាសកំ ឧត្តរាណំ ទុស្សានំ ចតុត្តុណំ សង្ការំ ទ្ធិតុ-
 ណំ ឧត្តរសង្កំ ទ្ធិតុណំ អន្តរាសកំ ចំសុត្តុលេ យា-
 វន្តំ ចាបណិក ទុស្សាហា ករណីយោ អនុជាធាមិ
 ភិក្ខុវេ អន្តរា ភតវ ភតវ ភតវ ភតវ ភតវ ។

ហើយក៏ទ្រង់យាងចូលទៅកេតិកុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់ត្រាស់
 នឹងកេតិកុនោះដូច្នោះថា ខែភិក្ខុ អ្នកធ្វើអ្វី ។ ភិក្ខុនោះក្រាបចង្អុលថា ចតិក្រ
 ព្រះដំនាមព្រះកោត ខ្ញុំព្រះអង្គបិទបិទបិទ ។ ព្រះដំនាមព្រះកោតទ្រង់
 ភតថា ច្រៃពហើយ ។ ភិក្ខុ ច្រៃពហើយភិក្ខុ អ្នកបានបិទបិទបិទ ។
 ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដំនាមព្រះកោតក៏ទ្រង់ធ្វើទូរចម្លងថា ក្នុង
 វេលានោះ រូបទ្រង់ត្រាស់ទៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តាលារបស់ពត់នៅថ្នាក់ដួសពត់ដែលគេបាក់លាងម្ល៉ឹងហើយ ភតភត
 អនុញ្ញាត (ឲ្យអ្នកទាំងឡាយធ្វើ) សង្ខារដំ ២ ជាប់ ឧត្តរសង្កំ ១ ជាប់
 ស្សន្តិ ១ ជាប់ (បើ) សំពត់ដែលគេបាក់លាងម្ល៉ឹង (គឺសំពត់ចាស់) ភត-
 ភតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយធ្វើសង្ខារដំ ២ ជាប់ ឧត្តរសង្កំ ២ ជាប់ ស្សន្តិ
 ២ ជាប់ អ្នកទាំងឡាយក្នុងទូរចម្លងសេចក្តីច្រើនប្រែស្រមៃរកសំពត់បង្កកូល
 សំពត់បាក់ចុះក្នុងកន្លែងនោះត្រូវការ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភតភតអ-
 នុញ្ញាតឲ្យបិទបិទ^(១) ខ្លួនការជុល ខ្លួនក្រិលកណ្តុំ ខ្លួនកណ្តុំ ខ្លួនការធ្វើឲ្យមាំ^(២)

១ បានដល់សំពត់ដែលភិក្ខុបិទបិទក្នុងកន្លែងដែលខ្លួនកាក់ចេញ ។ ២ បាន
 ដល់សំពត់ដែលភិក្ខុបិទបិទក្នុងកន្លែងដែលមិនបានកាក់ចេញ ។

[៥៧] អថទោ កកវា ពាកណសំយំ យថាភិវ្រ្ពំ
 វិហារិត្វា យេន សាវត្ថិ តេន ចារិតំ បក្កាមិ អនុបុទ្ធលោ
 ចារិតំ ចារណោ យេន សាវត្ថិ តទវសវិ ។ តត្រិ សុទ្ធំ
 កកវា សាវត្ថិយំ វិហារិតិ ជេតវនេ អថាដបំណិកស្ស
 អាណមេ ។ អថទោ វិសាខា មិសារមាតា យេន កកវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវា អភិវនេត្វា ឯតមន្តំ
 ចិសិទិ ។ ឯតមន្តំ ចិសិទ្ធំ ទោ វិសាខំ មិសារមាតវ
 កកវា ធម្មិយា តថាយ សទ្ធស្សសិ សមាទាចសិ
 សមុត្តេជសិ សម្បហំសេសិ ។ អថទោ វិសាខា
 មិសារមាតា កកវតា ធម្មិយា តថាយ សទ្ធស្សតា
 សមាទាចសិ សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា កកវន្តំ ឯត-
 ទវេន អនិវសេតុ មេ កន្តេ កកវា ស្វាតទាយ កត្តំ
 សត្ថំ តិក្កុសធឿនាតិ ។ អនិវសសំ កកវំ តុណ្ហិកា-
 វេន ។ អថទោ វិសាខា មិសារមាតា កកវតោ អនិវសទំ

[៥៨] ត្រាហោ ព្រះដំរោនព្រះភាគទ្រង់គង់ទៅក្រុងពាកណសំគូ
 ដល់កុទ្ធសព្វស្រីយេហើយ គឺទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិតក្រុងសាវត្ថិ កាល
 ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិតដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថិទោះ ។
 បានក្នុងកថា ព្រះដំរោនព្រះភាគទ្រង់គង់ទៅក្នុងព្រះជេតពារាមសំអនា-
 ថបំណុកសេដ្ឋិទៀបក្រុងសាវត្ថិទោះ ។ វេលាទោះ នាធិវិសាខាមិសារ-
 មាតាបានចូលទៅកាលព្រះដំរោនព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ត្រាប
 ដោយបង្គំព្រះដំរោនព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ កាល
 នាធិវិសាខាមិសារមាតាអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះដំរោនព្រះ
 ភាគទ្រង់ពន្យល់នាធិវិសាខាមិសារមាតាដល់អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ
 ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យតាន់យកតាម ឲ្យភាចហាន ឲ្យរឹកយេដោយធម្មិក-
 ថា ។ លំដាប់ទោះ នាធិវិសាខាមិសារមាតា លុះព្រះដំរោនព្រះភាគ
 ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យតាន់យកតាម ឲ្យភាចហាន ឲ្យរឹកយេ
 ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ត្រាបបង្គំទូលពាក្យទោះនឹងព្រះដំរោនព្រះភាគ
 ថា បតិគ្រព្រះអង្គដំបើន សូមព្រះដំរោនព្រះភាគទ្រង់ទទួលកត្តាចសំ
 ន្និព្រះអង្គ ដើម្បីនាទុក្ខនិវាទស្តែកជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដំរោន
 ព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយក្រណ្តីភាព ។ លំដាប់ទោះ នាធិវិសា-
 ខាមិសារមាតាបាននឹងច្បាស់ថា ព្រះដំរោនព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ

វិធីត្រា ធម្មាយាសនា កតវន្តំ អភិវាទេត្រា បដិក្ខណ៍
 កត្រា បណ្ណាមិ ។ តេជ ទោ បដ ឧសមយេន តស្សា
 វន្តិយា អច្ចយេន ពាតុដ្ឋិបិកោ បហាមេយោ ចាវស្សិ ។
 អដទោ កតវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ យថា ភិក្ខុវេ ជេតវន្ត
 វស្សតិ ឯវំ ចត្វុសុ ធិបេសុ វស្សតិ ឡវស្សន្តបេថ ភិក្ខុ
 វេ តាយំ អយំ បច្ឆិមេសោ ពាតុដ្ឋិបិកោ បហាមេ
 យោតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ទោ តេ ភិក្ខុ កតវនោ បដិស្សុណិក្ខា
 ធិត្តិក្ខតិវេ តាយំ ឡវស្សាបេន្តិ ។ អដទោ វិសាទា
 មិការាមាត បណ្ឌិតំ ទាធនិយំ កោជនិយំ បដិយាណ
 បេត្រា នាសិ អាណាបេសិ កច្ច ជេ អាណមំ កត្រា
 តាលំ អាណាបេហិ កាលោ កន្តេ ធិដ្ឋិតំ កត្តន្តិ ។ ឯវំ
 អយ្យតិ ទោ សា នាសិ វិសាទាយ មិការាមាតុយា
 បដិស្សុណិក្ខា អាណមំ កត្រា អច្ចុស ភិក្ខុ ធិត្តិក្ខតិវេ

កំត្រាកតកតាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមាតាព្រះកោន ធ្វើប្រទេស្សណាហើយ
 ចៀសចេញទៅ ។ សម័យនោះឯង លុះព្រះមាតាព្រះកោនទៅហើយមានភ្លេង
 ធំធាក់ចុះសព្វទ្វីបទាំង៤ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដីមាតាព្រះកោនទ្រង់គ្រាស់
 ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លេងធ្លាក់ចុះក្នុងវត្តជេតវន្ត
 យ៉ាងណា ភ្លេងធ្លាក់ចុះក្នុងទ្វីបទាំង៤ គឺយ៉ាងនោះវេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរផ្គូផ្គងជេតវន្ត គ្រប់ ។ គ្នាទៅចុះ (ព្រះ) ភ្លេង
 ធំដែលធ្លាក់សព្វទ្វីបទាំង៤ នេះជាបំផុតត្រឹមនេះហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដីមាតាព្រះកោនដោយពាក្យថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំគ្នាដាក់ចីវារចេញពីទឹក
 ភ្លេងដ៏ជេតវន្ត^(១) ។ គ្រានោះ នាងវិសាទាមិការាមាតាបានឱ្យជនកាក់
 តែងទាទើយកោដន៍យោ ហោរដ៏ទុក្ខមហើយបង្គាប់ទាសិវា វិសាទា ហើយ
 ចូរទៅកាន់កាមាហើយគ្រាបបង្គំទូលកត្តកាល^(២) ថា បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន កាលនេះជាកាលអូរហើយ កត្តកិស្ថម្រិចហើយ ។ ទាសិ
 នោះទទួលស្តាប់ពាក្យរបស់នាងវិសាទាមិការាមាតាដោយពាក្យថា បាវ័អ្នក
 ជាទ្វាស់ ហើយទៅកាន់កាមក៏បានឃើញពួកភិក្ខុដែលដាក់ចីវារចេញ

១ ភិក្ខុទាំងនោះចូរទៅភ្លេងធ្លាក់ក្នុងវត្តជេតវន្ត (សម្រែក) ។ ២ ពេលពួកជនចង្អុល ។

ចំរើនព្រះ វិសាខាមិការមាតាវគ្គ

កាយំ ឱវស្សន្តរេន្តេ ឱស្សាន ធន្តិ អាណមេ ភិក្ខុ អាជីវកា
 វកា កាយំ ឱវស្សន្តរេន្តិ យេន វិសាខា មិការមាតា
 តេនុបស្ក័មិ ឧបស្ក័មិត្វា វិសាខំ មិការមាតវំ ឯតន-
 រោច ធន្តយេ អាណមេ ភិក្ខុ អាជីវកា កាយំ
 ឱវស្សន្តរេន្តិ ។ អដថោ វិសាខាយ មិការមាតុយា
 មន្ទាតាយ វិយត្តាយ មេតាវិចិយា ឯតនហោសិ ឱស្ស្ា-
 សយំ ចោ អយ្យា ឱក្ខិក្ខុចិវរា កាយំ ឱវស្សន្តរេន្តិ
 សាយំ ពាលា មញ្ញាត្ត ធន្តិ អាណមេ ភិក្ខុ អាជីវកា
 កាយំ ឱវស្សន្តរេន្តិ ។ ទាសី អាណារេសិ កញ្ច រដ
 អាណមំ កញ្ចា កាលំ អាណេចេហិ កាលោ កន្តេ ឱន្តិកំ
 កន្តិ ។ អដថោ តេ ភិក្ខុ កត្តានិ សីតិករិត្វា កេល្យ-
 កាយា ចិវរាទិ កមេត្វា យថាវិហារំ ចរិសីសុ ។ អដថោ
 សា ទាសី អាណមំ កញ្ចា ភិក្ខុ អបស្សន្តិ ធន្តិ អាណមេ
 ភិក្ខុ សុត្តោ អាណមាតិ យេន វិសាខា មិការមាតា
 តេនុបស្ក័មិ ឧបស្ក័មិត្វា វិសាខំ មិការមាតវំ ឯតន-

ចំរើនព្រះ ច្យំនាសីសាមិការមាតា

ភិក្ខុនិវ្វត្តិកេត្យំនិដំរេកាយ លុះយេញ្ញាយេយ្យភិក្ខុថា ក្នុងភាគមន្តានុ
 ក្នុងភិក្ខុទេ មានតែពួកអាជីវកំភិក្ខុនិវ្វត្តិកេត្យំនិដំរេកាយ រួចហើយក៏
 ត្រឡប់ចូលទៅកាន់សំណាក់នាវិសាខាមិការមាតាវិញ លុះចូលទៅដល់
 ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះទំនំនាវិសាខាមិការមាតាថា បពិត្រអ្នក
 ម្ចាស់ ក្នុងភាគមន្តានុក្នុងភិក្ខុទេ មានសុទ្ធតែពួកអាជីវកំភិក្ខុនិវ្វត្តិ
 កេត្យំនិដំរេកាយ ។ លំដាប់នោះ នាវិសាខាមិការមាតាជាបណ្ឌិត
 ជាស្រឡាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ បាននិយាយនេះថា ច្បាស់ជាលោក
 ម្ចាស់ទាំងឡាយដាក់ចិវរេចញ្ញាយេយ្យនាំគ្នាភិក្ខុនិវ្វត្តិកេត្យំនិដំរេកាយ តែទា-
 សីនេះជាស្រីល្ងង់សំគាល់ថាក្នុងភាគមន្តានុភិក្ខុទេ មានសុទ្ធតែពួកអាជីវក
 កំភិក្ខុនាំគ្នាភិក្ខុនិវ្វត្តិកេត្យំនិដំរេកាយ ។ នាវិសាខាមិការមាតាបង្គាប់ទាសីថា
 ខែហង ហងចូរទៅកាន់ភាគមហើយក្រាបបង្គំទូលកត្តកាលថា បពិត្រព្រះ
 អង្គមិចិវន កាលនេះជាភាគមហើយ កត្តកំសម្រេចហើយ ។ កាលនោះ
 ភិក្ខុទាំងនោះភិក្ខុនិវ្វត្តិកេត្យំនិដំរេកាយ មានកាយដ៏ស្រួល ហើយក៏នាំគ្នាយក
 ចិវរេចញ្ញាយេយ្យទៅកាន់សំណាក់នាវិសាខាមិការមាតាវិញ ។ ឯទាសីនោះទៅកាន់
 ភាគមមិយេញ្ញាយេយ្យភិក្ខុភិក្ខុថា ក្នុងភាគមន្តានុភិក្ខុសោះ មានតែភា-
 គមន្តានុ ហើយក៏ត្រឡប់ចូលទៅកាន់សំណាក់នាវិសាខាមិការមាតាវិញ
 លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះទំនំនាវិសាខាមិការមាតាថា

ភោគ នន្តរយ្យ អាណមេ កិក្ខុ សុត្តោ អាណមោតិ ។
 អថទោ វិសាទាយ មិការមាតុយា ចណ្ឌិតាយ វិយត្តាយ
 មេនាវិទិយា ឯតនយោសិ ធិស្ស័សយំ ទោ អយ្យា
 កត្តាធិ សីតិករិញ្ច កល្យកាយា ជីវាធិ កថោត្តា
 យជាវិហារំ បរិដ្ឋា សាយំ ពាលា មញ្ញិតុ នត្តិ អាណមេ
 កិក្ខុ សុត្តោ អាណមោតិ ។ ឫន ទាសី អាណារមសិ
 កត្ត ដេ អាណមំ កត្តា. កាលំ អាណេចេហំ កាលោ កន្តេ
 ធិដ្ឋិតំ កត្តត្ថំ ។ អថទោ កកវំ កិក្ខុ អាមន្តេសំ សន្នហថ
 កិក្ខុវេ បត្តជីវំ កាលោ កត្តស្ស្រតិ ។ ឯវំ កន្តេតំ ទោ ភ
 កិក្ខុ កកវតោ បទ្ធស្សោសុំ ។ អថទោ កកវំ បុត្តន្តា-
 សមយំ ធិវំសេត្តា បត្តជីវំមាទាយ សេយ្យជាបិ ធាម
 ពលវំ បុរិសា សម្មិត្តិតំ វំ ពាហំ បសារយ្យ បសាវតំ
 វំ ពាហំ សម្មិត្តោយ្យ ឯវំមេវ ដេតវនេ អន្តរហំតោ វិសា-
 ទាយ មិការមាតុយា កោដ្ឋតេ ធាន្តរយោសិ ។ ធិសីធិ
 កកវំ បញ្ញាតេ អាសនេ សម្មិ កិក្ខុសង្ឃេន ។ អថទោ

បពិត្រសុត្តន្តបិដក ក្នុងភាគមន្តានិក្ខុសារ មានតែភាគមទេ ។ លំដាប់នោះ
 នាវិវិសាទាយមិការមាតុយា ជាស្រីព្រាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ បានវិភិតយ៉ាង
 នេះថា ប្បសំជាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឬក៏ទឹកឱ្យគ្រប់គ្រងខ្លួនមានកាយដ៏
 ស្រួល ហើយនាំយកទឹកទាំងឡាយចូលទៅកាន់លំនៅដូចដែល ទាសី
 នេះជាស្រីល្អដ៏សំខាន់ជាងគ្រប់ភាគមន្តានិក្ខុសារ មានតែភាគមទេ ។
 នាវិវិសាទាយកិក្ខុវេ ថា វិទ្យា ហើយ ហើយ ហើយ ហើយ ហើយ
 ក្រាបបង្គំទូលកត្តកាល ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះថា កាលគ្នា ហើយ
 កត្តកំសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាន់បរិព្រាណិក្ខុមក
 ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកកល់គ្នារៀបចំបាត្រនិងចំរុះព្រះ(ព្រះ)ផល
 ពេលចង្អាន់ហើយ ។ កិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគដោយនាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ លុះវេលាព្រឹកឡើង
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្ងៀមស្ងៀមប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចំរុះហើយទ្រង់
 បំបាត់ព្រះអង្គអំពីវត្តៈជនពនរទៅប្រាកដទៀបក្នុងទូរ របស់នាវិវិសាទា
 មិការមាតា (ហើយនាវាហើយ) ប្រៀបដូចបុរសមានកំឡាំងលាវែងដែល
 ខ្លួនបង់ចូល ឬបង់វិវេលាខ្លួនលាចេញ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់
 លើភាសនៈដែលគេកាត់កែវង្វែងជាមួយនឹងព្រះកិក្ខុសង្ឃ ។ គ្រានោះ

វិសាខា មិការាមាតា អប្បវិយំ វត កោ អន្តតំ វត កោ
 តណិកតស្ស មហិទ្ធិតតា មហានុភាវតា យត្រ ហិ នាម
 ជន្មកមត្តសុចិ ឱយេសុ វត្តមានេសុ^(១) កដិមត្តសុចិ
 ឱយេសុ វត្តមានេសុ ធម ហិ នាម ឯកកិក្កុស្កុចិ ចាតា
 ក ចីវរាធិ ក អល្លាធិ កវិស្សន្តិកិ ហដ្ឋា ទទត្តា តុត្ត
 ឃ្យមុទំ កិក្កុស្កុច្ចំ មណីនេច ទាននិយេន កោជនិយេន
 សហត្តា សន្តប្បេត្តា សម្បវាបត្តា កកវន្តំ កុត្តារី ឱនិ-
 តបត្តចាណិ ឯកមន្តំ ធិសីធិ ។ ឯកមន្តំ ធិសីធា ទោ
 វិសាខា មិការាមាតា កកវន្តំ ឯកនរោច អដ្ឋាហំ កន្ត
 កកវន្តំ វរាធិ យាចាមីតំ ។ អតិក្កន្តវរា ទោ វិសាខេ
 តថាតតាតិ ។ យាធិ ច កន្ត កកប្បន្តំ យាធិ ច អន-
 វដ្ឋានីតិ ។ វនេហិ វិសាខេតិ ។ ឥន្តាមហំ កន្ត សជ្ឈស្ស
 យាវដិវំ វស្សកសាដិតា ឆានុំ កកត្តកកត្តំ ឆានុំ

១ ១. វត្តមានេសុ ។

នាវិសាខាមិការាមាតាធិតថ អើហ្មិ (ហេតុនេះ) អស្មារូរោកណាសំ
 អើហ្មិ (ហេតុនេះ) ចំរឡករោកណាសំ ព្រះភថាគតមានបុគ្គល្រើន
 មានគានុតាព្រៃន ព្រោះថាជំនន់ប្រមាណត្រឹមដង្កន់ខ្លះ ត្រឹមចន្លះ
 ខ្លះកំពុងចូរទៅ ។ សូម្បីកែជើងឬចិវរបស់ភិក្ខុ ១ អង្កក់គ្មានទុក្ខាឡើយ
 ហើយក៏មានចិត្តរីករាយខ្ពស់ឡើង បូជន្តិសព្វិភិក្ខុសិទ្ធិមានព្រះពុទ្ធជា
 ប្រធានដោយព្រះនិយ័តន៍ភាវជនិយាហារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដោយវិវេរបស់ខ្លួន ត្រា
 កែព្រះភិក្ខុសិទ្ធិ ហាមឃាត់ លុះកំណត់ជើងថា ព្រះមានព្រះភាគនាន់
 ហើយ វាត់ព្រះហស្តចុះចាកបាត្រហើយ នាវិកក្កុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។
 នាវិសាខាមិការាមាតាអន្តិយក្កុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ
 នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បតិគ្រិព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមពរដេ
 ប្រកាអំពីព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់នាវិសាខា
 ធម្មតាព្រះភថាគតទាំងឡាយនានាទេ ។ នាវិសាខាក្រាបបង្គំទូលថា
 បតិគ្រិព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមពរណាវដល់គួរនឹងពរណាវដល់
 ឥតទោស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់នាវិសាខា ចូរ
 នាវិ និយាយមកចុះ ។ នាវិសាខាក៏ក្រាបបង្គំទូលថា បតិគ្រិព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់ប្រគេនវិស្សកសាដក (សំពត់សម្រាប់ភិក្ខុទុក
 ភ្លៀង) ចង់ប្រគេនគ្រាន់កកត្ត (កក្កវដល់ប្រគេនដល់ភិក្ខុទើបមកដល់ដី)

កម្រិតកត់ ឆាន់ គិលានកត់ ឆាន់ គិលានុបដ្ឋានកត់
 ឆាន់ គិលានកេសដ្ឋ ឆាន់ ធុរយាត់ ឆាន់ កិក្ខុវិស័យស្ស
 ឧទកសាដិកាំ ឆាន់ ៗ ក៏ ២១ ត្រូវ វិសាទេ អត្តវសំ
 សឡស្សាថា កថាភតំ អដ្ឋ វារិ យាចសិទ្ធិ ។ ក៏ដោយ
 កន្ល ឆាន់ អាលោកេសី កត្ត ដេ អារម្ម កត្តា កាលំ
 អារោចេហំ កាលោ កន្ល ចំដ្ឋិតំ កត្តន្តិ អថទោ សា
 កន្ល ឆាន់ អារម្ម កត្តា អត្តស កិក្ខុ ចំដ្ឋិត្តិ ចំវិវេ កា-
 យំ ឡិស្សាថេន្ត ធិស្វាទ ចត្តិ អារមេ កិក្ខុ អាដិ-
 វកា កាយំ ឡិស្សាថេន្តិ យេនាហំ តេនុបស្សន្តិមិ
 ឧបស្សន្តិមិ មិ ឯវននភេត ឧត្តុយ្យ វារិមេ កិក្ខុ

ចង់ប្រគេនកម្រិតកត់ (កត្តដែលប្រគេនដល់កិក្ខុមានដំណើរទៅ) ចង់
 ប្រគេនគិលានកត់ (កត្តដែលប្រគេនដល់កិក្ខុមានជម្ងឺ) ចង់ប្រគេនគិលា-
 នុបដ្ឋានកត់ (កត្តដែលប្រគេនដល់កិក្ខុអត្រូវប្រើជម្ងឺ) ចង់ប្រគេនគិលាន-
 កេសដ្ឋៈ (ថ្នាំដែលប្រគេនដល់កិក្ខុមានជម្ងឺ) ចង់ប្រគេនធុរយាត្ត (បរា-
 ដែលត្រូវប្រគេនជាខិត្ត) ដល់ព្រះសិវ្យ ទីនីចង់ប្រគេនឧទកសាដិក
 (សំគត់សម្រាប់ជួតទឹក) ដល់កិក្ខុវិស័យស្សដល់ដល់អស់ជីវិត ។ ព្រះមាន
 គ្រឹះគោតគ្រាស់ថា ម្ចាស់នាវិសាទា នាវិយេញ្ញាណាចប្រយោជន៍
 ដូចម្តេច បានជាសូមពរ ៨ ប្រការអំពីគេថាភត ។ នាវិវិសាទាគ្រាប
 បន្តិទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងវេលាព្រឹកមិញនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គ
 ចង្អុលថា នាវិវិសាទា បានចូរទៅកាន់អាណម ហើយគ្រាបបន្តិទូល
 កត្តកាលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះជាពេលគួរហើយ កត្ត
 ក៏សម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នាវិវិសាទាទៅកាន់អាណម
 ហើយបានឃើញពួកកិក្ខុ ដាក់បិវារចេញហើយ កំពុងនាំគ្នាភ្នំភ្នំក្រឡឹង
 ជំរះកាយ លុះឃើញហើយក៏សំគាល់ថា ក្នុងអាណមគ្មានពួកកិក្ខុទេ
 មានសុខវៃតូចអាជីវក កំពុងនាំគ្នាភ្នំភ្នំជំរះកាយ ពួកគ្រឡប់ចូល
 មកកាន់សំណាក់ខ្ញុំព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយ បាននិយាយ
 ពាក្យនេះទើបខ្ញុំព្រះអង្គថា បពិត្រព្រះអង្គ ក្នុងអាណមគ្មានពួកកិក្ខុទេ

រាជីវកា កាយំ ឱវស្សាបេន្តិកំ អស្មតំ កន្តេ ធន្តិយំ
 ដេឡុច្ចំ បដិគ្គលំ ឥមាហំ កន្តេ អត្តវសំ សម្បស្សមាណា
 ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ វស្សិកាសាធិកំ ធាតុំ ។
 បុណ ចចរំ កន្តេ អាគន្ធកា កិក្ខុ ធន វិថិគុសលោ
 ធន គោចរកុសលោ កំលាត្តា បិណ្ណាយ ចរតិ សោ
 មេ អាគន្ធកកត្តំ កុក្ខិក្ខា វិថិគុសលោ គោចរកុ-
 សលោ អតិលាត្តា បិណ្ណាយ ចរិស្សតិ ឥមាហំ កន្តេ
 អត្តវសំ សម្បស្សមាណា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ
 អាគន្ធកកត្តំ ធាតុំ ។ បុណ ចចរំ កន្តេ ធមិកា កិក្ខុ
 អត្តោ កត្តំ បរិយេសមាណោ សត្តា វា វិហាយំស្សតិ
 យត្ត វា វសំ គន្ធកាមោ អវិស្សតិ តត្ត វិគាលេ
 ឧបគច្ចំស្សតិ កំលាត្តា អន្ធានំ តមិស្សតិ សោ មេ
 កមិកកត្តំ កុក្ខិក្ខា សត្តា ធន វិហាយំស្សតិ យត្ត
 វសំ គន្ធកាមោ អវិស្សតិ តត្ត វិគាលេ ធន ឧប-
 គច្ចំស្សតិ អតិលាត្តា អន្ធានំ តមិស្សតិ ឥមាហំ កន្តេ
 អត្តវសំ សម្បស្សមាណា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ

មានសុទ្ធិភ័យភ័យជាដើមក្នុងចិត្ត ក្លាយជារោយ ចតិគ្រិក្រអង្គដ៏ចំរើន កិរិយា
 គាត្រាគាត្រាជាដើមស្អាត គួរឱ្យមេត្តា ចតិគ្រិក្រអង្គដ៏ចំរើន ឡំព្រះអង្គ
 ឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រកាន់ស្រ្តីសាធិកដល់
 សង្ឃអស់មួយជីវិត ។ ចតិគ្រិក្រអង្គដ៏ចំរើន ពរផ្សំមានគេទៅទៀត
 កិក្ខុជាអាគន្ធក (ទើបមកដល់ថ្មី) មិនទាន់បានសក្តិផ្លូវ មិនទាន់បានសក្តិ
 ទិវាចារ លំបាកនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ណបាត កិក្ខុជាអាគន្ធកនោះនឹងទាន់អា-
 គន្ធកកត្តាបេសឡំព្រះអង្គហើយ មុនជាមិនបានសក្តិផ្លូវ បានសក្តិទិវាចារ
 មិនលំបាកនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ណបាត ចតិគ្រិក្រអង្គដ៏ចំរើន ឡំព្រះអង្គឃើញ
 អំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រកាន់អាគន្ធកកត្ត ដល់សង្ឃ
 អស់មួយជីវិត ។ ចតិគ្រិក្រអង្គដ៏ចំរើន ពរផ្សំមានគេទៅទៀត កិក្ខុអ្នក
 ដំណើរ មើរលំនៅស្ថិតិកេត្តសម្រាប់ខ្លួន មុនជាមិនបែកខ្ញែកចាកគ្នា
 ប្តូរមើលទៅកាន់លំនៅក្នុងប្រទេសណា នឹងចូលទៅដល់ប្រទេសនោះទុស
 កាលវេលា ធំទូលំបាកនឹងទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ កាលបើកិក្ខុអ្នកដំណើរនោះ
 បានទាន់សមិកកត្តាបេសឡំព្រះអង្គហើយ មុនជាមិនបែកខ្ញែកចាកគ្នាទេ
 ប្តូរមើលទៅកាន់លំនៅក្នុងប្រទេសណា នឹងចូលទៅដល់ប្រទេសនោះ
 មិនទុសកាលវេលា ឃើញជាមិនលំបាកនឹងទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ចតិគ្រិក្រ
 អង្គដ៏ចំរើន ឡំព្រះអង្គឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់

កម្មកត្តំ ធាតុំ ។ ចុន ចបំ កន្ត តិលានស្ស ភិក្ខុ-
 លោ សម្មាយាមិ កោដលានិ អលកន្តស្ស អាពាសោ
 ធិ អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលកិរិយា វា ភវិស្សតិ ឥស្ស មេ
 តិលានកត្តំ កុត្តស្ស អាពាសោ ធាតុវឌ្ឍិស្សតិ កា-
 លកិរិយា ធិ ភវិស្សតិ ឥមាហំ កន្ត អត្តវសំ
 សម្មស្សមាតា ឥន្ទ្រមិ សធម្មស្ស យាវដិវំ តិលានកត្តំ
 ធាតុំ ។ ចុន ចបំ កន្ត តិលានុបដ្ឋាកោ ភិក្ខុ អត្ត-
 លោ កត្តំ បរិយេសមាតោ តិលានស្ស ឧស្សាវ កត្តំ ធិ-
 ហវិស្សតិ កត្តច្នៃនំ កវិស្សតិ សោ មេ តិលានុបដ្ឋាក-
 កត្តំ កុញ្ញត្វា តិលានស្ស កាលេន កត្តំ ធិហវិស្សតិ
 កត្តច្នៃនំ ធិ កវិស្សតិ ឥមាហំ កន្ត អត្តវសំ សម្មស្ស-
 មាតា ឥន្ទ្រមិ សធម្មស្ស យាវដិវំ តិលានុបដ្ឋាកកត្តំ
 ធាតុំ ។ ចុន ចបំ កន្ត តិលានស្ស ភិក្ខុលោ សម្មាយា-
 មិ គេសដ្ឋានិ អលកន្តស្ស អាពាសោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ
 កាលកិរិយា វា ភវិស្សតិ ឥស្ស មេ តិលានគេសដ្ឋិ
 បំកុត្តស្ស អាពាសោ ធាតុវឌ្ឍិស្សតិ កាល កិរិយា

ប្រគេនគម្ពកកត្តដល់សិទ្ធិអស់មួយជីវិត ។ ចតិគ្រិព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពរ
 ជីវិតមានគេទៅទៀត ភិក្ខុមានជម្ងឺកាលបើមិនបានកោដលជាវិសហ្សយទេ
 អាពាសកិរិយាភិវឌ្ឍិស្សតិ ឬនឹងធ្វើមរណភាពទៅក៏សឹងមាន កាលបើ
 ភិក្ខុមានជម្ងឺនោះបានដាច់តិលានកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ អាពាសក៏មិន
 ចំរើនឡើយ មរណភាពក៏មាន ចតិគ្រិព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញ
 អំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានដាច់ប្រគេនតិលានកត្តដល់ព្រះសិទ្ធិ
 អស់មួយជីវិត ។ ចតិគ្រិព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពរជីវិតមានគេទៅទៀត ភិក្ខុអ្នក
 ចម្រើភិក្ខុឈឺកាលបើរលំភិក្ខុនឹងស្លាប់ភេកត្តសម្រាប់ខ្លួនហើយ មុនជា
 នឹងនាំយកកត្តមកច្រូកភិក្ខុឈឺក្នុងរលាវច្បែក ហើយក៏នឹងធ្វើភិក្ខុឈឺទ្វេដាច់
 ចង្ហាន់ បើភិក្ខុអ្នកចម្រើភិក្ខុឈឺនោះបានដាច់តិលានុបដ្ឋាកកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះ
 អង្គហើយនឹងបាននាំយកកត្តមកច្រូកភិក្ខុឈឺក្នុងកាលគួរ ហើយនឹងមិនធ្វើភិក្ខុ
 ឈឺទ្វេដាច់ចង្ហាន់ឡើយ ចតិគ្រិព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញអំណាច
 ប្រយោជន៍នេះហើយ បានដាច់ប្រគេនតិលានុបដ្ឋាកកត្តដល់សិទ្ធិអស់
 មួយជីវិត ។ ចតិគ្រិព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពរជីវិតមានគេទៅទៀត ភិក្ខុមានជម្ងឺ
 កាលបើមិនបានកេសដ្ឋៈជាវិសហ្សយទេ អាពាសកិរិយាភិវឌ្ឍិស្សតិ ឬ
 នឹងធ្វើមរណភាពទៅក៏សឹងមាន កាលបើភិក្ខុមានជម្ងឺនោះបានដាច់តិលាន-
 កេសដ្ឋៈរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ អាពាសក៏មិនចំរើនឡើយ មិនធ្វើមរណភាពទេ

ដំរីរួចពេក វិសាខមំនារមាតាវត្តសង្ឃាសា

ដំរីរួចពេក រឿងនារីវិសាខមំនារមាតា ឱបាយពិលា ២ ប្រការ

១ ករិស្សតិ ឥសាហំ កន្តេ អគ្គវសំ សឡស្សនាណា
 ឥច្ឆាមិ សឡស្ស យាវដីវំ កិណាធិកេសន្តំ ធាតុំ ។ មុន
 ចយំ កន្តេ កកវតា អនុកកិទ្ធេ ធសាធិសំសេ សឡស្ស-
 មាណេន យាតុ អនុញ្ញាតា ត្យាហំ កន្តេ អាធិសំសេ
 សឡស្សនាណា ឥច្ឆាមិ សឡស្ស យាវដីវំ ធុរយាតុំ ពា-
 តុំ ។ ឥធក កន្តេ កិក្កុធិយោ អចិវតិយោ ធិយោ វសិ-
 យាហំ សន្តិ ធក្កា ឯកតិកេត្តេ ធមហយន្តិ តា កន្តេ វសិ-
 យោ កិក្កុធិយោ ឧច្សន្តោសុំ កិក្កុ ទោ ធាម តុញ្ញាតំ
 អយេ ធមហរាជំ ព្រហ្មចរិយំ ជំណ្ហា ធនុ ធាម កាមា
 បរិកុញ្ញត្តា យនា ជំណ្ហា ករិស្សេ តនា ព្រហ្មចរិយំ
 ចរិស្សេ ឯវំ តុញ្ញាតំ ឧតោ អត្តា^(១) បរិកុញ្ញតា ក-
 រិស្សន្តិកិ តា កន្តេ កិក្កុធិយោ វសិហរាជំ ឧច្សន្តោយ-
 នាណា មន្ត្រំ អហោសុំ អសុចំ កន្តេ មាតុតាម្មស្ស ធក្កិយំ

មតិក្រិត្រះអន្តិដំរីនៃ ខ្ញុំក្រិត្រះអន្តិយើញកំណាចប្រយោជន៍នេះហើយបាន
 ជាចង់ប្រគេនគំណាមកេសន្តៈដល់សិទ្ធិអស់មួយជីវិត ។ មតិក្រិត្រះអន្តិ
 ដំរីនៃ ពរដទៃមានកខៀវ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យល់ឃើញ
 អាធិសិទ្ធិចំនួន ១០ យ៉ាងហើយ បានជាទ្រង់អនុញ្ញាតបបរក្នុងអនុកកិទ្ធ
 ប្រទេស មតិក្រិត្រះអន្តិដំរីនៃ ខ្ញុំក្រិត្រះអន្តិបានឃើញអាធិសិទ្ធិចំនួននោះ
 ដែរ បានជាចង់ប្រគេនចុវិយាតុដល់សិទ្ធិអស់មួយជីវិត ។ មតិក្រិត្រះអន្តិ
 ដំរីនៃ ពួកកិក្កុធិក្នុងសិលាសនារនេះ មានកាយកាត្រាកម្មតទឹកក្នុងកំពង់មួយ
 ជាមួយនឹងក្នុងស្រែពេស្សា(ម៉ាមាស)តាស្ត្រីអចរិតិ មតិក្រិត្រះអន្តិដំរីនៃ
 ពួកស្រែពេស្សា ភាំងនោះនាំគ្នាចំអន់ចំអន់ពួកកិក្កុធិថា មតិក្រិត្រះអន្តិម្ចាស់
 លោកម្ចាស់ព័ន្ធាយានៅក្នុងទៅឡើយ ប្រញាប់អ្វីប្រតិក្កិត្រហ្មចរិយ-
 នមិ គួរតែលោកម្ចាស់ព័ន្ធាយានៅបរិភោគកាមនុណសិន បើលោកម្ចាស់
 ព័ន្ធាយានៅស្ងប់ស្ងាស្ងប់លា លា សមនាំគ្នាប្រតិក្កិត្រហ្មចរិយនមិវេលានោះ
 ចុះ យ៉ាងនេះទើបចេះឈ្លានលោកម្ចាស់ព័ន្ធាយានៅក្រប្រយោជន៍
 ព័ន្ធាយាន មតិក្រិត្រះអន្តិដំរីនៃ កាលបើពួកស្រែពេស្សានិយាយចំអក
 ចំអន់ (ឱវដ្ឋនោះ) ហើយ កិក្កុធិភាំងនោះក៏មានសេចក្តីអៀនខ្មាស
 មតិក្រិត្រះអន្តិដំរីនៃ មាតុត្រាមទានកាយកាត្រា ជាការមិនស្អាតទេ

១ កោ អន្តាបិ ធម្មេ ។

ដើម្បី បដិសេធសំ ភាព កន្លែង អត្តសំ សម្បស្សមាតា
 ភក្តី កំភូមិស្សស្ស យោជីវី ឧទកសាដិកំ ជា
 ត្បូង ៗ កំ ចង ត្បូ វិសាទេ អាទិសំសំ សម្បស្សមាតា
 តថាភកំ អដ្ឋ វាទិ យាចសិទិ ។ ឥន កន្លែ ទិសាស្ស
 វស្ស វុត្តា ភិក្ខុ សាវត្តិ អាគត្តិស្សត្តិ ភក្តិ ឧស្សបា-
 យ តេ ភក្តិ ឧបស្តមិក្ខា បុត្តិស្សត្តិ ឥត្តិមោ កន្លែ
 ភិក្ខុ កាលកតោ តស្ស កា ភតិ កោ អភិសម្បា-
 យោភិ កំ ភក្តិ ព្យាករិស្សតិ សោតាបត្តិដលេ វា
 សកតាភមិដលេ វា អតាភមិដលេ វា អាហារេន្តិ^(១) វា
 ត្បូ ឧបស្តមិក្ខា បុត្តិស្សត្តិ អាគត្តិ ឧ ចោ
 កន្លែ តេន អយ្យេន សាវត្តិភិ សចេ តេ វត្តិ អាគ-
 ត្បូ តេន ភិក្ខុតា សាវត្តិភិ ធម្មមេត្ត កត្តិស្សត្តិ
 ទិស្សសយំ បរិក្ខត្តា តេន អយ្យេន វស្សស្សសាដិកា វា

១ ១. អាហារេន្តិ ។

ឧប្បត្តិមាភិវេទនាសំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឡើងព្រះអង្គឃើញអំណាច
 ច្រយោងនៃបរិយាយ បានដំបូងប្រគេនទេសសាដិកៈ^(១) ដល់ភិក្ខុដ៏សង្ឃ
 អស់មួយថ្ងៃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រើនត្រាស់ថា ម្ចាស់នាវិសាមា
 ចូរនាវិយល់ឃើញភាគិសង្ឃដូចម្តេច បានដំបូងសូមព្រះ ៧ ច្រកា
 កំណិតនៃ ៗ នាវិសាមា ក្របបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពួក
 ភិក្ខុសាសនានេះទៅបំរើស្រុកភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរហើយនឹងមកកាន់
 គ្រងសាវត្តិដើម្បីគាល់ព្រះអង្គ ភិក្ខុទាំងនោះនឹងចូលមកគាល់ព្រះអង្គហើយ
 សួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុឈ្មោះនេះធ្វើមរណកាលហើយ ភិក្ខុ
 នោះទានគតិដូចម្តេច មានបរិលោកដូចម្តេច ព្រះដ៏មានព្រះភាគមុខជាដ៏
 ច្រើនព្យាបាល់ចក្ខុវិស័យសាសនាភិក្ខុសង្ឃ សកតាភមិដលេភិ ឥតា-
 ភមិដលេភិ អយោភមិដលេភិ ឡើងព្រះអង្គនឹងចូលទៅកេភិក្ខុទាំងនោះហើយ
 នឹងសួរថា បពិត្រព្រះអង្គស្តាប់ទាំងឡាយដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់នោះប្រាប់
 នឹងមន្ត្រីគ្រងសាវត្តិដែរឬ ចើច្រសិនជាពួកភិក្ខុនិយាយប្រាប់ឡើងព្រះអង្គថា
 ភិក្ខុនោះប្រាប់មកគ្រងសាវត្តិដែរ ឡើងព្រះអង្គនឹងដល់ទូរសេចក្តីចូលចិត្តភិក្ខុ
 យោគុះនេះថា ចក្ខុសំដៅលោកម្ចាស់នោះប្រាប់បានបរិភោគវស្សិតសាដិក្តី

១ សំដៅសម្រាប់ទូរស័ព្ទ ឬដែលលោកម្ចាស់ប្រាប់ឱ្យសំដៅទូរ ។

អាត្មកកកកក វា កម៌កកកក វា គិលានកកក វា គិលានុ-
 បដ្ឋាកកកក វា គិលានកេសដ្ឋី វា ធុវយាតុ វា ភិ ភស្ស
 មេ ភទទុស្សវដ្ឋិយា ចាមុដ្ឋិ ជាយិស្សតិ បមុដ្ឋិភាយ មិភិ
 ជាយិស្សតិ មិភិមតាយ កាយោ បស្សដ្ឋិស្សតិ បស្សទុ-
 កាយោ សុមំ វេទយិស្សមិ សុមិដិយា ចិត្តំ សមាដិ-
 យិស្សតិ សា មេ ភវិស្សតិ ឥន្ទ្រិយភាវនា ពលភាវនា
 ភោជ្ឈន្តិភាវនា ឥនាហំ ភន្តេ ភានិសំសំ សម្បស្សមាណា
 តថាភតំ អដ្ឋ វាចិ យាចាមិភិ ។ សាទុ សាទុ វិសោទេ
 សាទុ ទោ ភ្នំ វិសោទេ ឥមំ ភានិសំសំ សម្បស្សមាណា
 តថាភតំ អដ្ឋ វាចិ យាចសិ អនុនាចាមិ តេ វិសោទេ
 អដ្ឋ វាចិភិ ។ អដាចា ភគវា វិសោទំ មិការាភាវិ
 ឥនាហំ តាថាហំ អនុមោទិ

អាត្មកកកកក កម៌កកកក គិលានកកក គិលានុបដ្ឋាកកក គិលានក-
 សដ្ឋិក្តិ ធុវយាតុក្តិ (មិភិភាម) កាលប្បិព្រះអង្គទោវលិកទានាភៀយ ។
 ហើយសេចក្តីត្រេកអរទំនឹងកើតឡើង កាលបើសេចក្តីត្រេកអរទំនឹង
 ឡើងហើយ ចិត្តប្រកបដោយបំរុងទំនឹងកើតឡើង កាលបើចិត្តប្រកបដោយ
 បំរុងកើតឡើងហើយ កាយក៏ទំនឹងស្ងប់រម្ងាប់ លុះប្បិព្រះអង្គមានកាយស្ងប់
 រម្ងាប់ហើយ ទំនឹងទទួលសេចក្តីសុខ កាលបើប្បិព្រះអង្គបានទទួល
 សេចក្តីសុខហើយ ចិត្តក៏ទំនឹងដកលំអំ ឥន្ទ្រិយភាវនា ពលភាវនា ភោជ្ឈន្តិ-
 កាវនាទោ ទំនឹងមានដល់ប្បិព្រះអង្គ ចំព្រះព្រះអង្គដំបើង ប្បិព្រះអង្គ
 បានយល់ឃើញភានិសិទ្ធិនេះហើយ បានជាសូមពរ ៨ ប្រការកំព្រឹត្រ
 តថាភត ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់នាវិសោកា ល្អហើយ
 ល្អហើយ ម្ចាស់នាវិសោកា នាវិបានយល់ឃើញភានិសិទ្ធិនេះ ហើយ
 បានសូមពរ ៨ ប្រការកំព្រឹត្រថា អគដាភាវិប្រិភពិត ម្ចាស់នាវិសោកា (បើ
 ដូច្នោះ) តថាភតអនុញ្ញាតពរ ៨ ប្រការដល់នាវិ ។ គ្រាទោះ ព្រះមាន
 ព្រះភាគទ្រង់អនុវាទនាចំពោះនាវិវិសោកាដោយគាថាទាំងទួលនេះថា

(៦០) យា អន្តបាណំ ធនតិ បរោណិកា
 សំលូបបន្ទា សុភតស្ស សាវិកា
 ធនតិ ធានំ អតិកុយ្យ មច្ឆា
 សោវត្តិកំ សោកន្តំ សុចារហំ
 ធិត្តំ តលំ សា លកតេ ច អាយុ
 រាគម្ម មត្តំ វិជំ អនុត្តណំ
 សា បុត្តាភាមា សុខំ អនាមយោ
 សត្តម្មំ កាយម្មំ ចិវំ បរោណតិ ។

(៦១) អថេវា ភគវា វិសាខំ មិគារមាតវំ ឥហាហិ
 តាថាហិ អនុមោទិត្តា ឧត្តាយាសនា បត្តាមិ ។ អថ-
 េវា ភគវា វិសាខំ មិគារមា ឧត្តាយា ធម្មិ
 តលំ តត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ
 វស្សិតសាដិកំ អាតន្តុកកត្តំ តមិកកត្តំ តិលានកត្តំ
 តិលានុបដ្ឋាកកត្តំ តិលានកេសដ្ឋំ ធុវយាភុំ ភិក្ខុវិ-
 សង្ឃស្ស ឧទកសាដិកត្តិ ។

(៦០) ប្រិណេ ជា អ្នកឲ្យបាយនិងទឹក មានចិត្តរីករាយមាន
 សីលបរិបូណ៌ ជាសាវិការបស់ព្រះសុភត ស្របសន្តត់ទូ
 សេចក្តីកំណាញ់បាទ ហើយឲ្យទូទាទ ប្រិណេឯង
 តែងបាទទូផល គឺការបូណ៌ដ៏ប្រសើរដោយប្រពៃ មានរូប
 ជាដើម បាទបន្ទាបន្តិចសេចក្តីសោត ចាំមកទូរសេចក្តីសុខ
 មានកំឡាំងនឹងកាយជាទិព្វ ប្រិណេដ៏ស្រពោរសេចក្តី
 ប្រាថ្នាទូបុណ្យមានសេចក្តីសុខ ឥតមានទុក្ខ តែងរីករាយ
 ក្នុងស្ថានសួគ៌អស់កាលជាអន្តរិយ ព្រោះគាស្រ័យទូមគ្គចិត្ត
 ដ៏ប្រាសចាកនុស្ស មិនមានគំរេលស (ខោឯង) ។

(៦១) កាលនោះ ព្រះមីមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាចំពោះ
 នាវិសាខាមិគារមាតា ដោយគាថាទាំងនេះហើយ ទ្រង់ក្រែកបាក
 ភាសនៈយាទិចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះទិព្វនេះ ដំណើរនេះ ព្រះ
 មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើម្នាក់ហើយក្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេល
 នោះជាមួយភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអនុត្តរាវស្សិតសាដិកៈ អាតន្តកត្ត
 តមិកកត្ត តិលានកត្ត តិលានុបដ្ឋាកកត្ត តិលានកេសដ្ឋៈ ធុវយាភូ ភិក្ខុវិ-
 សង្ឃសាដិកៈគឺរបស់ភិក្ខុវិសង្ឃ ។

[៦៦] តេជោ បទ សមយោជ កិក្ខុ បណ៌តាជំ
 ភោជនាជំ កុក្ខិត្វា ធម្មស្មារតី អសម្បជានា ជំនុំ
 ធិត្តមន្តំ ។ តេសំ ធម្មស្មារតីជំ អសម្បជានាជំ ជំនុំ
 ធិត្តមន្តាជំ សុបិណន្តោ អសុចំ ធម្មតិ សេនាសជំ
 អសុចំថា មត្តិយតិ ។ អដិទោ ភកវា អាយស្មតា
 អាណន្តោ ចត្វាសមណោ សេនាសទពារិកំ អា-
 ហិណ្ណាញា អន្តិស សេនាសជំ អសុចំថា មត្តិកំ ធិស្វាណ
 អាយស្មន្តំ អាណន្តំ អាមណ្ឌសំ តិមេតំ អាណន្ត សេនា-
 សជំ បត្តិតន្តំ ។ ឯតរហិ ភន្ត កិក្ខុ បណ៌តាជំ
 ភោជនាជំ កុក្ខិត្វា ធម្មស្មារតី អសម្បជានា ជំនុំ ធិត្ត-
 មន្តំ តេសំ ធម្មស្មារតីជំ អសម្បជានាជំ ជំនុំ ធិត្តមន្តា-
 ជំ សុបិណន្តោ អសុចំ ធម្មតិ តយិជំ ភកវា សេនា-
 សជំ អសុចំថា មត្តិតន្តំ ។ ឯមេតំ អាណន្ត ឯមេតំ
 អាណន្ត ធម្មតិ ហិ អាណន្ត តេសំ ធម្មស្មារតីជំ អសម្ប-
 ជានាជំ ជំនុំ ធិត្តមន្តាជំ សុបិណន្តោ អសុចំ យេ តេ
 អាណន្ត កិក្ខុ ធម្មស្មារតី សម្បជានា ជំនុំ ធិត្តមន្តំ
 តេសំ អសុចំ ធម្មតិ យេបិ តេ អាណន្ត ធម្មតិ

[៦៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុបានដាច់ភាវនាជំនុំ ឡាយដឹងក្នុង
 កិក្ខុស្មារតីមិនដឹងខ្លួន សិលាភក្ខី ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះក្រេបស្មារតី
 មិនដឹងខ្លួន កំពុងសិលាភក្ខី អសុចំកិយានពេញដោយយល់សប្តិ សេនា-
 សនៈក៏ច្រឡំដោយអសុចំ ។ កាលនោះ ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះ
 អាណន្តជំនាន់កាយុជាបច្ចុប្បន្នសមណៈ^(១) ទ្រង់តុម្រង់លើទៅកាន់សេនាសន-
 ចារិក ហើយទស្សន៍សេនាសនៈច្រឡំដោយអសុចំ លុះទស្សន៍
 ច្បាស់គឺត្រាស់ហៅព្រះអាណន្តជំនាន់កាយុមកថា៖ ខ្ញាលអាណន្ត សេនាសនៈ
 នេះច្រឡំដោយភក្ខី ។ អាណន្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ក្នុងរាជនេះ ពួកភិក្ខុបានដាច់ភាវនាជំនុំ ឡាយដឹងក្នុង កិក្ខុស្មារតីមិន
 ដឹងខ្លួនហើយសិលាភក្ខី ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ ក្រេបស្មារតីមិនដឹងខ្លួន
 កំពុងសិលាភក្ខី អសុចំកិយានពេញដោយយល់សប្តិ បពិត្រព្រះមាន
 ព្រះភាគ សេនាសនៈនោះច្រឡំដោយអសុចំ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ខ្ញាលអាណន្ត យ៉ាងហ្នឹងហើយ ខ្ញាលអាណន្ត យ៉ាងហ្នឹងហើយ
 ខ្ញាលអាណន្ត ព្រោះភិក្ខុទាំងនោះក្រេបស្មារតីមិនដឹងខ្លួន បានជាផេក
 លក់ទៅ អសុចំកិយានពេញដោយយល់សប្តិ ខ្ញាលអាណន្ត ពួកភិក្ខុណា
 សិលាភក្ខីប្រាប់ដឹងខ្លួនហើយផេកលក់ទៅ អសុចំបេសភិក្ខុទាំងនោះមិន
 ប្រាសពេញទេ ខ្ញាលអាណន្ត ម្យ៉ាងទៀត ពួកភិក្ខុណាជាបុប្ផដ្ឋន៍មិន

១ ឯសមណៈនេះតាមប្រយោជន៍ ។

ការមេស្ស វិភាគ តេស៍ អស្មិ ឧ មុច្ចតិ អដ្ឋា-
 ធមេតិ អាណន្ត អនុវត្តនា យំ អរហតោ អស្មិ
 មុច្ចយ្យតិ ។ អថតោ ភគវា ឯតស្មិ ធិនា ឯ ឯតស្មិ
 បត្តនា ធម្មំ កថំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តសិ ឥនា ហំ
 ភិក្ខុវេ អាណន្ត បញ្ជាសមណោ ឯ សេនាសនា ចារិតំ មា-
 ហិណ្ឌូ ធម្មំ អន្តសំ សេនាសនំ អស្មិ ឯ បត្តិតំ ធិន្តរា
 អាណន្តំ អាមន្តសិ តិមេតិ អាណន្ត សេនាសនំ មត្តិ-
 តន្តិ ឯតស្មិ កន្ត ភិក្ខុ បណ្ឌិតា ឯ កោដិ ឯ កុញ្ញត្តា
 មុច្ចស្សតិ អសម្មជាតា ធិន្តំ ឧត្តមន្តំ តេសំ មុច្ចស្ស-
 តិ ឯ អសម្មជាតា ធិន្តំ ឧត្តមន្តំ ឯ សុបិនន្ត ឯ
 អស្មិ មុច្ចតិ ឯ យំ ឯ ភគវា សេនាសនំ អស្មិ ឯ
 មត្តិតន្តំ ឯ ឯតស្មិ អាណន្ត ឯ ឯតស្មិ អាណន្ត មុច្ចតិ ហិ
 អាណន្ត តេសំ មុច្ចស្សតិ ឯ អសម្មជាតា ធិន្តំ ឧត្ត-
 មន្តំ ឯ សុបិនន្ត អស្មិ យេ តេ អាណន្ត ភិក្ខុ
 ឧបដ្ឋិតស្សតិ សម្មជាតា ធិន្តំ ឧត្តមន្តំ តេសំ អស្មិ
 ឯ មុច្ចតិ យេ ឯ តេ អាណន្ត មុច្ចស្សតិ ការមេស្ស វិភាគ

ត្រឡាតម្រេក ក្នុងកម្រិតនៃឡាយ អស្មិ ឯ បណ្ឌិតុក្កុដានិមិទ្ធិយាត
 ចេញវិសេ ម្នាលអាណន្ត ឯ ភាគវា អស្មិ ឯ បណ្ឌិតុក្កុដានិមិទ្ធិយាត ចេញវិសេ
 មិទ្ធិសមេហេតុ មិទ្ធិសមេហេតុ ។ ព្រោះវិសេនេះ ដំណើរនេះ ព្រម
 បានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកា ហើយគ្រាន់ហៅពួកភិក្ខុមកក្នុងពេលនោះថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភវាភគវា អាណន្ត ឯ បញ្ជាសមណោ ដើរទៅកាន់
 រស្មី ព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកានេះ បានឃើញសេនាសនៈ ប្រឡាក់ដោយអស្មិ
 លុះឃើញហើយក៏ហៅអាណន្តមកសួរថា ម្នាលអាណន្ត សេនាសនៈនេះ
 ប្រឡាក់ដោយអស្មិ អាណន្តឆ្លើយថា បតិទ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងពេល
 នេះ ពួកភិក្ខុបានទាន់កាលទាំងឡាយដ៏ទុក្ខមហិមេហេតុ ក្នុងស្មារតីមិទ្ធិនៃ
 រស្មី ដេកលក់ទៅ ភាសាបើភិក្ខុទាំងនោះក្រេបស្មារតីមិទ្ធិនៃ កំពុងដេកលក់
 អស្មិ ឯ បញ្ជាសមណោ ដោយយល់ស្មិ បតិទ្រព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកា សេនាសនៈ
 នោះប្រឡាក់ដោយអស្មិ ភវាភគវា ពេលថា ម្នាលអាណន្ត យ៉ាងណា
 ហើយ ម្នាលអាណន្ត យ៉ាងណា ហើយ ម្នាលអាណន្ត ព្រោះវិសេនោះ
 ក្រេបស្មារតីមិទ្ធិនៃ បានដាច់កលក់ទៅ អស្មិ ឯ បញ្ជាសមណោ ដោយយល់
 ស្មិ ម្នាលអាណន្ត ភិក្ខុទាំងឡាយ ណាដ៏កលក់ស្មារតីមិទ្ធិនៃ ហើយ
 ដេកលក់ទៅ អស្មិ ឯ បញ្ជាសមណោ ដោយយល់ស្មិ ម្នាលអាណន្ត ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកភិក្ខុណា ជាបុព្វជនវិមោ ត្រឡាតម្រេក ក្នុងកម្រិតនៃឡាយ

វិហារប្បទានៈ ការប្រគល់អនុញ្ញាតនិស្សិទ្ធិ (សំរាប់ប្រាប់អង្គុយ)

ភេស អសុចិ ឧ ឌុច្ឆតិ អន្តរាមតំ អាណន្ត អនាគា-
 សោ យំ អរហនោ អសុចិ ឌុច្ឆយ្យាតិ ។ បញ្ចមេ
 ភិក្ខុវេ អាណិណំ ឌុច្ឆស្សតិស្ស អសម្បជានស្ស ចិន្ទុ
 ឌុច្ឆមតោ ឌុច្ឆំ សុបតិ ឌុច្ឆំ បដិពុជ្ឈតិ ចាបតំ
 សុបិណំ បស្សតិ ទេវតា ឧ រក្ខន្តិ អសុចិ ឌុច្ឆតិ វេទ
 ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ច អាណិណំ ឌុច្ឆស្សតិស្ស អសម្បជាន-
 ឧស្ស ចិន្ទុ ឌុច្ឆមតោ ។ បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ អាណិសំសា
 ឧបដ្ឋិតស្សតិស្ស សម្បជានស្ស ចិន្ទុ ឌុច្ឆមតោ សុទំ
 សុបតិ សុទំ បដិពុជ្ឈតិ ឧ ចាបតំ សុបិណំ បស្សតិ
 ទេវតា រក្ខន្តិ អសុចិ ឧ ឌុច្ឆតិ វេទ ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
 អាណិសំសា ឧបដ្ឋិតស្សតិស្ស សម្បជានស្ស ចិន្ទុ ឌុច្ឆ-
 មតោ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ កាយកុត្តិយា ចិវកុត្តិ-
 យា សេនាសនកុត្តិយា ចិសីនន្តិ ។ ភេទ ទោ បទ
 សមាយន អតិច្ឆតំ ចិសីននំ ឧ សត្វំ សេនា-
 សនំ គោបេតិ ។ ភកវតោ វតមន្តំ អាហោចេសុំ ។
 អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ យាវមហាន្តំ បច្ឆត្តាណំ អាភត្តតិ
 តាវមហាន្តំ បច្ឆត្តាណំ តាកុត្តិ ។

អសុចិរបស់ពួកភិក្ខុនោះក៏មិនយូរគេចេញថែ ហួសគោនុ ឯពាក្យថា
 អសុចិរបស់ព្រះអរហន្ត្ត្រាយានោះ មិនសមហេតុ មិនសមផលទេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសរបស់ភិក្ខុរួចស្មារតីមិនដឹងខ្លួនដេកលក់ទៅ
 នេះ មាន៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុនោះលក់សំបុក ១ ភ្លាក់សំបុក ១ ឃើញ
 សុបិនកាត្រក់ ១ ទៅតាមនាក្យ ១ អសុចិយូរគេចេញ ១ ហួសភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ទោសរបស់ភិក្ខុរួចស្មារតីមិនដឹងខ្លួនហើយដេកលក់ទៅមាន ៥
 យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាទិសនិរូបរបស់ភិក្ខុដែលបានដកលក់
 ស្មារតីភ្ជាប់ដឹងខ្លួនហើយដេកលក់ទៅនេះមាន៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុនោះដកលក់
 ស្រួល ១ ភ្លាក់ស្រួល ១ មិនឃើញសុបិនកាត្រក់ ១ ទៅតាក្យ ១ អសុចិ
 មិនយូរគេចេញ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាទិសនិរូបរបស់ភិក្ខុបានដកលក់ស្មារ-
 តីភ្ជាប់ដឹងខ្លួនហើយដេកលក់ទៅមាន៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ គឺជាអនុញ្ញាតនិស្សិទ្ធិៈ (សំរាប់ប្រាប់អង្គុយ) ដើម្បីរក្សាកាយ
 ដើម្បីរក្សាចីវរ ដើម្បីរក្សាសេនាសនៈ ។ សម័យនោះឯង ចិសីននៈតូច
 រោគ រក្សាសេនាសនៈទាំងអស់មិនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរសេចក្តីខ្លះ
 ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុចង់បានកម្រៃលក់បំប៉ុន្មាន គឺជាអនុញ្ញាតនិស្សិទ្ធិៈ បំប៉ុន្មាន ។

(៦៣) ភេទ ទោ ចទ សមយេន អាយស្មតោ
 ភានន្ទស្ស ឧបជ្ឈាយស្ស អាយស្មតោ វេលជ្ជសីសស្ស
 ឥល្ហកត្តាពាណោ ហោតិ ។ វស្ស លសីកាយ ចីវរាជ
 កាយេ លក្ខន្តិ ។ តាជំ ភិក្ខុ ឧទកេន ភេមត្វា
 ភេមត្វា អបក្ខន្ធក្ខន្ធ ។ អថទោ ភកវា សេយាសទចារិកំ
 អាហិណ្ណោ ភេ ភិក្ខុ តាជំ ចីវរាជ ឧទកេន ភេ-
 មត្វា ភេមត្វា អបក្ខន្ធក្ខន្ធ និស្វាន យេន ភេ ភិក្ខុ
 ភេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភេ ភិក្ខុ ឯតទរាវច កំ
 ឥមស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុយោ អាពាណោតិ ។ ឥមស្ស កន្ថ
 អាយស្មតោ ឥល្ហកត្តាពាណោ លសីកាយ ចីវរាជ
 កាយេ លក្ខន្តិ តាជំ មយំ ឧទកេន ភេមត្វា ភេមត្វា
 អបក្ខន្ធកាតិ ។ អថទោ ភកវា ឯតស្មី ចិណោន ឯតស្មី
 បករណោ នធិ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជំ ចាមិ
 ភិក្ខុវេ យស្ស កណ្ណំ វា ចិណ្ណកា វា អស្សនេ វា
 ឥល្ហកត្តា វា អាពាណោ កណ្ណបដិច្ឆានិច្ឆិ ។

(៦៤) អថទោ វិសាទា មិការមាតា ឥទ្ធមុញ្ញនោលំ
 អាណាយ យេន ភកវា ភេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

(៦៣) សម័យនោះដឹង ព្រះវេលជ្ជសីសៈជំទាទក្សេន មជ្ឈិម
 របស់ព្រះអាទន្ទជំទាទក្សេនក៏ចូលរួម ។ ចីវរាជិទ្យាយរបស់ព្រះវេលជ្ជ-
 សីសៈនោះជាប់ស្តុកនឹងកាយដោយទឹកអិល ។ ពួកភិក្ខុយកទឹកទៅផ្សែម
 ចីវរាជនោះឱ្យជោកហើយទើបបកចេញបាន ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិក ទ្រង់ទតឃើញភិក្ខុចាំនិរោ
 កំពុនិយកទឹកទៅផ្សែមចីវរាជនោះឱ្យជោកហើយបកចេញ ក៏ទ្រង់ពុទ្ធដំ-
 ណើរចូលទៅកាន់សណ្តាប់ភិក្ខុចាំនិរោ លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់ទា
 ព្រះពុទ្ធដំណែននឹងភិក្ខុចាំនិរោជា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិរោយ ភិក្ខុនេះមាន
 អាពាធផ្លូវម្តេច ។ ភិក្ខុចាំនិរោគ្រាបង្គំចូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 លោកដ៏ទានអាយុនេះក៏ចូលរួម ចីវរាជិទ្យាយជាប់ស្តុកនឹងកាយដោយ
 ទឹកអិល យើងខ្ញុំចាំនិរោយយកទឹកមកផ្សែមចីវរាជនោះឱ្យជោកហើយ
 បកចេញ ។ ព្រោះនិរោនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏ទានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើ
 ធម្មិកដោយគ្រាសំហៅពួកភិក្ខុមកក្នុងពលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិរោយ
 ភិក្ខុណាមានអាពាធ គឺគមបូរោស័ក្តិ បូសគូចក្តិ ចីវរាជក្តិ បូសឯក្តិ
 គឺជាគណនេញ្ញាតសំពត់សម្រាប់គ្របកម (ជាដើម) ដល់ភិក្ខុនោះ ។

(៦៤) គ្រានោះ ទានិវិសាទាមិការមាតាទាំងយកសំពត់សម្រាប់
 ពួកមុខចូលទៅកាន់សណ្តាប់ព្រះដ៏ទានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ

កតវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ វិសិទ្ធិ ។ ឯកមន្តំ វិ-
 សិទ្ធិ ទោ វិសាទា មិការមាតា កតវន្តំ ឯកមន្តំ វិ-
 ចង្កុណ្ណាតុ មេ កន្តេ មុទបុញ្ញាទោលំ យំ មម អស្ស
 ជិយរត្តំ ហិកាយ សុទាយាតិ ។ មង្កុណ្ណាសិ កតវ
 មុទបុញ្ញាទោលំ ។ អដទោ កតវ វិសាទំ មិការមាតា
 មង្កុណ្ណា កតាយ សន្តស្សសិ សមាធមសិ សមុត្ត-
 វេសិ សម្មហំសេសិ ។ អដទោ វិសាទា មិការមាតា
 កតវតា មង្កុណ្ណា កតាយ សន្តស្សសិ សមាធមិកា
 សមុត្តវេសិ សម្មហំសិកា ទុដ្ឋាយសតា កតវន្តំ អ-
 ភិវាទេត្វា អនត្តិលំ តត្វា បញ្ញាបិ ។ អដទោ កតវ
 ឯកមន្តំ វិសិទ្ធិ ឯកមន្តំ ឯកមន្តំ ឯកមន្តំ កតវន្តំ កតវ
 កតវន្តំ អនុជាតាមិ កតវន្តំ មុទបុញ្ញាទោលន្តិ ។

(៦៥) តេន ទោ បទ សមយេន រោថោ មណ្ឌ
 អាយស្មតោ អាណន្តស្ស សហាយោ ហោតិ ។ រោជស្ស
 មល្លស្ស ទោមបិលោតិកា អាយស្មតោ អាណន្តស្ស
 ហោតិ វិសិទ្ធិ ហោតិ ។ អាយស្មតោ ច អាណន្តស្ស

ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគប្រដាប់ដ៏សមគួរ ។ លុះនាវិសាទាមិកា-
 រមាភាគប្រដាប់ដ៏សមគួរហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថ្វាយ
 បង្គំព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គទ្រង់ទទួលសំពត់សម្រាប់ជូនមុខរបស់
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខអស់ពាលជាអង្វែង ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏បានទទួលសំពត់សម្រាប់ជូនមុខ(នោះ) ។ វេលានោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាវិសាទាមិការមាតាឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យ
 កាន់យកតាម ឲ្យកាចហោន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ។ ឯនាវិសាទា
 មិការមាតាកាលវេលាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យ
 កាន់យកតាម ឲ្យកាចហោន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រាប
 បាតភាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទេស្យណ(១) ហើយច្រៀស
 ចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើ
 ធម្មិកថាហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 គឺជាធម្មបទដ្ឋកថាសំពត់សម្រាប់ជូនមុខ ។

(៦៥) សម័យនោះឯង មល្លក្សត្រិយ្យារាជៈជាសិទ្ធិប្រាសាទរបស់ព្រះ
 ភាគទុដ្ឋីមានអាយុ ។ មល្លក្សត្រិយ្យារាជៈ (នោះ) បានទុកដាក់សំពត់
 សម្រាប់លើកវេលាព្រះភាគទុដ្ឋីមានអាយុ ។ ឯព្រះភាគទុដ្ឋីមានអាយុ

១ ដើរវិសាទាស្តី ។

ទោមបិលោតិកាយ អន្តោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
 អាហោចេស្សំ ។ អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ បញ្ចហន្ត្រេហិ សមម្ពា-
 តតស្ស វិស្សាសំ កហោតុំ សន្និដ្ឋោ ច ហោតិ សម្ពុត្តោ
 ច អាសម្ពិទ្ធា ច ជីវតិ ច ជាបាតិ ច កហិភេ មេ
 អត្តមនោ កវិស្សតិភិ អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ ឥមេហិ បញ្ច-
 ហន្ត្រេហិ សមម្ពាតតស្ស វិស្សាសំ កហោតុត្ថំ ។

[៦៦] កេន ទោ ចន សមយេន ភិក្ខុនំ បរិបុណ្ណំ
 ហោតិ តិច័វំ អន្តោ ច ហោតិ បរិស្សារោហិយំ បរិកា
 ហិយំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេស្សំ ។ អនុជាបាមិ
 ភិក្ខុវេ បរិក្ខារោលន្តិ^(១) ។ អថទោ ភិក្ខុនំ ឯតមហោសិ
 យានិ តានិ ភគវតោ អនុញ្ញាតានិ តិច័វន្តិ ក វស្សិកា-
 សាដិកាតិ ក និសីទនន្តិ ក បច្ចុត្តរណន្តិ ក កណ្តា-
 បដិប្បាដិកិ ក មុទុប្បញ្ញោលោលន្តិ^(២) ក បរិក្ខារោលន្តិ ក

១ ។ បរិក្ខារោលន្តិ ។ ២ មុទុប្បញ្ញោលន្តិ ។

តិក្រិកាវនិសំពតសម្បកាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្លះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ក្រាស់ថា ខ្ញាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គប្បីធានាសុខភ័យកាន់យកដោយសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាលរបស់មិត្តប្រកប
 ដោយអង្គ៤ គឺ មិត្តដែលគ្រាន់តែបានឃើញខ្លាម្តងមួយគ្រា មិត្តដែល
 ស្ម័គ្រស្មាលនឹងគ្នាទាំងមូល មិត្តដែលបាននិយាយបើកទោសគ្នាកាមក្រូ
 កា មិត្តនោះមានជីវិតរស់នៅ មិត្តដឹងថា បើគាត់អញ្ញាកាន់យកកុ
 ណាមួយហើយ មិត្តនោះមានសេចក្តីត្រេកអរ ខ្ញាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គប្បីធានាសុខភ័យកាន់យកដោយសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាលរបស់មិត្តប្រកប
 ដោយអង្គទាំង៤ នេះបាទ ។

[៦៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានវិក្រចិវិបរិបូណិហើយ កែត្រូ
 ការដោយសំពត់ក្រៃលីងផង ដោយបង់បាត្រផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ក្រាស់ថា
 ខ្ញាលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីធានាសុខភ័យកាន់យក ។ គុណសម្បត្តិ
 ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា សំពត់ទាំងឡាយណា គឺ វិក្រចិវិក្តី
 សំពត់សម្រាប់បូកទឹកភ្លៀងក្តី សំពត់សម្រាប់ប្រាប់អង្គុយក្តី សំពត់ក្រាប
 ក្តី សំពត់សម្រាប់ប្រកបក្តី សំពត់សម្រាប់ផ្ទុកមុខក្តី សំពត់បរិក្ខារក្តី
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ សំពត់ទាំងអស់នោះតើយើង

សព្វាធិ តាធិ អធិដ្ឋានព្វាធិ ទុ ទោ ទុណាហុ វិកាយ្យេ-
 តព្វាធិតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជា-
 យមិ ភិក្ខុវេ តិចិវ អធិដ្ឋានុំ ឈ វិកាយ្យេតុំ វស្សិកសា-
 ដិកំ វស្សាធំ ធាតុម្មាសំ អធិដ្ឋានុំ តតោ បវ វិកាយ្យេតុំ
 ធិសីនធំ អធិដ្ឋានុំ ឈ វិកាយ្យេតុំ បទុត្តរណំ អធិដ្ឋានុំ
 ឈ វិកាយ្យេតុំ កណ្តុបដិដ្ឋានិ យាវ អាពាណ អធិដ្ឋានុំ
 តតោ បវ វិកាយ្យេតុំ មុទបុញ្ញនចោលំ អធិដ្ឋានុំ ឈ
 វិកាយ្យេតុំ បរិក្ខារចោលំ អធិដ្ឋានុំ ឈ វិកាយ្យេតុំ ឆិ ។ អថ-
 ទោ ភិក្ខុវេ ឯតនាយាសំ កំត្តតំ បច្ចិមំ ទុ ទោ ចិវ
 វិកាយ្យេតព្វុធំ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជា-
 យមិ ភិក្ខុវេ អាណាមន អដ្ឋង្គសំ សុតតត្តុលេច ចតុ-
 វង្គលវិភ្លតំ បច្ចិមំ ចិវ វិកាយ្យេតុធំ ។ ភេទ ទោ ចន សម-
 យេន អាឃស្មតោ មហាតស្សបស្ស ចំសុត្តលំក-
 តោ^(១) តុកោ ហោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោ-
 ចេសុំ ។ អនុជាយមិ ភិក្ខុវេ សុត្តល្ងំ កាតុធំ ។

១ ១. ចំសុត្តលកោ ។

ស្រុអធិដ្ឋានបុគ្គលិកបុគ្គល ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគតអ-
 នុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអធិដ្ឋានវិចិត្រិកមិទ្ធិវិកាយ្យេ ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់សម្រាប់ដ្ឋិត
 ចំកក្រើនសសំ ៤ ខែនៃថ្ងៃក្រើន គម្ពីកាល ៤ ខែនោះទៅត្រូវវិកាយ្យេ
 ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់សម្រាប់ប្រាប់អង្គុយមិទ្ធិវិកាយ្យេ ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់
 កម្រាលមិទ្ធិវិកាយ្យេ ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់សម្រាប់ត្របកមកំណត់ត្រឹមមាន
 ភាណ ឬសអំពីភាណនោះទៅត្រូវវិកាយ្យេ ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់សម្រាប់
 ជូកមុខមិទ្ធិវិកាយ្យេ ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់បិក្ខុវេមិទ្ធិវិកាយ្យេ ។ ភ្នំពេល
 នោះ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រូវវិចិត្រិកថា ឧហ្មំ ចិវយ៉ាងគូបបំផុតត្រឹមមិទ្ធិ
 ណាដើមត្រូវវិកាយ្យេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ
 ភិក្ខុវិកាយ្យេចិវយ៉ាងគូបបំផុតចេញយេត្រឹមដល់បំ ទទឹងត្រឹម៤ប្រាប់ ដោយ
 ធ្លាប់ត្រៃសុត ។ សម័យនោះឯង ព្រះកស្សបដ៏មានអាយុជាអ្នកធ្វើសេចក្តី
 គោរពភ្នំសំពត់បង្គំកូល^(១) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើចិវឲ្យសៅហ្មងដោយចេស (គំរូវិញ្ញាណវិញ្ញាណ) ។

១ អនុញ្ញាត ថា ព្រះមហាកស្សបលោកជាអ្នកគោរពភ្នំការិចិវបង្គំកូលភ្នំកន្លែងដែល
 ត្រាត្រា ។

វិកាល្លោក យោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាណោចសុំ ។
 អនុជាយាមិ ភិក្ខុវេ វិកាល្លោកំ ទុក្ខវិគុណំ ។ សុត្តា ខុស្តិវិ-
 យន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាណោចសុំ ។ អនុជាយាមិ
 ភិក្ខុវេ អនុវាតំ បរិកណ្ណំ អាណោចនុណ្ហំ ។ តេជ ទោ
 បទ សមយេន សង្កាដិយា ចត្តា លុទ្ធន្តិ ។ ភគវតោ
 ឯតមត្តំ អាណោចសុំ ។ អនុជាយាមិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋបទតំ
 កាកុណ្ណំ ។

[២៧] តេជ ទោ បទ សមយេន អត្តាតស្ស ភិក្ខុ-
 លោ ចិវេ ភវិយមាទេ សត្វំ ជិន្នតំ ទច្ចហោតិ ។ ភគវ-
 តោ ឯតមត្តំ អាណោចសុំ ។ អនុជាយាមិ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ជិន្ន-
 កាដិ ឯតំ អដ្ឋបទន្តិ ។ ទ្វេ ជិន្នកាដិ ឯតំ អដ្ឋបទតំ
 ទច្ចហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាណោចសុំ ។

ចិវេ មានជាយមិទស្សីតា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គច្រងំត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុបំណិទ្ធក្រម ភថាគ
 អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុវេចិវេវដែលមានជាយមិទស្សីតា (គិតាត់ជាយដែលវែង
 ជាងគេចេញ) ។ សវេសអំបោះបំណិទ្ធក្រមក៏ចេះតែសាត់ចេញ ។
 ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គច្រងំ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុបំណិទ្ធក្រម ភថាគអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុលើកទ្រូង (គិប៉ះ)
 អនុវាតន៍ខ្លួននឹងអនុវាតនាងពោះ ។ សម័យនោះឯង ដាច់បំណិទ្ធក្រមខៃ
 សន្សំដាច់ចេញពីគ្នា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គច្រងំត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុបំណិទ្ធក្រម ភថាគ
 អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុធ្វើដូរឱ្យមានសណ្ឋានដូចជាត្រឡប់ត្រង្គី ។

[២៧] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុកំពុងធ្វើចិវេ (ឱ្យ) ភិក្ខុទ្រូប
 លុះភិក្ខុកាត់ចិវេបំណិទ្ធក្រមខៃហើយក៏មិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំ
 ទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គច្រងំត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុបំណិទ្ធក្រម ភថាគអនុញ្ញាតឱ្យកាត់តែចិវេពីរ ចិវេមួយមិនបាច់
 កាត់ក៏បាទ ។ ដល់កាត់ចិវេពីរ ចិវេមួយមិនកាត់ក៏ទៅតែមិនគ្រប់
 គ្រាន់ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

អនុជាតាម កិក្ខុវេ ទ្វេ អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ ។
 ទ្វេ អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ ឧប្បហោតិ ។ ភក្កវេ
 ឯក អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ អនុជាតាម កិក្ខុវេ អនុជាតាម
 អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ សព្វ អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ យោ
 ជាយេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[៦៨] តេន ទោ បន សមយេន អញ្ញាតស្ស
 កិក្ខុវេ ពហុ ជីវិត ឧប្បន្ន ហោតិ ។ សោ ច តំ ជី-
 វិត មាតាបិតុនិ នាគុតាមោ ហោតិ ។ ភក្កវេ ឯក
 អង្គ អង្គ ១១ ឯក មាតាបិតុនិ ទោ កិក្ខុវេ ឯក
 អង្គ តំ វិនយុតិ^(១) អនុជាតាម កិក្ខុវេ មាតាបិតុនិ
 នាគុ ឯ ០ កិក្ខុវេ សទ្ធានេយ្យ វិនិច្ឆេតតត្ថំ យោ វិនិ-
 ចានេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[៦៩] តេន ទោ បន សមយេន អញ្ញាតេន កិក្ខុ-
 វេ ពហុ ជីវិត ជីវិត វិជ្ជា សន្តត្តេន តាម បិណ្ឌាយ
 ចារិសំ ។ ចោរ តំ ជីវិត អវិហរិស្ស ។ សោ កិក្ខុ

១ វិនយុតិ ។

[ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុវេ ឧប្បន្ន ឧប្បហោតិ ។ ភក្កវេ ឯក អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ អនុជាតាម កិក្ខុវេ អនុជាតាម អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ សព្វ អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ យោ ជាយេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុវេ ឧប្បន្ន ឧប្បហោតិ ។ ភក្កវេ ឯក អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ អនុជាតាម កិក្ខុវេ អនុជាតាម អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ សព្វ អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ យោ ជាយេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[៦៨] សមយេនោ ឯនិ ចីវរេកិក្ខុវេ ចីវរេកិក្ខុវេ ចីវរេកិក្ខុវេ ។
 ឯកិក្ខុវេ ឯនិ ចីវរេកិក្ខុវេ ចីវរេកិក្ខុវេ ចីវរេកិក្ខុវេ ។ ភក្កវេ ឯក អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ អនុជាតាម កិក្ខុវេ អនុជាតាម អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ សព្វ អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ យោ ជាយេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[៦៩] សមយេនោ ឯនិ កិក្ខុវេ ឯនិ កិក្ខុវេ ឯនិ កិក្ខុវេ ។ ភក្កវេ ឯក អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ អនុជាតាម កិក្ខុវេ អនុជាតាម អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ សព្វ អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ យោ ជាយេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[៦៩] សមយេនោ ឯនិ កិក្ខុវេ ឯនិ កិក្ខុវេ ឯនិ កិក្ខុវេ ។ ភក្កវេ ឯក អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ អនុជាតាម កិក្ខុវេ អនុជាតាម អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ សព្វ អង្គ ១១ ឯក ជំនួញ យោ ជាយេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

ទុក្ខោលោ ហោតិ លូទច័រោត ។ កិក្ខុ វរោហាសុ
 ក៏ស្ស ភ្នំ ទុក្ខោលោ លូទច័រោត ។ ឥតាហំ អាវុសោ
 អន្តរោ ធីរំ ធិត្តំមិត្តា សន្តរុត្តរោ តាមំ មិណ្ណាយ ចា-
 វិសំ ចោក តំ ធីរំ អវហាសុ តេយហំ ទុក្ខោលោ លូ-
 ទច័រោត ។ ភតវតោ ឯតមភ្នំ អាហោសេសុ ។ ឆ កិក្ខុ-
 វេ សន្តរុត្តរោ តាមោ ចរិសំតោ យោ ចរិសេយ្យ អា-
 បត្តិ ទុក្ខោស្សតិ ។ តេន ចោ បទ សមយេន អា-
 យស្មា អាចោ អសតិយា សន្តរុត្តរោ តាមំ មិណ្ណា-
 យ ចារិសំ ។ កិក្ខុ អាយស្មន្តំ អាទន្តំ ឯតទរិកិច្ចំ
 ធនុ អាវុសោ អាទន្ត ភតវតោ ចញ្ញត្តំ ឆ សន្តរុត្តរោ
 តាមោ ចរិសំតោតិ ក៏ស្ស ភ្នំ អាវុសោ សន្តរុត្តរោ
 តាមំ ចរិដ្ឋោតិ ។ សន្តំ អាវុសោ ភតវតោ ចញ្ញត្តំ ឆ
 សន្តរុត្តរោ តាមោ ចរិសំតោតិ អមិចាហំ អាវុសោ
 អសតិយា ចរិដ្ឋោតិ ។ ភតវតោ ឯតមភ្នំ អាហោសេសុ ។

បានចរិសេស្ស ។ ពួកកិក្ខុមិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុអ្វី
 ក៏អ្នកមានសំនាត់ក្រក់ មានចរិសេស្ស ។ កិក្ខុនារមិយាយនឹងកិក្ខុផង
 គ្នាថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំទុកចរិក្ខុក្នុងគន្លងនេះ ហើយមានតែស្សន៍នឹង
 ឡើងសន្លឹះចូលទៅស្រុកដើម្បីមិណ្ណបុត ពួកចោរលួចយកចរិសេស្សទៅ
 ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសំនាត់ក្រក់ មានចរិសេស្ស ។
 ពួកកិក្ខុក្រាបចង្អុលសេចក្តីទុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមានតែស្សន៍នឹងឡើងសន្លឹះមិនត្រូវចូល
 ទៅស្រុកទេ ក៏គុណចូលទៅ ត្រូវកាបក្តីទុក្ខផង ។ សម័យនោះឯង ព្រះ
 អាទន្តជំនាន់អាយុ មានតែស្សន៍នឹងឡើងសន្លឹះចូលទៅស្រុកដើម្បីមិណ្ណ-
 បុតដោយរក្ខតស្មារតី ។ ពួកកិក្ខុបាននិយាយដូច្នោះ ទ្រង់ព្រះអាទន្ត
 ជំនាន់អាយុថា ម្ចាស់អាវុសោ អាទន្ត ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា
 កិក្ខុមានតែស្សន៍នឹងឡើងសន្លឹះ មិនត្រូវចូលទៅស្រុក មិនមែនទេឬ
 ម្ចាស់អាវុសោ ចុះហេតុអ្វីបានជាអ្នកមានតែស្សន៍នឹងឡើងសន្លឹះចូលទៅ
 ស្រុក ។ ព្រះអាទន្តឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់
 បញ្ញត្តសិកាបទថា កិក្ខុមានតែស្សន៍នឹងឡើងសន្លឹះមិនត្រូវចូលទៅស្រុក
 ទេ ក៏ពិនិមេនហើយ ម្ចាស់អាវុសោ តែជាខ្ញុំចូលទៅហើយដោយរក្ខត
 ស្មារតី ។ ពួកកិក្ខុក្រាបចង្អុលសេចក្តីទុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

អដ្ឋោ ភគវា ឯតស្មី ធិតានេ ឯតស្មី បតិកាលោ ធម្មំ តតថ
 កត្វា ភិក្ខុ អាមាទ្តសំ បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ បច្ចយា សង្ឃាដិ-
 យា ធិត្តោចាយ តិលាទោ វា ហោតិ វស្សិតសាដ្ឋេតំ វា
 ហោតិ ធិតិចារំ តត្ថំ វា ហោតិ អត្តន្ទុកុត្តិវិហារេ វា
 ហោតិ អត្តតតបិដំ វា ហោតិ ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ច បច្ចយា សង្ឃាដិយា ធិត្តោចាយ ។ បញ្ចមេ
 ភិក្ខុវេ បច្ចយា ឧត្តរាសាដ្ឋស្ស ធិត្តោចាយ តិលាទោ
 វា ហោតិ វស្សិតសាដ្ឋេតំ វា ហោតិ ធិតិចារំ តត្ថំ វា
 ហោតិ អត្តន្ទុកុត្តិវិហារេ វា ហោតិ អត្តតតបិដំ វា
 ហោតិ ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ច បច្ចយា ឧត្តរាសាដ្ឋស្ស
 ធិត្តោចាយ ។ បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ បច្ចយា អត្តរាសាដ្ឋស្ស
 ធិត្តោចាយ តិលាទោ វា ហោតិ វស្សិតសាដ្ឋេតំ វា
 ហោតិ ធិតិចារំ តត្ថំ វា ហោតិ អត្តន្ទុកុត្តិវិហារេ វា
 ហោតិ អត្តតតបិដំ វា ហោតិ ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
 បច្ចយា អត្តរាសាដ្ឋស្ស ធិត្តោចាយ ។ បញ្ចមេ ភិក្ខុ-
 វេ បច្ចយា វស្សិតសាដិកាយ ធិត្តោចាយ តិលាទោ វា
 ហោតិ ធិស្សីមំ តត្ថំ វា ហោតិ ធិតិចារំ តត្ថំ វា ហោតិ

ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះជំនាន់ព្រះកាន់ទ្រង់ធ្វើធម្មកថា
 ហើយព្រះសំហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ឯហេតុនូវទុកដាក់ស្បៀងនិទាន ៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុមានជម្ងឺ មានកំណត់
 ដោយផ្លូវភ្លៀង ៤ ១ ភិក្ខុទៅកាន់ព្រៃយស្សីនិទាន ១ វិហារមាន
 ការរក្សាទារម៉ាម្លូ ១ ភិក្ខុបានក្រាលកបិទហើយ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ហេតុទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាហេតុនូវទុកដាក់ស្បៀងនិទាន ៧ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ឯហេតុនូវទុកដាក់ស្បៀងនិទាន ៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុ
 មានជម្ងឺ មានកំណត់ដោយផ្លូវភ្លៀង ៤ ១ ភិក្ខុទៅកាន់ព្រៃយស្សី
 និទាន ១ វិហារមានការរក្សាទារម៉ាម្លូ ១ ភិក្ខុបានក្រាលកបិទហើយ ១
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាហេតុនូវទុកដាក់ស្បៀង
 និទាន ៧ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯហេតុនូវទុកដាក់ស្បៀងនិទាន ៥
 យ៉ាង គឺ ភិក្ខុមានជម្ងឺ មានកំណត់ដោយផ្លូវភ្លៀង ៤ ១ ភិក្ខុទៅ
 កាន់ព្រៃយស្សីនិទាន ១ វិហារមានការរក្សាទារម៉ាម្លូ ១ ភិក្ខុបាន
 ក្រាលកបិទហើយ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង ៥ យ៉ាងនេះ
 ឯង ជាហេតុនូវទុកដាក់ស្បៀងនិទាន ៧ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯហេតុ
 នូវទុកដាក់ស្បៀងនិទាន ៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១
 ភិក្ខុទៅកាន់ព្រៃយស្សីនិទាន ១ ភិក្ខុទៅកាន់ព្រៃយស្សីនិទាន ១

អត្តន្ទុកុត្តិវិហារោ វា ហោតិ វស្សុកសាដិកោ អតតា
វា ហោតិ វិប្បកតា វា ឥមេ ទោ កិក្ខុវេ បញ្ច
បច្ចយា វស្សុកសាដិកាយ ធិត្តោនាយាតិ ។

(៧០) តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ កិក្ខុ
ឯកោ វស្សុ វសិ ។ តត្ថ មទុស្សា សធម្មស្ស ទេមាតិ
ចីវរាធិ អនិសុ ។ អថទោ តស្ស កិក្ខុលោ ឯតនហោ-
សិ ភកវតា បញ្ញត្តំ ចតុវគ្គោ បច្ចិមោ សធម្មតិ អហន្ទម្ពិ
ឯកតោ ឥមេ ច មទុស្សា សធម្មស្ស ទេមាតិ ចីវរាធិ
អនិសុ យទ្ធាយា ឥមាធិ សធម្មិកាធិ ចីវរាធិ សាវត្ថិ
ហវយ្យម្ពិ ។ អថទោ សោ កិក្ខុ តាធិ ចីវរាធិ អានាយ
សាវត្ថិ តត្ថ កកវតោ ឯតមត្តំ អារោចេសិ ។ តុយ្ហវ
កិក្ខុ តាធិ ចីវរាធិ យាវ កបិទស្ស ទុញ្ញាយាតិ ។
ឥន បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុ ឯកោ វស្សុ វសតិ ។ តត្ថ
មទុស្សា សធម្មស្ស ទេមាតិ ចីវរាធិ ទេន្តិ ។ អទុជាយាមិ
កិក្ខុវេ កស្សវេ តាធិ ចីវរាធិ យាវ កបិទស្ស ទុញ្ញ-
ាយាតិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ កិក្ខុ

វិហារោការក្សត្រាវាវាម្ពិ ១ សំពាក់សម្រាប់បូជនីយ៍កិក្ខុមិទទាន
បានធ្វើធ្វើមិទទានស្រេច ១ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង ៥ យ៉ាងនេះ
ឯង ជាហេតុអនុប្បត្តិសំពាក់សម្រាប់បូជនីយ៍កិក្ខុ ១ ។

(៧១) សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយច្រើនចាំវស្សាក្រម្លាក់ឯង ។
មនុស្សទាំងឡាយទាំងឡាយគ្រប់គ្រងចំពោះនាយកក្សត្រា យើងទាំង
ឡាយគ្រប់គ្រងចំពោះសេនីយ៍ ។ កិក្ខុទោះក៏មានសេចក្តីគ្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដី
មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិថា ដែលហៅថាសិរ្ស បើយើងគិតបំផុតត្រឹមកិក្ខុ
៤ ចូលទៅក្នុងក្រម្លាក់ឯង ក៏មនុស្សទាំងនេះគ្រប់គ្រងចំពោះទាំងឡាយ
ដោយភក្សថា យើងទាំងឡាយគ្រប់គ្រងចំពោះសេនីយ៍ បើដូច្នោះ មានកែ
ក្នុងក្រម្លាក់ទាំងឡាយចំពោះសេនីយ៍ទាំងនេះទៅកាន់គ្រឹះសាវត្ថិ ។ កិក្ខុទោះក៏
ទាំងឡាយចំពោះនាយកក្សត្រា ហើយគ្រាបបន្តិចមួយសេចក្តីចុះចំ-
ពោះព្រះដីមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុ ចាំទាំងនោះ
ជាចាំរបស់អ្នកកំណត់ត្រឹមកបិទនោះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
កិក្ខុទាំងឡាយ បើកិក្ខុក្រិះរិះសាសនានេះទៅចាំវស្សាក្រម្លាក់ឯង ។ ក្នុងទីនោះ
ពួកមនុស្សគ្រប់គ្រងចំពោះទាំងឡាយដោយភក្សថា យើងទាំងឡាយគ្រប់គ្រង
ចំពោះសេនីយ៍ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ជាគតអនុញ្ញាតចំពោះទាំងនោះ
ដល់កិក្ខុទោះឯង កំណត់ត្រឹមកបិទនោះ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយច្រើន

ឧត្តកាលំ ឯកោ វសិ ។ តត្ថ មទុស្សា សធម្មស្ស
 ទេមាតិ ចិវរាជិ អនិស្ស ។ អថាថា តស្ស ភិក្ខុនោ ឯក-
 ធមោសំ កតវតា មញ្ញត្តំ ចតុវត្តោ ចដ្ឋិមោ សធម្មតិ
 អហត្ថត្ថិ ឯកកោ វសេ ច មទុស្សា សធម្មស្ស ទេមាតិ
 ចិវរាជិ អនិស្ស យទ្ធុនាហំ វមាជិ សធម្មកាជិ ចិវរាជិ
 សាវត្ថិ ហាយ្យន្តិ ។ អថាថា សោ ភិក្ខុ តាជិ ចិវរាជិ
 អាធាយ សាវត្ថិ កត្តា ភិក្ខុជំ ឯកមត្តំ អាហោទេសិ ។
 ភិក្ខុ កតវតា ឯកមត្តំ អាហោទេសុំ ។ អទុជាតាមិ ភិក្ខុវេ
 សម្មុទ្ធិត្រេច សធម្មេន កាជេតុំ ។ វេច មទ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ឧត្តកាលំ ឯកោ វសតិ ។ តត្ថ មទុស្សា សធម្មស្ស
 ទេមាតិ ចិវរាជិ ទេន្តិ ។ អទុជាតាមិ ភិក្ខុវេ តេច
 ភិក្ខុនា តាជិ ចិវរាជិ អនិដ្ឋាតុំ មឃ្មិមាជិ ចិវរាជិតិ ។

ទេវតម្ភាភវនិសសំកាលនៃមុវេ^១) ។ កុតិចិវរាជិកុមទុស្សុវានុវេ(ប្រគេមិវ
 ពំនិទ្យាយដោយពាក្យថា យើងពំនិទ្យាយប្រគេមិវចំពោះសង្ឃ ។
 ភិក្ខុនារកំមាទសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបុណ្យក្នុង
 វេលាបរិសុទ្ធិ បើយ៉ាងនេះចម្រុះត្រឹមភិក្ខុ ២ រូប ក៏នាំឲ្យគ្រាន់តែម្នាក់
 ឯង ចំណែកទាំងពួកមនុស្សនេះបានប្រគេមិវពំនិទ្យាយដោយពាក្យថា
 យើងពំនិទ្យាយប្រគេមិវចំពោះសង្ឃ បើដូច្នោះគួរតែកាត់កាត់យក
 ចិវរបេសសង្ឃនេះទៅកាន់គ្រងសាវត្ថិ ។ ភិក្ខុនារកំមាទនាំយកចិវរាជិ
 នោះទៅកាន់គ្រងសាវត្ថិ ហើយបានប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុពំនិទ្យាយ
 ភិក្ខុពំនិទ្យាយ(ក្របចង្អុលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុពំនិទ្យាយ គេថាគុណកម្មសង្ឃវេលាមាន
 កុតិចិវរាជិមុវេ^២) វេលាបុណ្យ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពំនិទ្យាយ កុតិសាសនានេះបើ
 មានភិក្ខុនៅតែម្នាក់ឯងសសំកាលនៃមុវេ ។ កុតិចិវរាជិកុមទុស្សុវេ(ប្រគេ
 មិវពំនិទ្យាយដោយពាក្យថា យើងពំនិទ្យាយប្រគេមិវចំពោះសង្ឃ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុពំនិទ្យាយ គេថាគុណកម្មភិក្ខុ
 នោះអធ្មេចិវរាជិវេលាដូច្នោះថា ចិវរាជិវេលាបេសសាស្ត្រ ។

១ សំដៅយកពលនៃគិរិវេន្តិ ។ ២ គន្លងថា ថា ត្រូវសង្ឃវេលាបិរកិរាសិ
 កុតិចិវរាជិមុវេវេលាបុណ្យនេះប្រាប់វេលាហើយសំដៅក្រោយ ។

តស្ស ទេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ តំ ចិវំ អននិដ្ឋិតេ អញ្ញោ
 ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ សមសោ នាគញោ កាតោ តេហំ
 ទេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហំ តំ ចិវំ កាដិយមាទេ^(៧) អនា-
 តិតេ តុសេ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ សមសោ នាគញោ
 កាតោ តេហំ ទេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហំ តំ ចិវំ កាដិយមាទេ
 ចាតិតេ តុសេ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ នាគញោ នាគញោ
 កាតោតិ ។ តេឯ ទោ បទ សមយេន ទ្វេ កាតុកា
 ថេ។ អាយស្មា ច ឥសំនាសា អាយស្មា ច ឥសិកាត្តា
 សាវត្ថិយំ វស្សំ វុត្តា អញ្ញាវំ កាបកាវាសំ អគម្មសុ ។
 មទុស្សា ចិវស្សាបិ ថេវ អាគតាតិ សចិវាធិ កត្តាធិ
 អនំសុ ។ អាវាសិកា ភិក្ខុ ថេវ បុទ្ធិសុ ឥមាធិ កត្ត
 សម្ម័តោធិ ចិវាធិ ថេវ អាគម្ម ទុប្បត្តាធិ សាធិយិ-
 ស្សត្តិ ថេវ កាគត្តិ ។ ថេវ វិវាហំសុ យថា ទោ
 មយំ អាវុសោ កុវេតា ធម្មំ តេសិតំ អាជានាប

៧ កាដិយមាទេនិចំ ធម្មំ សោ យុត្តភោ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះមិនបានអធិដ្ឋានចម្រើននោះទេ ទទួលបានភិក្ខុ
 ឯទៀតមកដល់ (ត្រូវភិក្ខុនោះចែកចំណែកស្មើ (ដល់ភិក្ខុដែលទើបមកដល់
 នោះ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះតំណុលចែកចំណែកនោះ ហើយស្លាក
 មិនបានផ្ទាត់អស់ ទទួលបានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ (ត្រូវភិក្ខុនោះចែកចំណែក
 ស្មើ(ដល់ភិក្ខុដែលទើបមកដល់នោះ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុទាំង
 នោះចែកចំណែក ស្លាកផ្ទាត់អស់ទៅហើយ ទើបបានភិក្ខុឯទៀតមកដល់
 មិនបានចែកចំណែក ១ សម័យនោះឯង មានព្រះថេរៈចំរុបជាបដិប្បននិដ្ឋិត្តា
 តិព្រះថេរៈឈ្មោះឥសិកាសៈដ៏មានអាយុ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះឥសិកាសៈដ៏មាន
 អាយុ ១ នៅចាំស្សក្នុងត្រីសាវត្ថិ លុះចេញស្សហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់
 កាវសិស្សស្រុកកូចមួយ ១ ក្នុងមនុស្សនិយាយគ្នាថា ព្រះថេរៈទាំងឡាយ
 បាត់យូរណាស់ហើយទើបយើងឃើញមនុស្សមក ជាដូច្នោះហើយក៏នាំគ្នាប្រទាន
 ចង្ហាន់ព្រមទាំងចិវៈ ក្នុងភិក្ខុកុះកៅក្នុងកាវសិស្សព្រះថេរៈទាំងឡាយថា
 បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ចិវរបស់សិស្សទាំងនេះក៏ក្រឡើងក៏ព្រោះតែព្រះ
 ថេរៈទាំងឡាយ តើព្រះថេរៈទាំងឡាយនឹងត្រឡប់មកនឹងចំណែកវិញទេ ។
 ព្រះថេរៈទាំងឡាយក៏និយាយឃាត់ទោះជា ម្នាលកាវសិស្ស ធម៌(១)ដែលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភោគទ្រង់សំរេងហើយយ៉ាងណា យើងទាំងឡាយក៏បានដឹង

១ ច្បាប់ដែលព្រះដ៏មានព្រះភោគទ្រង់បញ្ជូន ។

គុណ្ណកំយោវ កាធិ បិរុត្តន្ត យាវ កកមិទស្ស ទុញ្ញាណយា-
 តិ ។ តេជ ចោ បទ សមយេន ឧយោ ភិក្ខុ រាជក-
 យោ វស្សំ វិសង្ខំ ។ តត្ថ មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ
 បិរុត្តន្ត ទេត្តិ ។ អថចោ តេសំ ភិក្ខុនំ វិភទនោសិ
 ភកវតា បញ្ញត្តំ ចកុវតោ មជ្ឈិមោ សង្ឃាតិ មយញ្ញត្ត
 តយោ ជនា ភមេ ច មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ
 បិរុត្តន្ត ទេត្តិ កថំ ទុ ចោ អម្ពេហិ បដំបដ្ឋិតត្ថត្តិ ។ តេជ
 ចោ បទ សមយេន សម្ពុហុណា ថេរា អាយស្មា ច វិល-
 ភាសិ អាយស្មា ច សាលាភិសិ អាយស្មា ច តោបកោ
 អាយស្មា ច កតុ អាយស្មា ច ផលិតសន្តានោ មាតលិ-
 បុត្ត វិហារត្តិ កុក្កុជាវមេ ។ អថចោ តេ ភិក្ខុ ចាតលិ-
 បុត្តំ កត្តា ថេរេ បុត្តិសុ ។ ថេរា វិវាហាសុ យថា
 ចោ មយំ អាវុសោ ភកវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជាតាម
 គុណ្ណកំយោវ កាធិ បិរុត្តន្ត យាវ កកមិទស្ស ទុញ្ញាណយាតិ ។

ច្បាស់ហើយថា បិរុត្តន្តនោះជាបិរុត្តន្តរបស់លោកព័ន្ធកំណត់តែត្រឹម
 កម្រិតនោះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ព្រមទៅបំបែកក្នុងគ្រឹះរាជគ្រឹះ ។ ភិក្ខុ
 មនុស្សក្នុងនោះប្រគេនបិរុត្តន្តឱ្យយោងយោងតាម យើងចាំឱ្យយ
 ប្រគេនបិរុត្តន្តនោះសិរិ ។ ភិក្ខុចាំនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាថា ដែលហៅថា សិរិ ឬយ៉ាងតិចបំផុត
 ត្រឹមភិក្ខុ ៤ ប្រ ឥឡូវយើងចាំឱ្យយជាជន ព្រម ឬ ក៏មនុស្សចាំនោះប្រ-
 គេនបិរុត្តន្តឱ្យយោងយោងតាម យើងចាំឱ្យយប្រគេនបិរុត្តន្តនោះ
 សិរិ តើយើងចាំឱ្យយប្រគេនបិរុត្តន្តដូចម្តេច ។ សម័យនោះឯង ព្រះ
 ថេរៈច្រើនគតិ គឺព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាសិវិសិមាមាយុ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះ
 សាលាភិសិមាមាយុ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះតាបកៈមិមាមាយុ ១ ព្រះថេរៈ
 ឈ្មោះកតុមិមាមាយុ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះផលិតសន្តានៈមិមាមាយុ ១
 ទៅក្នុងក្នុងនោះ រៀបច្រកបុគ្គលិបុគ្គ ។ កាលនោះ ភិក្ខុចាំនោះ
 តាំងនៅកាន់ត្រិះបុគ្គលិបុគ្គហើយស្តាប់ព្រះថេរៈចាំឱ្យយ ។ ព្រះថេរៈ
 ចាំឱ្យយនិយាយយ៉ាងនេះថា ឱលោកវិសា ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់សំដែងហើយយ៉ាងណា យើងចាំឱ្យយក៏បានដឹងច្បាស់ថា
 បិរុត្តន្តនោះជាបិរុត្តន្តរបស់អ្នកចាំឱ្យយកំណត់តែត្រឹមកម្រិតនោះ ។

[៧១] គេឯ ទោ ចន សមយេន វាយស្នា ឧបទេត្តា
 សក្យបុត្តោ សាវត្ថិយេ វស្សំ វុត្តោ អញ្ញាតំ តាមតាវសំ
 អគមាសិ ។ ឥត្ថចំ ភិក្ខុ ចីវំ កាដេតុកាមា សង្កបតិសុ ។
 តេ ឯវមាហំសុ ឥមាធិ ទោ អាវុសោ សង្ឃិកាធិ ចីវរ-
 ធិ កាដិយិស្សន្តិ សាធិយិស្សសំ កាតន្តំ ។ អាមាវុសោ
 សាធិយិស្សមីតិ តតោ ចីវកាតំ តហេត្វា អញ្ញំ អាវ-
 សំ អគមាសិ ។ ឥត្ថចំ ភិក្ខុ ចីវំ កាដេតុកាមា សង្កប-
 តិសុ ។ តេថ ឯវមាហំសុ ឥមាធិ ទោ អាវុសោ សង្ឃិ-
 កាធិ ចីវរធិ កាដិយិស្សន្តិ សាធិយិស្សសំ កាតន្តំ ។
 អាមាវុសោ សាធិយិស្សមីតិ តតោថ ចីវកាតំ តហេត្វា
 អញ្ញំ អាវសំ អគមាសិ ។ ឥត្ថចំ ភិក្ខុ ចីវំ កាដេតុ-
 កាមា សង្កបតិសុ ។ តេថ ឯវមាហំសុ ឥមាធិ ទោ
 អាវុសោ សង្ឃិកាធិ ចីវរធិ កាដិយិស្សន្តិ សាធិយិស្ស-
 សំ កាតន្តំ ។ អាមាវុសោ សាធិយិស្សមីតិ តតោថ

[៧១] សម័យនោះឯង ព្រះបទទូសក្យបុត្តដ៏មានអាយុនៅចាំ
 ស្បែកក្នុងក្រុងសាវត្ថិ លុះចេញស្បែកហើយក៏បានទៅកាន់អាវសវិញ
 ស្រុកតូចមួយ ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាខ្ពង់ខ្ពស់ចំពោះ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងអា-
 វសនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ចីវរបស់
 សង្ឃទាំងនេះ យើងខ្ញុំចែកគ្នា តើលោកគ្រែអនិច្ចំណែកដែរឬ ។
 ព្រះបទទូសក្យបុត្តឆ្លើយថា អើអាវុសោ ខ្ញុំគ្រែអវិជ្ជា ថាដូច្នោះហើយ
 ក៏ទទួលយកចំណែកចីវរអំពីអាវសនោះទៅកាន់អាវសឯទៀត ។ ឯពួក
 ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាខ្ពង់ខ្ពស់ចំពោះ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវសនោះទៀត។ ភិក្ខុទាំង
 នោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ចីវរបស់សង្ឃទាំងនេះ យើង
 ខ្ញុំចែកគ្នា តើលោកគ្រែអនិច្ចំណែកដែរឬ ។ ព្រះបទទូសក្យបុត្ត
 ឆ្លើយថា អើអាវុសោ ខ្ញុំគ្រែអវិជ្ជា ថាដូច្នោះហើយក៏ទទួលយកចំណែក
 ចីវរអំពីអាវសនោះទៅកាន់អាវសឯទៀត ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាខ្ពង់
 ខ្ពស់ចំពោះ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវសនោះទៀត ។ ភិក្ខុទាំងនោះបាននិយាយយ៉ាង
 នេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ចីវរបស់សង្ឃទាំងនេះ យើងខ្ញុំចែកគ្នា តើលោក
 គ្រែអនិច្ចំណែកដែរឬ ។ ព្រះបទទូសក្យបុត្តឆ្លើយថា អើអាវុសោ
 ខ្ញុំគ្រែអវិជ្ជា ថាដូច្នោះហើយក៏ទទួលយកចំណែកចីវរអំពីអាវសនោះ

ចំរើនក្នុង គមោត្តា មហានិទ្ទេ ចំរើនក្នុងក្នុង អាណាយ បុណ្យ
សាវ្រ្តី បច្ចុប្បន្ន ។ កិច្ច ឃុំមាហាសុ មហាបុត្រាសិ
ន្តិ អាវុសោ ឧបទន្ធិ តបំ តេ ចំរើ ឧប្បន្តន្តិ ។
កុតោ មេ អាវុសោ បុត្រា ឥតាហំ សាវ្រ្តីយំ វស្សន្តិ វត្តោ
អញ្ញតំ តាប កាវសំ អតមាសី តត្ថ កិច្ច ចំរើ កាដេ
តុតាមា សន្និបតិសុ តេ មំ ឃុំមាហាសុ ឥមាធិ ទោ
អាវុសោ សង្ឃីកានិ ចំរើនិ កានិយំស្សន្តិ សានិយំស្ស-
សិ កាតន្តិ អាវុសោ សានិយំស្សន្តិ តតោ ចំរើកា-
តំ គមោត្តា មញ្ញំ អាវសំ អតមាសី តត្ថ កិច្ច ចំរើ
កាដេតុតាមា សន្និបតិសុ តេ មំ ឃុំមាហាសុ ឥមាធិ
ទោ អាវុសោ សង្ឃីកានិ ចំរើនិ កានិយំស្សន្តិ សានិ-
យំស្សសិ កាតន្តិ អាវុសោ សានិយំស្សន្តិ តតោ មំ
ចំរើកាតំ គមោត្តា មញ្ញំ អាវសំ អតមាសី តត្ថ កិច្ច
ចំរើ កាដេតុតាមា សន្និបតិសុ តេ មំ ឃុំមាហាសុ
ឥមាធិ ទោ អាវុសោ សង្ឃីកានិ ចំរើនិ កានិយំស្សន្តិ

ហើយក៏ស្តាយសំខាន់ចំរើន រួចត្រឡប់មកកាន់ក្រុងសាវ្រ្តីវិញដដែល ។
ពួកភិក្ខុនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោឧបទន្ធិ លោកជាអ្នកមាន
បុណ្យធំ បានជាលោកបានចំរើច្រើន ។ ព្រះឧបទន្ធិសក្យបុត្រាធ្វើ
ថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំមានបុណ្យមកពីណា ដោយសារតែខ្ញុំទៅចាំ
វស្សក្នុងក្រុងសាវ្រ្តីនេះ លុះចេញវស្សហើយខ្ញុំបានទៅកាន់កាវសវិញ
ស្រែកតូចមួយ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាខឹងចែកចំរើក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងកាវស
នោះ ភិក្ខុទាំងនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំថា ម្ចាស់អាវុសោ ចំរើ
លស់សង្ឃទាំងនេះ យើងនឹងចែកគ្នា កើរលោកត្រែកអន្លើចំណែកវេរ
ឬ ខ្ញុំធ្វើថា អើអាវុសោ ខ្ញុំត្រែកអវេរ ថាដូច្នោះហើយ ខ្ញុំក៏
ទទួលយកចំណែកចំរើអំពីកាវសនោះរួចបានទៅកាន់កាវសឯទៀត
ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាខឹងចែកចំរើ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងកាវសនោះទៀត
ភិក្ខុទាំងនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំថា ម្ចាស់អាវុសោ ចំរើលស់
សង្ឃទាំងនេះ យើងនឹងចែកគ្នា កើរលោកត្រែកអន្លើចំណែកវេរឬ ខ្ញុំ
បាននិយាយថា អើអាវុសោ ខ្ញុំត្រែកអវេរ ថាដូច្នោះហើយ ខ្ញុំក៏
ទទួលយកចំណែកចំរើអំពីកាវសនោះទៅកាន់កាវសឯទៀត ពួកភិក្ខុមាន
សេចក្តីប្រាថ្នាខឹងចែកចំរើ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងកាវសនោះទៀត ភិក្ខុទាំងនោះ
បាននិយាយយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំថា ម្ចាស់អាវុសោ ចំរើលស់សង្ឃទាំងនេះ

សាទិយិស្សសិ កាតត្ថំ អាហារុសោ សាទិយិស្សមីតិ
 តតោមិ ជីវកាតំ អត្តហោសិ វិ មេ តហំ ជីវំ ឧប្បន្ទត្ថំ ។
 តី បទ ត្វំ អាហារុសោ ឧបទន្ទ អញ្ញត្រិ វស្សំ វុត្តោ
 អញ្ញត្រិ ជីវកាតំ សាទិយិតិ ។ វិហារុសោតិ ។ យេ
 តេ ភិក្ខុ អប្បវិញ្ញា ។ មេ ។ តេ ឧស្សាយត្ថំ ទិយត្ថំ វិចា-
 ចេត្តំ កតំ ហិ ឆាប អាយស្មា ឧបទន្ទា សក្យបុត្តោ
 អញ្ញត្រិ វស្សំ វុត្តោ អញ្ញត្រិ ជីវកាតំ សាទិយិស្សតិ ។
 កតវតោ វិធមត្ថំ អាណចេសំ ។ សត្វំ តិវ ត្វំ ឧបទន្ទ
 អញ្ញត្រិ វស្សំ វុត្តោ អញ្ញត្រិ ជីវកាតំ សាទិយិ ។
 សត្វំ កតវតិ ។ វិកហិ ពុះន្ទា កតវ កតំ ហិ ឆាប ត្វំ
 មោយបុរស អញ្ញត្រិ វស្សំ វុត្តោ អញ្ញត្រិ ជីវកាតំ សាទិ-
 យិស្សសិ នេតំ មោយបុរស អប្បសន្ធាធំ វិ មហានាយ
 ។ មេ ។ វិកហិត្វា ធម្មិ កតំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ

យើងនឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹងចំណែកវាវេ ឬ ខ្ញុំនិយាយថា តើ
 អាហារុសោ ខ្ញុំត្រេកអរដែរ ថាជូនចុះហើយ ខ្ញុំក៏ទទួលយកចំណែកចំរ
 អំពីអាហារុសោនោះមក, យ៉ាងនេះបានដំបូងបំផុតចំរច្រើន ។ ពួកភិក្ខុស្រូវថា
 ម្ចាស់អាហារុសោឧបទន្ទ លោកនៅចាំស្សក្នុងអាវសដ៏ទៃ ហើយលោក
 ត្រេកអរនឹងចំណែកចំរក្នុងអាវសដ៏ទៃ មែនឬ ។ ព្រះឧបទន្ទសក្យបុត្តឆ្លើយ
 ថា ម្ចាស់អាហារុសោ មែនហើយ ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាគិត ។ មេ ។
 ភិក្ខុចាំនិរោទកំណាលទោស តំបៀល បន្ទុះបង្ហាបំថា ព្រះឧបទន្ទសក្យ-
 បុត្តអំនាតាយុមិនគួរមើលនឹងនៅចាំស្សក្នុងអាវសដ៏ទៃ ហើយត្រេកអរ
 នឹងចំណែកចំរក្នុងអាវសដ៏ទៃនោះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទទួលសេចក្តីខ្ញុំ
 ចំពោះព្រះអំនាតព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបទន្ទ
 ពួកអ្នកឯងនៅចាំស្សក្នុងអាវសដ៏ទៃ ហើយត្រេកអរនឹងចំណែកចំរក្នុង
 អាវសដ៏ទៃ ពិតមែនឬ ។ ព្រះឧបទន្ទសក្យបុត្តឆ្លើយថា សូមទ្រង់ព្រះ
 មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តំបៀលថា ម្ចាស់
 មោយបុរស អ្នកឯងមិនគួរមើលនឹងនៅចាំស្សក្នុងអាវសដ៏ទៃ ហើយ
 ត្រេកអរនឹងចំណែកចំរក្នុងអាវសដ៏ទៃនោះ ខែមោយបុរស អំពើនេះ
 មិនមែនខាំពួកដទៃវេលាមិនពាន់ព្រះថ្វាឲ្យដឹងថាឡើយទេ ។ មេ ។ លុះ
 ទ្រង់តំបៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុចាំនិទ្ធាយមកថា

ន កិត្តិយ៍ អញ្ញត្រិ វស្ស្រំ វុត្តេន អញ្ញត្រិ ចីវរពាកោ សាទិ-
 តព្វោ យោ សាទិយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខាដស្សាតិ ។ តេន
 ទោ បទ សមយេន កាយស្នា ឧបទន្ទោ សក្សបុត្តោ
 ឯកោ ភ្និស្ម អាវាសេសុ វស្ស្រំ វសំ ឯវំ មេ តហុំ ចីវរំ
 ឧប្បន្និស្សតិ ។ អថទោ តេសំ កិត្តិយំ ឯតទយោសិ
 កតំ ទុ ទោ កាយស្នតោ ឧបទន្ទស្ស សក្សបុត្តស្ស
 ចីវរប្បដិវសោ ធាតត្វោតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេ-
 សុំ ។ ទេម កិត្តិយ៍ ហោយបុរិសស្ស ឯកាទិយ្យាយំ ។
 វទ បទ កិត្តិយ៍ កិត្តិ ឯកោ ភ្និស្ម អាវាសេសុ វស្ស្រំ
 វសតិ ឯវំ មេ តហុំ ចីវរំ ឧប្បន្និស្សតិ ។ សទេ អ-
 មុត្រិ ឧបទ្បំ អមុត្រិ ឧបទ្បំ វសតិ អមុត្រិ ឧបទ្បា
 អមុត្រិ ឧបទ្បោ ចីវរប្បដិវសោ ធាតត្វោ យត្ត វា បទ
 តហុតវំ វសតិ តតោ ចីវរប្បដិវសោ ធាតត្វោតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសឯទៀត មិនត្រូវត្រេកអរ
 ចំពោះវណ្ណចីវរក្នុងអាវាសឯទៀតទេ ភិក្ខុណារត្រេកអរ ត្រូវតែបង្ខំខ្លួន ។
 សម័យនោះឯង ព្រះមហាក្សត្របុត្តមានអាយុនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសនីវ
 វត្តភ្នំឯងដោយគិតថា ចីវរមុខជាទីរំភើបច្បើនដល់អញ្ជោះច្រើនដូច្នោះ ។
 ក្នុងពេលនោះភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីព្រះរះដូច្នោះថា យើងទាំងឡាយត្រូវ
 ទ្រង់វណ្ណចីវរដល់ព្រះមហាក្សត្របុត្តមានអាយុវែង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ត្រាបចង្អុលសេចក្តីខ្ពះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គច្រង់ត្រាស់ថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទ្រង់វណ្ណដល់វាយបុ-
 រសចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុក្នុងសាសនានោះនៅចាំវស្សាក្នុងអា-
 វាសនីវត្តភ្នំឯងដោយគិតថា ចីវរមុខជាទីរំភើបច្បើនដល់អញ្ជោះច្រើន
 ដូច្នោះ ។ បើភិក្ខុនោះនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសឯណោះបានពាក់កណ្តាល ចាំ
 វស្សាក្នុងអាវាសឯណោះបានពាក់កណ្តាល ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវទ្រង់វណ្ណ
 ចីវរក្នុងអាវាសឯណោះពាក់កណ្តាល ក្នុងអាវាសឯណោះពាក់កណ្តាលនៅ
 ភិក្ខុនោះចុះ ប្រសិនបើភិក្ខុនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសណាច្រើនជាង ភិក្ខុទាំង
 ឡាយត្រូវទ្រង់វណ្ណចីវរនៅភិក្ខុនោះតាមកំណត់ច្បាប់ច្រើននោះចុះ ។

[៧២] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ
 ក្សត្រិកាភពាណា យោតិ ។ សោ សកេ ធុត្តករិសេ
 បសិមេញ្ច សេតិ ។ អដទោ ភគវា កាយស្មតា អាទខ្មេន
 បញ្ញាសមណេន សេតាសនទាវិតំ អាហិណ្ណាន្តោ យេន
 តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារេន តេនុបសង្កមិ ។ អន្តហ ទោ
 ភគវា តំ ភិក្ខុំ សកេ ធុត្តករិសេ បរិបដ្ឋំ សយមាធំ
 ទិស្វាន យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 តំ ភិក្ខុំ ឯតទរោច តិទ្ធលោ ភិក្ខុ អាណាណោតិ ។ ក្សត្រិកា-
 រោ មេ ភគវាតិ ។ អត្ថំ បទ តេ ភិក្ខុ ឧបដ្ឋានោតិ ។
 ទត្ថំ ភគវាតិ ។ តិស្ស តំ ភិក្ខុ ទ ឧបដ្ឋេន្តិ ។ អហំ
 ទោ តទ្ធលោ ភិក្ខុំ អកោរកោ តេន មំ ភិក្ខុ ទ ឧបដ្ឋេន្តិ-
 តិ ។ អដទោ ភគវា កាយស្មតំ អាទខ្មេន អាមន្តេសំ កញ្ញា-
 ទន្ធិ ឧទតំ អាហរ វមំ ភិក្ខុំ ឲ្យហមេស្សាមាតិ ។ ឃិ
 ភន្តេតំ ទោ កាយស្ម អាទខ្មេន ភគវាតា បដិស្សុណិត្វា

[៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ទ ចូលមានរកស៊ីយ៉ាង ។ ភិក្ខុនោះ
 ដេកគ្រានៅលើម្លូនិងភិក្ខុសេសៗ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 មានព្រះភាគខ្ពង់មានអាយុជាបញ្ចសមណៈ ទ្រង់តុល្យដំណើរទៅកាន់សេនា-
 សទោរិក ហើយចូលទៅកាន់លំនៅនៃភិក្ខុនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន
 ទេឃើញភិក្ខុនោះដេកគ្រានៅលើម្លូនិងភិក្ខុសេសៗ លុះទតច្បាស់
 ហើយក៏ទ្រង់ចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់
 មានព្រះតម្រាស់យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមានរកស៊ី ។ ភិក្ខុ
 នោះក្រាបបង្គំខ្លួនថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គឈឺពោះ ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានភិក្ខុជាអ្នកបម្រើដែរឬទេ ។ ភិក្ខុ
 នោះក្រាបបង្គំខ្លួនថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រាស នានាទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ចុះពួកភិក្ខុហេតុអ្វីក៏មិនបម្រើអ្នក ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំខ្លួនថា សូម
 ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រាស (ផ្សែង) ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដែលធ្វើ (ឧបការៈ) ដល់ពួក
 ភិក្ខុសោះ ព្រោះហេតុនោះបានជាពួកភិក្ខុមិនបម្រើខ្ញុំព្រះអង្គ ។ គ្រានោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះភាគខ្ពង់មានអាយុថា ម្ចាស់ភាគខ្ពង់
 អ្នកចូលទៅនាំយកទំពេក យើងនឹងឲ្យភិក្ខុនោះឲ្យត្រូវ ។ ព្រះភាគខ្ពង់មានអាយុ
 ខ្លួនព្រះបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគនាំយកទំពេក ព្រះកុណាព្រះអង្គ

ទុកតិ អាហារី ។ ភគវា ទុកតិ អាសិក្ខុ អាស្រ័យ អា-
 ធានា បរិសោ ភគវា សីសតោ អត្តមាសិ អាស្រ័យ អា-
 ធានា ចានតោ ទុក្ខារក្ខា បញ្ចកោ ចិចារតស្សំ ។ អដិទោ
 ភគវា ឯតស្សិ ចិចារេ ឯតស្សិ បក្ការណា ភិក្ខុសង្ឃ
 សង្ឃិចារា បក្កា ភិក្ខុ បដិប្បដ្ឋិ អត្តិ ភិក្ខុវេ អមុកស្សិ
 វិហារេ ភិក្ខុ តិលាយោតិ ។ អត្តិ ភគវាតិ ។ តិក្ខុស្ស
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ អាតារោតិ ។ តស្ស កន្ត អាស្រ័យតោ
 ក្កដិកាវា តោតិ ។ អត្តិ បទ ភិក្ខុវេ តស្ស ភិក្ខុវោ
 ទុបដ្ឋាតោតិ ។ ទត្តិ ភគវាតិ ។ តស្ស តំ ភិក្ខុ ទ ទ-
 បដ្ឋតិ ។ ឯសោ កន្ត ភិក្ខុ ភិក្ខុវំ អនារតោ តេទ
 តំ ភិក្ខុ ទ ទុបដ្ឋតិ ។ ទត្តិ វោ ភិក្ខុវេ ចានា ទត្តិ
 មិកា យេ វោ ទុបដ្ឋោយ្យំ តុត្ត ចេ ភិក្ខុវេ អញ្ញ-
 បញ្ញំ ទ ទុបដ្ឋហិស្សដ អដិ តោបរហិ ទុបដ្ឋហិស្សតិ

ហើយតំនាំយកទឹកមក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្រាវជ្រាវ ព្រះអា-
 ធានាដ៏មានកាយុវុសលាង ព្រះដ៏មានព្រះភាគចាប់ទាត់ក្បាល ព្រះអាទុ-
 ដ៏មានកាយុចាប់ទាត់ជើង សែនឡើងយកទៅដាក់ទ្រដេកលើគ្រឿង ។
 ព្រះវិញ្ញាណនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ
 ហើយសួរចេញកំភិតកំភ័យក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ
 ក្នុងវិញ្ញាណនេះ មានភិក្ខុឈរដែរឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូម
 ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុតាំង
 ឡាយ ភិក្ខុនោះមានរាងអ្វី ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា
 ប្រោស លោកដ៏មានកាយុនោះមានរាងនោះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុនោះមានដែរឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាប
 បង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស គ្មានទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ចុះហេតុអ្វីបានជាពួកភិក្ខុមិនបម្រើភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយក្រាបបង្គំ
 ទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដ្បិតភិក្ខុនោះមិនដែលធ្វើ (ឧបការៈ)
 ដល់ភិក្ខុតាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាភិក្ខុតាំងឡាយមិនបម្រើ
 ភិក្ខុនោះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ អ្នកតាំងឡាយ
 គ្មានអាហារបិទទេ បានអ្នកណាបម្រើអ្នករស់គ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ
 បើអ្នកតាំងឡាយមិនបម្រើគ្នាទ្រង់គ្នាហើយ គេបានអ្នកណាទ្រង់បម្រើព្រា

យោ ភិក្ខុវេ មំ ឧបជ្ឈហោយ្យ សោ កំលានំ ឧបជ្ឈ-
 ហោយ្យ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន យាវដីវ
 ឧបជ្ឈាតត្វោ វុដ្ឋានស្ស អាតមេតត្ថំ ។ សចេ អាចរិយោ
 ហោតិ អាចរិយេន យាវដីវ ឧបជ្ឈាតត្វោ វុដ្ឋានស្ស អា-
 តមេតត្ថំ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកា ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន
 យាវដីវ ឧបជ្ឈាតត្វោ វុដ្ឋានស្ស អាតមេតត្ថំ ។ សចេ
 អន្តរាសិកោ ហោតិ អន្តរាសិកេន យាវដីវ ឧបជ្ឈា-
 មេតត្វោ វុដ្ឋានស្ស អាតមេតត្ថំ ។ សចេ សមាទុបជ្ឈា-
 យកោ ហោតិ សមាទុបជ្ឈាយកេន យាវដីវ ឧបជ្ឈា-
 តត្វោ វុដ្ឋានស្ស អាតមេតត្ថំ ។ សចេ សមាទាចរិយ-
 កោ ហោតិ សមាទាចរិយកេន យាវដីវ ឧបជ្ឈាតត្វោ
 វុដ្ឋានស្ស អាតមេតត្ថំ ។ សចេ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ
 វំ អាចរិយោ វំ សទ្ធិវិហារិកា វំ អន្តរាសិកោ វំ
 សមាទុបជ្ឈាយកោ វំ សមាទាចរិយកោ វំ សង្ខេន
 ឧបជ្ឈាតត្វោ ។ យោ ចេ ឧបជ្ឈហោយ្យ អាចត្តិ
 ទុដ្ឋានស្ស ។ បដ្ឋាបិ ភិក្ខុវេ អ.ផ្តំហិ សមន្តាតតោ
 កិលានោ ឧបជ្ឈាតោ ហោតិ អសម្បាយការី ហោតិ

ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធភយ អ្នកណាចម្រិតថាគត អ្នកនោះឈ្មោះថាចម្រិតកុ-
 ណី ។ បើមានឧបជ្ឈយ័ ឧបជ្ឈយ័ត្រូវចម្រិតកុនោះអស់ ១ ជីវិត ឧប-
 ជ្ឈយ័ត្រូវធំព័ទ្ធភិក្ខុនោះសេដ្ឋី ។ បើមានអាចារ្យ អាចារ្យត្រូវចម្រិតកុ-
 នោះអស់ ១ ជីវិត អាចារ្យត្រូវធំព័ទ្ធភិក្ខុនោះសេដ្ឋី ។ បើមានសទ្ធិវិហា-
 រិក សទ្ធិវិហារិកត្រូវចម្រិតកុនោះអស់ ១ ជីវិត សទ្ធិវិហារិកត្រូវធំព័ទ្ធភិ-
 ក្ខុនោះសេដ្ឋី ។ បើមានអន្តរាសិក(កូនសិស្ស)អន្តរាសិកត្រូវចម្រិតកុ-
 នោះអស់ ១ ជីវិត អន្តរាសិកត្រូវធំព័ទ្ធភិក្ខុនោះសេដ្ឋី ។ បើមានភិក្ខុ
 មានឧបជ្ឈយ័ស្មើគ្នា ត្រូវភិក្ខុមានឧបជ្ឈយ័ស្មើគ្នាចម្រិតកុនោះអស់ ១
 ជីវិត ភិក្ខុមានឧបជ្ឈយ័ស្មើគ្នាត្រូវធំព័ទ្ធភិក្ខុនោះសេដ្ឋី ។ បើមានភិក្ខុ
 មានអាចារ្យស្មើគ្នា ភិក្ខុមានអាចារ្យស្មើគ្នាត្រូវចម្រិតកុនោះអស់ ១ ជីវិត ភិក្ខុ
 មានអាចារ្យស្មើគ្នាត្រូវធំព័ទ្ធភិក្ខុនោះសេដ្ឋី ។ បើឧបជ្ឈយ័ក្តី អាចារ្យ
 ក្តី សទ្ធិវិហារិកក្តី អន្តរាសិកក្តី ភិក្ខុមានឧបជ្ឈយ័ស្មើគ្នាក្តី ភិក្ខុមានអា-
 ចារ្យស្មើគ្នាក្តី មិនមានទេ សន្សំត្រូវចម្រិតកុនោះដើម្បីចារ ។ បើសន្សំ
 មិនបម្រើទេ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធភយ បុគ្គលមានជម្ងឺប្រកថ
 ដោយអង្គីថ ជាបុគ្គលលំបាកត្រូវចម្រិតកុនោះមិនចេះធ្វើខ្លួនឲ្យសប្បាយ ១

សប្បាយេ មន្តំ ធន ជាតាតិ ភេសន្តិ ឧ បដិសេវិតា
 ហោតិ អត្តកាមស្ស កិលានុបដ្ឋានកស្ស យជាត្វតំ
 អាតាធំ ហវិកត្តា ហោតិ អភិក្កមន្តំ វា អភិក្ក-
 មតិវិ បដិក្កមន្តំ វា បដិក្កមតិវិ មិវតំ វា
 បំពោតិ ឧប្បន្ទាធំ សារីរិកាធំ វេទនាធំ ធុត្តាធំ តិញ្ចាធំ
 ទរាធំ កដុកាធំ អសាតាធំ អមនាបាធំ ចាលាហរាធំ
 អធិវាសកជាតិកោ ហោតិ ឥមេហិ ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ច-
 ហវ្តេហិ សមន្ទាតតោ កិលាលោ ធុបដ្ឋានកោ ហោតិ ។
 បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អន្តេហិ សមន្ទាតតោ កិលាលោ ស្ស-
 បដ្ឋានកោ ហោតិ សប្បាយការី ហោតិ សប្បាយេ មន្តំ
 ជាតាតិ ភេសន្តិ បដិសេវិតា ហោតិ អត្តកាមស្ស កិ-
 លានុបដ្ឋានកស្ស យជាត្វតំ អាតាធំ ហវិកត្តា ហោតិ
 អភិក្កមន្តំ វា អភិក្កមតិវិ បដិក្កមន្តំ វា បដិក្កមតិវិ
 មិវតំ វា បំពោតិ ឧប្បន្ទាធំ សារីរិកាធំ វេទនាធំ ធុត្តាធំ
 តិញ្ចាធំ ទរាធំ កដុកាធំ អសាតាធំ អមនាបាធំ
 ចាលាហរាធំ អធិវាសកជាតិកោ ហោតិ ឥមេហិ
 ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហវ្តេហិ សមន្ទាតតោ កិលាលោ

មិនដឹងប្រមាណក្នុងការសប្បាយ ១ មិនខ្មាស់ខ្មែរប្រើថ្នាំ ១ មិនប្រាប់
 អាតាចរដែលចំរើនចំរើនក្តី មិនប្រាប់អាតាចរដែលចូរយថាចូរយក្តី
 មិនប្រាប់អាតាចរដែលនៅទីផងដែលថាទៅទីផងដែលក្តី ឲ្យច្បាស់តាម
 ពិតដល់បុគ្គលអ្នកប្រើដំបូង ដែលជាអ្នកចង់ឲ្យសះជា ១ មិនអត់សន្តិក៍
 ឲ្យចូលទៅនាជីវិតភ្នំក្រវា ដែលកើតឡើងក្នុងប្រជុំនៃសិវៈមិនព្យាញ់
 ពិសា មិនគាប់ចិត្ត ជាទីនាំឲ្យខូចជីវិត ១ ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធកាយ បុគ្គល
 មានដំបូងប្រកបដោយអង្គព័ន្ធ ៥ នេះឯង តែងលំបាកគេបម្រើ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុព័ន្ធកាយ បុគ្គលមានដំបូងប្រកបដោយអង្គ ៥ ដោយគេបម្រើ
 គឺបុគ្គលចេះធ្វើខ្លួនឲ្យសប្បាយ ១ ដឹងប្រមាណក្នុងការសប្បាយ ១
 ខ្មាស់ខ្មែរប្រើថ្នាំ ១ ប្រាប់អាតាចរដែលចំរើនឡើងចំរើនឡើងក្តី
 ប្រាប់អាតាចរដែលចូរយថាចូរយក្តី ប្រាប់អាតាចរដែលនៅទីផងដែល
 ថាទៅទីផងដែលឲ្យច្បាស់តាមពិតដល់បុគ្គលអ្នកប្រើដំបូង ដែលជាអ្នក
 ចង់ឲ្យសះជា ១ ជាអ្នកអត់សន្តិក៍ឲ្យចូលទៅនាជីវិតភ្នំក្រវា ដែលកើត
 ឡើងក្នុងប្រជុំនៃសិវៈមិនព្យាញ់ពិសា មិនគាប់ចិត្ត ជាទីនាំឲ្យខូចជីវិត ១
 ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធកាយ បុគ្គលមានដំបូងប្រកបដោយអង្គព័ន្ធ ៥ នេះឯង

ស្វបដ្ឋានោ ហោតិ ។ បញ្ចហិ កិក្ខុវេ អង្កេហិ សមន្តា-
 កតោ តិលានុបដ្ឋានោ ហាលំ តិលានំ ឧបដ្ឋានុំ ឧ បដិ-
 ពលោ ហោតិ គេសដ្ឋំ សិវិទានុំ សម្មាយាសម្មាយំ ឧ
 ជាទានិ អសម្មាយំ ឧបទាមេតិ សម្មាយំ អបទាមេតិ
 អាមិសន្តរោ តិលានំ ឧបដ្ឋេតិ ទោ មេត្តចិត្តោ ដេតុដ្ឋិ
 ហោតិ ឧទ្ធាវំ វា បស្សាវំ វា ទេឡំ វា វន្តំ វា ធិហានុំ
 ឧ បដិពលោ ហោតិ តិលានំ កាលេន កាលំ ធម្មិយា
 កថាយ សន្តស្សតុំ សមាទបេតុំ សមុត្តោជតុំ សម្ម-
 ហំសេតុំ វេមេហិ ទោ កិក្ខុវេ បញ្ចហង្កេហិ សមន្តាក-
 តោ តិលានុបដ្ឋានោ ហាលំ តិលានំ ឧបដ្ឋានុំ ។ បញ្ច-
 ហិ កិក្ខុវេ អង្កេហិ សមន្តាកតោ តិលានុបដ្ឋានោ អលំ
 តិលានំ ឧបដ្ឋានុំ បដិពលោ ហោតិ គេសដ្ឋំ សិវិទានុំ
 សម្មាយាសម្មាយំ ជាទានិ អសម្មាយំ អបទាមេតិ
 សម្មាយំ ឧបទាមេតិ មេត្តចិត្តោ តិលានំ ឧបដ្ឋេតិ ទោ
 អាមិសន្តរោ អដេតុដ្ឋិ ហោតិ ឧទ្ធាវំ វា បស្សាវំ វា

វេនិភិយគេហម្រិ ។ ម្ចាស់កិក្ខុវាងឡាយ បុគ្គលអ្នកបម្រើដម្រិប្រកប
 ដោយអង្គ៤ មិនគួរនឹងបម្រើដម្រិទេ គឺបុគ្គលមិនប្រសប់ចាត់ចែងជំរុំ ១
 មិនស្គាល់ហេតុសម្បាយនឹងមិនសម្បាយ ១ នាំរបស់ដែលមិនសម្បាយ
 ចូលទៅ នាំរបស់ដែលសម្បាយចេញមក ១ បម្រើអ្នកដទៃចង់បានតែ
 តាប់សៈ ឥតមានចិត្តមេត្តា មានតែភ្នំមរតើមនីភារនាំចេញខ្ញុំចូលរក្សិ
 ចស្សានុក្ខិ ទឹកមានក្តី កំអុកក្តី ១ មិនអាចនឹងពន្យល់អ្នកមានដម្រិឲ្យឃើញ
 ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យភាពហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាសត្វ
 កាល ១ ម្ចាស់កិក្ខុវាងឡាយ បុគ្គលអ្នកបម្រើដម្រិប្រកបដោយអង្គ៤ នេះ
 ឯង មិនគួរបម្រើដម្រិទេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុវាងឡាយ បុគ្គលអ្នកបម្រើដម្រិបើ
 ប្រកបដោយអង្គ៤ ទើបគួរបម្រើដម្រិបាន គឺបុគ្គលប្រសប់ចាត់ចែងជំរុំ ១
 ស្គាល់ហេតុសម្បាយនឹងមិនសម្បាយ ១ នាំរបស់ដែលមិនសម្បាយ
 ចេញទៅ នាំរបស់ដែលសម្បាយចូលមក ១ មានចិត្តមេត្តា មិនប្រាថ្នា
 ពានិស. បើយបម្រើដម្រិមិនភ្នំមរតើមនីភារនាំចេញខ្ញុំចូលរក្សិ ចស្សានុក្ខិ

បិរវត្តទុរោ គិលានុបដ្ឋាកានំ កាលកន្តច្ឆប្បវាសនាថា

ទេឡុំ វា វង្គំ វា ធិហានុំ មជិតលោ ហោតិ គិលានំ
កាលេន កាលំ ធម្មិយោ កថាយ សន្តស្សនុំ សមា-
នយេតុំ សមុត្តេនេតុំ សម្បហំសេតុំ ឥមេហំ ទោ កិក្ខុវេ
មញ្ចហន្ត្រេហិ សមដ្ឋាកតោ គិលានុបដ្ឋាកោ អលំ គិ-
លានំ ឧបដ្ឋាតុន្តំ ។

[៧៣] តេន ទោ មន សមយេន ទ្រេ កិក្ខុ កោ-
សលេសុ ជនបទេសុ អន្ធានមត្តរាជ្ជបដ្ឋា ហោន្តំ ។
តេ អញ្ញាតវំ អាវាសំ ឧបត្ថិសុ ។ តត្ថ អញ្ញាតរោ
កិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ អថទោ តេសំ កិក្ខុនំ ឯត-
នហោសិ កតវតោ ទោ អាវុសោ គិលានុបដ្ឋានំ វណ្ណិកំ
ហន្ត មយំ អាវុសោ ឥមំ កិក្ខុំ ឧបដ្ឋេមាតិ ។ តេ តំ
ឧបដ្ឋហីសុ ។ សោ តេហិ ឧបដ្ឋិយមាទោ កាលម-
កាលំ ។ អថទោ តេ កិក្ខុ តស្ស កិក្ខុនោ មត្តចិវ-
មាទាយ សាវត្ថំ តត្ថា កតវតោ ឯតមត្តំ អាហេទេសុំ ។
កិក្ខុស្ស កិក្ខុវេ កាលកតោ សន្សោ សាមី មត្តចិវ

បិរវត្តទុរោ ធិហានុំកិក្ខុវេ ត្រៃវិដិវេសំវត្ថុស្វបំ ធិស្សានម្រិដមិ

ទិកមាត្រី កិក្ខុត្រី កាលនិធិតទ្បលំអ្នកមានជម្ងឺឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់
យកតាម ឲ្យកាលបារន ឲ្យកែកយដោយធម្មិកថាសព្វៗ កាល ១ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ចុក្កលម្នកបម្រើជម្ងឺលុវៃកប្រិកបត្រមដោយអង្គទាំង ៥ នេះ
ឯង រើបត្តបម្រើជម្ងឺទាន ។

[៧៣] សមីយនោឯង មានភិក្ខុវិប្បដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយក្នុង
កោសលជនបទ ។ ភិក្ខុទាំងពីរច្បងនោះចូលទៅកាន់កាវស ១ ។ ក្នុងអា-
វុសនោះមានភិក្ខុមួយច្បង ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះផ្សំចេះថា
ម្ចាស់អាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភោគទ្រង់សរសើរោហេម្រើជម្ងឺពកណាស់
អាវុសោ បើផ្សំចេះមានតែយើងទាំងឡាយនឹងបម្រើភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
ក៏នាំគ្នាបម្រើភិក្ខុឈឺនោះ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបម្រើ ភិក្ខុ
ឈឺក៏ធ្វើមណោកាលទៅ ។ ព្រោះនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំយកបាត្រនិង
ពីរបេសភិក្ខុឈឺនោះទៅឯក្រុងសាវត្ថី ហើយប្រាបបង្គំចូលសេចក្តីខ្ញុំចំ-
ពោះព្រះដ៏មានព្រះភោគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
រើមានភិក្ខុ(ណាមួយ)ធ្វើមណោកាលទៅហើយ ក្រិវសនិវុដ្ឋាម្ចាស់លើបាត្រ

អម័យ តំលាទុបដ្ឋានា តហូបកាហ ។ អទុជាយាមិ
 កិក្ខុវេ សង្ខេប តិចិវត្ត បត្តញ្ច តំលាទុបដ្ឋានា ធិ
 ណតុ ។ ឃវត្ត បទ កិក្ខុវេ ណតត្ថ ។ គេន តំលាទុ
 បដ្ឋានេន កិក្ខុតា សង្ខំ ធុបសង្កមិគ្វា ឃវសស្ស វចនិ
 យោ ឥត្តត្តាមោ កង្កេ កិក្ខុ កាលកតោ ឥនំ តស្ស
 តិចិវត្ត បត្តោ ពាតិ ។ ព្យត្តេន កិក្ខុតា បដិគលេ
 ន សង្ខេ ញ្ញាបេតត្វោ សុណានុ មេ កង្កេ សង្ខេ
 ឥត្តត្តាមោ កិក្ខុ កាលកតោ ឥនំ តស្ស តិចិវត្ត បត្តោ
 ច ។ យនិ សង្ខេស្ស បត្តកល្យ សង្ខេ ឥមំ តិចិវត្ត
 បត្តញ្ច តំលាទុបដ្ឋានា ធិ ធនយ្យ ។ ឃសា ញត្តិ ។
 សុណានុ មេ កង្កេ សង្ខេ ឥត្តត្តាមោ កិក្ខុ កាល
 កតោ ឥនំ តស្ស តិចិវត្ត បត្តោ ច ។ សង្ខេ ឥមំ
 តិចិវត្ត បត្តញ្ច តំលាទុបដ្ឋានា ធិ ធនិ ។ យស្ស
 បស្សតោ មមតិ ឥមស្ស តិចិវត្តស្ស ច បត្តស្ស ច
 តំលាទុបដ្ឋានា ធិ ធនំ សោ ធុល្លាស្ស យស្ស នត្ត
 មតិ សោ កាសេយ្យ ។ ធិត្ថំ ឥនំ សង្ខេ តិចិវត្ត

និធិបិណ្ឌ (របស់កិក្ខុនោះ) តែជាពួកកិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺម្ដង ១ បេតារៈ ច្រើនដំន
 គេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិច្ចាយ គេជាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃត្រូវត្រីវារនិធិបាត្រ
 ដល់កិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺចុះ ។ ម្ចាស់កិក្ខុចាំនិច្ចាយ សង្ឃត្រូវត្រូវយ៉ាងនេះ ។
 កិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺខាងត្រីវារចូលទៅកសង្ឃហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃ
 ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន កិក្ខុឈ្មោះនេះធ្វើមហោភពរទៅហើយ ត្រ
 ចិវារនិធិបាត្រនេះជារបស់កិក្ខុនោះ។ កិក្ខុដែលទូសច្រតិគាលត្រូវផ្លៀងសង្ឃ
 ឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ផ្សំកិក្ខុឈ្មោះ
 នេះធ្វើមហោភពរទៅហើយ ត្រចិវារនិធិបាត្រនេះ ជារបស់កិក្ខុនោះ ។ បើ
 ការឲ្យត្រចិវារនិធិបាត្រមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យត្រ
 ចិវារនិធិបាត្រនេះដល់ពួកកិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺចុះ ។ នេះជាពាក្យផ្លៀងសង្ឃ ។
 បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ផ្សំកិក្ខុឈ្មោះនេះធ្វើ
 មហោភពរទៅហើយ ត្រចិវារនិធិបាត្រនេះ ជារបស់កិក្ខុនោះ ។
 ឥឡូវសង្ឃបានឲ្យត្រចិវារនិធិបាត្រនេះដល់ពួកកិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺហើយ ។
 ការឲ្យត្រចិវារនិធិបាត្រដល់ពួកកិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺនេះ (បើ) គាប់ចិត្តដល់
 លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម (បើ)
 មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គ
 នោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យត្រចិវារនិធិបាត្រនេះ ដល់ពួកកិក្ខុ

បន្ត ៦ តំណាងបដ្ឋាការ ៗ ខុសគ្នា សង្ឃស្ស តស្មា
 តុល្លា ៗ ឯវមេតិ តាវយាមិទិ ៗ តេ ទោ បទ សម-
 យេន អញ្ញតេ សាមណេតេ កាលកតោ យោតិ ។
 កតោ ឯវមេតិ អារាមេស្ស ។ សាមណេស្ស កិក្ខុវ
 កាលកតោ សង្ឃ សាមី បត្តិចារ អបិទ តំណាង-
 បដ្ឋាការ ពហុបការ ។ អនុជានិ កិក្ខុវ សង្ឃ
 ចារ បត្តិ តំណាងបដ្ឋាការ ឯវមេតិ ។ ឯវមេតិ បទ
 កិក្ខុវ ឯវមេតិ ។ តេ តំណាងបដ្ឋាការ កិក្ខុវ
 សង្ឃ ឯវមេតិ ឯវមេតិ ឯវមេតិ ឯវមេតិ ឯវមេតិ
 កតោ សាមណេតេ កាលកតោ ឯវមេតិ តស្ស ចារ
 បន្ត ៧ ។ ឯវមេតិ កិក្ខុវ បដិពាលេ សង្ឃ
 ឯវមេតិ ឯវមេតិ ឯវមេតិ ឯវមេតិ ឯវមេតិ ឯវមេតិ
 សាមណេតេ កាលកតោ ឯវមេតិ តស្ស ចារ
 ៦ ។ យនិ សង្ឃស្ស បត្តិកល្យ សង្ឃ ឯវមេតិ
 បត្តិ តំណាងបដ្ឋាការ ឯវមេតិ ។ ឯវមេតិ ឯវមេតិ ។

ក្នុងប្រទេសប្រទេស ។ ការច្រើនត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយកិច្ចការប្រើប្រាស់
 វិញ្ញាណជាដាច់ខាតដល់សិទ្ធិរបស់គេ ព្រោះហេតុនេះបានជាសិទ្ធិស្រ្តី ។
 ខ្ញុំសូមចាំទុកខ្លះសេចក្តីនេះដោយសារស្រ្តីយោងនេះ ។ សម័យនោះ
 ឯង មានសាមណេមួយច្រើនណាស់ ។ ក្នុងកិច្ចការបដិសេធនៃ
 សេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះគង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំ
 ក៏ចាំឱ្យយ កាលបើសាមណេ (ណាមួយ) ធ្វើមណោភាពទៅហើយ
 ត្រូវសិទ្ធិជាមួយលើបុត្រនីចារ (ចេសសាមណេនោះ) តែថាកិច្ច
 អ្នកប្រើដើម្បីមានបក្សៈច្រើនជាង ។ ខ្ញុំក៏ចាំឱ្យយ ក៏យក
 កុណ្ណាសិទ្ធិសិទ្ធិចារនឹងបុត្រដល់កិច្ចការប្រើប្រាស់ ។ ខ្ញុំ
 ចាំឱ្យយ សិទ្ធិត្រូវយោងនេះ ។ កិច្ចការប្រើប្រាស់នោះត្រូវចូល
 ទៅក្នុងសិទ្ធិរបស់យោងនេះនឹងសិទ្ធិជា ចិត្តព្រះសិទ្ធិដ៏ចំ-
 រើន សាមណេនោះនេះធ្វើមណោភាពទៅហើយ ចារនឹងបុត្រនេះ
 ជាយសសាមណេនោះ ។ កិច្ចការសម្រេចលក្ខណៈសិទ្ធិជា
 ចិត្តព្រះសិទ្ធិដ៏ចំរើន សូមព្រះសិទ្ធិស្តាប់ខ្ញុំ ឱ្យសាមណេនោះ
 ធ្វើមណោភាពទៅហើយ ចារនឹងបុត្រនេះជាយសសាមណេនោះ ។
 បើការច្រើនត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយសិទ្ធិរបស់គេ សិទ្ធិត្រូវចារ
 នឹងបុត្រនេះដល់កិច្ចការប្រើប្រាស់ ។ នេះជាសិទ្ធិសិទ្ធិ ។

សុណតុ មេ កន្តេ សង្កេ ឥត្តិដ្ឋានោ សាមណេហ
 កាលកតោ ឥនំ តស្ស ចិវត្តា បត្តោ ច ។ សង្កេ
 ឥមំ ចិវត្តា បត្តត្តា តិលានុបដ្ឋាកានំ ទេតិ ។
 យស្សាយស្សតោ ទមតិ ឥមស្ស ចិវស្ស ច បត្តស្ស
 ច តិលានុបដ្ឋាកានំ ឆានំ សោ តុណ្ណស្ស យស្ស
 ចក្ខុមតិ សោ កាសយ្យ ។ ធិន្នំ ឥនំ សង្កេ
 ចិវត្តា បត្តោ ច តិលានុបដ្ឋាកានំ ។ ទមតិ
 សង្កេស្ស តស្ស តុណ្ណា ។ ឯវមេតំ បាយាមីតិ ។
 តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ច សា-
 មណេហ ច តិលានំ ទុបដ្ឋហិសុ ។ សោ តេហិ ទុ-
 បដ្ឋហិយមាណោ កាលមកាសិ ។ អថទោ តស្ស
 តិលានុបដ្ឋាកស្ស ភិក្ខុហោ ឯតទហោសិ កតំ ទុ ទោ
 តិលានុបដ្ឋាកស្ស សាមណេស្ស ចិវប្បដិសោ ទា-
 តត្វាតិ ។ កតរតោ ឯតមត្តំ អាណេសុំ ។ អទុ-
 បាយាមិ ភិក្ខុវេ តិលានុបដ្ឋាកស្ស សាមណេស្ស
 សមតំ បដិវិសំ ឆាតុន្នំ ។ តេន ទោ បទ ស-
 មយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ពហុកល្លោ ឧហុយិក្ខារោ

ចតិគ្រិទ្ធិសេស្សដំបំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសាមណេហឈ្នះ
 នេះធ្វើមរណភាពទៅហើយ ចិវនឹងបាត្រនេះជាចេសវាមណេហនោះ ។
 ឥឡូវសេស្សឲ្យចិវនឹងបាត្រនេះដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបាម្រើដម្ងីហើយ ។ ការឲ្យ
 ចិវនឹងបាត្រដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបាម្រើដម្ងីនេះ (ចើ) ភាច់ចិត្តដល់លោកដំទាន
 កាយុអន្តណា លោកដំទានកាយុអន្តនោះត្រូវស្ងៀម (ចើ) មិនភាច់ចិត្ត
 ដល់លោកដំទានកាយុអន្តណាទេ ត្រូវលោកដំទានកាយុអន្តនោះនិយាយ
 ឡើង ។ ចិវនឹងបាត្រនេះសេស្សបានឲ្យដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបាម្រើដម្ងីហើយ ។
 ការឲ្យចិវនឹងបាត្រដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបាម្រើដម្ងី ច្រហែលជាភាច់ចិត្តដល់
 សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកឡើងនេះ
 ដោយភាការស្ងៀមទៅយ៉ាងនេះ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទុប្បនិធិ
 សាមណេហទុប្បបាម្រើភិក្ខុឈ្នំ ។ កាលបើភិក្ខុនឹងសាមណេហាំងនោះ
 កំពុងបម្រើ ភិក្ខុឈ្នំនោះកំពុងមរណភាពទៅ ។ ភិក្ខុអ្នកបាម្រើដម្ងីនោះក៏
 ទានសេចក្តីត្រិវិវាចា គាត់អញ្ជើញឲ្យចិវលោកចិវទៅសាមណេហដល់
 ជាអកបាម្រើដម្ងីវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនូវចំណេះ
 ព្រះដំទានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 គឺជាគុណសម្បត្តិភិក្ខុនូវចំណេះស្មើគ្នាទៅសាមណេហដែលជាអកបាម្រើ
 ដម្ងីនេះ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទុប្បនិទ្ធិច្រើន មានបិក្ខុវិទ្ធិច្រើន

ចំរើរព្រះ ត្រូវយំទុំក្នុងសមាគម

កាលតាតា យោតិ ។ កកវោ ឯតម្កុំ អាណ-
 ទេសុំ ។ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុវេ កាលតាតេ សង្ឃេ
 សាមី ចត្តចំរើរ អមិច កិលានុបដ្ឋាន ពហុមតាណ ។
 អនុជាបាមី ភិក្ខុវេ សង្ឃេ តិច័រវេញ ចត្តញ កិលា-
 នុបដ្ឋានានំ ធាតុំ យំ តត្ថ លហុកណំ លហុចរិក្ខារំ
 តំ សម្មទីក្ខតេ យំ សង្ឃេ កាលេតុំ យំ តត្ថ កុកណំ
 កុមារិក្ខារំ តំ អាតតាបាតតស្ស ហតុដ្ឋិសស្ស សង្ឃស្ស
 អវិស្សដ្ឋិកំ អវេកដ្ឋិកដ្ឋិ ។

[៧៤] តេ ទោ ចន សមយេន អត្តតារេ ភិក្ខុ
 ទក្កោ ហុត្វា យេន កតវា តេនុមសន្តមិ ធម្មសន្តមិញ
 កតវន្តំ ឯតទកេច កតវា តទេ អនេកបរិយាយេន
 អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេចស្ស ទូកស្ស ទាហានិ-
 តស្ស អបថយស្ស ភិយារម្ពស្ស វណ្ណភានិ វនំ តទេ

ចំរើរព្រះ គឺយាយង់ពីក្នុងសមាគមមានការព្រាតជាដើម

ធ្វើរណភាពទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ពង់ខ្ពស់ព្រះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ក្រអង្រ្តច្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុ
 (ណាមួយ) ធ្វើរណភាពទៅហើយ ត្រូវសង្ស័យម្ចាស់លើចូលគ្រឿងចិត្ត
 (របស់ភិក្ខុនោះ) តែថា ពួកភិក្ខុអត់ប្រើម្តីមានមហិកាប្រើម្តីជាដើម ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យសង្ស័យគ្រឿងចិត្តជាដើមត្រូវដល់ពួក
 ភិក្ខុអត់ប្រើម្តីចុះ បើមានវត្តណាមួយជាគ្រឿងលហុកណូ^(១) ឬជាគ្រឿង
 លហុចរិក្ខារី^(២) នៅក្នុងទីនោះ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យសង្ស័យដែលមានក្នុងទី
 ចំរើរនោះ (គ្រិមត្រឿងគ្នា) រីឯគ្រឿងលហុកណូមិនគ្រឿងលហុច-
 រិក្ខារនោះទេ បើមានគ្រឿងតុកណូឬគ្រឿងតុមារិក្ខារណា នៅក្នុងទីនោះ
 គ្រឿងតុកណូមិនគ្រឿងតុមារិក្ខារនោះត្រូវទុកសម្រាប់សង្ស័យដែលមក
 មិនបានបានមកពីទីសំខំ ភិក្ខុមិនត្រូវលះ មិនត្រូវចេតនាទេ ។

[៧៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ទទួលបានកាយភាគក្រាបហើយ
 ចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាប
 បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គ
 តែងតែសរសើរគុណរបស់បុគ្គលអ្នកប្រាជ្ញាតិច មានចិត្តសន្តោស មាន
 ចិត្តស្រមៃ តំរាងបង់កិលេស ឆាំឱ្យកើតរលូនចិត្តជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេស-
 វដ្ត ប្រាជ្ញព្រាហ្មណ៍ ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

១-២ គឺលេងឈ្មោះ ក្រិមីពីព្រាហ្មណូទាំង ២៨ ។

ឧត្តិយំ អនេកបរិយាយោ អប្បិទ្ធកាយ សុទ្ធកាយ
 យល្លោយ ធូតត្តិយ វាសានិកកាយ អបចយាយ
 វិយាម្ពាយ សំភ្លុតំ ក្រុនុ កន្ត កកា កិក្ខុធំ ឧត្តិ-
 យំ អនុយាតត្ថុតំ ។ វិកាហិ ទុក្ខា កកា អនុត្តិកំ
 មោយបុរិស ។ ខេ ។ កងំ ហិ ខាខ ត្ថុ មោយបុរិស
 ឧត្តិយំ ឧត្តិយសាទានំ សមាទិយំស្សសិ ខេតំ មោ-
 យបុរិស អប្បសម្ពាធំ ក មសាទាយ ។ ខេ ។ វិកា-
 ហិក្ខា ឧម្មិ កងំ កក្ខា កិក្ខុ អាមន្តេសិ ឧ កិក្ខុវ
 ឧត្តិយំ ឧត្តិយសាទានំ សមាទិយំតត្ថំ យោ សមា-
 ទិយេយ្យ អាមន្តុ ធីល្លុប្បយស្សតិ ។ ខេ ខេ មោ មច
 សមាយេ អញ្ញាតោ កិក្ខុ ភិសចិវំ ឧវាសេត្វា ។ ខេ ។
 កិក្ខុចិវំ ឧវាសេត្វា ។ ខេ ។ មលកចិវំ ឧវាសេត្វា ។
 ខេ ។ កេសកម្ពុលំ ឧវាសេត្វា ។ ខេ ។ កិលកម្ពុលំ
 ឧវាសេត្វា ។ ខេ ។ ទិល្លកម្ពុលំ ឧវាសេត្វា ។ ខេ ។

ការពាក្រនេះទាំងឡាយសេចក្តីប្រាថ្នាគឺ លេចក្តីសន្តោស លេចក្តីរួ-
 ជន៍ កំចាត់បង់ពិលេស ទាំងឡាយសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្យាគិលេសវដ្តៈ ទី៦
 ទាំងឡាយសេចក្តីប្រាព្វព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះ
 អង្គជំរំ ក៏សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតការពាក្រដល់ពួកភិក្ខុ
 ជាការស្រួលពេកលាស់ ។ ព្រះពុទ្ធជានព្រះភាគបន្ទោសថា ខែមោឃ-
 បុរស អំពើនេះមិនទំនងទេ ។ ខេ ។ ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកមិនសមបើទី៦
 សមាទាននូវការពាក្រជាតិក្តីយសមាទាន^(១) (ដូច្នោះ) លោះ ម្ចាស់
 មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែនទាំងឡាយជ្រះថ្លាដល់ពួកដទៃដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
 ទេ ។ ខេ ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាដូចត្រាស់ហៅភិក្ខុចាំឯច្បាយ
 មកថា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឯច្បាយ ការពាក្រជាតិក្តីយសមាទាន ភិក្ខុមិនត្រូវ
 សមាទានទេ ភិក្ខុណាសមាទាន ត្រូវលេចក្តីផ្សំច្រើន ។ សម័យនោះឯង
 មានភិក្ខុ ១ ប្លែកសំពត់ដែលគេធ្វើពីស្បូវក្តាំង ។ ខេ ។ ស្លៀកសំពត់
 ដែលគេធ្វើពីសម្បកឈើ ។ ខេ ។ ស្លៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីផ្លែខ្លា ។ ខេ ។
 ស្លៀកសំពត់កម្ពុលដែលគេធ្វើពីសក់ ។ ខេ ។ ស្លៀកសំពត់កម្ពុលដែលគេ
 ធ្វើពីពេមកុយសត្វ ។ ខេ ។ ស្លៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីស្វាបម្រៀម ។ ខេ ។

១ ទ្រង់យាងមិនឲ្យត្រូវប្រើប្រាស់ប្រាសាទព្រះអង្គ ព្រះអង្គឲ្យទ្រង់ស្លៀកសំពត់
 ម៉ែនដល់សំពត់ ។

អដិទត្តិមំ ធិតិសេត្វា យេន ភគវំ ភេទុបសន្តិមិ ឧ-
 បសន្តិមិត្វា ភគវន្តំ វិតទេវេន ភគវំ កន្តេ អនេកម-
 វិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តិដ្ឋស្ស សល្យទស្ស ដូតស្ស
 ចាសានិកស្ស អបចយស្ស វិយាម្ពស្ស វណ្ណវាទិ ឥធំ
 កន្តេ អដិទត្តិមំ អនេកមវិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តិ-
 ដ្ឋតាយ សល្យតាយ ដូតតាយ ចាសានិកតាយ អប-
 ចយាយ វិយាម្ពតាយ សំវត្តតិ សាទុ កន្តេ ភគវំ កំត្តុធំ
 អដិទត្តិមំ អនុជាបាត្វតិ ។ វិការហិ តុទ្ធោ ភគវំ អន-
 ទុច្ឆវិកំ មោឃបុរិស ។ បេ ។ កថំ ហិ នាម ភ្នំ
 មោឃបុរិស អដិទត្តិមំ តិក្ខិយទ្ធជំ ចារស្សសំ ទេតំ
 មោឃបុរិស អប្បសន្តានំ វំ បសាតាយ ។ បេ ។
 វិការហិត្វា ធម្មិ កថំ កាត្វា កំត្តុ អានន្តេសំ ទ
 កំត្តុវេ អដិទត្តិមំ តិក្ខិយទ្ធជំ ចារកត្វំ យោ ចារយ្យ
 អាបត្តិ ធុល្យច្ចយស្សតិ ។ ភេទ ទោ បទ សទ-
 យេន អញ្ញករោ កំត្តុ អញ្ញាលំ ធិតិសេត្វា ។ បេ ។

ស្ងៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីស្បែកគ្នា ហើយចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះអង្គមាន
 ព្រះភោគ លុះចូលទៅដល់ហើយគ្រាបចង្អុលសេចក្តីទុំចំពោះព្រះអង្គមាន
 ព្រះភោគថា ចតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះអង្គតែងទ្រង់សរសើរគុណរបស់
 បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច មានចិត្តសន្តោស មានចិត្តផ្សំផង កំចាត់បដិកិលេស
 ទាំងឡើងសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រាណុក្សយាម ដោយ
 បំណាយជាច្រើន ចតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ស្បែកគ្នានេះទាំងឡាយសេចក្តី
 ប្រាថ្នាតិច សេចក្តីសន្តោស សេចក្តីផ្សំផង កំចាត់បដិកិលេស ទាំងឡើង
 សេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ ទាំងឡាយសេចក្តីប្រាណុក្សយាម
 ដោយបំណាយជាច្រើន ចតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត
 ឲ្យពួកគុក្ខស្ងៀកដណ្តប់សំពត់ស្បែកគ្នា ជាការស្រួលពេកណាស់ ។ ព្រះ
 ត្បូងអង្គមានព្រះភោគទ្រង់បន្ទោសថា ខែមោឃបុរេ អំពើនេះមិនទំនងទេ
 ។ បេ ។ ខែមោឃបុរេ អ្នកមិនសមរម័យទ្រង់សំពត់ស្បែកគ្នាជាទង់
 ដ៏យនៃភិយសោ ខែមោឃបុរេ អំពើនេះមិនមែនទាំងឡាយជ្រះថ្លាដល់ពួក
 ផនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ទ្រង់បន្ទោសប្តូរទ្រង់ធ្វើឲ្យម្នាក់ហើយ
 គ្រាសំហៅកំត្តុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់កំត្តុទាំងឡាយ កំត្តុមិនត្រូវទ្រង់
 ស្បែកគ្នាជាទង់ដ៏យរបស់ភិយេវ កំត្តុណាទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្នៃ ។
 សម័យនោះឯង មានកំត្តុ ១ ប្រស្ងៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីដើមរាត់ ។ បេ ។

ចោត្តកំ ធំវិសេស្តា យេន កតកំ គេទុមស្តង្គមិ
 ឧបស្តង្គមិថ្វា កតកំ ឯកទេវកំ កតកំ កត្ត អាទ-
 កមវិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សាល្យទស្ស ទូ-
 តស្ស ចាសាធិកស្ស អមចយស្ស វិយាវស្តស្ស វិស្តាវនិ
 ធម៌ កត្ត ចោត្តកោ អាទកមវិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ
 សន្តុដ្ឋតាយ សាល្យតាយ ទូតតាយ ចាសាធិកតាយ
 អមចយាយ វិយាវស្តាយ សិវត្តតំ កាទុ កិច្ចំ កតកំ
 កិច្ចំ ចោត្តកំ អទុជាធាតុតំ ។ វិករហិ តុទ្រា-
 កតកំ អទុទ្ធវិកំ មោយបុរិស ។ មេ ។ កតំ ហិ
 ចាម ភ្នំ មោយបុរិស ចោត្តកំ ធំវិសេស្តសិ ទេតំ
 មោយបុរិស អប្បសន្ទាធំ វិ មសាទាយ ។ មេ ។
 វិករហិថ្វា ទង្គិ កតំ កត្តា កិច្ចំ អាមទ្តេសំ ឧ កិច្ចាវ
 ចោត្តកោ ធំវិសេស្តោ យោ ធំវិសេយ្យ អាមត្តិ
 ទុក្ខដស្សតំ ។

ស្រៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីសម្បកក្រៅ ហើយចូលទៅកាន់សំពត់ក៏ព្រះ
 ដំបាងព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេវក្តីខ្ញុំវិញ
 ព្រះដំបាងព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គតែងទ្រង់សរសើរ
 គុណរបស់បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាចំពោះ មានចិត្តសង្គោស មានចិត្ត
 ជួរជំនំ កំចាត់បង់តិលេស ទាំឱ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្យាតិលេសវដ្តៈ
 ប្រាណូបាយម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សំពត់
 សម្បកក្រៅនេះទាំឱ្យមានសេចក្តីប្រាថ្នាចំពោះ សេចក្តីសង្គោស សេចក្តី
 ជួរជំនំ កំចាត់បង់តិលេស ទាំឱ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្យាតិលេសវដ្តៈ
 នឹងទាំឱ្យមានសេចក្តីប្រាណូបាយម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យពួកភិក្ខុ (ខ្ញុំទ្រង់) សំពត់
 សម្បកក្រៅ ជាការស្រួលពេកណាស់ ។ ព្រះត្រាស់ដំបាងព្រះភាគទ្រង់
 បន្ទាសថា ម្ចាស់មោយបុរិស អំពើនេះមិនទំនើងទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់
 មោយបុរិស អ្នកមិនសម្រេចនឹងស្រៀកសំពត់សម្បកក្រៅសោះ ម្ចាស់
 មោយបុរិស អំពើនេះមិនមែនទាំពួកដទៃដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឱ្យជ្រះថ្លាឡើយ
 ។ មេ ។ ទ្រង់បន្ទាសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាប្រាស្រ្តសំពត់ភិក្ខុទាំង
 ពួកយកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងពួកយ ភិក្ខុមិនត្រូវស្រៀកសំពត់សម្បកក្រៅ
 ។ ភិក្ខុណាស្រៀក ត្រូវកាបក្តីក្តី ។

ន សព្វមហានិមិត្តានិ ចីវរានិ បារាតញ្ចានិ ន អដ្ឋិទ្ធិ-
 ទសានិ ចីវរានិ បារាតញ្ចានិ ន ធិយទសានិ ចីវរានិ
 បារាតញ្ចានិ ន បុប្ផទសានិ ចីវរានិ បារាតញ្ចានិ ន ឧស-
 ទសានិ ចីវរានិ បារាតញ្ចានិ ន កត្តានុកំ បារាតញ្ចានិ ន
 ភិវដកំ បារាតញ្ចានិ ន វេសនំ បារាតញ្ចានិ យោ បារាយ្យ
 អាបត្តិ ធុត្តានុស្សាតិ ។

[៧៦] គេន ទ្រា បន សមយេន វស្សុំ វុត្តា ភិក្ខុ
 អនុប្បន្ន ចីវរេ បក្កមន្តិមិ វុត្តមន្តិមិ កាលិមិ ករោន្តិ
 សាមណោធមិ បដិជាទន្តិ សិក្ខុំ បច្ចុក្កាតកាមិ បដិ-
 ជាទន្តិ អន្តិមវុត្តុំ អន្តិបន្តកាមិ បដិជាទន្តិ ឧត្តត្តកា-
 មិ បដិជាទន្តិ ទុត្តត្តកាមិ បដិជាទន្តិ វេនទន្តិមិ បដិ-
 ជាទន្តិ អាបត្តិយា អនុស្សនេ ឧត្តត្តកាមិ បដិជាទន្តិ
 អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧត្តត្តកាមិ បដិជាទន្តិ ចា-
 មិកាយ ធិដ្ឋិយា អប្បដិទិស្សនេ ឧត្តត្តកាមិ បដិជា-
 ទន្តិ បណ្ឌកាមិ បដិជាទន្តិ វេយ្យសិវិសកាមិ បដិ-
 ជាទន្តិ វិក្ខិយបក្កន្តកាមិ បដិជាទន្តិ ភិវដានុកកាមិ
 បដិជាទន្តិ មាតុយាតកាមិ បដិជាទន្តិ បិតុយាតកាមិ

មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរល្បីនំសុខ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយមិនបានកាក់
 ចេញ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវិស មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយជា
 ផ្លូវឈើ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយជាផ្លូវឈើ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ភាវ មិន
 ត្រូវទ្រទ្រង់ម្នក មិនត្រូវទ្រទ្រង់សំពត់យួន ភិក្ខុណាទ្រទ្រង់ត្រូវអាចត្តិ
 ទកដ ។

[៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនៅចាំស្សារួចហើយ គេចាំ
 មិនខានកើតឡើង^(១)ក៏នាំគ្នាចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ស្តាប់ទៅ
 ខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លះជាសាមណេរខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លះជាបុគ្គលពាលលាសិក្ខុខ្លះ ប្តេជ្ញា
 ខ្លះជាបុគ្គលត្រូវអនិមិត្តខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លះជាបុគ្គលត្រូវខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លះជាបុគ្គល
 មានចិត្តកវណ្ណកម្មខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លះជាបុគ្គលគិរិទនាត្របសន្តិក្ខន្ធ ប្តេជ្ញា
 ខ្លះជាបុគ្គលភិសិដ្ឋលើកវត្តព្រះមិនបានឃើញអាបត្តិខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លះជាបុគ្គល
 ភិសិដ្ឋលើកវត្តព្រះមិនបានសំដែងអាចត្តិខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លះជាបុគ្គលភិសិដ្ឋ
 លើកវត្តព្រះមិនបានលេងទិដ្ឋិក្រក់ខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លះជាធើយខ្លះ ប្តេជ្ញា
 ខ្លះជាបុគ្គលចំស្រុះ ប្តេជ្ញាខ្លះជាអកចូលត្រូវវិយខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លះជាសត្វ
 ភិក្ខុខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លះជាបុគ្គលម្ចាស់មាតាខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លះជាអ្នកស្តាប់មីតាខ្លះ

• បានសេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំស្សារួចហើយ មិនខានបានពិធីនោះ នៅឡើយ ។

បដិជាទន្ទិ អាហានុយាតកាមិ បដិជាទន្ទិ ភិក្ខុទិទ្ធស-
 កាមិ បដិជាទន្ទិ សង្ឃកេនកាមិ បដិជាទន្ទិ លោហិ-
 តុប្បនកាមិ បដិជាទន្ទិ ឧកតោត្យញ្ញនកាមិ បដិ-
 ជាទន្ទិ ។ កតវតោ ឯតទន្ទំ អាភោទេសុំ ។ ឥធន
 បទ ភិក្ខុវេ វស្សំ វុត្តោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចិវរ បក្កមតិ ។
 សន្តេ បដិវ្រមេ តាហាកេ ធាតតំ ។ ឥធន បទ ភិក្ខុវេ
 វស្សំ វុត្តោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចិវរ វិត្តមតិ កាលំ ករណ-
 តិ សាមណោ បដិជាធាតិ សិក្ខុំ បច្ចុក្ខាតិកា ប-
 ដិជាធាតិ អន្តមវត្តំ អដ្ឋាបន្នកោ បដិជាធាតិ ។ សង្កោ
 សាមី ។ ឥធន បទ ភិក្ខុវេ វស្សំ វុត្តោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ
 ចិវរ ឧប្បត្តកោ បដិជាធាតិ ចិត្តចិត្តោ បដិជាធាតិ
 វេទនដ្ឋា បដិជាធាតិ អាចត្តិយា អនុស្សនេ ឧត្តិត្ត-
 កោ បដិជាធាតិ អាចត្តិយា អប្បជិតាម្ម ឧត្តិត្តកោ
 បដិជាធាតិ ចាមិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិច្ចិស្សត្តេ
 ឧត្តិត្តកោ បដិជាធាតិ ។ សន្តេ បដិវ្រមេ តាហាកេ

ប្រដិវ្រមេ អាក្ខរសម្រាប់ ព្រះអាហានុយាតកាមិ ប្រដិវ្រមេ អាក្ខរសម្រាប់ ព្រះភិក្ខុទិទ្ធស-
 កាមិ ប្រដិវ្រមេ អាក្ខរសម្រាប់ ព្រះសង្ឃកេនកាមិ ប្រដិវ្រមេ អាក្ខរសម្រាប់ ព្រះលោហិ-
 តុប្បនកាមិ ប្រដិវ្រមេ អាក្ខរសម្រាប់ ព្រះឧកតោត្យញ្ញនកាមិ ប្រដិវ្រមេ អាក្ខរសម្រាប់ ព្រះ
 កតវតោ ឯតទន្ទំ អាភោទេសុំ ។ ឥធន បទ ភិក្ខុវេ វស្សំ វុត្តោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចិវរ បក្កមតិ ។
 សន្តេ បដិវ្រមេ តាហាកេ ធាតតំ ។ ឥធន បទ ភិក្ខុវេ វស្សំ វុត្តោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចិវរ វិត្តមតិ កាលំ ករណ-
 តិ សាមណោ បដិជាធាតិ សិក្ខុំ បច្ចុក្ខាតិកា បដិជាធាតិ អន្តមវត្តំ អដ្ឋាបន្នកោ បដិជាធាតិ ។ សង្កោ
 សាមី ។ ឥធន បទ ភិក្ខុវេ វស្សំ វុត្តោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចិវរ ឧប្បត្តកោ បដិជាធាតិ ចិត្តចិត្តោ បដិជាធាតិ
 វេទនដ្ឋា បដិជាធាតិ អាចត្តិយា អនុស្សនេ ឧត្តិត្តកោ បដិជាធាតិ អាចត្តិយា អប្បជិតាម្ម ឧត្តិត្តកោ
 បដិជាធាតិ ចាមិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិច្ចិស្សត្តេ ឧត្តិត្តកោ បដិជាធាតិ ។ សន្តេ បដិវ្រមេ តាហាកេ

នាគភ័ ។ ឥន បទ ភិក្ខុវេ វស្សុំ វុត្តោ ភិក្ខុ ឧប្បន្នេ
 ចិវេ បណ្ណតោ បដិជាបាតិ ។ មេ ។ ឧកតោ ឧប្បន្នេ
 តោ បដិជាបាតិ ។ សង្ខារ សាមី ។ ឥន បទ ភិក្ខុវេ
 វស្សុំ វុត្តោ ភិក្ខុ ឧប្បន្នេ ចិវេ អភាជិតេ បត្តមតិ ។
 សន្តេ បដិវេ តាហតេ នាគភ័ ។ ឥន បទ ភិក្ខុវេ
 វស្សុំ វុត្តោ ភិក្ខុ ឧប្បន្នេ ចិវេ អភាជិតេ វិញ្ញមតិ
 កាលំ តារេតិ សាមណោ បដិជាបាតិ សិក្ខុំ
 បទ្ធិត្តានតោ បដិជាបាតិ អន្តិមវត្ថុំ អដ្ឋាបន្នតោ
 បដិជាបាតិ ។ សង្ខារ សាមី ។ ឥន បទ ភិក្ខុវេ
 វស្សុំ វុត្តោ ភិក្ខុ ឧប្បន្នេ ចិវេ អភាជិតេ ឧប្បន្នតោ
 បដិជាបាតិ វិញ្ញមត្តោ បដិជាបាតិ វេទនត្ថោ បដិជា-
 បាតិ អាបត្តិយា អនុស្សាទេ ឧត្តត្តតោ បដិជាបាតិ
 អាបត្តិយា អប្បនិសាដ្ឋ ឧត្តត្តតោ បដិជាបាតិ ចាចិ-
 តោ យ ធម្មិយា អប្បនិសាដ្ឋ ឧត្តត្តតោ បដិជាបាតិ ។

ត្រៃសង្ឃឲ្យចិវេ (នោះទៅ) ចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឯងឲ្យយ ក្នុងសាសនានេះបើ
 មានភិក្ខុនៅចាំវស្សាចុះហើយ កាលបើចិវេមិនទាន់កើតឡើងក៏ប្តូរខ្លួនជា
 មនុស្សខ្លឹមក្តី ។ មេ ។ ប្តូរខ្លួនជា ឧកតោ ឧប្បន្នេ ក្តី ។ សង្ឃត្រៃជា ម្ចាស់
 (ចិវេនោះឯង) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឯងឲ្យយ ក្នុងសាសនានេះបើមានភិក្ខុនៅ
 ចាំវស្សាចុះហើយ កាលបើចិវេកើតឡើងហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានចែក
 ខ្លួនក៏ចៀសចេញទៅ ។ កាលបើមានភិក្ខុជាអ្នកទទួលចិវេដ៏សមគួរ ត្រៃ
 សង្ឃឲ្យចិវេ (នោះទៅ) ចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឯងឲ្យយ ក្នុងសាសនានេះបើមាន
 ភិក្ខុនៅចាំវស្សាចុះហើយ កាលបើចិវេកើតឡើងហើយ តែសង្ឃមិនទាន់
 បានចែក ខ្លួនក៏សឹកទៅក្តី ស្លាប់ទៅក្តី ប្តូរខ្លួនជាសាមណេក្តី ប្តូរខ្លួន
 ជាអ្នកបាលលាសិក្ខុក្តី ប្តូរខ្លួនជាបុគ្គលត្រៃអន្តិមវត្ថុក្តី ។ សង្ឃត្រៃជា
 ម្ចាស់ (ចិវេនោះ) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឯងឲ្យយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុ
 នៅចាំវស្សាចុះហើយ កាលបើចិវេកើតឡើង តែសង្ឃមិនទាន់បានចែក ក៏
 ប្តូរខ្លួនជាមនុស្សឆ្នួតក្តី ប្តូរខ្លួនជាបុគ្គលមានចិត្តអវិញ្ញាណអណ្តូងក្តី ប្តូរ
 ខ្លួនជាបុគ្គលមានវេទនាត្រៃសង្កត់ក្តី ប្តូរខ្លួនជាភិក្ខុភិសង្ឃលើកត្តាព្រោះ
 មិនឃើញអាបត្តិក្តី ប្តូរខ្លួនជាភិក្ខុភិសង្ឃលើកត្តាព្រោះមិនបានសំដែង
 អាបត្តិក្តី ប្តូរខ្លួនជាភិក្ខុភិសង្ឃលើកត្តាព្រោះមិនលបេដ៏វិជ្ជាត្រៃក្តី ។

ដំរីក្នុងពេល ស្បៀង គ្រាន់ អនុប្បន្នវិសេស

សង្កេត ចម្រើន មេ តាហតេ ធាតុ ។ ឥត បទ កិច្ចវេ
 វស្ស័ វុត្តា កិច្ច ឧប្បន្ន ដំរី អភាជិតេ បណ្ណាកោ
 បដិជាយាតិ ។ ចេ ។ ឧភោតាព្យញ្ញនកោ បដិជាយាតិ ។
 សង្កេត សាមី ។ ឥត បទ កិច្ចវេ វស្ស័ វុត្តា
 កិច្ច អនុប្បន្ន ដំរី សង្កេត កិច្ច ។ ឧត្ត
 មនុស្សា ឯកស្មី បក្ខេ ឧទកំ ទេត្តិ ឯកស្មី បក្ខេ
 ចំរំ ទេត្តិ សង្កេត ទេហតិ ។ សង្កេតស្បៀង ។ ឥត
 បទ កិច្ចវេ វស្ស័ វុត្តា កិច្ច អនុប្បន្ន ដំរី
 សង្កេត កិច្ច ។ ឧត្ត មនុស្សា ឯកស្មី បក្ខេ
 ឧទកំ ទេត្តិ កស្មីយេ បក្ខេ ចំរំ ទេត្តិ សង្កេត
 ទេហតិ ។ សង្កេតស្បៀង ។ ឥត បទ កិច្ចវេ វស្ស័
 វុត្តា កិច្ច អនុប្បន្ន ដំរី សង្កេត កិច្ច ។

ដំរីក្នុងពេល មិនមានដំរីដែលមិនទាន់កើតឡើងនិងកំពុងវិសេសនៅជាស្បៀងហើយ

កាលបើមានកិច្ចជាអ្នកទទួលបម្រើសម្បត្តិ (ត្រូវសង្ឃឹមបម្រើ(ខោរទៅ)ចុះ ។
 ម្ចាស់កិច្ចព័ន្ធបាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានកិច្ចនៅជាស្បៀងហើយ
 កាលបើបម្រើកើតឡើងហើយ វិសេសមិនទាន់ទាន់ចេញ ក៏ប្តូរខ្លួនជា
 មនុស្សឆ្នើមក្តី ។ ចេ ។ ប្តូរខ្លួនជា ករោតព្យញ្ញនក្តី ។ សង្ឃឹម
 ម្ចាស់ (ចំរំខោរទៅ) ។ ម្ចាស់កិច្ចព័ន្ធបាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានកិច្ច
 កិច្ចនៅជាស្បៀងហើយ កាលបើបម្រើមិនទាន់កើតឡើង សង្ឃឹមបែកគ្នា
 ទៅ^(១) ។ មនុស្សព័ន្ធបាយក្នុងទីនោះក៏នាំគ្នាប្រគេនទំពំពោះភិក្ខុមួយពួក
 ប្រគេនចំរំពោះភិក្ខុមួយពួក ដោយពាក្យថា យើងព័ន្ធបាយប្រគេន
 ពោះសង្ឃ ។ ទំកន្តិចំរំនេះក៏នៅជាបេសសង្ឃដដែល ។ ម្ចាស់កិច្ចព័ន្ធ
 បាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានកិច្ចនៅជាស្បៀងហើយ កាលបើបម្រើ
 មិនទាន់កើតឡើង សង្ឃឹមបែកគ្នាទៅ ។ មនុស្សព័ន្ធបាយក្នុងទីនោះក៏
 នាំគ្នាប្រគេនទំពំពោះភិក្ខុមួយពួក ប្រគេនចំរំពោះភិក្ខុមួយពួក ដោយ
 ពាក្យថា យើងព័ន្ធបាយប្រគេនពោះសង្ឃ ។ ទំកន្តិចំរំនេះក៏នៅជា
 បេសសង្ឃដដែល ។ ម្ចាស់កិច្ចព័ន្ធបាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានកិច្ច
 នៅជាស្បៀងហើយ កាលបើបម្រើមិនទាន់កើតឡើង សង្ឃឹមបែកគ្នាទៅ ។

១ សង្ឃប្រគេនព័ន្ធបាយ ដូច្នោះក៏នៅក្រែងពោលខ្លី (អន្តរា) ។

តត្ថ មនុស្ស ឯកស្មី បាត្រ ឧទកំ ទេន្តិ ឯកស្មី
 បាត្រ ចិវំ ទេន្តិ បត្តស្ស ទេមាតិ ។ បត្តស្ស-
 វេតិ ។ ឥធម បទ ភិក្ខុវេ វស្សំ វុត្តានំ ភិក្ខុវេ អនុញ្ញា
 ចិវេ សង្កោ ភិក្ខុវេ ។ តត្ថ មនុស្ស ឯកស្មី បាត្រ
 ឧទកំ ទេន្តិ តស្មីយេវ បាត្រ ចិវំ ទេន្តិ បត្តស្ស
 ទេមាតិ ។ បត្តស្សវេតិ ។ ឥធម បទ ភិក្ខុវេ វស្សំ
 វុត្តានំ ភិក្ខុវេ អនុញ្ញា ចិវេ អភាជិត សង្កោ ភិក្ខុវេ ។
 សាម្រេសំ សមតំ ភាជិតត្ថន្តិ ។

[៧៧] តេន ទោ បទ សមយេន អាយស្មា វេតោ
 អញ្ញាតស្ស ភិក្ខុវេ បាត្រ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស
 ចិវំ ទាហេសិ ឥមំ ចិវំ វេស្ស ទេមាតិ ។ អថទោ
 យោ ភិក្ខុ អន្តរមត្តោ អាយស្មតោ វេស្ស វិស្សសា
 តំ ចិវំ អន្តរមាសិ ។ អថទោ អាយស្មា វេតោ
 អាយស្មតោ សារីបុត្តេន សមាភត្តា បុត្តិ អធា កត្តេ

មនុស្សទាំងឡាយក្នុងទីនោះក៏នាំគ្នាប្រគេនទំកំចំពោះភិក្ខុមួយពួក ប្រគេន
 ចិវំចំពោះភិក្ខុមួយពួក ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចំពោះ
 ពួក ។ ទំកំនឹងចិវំនេះក៏នៅជាបេសំព្វកថវេល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សាសនានេះ បើមានពួកភិក្ខុនៅចាំវិស្សរូបហើយ កាលបើចិវំម៉ែនទាន់
 កើតឡើង សង្ឃក៏បែកគ្នាទៅ ។ មនុស្សទាំងឡាយក្នុងទីនោះក៏នាំគ្នាប្រគេន
 ទំកំចំពោះភិក្ខុមួយពួក ប្រគេនចិវំចំពោះភិក្ខុមួយពួកនោះឯង ដោយពាក្យ
 ថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចំពោះពួក ។ ទំកំនឹងចិវំនេះក៏នៅជាបេសំ
 ព្វកថវេល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកភិក្ខុនៅចាំ
 វិស្សរូបហើយ កាលបើចិវំកើតឡើងហើយ តែសង្ឃម៉ែនទាន់ចែក សង្ឃ
 ក៏បែកគ្នាទៅ ។ ចិវំនោះ សង្ឃត្រូវចែកដល់ពួកភិក្ខុទាំងអស់ឱ្យស្មើគ្នា ។

[៧៨] សម័យនោះឯង ព្រះវេរតដ៏មានអាយុបានធ្វើចិវំទៅប្រគេន
 ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុនឹងវែងភិក្ខុមួយ ដោយពាក្យថា ពួកលោកប្រគេន
 ចិវំនេះដល់ព្រះវេរតដ៏ចុះ ។ គ្រានោះឯង សុះដល់ពាក់កណ្តាលដូរ ភិក្ខុ
 នោះក៏យកចិវំនោះ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយគន្លឹះសច្ច័
 ស្ម័គ្រហ្មលនឹងព្រះវេរតដ៏មានអាយុ ។ គ្រានោះព្រះវេរតដ៏មានអាយុបាន
 មកដួចនឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុហើយសួរថា បពិត្រព្រះវេរតដ៏ចំរើន

ដេរស្ប ចីវរ ចាហោសី សឡត្តំ តំ ចីវរត្ថំ ។ ធាហត្ថំ
 អកុសោ ចីវរ បស្សមីតិ ។ អថិទោ អយស្មា ហេតោ តំ
 ភិក្ខុំ ឯតទកេច អហំ អកុសោ អាយស្មតោ ហេតុ ថេ-
 រស្ស ចីវរ ចាហោសី ធាហត្ថំ ចីវរត្ថំ ។ អហំ កន្តេ អាយ-
 ស្មតោ វិស្សាសា តំ ចីវរ អត្តហោសិត្ថំ ។ ភតវតោ ឯតមត្តំ
 អារាមេសុំ ។ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហេតុ
 ចីវរ បហិណាតិ ឥមំ ចីវរ ឥន្ទ្រាមស្ស ទេហិតិ ។ សោ
 អន្តរមត្តេ យោ បហិណាតិ ឥស្ស វិស្សាសា ធីត្តាតិ
 សុត្តហិតំ ។ យស្ស បហិយតិ ឥស្ស វិស្សាសា ធីត្តា-
 តិ ទុត្តហិតំ ។ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស
 ហេតុ ចីវរ បហិណាតិ ឥមំ ចីវរ ឥន្ទ្រាមស្ស ទេហិតិ ។

ខ្ញុំកុណាបានធ្វើចីវរមកប្រគេនព្រះបាទ តើចីវរនោះបានដល់មកហើយ
 ឬ ។ ព្រះសាវ័ច្ឆក្កន្ទិយថា ម្ចាស់អកុសោ ខ្ញុំមិនឃើញចីវរនោះទេ ។
 ទើបព្រះវេរត៍មានអយុបាទនិយាយទៅនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អកុសោ
 ខ្ញុំបានធ្វើចីវរមកប្រគេនព្រះបាទនឹងដៃលោកជំទាវអាយុ តើចីវរនោះ
 នៅឯណា ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា បពិត្រព្រះបាទ ខ្ញុំបានយកចីវរ
 នោះ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងទៅហើយ) ដោយការសេចក្តីស្ម័គ្រ
 ស្មាលនឹងលោកជំទាវអាយុ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ត្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ
 ចំពោះព្រះមាតាព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ កុសិសាសនានេះ បើមានភិក្ខុធ្វើចីវរទៅនឹងដៃភិក្ខុផងគ្នាដោយ
 ពាក្យថា ចូរលាភ្នែកប្រគេនចីវរនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះផងចុះ ។ លុះដល់
 ពាក់កណ្តាលថ្ងៃ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ជីនោះក៏យកចីវរ (មកប្រើប្រាស់
 ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយការសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាលនឹងភិក្ខុអ្នកធ្វើនោះ (យ៉ាង
 នេះ) ហៅថា កាន់យកល្អ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ជីយកចីវរ (មកប្រើ
 ប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយការសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាលនឹងភិក្ខុអ្នកទាំង
 ទទួលយកចីវរនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកមិនល្អទេ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ កុសិសាសនានេះបើមានភិក្ខុធ្វើចីវរទៅនឹងដៃភិក្ខុផងគ្នា
 ដោយពាក្យថា ចូរលាភ្នែកប្រគេនចីវរនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះផងចុះ ។

សោ អន្តរាមត្តេ យស្ស បហំយតិ តស្ស វិស្សាសា
 តណ្ហាតិ ធុត្តហិតំ ។ យោ បហំណាតិ តស្ស វិស្សាសា
 តណ្ហាតិ សុត្តហិតំ ។ ឥធម បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស
 ហត្ថេ ចិវំ បហំណាតិ ឥមំ ចិវំ ឥត្ថន្ទាមស្ស ទេហិតិ ។
 សោ អន្តរាមត្តេ សុណាតិ យោ បហំណាតិ សោ
 កាលកតោតិ តស្ស មតតចិវំ អទិដ្ឋាតិ សូចិដ្ឋិតំ ។
 យស្ស បហំយតិ តស្ស វិស្សាសា តណ្ហាតិ ធុត្តហិតំ ។
 ឥធម បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចិវំ បហំណាតិ
 ឥមំ ចិវំ ឥត្ថន្ទាមស្ស ទេហិតិ ។ សោ អន្តរាមត្តេ
 សុណាតិ យស្ស បហំយតិ សោ កាលកតោតិ តស្ស
 មតតចិវំ អទិដ្ឋាតិ ធុត្តដ្ឋិតំ ។ យោ បហំណាតិ តស្ស

លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ជីនោះគឺយកចិវ (មកប្រើ
 ប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយគាត់សេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកចាំទទួល
 យកចិវនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា តាន់យកមិនល្អទេ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួល
 បញ្ជីយកចិវ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយគាត់សេចក្តី
 ស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកជ្រើស (យ៉ាងនេះ) ហៅថា តាន់យកល្អ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ចាំទទួល ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុធ្វើចិវនៅនឹងវិជភិក្ខុ
 ផងគ្នា ដោយពាក្យថា ចូរលោកប្រគេនចិវនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះផងចុះ ។
 លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ជីនោះពូជណឹងថា ភិក្ខុដែល
 ធ្វើចិវមកនោះស្លាប់ទៅហើយ ។ ក៏អធិដ្ឋានមកចិវរបេសភិក្ខុនោះ
 (យ៉ាងនេះ) ហៅថា អធិដ្ឋានល្អ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ជីយកចិវ
 (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយគាត់សេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នក
 ចាំទទួលយកចិវនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា តាន់យកមិនល្អទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ចាំទទួល ក្នុងសាសនានេះបើមានភិក្ខុធ្វើចិវនៅនឹងវិជភិក្ខុផងគ្នា ដោយ
 ពាក្យថា ចូរលោកប្រគេនចិវនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះផងចុះ ។ លុះដល់
 ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ជីនោះពូជណឹងថា ភិក្ខុដែលចាំទទួល
 ចិវនោះស្លាប់ទៅហើយ ។ ក៏អធិដ្ឋានមកចិវរបេសភិក្ខុនោះ (យ៉ាងនេះ)
 ហៅថា អធិដ្ឋានមិនល្អ (អធិដ្ឋានមិនទៀង) ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ជី

១ ពិធានសិក្ខុនៃលស្លាប ។

វិស្សាសា គណ្ណាតិ សុត្តបិដកំ ។ ឥទ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចិវំ បហិណាតិ ឥមំ ចិវំ ឥត្តន្ទាមស្ស
 ទេហិតិ ។ សោ អន្តរមក្កេ សុណាតិ ទុកោ កាលកា-
 តាតិ យោ បហិណាតិ តស្ស មតតចិវំ អធិដ្ឋាតិ
 ស្វទិដ្ឋិតំ ។ យស្ស ចហិយតិ តស្ស មតតចិវំ អធិដ្ឋា-
 តិ ទ្ធនិដ្ឋិតំ ។ ឥទ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ
 ចិវំ បហិណាតិ ឥមំ ចិវំ ឥត្តន្ទាមស្ស ទម្មិតិ ។ សោ
 អន្តរមក្កេ យោ បហិណាតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ណាតិ
 ទុត្តបិដកំ ។ យស្ស ចហិយតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ណាតិ
 សុត្តបិដកំ ។ ឥទ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ

យតចិវំ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយការសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាល
 នឹងភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកល្អ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើទៅទីនិវេដ្ឋភិក្ខុផងនា
 ដោយពាក្យថា ចូរលោកប្រគេចពីរទេដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះផងចុះ ។ លុះ
 ដល់ដាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបាននោះ ឮដំណឹងថា ភិក្ខុទាំងពីរ
 រួមស្តាប់ទៅហើយ ។ ក៏អធិដ្ឋានមតតចិវំរបស់ភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាង
 នេះ) ហៅថា អធិដ្ឋានល្អ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបាននោះ អធិដ្ឋានមតតចិវំ
 របស់ភិក្ខុដែលចាំទទួលពីវិញ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា អធិដ្ឋានមិនល្អទេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើទៅទីនិវេដ្ឋភិក្ខុ
 ផងនា ដោយពាក្យថា ចូរលោកប្រគេចពីរទេដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។
 លុះដល់ដាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបាននោះ យកចិវំ (មកប្រើប្រាស់
 ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយការសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាលនឹងភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាង
 នេះ) ហៅថា កាន់យកមិនល្អទេ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបាននោះ យកចិវំ (មក
 ប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយការសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាលនឹងភិក្ខុអ្នក
 ចាំទទួលពីវិញ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកល្អ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើទៅទីនិវេដ្ឋភិក្ខុផងនា

• សំដៅយកភិក្ខុទាញផ្ញើចិវំ • រូប ភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចិវំ • រូប ។

ចំរើ បហំណាតិ វេទំ ចំរើ វត្តន្តាមស្ស ធម្មិតិ ។ សោ
 អន្តរាមត្តេ យស្ស បហំយតិ តស្ស វិស្សាសា តណ្ហាតិ
 សុត្តហិតំ ។ យោ បហំណាតិ តស្ស វិស្សាសា តណ្ហាតិ
 ធុត្តហិតំ ។ វេទំ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុ កិក្ខុស្ស ហត្ថេ
 ចំរើ បហំណាតិ វេទំ ចំរើ វត្តន្តាមស្ស ធម្មិតិ ។ សោ
 អន្តរាមត្តេ សុណាតិ យោ បហំណាតិ សោ កាលក្ក-
 តោតិ តស្ស មត្តកចំរើ អធិដ្ឋាតិ ធុត្តដ្ឋិតំ ។ យស្ស
 បហំយតិ តស្ស វិស្សាសា តណ្ហាតិ សុត្តហិតំ ។ វេទំ
 បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុ កិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចំរើ បហំណាតិ វេទំ
 ចំរើ វត្តន្តាមស្ស ធម្មិតិ ។ សោ អន្តរាមត្តេ សុណាតិ
 យស្ស បហំយតិ សោ កាលក្កតោតិ តស្ស មត្តកចំរើ

ដោយពាក្យថា ខ្ញុំគុណាប្រគេចពីវេទនាដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ លុះដល់
 ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ជីនោះក៏យកចំរើ (មកប្រើប្រាស់ដោយ
 ខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាណិតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចំរើនោះ
 (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកល្អ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ជីយកចំរើ
 (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាណិតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុ
 អ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកមិនល្អទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំផ្លូវ
 ឡាយ គួរសាសនានេះ បើមានភិក្ខុធ្វើចំរើនឹងវេទិកកុស្តនិទ្ទា ដោយ
 ពាក្យថា ខ្ញុំគុណាប្រគេចពីវេទនាដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ លុះដល់ពាក់
 កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ជីក៏ព្រមណែនាំថា ភិក្ខុដែលធ្វើចំរើមកនោះ
 ស្តាប់ទៅហើយ ហើយក៏អធិដ្ឋាមត្តកចំរើរបស់ភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាងនេះ)
 ហៅថា អធិដ្ឋាមមិនល្អទេ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ជីយកចំរើ (មកប្រើ-
 ប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាណិតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកចាំទទួល
 យកចំរើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកល្អ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំផ្លូវ
 ឡាយ គួរសាសនានេះ បើមានភិក្ខុធ្វើចំរើនឹងវេទិកកុស្តនិទ្ទា ដោយពាក្យថា
 ខ្ញុំគុណាប្រគេចពីវេទនាដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាល
 ផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ជីនោះព្រមណែនាំថា ភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចំរើនោះ
 ស្តាប់ទៅហើយ ។ ក៏អធិដ្ឋាមមត្តកចំរើរបស់ភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចំរើនោះ

អដិដ្ឋានំ សុចិដ្ឋានំ ។ យោ បហំណាតិ ភស្ស វិស្សា-
 សា តណ្ហាតិ ធុត្តហំតំ ។ ឥទ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចិវំ បហំណាតិ ឥមំ ចិវំ ឥន្ទន្ទាមស្ស
 ធុដ្ឋានំ ។ សោ អន្តរាមត្តេ សុណាតិ ឧភោ តាលកា-
 តាតិ យោ បហំណាតិ ភស្ស មតតតចិវំ អដិដ្ឋានំ ធុ-
 ដិដ្ឋានំ ។ យស្ស បហំយតិ ភស្ស មតតតចិវំ អដិដ្ឋានំ
 សុចិដ្ឋានំ ។

(៧៨) អដ្ឋិមា ភិក្ខុវេ មាតិកា ចិវស្ស ឧប្បកា-
 យ សីមាយ ទេតិ កតិកាយ ទេតិ ភិក្ខុវេ ត្ថិយា
 ទេតិ សង្ឃស្ស ទេតិ ឧភតោសង្ឃស្ស ទេតិ វស្ស
 វុត្តស្ស សង្ឃស្ស ទេតិ អាទិស្ស ទេតិ ឫត្តលស្ស ទេតិ ។
 សីមាយ ទេតិ យាវតិកា ភិក្ខុ អន្តោសីមតតា តេហំ
 កាទេតតំ ។ កតិកាយ ទេតិ សម្ពហុលា អាភិសា

(យ៉ាងនេះ) ហៅថា អដិដ្ឋានល្អ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបានបញ្ជីយកចិវ
 (បកប្រែប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាណិសេចក្តីស្ម័គ្រច្បាស់នឹងភិក្ខុអ្នក
 ធ្វើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាមយកមិនល្អ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុចិវនឹងដក់កុដនិដ្ឋា ដោយពាក្យថា
 ភិក្ខុណាប្រែអនចិវនេះដល់ភិក្ខុណាមនៈ ។ លុះដល់ពាក្យកណ្តាលដូច
 ភិក្ខុអ្នកទទួលបានបញ្ជីនោះឮដំណឹងថា ភិក្ខុទាំងពីរចូលរួមទៅហើយ ។
 ក៏អដិដ្ឋានមតតចិវរបស់ភិក្ខុអ្នកធ្វើទៅនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា អដិដ្ឋាន
 មិនល្អ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបានបញ្ជីអដិដ្ឋានមតតចិវរបស់ភិក្ខុអ្នកចាំទទួល
 ចិវនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា អដិដ្ឋានល្អ ។

(៧៩) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាតិកា (ហេតុ) ដែលនាំឲ្យកតិកា
 ឡើងមាន៨យ៉ាងគឺ គេឲ្យចិវក្នុងសីមា គេឲ្យចិវដោយសេចក្តីប្តេជ្ញា ។
 គេឲ្យចិវដោយសេចក្តីបញ្ជាក់នៃភិក្ខុ (ចិវិត្តភាពរបស់ខ្លួន) ។ គេឲ្យចិវ
 ចំពោះសង្ឃ ។ គេឲ្យចិវចំពោះកាសាសង្ឃ ។ គេឲ្យចិវចំពោះសង្ឃដែល
 នៅចាំស្សា ។ គេចំពោះវត្តក្នុងណាតិកុហើយចិវឲ្យចិវ ។ គេឲ្យចិវ
 ចំពោះបុគ្គល ។ ដែលហៅថា គេឲ្យចិវក្នុងសីមា (សំដៅយក) ភិក្ខុ
 មានចំនួនប៉ុន្មានចុះដែលនៅមានក្នុងសីមា (ភិក្ខុទាំងនោះចែកចិវគ្នាចុះ ។
 ដែលហៅថា គេឲ្យចិវដោយសេចក្តីប្តេជ្ញាគឺ (សំដៅយក) ពាណិជ្ជករ

សមាណណកា ហោត្តិ ឯកស្មី អាវសេ ធិន្ទ សព្វត្ថ
 ធិន្ទ ហោតិ ។ កិក្ខាបញ្ញត្តិយា ធិនិ យត្ត សង្ឃស្ស
 បុរោហ ករិយន្តិ តត្ថ ធិនិ^(១) ។ សង្ឃស្ស ធិនិ
 សម្មទិក្ខុតេន សង្ឃេន កាជេតត្ថំ ។ ឧកតោសង្ឃស្ស
 ធិនិ ឧហុកាបិ កិក្ខុ ហោត្តិ ឯកា កិក្ខុធិ ហោតិ
 ឧបឡំ ធានត្ថំ ។ ឧហុកាបិ កិក្ខុធិយោ ហោត្តិ ឯកា
 កិក្ខុ ហោតិ ឧបឡំ ធានត្ថំ ។ វស្ស វុត្តស្ស សង្ឃស្ស
 ធិនិ យាវតិកា កិក្ខុ តស្មី អាវសេ វស្ស វុត្តា តេហិ
 កាជេតត្ថំ ។ អាទិស្ស ធិនិ យាកុយា វិ កាត្ត វិ
 ទាទធិយេ វិ ចិវេ វិ សេនាសនេ វិ គេសន្នេ វិ ។
 បុត្តលស្ស ធិនិ ឥមំ ចិវំ ឥត្តន្តាមស្ស ធិន្តិ ។

ចិវិក្ខុតំ ធិន្តំ អធិនំ ។
 ធិន្តិ ឧត្តោ វុត្ត ធិន្តិ ។

១ ន. ហោតិ ។

ជាអារាមសមាណណស្មីត្តា កាលាចិគេទ្យចិវិក្ខុតិកាវសិត ១ ទុកដូចជា
 បុរោហិក្ខុតិកាវសិតិ ។ ដែលហៅថា គេទ្យចិវិក្ខុតិកាវសិតិ
 បញ្ញត្តិវិក្ខុតិកាវសិតិ (សំដៅយក) កាលបូជាជាទិច្ចវេលាគេធ្វើចំពោះសង្ឃក្នុង
 ទីណា គេធ្វើចិវិក្ខុតិកាវសិតិ ។ ដែលហៅថា គេទ្យចិវិក្ខុតិកាវសិតិ (សំ-
 ដៅយក) សង្ឃដែលមកដូចដំបូងគ្នាហើយ (ត្រូវចែកចិវិក្ខុតិ ។ ដែលហៅថា
 គេទ្យចិវិក្ខុតិកាវសិតិ គេសង្ឃ (សំដៅយក) កិក្ខុស្សប្បិច្ឆិទ្ធរូប កិក្ខុនិកៃ ១
 រូប សង្ឃកិក្ខុតិកាវសិតិកាល (ស្មីត្តា) ។ កិក្ខុនិស្សប្បិច្ឆិទ្ធរូប កិក្ខុ
 និកៃ ១ រូប សង្ឃកិក្ខុតិកាវសិតិកាល (ស្មីត្តា) ។ ដែលហៅថា គេទ្យ
 ចិវិក្ខុតិកាវសិតិដែលទៅចាំវស្ស (សំដៅយក) កិក្ខុមានកំណត់ប៉ុន្មានរូប
 ទៅចាំវស្សក្នុងអារាមនោះ កិក្ខុទាំងនោះត្រូវចែកចិវិក្ខុតិ ។ ដែលហៅ
 ថា ចំពោះកិក្ខុកំណត់កុហើយ ទើបគេទ្យចិវិក្ខុតិ (សំដៅយក (ត្រង់ហេតុ)
 ដែលគេទ្យបរហើយ គេទ្យចិវិក្ខុតិ ដូចកាលគេទ្យកត្តាហើយគេទ្យចិវិ
 ក្ខុតិ ដូចកាលគេទ្យទាទធិយេហើយគេទ្យចិវិក្ខុតិ ដូចកាលគេទ្យចិវិក្ខុតិ
 ដូចកាលគេទ្យសេនាសនេហើយគេទ្យចិវិក្ខុតិ ដូចកាលគេទ្យវិក្ខុតិកាវសិតិ
 សង្ឃ (ត្រង់កំណត់វិក្ខុតិ ។ ដែលហៅថា គេទ្យចិវិក្ខុតិកាវសិតិ (សំដៅយក
 (ត្រង់ហេតុ) ដែលគេទ្យដោយពាក្យថា គ្មំទ្យចិវិក្ខុតិកាវសិតិ ។

ចប់ ចិវិក្ខុតិ ទី ៨ ។

បិរក្ខន្ធតោ ទ្រាតោ

តស្សុត្ថានំ

(៧៧) រាជគហាកោ នេតមោ
 ធិស្វា វេសាលំយំ គណិ
 មុន រាជគហំ កន្ធា
 រញ្ញោ តំ បដិវេនយំ ។
 បុត្តោ សាលវតីកាយ
 អកយស្ស ហិ អត្រិជា
 ជីវតីតិ កុមារេន
 សង្ខារោ ជីវតោ ឥតិ ។
 សោ ហិ តក្កសិលំ កន្ធា
 ឡត្តយោត្វា មហាកិសោ
 សត្តវស្សុតកអាពាធំ
 នត្តកម្មេន នាសយំ ។
 រញ្ញោ កកន្ធាលាពាធំ
 អាណេបន អចាតសិ ។
 មមត្តា ឥត្តាភារត្តា
 តុន្ធសង្សត្តបដ្ឋហ ។

បិរក្ខន្ធតោ ទ្រាតោ

ទ្រាមរបេសចិវក្ខន្ធតោ មោធា

(៧៧) រឿនិក្ខតកុដ្ឋម្ហិក្ខន្ធតោ គ្រិវិវេនិ យេញតុកស្រិ
 ថ្កាមសក្ខិក្រិវិវេនិ យេយេវក្រិវិវេនិ គិបាម
 ក្រាមទូលសេតក្ខិវិវេនិ ។ រឿនិក្ខតកុដ្ឋម្ហិក្ខន្ធតោ
 មាសឃ្លោះសាលវតី ត្រឡប់បានមកថាកូនអកយរាជកុមារ
 វិញ ព្រះរាជកុមារបានចិញ្ចឹមទុកឲ្យឃ្លោះថា ជីវិតៈ ព្រោះ
 ហេតុវត្តាក្សស្សរថា កូនទោះមានជីវិតរស់នៅបូស្តាប់ ។
 រឿនិជីវិតកោមារក្សវេក្រិវិវេនិ រឿនិធ្វើពេទ្យបាន
 ជាមហាពេទ្យហើយមើលជម្ងឺក្នុងក្បាលនោះយាចសំសេដ្ឋិ
 វេលយិ វេដ្ឋំ ឲ្យសះដាច់យន្តកុម្ម គិការបត្រាតថ្នាំវេ
 តាមច្រមុះ ។ រឿនិជីវិតកោមារក្សវេក្រិវិវេនិ (មើលថា)
 ពាតាមទូលសេតក្ខិវិវេនិ ដោយថ្នាំលាប ។
 ព្រះរាជទ្រិវិវេនិមាមទូលនិវិវេនិ ក្នុងវេនិចូរៈម្រិ
 តញ្ញវេនិ តុកស្រិកុដ្ឋម្ហិក្ខន្ធតោ ព្រះក្ខន្ធតោ ព្រះសង្ឃវេនិ ។

រាជគមាតោ ច សេដ្ឋិ
 អន្តកណ្ឌំគំគំដ្ឋិគំ
 ចន្ទោតស្ស មហារាតំ
 យដទានេន បាសយំ ។
 អធិការតូ សិវេយ្យំ
 អភិសន្តំ សិវេហយិ^(១)
 តិហំ ឧប្បលមាត្រូហំ
 សមត្តិសវិរេចំ
 ចតតត្តំ វំ យាចិ
 សិវេយ្យតូ បដិគ្គហិ
 ចិវតូ តិហំនាមំ
 អនុក្ខាសិ តថាគតោ ។
 រាជគមា ជនបទេ
 តហំ ឧប្បដ្ឋិ ចិវំ ។
 ចាតិរោ តោ សិយេក្ខរ
 តោជរោ អន្តកាសិគំ

១ ៤ សិវេហយិ ។

រឿនសេដ្ឋិវត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រិះ ១ រឿនវិវិកោមារក្ស
 មើលតាមពាក្យក្នុងពោះរឿន ១ រឿនវិវិកោមារក្សញ៉ាំង
 មហារាត្រីនៃព្រះបាទបរមោតម្ភស្វរាជវរោ ព្រះសោយទិក
 ជោរោ ។ វិវិកោមារក្សត្រាចចូលថា សូមឱ្យព្រះបាទ
 បរមោតម្ភស្វរាជវរោសុំទូរ្យច្រើនប្រើសំពត់សិវេយ្យកៈ
 មួយគូមកវិវិកោមារក្ស ១ រឿនវិវិកោមារក្សញ៉ាំង
 កាយព្រះមានព្រះភាគដែលមានពេកសុំឱ្យស្រួល ហើយ
 បានថ្វាយថ្នាំចង្កុះ ៣១ ដំណើយដ្ឋិ ១ ប្បល ៣ ក្តាប់ ព្រះ
 មានព្រះភាគក៏មានព្រះកាយជាច្រើន ទើបច្រើនចូល
 សំពត់សិវេយ្យកៈដែលវិវិកោមារក្សសុំពរហើយថ្វាយព្រះ
 អង្គ ១ រឿនព្រះគឺជាគមអន្តកាតតហបតិចិវ ១ ។ រឿនចិវ
 កើតឡើងជាច្រើនក្នុងក្រុងរាជគ្រិះ ១ ក្នុងជនបទ ១ រឿនព្រះ
 មានព្រះភាគអន្តកាតសំពត់ឈ្មោះបាណវេធ្វើដោយស្រួត ១
 សំពត់កាជវេធ្វើដោយរាម ១ រឿនស្តេចក្នុងវិវិកោមារក្ស
 បញ្ជូនសំពត់ក្នុងមានជ័យក្នុងព្រះបាទបរមោតម្ភស្វរាជវរោ ១

ចំរើន្ត្រា ឧត្តរតា

ឧត្តរតា ច សន្តិដ្ឋ

ធាតុសាគរេស្ស ច

បឋមំ បន្ទា សនិសា

តតិកា ច បដិហារំ

កណ្ណាតារំ អនុត្តរា

វុត្តារេន្តំ តថេវ ច

ទស្សន្តំ គោលាហាលត្ថ

តថំ ភារេ តថំ ននេ

ស តាតិកាភារេន

ចំរើន្ត្រា ឧត្តរតា

រឿងចំរើន្ត្រាសំនឹកទាមកំតឡើងដល់សង្ខរហើយព្រះអង្គច្រើន
 សរសើរសេចក្តីសន្តោស ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រើន
 អនុញ្ញាតកុំឲ្យភិក្ខុឡប់លោកចិវដល់ភិក្ខុដែលមិនបានឈប់ចាំ
 គ្នា ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតកុំឲ្យភិក្ខុឡប់លោកចិវ
 ដល់ភិក្ខុដែលឈប់ចាំគ្នា ១ រឿងភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រៃស្នូសាន
 មុន នឹងចូលទៅកាន់ព្រៃស្នូសានក្រោយ ១ រឿងភិក្ខុចូលទៅ
 ក្នុងព្រៃស្នូសានដំណាលគ្នា ១ រឿងភិក្ខុធ្វើសេចក្តីប្តូរជំនិញ
 គ្នាហើយចូលទៅក្នុងព្រៃស្នូសានដើម្បីបង្កូល ១ រឿងពួក
 មនុស្សតាំងយកចិវមកកាន់ភារម លុះគេភិក្ខុអ្នកទទួលមិនបាន
 កំត់ត្រឡប់ទៅវិញ ១ រឿងព្រះសាស្ត្រអនុញ្ញាតកុំឲ្យភិក្ខុសន្មត
 យ៉ូងដាក់ចិវ ១ រឿងចំរើន្ត្រាយ៉ូងឥតមានអ្នកណាថែរក្សា ១
 រឿងចេញផ្លូវភិក្ខុបណ្តាញភិក្ខុអ្នករក្សាយ៉ូង ១ រឿងចំរើន្ត្រា
 កើតឡើងក្រាស់ក្រែល ១ រឿងសង្ខរចែកចិវធ្វើឲ្យកាលា-
 ហាល ១ រឿងភិក្ខុអ្នកចែកចិវរំនិតថា យើងត្រូវចែកចិវដូច
 ម្តេច ១ រឿងភិក្ខុអ្នកចែកចិវរំនិតថា យើងត្រូវចែកចិវ
 ដល់សាមណេរម្តេចម្តេច ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីប្តូរជំនិញ
 ភ្នំបីដើម្បីផ្លូវលំបាកយកតាំងចំរើន្ត្រាចិវលេសខ្លួនទៅផង ១

វិធម៌ជន ឧបាយកល

បដិវេសា តាម ធន

ធនលោម សិទ្ធិស្តាំ ច

ឧត្តរិក្ខុ ច ជា ទេវ

ឱរោមេត្តា ភាជនត្ថ

ចាតិយា ច ធមាយ ច

ឧបចិន្តា មន្ត្រី មិទ្ធិ

ឯករតា បត្តិទេន ច

ជុស្តាចិទ្ធិត្ថិត្តា

អន្តសាសិ ឧកស្តាំតេ

វិមសិទ្ធា សក្កុឌុដិ

អនុញ្ញាសិ តិចិវិ

វិធម៌ជន ឧបាយកល

រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាខឹងច្រងស្តីធម្មវិស្វកយកបំផិច-
 ណាកចំរែវែលមានដំរែច្បុរច្រើនជាងគេ រឿងភិក្ខុអ្នកចែកចំរែ
 រឹតតថាយើងត្រូវចំរែលកចំរែផ្សេងៗ រឿងភិក្ខុដែលកំ
 ចំរែដោយគាច់គា រឿងភិក្ខុដែលកំចំរែដោយទឹកត្រជាក់ទឹក
 ទំកក្តា រឿងទឹកដែលកំពុះផ្សេងកំបប់ រឿងភិក្ខុមិនដឹងថា
 ទឹកដែលកំព្រួនឬមិនព្រួន រឿងភិក្ខុសិរទឹកដែលកំ ធ្លាក់កំបែក
 ទៅ រឿងភិក្ខុគ្មានភាជនសម្រាប់ដាក់ទឹកដែលកំ រឿងភិក្ខុ
 ដែលកំអក្ខនិរោធិ រឿងភិក្ខុហាលចំរែលើវែនដី រឿងសត្វ
 ករណ៍រកាត់កម្រាលស្មៅ រឿងភិក្ខុហាលចំរែបត់ចំរែពាក់
 កណ្តាល រឿងចំរែទេ រឿងទឹកដែលកំហូរទៅតែម្ខាង រឿងភិក្ខុ
 ដែលកំចំរែដំរែគេ រឿងចំរែត្រក់ រឿងចត្តក្តិយ
 ភិក្ខុទ្រទ្រង់ចំរែមិនកាត់ រឿងវិស្រអុកមមទ្រោះសណ្ឋាន
 នាំឬទ្រទ្រង់ រឿងព្រះមោទព្រះភាគទេវតាយើញភិក្ខុបំផិ
 ច្បុយ រេចចំរែធ្លាក់មធ្វើ រឿងព្រះសក្យមុនិទ្រង់ល្បង
 មើលផ្សែត្រជាក់ក្នុងវេលាយប់ហើយទ្រង់អនុញ្ញាតត្រចិវិ ។

ជំរឿនព្រះ ១១១៣៧

អន្លាច អត់កេតន
 ឧប្បន្និ ធីត្តមេវ ច
 ចាតុដ្ឋិទោ វំ យាចិ
 នាតុំ វស្សុតសាដំភំ
 អាតុត្តុតមិគិណំ
 ឧបដ្ឋាគតា កេសដ្ឋិ
 ធុរំ ឧទកសាដិ ច
 ចណីតំ អតិទុត្តតំ
 ធុល្លត្ត ធុទំ ទោមំ
 បរិបុណ្ណំ អតិដ្ឋំ
 បដ្ឋិមំ គកោ គុកោ
 វិកណ្ណោ សុត្តទោតំ
 សុដ្ឋន្តិ ធម្មហោត្តិ ច
 អន្ធាតិកំ ពហុតំ ច

ជំរឿនព្រះ ១១១៣៧

រឿងព្រះត្រៃបិដក ១ រឿងព្រះគោតម
 បានអត់កេតិវ ១ រឿងភិក្ខុស្សន៍ព្រះ ១ រឿងភ្លេងភ្នាក់សុត្តប
 តាំងបួន ១ រឿងនាងទិសាមាសុំពរដើម្បីប្រគេនវស្សុតសាដំព្រះ
 អាតុត្តុតមិគិណំ ១ រឿងភិក្ខុតាម៉ែបណីតកោដន ១ រឿង
 សំពត់និស្សន្ទកូចពោក ១ រឿងព្រះវេលស្នសិសៈតិកបូសតំ ១
 រឿងព្រះដីមានព្រះកាតទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់ដូតមុខ ១ រឿង
 រោជមល្យក្សត្រដើសំពត់សម្បកឈើទុកនឹងព្រះកោតម ១ រឿង
 វិក្រិចិវបរិបូណីតិកទ្រង់ដល់ភិក្ខុ ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត
 ឲ្យភិក្ខុអត់ដ្ឋានវិក្រិចិវជាដើម ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ
 វិក្រិចិវយោងតូចបំផុត ១ រឿងព្រះកស្សបធ្វើសេចក្តីគោរព
 ក្នុងការដេរបំសំពត់បង្សកូល ១ រឿងចិវរមានដាយមិនស្មើ
 គ្នា ១ រឿងចេសសោត់ចេញ ១ រឿងស្រវាច់សង្ស័យដាច់
 ចេញពីគ្នា ១ រឿងភិក្ខុកាត់ចិវសំពត់មិនគ្រាន់ ព្រះអង្គទ្រង់
 អនុញ្ញាតឲ្យលើកឡើងខ្លះអាតុត្តុតមៈ ១ រឿងចិវរច្រឡោត

វិធីបិណ្ឌ បណ្ឌិត

អន្តរាជ អសនិយា

ឯតោ វស្សំ ឧត្តម្ហិ ច

ធូ កាតុតា រាជនិយោ

ឧបនន្តោ មុន ទ្វិសុ

ត្បុរ្តិវិការោ តិលាយោ

ឧកោ ថេវ តិលាយោ

ឧត្តា ត្បុសា វិកតិវិ

ជលតំ^(១) កោសតម្ហលំ

វាល ឧល្លតតតតត

អនិចំ អត្តាលតំ

នោម្ហតំ ជិលបិតត

វិធីបិណ្ឌ បណ្ឌិត

រឿងដល់ភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុពុទ្ធបិក្ខុអន្តរាជ (វិច្ឆិកា) ១
 រឿងព្រះអាទន្តមានវិស្សន៍និទ្ទេសន្តិៈ ចូលទៅចំណុចក
 ក្នុងស្រុកដោយខ្លួនស្រី ១ រឿងភិក្ខុចាំស្រូវត្រឡប់កំដង ១
 រឿងភិក្ខុទៅត្រឡប់កំដងសំបូយរម្ង ១ រឿងព្រះថេរៈតិរុបថា
 ចង់ចូលនិទ្ទេសនៅចាំស្រូវក្នុងគ្រងសាវត្ថុ ១ រឿងភិក្ខុច្បូបទៅ
 ចាំស្រូវក្នុងគ្រងរាជគ្រឹះ ១ រឿងព្រះបទន្តទៅចាំស្រូវក្នុង
 គ្រងសាវត្ថុ ១ រឿងព្រះបទន្តនៅចាំស្រូវត្រឡប់កំដងក្នុង
 អាណាចក្រ ១ រឿងភិក្ខុមានភាពការក្នុងការពារ ១ រឿង
 ភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ ១ រឿងជនចំរើន ភិក្ខុមួយរូបសាម-
 ណោមួយរូបប្រើភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ រឿងភិក្ខុកាត្រាត ១
 រឿងភិក្ខុស្រៀកសំពត់ធ្វើពីស្រូវភ្នំ ១ រឿងភិក្ខុស្រៀកសំ-
 ពត់ធ្វើពីសម្បកឈើ ១ រឿងភិក្ខុស្រៀកសំពត់ធ្វើពីផែនការ ១
 រឿងភិក្ខុស្រៀកសំពត់កម្ពុជធ្វើពីសក់ ១ រឿងភិក្ខុស្រៀក
 សំពត់ធ្វើពីរោមកន្ទុយសត្វ ១ រឿងភិក្ខុស្រៀកសំពត់ធ្វើពី
 ស្នូលម្លា ១ រឿងភិក្ខុស្រៀកសំពត់ធ្វើពីស្រូវក្នុង ១ រឿងភិក្ខុ
 ស្រៀកសំពត់ធ្វើពីដើមកាត់ ១ រឿងភិក្ខុស្រៀកសំពត់ធ្វើពីសម្បក
 ក្រចៅ ១ រឿងភិក្ខុយក្សិក្ខុប្រើវិធីមានពណ៌ទៀតណាស្រៀង

១ ១. បណ្ឌិត ១

ចំរើក្នុងពេល ខ្មោចពេល

លោហិតំ មន្សោដ្ឋេន ច
 តិក្ខណា មហាវន្ត្តទាត-
 អង្គិទ្ធនសិកា តថា
 ទិយម្មដលសា^(១)
 តត្ថាតិវិដវេបធំ
 អនុប្បន្ន ចក្កាមតិ
 សង្ខេប គំន្រ្តិក តារាណ
 បក្ខេ ធនតិ សង្ខេប
 អាយស្មា វេរតា បហិ
 វិស្សាស តាហាទិដ្ឋាតិ
 អដ្ឋ ចិវរមាតិកាតិ ។

ចំរើក្នុងពេល ខ្មោចពេល

ពណ៌ក្រហម ពណ៌បន្ទីរខ្មៅ ពណ៌ខ្មៅ ពណ៌
 ក្រហមក្រហមដូចខ្នងក្រែម ពណ៌លឿងទុំដូចក្រណាប្លូ បាន
 ជាយម៉ែនកាត់ មានជាយវែង មានជាយមានក្នុងក្រណាប្លូ មាន
 ជាយមានក្នុងក្រណាប្លូ មាន មិនសំរាប់ក្រណាប្លូ ១ រឿងចិវរ
 មិនចាត់ក្រណាប្លូ ក៏ក្រណាប្លូសចេញទៅ ១ រឿងសង្ខេបចក្កា ១
 រឿងពួកដទៃចេញទៅមួយចំណែកនឹងចិវរមួយចំណែកចំពោះ
 សង្ខេប រឿងព្រះវេរតិមានអាយុចិវរ ១ រឿងក៏ក្នុងក្រណាប្លូ
 ចិវរជាយសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាល ១ រឿងក៏ក្នុងក្រណាប្លូសមន្តចិវរ ១
 រឿងមានកំណត់ចិវរមានច្រើនយ៉ាង ១ ។

១ ពិលសាស្ត្រ ៣. ប្រាសាទ ទិស្សាតិ ។

បម្រើយុទ្ធកិច្ច

[៥០] តេជ សមយេន ឡោ កតវា មម្ពាយំ
វិហរតិ តត្តរាយ ហោត្តរណំយា តិវេ ។ តេជ ទោ មជ
សមយេន កាសីសុ ជេយនេសុ វាសភតាមោ ជាម
ហោតិ ។ តត្ត កស្សបតោត្តោ ជាម ភិក្ខុ អាវាសិកោ
ហោតិ តត្តិវាដោ ឧស្សុក្កំ អាមប្រោ កំណ្ឌិ អបាតតា
ច បេសលា ភិក្ខុ អាតច្ឆយ្យំ អាតតា ច បេសលា
ភិក្ខុ ជាសុំ វិហរយ្យំ អយេតុ អាវាសោ វុឌ្ឍិ វិវុឌ្ឍិ វេ-
ចុល្យំ អាមដ្ឋេយ្យតិ ។ តេជ ទោ មជ សមយេន
សម្ពហុលា ភិក្ខុ កាសីសុ ចារិកំ ចរមាជា យេន វាស-
ភតាមោ តនេវសវីសុ^(១) ។ អន្តសា ទោ កស្សបតោត្តោ
ភិក្ខុ នេ ភិក្ខុ ទ្ធកតោ វ អាតច្ឆន្ត ជំស្វាជ អាសជំ
មត្តាបេសិ ចានោនកំ ចានបិមំ ចានកេសិកំ ឧប-
ជំកុមំ មទុក្ខនា មត្តចិវំ មជិក្ខុហេសិ ចាជីយេន
អាច្ឆុជ្ជិ ធម្មានេ ឧស្សុក្កំ អកាសិ ឧស្សុក្កំមិ អ-
កាសិ យាតុយា ចានជីយេ ភត្តស្មី ។ អថទោ តេសំ

១. វ. វេរវ្យំ ។

បម្រើយុទ្ធកិច្ច

[៥០] សម័យេនា ព្រះកុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នាទ្វេស្រះ
វោក្ខុណិវេធានេត្តកខៀមត្រីនិមម្ភ ។ សម័យេនាឯង ក្នុងកាសីធនបរ
ចានស្រុក ១ ឈ្មោះវេសភៈ ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបតោត្តោ ជាម អាវាសិក
ក្នុងស្រុកឈ្មោះវេសភៈនោះ មានចិត្តជាប់ជំពាក់ដោយការរៀបចំក្នុងកា-
សីនោះ គល់រូសេចក្តីរូលំរូយដូច្នោះ ធ្វើដូចម្តេច ភិក្ខុវាងឡាយទាន
សីលជាទីស្រឡាញ់ដែលមិនទាន់មតដល់កំនប់រឹមមកផង ភិក្ខុមានសីល
ជាទីស្រឡាញ់ដែលមតដល់ហើយក៏នាំទៅជាសុខផង ម្យ៉ាងទៀតតា-
រសនេះឯងប្តីដល់ខ្ញុំសេចក្តីចំរើនសេចក្តីលូតលាស់នឹងការទូលំទូលាយ ។
សម័យេនាឯង ក្នុងភិក្ខុជាច្រើនរូប គ្រាប់ទៅកាន់ចារិក ក្នុងកាសី
ធនបរ គឺទានទៅដល់ស្រុកឈ្មោះវេសភៈ ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបតោត្ត
បានឃើញក្នុងភិក្ខុនោះកំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ត្រាយ
កាសនៈ ដំតល់ទឹកសម្រាប់លាន់ដើរ តាំងសម្រាប់កល់ដើរ នឹងវត្ត
សម្រាប់ជូតដើរ ហើយត្រាកទទួលបាននឹងចិវ អើពើដោយទឹកនាវ
ធ្វើសេចក្តីរូលំរូយក្នុងការរឹម ធ្វើសេចក្តីរូលំរូយក្នុងបរនឹងទាន់យៈ
នឹងភត្តខៀម ។ ក្នុងភិក្ខុជាភាគន្តកវាងនោះបានច្រើនក្នុងដូច្នោះ

អាគន្ធការ៉ង់ ភិក្ខុវង់ ឯតនយោសិ ភទ្ទិកោ ខោ អយំ
 អាវុសោ អាវាសិកោ ភិក្ខុ ធម្មានេ ឧស្សុក្កំ ករោតិ
 ឧស្សុក្កំបិ ករោតិ យាតុយា ខាននិយេ ភត្តស្មិ ហន្ត
 មយំ អាវុសោ ឥនេវ វាសកតាមេ ឯវាសំ កម្មេមាតិ ។
 អថខោ តេ អាគន្ធការ៉ង់ ភិក្ខុ ភក្កោ វាសកតាមេ
 ឯវាសំ កម្មេសុំ ។ អថខោ កស្សបតោត្តស្ស ភិក្ខុ-
 តោ ឯតនយោសិ យោ ខោ ឥមសំ អាគន្ធការ៉ង់
 ភិក្ខុវង់ អាគន្ធកកិលមថោ សោ មជ្ជិយ្យស្សន្ទា យេ-
 មីមេ តោចរ អប្បកតត្តោ តេនានិម តោចរ ច-
 កតត្តោ ខោ ឧត្តរំ ខោ បទ ចរកុលេសុ យាវនិវំ ឧស្សុក្កិ
 កោតុំ វិញ្ញត្តិ ច មទុស្សនំ មមនាទា យទ្ធាហំ ។
 ឧស្សុក្កំ ករោយ្យំ យាតុយា ខាននិយេ ភត្តស្មិ ឯ ។
 សោ ធន ឧស្សុក្កំ អកាសំ យាតុយា ខាននិយេ ភត្ត-
 ស្មិ ។ អថខោ តេសំ អាគន្ធការ៉ង់ ភិក្ខុវង់ ឯតនយោ-
 សំ ឬត្វេ ខ្វាយំ អាវុសោ អាវាសិកោ ភិក្ខុ ធម្មា-
 នេ ឧស្សុក្កំ ករោតិ ឧស្សុក្កំបិ ករោតិ យាតុយា
 ខាននិយេ ភត្តស្មិ សោទាទាយំ ធន ឧស្សុក្កំ ករោតិ

ខ្លាលភាវុសោ ចំនីខ្សាយ ភិក្ខុជាម្ចាស់ភាវុសោនេះល្អណាស់ ធ្វើសេចក្តី
 ខ្យល់ខ្វាយក្នុងការនឹក ធ្វើសេចក្តីខ្យល់ខ្វាយ ក្នុងបរទេសិខាននិយៈនឹងភត្ត
 ទៀត ខ្លាលភាវុសោ ចំនីខ្សាយ បើដូច្នោះយើងនឹងសម្រេចការនៅក្នុង
 វាសកតាមេនេះ ។ ត្រាឆោះ ពួកភាគនុកភិក្ខុនោះក៏សម្រេចការ
 នៅក្នុងវាសកតាមេនោះឯង ។ ភិក្ខុឈ្មោះភស្សបតោត្តោនេះសេចក្តីត្រិះរិះ
 ក្នុងរាល់ការដូច្នោះថា សេចក្តីលំបាកជាយកចំណែកនៃការរស់នៅនៃ
 ភិក្ខុចំនីនេះ ក៏ស្របច្បាប់ទៅហើយ ឥឡូវភិក្ខុចំនីខ្សាយនោះវេលាដំបូង
 ស្គាល់ទំនាចជាប្រគិត ក៏ត្រូវបំប្លែងហើយ ឯការធ្វើសេចក្តីខ្យល់
 ខ្វាយក្នុងត្រកូលខែបុគ្គលដទៃ អស់មួយជីវិត ជាភារកម្រិតណាស់
 ម្យ៉ាងទៀត ការសូមទិដ្ឋភាពចំនង់ដល់មនុស្សចំនីខ្សាយ បើដូច្នោះ
 គួរតែអញ្ជើញធ្វើសេចក្តីខ្យល់ខ្វាយ ក្នុងបរទេសិខាននិយៈនឹងភត្តទៀត ។
 ភិក្ខុឈ្មោះភស្សបតោត្តោនោះវេលាដំបូងធ្វើសេចក្តីខ្យល់ខ្វាយ ក្នុងបរទេសិខាន-
 និយៈនឹងភត្ត ។ សេចក្តីប្រែក្លាដូច្នោះ ក៏គឺមានដល់ភិក្ខុភាគនុកនោះ
 ថា ខ្លាលភាវុសោ ចំនីខ្សាយ វាដឹងភិក្ខុជាម្ចាស់ភាវុសោនេះធ្វើ
 សេចក្តីខ្យល់ខ្វាយក្នុងការនឹក ធ្វើសេចក្តីខ្យល់ខ្វាយ ក្នុងបរទេសិខាននិយៈ
 នឹងភត្តទៀត ឥឡូវភិក្ខុជាម្ចាស់ភាវុសោនោះ វេលាដំបូងធ្វើសេចក្តីខ្យល់ខ្វាយ

យាតុយា ទាននិយេ ភត្តស្មី ធុដ្ឋោនាទាយំ អាវុសេ
 អាវសំកោ ភិក្ខុ ហន្ត មយំ អាវុសោ ឥមំ^(១) អាវ
 សំកំ ភិក្ខុំ ធុត្តិយាមាតិ ។ អដទោ តេ អាគន្ធកា
 ភិក្ខុ សន្និបត៌ក្ខា កស្សបតោត្ថំ ភិក្ខុំ ឯតនរាវុំ ឬទ្វេ
 ទោ ត្វំ អាវុសោ នហារេ ធុស្សត្តំ ករោសិ ធុស្សត្តំ
 មិ ករោសិ យាតុយា ទាននិយេ ភត្តស្មី សោនាមិ ត្វំ
 ន ធុស្សត្តំ ករោសិ យាតុយា ទាននិយេ ភត្តស្មី
 អាចត្តិ ត្វំ អាវុសោ អាចន្ទោ មស្សេសេតំ អាចត្តិ ។
 នត្ថំ មេ អាវុសោ អាចត្តិ យមហំ បស្សេយ្យន្តិ ។ អដទោ
 តេ អាគន្ធកា ភិក្ខុ កស្សបតោត្ថំ ភិក្ខុំ អាចត្តិយា អ
 នស្សនេ ធុត្តិមិស្ស ។ អដទោ កស្សបតោត្តស្ស ភិក្ខុនោ
 ឯតនយោសិ មហំ ទោ ឯតំ ន ជាទាមំ អាចត្តិ វា ឯសា
 អនាចត្តិ វា អាចន្ទោ ចត្តិ អនាចន្ទោ វា ធុត្តិកោ ចត្តិ
 អនុត្តិកោ វា ចត្តិកោ ន អចត្តិកោ ន វា កុម្មារ ន វា
 អកុម្មារ ន វា ហិទារហេន ន វា អត្ថិទារហេន ន វា យន្តិទារហំ

* ១. ពោត្តនេ អយំ យាបិ ១ ហោតិ ។

ភត្តិបយទិវិទាទនិយេទិវិភត្តិហិយ ម្ចាសភាវុសោ ចំវិទ្យាយ ឥច្ឆុវិនេ
 ភិក្ខុជាម្ចាសំភាវុសានេ ត្រច្ឆុវិវាវាវាចាវិញ្ញាហិយ ម្ចាសភាវុសោ ចំវិ
 ទ្យាយ បើដូច្នោះគួរយើងចំវិទ្យាយលើភត្តិភិក្ខុជាម្ចាសំភាវុសានេ ។
 ត្រាតារ៦៨ ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធការពារប្រជុំគ្នាហើយទាននិយាយពាក្យនេះ
 ទិវិភិក្ខុឈ្មោះកស្សបតោត្ថំ ម្ចាសភាវុសោ ពិទើមលោកធ្វើសេចក្តីគួរ
 ខ្លាយភត្តិការស្មិត ធ្វើសេចក្តីគួរខ្លាយភត្តិបយទិវិទាទនិយេទិវិភត្តិ ឥច្ឆុវ
 ិនេលោកលើធ្វើសេចក្តីគួរខ្លាយ ភត្តិបយទិវិទាទនិយេទិវិភត្តិ ម្ចាស
 ភាវុសោ លោកត្រូវតាមត្តិហើយ លោកឃើញតាមត្តិខ្លះឬទេ ។ ភិក្ខុ
 ជាម្ចាសំភាវុសានេធ្វើយថា ម្ចាសភាវុសោ តាមត្តិដែលខ្លួនប្តូរយើង
 នោះខ្លះនោះទេ ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធការពារលើភត្តិភិក្ខុ
 ឈ្មោះកស្សបតោត្ថំ ត្រាមិនឃើញតាមត្តិ ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបតោត្ថំ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះភត្តិលោកនោះថា ភត្តិអញមិនដឹងទូរហេតុទេវថា នេះ
 ជាតាមត្តិមិនមែនជាតាមត្តិ ទូរដឹងទៀត អញត្រូវតាមត្តិហើយមិនទាន់
 ត្រូវទេ សន្សំ (គួរ) លើភត្តិអញមិន (គួរ) លើភត្តិទេ ដោយកម្ម
 ត្រឹមហើយមិនមែនប្រកបហើយទេមិន ដោយកម្មដ៏កម្រិត មិនកម្រិត
 ទេ ដោយកម្មគួរដល់ហេតុមិនគួរដល់ហេតុទេ បើដូច្នោះមានតែអញ

ចម្បី កត្តា កតវន្តំ ឯតមន្តំ បុត្តយុទ្ធិ ។ អថទោ
 កស្សបតោត្តា ភិក្ខុ សេនាសនំ សំសារមត្តា ចន្តិក-
 មាណយ យេន ចម្បា គេន បញ្ញាមំ អនុបុត្តេន យេន
 ចម្បា យេន កតវំ គេន បស្សន្តិមំ ឧបស្សន្តិមិត្តា កត-
 វន្តំ អភិវិនេត្តា ឯតមន្តំ និសីទិ ។ អាទិណ្ណំ ទោ ប-
 ទេតំ កុដ្ឋានំ កតវន្តានំ អាគន្ធកេហិ ភិក្ខុហិ សន្តិ បដិ-
 សម្មាទិកុំ ។ អថទោ កតវំ កស្សបតោត្តំ ភិក្ខុំ ឯតម-
 វេន កត្តំ ភិក្ខុំ ទមនីយំ កត្តំ យាបនីយំ កត្តិសិ
 អប្បតិលមថេន អន្ទានំ អាគតោ កុតោ ច ក្ខំ ភិក្ខុ
 អាគច្ឆសីតិ ។ ទមនីយំ កតវំ យាបនីយំ កតវំ
 អប្បតិលមថេន បាហិ កន្តេ អន្ទានំ អាគតោ អត្តិ
 កន្តេ កាសិសុ ជនចនេសុ វាសកតាមោ យម តត្តា-
 ហំ អាវាសិកោ តន្តិពន្ធា ឧស្សុក្កំ អាបន្តោ កត្តិ

ចម្បីទៅកាន់ក្រុងចម្បាហើយក្រាបបង្គំទូលស្ដេចសេចក្ដីនេះទ្រង់ព្រះដីមាន
 ព្រះភាគ ។ ត្រាពោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបតោត្តារៀបចំទុកដាក់
 សេនាសនៈ ហើយកាន់យកទុក្រងនិចិរាទ្រៀសចេញទៅកាន់ក្រុងចម្បា
 ហើយចូលទៅតាំងព្រះដីមានព្រះភាគ ឯក្រុងចម្បាដោយលំដាប់ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដី
 សមគួរ ។ ការពាក់ពាក់មួយអង្វើដោយភិក្ខុទាំងឡាយជាអាគន្ធកន្ធនេះជាប-
 រេណីមេសព្រះពុទ្ធតាំងឡាយដីមានព្រះភាគ ។ ត្រាពោះឯង ព្រះដី
 មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះទ្រង់ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបតោត្តថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុអ្នកឯងអាចអត់ប្រាសេចក្ដីទុកបានឬទេ គាចញ្ចាំអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្ត
 ទៅបានឬទេ អ្នកឯងមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមិនលំបាកទេឬ ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯង
 ទៀត អ្នកមកពីណា ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបតោត្តក្រាបបង្គំទូលថា បតិគ្រ
 ព្រះដីមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គអាចអត់ប្រាសេចក្ដីទុកបាន បតិគ្រព្រះ
 មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គអាចញ្ចាំអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន បតិគ្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយមិនមានសេចក្ដីលំបាក
 ទេ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ស្រុកឈ្មោះវេសកៈ មានក្នុងតាសីជនចន
 ខ្ញុំព្រះអង្គជាម្ចាស់អាវាសក្នុងស្រុកឈ្មោះវេសកៈនោះ ជាប់ពាក់ដោយ
 ការរៀបចំក្នុងភាវសនោះ ដល់ខ្ញុំសេចក្ដីទូលវាយថា រឿងដូចម្ដេច

អនាគតា ច មេសាលា ភិក្ខុ អាតច្ចយ្យំ រោគតា ច មេ
 សាលា ភិក្ខុ ជាសុំ វិហារយ្យំ អយត្ត អាវាសោ វុឌ្ឍិ
 វុឌ្ឍិ វេយ្យលំ អាចារ្យយ្យតិ អថទោ កន្ល កន្ល សម្ពុត្តោ ភិក្ខុ
 កាសិស្ថ ចារិតំ ចាមាតា យេន ភស្តុភារោ តទេវស-
 វីស្ស អន្តរំ ទោ អហំ កន្ល តេ ភិក្ខុ ទូរតោ វ អា-
 តច្ចន្ត ទិស្វាន អាសនំ មញ្ញាវេសី ចាណោតតំ ចាណមិវ
 ចាណតលំកំ ធម៌ចិត្តិមី បច្ចុត្តន្តា មត្តិមី មត្តិយោសិ
 ចាណិយេន អាមុជ្ជិ ឈរាទេ ឧស្សុត្តំ អតាសិ ឧស្សុត្តិមី
 អតាសិ យាគុយា ចាណិយេ កត្តស្មី អថទោ តេសំ
 កន្ល អាតច្ចកាធំ ភិក្ខុធំ ឯតទយោសិ កន្លតោ ទោ
 អយំ អាវុសោ អាវាសិកោ ភិក្ខុ ឈរាទេ ឧស្សុត្តំ
 ករោតិ ឧស្សុត្តិមី ករោតិ យាគុយា ចាណិយេ កត្ត-
 ស្មី ហន្ត មយំ អាវុសោ វិទេវ ភស្តុភារោ ចិវាសំ
 ករោតិ អថទោ តេ កន្ល អាតច្ចកា ភិក្ខុ កន្ល
 ភស្តុភារោ ចិវាសំ ករោតិ ឧស្សុត្តំ មញ្ញ កន្ល

ភិក្ខុជាវិទ្យា យវិជយនាសិល ជាច្រើន ព្រមទ្រង់ផលមិនទាន់មក ឧប្បវិទ្យមក
 ធន ភិក្ខុវិជយនាសិល ជាច្រើន ព្រមទ្រង់ផល ហើយគប្បីទៅសច្ចុយ
 ធន ម្យតិទៀត ភាវសារនគប្បីផល់ទូរសេចក្តីចំរើនល្អណាស់ទូរ-
 ទូរណយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពេលនោះមានពួកភិក្ខុជា ច្រើន
 ត្រឡប់ទៅកាន់ចារិតក្នុងកាលដំបូងក៏បានទៅដល់ភស្តុតាម បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញពួកភិក្ខុនោះមកពីមួយ លុះឃើញ
 ហើយក៏ក្រាលកាលនេះដ៏កល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង ទឹកក្នុ
 សម្រាប់ផ្គុំជើង ហើយគ្រាកទូលទូរព្រះអង្គដ៏ចំរើន កើតដោយទឹក
 តាម បានធ្វើសេចក្តីទូល់ទ្រាយក្នុងការងារ បានធ្វើសេចក្តីទូល់ទ្រាយក្នុង
 បរទេសិកាទិយៈទឹកក្នុងទៀត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សេចក្តីប្រក្សដូច្នេះ
 បានដល់ភិក្ខុជាវិទ្យាយជាអាតច្ចកនោះក្នុងពេលនោះជា ម្ចាស់ការសា
 ជាវិទ្យាយ ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនល្អណាស់ ធ្វើសេចក្តីទូល់ទ្រាយក្នុង
 ការងារ ធ្វើសេចក្តីទូល់ទ្រាយក្នុងបរទេសិកាទិយៈទឹកក្នុងទៀត ម្ចាស់
 អាវុសជាវិទ្យាយ ចម្រុះនោះនៃយើងជាវិទ្យាយទាំងសម្រេចការទៅ
 ក្នុងវិសេសត្រាមនេះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ត្រាមនេះឯង ពួកភិក្ខុជា
 អាតច្ចកនោះសម្រេចការនៅក្នុងវិសេសត្រាមនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន

បញ្ចេញព្រះ ព្រះស្រីព្រះវិហារ

បញ្ចេញព្រះ ព្រះស្រីព្រះវិហារ

ឯកសារសិ យោ ទោ ឥមេសំ អាត្មនុក្កាធំ ភិក្ខុធំ អា-
 ត្មនុក្កតិលមដោ សោ បដិប្បស្សន្តោ យេចមេ តោ ចរ
 អប្បកតត្តាលោ តេនាធិមេ តោ ចរ បកតត្តាលោ ទុក្ខវិ
 ទោ បទ បរាស្សនេសុ យាវដិវ ទស្សន្តំ កាតុំ វិញ្ញត្តិ
 ច បទុស្សាធំ អមតាណា យន្តនាថា ឯ ទស្សន្តំ ក-
 មយ្យំ យាតុយា ទាទនិយេ កត្តស្មី សោ ទោ អថា កន្ល
 ឯ ទស្សន្តំ អកាសិ យាតុយា ទាទនិយេ កត្តស្មី
 អថទោ តេសំ កន្ល អាត្មនុក្កាធំ ភិក្ខុធំ ឯកសារសិ
 បុត្រេ ទ្វាយំ អារុសោ អារសិកោ ភិក្ខុ ឧហារេ ទស្ស-
 ន្តំ ករោតិ ទស្សន្តំ មិ ករោតិ យាតុយា ទាទនិយេ
 កត្តស្មី សោនាថាយំ ឯ ទស្សន្តំ ករោតិ យាតុយា
 ទាទនិយេ កត្តស្មី ទុដ្ឋោនាថាយំ អារុសោ អារសិកោ
 ភិក្ខុ ហន្ត មយំ អារុសោ ឥមំ អារសិកំ ភិក្ខុ ទុក្ខ-
 ចាណតំ អថទោ តេ កន្ល អាត្មនុក្កា ភិក្ខុ សន្តិបតិក្ខា
 ធំ ឯកសារសិ បុត្រេ ទោ ភ្នំ អារុសោ ឧហារេ ទស្សន្តំ
 ករោសិ ទស្សន្តំ មិ ករោសិ យាតុយា ទាទនិយេ
 កត្តស្មី សោនាធំ ភ្នំ ឯ ទស្សន្តំ ករោសិ

សេចក្តីត្រិះរិះនោះមានប្រយោជន៍ព្រះអង្គថា ការលំបាករបាយអាត្មនុក្កិលរបស់
 អាត្មនុក្កិលទាំងនោះក៏ស្ងប់ស្ងៀមទៅហើយ ឥឡូវភិក្ខុទាំងឡាយដែលមិន
 ទ្បាលចំនោចជាច្រើននោះក៏បានទ្បាលហើយ ការធ្វើសេចក្តីទ្បាល
 នាយក្នុងត្រកូលនៃបុគ្គលដទៃអស់មួយជីវិតគឺការកម្រិតករណីសំ ប្បវិន
 ទៀតការស្រមៃមិនជាចំណាប់ចិត្តរបស់បុគ្គលទាំងឡាយឡើយ បើដូច្នោះអ្នក
 តែអាត្មាអញលែងធ្វើសេចក្តីទ្បាលនាយក្នុងបបទនឹងទានិយៈនឹងកត្តទៀត
 បរិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះលែងធ្វើសេចក្តីទ្បាលនាយក្នុងបបទនឹង
 ទានិយៈនឹងកត្តទៀត បរិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កុសិលានោះ ភិក្ខុជាអា-
 ត្មនុក្កទាំងនោះបានប្រែក្បួនផ្លូវចេះថា ទ្បាលពុទ្ធសាទាំងឡាយ តិរដ្ឋមិត្ត
 ជាម្ចាស់ភារិសនេះធ្វើសេចក្តីទ្បាលនាយក្នុងការស្រមៃ ធ្វើសេចក្តីទ្បាលនាយក្នុង
 បបទនឹងទានិយៈនឹងកត្តទៀត ឥឡូវភិក្ខុនោះលែងធ្វើសេចក្តីទ្បាលនាយ
 ក្នុងបបទនឹងទានិយៈនឹងកត្តហើយ ទ្បាលពុទ្ធសាទាំងឡាយ ឥឡូវ
 ភិក្ខុជាម្ចាស់ភារិសនេះកាចណាសំ ទ្បាលពុទ្ធសាទាំងឡាយ បើដូច្នោះ
 មានតែយើងទាំងឡាយនឹងលើកក្តីភិក្ខុជាម្ចាស់ភារិសនេះ បរិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុជាអាត្មនុក្កនោះប្រជុំគ្នាហើយនិយាយពាក្យ
 នេះនឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា ទ្បាលពុទ្ធសា តិរដ្ឋមិត្តធ្វើសេចក្តីទ្បាលនាយក្នុងការ
 ស្រមៃ ធ្វើសេចក្តីទ្បាលនាយក្នុងបបទនឹងទានិយៈនឹងកត្ត ឥឡូវអ្នកលែងធ្វើ

យាតុយា ទាននិយេ កត្តស្មី អាចត្តិ ភ្នំ អាវុសា អាចន្ទោ
 បស្សតំ អាចត្តិភ្នំ ឧត្តិ មេ អាវុសា អាចត្តិ យមចាំ
 បស្សយ្យត្តិ អថេរា តេ កន្ត អាគុណ ភិក្ខុ មំ អាចត្តិ
 យា អនស្សនេ ឧត្តិបិសុ តស្ស មយ្ហំ កន្ត ឯតនហោសិ
 អហំ ចោ ឯតំ ន ជាតាមិ អាចត្តិ វា ឯសា
 អនាចត្តិ វា អាចន្ទោ ចម្ពី អនាចន្ទោ វា ឧត្តិភ្នំ
 ចម្ពី អនុត្តិភ្នំ វា ចម្ពីកេន ន អនុម្ពីកេន វា
 កុម្មារេន វា អកុម្មារេន វា ហិលាវហេន វា អដ្ឋាវា
 វហេន វា យទ្ធជាហំ ចម្បំ កត្តា កត្តំ ឯតមត្តំ
 បុព្វយ្យត្តិ តតោ អហំ ពតវា អាគន្ធាមិតិ ។ អនា
 ចត្តិ ឯសា ភិក្ខុ ទេសា អាចត្តិ អនាចន្ទោសិ នសិ
 អាចន្ទោ អនុត្តិភ្នំសិ នសិ ឧត្តិភ្នំ អនុម្ពីកេនសិ
 កេន្ទេន ឧត្តិភ្នំ កុម្មារេន អដ្ឋាវាវហេន កច្ច ភ្នំ ភិក្ខុ

សេចក្តីលំអ្វាយក្នុងបរមនិទាននិយៈនឹងកត្តាហើយ ម្ចាស់អាវុសា អ្នក
 ត្រូវតាមក្តីហើយ អ្នកឃើញតាមក្តីដូចេ ខ្ញុំព្រះអង្គឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសា
 តាមក្តីដែលខ្ញុំតប្បឃើញនាម៉ែមាខេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកភិក្ខុ
 ជាតាគន្ធករនោះលើកក្តីខ្ញុំព្រះអង្គ ព្រោះម៉ែរបំបញ្ចាមកក្តីក្នុងកាលនោះ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា អាត្មាអញមិន
 ដឹងហេតុនេះថា នេះជាអាចត្តិមិនមែនជាអាចត្តិ ម្យ៉ាងទៀតអញត្រូវ
 តាមក្តីហើយម្តងទៀតនៃ ម្យ៉ាងទៀតសង្ស័យ (ឆ្លា) លើកត្តអញមិន
 (ឆ្លា) លើកត្តទេ ដោយកម្មប្រកបដោយចម្រើន ម្តងប្រកបដោយចម្រើន
 ដោយកម្មដ៏កម្រិត ម្តងកម្រិតទេ ដោយកម្មដ៏ស្រស់ស្អាត ម្តងនិក្ខរដល់
 ហេតុទេ បើដូច្នោះបានតែអញតប្បទៅកាន់ក្រុងចម្បា ហើយក្រាបបង្គំទូល
 សូរសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាព បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាព ព្រោះ
 ហេតុនោះបានជាខ្ញុំព្រះអង្គមក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ នេះជា
 អនាចត្តិ នេះមិនមែនជាអាចត្តិទេ អ្នកជាភិក្ខុដែលមិនត្រូវតាមក្តី អ្នកជាភិក្ខុ
 មិនត្រូវតាមក្តី (អ្វីទេ) អ្នកជាភិក្ខុដែលសង្ស័យមិនគួរលើកក្ត ជាភិក្ខុដែលសង្ស័យ
 លើកត្តមិនបានទេ អ្នកសង្ស័យនោះលើកក្តហើយដោយកម្មមិនប្រកបដោយ
 ចម្រើន ដោយកម្មដ៏កម្រិត ដោយកម្មមិនគួរតាមហេតុទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកចូរ

បញ្ចេញវត្តក្នុង អាណត្តិភិក្ខុ

តន្ត្រី ភិក្ខុសាសនា ធម៌វិស័យ តន្ត្រីយ៉ាងនី ។ ឃុំ កន្លែង
 ទោ តន្ត្រីយ៉ាងនី ភិក្ខុ ភក្តីវេទនា បដិស្សនាត្រា
 ឧត្តាយាសនា ភក្តីវេទនា អភិវាទេត្តា បដិស្សនា តន្ត្រី
 យេន ភិក្ខុសាសនា តេន បដិស្សនា ។ អដ.ទា តេសំ
 អាណត្តិកាចំ ភិក្ខុវេទនា អហុរេវ តន្ត្រីក្នុង អហុ វិប្បដិសារោ
 អណាភា វត យោ ឧ វត យោ ណាភា ឧល្លង្គំ វត យោ
 ឧ វត យោ សុលង្គំ យេ មយំ សុលង្គំ ភិក្ខុ អនាបត្តិ-
 កំ អន្តរ្យ្យំ អនាណោ ឧត្តមិញ្ញា ហន្ត មយំ អារុសោ
 ចម្បំ តន្ត្រី ភក្តីវេទនា សន្តិកេ អច្ឆយំ អច្ឆយតោ ធម៌ស-
 យាទិ ។ អដ.ទា តេ អាណត្តិកា ភិក្ខុ សេនាសមំ សំ-
 សាមេត្តា បន្តិវិវាទាយ យេន ចម្បា តេន បដិស្សនា
 អនុប្បាទន យេន ចម្បា យេន ភក្តិ តេន បដិស្សនា
 ឧបសន្តិវិញ្ញា ភក្តីវេទនា ឧត្តមិញ្ញា ឧត្តមិញ្ញា ឧត្តមិញ្ញា
 អាណត្តិកា ទោ បដិស្សនា ឧត្តមិញ្ញា ភក្តីវេទនា ភក្តីវេទនា
 ភិក្ខុយំ សន្តិ បដិស្សនាធម៌ ។ អដ.ទា ភក្តិ តេ
 ភិក្ខុ ឧត្តមិញ្ញា តន្ត្រី ភិក្ខុវេទនា ឧត្តមិញ្ញា តន្ត្រី

បញ្ចេញវត្តក្នុង រឿងអាណត្តិភិក្ខុ

ទៅសម្រេចការនៅក្នុងវិស័យត្រាមនោះវិញចុះ ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបនាគួរ
 ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណា
 ព្រះអង្គ ហើយក៏គ្រោកចាកភាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះទានព្រះភាគ ធ្វើ
 ច្រក្សណហើយច្រៀសចេញទៅកាន់វិស័យត្រាមនោះ ។ ក្នុងសំដាប់
 នោះ ពួកភិក្ខុជាអាណត្តិកានោះគឺសេចក្តីរឿនស្តេចគ្រហាយថា មិន
 មែនជាលាភរបស់យើងហើយ យើងឈ្មោះថាឥសានហើយ អត្តភាព
 ជាមនុស្សយើងបានដោយគ្រី មិនមែនយើងបានដោយផាយទេ (ព្រោះ)
 យើងលើកក្តីភិក្ខុវេទនាមិនមានពេលដ្ឋិ ដោយឥតរឿនឥតហេតុ ម្ចាស់
 ពារុសាទាំងឡាយ បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយនឹងទៅគ្រីចម្បា
 ហើយសំដីនិទ្ទវេទនាតាមពោស ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ត្រាមានឯង ពួកភិក្ខុជាអាណត្តិកានោះក៏រៀបចំទុកដាក់សេនាសនៈហើយ
 កាន់យកបាត្រនិងចីវរច្រៀសចេញទៅកាន់គ្រីចម្បា ចូលទៅកាន់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគគ្រីចម្បាដោយសំដាប់ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏
 ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ សេចក្តី
 រីករាយនឹងភិក្ខុជាអាណត្តិកានោះដ៏ប្រក្រតិយរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយមាន
 ព្រះភាគ ។ ត្រាមានឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលទេ
 នឹងពួកភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយអចរក៏ប្រា

យាបដ៏យំ កង្ខំត្ត អប្បកិលមរោម អន្ទាធំ អាគតា
 កុរុតោ ច កុរុត្ត ភិក្ខុវេ អាគត្តជាតិ ។ មមដ៏យំ
 កកវា យាបដ៏យំ កកវា អប្បកិលមរោម ច មយំ
 កក្កេ អន្ទាធំ អាគតា អត្ថំ កក្កេ កាសិសុ ជនបរា-
 សុ វិសកតាលោ លាម តតោ មយំ កកវា អាគត្តា-
 មាតិ ។ កុរុត្ត ភិក្ខុវេ អាភិសិកំ ភិក្ខុំ ទិក្ខុបិដ្ឋាតិ ។
 ឃី កក្កេ ។ ភិស្មី ភិក្ខុវេ វត្ថុស្មី ភិស្មី^(១) កាវណេតិ ។
 អវត្ថុស្មី កកវា អកាវណេតិ ។ វិសេហិ ពុដ្ឋា កកវា
 អនន្ទុត្តវិកំ ភិក្ខុវេ អនន្ទុលាមិកំ អប្បនិរុបំ អស្សា-
 មលាតំ អកាប្បិយំ អកាណិយំ កខិ ហិ យាម
 កុរុត្ត មោយ បុរិសា សុត្តំ ភិក្ខុំ អយាបត្ថិកំ អវត្ថុស្មី

• ១. យេត្តកេ អយំ ពាយិ ១ យោមិ ។

សេចក្តីទុក្ខបានប្តូរ កាចញ្ចំនីកត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានប្តូរ អ្នក
 តាំងឲ្យយមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយការមិនលំបាកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឲ្យយ
 ម្បងទៀត អ្នកតាំងឲ្យយមកកំពីអំណា ។ ពួកភិក្ខុតាំងនោះក្រាបបង្គំ
 ទូលថា បពិត្រព្រះម៉ែមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គអាចអត់ត្រាបាន បពិត្រព្រះ
 មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គអាចញ្ចំនីកត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ម្បងទៀត យើងខ្ញុំតាំងឲ្យយមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយ
 ការមិនលំបាកទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានស្រុកមួយឈ្មោះវាសក-
 ទៅក្នុងកាសិជនបទ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ យើងខ្ញុំតាំងឲ្យយ មកអំពី
 ស្រុកឈ្មោះវាសកនោះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឲ្យយ
 អ្នកតាំងឲ្យយលើកវត្តភិក្ខុជាចៅកាត់ស បែបឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល
 ថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឲ្យយ
 អ្នកតាំងឲ្យយលើកវត្តព្រះវត្តដូចប្តូរ ព្រះហេតុដូចប្តូរ ។ ពួកភិក្ខុ
 ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះម៉ែមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គតាំងឲ្យយលើក
 វត្តដោយគ្មានវត្ត គ្មានហេតុទេ ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់តែរដៀលថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឲ្យយ ការនេះមិនសប្បុរស មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែន
 ជាចេសសមណៈ មិនធម្មិ មិនត្រូវធ្វើទេ ម្ចាស់មោឃបុរសតាំងឲ្យយ
 អ្នកតាំងឲ្យយ មិនគួរនឹងលើកវត្តភិក្ខុដ៏ស្អាតគ្មានកាបង្គំ ដោយគ្មានវត្ត

អគារណេ ទុក្ខិយិស្សដ ទេតំ មោយបុរិសា អប្ប-
សន្តាចំ វិ បសាតាយ ។ បេ ។ វិភេហិត្វា ធម្មិ កេតំ
កត្វា កិក្ខុ អាមទ្កេសិ ទ កិក្ខុវេ សុត្វា កិក្ខុ អនា-
បត្តិកោ អវត្តស្មី អគារណេ ទុក្ខិយិត្វោ យោ ទុក្ខិ-
បេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្សានិ ។ អថទោ ទោ កិក្ខុ
ទុដ្ឋាយាសនា ឯតំសំ ទុក្ខាសន្តំ កតិក្វា កតាតោ
នទេសុ សំសា និបតិក្វា កតាតំ ឯតទេវេទំ អទូយោ
នោ កត្ត អទុត្តនា យថាពាលេ យថាមូឡេ យថា-
អត្តសលេ យេ មយំ សុទ្ធិ កិក្ខុ អនាបត្តិកំ អវត្តស្មី
អគារណេ ទុក្ខិយិក្ខុ តេសំ នោ កត្ត កតា អទូយំ
អទូយតោ មជ្ជិក្ខណ្ណាទុ អាយតិ សំវាយាតិ ។ តត្ប
តុឡេ កិក្ខុវេ អទូយោ អទុត្តនា យថាពាលេ យថា-
មូឡេ យថាអត្តសលេ យេ តុឡេ សុទ្ធិ កិក្ខុ អនាបត្តិកំ
អវត្តស្មី អគារណេ ទុក្ខិយិត្វ យោ ទ ទោ តុឡេ
កិក្ខុវេ អទូយំ អទូយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ វជិកោធម៌

គ្មានហេតុ ម្ចាស់មោយបុរសទាំងឡាយ ការខះចាំមិនឲ្យជ្រះថ្លាដល់
ក្នុងផលដែលខឹងខានជ្រះថ្លា ។ បេ ។ ទ្រង់គំរើលហើយទ្រង់ធ្វើមិត្ត-
ជាច្រើនសំហែកកុំទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវ
លើកក្នុងកិក្ខុវេសុទ្ធិក្នុងអាយតន៍ដោយគ្មានវត្តគ្មានហេតុ កិក្ខុណាលើក
ត្រូវ កិក្ខុនោះត្រូវតែបង្កក្នុង ។ ត្រាវនោះ ក្នុងកិក្ខុនោះត្រាកាលកតាសខះ
ហើយធ្វើសំណង់ក្នុងសន្តិសុខលើស្មោះម្នាក់ ហើយត្រាបចុះទៀបព្រៃចោទទាំង
ឡាយនៃព្រៃជំនាន់ព្រៃភាគដោយសិរសា ហើយទូលតាក្បែរនៃជំនាន់
ជំនាន់ព្រៃភាគថា មជ្ជិក្រព្រៃអង្គជំរំរើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយត្រូវទោស
ព្រោះថាបុគ្គលពាលយ៉ាងណា ជាបុគ្គលវង្វេងយ៉ាងណា ជាបុគ្គលមិន
គ្រាន់យ៉ាងណា (ដោយហេតុ) យើងខ្ញុំទាំងឡាយលើកក្នុងកិក្ខុវេសុទ្ធិ
មិនមានហេតុដោយគ្មានវត្តគ្មានហេតុ មជ្ជិក្រព្រៃអង្គជំរំរើន សូមព្រះជំ
នានព្រៃភាគទទួលអត់ទោសភាវៈទោសនៃយើងខ្ញុំទាំងឡាយដើម្បីសង្រួម
ភាវ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវ
ទោសព្រោះថាបុគ្គលពាល ជាបុគ្គលវង្វេង ជាបុគ្គលមិនគ្រាន់យ៉ាងណា
(ដោយហេតុ) អ្នកទាំងឡាយចុះលើកក្នុងកិក្ខុវេសុទ្ធិមិនមានហេតុដោយ
គ្មានវត្តគ្មានហេតុ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាលើកកិក្ខុទាំងឡាយ
លើក្បែរទោសភាវៈទោសហើយចុះធ្វើតប (សំដែង) ឲ្យទោសភាវៈមិនចុះ

តំ វោ ឧយំ បដិក្កណាម វិទ្យំ ហោសា ភិក្ខុវេ
អរិយស្ស វិទយេ យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ជិស្វា
យថាធម្មំ បទិក្កកោតិ គាយតិ សំវំ វាបដ្ឋតិ ។

[៨០] តេន ចោ មន សមយេន ចម្បាយំ ភិក្ខុ
វិវុទ្ធានិ កាម្មានំ កាណេន្តិ អនុម្ពន វត្តកង្កំ^(១) កាណេន្តិ
អនុម្ពន សមត្តកង្កំ^(២) កាណេន្តិ ឧប្បន វត្តកង្កំ កាណេន្តិ
ចម្បយ្យជ្រុវកោម វត្តកង្កំ កាណេន្តិ ចម្បយ្យជ្រុវកោម ស-
មត្តកង្កំ កាណេន្តិ វិកោមិ វិកំ ឧត្តិបតិ វិកោមិ ធ្វេ
ឧត្តិបតិ វិកោមិ សម្ពហុលេ ឧត្តិបតិ វិកោមិ សង្ឃ
ឧត្តិបតិ ធ្វេថ វិកំ ឧត្តិបតិ ធ្វេថ ធ្វេ ឧត្តិបតិ ធ្វេថ
សម្ពហុលេ ឧត្តិបតិ ធ្វេថ សង្ឃ ឧត្តិបតិ សម្ពហុ-
លាមិ វិកំ ឧត្តិបតិ សម្ពហុលាមិ ធ្វេ ឧត្តិបតិ
សម្ពហុលាមិ សម្ពហុលេ ឧត្តិបតិ សម្ពហុលាមិ សង្ឃ
ឧត្តិបតិ សង្ឃាមិ សង្ឃ ឧត្តិបតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ

១-២ សព្វត វត្តកង្កំ ឬ សមត្តកង្កំ ឬ ទំស្សតំ ។ ៣មិ ចម ឧបាយចម្បយ្យក
កាលិយា ៥ សមេន្តិ ។ កត្ត ហិ ក្កោមិយានិ ភិក្ខុវេ ឧបាយចម្បយ្យក អនុម្ពន វត្ត កាណេន-
ចក្កកង្កំ ពាលំ ទំស្សតំ ។

កថាគតទទួលអតំវោសាចារបសំអ្នកចាំនិទ្ធាយ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ
សេចក្តីនិទា ភិក្ខុណា ឃើញវោសាចារបសំអ្នកចាំនិទ្ធាយ
ភាមធមិ ផលនៃវិសេចក្តីសង្គ្រឹមកថេ នេះជាសេចក្តីចាំនិទ្ធាយ
ក្នុងអរិយវិទ្យ ។

[៨១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយនៅក្នុងក្រុងចម្បយ្យភិក្ខុ
ចាំនិទ្ធាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺធ្វើកម្មជាពួកព្រមចាំនិទ្ធាយប្រកបដោយ
ធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មព្រមព្រៀងនៃមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មជាពួកនៃប្រកប
ដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មជាពួកព្រមចាំនិទ្ធាយប្រកបដោយធម៌បួនខ្លះ ធ្វើកម្មព្រម
ព្រៀងនៃប្រកបដោយធម៌បួនខ្លះ ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តភិក្ខុមួយរូបក៏មាន
ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តភិក្ខុពីររូបក៏មាន ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបក៏មាន
ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តសង្ឃក៏មាន ភិក្ខុពីររូបលើកវត្តភិក្ខុមួយរូបក៏មាន ភិក្ខុពីរ
រូបលើកវត្តភិក្ខុពីររូបក៏មាន ភិក្ខុច្រើនរូបលើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបក៏មាន ភិក្ខុពីរ
រូបលើកវត្តសង្ឃក៏មាន ភិក្ខុច្រើនរូបលើកវត្តភិក្ខុមួយរូបក៏មាន ភិក្ខុច្រើនរូប
លើកវត្តភិក្ខុពីររូបក៏មាន ភិក្ខុច្រើនរូបលើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបក៏មាន ភិក្ខុច្រើន
រូបលើកវត្តសង្ឃក៏មាន សង្ឃលើកវត្តសង្ឃក៏មាន ។ ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយណា

អប្បិដ្ឋា ។ ប ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តំ មិយន្តិ វិទាចេន្តំ កេតិ មា
 ធាន ធម្មាយំ កិក្ខុ ឃុវុតាធិ កម្មាធិ កវិស្សន្តំ អនធម្ម-
 ទ វន្តកម្មំ កវិស្សន្តំ ។ បេ ។ សធម្មិច្ច មធម្មំ ឧត្តិច្ច មធម្ម-
 តិកិ ។ អថា តេ កិក្ខុ កកវតា ឃតមន្តំ អាហោច-
 សុំ ។ សន្តំ កវិ កិក្ខុវេ ធម្មាយំ កិក្ខុ ឃុវុតាធិ កម្មាធិ
 កវិស្សន្តំ អនធម្មទ វន្តកម្មំ កវិស្សន្តំ ។ ប ។ សធម្មិច្ច
 សធម្មំ ឧត្តិច្ចតិកិ ។ សន្តំ កកវតិ ។ វិកវលិ តុម្ពា កកវ
 ។ បេ ។ វិកវលិ តុ ធម្មំ កេតិ កក្ខា កិក្ខុ វេធម្មន្តិ ។

(៨២) អនធម្មទ បេ កិក្ខុវេ វន្តកម្មំ អកម្មំ ទ ធម្ម
 កវិស្សន្តិ ។ អនធម្មទ បេ កិក្ខុវេ សមកម្មន្តំ អកម្មំ
 ទ ធម្ម កវិស្សន្តិ ។ អនធម្មទ បេ កិក្ខុវេ វន្តកម្មំ អកម្មំ
 ទ ធម្ម កវិស្សន្តិ ។ ធម្មប្បដិវុយកេន បេ កិក្ខុវេ

មានសេចក្តីត្រូវដឹង ។ បេ ។ កិក្ខុតាំងឡាយនោះពាលោសា និង
 ជ្រៀល បន្តិកម្មជាដើម កិក្ខុក្នុងក្រុងចម្បយ្យនៃក្រុងកម្មនិងឡាយមាន
 សភាពយ៉ាងនេះ នឹងធ្វើកម្មជាពួកព្រមទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ។ បេ ។
 សន្សំលើកក្នុងសន្សំកិមាន ។ គ្រោះនោះ ពួកកិក្ខុនោះក្រាបចង្អុលលេសក្តី
 មុនចំពោះព្រះវិហារព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុតាំងឡាយ
 ត្រូវពួកកិក្ខុក្នុងក្រុងចម្បយ្យនៃក្រុងកម្មនិងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺធ្វើកម្ម
 ជាពួកព្រមទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ។ បេ ។ សន្សំលើកក្នុងសន្សំកិមាន
 ពិតមែន ។ ពួកកិក្ខុក្រាបចង្អុលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិត
 មែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់វិហារព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូន ។ បេ ។ លុះទ្រង់
 បញ្ជូនសាហាយ ទ្រង់ធ្វើធម៌កិក្ខុត្រាស់ហៅកិក្ខុតាំងឡាយមកថា ។

(៨២) ម្ចាស់កិក្ខុតាំងឡាយ បើកម្មជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌
 ក៏ឈ្មោះថាមិនមែនជាកម្ម កិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុតាំងឡាយ បើ
 កម្មត្រូវធ្វើត្រឹមត្រូវមិនប្រកបដោយធម៌ក៏ឈ្មោះថាមិនមែនជាកម្ម កិក្ខុមិន
 ត្រូវធ្វើទេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុតាំងឡាយ បើកម្មជាពួកតែប្រកបដោយធម៌ ក៏
 ឈ្មោះថាមិនមែនជាកម្ម កិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុតាំងឡាយ

តត្រិ កិច្ចាវ យទិទំ ធម្មេន សមត្តកម្មំ ផនំ កិច្ចាវ
 កម្មំ ធម្មត្តា សមត្តត្តា អកុម្មំ ហំ ធារហំ ឯវរុបំ កិច្ចាវ
 កម្មំ កាតតំ ឯវរុបត្ថ មយោ កម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តស្មា-
 តិហា កិច្ចាវ ឯវរុបំ កម្មំ តវិស្សាម យទិទំ ធម្មេន
 សមត្តត្ថំ ឯវត្តិ ហេ កិច្ចាវ សិក្ខិតត្ថំ ។

[៧២] នេះ គេ បាន សម្រេច ធម្មត្ថិយោ កិច្ចា
 ឯវរុបាទិ កម្មាទិ តារោត្តិ អធម្មេន វត្តកម្មំ តារោត្តិ
 អធម្មេន សមត្តកម្មំ តារោត្តិ ធម្មេន វត្តកម្មំ តារោត្តិ
 ធម្មញ្ញវ័របទេន វត្ត កម្មំ តារោត្តិ ធម្មញ្ញវ័របទេន
 សមត្តកម្មំ តារោត្តិ ញត្តិវិបត្តិមិ កម្មំ តារោត្តិ អ-
 នុស្សាវនសម្មត្តិ^១ អនុស្សាវនវិបត្តិមិ កម្មំ តារោត្តិ
 ញត្តិសម្មត្តិ ញត្តិវិបត្តិមិ អនុស្សាវនវិបត្តិមិ កម្មំ តារោត្តិ
 អញ្ញត្រាបិ ធម្មា កម្មំ តារោត្តិ អញ្ញត្រាបិ វិទយា

១ អនុសាវនសម្មត្តិមិ ពាលី ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បញ្ជាក់កម្មទាំងឡាយនោះ កម្មណាត្រូវត្រូវទាំង
 ប្រកបដោយធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះឯង ជាភិក្ខុមិនចំរើក ជាភិក្ខុ
 គួរដល់ហេតុ ព្រោះថាភិក្ខុនោះប្រកបដោយធម៌ផង ត្រូវត្រូវផង ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុក្រូចៗ កម្មមានសភាព
 យ៉ាងនេះគេកត់អនុញ្ញាត ។ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយត្រូវសិក្សាក្នុងសាស្ត្រានេះថា យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើកម្ម
 មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺកម្មត្រូវត្រូវទាំងប្រកបដោយធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសិក្សាដោយប្រការដូច្នោះឯង ។

[៧២] សម័យនោះឯង ភូតត្ថក្នុងយក្ខកម្មទាំងឡាយមាន
 សភាពយ៉ាងនេះ គឺ ធ្វើកម្មជាភូតទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មត្រឹម-
 ត្រូវត្រូវត្រឹមប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មជាភូតប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្ម
 ជាភូតទាំងប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មត្រឹមត្រូវត្រឹមប្រកបដោយធម៌
 ខ្លះ ធ្វើកម្មវិបត្តិដោយញត្តិ តែបរិបូណ៌ដោយអនុស្សាវនាខ្លះ ធ្វើកម្មវិបត្តិ
 ដោយអនុស្សាវនា តែបរិបូណ៌ដោយញត្តិខ្លះ ធ្វើកម្មវិបត្តិដោយញត្តិទឹក
 វិបត្តិដោយអនុស្សាវនាខ្លះ ធ្វើកម្មទុស្តាភធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មទុស្តាភវិន័យខ្លះ

ចម្បាយពុទ្ធតំ ធម្មត្ថយភិក្ខុវិទូ អារម្មណ៍

កង្កំ ករោង្គី អញ្ញាត្រាបិ សត្តុ សាសនា កង្កំ ករោង្គី
 បដិក្កដ្ឋកតំបិ កង្កំ ករោង្គី អនង្គកំ កុម្មុំ អដ្ឋាបា-
 រហំ ។ ខេ ខេ កំត្តុ អប្បិដ្ឋា ។ ខេ ។ ខេ ធម្មាយន្តិ
 ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហិ ធាម ធម្មត្ថិយា កំត្តុ
 វរុចាធិ កង្កាធិ ករិស្សន្តិ អនង្គេន វត្តកង្កំ ក-
 រិស្សន្តិ ។ ខេ ។ បដិក្កដ្ឋកតំបិ កង្កំ ករិស្សន្តិ អនង្គ-
 កំ កុម្មុំ អដ្ឋាបារោង្គី ។ អថខោ ខេ កំត្តុ កតរិខោ
 ឯធម្មត្ថិ ករោធសំ ។ សត្វំ ករិ កំត្តុវេ ធម្មត្ថិយោ
 កំត្តុ វរុចាធិ កង្កាធិ ករោង្គី អនង្គេន វត្តកង្កំ
 ករោង្គី ។ ខេ ។ បដិក្កដ្ឋកតំបិ កង្កំ ករោង្គី អនង្គកំ
 កុម្មុំ អដ្ឋាបារោង្គី ។ សត្វំ កតរិកំ ។ វិចារហិ
 កុម្មុំ កតរិ ។ ខេ ។ វិចារហិក្ខុវិទូ ធម្មត្ថិ កតំ កង្កា កំត្តុ
 ករោង្គី ។

(៨២) អនង្គេន ១០ កំត្តុវេ វត្តកង្កំ អកង្កំ ១០ ០
 ករណីយំ ។ អនង្គេន ១០ កំត្តុវេ សមត្តកង្កំ អកង្កំ

ចម្បាយពុទ្ធតំ វៀងចេតន្តិយភិក្ខុ ខិលាយភិក្ខុវិទូ ធម្មត្ថយភិក្ខុវិទូ

ប្រឹកម្មសំបាកសក្កុ ។ សទ្ធាៈ ប្រឹកម្មវិជ្ជា ព្រះពុទ្ធតំ វៀងចេតន្តិយភិក្ខុ វេហ្ម ជា កម្ម
 មិនប្រកបដោយធម៌ ជា កម្មកំរើក មិនគួរដល់ហេតុខ្លះ ។ ពួកភិក្ខុណា មាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាគិត ។ ប ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ពាលៈពោស កំរើង បន្ត
 បង្កប់ថា ពួកពុទ្ធសិលកំរើកមិនគួរនឹងប្រឹកម្មទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនេះ
 សោះ គឺប្រឹកម្មជាពួកទាំងនឹងមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ។ ខេ ។ ប្រឹកម្មវិជ្ជា
 ព្រះពុទ្ធតំ វៀងចេតន្តិយភិក្ខុ វេហ្ម ជា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជា កម្មកំរើក ជា
 កម្មមិនគួរដល់ហេតុខ្លះ ។ ព្រោះនោះ ពួកភិក្ខុនោះ ក្រាបបង្គំទូល សេចក្តីនេះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពូជាពួកពុទ្ធសិលកំរើកប្រឹកម្មទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺប្រឹកម្មជាពួក
 ទាំងនឹងមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ។ ខេ ។ ប្រឹកម្មវិជ្ជា ព្រះពុទ្ធតំ វៀងចេតន្តិយភិក្ខុ
 ជា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជា កម្មកំរើក ជា កម្មមិនគួរដល់ហេតុខ្លះ កំរើក
 មែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រោស ពិភវម ។
 ព្រះពុទ្ធតំ មានព្រះភាគទ្រង់វៀងចេតន្តិយភិក្ខុ ។ ខេ ។ លុះទ្រង់វៀងចេតន្តិយភិក្ខុ
 ទ្រង់ធ្វើធម៌កថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកជា ។

(៨៣) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មជាពួកទាំងនឹងមិនប្រកបដោយធម៌
 ឈ្មោះថាមិនមែនជាកម្ម មិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្ម
 ត្រូវត្រឹមត្រូវនៃមិនប្រកបដោយធម៌ ក៏ឈ្មោះថាមិនមែនជាកម្ម មិន

១ ០ ការណ៍យំ ។ ធម្មច ១៥ កំភូរ វត្តកង្កំ អកង្កំ
 ១ ០ ការណ៍យំ ។ ធម្មច្យុវ្យុចគោ ១៥ កំភូរ វត្តកង្កំ
 អកង្កំ ១ ០ ការណ៍យំ ។ ធម្មច្យុវ្យុចគោ ១៥ កំភូរ
 សមត្តកង្កំ អកង្កំ ១ ០ ការណ៍យំ ។ ញត្តិវិបន្តញ្ច
 កំភូរ កង្កំ អនុស្សាវរីយសម្បង្គំ អកង្កំ ១ ០ ការណ៍យំ ។
 អនុស្សាវរីយន្តញ្ច កំភូរ កង្កំ ញត្តិសម្បង្គំ អកង្កំ ១
 ០ ការណ៍យំ ។ ញត្តិវិបន្តញ្ច កំភូរ កង្កំ អនុស្សា-
 វរីយន្ត អកង្កំ ១ ០ ការណ៍យំ ។ អញ្ញាត្រាថិ កំភូរ-
 វិបន្ត អកង្កំ ១ ០ ការណ៍យំ ។ អញ្ញាត្រាថិ
 កំភូរ វិបន្ត កង្កំ អកង្កំ ១ ០ ការណ៍យំ ។ អញ្ញា-
 ត្រាថិ កំភូរ សត្តុ សាសនា កង្កំ អកង្កំ ១ ០ ការ-
 ណ៍យំ ។ ចន្ទិក្កដ្ឋកង្កំ ១៥ កំភូរ កង្កំ អនុត្តិកំ ក្សត្រ
 អដ្ឋាទារហំ អកង្កំ ១ ០ ការណ៍យំ ។

ត្រៃវិជ្ជា ។ ប្រាសកិកុតាំងឡាយ បើកម្មជាត្រៃវិជ្ជា
 កំណោះជាមិនមែនជាត្រៃវិជ្ជា មិនត្រៃវិជ្ជា ។ ប្រាសកិកុតាំងឡាយ បើ
 កម្មជាត្រៃវិជ្ជា កំណោះជាមិនមែនជាត្រៃវិជ្ជា មិនត្រៃវិជ្ជា
 ទេ ។ ប្រាសកិកុតាំងឡាយ បើកម្មត្រៃវិជ្ជា កំណោះជាមិនមែនជាត្រៃវិជ្ជា
 ដោយញត្តិ តែចម្រើនវាយធម្មស្សាវរីយ កំណោះជាមិនមែនជាត្រៃវិជ្ជា
 មិនត្រៃវិជ្ជា ។ ប្រាសកិកុតាំងឡាយ បើកម្មវិបត្តិដោយធម្មស្សាវរីយ
 តែចម្រើនវាយញត្តិ កំណោះជាមិនមែនជាត្រៃវិជ្ជា មិនត្រៃវិជ្ជា ។
 ប្រាសកិកុតាំងឡាយ បើកម្មវិបត្តិដោយញត្តិ កំណោះជាមិនមែនជាត្រៃវិជ្ជា
 មិនត្រៃវិជ្ជា ។ ប្រាសកិកុតាំងឡាយ កម្មទុស្សាវរីយ កំណោះជាមិនមែនជាត្រៃវិជ្ជា
 មិនត្រៃវិជ្ជា ។ ប្រាសកិកុតាំងឡាយ កម្មទុស្សាវរីយ កំណោះ
 ជាមិនមែនជាត្រៃវិជ្ជា មិនត្រៃវិជ្ជា ។ ប្រាសកិកុតាំងឡាយ បើកម្មដែល
 ព្រះពុទ្ធច្រង់តែងដើរ ជាត្រៃវិជ្ជា មិនមែនមែនមែន ជាត្រៃវិជ្ជា ជា
 កម្មមិនមែនមែនមែន កំណោះជាមិនមែនជាត្រៃវិជ្ជា មិនត្រៃវិជ្ជា ។

ញត្តិចុតត្រូវ ទេ ភិក្ខុវេ កម្មេ ឯកាយ កម្មវិចារយ
 កម្មំ ករោតិ ទ ទ ញត្តិ វេយ្យាតិ អនុកម្មំ ។ ញត្តិច-
 ត្រូវ ទេ ភិក្ខុវេ កម្មេ ទ្ធិហិ កម្មវិចារហិ តិហិ កម្ម-
 វិចារហិ ចត្វហិ កម្មវិចារហិ កម្មំ ករោតិ ទ ទ ញត្តិ
 វេយ្យាតិ អនុកម្មំ ។ ភិក្ខុ វិចារិ ភិក្ខុវេ អនុកម្មំ ។

(៨៥) កតិកា ភិក្ខុវេ វត្តកម្មំ ។ ញត្តិចុតិយេ
 ទេ ភិក្ខុវេ កម្មេ យោវិកា ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា តេ អនុ-
 កម្មា យោវិកា ចត្វាហារិ ទន្ទោ អនាហោ យោវិ វេយ្យា-
 ចិក្ខុតា បដិក្ខេសាទ្ធិ វត្តកម្មំ ។ ញត្តិចុតិយេ ទេ ភិក្ខុវេ
 កម្មេ យោវិកា ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា តេ អនុកម្មា យោវិកា
 ចត្វាហារិ ទន្ទោ អនាហោ យោវិ វេយ្យាចិក្ខុតា
 បដិក្ខេសាទ្ធិ វត្តកម្មំ ។ ញត្តិចុតិយេ ទេ ភិក្ខុវេ
 កម្មេ យោវិកា ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា តេ អនុកម្មា
 យោវិកា ចត្វាហារិ ទន្ទោ អនាហោ យោវិ វេយ្យាចិក្ខុតា

បាលភិក្ខុចំនិទ្ធាយ បើកម្មមានញត្តិជាតំបើ (សន្សំ) ធ្វើកម្មដោយ
 កម្មវិចារ តែមិនតាំងញត្តិ ហៅថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ បាលភិក្ខុ
 ចំនិទ្ធាយ បើកម្មមានញត្តិជាតំបើ (សន្សំ) ធ្វើកម្មដោយកម្មវិចារ
 ដោយកម្មវិចារ ដោយកម្មវិចារ តែមិនបានតាំងញត្តិ ហៅថាកម្ម
 មិនប្រកបដោយធម៌ ។ បាលភិក្ខុចំនិទ្ធាយ កម្មនេះគឺជាគតិហៅថាកម្ម
 មិនប្រកបដោយធម៌ ។

(៨៨) បាលភិក្ខុចំនិទ្ធាយ កម្មជាត្ថក (នោះ) រើស្តុប្តេច ។ បាល
 ភិក្ខុចំនិទ្ធាយ បើកម្មមានញត្តិជាតំបើ ភិក្ខុបំណុលដែលកម្ម ភិក្ខុ
 ចំនិទ្ធាយនោះមិនបានមកជួបជុំគ្នា ធម្មបសភិក្ខុចំនិទ្ធាយដែលគួរដល់
 ធម្មភិក្ខុក៏មិនបានមកក្នុង ភិក្ខុចំនិទ្ធាយដែលមានក្នុងចំពោះមុខ គឺហាម
 យាតកម្ម ហៅថាកម្មជាត្ថក ។ បាលភិក្ខុចំនិទ្ធាយ បើកម្មមានញត្តិជា
 តំបើ ភិក្ខុបំណុលដែលគួរដល់កម្មភិក្ខុចំនិទ្ធាយនោះមកជួបជុំគ្នាហើយ
 តែធម្មបសភិក្ខុចំនិទ្ធាយដែលគួរដល់ធម្មភិក្ខុក៏មិនបានមកក្នុង ភិក្ខុចំនិ-
 ទ្ធាយដែលមានក្នុងចំពោះមុខ គឺហាមយាតក្និ ហៅថាកម្មជាត្ថក ។
 បាលភិក្ខុចំនិទ្ធាយ បើកម្មមានញត្តិជាតំបើ ភិក្ខុដែលគួរដល់កម្មចំនិ-
 ទ្ធាយ ភិក្ខុចំនិទ្ធាយនោះមកជួបជុំគ្នាហើយក្នុង ធម្មបសភិក្ខុចំនិទ្ធាយដែល
 គួរដល់ធម្មភិក្ខុក៏បានមកក្នុង តែភិក្ខុចំនិទ្ធាយដែលមានក្នុងចំពោះមុខ

បដិក្ខោសន្តិ វត្តកម្មំ ។ ប្រតិទតុត្តេ ទេ ភិក្ខុវេ
 កម្មេ យាវតីការ ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា ទេ អាគតា
 ហោន្តិ ទន្ធារហានំ ទន្ធា អាហារោ ហោតិ សម្ម-
 ទិក្ខតា បដិក្ខោសន្តិ វត្តកម្មំ ។ ប្រតិទតុត្តេ ទេ
 ភិក្ខុវេ កម្មេ យាវតីការ ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា ទេ អាគតា
 ហោន្តិ ទន្ធារហានំ ទន្ធា អាហារោ ហោតិ សម្ម-
 ទិក្ខតា បដិក្ខោសន្តិ វត្តកម្មំ ។ ប្រតិទតុត្តេ ទេ
 ភិក្ខុវេ កម្មេ យាវតីការ ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា ទេ អាគតា
 ហោន្តិ ទន្ធារហានំ ទន្ធា អាហារោ ហោតិ សម្មទិក្ខតា
 បដិក្ខោសន្តិ វត្តកម្មំ ។ ឥទំ វត្តតិ ភិក្ខុវេ វត្តកម្មំ ។

[៧៧] កតមញ្ច ភិក្ខុវេ សមត្ថកម្មំ ។ ប្រតិទតុត្តេ

យេ ទេ ភិក្ខុវេ កម្មេ យាវតីការ ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា ទេ
 អាគតា ហោន្តិ ទន្ធារហានំ ទន្ធា អាហារោ ហោតិ

កំហោមយាវតីកម្ម ហៅថាកម្មជាតូក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្ម
 មានញត្តិជាគំរប់២ ភិក្ខុដែលគូរផលកម្មទាំងបីប៉ុន្មាន ភិក្ខុទាំងនោះក៏មិន
 បានមកជួបជុំគ្នា ឆ្លុះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគូរផលឆ្លុះភិក្ខុមិនបាន
 នាំមក ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានក្នុងទីចំរោះមុខ កំហោមយាវតីកម្ម
 ហៅថាកម្មជាតូក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគំរប់២
 ភិក្ខុដែលគូរផលកម្មទាំងបីប៉ុន្មាន ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានមកជួបជុំគ្នាហើយ តែ
 ឆ្លុះរបស់ភិក្ខុដែលគូរផលឆ្លុះភិក្ខុមិនបាននាំមក ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមាន
 ក្នុងទីចំរោះមុខ កំហោមយាវតីកម្ម ហៅថាកម្មជាតូក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគំរប់២ ភិក្ខុដែលគូរផលកម្មទាំងបីប៉ុន្មាន ភិក្ខុ
 ទាំងនោះក៏បានមកជួបជុំគ្នាហើយ ឆ្លុះរបស់ភិក្ខុដែលគូរផលឆ្លុះភិក្ខុបាន
 នាំមកហើយ តែភិក្ខុដែលមានក្នុងទីចំរោះមុខ ហោមយាវតីកម្ម ហៅថាកម្ម
 ជាតូក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះគឺជាភក្តីហៅថា កម្មជាតូក ។

[៧៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មព្រមព្រៀង (នោះ) តើជួបឆ្លុះ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគំរប់ពីរ ភិក្ខុទាំងឡាយមាន
 ប៉ុន្មានរូបដែលគូរផលកម្ម ភិក្ខុទាំងឡាយនោះបានមកជួបជុំគ្នាហើយផង
 ឆ្លុះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគូរផលឆ្លុះ ភិក្ខុបាននាំមកហើយផង ភិក្ខុ

សម្ព័ន្ធក្នុង ឧប្បជ័យោសន្តិ សមត្ថកម្ម ។ ញត្តិធម្មតោ
 ។ ធម្មតោ ធម្មតោ យោវិទ្យា កិច្ច កម្មប្បដ្ឋាន តេ
 អាគតា ហោត្តិ ធម្មាហានំ ធម្មា អាណាដោ យោតិ
 សម្ព័ន្ធក្នុង ឧប្បជ័យោសន្តិ សមត្ថកម្ម ។ ធម្ម
 ត្ថិតិ កិច្ចតោ សមត្ថកម្ម ។

(៧៦) តតទេវ កិច្ចតោ ធម្មប្បដ្ឋិយតោ ធម្មតោ ។
 ញត្តិធម្មតោ ។ ធម្មតោ ធម្មតោ យោវិទ្យា កិច្ច កម្មប្បដ្ឋាន តេ
 អាគតា ហោត្តិ ធម្មាហានំ ធម្មា អាណាដោ យោតិ
 សម្ព័ន្ធក្នុង ឧប្បជ័យោសន្តិ ធម្មប្បដ្ឋិយតោ ធម្មតោ ។
 ញត្តិធម្មតោ ។ ធម្មតោ ធម្មតោ យោវិទ្យា កិច្ច កម្មប្បដ្ឋាន
 តេ អាគតា ហោត្តិ ធម្មាហានំ ធម្មា អាណាដោ

តាំងឡាយដែលមានក្នុងចំពោះមុខ មិនហាមឃាត់កម្មផង ហៅថា កម្ម
 ព្រមព្រៀង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាតំរប់ ៤ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយមានបំណងរួបរួមគ្នាដែលកម្ម ភិក្ខុទាំងឡាយនោះបានមកជួបជុំគ្នា
 ហើយផង នេះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលកម្មផងនេះ ភិក្ខុបាននាំមក
 ហើយផង ភិក្ខុទាំងឡាយមានក្នុងចំពោះមុខ មិនហាមឃាត់កម្មផង
 ហៅថា កម្មព្រមព្រៀង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះគឺជាគភ៌ហៅ
 ថា កម្មព្រមព្រៀង ។

(៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មជាត្រូវព្រមព្រៀងប្រកបដោយផល
 បម តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាតំរប់ពីរ (ភិក្ខុ)
 ស្មិតកម្មរតាជាមុន ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រោយវិញ ភិក្ខុទាំងឡាយមាន
 បំណងរួបរួមគ្នាដែលកម្ម ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនបានមកជួបជុំគ្នា ក៏នេះរបស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយដែលកម្មផងនេះ ភិក្ខុមិនបាននាំមកហើយក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដែលមានក្នុងចំពោះមុខ ហាមឃាត់កម្មក្តី ហៅថា កម្មជាត្រូវព្រមព្រៀង
 ប្រកបដោយផលបម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាតំរប់ពីរ
 ភិក្ខុស្មិតកម្មរតាជាមុន ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រោយវិញ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានបំណងរួបរួមគ្នាដែលកម្ម ភិក្ខុទាំងឡាយនោះបានមកជួបជុំគ្នាហើយ វិនិច្ឆ័យ
 របស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលកម្មផងនេះ ភិក្ខុមិនបាននាំមកក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយ

ហោតិ សម្មុទ្ធិក្ខតា មជ្ជិក្កោសន្តិ ធម្មប្បដ្ឋិរកោន
 វត្តកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខុវេ កម្មេ មមមំ
 កម្មវាចំ អនុស្សវេតិ មញ្ញា ញត្តិ មមេតិ យាវតិកា
 ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា ទេ អាគតា ហោន្តិ ធម្មាហោចំ ធម្មោ
 អាហានោ ហោតិ សម្មុទ្ធិក្ខតា មជ្ជិក្កោសន្តិ ធម្មប្បដ្ឋិ-
 រកោន វត្តកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខុវេ កម្មេ ម-
 មមំ កម្មវាចំ អនុស្សវេតិ មញ្ញា ញត្តិ មមេតិ យាវតិកា
 ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា ទេ អាគតា ហោន្តិ ធម្មាហោចំ
 ធម្មោ អាហានោ ហោតិ សម្មុទ្ធិក្ខតា មជ្ជិក្កោសន្តិ
 ធម្មប្បដ្ឋិរកោន វត្តកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខុវេ
 កម្មេ មមមំ កម្មវាចំ អនុស្សវេតិ មញ្ញា ញត្តិ មមេតិ
 យាវតិកា ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា ទេ អាគតា ហោន្តិ ធម្មា-
 ហោចំ ធម្មោ អាហានោ ហោតិ សម្មុទ្ធិក្ខតា មជ្ជិក្កោ
 សន្តិ ធម្មប្បដ្ឋិរកោន វត្តកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខុវេ

ដែលទាំងអស់នៃចំណេះដឹង ហាមឃាត់កម្មក្តី ហៅជាកម្មជាតូកព្រមទាំង
 ប្រកបដោយធម៌បូម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជានិរម័យ
 ភិក្ខុស្មត្រកម្មវាចាជាមុន ទើបទាំងញត្តិជាទានិក្រាយវិញ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បានប្តឹងទុក្ខប្រវេណីស្រដៀងគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយបានមកជួបជុំគ្នាហើយក្តី នេះ
 ហៅជាភិក្ខុទាំងឡាយដែលស្រដៀងគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយទាំងអស់ហើយក្តី ភិក្ខុទាំង
 ឡាយដែលមានក្នុងទីចំណេះដឹង ហាមឃាត់កម្ម ហៅជាកម្មជាតូកព្រម
 ទាំងប្រកបដោយធម៌បូម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជា
 និរម័យ ភិក្ខុស្មត្រកម្មវាចាជាមុន ទើបទាំងញត្តិជាទានិក្រាយវិញ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយមានប្តឹងទុក្ខប្រវេណីស្រដៀងគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយបានមកជួបជុំគ្នា
 ក្តី នេះហៅជាភិក្ខុទាំង ឡាយដែលស្រដៀងគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយទាំងអស់ហើយក្តី ភិក្ខុទាំង
 ឡាយដែលមានក្នុងទីចំណេះដឹង ហាមឃាត់កម្មក្តី ហៅជាកម្មជាតូកព្រម
 ទាំងប្រកបដោយធម៌បូម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជា
 និរម័យ ភិក្ខុស្មត្រកម្មវាចាជាមុន ទើបទាំងញត្តិជាទានិក្រាយវិញ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានប្តឹងទុក្ខប្រវេណីស្រដៀងគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយបានមកជួបជុំគ្នាហើយ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយដែលស្រដៀងគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយទាំងអស់ហើយក្តី ភិក្ខុទាំង
 ឡាយដែលមានក្នុងទីចំណេះដឹង ហាមឃាត់កម្មក្តី ហៅជាកម្មជាតូកព្រម
 ទាំងប្រកបដោយធម៌បូម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជានិរម័យ

កម្ម បឋម កម្មវាច អនុស្សាវេនី បច្ឆា ញត្តិ
 បឋមនិ យាវតិកា កិក្ខុ កម្មប្បត្តា នេ អាគតា ហោរិ
 ធម្មាហានំ ធម្មោ អាហារោ ហោតិ សម្មទ័ក្ខតា ប-
 ដំក្លោសន្តំ ធម្មប្បដ្ឋវេកេន វត្តកម្មំ ។ ធម្មំ វត្តកំ
 កិក្ខុវេ ធម្មប្បដ្ឋវេកេន វត្តកម្មំ ។

(៧១) ពាក្យកម្ម កិក្ខុវេ ធម្មប្បដ្ឋវេកេន សមត្ត-
 កម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ កិក្ខុវេ កម្ម បឋម កម្មវាច
 អនុស្សាវេនី បច្ឆា ញត្តិ បឋមនិ យាវតិកា កិក្ខុ កម្ម-
 ប្បត្តា នេ អាគតា ហោរិ ធម្មាហានំ ធម្មោ អាហារោ
 ហោតិ សម្មទ័ក្ខតា ធម្មដំក្លោសន្តំ ធម្មប្បដ្ឋវេកេន
 សមត្តកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ កិក្ខុវេ កម្ម បឋម
 កម្មវាច អនុស្សាវេនី បច្ឆា ញត្តិ បឋមនិ យាវតិ-
 កា កិក្ខុ កម្មប្បត្តា នេ អាគតា ហោរិ ធម្មាហានំ
 ធម្មោ អាហារោ ហោតិ សម្មទ័ក្ខតា ធម្មដំក្លោសន្តំ

កិក្ខុស្រិតម្បវាចាមុន ហើយតាំងញត្តិជាខាងក្រោយវិញ កិក្ខុទាំងឡាយ
 មានប្រការប្រយោជន៍ក្នុងសម្រាប់ កិក្ខុទាំងនោះបានមកដល់ជុំគ្នាហើយក្តី ឆន្ទៈ
 របស់កិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ កិក្ខុបានទាំងអស់ហើយក្តី តែកិក្ខុទាំង
 ឡាយដែលបានក្នុងចំនោមមុន ហាមឃាត់កម្ម ហៅថាកម្មជាត្រឹម
 ព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌បូម ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនោះគឺជាគម្រោ
 ងកម្មជាត្រឹមព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌បូម ។

(៧២) ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ឯកម្មរបស់កិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែ
 ប្រកបដោយធម៌បូម (នោះ) ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្ម
 មានញត្តិជាតំរូវ កិក្ខុស្រិតម្បវាចាមុន ហើយទើបតាំងស្រិតញត្តិជា
 ខាងក្រោយ កិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់កម្មមានប្រការប្រយោជន៍
 ក៏បានមកហើយទាំងបានទាំងឆន្ទៈរបស់កិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈមក
 ហើយ កិក្ខុទាំងឡាយមកដល់ជុំគ្នាហើយ ក៏មិនយាត់ហាម កម្មនោះឈ្លោះ
 ថាកម្មរបស់កិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នាដែរ តែប្រកបដោយធម៌បូម ។ ម្ចាស់
 កិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាតំរូវ កិក្ខុស្រិតម្បវាចាមុន ហើយ
 ទើបតាំងញត្តិជាខាងក្រោយ កិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់កម្មមានប្រការ
 ប្រយោជន៍ កិក្ខុទាំងនោះក៏បានមកហើយ ទាំងបានទាំងឆន្ទៈ របស់កិក្ខុដែលគួរ
 ដល់ឆន្ទៈមកហើយ កិក្ខុទាំងឡាយមកដល់ជុំគ្នាហើយ ក៏មិនយាត់ហាម

ចម្រុះដ្បិចរតនំ សមគ្គកម្មំ ។ ផង វុទ្ធិកំ ភិក្ខុវេ
ចម្រុះដ្បិចរតនំ សមគ្គកម្មំ ។

(៧២) ភិក្ខុវេ ធម្មេន សមគ្គកម្មំ ។ ញត្តិ-
នុតិយេ ចេ ភិក្ខុវេ កាដ្ឋេ បដេនំ ញត្តិ វេចេតិ បដ្ឋា-
វិការាយ កម្មវាចាយ កម្មំ កាណេតិ យាវេតិកា ភិក្ខុ-
កម្មុយុត្តា ទេ អាគនា ហោន្ណំ ចន្ទារហានំ ធម្មោ អា-
ហាដោ ហោតិ សម្មុទ្ធិភូតា ធម្មេដីក្កោសន្ណំ ធម្មេន
សមគ្គកម្មំ ។ ញត្តិចតុន្តេ ចេ ភិក្ខុវេ កាដ្ឋេ បដេនំ ញត្តិ
វេចេតិ បដ្ឋា វិហំ កម្មវាចាយ កម្មំ កាណេតិ យាវេតិកា
ភិក្ខុ កម្មុយុត្តា ទេ អាគនា ហោន្ណំ ចន្ទារហានំ ធម្មោ
អាហាដោ ហោតិ សម្មុទ្ធិភូតា ធម្មេដីក្កោសន្ណំ ធម្មេន
សមគ្គកម្មំ ។ ផង វុទ្ធិកំ ភិក្ខុវេ ធម្មេន សមគ្គកម្មំ ។

កម្មុនារណ្ណះថាគម្មរេសំភិក្ខុវេ ព្រមព្រៀងគ្នាដែល កែប្រែកម្មវាយ
ធម្មបូម ។ ម្នាលភិក្ខុពុទ្ធិកាយ កម្មុនេរតថាគនេហៅថាគម្មរេសំភិក្ខុវេ
ព្រៀងគ្នា កែប្រែកម្មវាយធម្មបូម ។

(៧២) ម្នាលភិក្ខុពុទ្ធិកាយ ឯកម្មរេសំភិក្ខុវេ ព្រមព្រៀងគ្នា ពុំ
កែប្រែកម្មវាយធម្ម (នោះ) ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុពុទ្ធិកាយ បើកម្មមាន
ញត្តិជំនំបំពិ ភិក្ខុភាវិត្តិមុនាហើយ ទើបបើកម្ម (នោះ) ដោយកម្ម-
វាចាកម្មនិច្ចារយ ភិក្ខុពុទ្ធិកាយដែលគ្មានផលកម្មធម្មបូមនីមួយៗ
ភិក្ខុពុទ្ធិនោះក៏បានមកហើយ ពុំបាននាំចន្ទុរេសំភិក្ខុពុទ្ធិកាយដែល
គ្មានផលចន្ទុរេសំភិក្ខុពុទ្ធិកាយហើយ ភិក្ខុពុទ្ធិកាយមកដូចជុំគ្នា ក៏មិនយក់ហាម កម្ម
នារណ្ណះថាគម្មរេសំភិក្ខុវេ ព្រមព្រៀងគ្នា ពុំកែប្រែកម្មវាយធម្ម ។
ម្នាលភិក្ខុពុទ្ធិកាយ បើកម្មមានញត្តិជំនំបំពិ ភិក្ខុភាវិត្តិមុនាហើយ
ទើបបើកម្ម (នោះ) ដោយកម្មវាចាកម្មនិច្ចារយ ភិក្ខុពុទ្ធិកាយ
ដែលគ្មានផលកម្មធម្មបូមនីមួយៗ ភិក្ខុពុទ្ធិនោះក៏បានមកហើយ ពុំបាន
នាំចន្ទុរេសំភិក្ខុពុទ្ធិកាយដែលគ្មានផលចន្ទុរេសំភិក្ខុពុទ្ធិកាយមក
ដូចជុំគ្នាក៏មិនយក់ហាម កម្មុនារណ្ណះថាគម្មរេសំភិក្ខុវេ ព្រមព្រៀង
គ្នា ពុំកែប្រែកម្មវាយធម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុពុទ្ធិកាយ កម្មុនេរតថាគនេហៅ
ថា គម្មរេសំភិក្ខុវេ ព្រមព្រៀងគ្នា ពុំកែប្រែកម្មវាយធម្ម ។

[៧៣] ចញ្ច សង្កា ចតុរត្តា ភិក្ខុសង្កា ចញ្ចវត្តា
 ភិក្ខុសង្កា ធនវត្តា ភិក្ខុសង្កា វិសតិវត្តា ភិក្ខុ-
 សង្កា អនិរោធិវត្តា ភិក្ខុសង្កា^(១) ។ តត្រ
 ភិក្ខុវេ យោយំ ចតុរត្តា ភិក្ខុសង្កា ឋានត្តា តិណ្ឌ
 តត្តា ឧបសម្ព័នំ មហាវតំ អញ្ញំ ធម្មេន សមត្តោ
 សត្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យោយំ ចញ្ច-
 វត្តា ភិក្ខុសង្កា ឋានត្តា ត្រ តត្តា ធម្មវេសុ វិ-
 ធម្មេនសុ ឧបសម្ព័នំ អញ្ញំ ធម្មេន សមត្តោ សត្វ-
 កម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យោយំ ធនវត្តា
 ភិក្ខុសង្កា ឋានត្តា ឋានំ តត្តំ មញ្ញំ ធម្មេន សមត្តោ
 សត្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យោយំ វិស-
 តិវត្តា ភិក្ខុសង្កា ធម្មេន សមត្តោ សត្វកម្មេសុ
 កម្មប្បត្តោ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យោយំ អនិរោធិវត្តា
 ភិក្ខុសង្កា ធម្មេន សមត្តោ សត្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។

១ ៣. ពិច លក្ខ ៤ វិស្សតិ ។

[៧៣] ធម្មសង្កា ៥ តត្ត ភិ ភិក្ខុសង្កា ចតុរត្ត (សង្កា ៥ ចតុរត្ត ៥ ចតុរត្ត) ១ ភិក្ខុសង្កា ចតុរត្ត (សង្កា ៥ ចតុរត្ត) ១ ភិក្ខុសង្កា ធនវត្ត (សង្កា ៥ ចតុរត្ត) ១ ភិក្ខុសង្កា វិសតិវត្ត (សង្កា ៥ ចតុរត្ត) ១ ភិក្ខុសង្កា អនិរោធិវត្ត (សង្កា ៥ ចតុរត្ត) ១ ។ ឧបសម្ព័នំ ឧបសម្ព័នំ មហាវតំ អញ្ញំ ធម្មេន សមត្តោ សត្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យោយំ ចញ្ចវត្តា ភិក្ខុសង្កា ឋានត្តា ត្រ តត្តា ធម្មវេសុ វិធម្មេនសុ ឧបសម្ព័នំ អញ្ញំ ធម្មេន សមត្តោ សត្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យោយំ ធនវត្តា ភិក្ខុសង្កា ឋានត្តា ឋានំ តត្តំ មញ្ញំ ធម្មេន សមត្តោ សត្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យោយំ វិសតិវត្តា ភិក្ខុសង្កា ធម្មេន សមត្តោ សត្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យោយំ អនិរោធិវត្តា ភិក្ខុសង្កា ធម្មេន សមត្តោ សត្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។

បច្ច័យប្បញ្ញត្តិ បញ្ចសង្កតាបច្ចុប្បន្នាណាម្មំ

(៧៤) ចតុវគ្គករណេវេ ភិក្ខុវេ កកម្មំ ភិក្ខុនិចតុត្តោ
 កកម្មំ ករេយ្យេ អកកម្មំ ឲ ឲ ករណីយំ ។ ចតុវគ្គករ-
 ណេវេ ភិក្ខុវេ កកម្មំ សិក្ខុមាតាចតុត្តោ ។ បេ ។
 សាមណេវចតុត្តោ សាមណេវចតុត្តោ សិក្ខុំ បច្ចុក្ខាត-
 កចតុត្តោ អត្ថិវវត្ថុំ អដ្ឋាបដ្ឋកចតុត្តោ អាបត្តិយា
 អនស្សនេ ឧត្តិវត្ថុកចតុត្តោ អាបត្តិយា អប្បដិច្ចស្សត្ត
 ឧត្តិវត្ថុកចតុត្តោ ចាបំកាយ ធិដ្ឋិយា អប្បដិច្ចស្សត្ត
 ឧត្តិវត្ថុកចតុត្តោ បណ្ឌិតចតុត្តោ ខេយ្យសំវា មតត-
 តុត្តោ តិដ្ឋិយប្បវត្តន្តកចតុត្តោ វិវត្តាធមតចតុត្តោ មា-
 តុយាតកចតុត្តោ វិសុយាតកចតុត្តោ អវហន្តរោតក-
 ចតុត្តោ ភិក្ខុនិច្ឆសកចតុត្តោ សង្ស័កេធកចតុត្តោ
 រោ ហិតុប្បាធកចតុត្តោ ធមតោឡញ្ញនកចតុត្តោ
 ចានសំវិសកចតុត្តោ ចានាសីមាយ បិតចតុត្តោ

បច្ច័យប្បញ្ញត្តិ តិយាយភិក្ខុនិច្ឆសក្កមាធន ឧត្ត ធិនម្មសម្រាប់ទ្រើដោយសង្ខតុវគ្គ

(៧៥) ខ្នាតភិក្ខុជាធិទ្ធកាយ បើកម្មសម្រាប់ទ្រើដោយសង្ខតុវគ្គ
 សង្ខមានភិក្ខុនិច្ឆសក្កមាធន ហើយភិក្ខុម្ម (កម្មនោះ) មិនហៅថាកម្ម
 ជន សង្ខក៏ប៉ុន្តែស្រដៀង ។ ខ្នាតភិក្ខុជាធិទ្ធកាយ បើកម្មសម្រាប់ទ្រើ
 ដោយសង្ខតុវគ្គ សង្ខមានសិក្ខុមាតាជាតំរប់ ៤ ។ បេ ។ មាន
 សាមណេវជាតំរប់ ៤ បានសាមណេវជាតំរប់ ៤ មានភិក្ខុវគ្គសេពាល
 លាសិក្ខុជាតំរប់ ៤ មានភិក្ខុវគ្គស្រីម្នាក់ជាតំរប់ ៤ មានភិក្ខុវគ្គ
 សង្ខរណេវគ្រោះមិនឃើញតាមភិក្ខុជាតំរប់ ៤ មានភិក្ខុវគ្គសង្ខរណេវ
 គ្រោះមិនសំដែងតាមភិក្ខុជាតំរប់ ៤ មានភិក្ខុវគ្គសង្ខរណេវគ្រោះ
 មិនលះចង់ចម្លែកតែជាតំរប់ ៤ មានមនុស្សរៀនជាតំរប់ ៤ មានបុគ្គល
 ដែលល្អសំរាប់សង្ខជាតំរប់ ៤ មានភិក្ខុវគ្គល្អទៅតាមភិក្ខុវគ្គយជាតំរប់ ៤
 មានសក្កនិព្វានជាតំរប់ ៤ មានបុគ្គលដែលសម្រាប់ទាតាជាតំរប់ ៤ មាន
 បុគ្គលដែលសម្រាប់បិតាជាតំរប់ ៤ មានបុគ្គលដែលសម្រាប់ព្រះអរហន្តជា
 តំរប់ ៤ មានបុគ្គលដែលទ្រឹស្តភិក្ខុនិច្ឆសក្កមាធន មានភិក្ខុវគ្គដែលបំបែកសង្ខជា
 តំរប់ ៤ មានបុគ្គលដែលធ្វើព្រះណាហិត (ព្រះសាស្ត) ឲ្យតុរតនិវធិ
 ជាតំរប់ ៤ មានគោត្យត្យក្ខនជាតំរប់ ៤ មានភិក្ខុវគ្គមានសំរាប់
 ផ្សេងៗ គ្នាជាតំរប់ ៤ មានភិក្ខុវគ្គបិទោភិក្ខុនិច្ឆសក្កមាធន ១ គ្នាជាតំរប់ ៤

ឥត្ថិយា វេហាសេ បំភទតុត្តោ យស្ស សង្ខេព កង្ក
ករោតិ កំចតុត្តោ កង្ក កវយ្យ អកង្ក ទ ច
កវណិយំ ។

ចក្កវគ្គនាមំ ។

[៧៥] បញ្ចវគ្គកវណិយោ កិក្ខវេ កង្ក កិក្ខវិបញ្ចវគ្គោ
កង្ក កវយ្យ អកង្ក ទ ច កវណិយំ ។ បញ្ចវគ្គក-
វណិយោ កិក្ខវេ កង្ក សិក្ខាមាណាបញ្ចវគ្គោ ។ ខេ ។ សាម-
ណោបញ្ចវគ្គោ សាមណេវិបញ្ចវគ្គោ សិក្ខំ បច្ចុត្តាតក-
បញ្ចវគ្គោ អត្ថិវត្ថុំ អជ្ឈាបន្តកបញ្ចវគ្គោ អាបត្តិយា
អនិស្សនេ ឧត្តិក្ខតកបញ្ចវគ្គោ អាបត្តិយា អប្បដិកម្ម
ឧត្តិក្ខតកបញ្ចវគ្គោ ចាបិកាយ ធិដ្ឋិយា អប្បដិស្សត្ត
ឧត្តិក្ខតកបញ្ចវគ្គោ បណ្ណាកបញ្ចវគ្គោ ដេយ្យសិវាសក-
បញ្ចវគ្គោ តិក្ខិយ ប្បត្តាទ្ធកបញ្ចវគ្គោ តិវត្តាទកកបញ្ចវគ្គោ
មាតុយាតកបញ្ចវគ្គោ បិកុយាតកបញ្ចវគ្គោ អាហត្ថ-

មានភិក្ខុវេលបិកោវេណិកាសោយប្បច្ចុជាតំបេ ៤ សន្សិប្បិកម្មផល
បុគ្គលណា សន្សិមានបុគ្គលៈនោះជាតំបេបួន ហើយប្រើកម្ម (កម្មនោះ)
ទំនាហៅថាកម្មផល សន្សិកំប៉ែនត្រូវធ្វើផង ។

ចប់កម្មសម្រាប់ធ្វើវិធានសង្ឃបុគ្គ ។

[៧៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសន្សិ
បញ្ចវគ្គ សន្សិមានភិក្ខុទាំងតំបេ ៥ ហើយប្រើកម្ម (កម្មនោះ) បិទ
ហៅថាកម្មផល សន្សិកំប៉ែនត្រូវធ្វើផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្ម
សម្រាប់ធ្វើដោយសន្សិបញ្ចវគ្គ សន្សិមានលើក្នុងនាមជាតំបេ ៥ ។ ខេ ។
មានសាមណេវតំបេ ៥ មានសាមណេវតំបេ ៥ មានភិក្ខុវេល
ពោលណសិក្ខាជាតំបេ ៥ មានភិក្ខុត្រូវឧត្តិក្ខតជាតំបេ ៥ មានភិក្ខុ
វេលសន្សិលើកវត្ថុត្រូវពិទេយ្យអាបត្តិជាតំបេ ៥ មានភិក្ខុវេល
សន្សិលើកវត្ថុត្រូវពិទេសិវដិកាបត្តិជាតំបេ ៥ មានភិក្ខុវេលសន្សិ
លើកវត្ថុត្រូវពិទេលរបដិទិដ្ឋិកាត្រីកជាតំបេ ៥ មានមនុស្សរង្គិយជាតំបេ ៥
មានបុគ្គលវេលល្ងសិវាសជាតំបេ ៥ មានភិក្ខុវេលចូលទៅកាន់ពួកភិក្ខុ
ជាតំបេ ៥ មានសត្វតិរច្ឆានជាតំបេ ៥ មានបុគ្គលវេលសម្លាប់មាតា
ជាតំបេ ៥ មានបុគ្គលវេលសម្លាប់បិតាជាតំបេ ៥ មានបុគ្គលវេលសម្លាប់

យានគម្របព្រះមាតា ក៏ក្នុងនាមសម្រាប់ព្រះមាតា សុទ្ធិគុណ-
គម្របព្រះមាតា ណាហ៍កុម្មារគម្របព្រះមាតា ឧបតោព្យញ្ញ-
គម្របព្រះមាតា ធានាសំរាប់សម្រាប់ព្រះមាតា ធានាសំរាប់
បំរុងព្រះមាតា សំរាប់យោ វេហារសេ វេហារព្រះមាតា យស្ស
សង្ឃ កក្កដា កក្កដា កក្កដា កក្កដា កក្កដា កក្កដា កក្កដា
១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១

បញ្ជាក់ការងារ ។

[៧៦] ឧសវត្តករណាញ ក៏ក្នុងនាមសម្រាប់ព្រះមាតា
កក្កដា កក្កដា កក្កដា ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១
រណាញ ក៏ក្នុងនាមសម្រាប់ព្រះមាតា ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១
សាមណេវ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១
តក្កនសាមណេវ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១
អនុស្សនេ ឧត្តរត្តនេ ឧសវត្តនេ ភាវត្តនេ អប្បនិស្សនេ
ឧត្តរត្តនេ ឧសវត្តនេ ភាវត្តនេ អប្បនិស្សនេ

ព្រះមាតាជាគំរូ មានបុគ្គលដែលត្រូវស្រាវជ្រាវជាគំរូ មានកិច្ចដែល
បំរុងសង្ឃជាគំរូ មានបុគ្គលដែលធ្វើព្រះហស្តិក (ព្រះសាស្តា) ឲ្យ
ពុទ្ធសាសនាជាគំរូ មានឧបតោព្យញ្ញជាគំរូ មានកិច្ចដែលមាន
សំរាប់សង្ឃ ១ គ្នាជាគំរូ ២ មានកិច្ចដែលស្ថិតនៅក្នុងសីមាផ្សេង ៣ គ្នាជា
គំរូ ៤ មានកិច្ចដែលស្ថិតនៅលើពាក្យសោយព្រះគម្មជាគំរូ ៥ សង្ឃធ្វើកម្ម
ដែលបុគ្គលណា សង្ឃមានបុគ្គលនោះជាគំរូ ៦ ហើយធ្វើកម្ម (កម្មនោះ)
មិនហៅថាកម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។

បញ្ជាក់ការងារសម្រាប់ការងារ ។

[៧៦] ឧសវត្តករណាញ ក៏ក្នុងនាមសម្រាប់ព្រះមាតា
សង្ឃមានកិច្ចជាគំរូ ១០ ហើយធ្វើកម្ម (កម្មនោះ) មិនហៅថាកម្ម
ផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។ ឧសវត្តករណាញ ក៏ក្នុងនាមសម្រាប់ព្រះមាតា
សង្ឃមានសិទ្ធិនាមជាគំរូ ១០ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១
ជាគំរូ ១០ មានឧបតោព្យញ្ញជាគំរូ ១០ មានកិច្ចដែលពាលណសិក្ខា
ជាគំរូ ១០ មានកិច្ចដែលត្រូវអង្គុមរត្តជាគំរូ ១០ មានកិច្ចដែលសង្ឃលើក
វត្តព្រះមិទ្ធសេន្យកាចត្តជាគំរូ ១០ មានកិច្ចដែលសង្ឃលើកវត្តព្រះ
មិទ្ធសេន្យកាចត្តជាគំរូ ១០ មានកិច្ចដែលសង្ឃលើកវត្តព្រះមិទ្ធសេន្យកាចត្តជាគំរូ ១០

ឧត្តិកកន្តសមោ ធម្មានុកន្តសមោ វេយ្យសំវិសកន្ត
 សមោ វិគ្គិយប្បន្តកន្តសមោ វិញ្ញាណកន្តសមោ
 មាតុយា វិកន្តសមោ វិញ្ញាណកន្តសមោ អាហន្តយា
 តកន្តសមោ កិក្ខុមិទ្ធិសកន្តសមោ សធម្មកន្តកន្ត
 សមោ វណាហិកុប្បន្តកន្តសមោ ឧកិកាតព្វញ្ញកន្ត
 សមោ ចាចាសំវិសកន្តសមោ ចាចាសីអាយ មិកន្ត
 សមោ វង្គិយា វេហាសេ មិកន្តសមោ យស្ស មាធម្ម
 កក្កំ កោលិក វិកន្តសមោ កក្កំ កោលយ្យ អកក្កំ ធម្ម
 កោលិយំ ។

វិទេយចំណីត ។

(៧៧) វិសតិវត្តកោណាញ កិក្ខុវេ កក្កំ កិក្ខុមិវិសោ
 កក្កំ កោលយ្យ អកក្កំ ធម្ម កោលិយំ ។ វិសតិវត្ត
 កោណាញ កិក្ខុវេ កក្កំ សិក្ខុមាណវិសោ ។ បេ ។

ចំដ្ឋិកាគ្រងជាតំរាប់ ១០ មានបុគ្គលរួមជាតំរាប់ ១០ មានបុគ្គលដែលល្អ
 សំវិសជាតំរាប់ ១០ មានកិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ភ្នំភ្នំរួមជាតំរាប់ ១០ មាន
 សត្វតិព្វជាតំរាប់ ១០ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់មាតាជាតំរាប់ ១០ មាន
 បុគ្គលដែលសម្លាប់បិតាជាតំរាប់ ១០ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត
 ជាតំរាប់ ១០ មានបុគ្គលដែលទ្រុស្តិកុម្មិជាតំរាប់ ១០ មានកិក្ខុដែល
 បំបែកសង្ឃជាតំរាប់ ១០ មានបុគ្គលដែលធ្វើព្រះហោហិក (ព្រះសាស្ត) ឱ្យ
 ពូរពងឡើងជាតំរាប់ ១០ មានគោតាព្វញ្ញកន្តជាតំរាប់ ១០ មានកិក្ខុដែល
 មានសំវិសស្មុទ្ធិ ។ គ្នាជាតំរាប់ ១០ មានកិក្ខុដែលស្ថិតនៅក្នុងសីមាៈធម្ម ។
 គ្នាជាតំរាប់ ១០ មានកិក្ខុដែលស្ថិតនៅលើភាសាសាដោយប្លង់ជាតំរាប់ ១០
 សង្ឃធ្វើកម្មដល់បុគ្គលណា សង្ឃមានបុគ្គលៈខាងជំរាប់ ១០ ហើយធ្វើ
 កម្ម (កម្មខាង) មិនហៅថាកម្មផង សង្ឃក៏មិនគ្រូវធ្វើផង ។

ចំណែកប្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃសាស្ត ។

(៧៧) ម្ចាស់កិក្ខុចាំវិទ្យាយ បើកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃវិសតិ-
 វត្ត សង្ឃមានកិក្ខុជាតំរាប់ ៦០ ហើយធ្វើកម្ម (កម្មខាង) មិនហៅថា
 កម្មផង សង្ឃក៏មិនគ្រូវធ្វើផង ។ ម្ចាស់កិក្ខុចាំវិទ្យាយ បើកម្ម
 សម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃវិសតិវត្ត សង្ឃមានសិក្ខុមាណាជាតំរាប់ ៦០ ។ បេ ។

ចម្លើយបុត្រករ ចក្ខុសង្ឃកថាសិវព្ពលលោកម្ម

សាមណេរិសោ សាមណេរិសោ សំគុំ ចត្តុត្តាត-
 ករិសោ អច្ឆិមវត្ថុ អច្ឆិមច្ឆិមករិសោ អាមត្តិយា
 អនុស្សនេ ឧត្តិក្កករិសោ អាមត្តិយោ អប្បដិកាម្ម
 ឧត្តិក្កករិសោ ទាមិកាយ ធិដ្ឋិយា អប្បដិស្សត្តេ
 ឧត្តិក្កករិសោ បណ្ឌិតរិសោ ថេយ្យសំវាសករិសោ
 តិដ្ឋិយេ ប្បត្តិក្កករិសោ វិញ្ញាបករិសោ មាតុយាតក-
 រិសោ មិទុយាតករិសោ អាហន្តយាតករិសោ ភិក្ខុដិ-
 ត្តុសករិសោ សង្ឃកេនករិសោ លោមិទុប្បាទករិសោ
 ឧករតាព្យញ្ញាទករិសោ ទាទាសំវាសករិសោ ទាទា-
 សំមាយ មិទុរិសោ យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ
 ករិសោ កម្មំ ករោយ្យ អកម្មំ ន ធន ករណីយំ ។

ចម្លើយបុត្រករ វិទាយអំពីធិតុសង្ឃមាត ៥ គួក វិទិត្តសម្រាប់ជំនួយសង្ឃវិសិក្ក

មានសាមណេរិសោ ២០ មានសាមណេរិសោ ២០ មានភិក្ខុវេល
 ចោលលាសិក្ខាជាតំរប់ ២០ មានភិក្ខុវេលត្រូវអត្តិមវត្ថុជាតំរប់ ២០ មាន
 ភិក្ខុវេលសង្ឃារលើកត្រូវព្រះមិទុយំត្រូវអាមត្តិជាតំរប់ ២០ មានភិក្ខុវេល
 សង្ឃារលើកត្រូវព្រះមិទុសំវេនអាមត្តិជាតំរប់ ២០ មានភិក្ខុវេលសង្ឃ
 រលើកត្រូវព្រះមិទុលរបេនទិដ្ឋិកាត្រក់ជាតំរប់ ២០ មានបុគ្គលវិទយជា
 តំរប់ ២០ មានបុគ្គលវេលល្អបសិកសជាតំរប់ ២០ មានភិក្ខុវេលចូលរៅ
 កាន់ពួកវិទយជាតំរប់ ២០ មានភិក្ខុវេលចូលរៅ ២០ មានបុគ្គលវេល
 សម្រាប់មាតាជាតំរប់ ២០ មានបុគ្គលវេលសម្រាប់មាតាជាតំរប់ ២០ មាន
 បុគ្គលវេលសម្រាប់ព្រះអរហន្តជាតំរប់ ២០ មានបុគ្គលវេលទ្រុស្តិក្កុទិ
 ជាតំរប់ ២០ មានភិក្ខុវេលបំរែបសង្ឃជាតំរប់ ២០ មានភិក្ខុវេលធ្វើព្រះ
 លោយិត (ព្រះសាស្តា) ឱ្យព្រះតិរិទ្ធិវិទយជាតំរប់ ២០ មានភិក្ខុវេលព្រះ
 ជាតំរប់ ២០ មានភិក្ខុវេលមានសំវេនសង្ឃ ៗ ត្រាជាតំរប់ ២០ មានភិក្ខុ
 វេលស្មិតនៅក្នុងសិវមាស្សន៍ ៗ ត្រាជាតំរប់ ២០ សង្ឃវេលកម្មវេលបុគ្គលលា
 សង្ឃមានបុគ្គលវេលជាតំរប់ ២០ ហើយធ្វើកម្ម (កម្មវេល) មិទុហៅជា
 កម្មវេល សង្ឃកម្មវេលត្រូវធ្វើផង ។

[៧៨] ចារិកសិក្ខាបទ្បោ ទេ ភិក្ខុវេ បរិវាសំ ន-
 ទេយ្យ ឥណ្ឌាយ បដិកាស្សយ្យ មាណ្ឌំ នទេយ្យ តំវិសា
 អន្តេយ្យ អកក្កំ ទ ច កាណិយំ ។ ឥណ្ឌាយ បដិ-
 កាស្សនាវាហទ្បោ ទេ ភិក្ខុវេ បរិវាសំ នទេយ្យ ឫ-
 ណាយ បដិកាស្សយ្យ មាណ្ឌំ ទេយ្យ តំវិសា អន្តេយ្យ
 អកក្កំ ទ ច កាណិយំ ។ មាណ្ឌុវាហទ្បោ ទេ ភិក្ខុវេ
 បរិវាសំ នទេយ្យ ឥណ្ឌាយ បដិកាស្សយ្យ មាណ្ឌំ ន-
 ទេយ្យ តំវិសា អន្តេយ្យ អកក្កំ ទ ច កាណិយំ ។ មា-
 ណ្ឌុវាហទ្បោ ទេ ភិក្ខុវេ បរិវាសំ នទេយ្យ ឥណ្ឌា-
 យ បដិកាស្សយ្យ មាណ្ឌំ នទេយ្យ តំវិសា អន្តេយ្យ
 អកក្កំ ទ ច កាណិយំ ។ អន្តាវាហទ្បោ ទេ ភិក្ខុវេ

[៧៨] ម្នាលភិក្ខុចាំទ្បាយ បើសង្ឃមានភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាសជា
 គំរប់២ ហើយឱ្យបរិវាស ពាក្យអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ហើយឱ្យ
 មានភ្នំ (បើ) សង្ឃមានភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាសនោះជាគំរប់ ២០ ហើយឱ្យអញ្ជូន
 (យ៉ាងនេះ) មិនហៅថាកម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ចាំទ្បាយ បើសង្ឃមានភិក្ខុដែលគូរដល់ការពាក្យអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុង
 មូលាបត្តិជាគំរប់២ ហើយឱ្យបរិវាស ពាក្យអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ
 ហើយឱ្យមានភ្នំ (បើ) សង្ឃមានភិក្ខុនោះជាគំរប់ ២០ ហើយឱ្យអញ្ជូន
 (យ៉ាងនេះ) មិនហៅថាកម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ចាំទ្បាយ បើសង្ឃមានភិក្ខុដែលគូរដល់មានភ្នំជាគំរប់ ២ ហើយឱ្យបរិ-
 វាស ពាក្យអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ហើយឱ្យមានភ្នំ (បើ) សង្ឃ
 មានភិក្ខុដែលគូរដល់មានភ្នំនោះជាគំរប់២០ ហើយឱ្យអញ្ជូន (យ៉ាងនេះ)
 មិនហៅថាកម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។ ម្នាលភិក្ខុចាំទ្បាយ បើសង្ឃ
 មានភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តមានភ្នំជាគំរប់២ ហើយឱ្យបរិវាស ពាក្យអន្តរាបត្តិមក
 ដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ហើយឱ្យមានភ្នំ បើសង្ឃមានភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តមានភ្នំនោះ
 ជាគំរប់២០ ហើយឱ្យអញ្ជូន (យ៉ាងនេះ) មិនហៅថាកម្មផង សង្ឃក៏មិន
 ត្រូវធ្វើផង ។ ម្នាលភិក្ខុចាំទ្បាយ បើសង្ឃមានភិក្ខុដែលគូរដល់អញ្ជូន

បង្ហាញឲ្យគ្រប់គ្នា ឯកសារ បញ្ជាក់ ១ រូប

បរិកសំ ឧទេយ្យ ឫសាយ បដិកស្សយ្យ មាតត្ថំ ឧ-
ទេយ្យ តំភិសា អត្តេយ្យ អតត្ថំ ធន កាលាយំ ។

(៧៧) ឯកច្ចស្ស ភិក្ខុវេ សង្ឃមជ្ឈេ វដិក្កោសនា

រូបាតិ ឯកច្ចស្ស ឧរូបាតិ ។ វេស្ស ធន ភិក្ខុវេ សង្ឃមជ្ឈេ

បដិក្កោសនា ឧរូបាតិ ។ ភិក្ខុវេសា ភិក្ខុវេ សង្ឃមជ្ឈេ

បដិក្កោសនា ឧរូបាតិ ។ សំគូមាលាយ ភិក្ខុវេ ។ បេ ។

សាមាលាស្ស ភិក្ខុវេ សាមាលាយោ ភិក្ខុវេ តិក្ខុវេ

បច្ចុក្កាតកស្ស ភិក្ខុវេ អន្តិបវត្ថុ វដ្ឋោបន្ត វេស្ស ភិក្ខុវេ

ឧម្មត្តកស្ស ភិក្ខុវេ មិគ្គិជ្ជស្ស ភិក្ខុវេ វេណជ្ជស្ស ភិក្ខុវេ

អាមត្តិយោ អមស្ស ឧត្តិក្កកស្ស ភិក្ខុវេ វេណត្តិយោ

អប្បជិកេត្តេ ឧត្តិក្កកស្ស ភិក្ខុវេ ចាចិកាយ វិដ្ឋិយោ

អប្បជិជិស្សត្តេ ឧត្តិក្កកស្ស ភិក្ខុវេ បណ្ឌិតស្ស ភិក្ខុវេ

បង្ហាញឲ្យគ្រប់គ្នា ការហាមឃាត់ (កណ្តាលដំបូង) របស់បុគ្គលខ្លះទៀត ខ្លះមិនទៀត

ជាតំបំបែ ហើយឲ្យបរិភោស ទាញអន្តរាចរភ្នំមកដាក់ក្នុងមូលាបក្តិ ហើយឲ្យ
មានក្ត បើសិន្យមានភ្នំដែលគួរដល់គោត្តានោះជាតំបំ ២០ ហើយឲ្យ
អន្តាន (យ៉ាងនេះ) មិនហៅថាភ្នំផង សិន្យក៏មិនត្រូវប្តឹងផង ។

(៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលដំបូងសិន្យ

របស់បុគ្គលខ្លះទៀត របស់បុគ្គលខ្លះមិនទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯ

ការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលដំបូងសិន្យរបស់ខណ្ឌដែលមិនទៀត ។ ម្នាល

ភិក្ខុទាំងឡាយ ការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលដំបូងសិន្យរបស់ភិក្ខុមិនទៀត

ទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់សិក្ខុមាតា ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

របស់លាមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់សាមណេរី ម្នាលភិក្ខុទាំង

ឡាយ របស់ភិក្ខុអនុភោគលលាសិក្ខុ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុអ្នក

ត្រូវអន្តិបត្តិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលឆ្កួត ម្នាលភិក្ខុទាំង

ឡាយ របស់ភិក្ខុដែលមានចិត្តរើរោយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់

ភិក្ខុដែលមានវេទនាប្រៃសណីយ៍ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលសិក្សា
លើភិក្ខុព្រោះមិនឃើញតាបក្តិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលសិក្សា
លើភិក្ខុព្រោះមិនសំដែងតាបក្តិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលសិក្សា
លើភិក្ខុព្រោះមិនលះបង់នូវចំដីគាត្រក់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បណ្ឌិត

ខេយ្យសំវិសកកស្ស កិច្ចាវេ តិច្ឆិយេ ធម្មត្តន្តកកស្ស កិច្ចាវេ
 តិច្ឆិយេ ធម្មត្តន្តកកស្ស កិច្ចាវេ មាតុយា ធម្មត្តកកស្ស កិច្ចាវេ មិច្ឆិ-
 យា ធម្មត្តកកស្ស កិច្ចាវេ អាហារន្តយា ធម្មត្តកកស្ស កិច្ចាវេ កិច្ចា-
 ជំនុសកកស្ស កិច្ចាវេ សង្ឃកេនិកកស្ស កិច្ចាវេ លោហិ-
 តុប្បាធម្មត្តកកស្ស កិច្ចាវេ ទុកតោឡត្តន្តកកស្ស កិច្ចាវេ ជា-
 លាសំវិសកកស្ស កិច្ចាវេ ជាលាសិមាយ មិច្ឆិយេ កិច្ចាវេ
 សង្ឃិយោ វេហាសេ មិច្ឆិយេ កិច្ចាវេ យស្ស សាម្មោ កត្ត
 កា ធម្មត្ត កកស្ស កិច្ចាវេ សង្ឃិយោ ធម្មត្តិកាសយា ធម្ម-
 ត្តិយោ ។ សមេសំ ទោ កិច្ចាវេ សង្ឃិយោ ធម្មត្តិកា-
 សយា ធម្មត្តិ ។ កកស្ស ច កិច្ចាវេ សង្ឃិយោ
 ធម្មត្តិកាសយា ធម្មត្តិ ។ កិច្ចាវេ កិច្ចាវេ មកកកស្ស
 សមា ធម្មត្តិកាសយា កកស្ស សមា ធម្មត្តិកាសយា មិច្ឆិយេ

ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ របស់បុគ្គលដែលលួចសំវិស ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ
 របស់ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ក្នុងភិក្ខុយ ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ របស់សត្វ
 កំប្លោង ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ របស់បុគ្គលដែលសម្លាប់មាតា ម្នាលភិក្ខុចំនុំ
 ឡាយ របស់បុគ្គលដែលសម្លាប់បិតា ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ របស់បុគ្គល
 ដែលសម្លាប់ព្រះអាចារ្យ ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ របស់បុគ្គលដែលទ្រុស្ត
 ភិក្ខុ ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ របស់ភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃ ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ
 របស់បុគ្គលដែលធ្វើព្រៃលាយិក (ព្រៃសាស្តា) ឲ្យគុរពិចារិយ ម្នាលភិក្ខុ
 ចំនុំឡាយ របស់គុរពិចារិយ ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ របស់ភិក្ខុដែល
 មានសំពត់ស្បែក ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ របស់ភិក្ខុដែលស្លូតទៅក្នុង
 សិមាផ្សេងៗ ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ របស់ភិក្ខុដែលស្លូតទៅលើគាតាស
 ហោយច្រូង ជំនុំសង្ឃិយោ ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ ការ
 ហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃិយោ របស់បុគ្គលទោះមិនឡើងៗ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ចំនុំឡាយ ការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃិយោ របស់បុគ្គលចំនុំអម្បាល
 ទេវធម៌មិនឡើងៗ ។ ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ ការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាល
 ជំនុំសង្ឃិយោ របស់ទារុណាទើបឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុចំនុំឡាយ ការហាម
 ឃាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃិយោ របស់ភិក្ខុជាបកកត្តមានសំពត់ស្បែក ស្លូត

អង្គការសហប្រតិបត្តិការស្រុក ក៏ដូចជា វិញ្ញាបនបត្រស្រុក
សង្ឃមជ្ឈមណ្ឌល បដិស្តានសាលា រូបាភិ ។ ឥសាន្ត រោ
កិក្ខុវេ វិស្វកម្ម បដិស្តានសាលា រូបាភិ ។

[១០០] ទ្រុឌ កិក្ខុវេ វិស្វកម្ម អង្គ កិក្ខុវេ បុត្រ
លោ អប្បន្តោ វិស្វកម្ម ឥ ១០ សុដ្ឋោ វិស្វកម្ម វិ
កាតោ សុដ្ឋោ វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិ
ច កិក្ខុវេ បុត្រលោ អប្បន្តោ វិស្វកម្ម ឥ ១០ សុដ្ឋោ
វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម
យោភិ អនាបត្តិកោ ឥ ១០ សុដ្ឋោ វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម
តោ ។ អយំ វុត្តំ កិក្ខុវេ បុត្រលោ អប្បន្តោ វិស្វកម្ម
ឥ ១០ សុដ្ឋោ វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម
ច កិក្ខុវេ បុត្រលោ អប្បន្តោ វិស្វកម្ម ឥ ១០
សុដ្ឋោ វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម វិស្វកម្ម

នៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីក៏ក្នុងវេលាមួយនៅជា
លំដាប់ ដែលញាតិសង្ឃឱ្យដឹង ក៏ច្រើនដែរ ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេ ឱ្យយ
ការណាមួយក៏ពុំកាលដំនុំសង្ឃបេសកិក្ខុវេនេះ ទើបច្រើន ។

[១០០] ម្ចាស់កិក្ខុវេ ឱ្យយ វិស្វកម្ម (ការបណ្តេញចេញ)
នេះមាន ២ យ៉ាង ម្ចាស់កិក្ខុវេ ឱ្យយ មានបុគ្គលកិក្ខុវេដែលមិនទាន់ដល់
នូវវិស្វកម្មនៅឡើយ បើសង្ឃបណ្ឌិតបុគ្គលនោះចេញ បុគ្គល
ក្នុងខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្ឌិតចេញដោយល្អ (ត្រូវ) បុគ្គលក្នុងខ្លះ ឈ្មោះ
ថា សង្ឃបណ្ឌិតចេញដោយអាក្រក់ (ខុស) ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេ ឱ្យយ បុគ្គល
ដូចម្តេចដែលមិនទាន់ដល់នូវវិស្វកម្ម បើសង្ឃបណ្ឌិតបុគ្គលនោះ
ចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្ឌិតចេញដោយអាក្រក់ ។ ម្ចាស់កិក្ខុ
វេ ឱ្យយ កិក្ខុវេសាសនានេះជាអ្នកស្តាប់សូត្រនានាចង្អុល បើសង្ឃ
បណ្ឌិតក៏នោះចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្ឌិតចេញដោយអាក្រក់ ។
ម្ចាស់កិក្ខុវេ ឱ្យយ បុគ្គលនេះគេហៅថា បុគ្គលដែលមិនទាន់ដល់
នូវវិស្វកម្ម បើសង្ឃបណ្ឌិតបុគ្គលនោះចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃ
បណ្ឌិតចេញដោយអាក្រក់ ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេ ឱ្យយ បុគ្គលដូចម្តេច
ដែលមិនទាន់ដល់នូវវិស្វកម្ម បើសង្ឃបណ្ឌិតបុគ្គលនោះចេញ
ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្ឌិតចេញដោយល្អ ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេ ឱ្យយ កិក្ខុ

ពាលោ យោតិ អប្បត្តោ អាមត្តិកហុលោ អនបដាដោ
 តិហិសំសម្មោ វិហាតិ អនុលោមិកេហិ តិហិសំ-
 សាត្តហិ តំ ថេ សាដ្ឋោ ធិស្សារតិ សុធិស្សារិសា ។
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ បុត្តលោ អប្បត្តោ ធិស្សារណំ តំ
 ថេ សាដ្ឋោ ធិស្សារតិ សុធិស្សារិសា ។

[១១១] ដោ ភិក្ខុវេ ធិស្សារណំ អត្ថំ ភិក្ខុវេ
 បុត្តលោ អប្បត្តោ ធិស្សារណំ តំ ថេ សាដ្ឋោ ធិស្សារតិ
 ឯតោ ធាសារិសា ឯតោ ធាសារិសា ។ តតត-
 យោ ថ ភិក្ខុវេ បុត្តលោ អប្បត្តោ ធិស្សារណំ តំ
 ថេ សាដ្ឋោ ធិស្សារតិ ធាសារិសា ។ បណ្ណះតោ
 ភិក្ខុវេ អប្បប្បត្តោ ធិស្សារណំ តតោ សាដ្ឋោ ធិស្សារតិ
 ធាសារិសា ។ ថេយ្យសំវិសតោ ភិក្ខុវេ ។ ថេ ។

ក្នុងសាលានេះ ល្ងង់មិនបាន មានការគ្រប់គ្រង មិនមានការកំណត់ការបង្កើត
 ដោយប្រែប្រួលដោយគ្រឿងផ្សេង ដោយការប្រែប្រួលប្រែប្រួលមិនសមគួរ បើ
 សង្ឃបណ្ឌិតក្នុងនោះទេ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្ឌិតបញ្ជីដោយល្អ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះគឺជាគណបាលី បុគ្គលដែលមិនទាន់ដល់
 ទូរធិស្សារណកម្ម បើសង្ឃបណ្ឌិតបុគ្គលនោះទេ ឈ្មោះថា បណ្ឌិត
 ទេដោយល្អ ។

[១១១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសម្មាស្ថិតិ^(១) បាន ២ យ៉ាង
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានបុគ្គលដែលមិនទាន់ដល់ទូរធិស្សារណកម្មដោយ
 ឡើយ បើសង្ឃបញ្ជីបុគ្គលនោះបញ្ជី បុគ្គលខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃ
 បញ្ជីបញ្ជីដោយល្អ បុគ្គលខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃបញ្ជីបញ្ជីដោយ
 គាត្រីក៍ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចម្តេចដែលមិនទាន់ដល់ទូរ
 ឧបាសម្មាស្ថិតិ បើសង្ឃបញ្ជីបុគ្គលនោះបញ្ជី ឈ្មោះថា សង្ឃបញ្ជី
 បញ្ជីដោយគាត្រីក៍ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតមិនដល់ទូរធិស្សារ
 ណកម្មទេ បើសង្ឃបញ្ជីបណ្ឌិតនោះបញ្ជី ឈ្មោះថា សង្ឃបញ្ជីបញ្ជី
 ដោយគាត្រីក៍ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលល្អចំណេះ ។ ថេ ។

១ ការយោចស្តាប់គ្នា ដោយកំណត់នៃវិធាន មានរបស់ឧបាសម្មាស្ថិតិដាក់ចូលវិធានដើម
 ហៅថា ឧបាសម្មាស្ថិតិ ។

ចម្លើយរដ្ឋមន្ត្រី ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

គិត្តុវេ ធីត្តិវិយាបថោ គិត្តុវេ ជំរាជ្ជត្ថាលា គិត្តុវេ ករុណា
គិត្តុវេ ម្យាតា គិត្តុវេ តិច្ឆិកា គិត្តុវេ អនុម្បតោ គិត្តុវេ
អនុតិច្ឆិកា គិត្តុវេ ម្យាតិច្ឆិកា គិត្តុវេ អនុម្បតិច្ឆិកា
គិត្តុវេ អប្បត្តោ ឱសារណំ ឆិ ថេ សុធម្មោ ឱសារណំ
សោសារិកោ ។ អយំ វុទ្ធិតិ គិត្តុវេ បុគ្គលោ អប្បត្តោ
ឱសារណំ ឆិ ថេ សុធម្មោ ឱសារណំ សោសារិកោ^(១) ។

វិសាមញ្ញភាពលាវ ២១៦ ។

[១១២] គង ពង គិត្តុវេ គិត្តុស្ស ឧ ហោតិ អាបត្តិ
ឧប្បត្តា ។ ឧមេតំ ចោទេតិ សុធម្មោ វា សម្មត្ថាលា
វា ឯកបុគ្គលោ វា អាបត្តិ ត្ថំ អាវុសា អាបត្តោ បស្ស-
សេតំ អាបត្តិ ឧ ។ សោ ឃិ វិទេតិ ឧត្តិ ម អាវុសា

• ១. កថា វុទ្ធិ គិត្តុវេ បុគ្គល អប្បត្ត ឱសារណំ ឆិ ថេ សុធម្មោ ឱសារណំ សោសារិកា ។

ចម្លើយរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី វិសាមញ្ញភាពលាវ

ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ មនុស្សខ្លះ ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ មនុស្សស្រីត្រា-
ត្រា ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ មនុស្សវេលាភ្នាក់ភិក្ខុណិក ម្នាលភិក្ខុបំណង
ឡាយ មនុស្សគ ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ មនុស្សជ្រំ ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ
មនុស្សបំណងភ្នាក់បំណង ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ មនុស្សបំណងភ្នាក់បំណងជ្រំ
ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ មនុស្សបំណងភ្នាក់បំណងជ្រំ ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ មនុស្ស
បំណងភ្នាក់បំណងជ្រំ មិនដល់ទូទសារណាកម្មទេ បើសង្ឃហៅបុគ្គល
នោះបញ្ចូល ឈ្មោះថាសង្ឃហៅបញ្ចូលដោយល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុបំណង
ឡាយ គងគតហៅបុគ្គលនេះឯងថា មិនដល់ទូទសារណាកម្មទេ បើ
សង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយល្អ ។

ចប់ វិសាមញ្ញភាពលាវ ១០ ។

[១១២] ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ បើអាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវឃើញមិនមាន
ដល់ភិក្ខុគងសាសនានេះទេ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនបូក បុគ្គល (ភិក្ខុ)
តូចបូក ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសា លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោក
ឃើញអាបត្តិទេ ។ ភិក្ខុនោះភាពគបតិញយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសា

អាចត្តិ យមហំ ចាស្សយ្យន្តំ ។ តំ សុដ្ឋោ អាចត្តិយា
អនុស្សនេ ទុត្តិបតិ អនុម្បកម្មំ ។ ឥធិ បធិ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុស្ស ធិ លោភិ ចាបិកា ធិដ្ឋិ បដិចិស្សន្តេតា ។ តមេធំ ចោ-
ទេតិ សុដ្ឋោ វា សម្មហុលា វា ឃីកបុត្តលោ វា អាចត្តិ
ត្ថំ អាវុសោ អាចាញ្ច បដិករោហិ តំ អាចត្តិន្តំ ។
សោ ឃីវំ វទេតិ ធិដ្ឋិ មេ អាវុសោ អាចត្តិ យមហំ
បដិករោយ្យន្តំ ។ តំ សុដ្ឋោ អាចត្តិយា អប្បដិ-
កម្មេ ទុត្តិបតិ អនុម្បកម្មំ ។ ឥធិ បធិ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុស្ស ធិ លោភិ ចាបិកា ធិដ្ឋិ បដិចិស្សន្តេតា ។
តមេធំ ចោទេតិ សុដ្ឋោ វា សម្មហុលា វា ឃីកបុត្តលោ
វា ចាបិកា ធិ អាវុសោ ធិដ្ឋិ បដិចិស្សន្តេតំ ចាបិកំ
ធិដ្ឋិន្តំ ។ សោ ឃីវំ វទេតិ ធិដ្ឋិ មេ អាវុសោ
ចាបិកា ធិដ្ឋិ យមហំ បដិចិស្សន្តេយ្យន្តំ ។ តំ
សុដ្ឋោ ចាបិកាយ ធិដ្ឋិយា អប្បដិចិស្សន្តេ ទុត្តិបតិ
អនុម្បកម្មំ ។ ឥធិ បធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ធិ លោភិ
អាចត្តិ ធិដ្ឋតា ធិ លោភិ អាចត្តិ បដិកាតត្វា ។ តមេ-
ធំ ចោទេតិ សុដ្ឋោ វា សម្មហុលា វា ឃីកបុត្តលោ វា

អាចត្តិដែលខ្ញុំគួរឃើញនោះ មិនមានផលខ្ញុំទេ ។ សន្សឹកលើកវត្តភិក្ខុ
នោះ ព្រោះមិនឃើញអាចត្តិ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាកម្មមិនប្រកប
ដោយធម៌ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត អាចត្តិដែលភិក្ខុត្រូវ
សំដែងមិនមានផលភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទេ ។ សន្សឹក ភិក្ខុប្រើប្រាស់
បុគ្គល ទម្រង់ ចោទភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកត្រូវអាចត្តិហើយ
ចូរលោកសំដែងអាចត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះភោគបរិញ្ញយ៉ាងនេះ
ថា ម្ចាស់អាវុសោ អាចត្តិដែលខ្ញុំត្រូវសំដែងនោះមិនមានផលខ្ញុំទេ ។
សន្សឹកលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនសំដែងអាចត្តិចេញ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះ
ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ចំផ្លូវ
អាត្រាដែលត្រូវលះបង់មិនមានផលភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទេ សន្សឹក ភិក្ខុ
ប្រើប្រាស់ បុគ្គល ទម្រង់ ចោទភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកមាន
ចំផ្លូវអាត្រាហើយ ចូរលោកលះបង់ចំផ្លូវអាត្រានោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះ
ភោគបរិញ្ញយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ចំផ្លូវអាត្រាដែលខ្ញុំត្រូវលះបង់
មិនមានផលខ្ញុំទេ ។ សន្សឹកលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនលះបង់ចំផ្លូវអាត្រា
ចេញ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ម្យ៉ាងទៀត អាចត្តិដែលត្រូវឃើញមិនមាន អាចត្តិដែលត្រូវសំដែងក៏មិន
មានផលភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទេ ។ សន្សឹក ភិក្ខុប្រើប្រាស់ បុគ្គល ទម្រង់

អាចត្តិ ត្រូវ អាវុសោ អាចន្ទោ បស្សសេតំ អាចត្តិ
 បដិកោហំ តំ អាចត្តិដ្ឋំ ។ សោ ឃីវ វិនិច្ឆ័យ ធម៌
 មេ អាវុសោ អាចត្តិ យថហំ បស្សយ្យំ នត្តិ មេ
 អាវុសោ អាចត្តិ យថហំ បដិកោហយ្យដ្ឋំ ។ តំ សង្ខេប
 អនិស្សនេ វា អប្បដិកោមេ វា ឧត្តបតិ អនិម្មតត្ថំ ។
 វេទ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាចត្តិ ធម្មត្វា
 ន ហោតិ ចាបិកា ធិដ្ឋំ បដិច្ចស្សន្តតា ។ តមេធំ
 ចោទេតិ សង្ខេប វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ
 វា អាចត្តិ ត្រូវ អាវុសោ អាចន្ទោ បស្សសេតំ
 អាចត្តិ ចាបិកា តេ ធិដ្ឋំ បដិច្ចស្សន្តតំ ចាបិកំ
 ធិដ្ឋំដ្ឋំ ។ សោ ឃីវ វិនិច្ឆ័យ ធម៌ មេ អាវុសោ អាចត្តិ
 យថហំ បស្សយ្យំ នត្តិ មេ ចាបិកា ធិដ្ឋំ យថហំ
 បដិច្ចស្សន្តយ្យដ្ឋំ ។ តំ សង្ខេប អនិស្សនេ វា អប្ប-
 ដិច្ចស្សនេ វា ឧត្តបតិ អនិម្មតត្ថំ ។ វេទ បទ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាចត្តិ បដិកោតត្វា ន ហោតិ ចា-
 បិកា ធិដ្ឋំ បដិច្ចស្សន្តតា ។ តមេធំ ចោទេតិ សង្ខេប
 វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា អាចត្តិ ត្រូវ អាវុសោ

ចោទកិក្ខុវេនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកត្រូវអាចត្តិហើយ លោកឃើញ
 អាចត្តិខ្លះទេ ចូរលោកស្រីជនិកអាចត្តិទោះបេញ ។ កិក្ខុវេនោះពាលគបយ៉ាង
 នេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អាចត្តិដែលខ្ញុំត្រូវឃើញមិនមានដល់ខ្ញុំទេ ម្ចាស់
 អាវុសោ អាចត្តិដែលខ្ញុំត្រូវស្រីជនិកមិនមានដល់ខ្ញុំទេ ។ សន្សំលើកត្តិកិក្ខុ
 វេនោះ ព្រោះមិនឃើញ (អាចត្តិ) ក្តី ព្រោះមិនស្រីជនិក (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះ
 ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្ចាស់កិក្ខុជាងទ្រាយ មួយទៀត អាចត្តិ
 ដែលត្រូវឃើញមិនមាន ចំណុះក្រីក្រដែលត្រូវលះបង់ក៏មិនមានដល់កិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះទេ ។ សន្សំក្តី កិក្ខុច្រើនប្លក្តី បុគ្គលមួយប្លក្តី ចោទកិក្ខុ
 នោះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកត្រូវអាចត្តិហើយ លោកឃើញអាចត្តិខ្លះទេ
 លោកមានចំណុះក្រីក្រហើយ ចូរលោកលះបង់ចំណុះក្រីក្រខ្លះបេញ ។
 កិក្ខុវេនោះពាលគបយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អាចត្តិដែលខ្ញុំត្រូវឃើញ
 មិនមានដល់ខ្ញុំទេ ចំណុះក្រីក្រដែលខ្ញុំត្រូវលះបង់ក៏មិនមានដល់ខ្ញុំទេ ។
 សន្សំលើកត្តិកិក្ខុវេនោះ ព្រោះមិនឃើញ (អាចត្តិ) ក្តី ព្រោះមិនលះ
 បង់ចំណុះក្រីក្រ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។
 ម្ចាស់កិក្ខុជាងទ្រាយ ម្យ៉ាងទៀត អាចត្តិដែលត្រូវស្រីជនិកមិនមាន ចំណុះ
 ក្រីក្រដែលត្រូវលះបង់ក៏មិនមានដល់កិក្ខុក្នុងសាសនានេះទេ ។ សន្សំក្តី
 កិក្ខុច្រើនប្លក្តី បុគ្គលមួយប្លក្តី ចោទកិក្ខុវេនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ

អាចាញ បដិកាល្ហ តំ អាបត្តិ ចាបិកា ទេ ទិដ្ឋិ
 បដិចិស្សន្ត្រតំ ចាបិកំ ទិដ្ឋិច្ចំ ។ សេ ឃី វាទតិ ទត្ថិ
 មេ អាវុសា អាបត្តិ យមហំ បដិកាយ្យំ ទត្ថិ មេ
 អាវុសា ចាបិកា ទិដ្ឋិ យមហំ បដិចិស្សន្ត្រយុត្តិ ។
 តំ សាធូរ មហ្មដិកាម្មេ វ មហ្មដិចិស្សន្ត្រ វ ទុត្តិមតំ
 អទត្តកម្មំ ។ ឆទ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ទ យោធិ
 អាបត្តិ ទត្តញ ទ យោធិ អាបត្តិ បដិកាតញ ទ យោធិ
 ចាបិកា ទិដ្ឋិ បដិចិស្សន្ត្រតា ។ តាមចំ ចោ ទតំ
 សាធូរ វ កាត្តិកុលា វ បិកាចុត្តលា វ អាបត្តិ
 តំ អាវុសា អាចាញ បស្សសេតំ អាបត្តិ បដិកាល្ហ
 ហំ តំ អាបត្តិ ចាបិកា ទេ ទិដ្ឋិ បដិចិស្សន្ត្រតំ ចាបិកំ
 ទិដ្ឋិច្ចំ ។ សេ ឃី វាទតិ ទត្ថិ មេ អាវុសា អាបត្តិ
 យមហំ បស្សយ្យំ ទត្ថិ មេ អាវុសា អាបត្តិ យមហំ
 បដិកាយ្យំ ទត្ថិ មេ អាវុសា ចាបិកា ទិដ្ឋិ យមហំ
 បដិចិស្សន្ត្រយុត្តិ ។ តំ សាធូរ មហ្មដិកា វ មហ្មដិ-
 កាម្មេ វ មហ្មដិចិស្សន្ត្រ វ ទុត្តិមតំ អទត្តកម្មំ ។

លោកត្រៃកាបត្តិហើយ ចូរលោកសំវែងអាបត្តិទានទេញ លោកមាទ័រដ្ឋិ
 កាត្រៃហើយ ចូរលោកលេបដិចិដ្ឋិកាត្រៃមុខទេញ ។ ភិក្ខុទានពាល
 តទវិញយ៉ាងនេះថា ខ្មាលអាវុសា អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវសំវែងមិនមាន
 ផលខ្ញុំទេ ខ្មាលអាវុសា ទិដ្ឋិកាត្រៃដែលខ្ញុំត្រូវលេបដិចិមិនមានផលខ្ញុំ
 ដែរ ។ សទ្ធិរលឹកវត្តភិក្ខុទាន ព្រោះមិនសំវែងអាបត្តិ ព្រោះមិនលេ-
 បដិចិដ្ឋិកាត្រៃទេញត្តិ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។
 ខ្មាលភិក្ខុចំណាយ ម្យ៉ាងទៀត អាបត្តិដែលត្រូវយំញក៏មិនមាន
 អាបត្តិដែលត្រូវសំវែងមិនមាន ទិដ្ឋិកាត្រៃដែលត្រូវលេបដិចិមិនមាន
 ផលភិក្ខុកសិស្សសទ្ធិរលឹក ។ សទ្ធិរលឹក ភិក្ខុច្រើនម្នាក់ មុត្តលមួយម្នាក់
 ចោទភិក្ខុទានចំ ខ្មាលអាវុសា លោកត្រៃកាបត្តិហើយ លោកយើង
 កាបត្តិទាន ចូរលោកសំវែងអាបត្តិទានទេញ លោកមាទ័រដ្ឋិកាត្រៃ
 ហើយ ចូរលោកលេបដិចិដ្ឋិកាត្រៃទានទេញ ។ ភិក្ខុទានពាលកប
 យ៉ាងនេះថា ខ្មាលអាវុសា អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវយំញមិនមានផលខ្ញុំទេ
 ខ្មាលអាវុសា អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវសំវែងមិនមានផលខ្ញុំដែរ ខ្មាលអាវុសា
 តំវែងទិដ្ឋិកាត្រៃដែលខ្ញុំត្រូវលេបដិចិមិនមានផលខ្ញុំដែរ ។ សទ្ធិរលឹក
 វត្តភិក្ខុទាន ព្រោះមិនយំញកាបត្តិ ព្រោះមិនសំវែងក្តី ព្រោះមិន
 លេបដិចិដ្ឋិកាត្រៃក្តី (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។

(១១៣) ឥត បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាចត្តិ
 ធម្មតា ។ តមេធំ ចោទេតំ សុដ្ឋោ វា សម្មហុលា វា
 វិកេបុត្តលោ វា អាចត្តិ ភ្នំ អាវុសា អាចន្ទោ បស្ស-
 សេតំ អាចត្តិ ។ សោ វិវំ វិទេតំ អាវុសា បស្ស-
 មិតំ ។ តំ សុដ្ឋោ អាចត្តិយា អនុស្សនេ ឧត្តមតិ
 អនុត្តត្ថំ ។ ឥត បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាចត្តិ
 បដិកាតតា ។ តមេធំ ចោទេតំ សុដ្ឋោ វា បម្ពហុលា
 វា វិកេបុត្តលោ វា អាចត្តិ ភ្នំ អាវុសោ អាចន្ទោ បដិ-
 ករោយំ តំ អាចត្តិ ។ សោ វិវំ វិទេតំ អាវុសា
 បដិករិស្សមិតំ ។ តំ សុដ្ឋោ អាចត្តិយា អប្បដិកត្តេ
 ឧត្តមតិ អនុត្តត្ថំ ។ ឥត បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ
 ចាមិកា ធម្មតា ធម្មតា បដិធិស្សន្តតា ។ តមេធំ ចោទេតំ
 សុដ្ឋោ វា សម្មហុលា វា វិកេបុត្តលោ វា ចាមិកា
 វេ អាវុសា ធម្មតា បដិធិស្សន្តតំ ចាមិកំ ធម្មតំ ។
 សោ វិវំ វិទេតំ អាវុសោ បដិធិស្សន្តិ បន្តមិតំ ។ តំ
 សុដ្ឋោ ចាមិកាយ ធម្មតាយ អប្បដិធិស្សន្ត ឧត្តមតិ

(១១៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត អាចត្តិដែលត្រូវ
 ឃើញ មានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនបូក បុគ្គល
 មួយបូក ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាចត្តិហើយ លោក
 ឃើញអាចត្តិខ្លះទេ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា អើអាវុសោ ខ្ញុំ
 ឃើញវែរ ។ សង្ឃលើកភ្នំភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាចត្តិ (យ៉ាងនេះ)
 ឈ្មោះថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
 អាចត្តិដែលត្រូវសំដែងមានដល់ភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុ
 ច្រើនបូក បុគ្គលមួយបូក ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវ
 អាចត្តិហើយ ចូរលោកសំដែងអាចត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតប
 យ៉ាងនេះថា អើអាវុសោ ចាំខ្ញុំសំដែង ។ សង្ឃលើកភ្នំភិក្ខុនោះ ព្រោះ
 មិនសំដែងអាចត្តិ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ទិដ្ឋិត្រក្រវែលដែលមានដល់ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនបូក បុគ្គលមួយបូក ចោទភិក្ខុ
 នោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកមានទិដ្ឋិត្រក្រវែល ចូរលោកលះបង់
 ទិដ្ឋិត្រក្រវែលចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា អើអាវុសោ ចាំ
 ខ្ញុំលះបង់ ។ សង្ឃលើកភ្នំភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិត្រក្រវែលចេញ

អនុប្បត្តិ ។ ឥត បទ កិច្ចាវ កិច្ចាស្ស ហោតិ អាមត្តិ
 ទដ្ឋត្វា ហោតិ អាមត្តិ បដិកាតត្វា ។ ហោតិ អាមត្តិ
 ទដ្ឋត្វា ហោតិ ចាមិកា ទិដ្ឋិ បដិជិស្សន្តេតា ។ ហោតិ
 អាមត្តិ បដិកាតត្វា ហោតិ ចាមិកា ទិដ្ឋិ បដិជិស្សន្តេ-
 តា ។ ហោតិ អាមត្តិ ទដ្ឋត្វា ហោតិ អាមត្តិ បដិកាតត្វា
 ហោតិ ចាមិកា ទិដ្ឋិ បដិជិស្សន្តេតា ។ គមេចំ ចា-
 ទេតិ សង្កេត វា សម្ពុហុលា វា វិកមុត្តលោ វា អា-
 មត្តិ វុំ អាវុសោ អាមន្តោ បស្សសេតំ អាមត្តិ បដិកា-
 ហិ តំ អាមត្តិ ចាមិកា តេ ទិដ្ឋិ បដិជិស្សន្តេតំ ចាមិកំ
 ទិដ្ឋិវុំ ។ សោ វិវំ វាទេតំ អាវុសោ បស្សនំ អាម
 បដិកាវស្សនំ អាម បដិជិស្សន្តេស្សនំ ។ វំ សង្កេត
 អនុប្បត្តិ វា អប្បដិកាម្មេ វា អប្បដិជិស្សន្តេ វា
 ទត្តិបតិ អនុប្បត្តិ ។

(១០៤) ឥត បទ កិច្ចាវ កិច្ចាស្ស ហោតិ អាមត្តិ
 ទដ្ឋត្វា ។ គមេចំ ចោទេតិ សង្កេត វា សម្ពុហុលា វា
 វិកមុត្តលោ វា អាមត្តិ វុំ អាវុសោ អាមន្តោ បស្សសេតំ
 អាមត្តិវុំ ។ សោ វិវំ វាទេតំ ទត្តិ មេ អាវុសោ អាមត្តិ

(យានីខេ) ឈ្មោះថាគម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ
 ម្យ៉ាងទៀត អាមត្តិដែលត្រូវឃើញក៏មាន អាមត្តិដែលត្រូវសំដែងក៏មាន
 ដល់ភិក្ខុសិលាសន្តានេះ ។ អាមត្តិដែលត្រូវឃើញក៏មាន ទិដ្ឋិកាត្រក់
 ដែលត្រូវលះបង់ក៏មាន ។ អាមត្តិដែលត្រូវសំដែងក៏មាន ទិដ្ឋិកាត្រក់ដែល
 ត្រូវលះបង់ក៏មាន ។ អាមត្តិដែលត្រូវឃើញក៏មាន អាមត្តិដែលត្រូវ
 សំដែងក៏មាន (ទាំង) ទិដ្ឋិកាត្រក់ដែលត្រូវលះបង់ក៏មាន ។ សង្ឃត្តិ
 ភិក្ខុច្រើនប្រក្ខិ បុគ្គលមួយប្រក្ខិ ចោទភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោក
 ត្រូវអាមត្តិហើយ លោកឃើញអាមត្តិខ្លះទេ ចូរលោកសំដែងអាមត្តិនោះ
 ចេញ លោកមានទិដ្ឋិកាត្រក់ហើយ ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋិកាត្រក់នោះចេញ ។
 ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា អើអាវុសោ ខ្ញុំឃើញដែរ អើចាំខ្ញុំ
 សំដែងចេញ អើចាំខ្ញុំលះបង់ចេញ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិន
 ឃើញអាមត្តិ ព្រោះមិនសំដែងក្តី ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិកាត្រក់ចេញក្តី
 (យានីខេ) ឈ្មោះថាគម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។

(១០៥) ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ អាមត្តិដែលត្រូវឃើញ មានសំ
 ភិក្ខុសិលាសន្តានេះ ។ សង្ឃត្តិ ភិក្ខុច្រើនប្រក្ខិ បុគ្គលមួយប្រក្ខិ ចោទ
 ភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកត្រូវអាមត្តិហើយ លោកឃើញអាមត្តិ
 ខ្លះទេ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អាមត្តិដែល

យមហំ បស្សយ្យន្តិ ។ តំ សង្ខោ អាមត្តិយោ អនុស្សនេ
 ឧត្តមតិ ធម្មកម្មំ ។ ឥធម បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ
 អាមត្តិ បដិកាតត្វា ។ តមេធំ ចោទេតិ សង្ខោ វា សម្ម-
 ហុលា វា ឯកមុត្តលា វា អាមត្តិ ភ្នំ អាវុសោ អាមត្តោ
 បដិករោហំ តំ អាមត្តិ ។ សោ ឃី វុទេតិ ឧត្ត មេ អាវុ-
 សោ អាមត្តិ យមហំ បដិករោយ្យន្តិ ។ តំ សង្ខោ អាមត្តិ-
 យោ អប្បដិករោ ឧត្តមតិ ធម្មកម្មំ ។ ឥធម បទ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុស្ស ហោតិ ចាបិកា ធិដ្ឋ បដិធិស្សន្តោ ។ តមេធំ
 ចោទេតិ សង្ខោ វា សម្មហុលា វា ឯកមុត្តលា វា
 ចាបិកា មេ អាវុសោ ធិដ្ឋ បដិធិស្សន្តោ ចាបិកា
 ធិដ្ឋន្តិ ។ សោ ឃី វុទេតិ ឧត្ត មេ អាវុសោ ចាបិកា ធិដ្ឋ
 យមហំ បដិធិស្សន្តោយ្យន្តិ ។ តំ សង្ខោ ចាបិកាយ
 ធិដ្ឋយោ អប្បដិធិស្សន្តោ ឧត្តមតិ ធម្មកម្មំ ។ ឥធម បទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាមត្តិ ធម្មត្វា ហោតិ អាមត្តិ បដិ-
 កាតត្វា ។ ហោតិ អាមត្តិ ធម្មត្វា ហោតិ ចាបិកា ធិដ្ឋ
 បដិធិស្សន្តោ ។ ហោតិ អាមត្តិ បដិកាតត្វា ហោតិ
 ចាបិកា ធិដ្ឋ បដិធិស្សន្តោ ។ ហោតិ អាមត្តិ

ភ្នំត្រូវយើងមិនបានដល់ខ្ញុំទេ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនយើង
 អាមត្តិ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឱ្យយ
 ម្យ៉ាងទៀត អាមត្តិដែលត្រូវសំដែង មានដល់ភិក្ខុក្នុងសាលានោះ ។ សង្ឃ
 ភ្នំ ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោក
 ត្រូវអាមត្តិហើយ ចូរលោកសំដែងអាមត្តិខ្ញុំចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយ
 តបយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អាមត្តិដែលខ្ញុំត្រូវសំដែងមិនមានដល់ខ្ញុំ
 ទេ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនសំដែងអាមត្តិ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា
 កម្មប្រកបដោយធម៌ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឱ្យយ មួយវិញទៀត ទិដ្ឋិភក្តិក
 ដែលត្រូវលះបង់ មានដល់ភិក្ខុក្នុងសាលានោះ ។ សង្ឃភ្នំ ភិក្ខុច្រើន
 រូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកមានទិដ្ឋិ
 ភក្តិកហើយ ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋិភក្តិខ្ញុំចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតប
 យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ទិដ្ឋិភក្តិដែលខ្ញុំត្រូវលះបង់មិនមានដល់ខ្ញុំ
 ទេ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិភក្តិចេញ (យ៉ាងនេះ)
 ហៅថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឱ្យយ ម្យ៉ាងទៀត អាមត្តិដែល
 ត្រូវយើងមិនមាន អាមត្តិដែលត្រូវសំដែងក៏មាន ដល់ភិក្ខុក្នុងសាលានោះ ។
 អាមត្តិដែលត្រូវយើងមិនមាន ទិដ្ឋិភក្តិដែលត្រូវលះបង់ក៏មាន ។ អាមត្តិ
 ដែលត្រូវសំដែងក៏មាន ទិដ្ឋិភក្តិដែលត្រូវលះបង់ក៏មាន ។ អាមត្តិដែល

ធម្មតា ហោតំ អាមត្តិ បដិកាតត្វា ហោតំ ចាបិកា ធម្មំ
 បដិធិស្សន្តេតា ។ ឥមេនំ ហោទេនិ សង្ខេពា វា សម្ពុហុ-
 ហា វា ឯកម្ពុត្តលោ វា អាមត្តិ ត្រំ អាវុសា អាចន្តោ
 មស្សសេនំ អាមត្តិ បដិកាពហិ តំ អាមត្តិ ចាបិកា វេ
 អាវុសា ធម្មំ បដិធិស្សន្តេតំ ចាបិកំ ធម្មំត្ថំ ។ សោ
 ឃី វាទេនិ ធម្មំ មេ អាវុសា អាមត្តិ យមហំ បសេន្យយ្យំ
 ធម្មំ មេ អាមត្តិ យមហំ បដិកាយ្យំ ធម្មំ មេ ចា-
 បិកា ធម្មំ យមហំ បដិធិស្សន្តេយ្យត្ថំ ។ តំ សង្ខេព
 អនិស្សន វា អប្បនិកាម្ម វា អប្បនិធិស្សន្តេ វា ធម្មំ បដិ
 ធម្មតម្មត្ថំ ។

(១២៧) វេទនា អាយស្មា ឧទាលិ យេន កកវា
 តេធម្មសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្វា កកវត្ថំ អភិវាទេត្វា ឯកមត្ថំ
 ធម្មំ ។ ឯកមត្ថំ ឯសំព្វា ទោ អាយស្មា ឧទាលិ
 កកវត្ថំ ឯតទភោច យោ ធុ ទោ កន្ធុ សមត្តោ សង្ខេព
 សង្ខេពាតិកាយំ កម្មំ អសម្មតា កកវតិ ធម្មតម្ម
 ធុ ទោ តំ កន្ធុ វិទយតម្មត្ថំ ។ អធម្មតម្មត្ថំ តំ ឧទាលិ

ត្រូវឃើញក៏មាន កាលក្តីដែលត្រូវសំដែងក៏មានទាំងទិដ្ឋភាពក៏ដែលត្រូវ
 លះបង់ក៏មាន ។ សិទ្ធិក្តី ភិក្ខុច្រើនប្តី បុគ្គលមួយប្តីចោទភិក្ខុនោះថា
 ម្ចាស់ភារុសា លោកត្រូវអាចន្តិហើយ លោកយើងអាចន្តិមុន ចូរលោក
 សំដែងអាចន្តិទារបញ្ច ម្ចាស់ភារុសា លោកមានទិដ្ឋភាពក៏ហើយ
 ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋភាពក៏នោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា
 ម្ចាស់ភារុសា កាលក្តីដែលខ្ញុំត្រូវឃើញមិនមានដល់ខ្ញុំទេ កាលក្តីដែលខ្ញុំត្រូវ
 សំដែងក៏មិនមានដល់ខ្ញុំ ទាំងទិដ្ឋភាពក៏ដែលខ្ញុំត្រូវលះបង់ក៏មិនមានដល់
 ខ្ញុំដែរ ។ សិទ្ធិលើភិក្ខុភារុសា ព្រោះមិនឃើញកាលក្តី ព្រោះមិន
 សំដែងក្តី ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋភាពក៏ចេញក្តី (រឿងនេះ) ហៅថាកម្ម
 ប្រកបហើយធម៌ ។

(១២៨) ត្រា នារេនិ ព្រះទោលិដំពានអាចុចូលទៅគាល់ព្រះដំពាន
 ព្រះភាគលុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដំពានព្រះភាគហើយអង្គុយ
 នៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះទោលិដំពានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ
 ក៏ត្រាបបង្គំចូលសួរពាក្យនេះចំពោះព្រះដំពានព្រះភាគថា បតិគ្រិព្រះអង្គ
 ដំពាន កម្មវិធីបត្រិក្រិក្រិដំពានមុន សិទ្ធិលាមួយព្រមព្រៀងគ្នា
 ធ្វើក្នុងទីកំពុងមុនទៅវិញ បតិគ្រិព្រះអង្គដំពាន កម្មនោះដោយប្រិក្រាម
 ចង់ ជាភ្នំត្រិក្រាមវិទយវិជយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ទោលិ

អវិនយកម្ម ។ យោ ទុ ទោ គាន្ត សមត្តោ សង្កោ
 បដិបុត្តាការណីយំ កម្មំ អប្បដិបុត្តា ករោតិ បដិញ្ញាយ
 ការណីយំ កម្មំ អប្បដិញ្ញាយ ករោតិ សតិវិនយោ-
 ហស្ស អម្ពុទ្ធិវិនយំ ទេតិ វប្បុទ្ធិវិនយោហស្ស តស្ស-
 ទាមិយសិកាកម្មំ ករោតិ តស្ស ទាមិយសិកាកម្មា-
 រហស្ស តម្ពិនិយកម្មំ ករោតិ តម្ពិនិយកម្មារហស្ស
 ជិយស្សកម្មំ ករោតិ ជិយស្សកម្មារហស្ស បដិសារណី-
 យកម្មំ ករោតិ បដិសារណីយកម្មារហស្ស បដិសារណី-
 យកម្មំ ករោតិ បដិសារណីយកម្មារហស្ស ឧក្កេច-
 ជិយកម្មំ ករោតិ ឧក្កេចជិយកម្មារហស្ស បរិភសំ ទេតិ
 បរិភសារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ មូលាយ បដិកស្ស-
 នារហស្ស ទានតំ ទេតិ ទានតារហំ អក្កេតិ អក្កនារហំ
 ឧបសម្ពុទ្ធនេតិ ទម្ពកម្មំ ទុ ទោ តំ កន្តេ វិនយកម្ម ។
 អទម្ពកម្មំ តំ ឧទាលំ អវិនយកម្មំ យោ ទោ ឧទាលំ
 សមត្តោ សង្កោ សម្មទាការណីយំ កម្មំ អសម្មទា

កម្មានោជកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យទេ ។ ព្រះឧបាលីដ៏
 ហានកយ គ្រាបចន្តិទូលស្មោះថា ចំពោះព្រះអង្គដ៏ចំរើន កម្មដែលត្រូវធ្វើ
 ដោយការសាសន្ត សុទ្ធស្រឡាតម្មយព្រះព្រាហ្មណ៍ដោយការមិនសាក
 ស្មារឹក កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយការច្នៃដោយសិទ្ធិធ្វើដោយមិនបានប្តេជ្ញាវិញ
 ឲ្យអម្ពុទ្ធិវិនយដែលកំណត់ដែលគួរដល់សតិវិន័យវិញ ធ្វើកស្សប្រាបិយសិកាកម្ម
 ដល់កំណត់ដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិវិន័យវិញ ធ្វើកម្មនិយកម្មដល់កំណត់ដែលគួរដល់
 រហស្សប្រាបិយសិកាកម្មវិញ ធ្វើនិយស្សកម្មដល់កំណត់ដែលគួរដល់កម្មនិយកម្ម
 វិញ ធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់កំណត់ដែលគួរដល់និយស្សកម្មវិញ ធ្វើបដិសារ-
 ណីយកម្មដល់កំណត់ដែលគួរដល់បដិសារណីយកម្មវិញ ធ្វើឧក្កេចនិយកម្មដល់
 កំណត់ដែលគួរដល់បដិសារណីយកម្មវិញ ឲ្យបរិភសដល់កំណត់ដែលគួរដល់
 ឧក្កេចនិយកម្មវិញ ឲ្យមូលាយបដិកស្សដល់កំណត់ដែលគួរដល់បរិភសវិញ ឲ្យ
 ទានតំដល់កំណត់ដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនិយកម្មវិញ ឲ្យអក្កនដល់កំណត់ដែល
 គួរដល់ទានតំវិញ ឲ្យឧបសម្ពុទ្ធដល់កំណត់ដែលគួរដល់អក្កនវិញ ចំពោះ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន កម្មានោជកម្មត្រូវតាមធម៌ ជាកម្មត្រូវតាមវិន័យដែល ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា បាលីឧបាលី កម្មានោចិវិនិយកម្មត្រូវតាមធម៌
 មិនមែនជាកម្មត្រូវតាមវិន័យទេ បាលីឧបាលី សុទ្ធស្រឡាតម្មយព្រះព្រាហ្មណ៍
 ដោយការសាសន្តស្មារឹកកម្មដែលត្រូវធ្វើដោយសិទ្ធិធ្វើដោយមិនបានប្តេជ្ញាវិញ
 ក្នុងទំព័រដំបូងវិញ

ករោតិ ឃីវ ចោ ទុចាលិ អនម្ពកត្តំ ហោតិ អវិទយកត្តំ
 ឃីវត្ត បទ សុឡោ សាតិសារោ ហោតិ យោ ចោ ទុចាលិ
 សមត្តោ សុឡោ បដិប្បត្តាភារណីយំ កត្តំ អប្បដិប្បត្តា
 ករោតិ បដិប្បត្តាយ ភារណីយំ កត្តំ អប្បដិប្បត្តាយ
 ករោតិ សនិវិទយារហស្ស អម្ពុឡិវិទយំ ទេតិ អម្ពុឡិ-
 វិទយារហស្ស តស្ស ទាចិយ សិកាភកត្តំ ករោតិ តស្ស
 ទាចិយ សិកាភកត្តារហស្ស តដ្ឋិចិយ កត្តំ ករោតិ តត្ថ-
 ដិយ កត្តារហស្ស ចិយ ស្សកត្តំ ករោតិ ចិយ ស្សកត្តា-
 រហស្ស តត្ថាដិចិយ កត្តំ ករោតិ បត្តាដិចិយ កត្តារហស្ស
 បដិសារណីយ កត្តំ ករោតិ បដិសារណីយ កត្តារហស្ស
 ទត្តេបដិយ កត្តំ ករោតិ ទុត្តេបដិយ កត្តារហស្ស
 បរិវាសំ ទេតិ បរិវាសារហំ មូលាយ បដិកត្តស្សតិ
 មូលាយ បដិកត្តស្សតារហស្ស មាទត្តំ ទេតិ មាទត្តារហំ
 កត្តតិ អត្តាហារហំ ទុបសម្ពាដតិ ឃីវ ចោ ទុចាលិ
 អនម្ពកត្តំ ហោតិ អវិទយកត្តំ ឃីវត្ត បទ សុឡោ
 សាតិសារោ ហោតិ តិ ។

បាល្យទុចាលិ កម្មយានិទេឯទិ ឈ្មោះជាអនម្ពកម្ម (កម្មមិនត្រូវតាម
 ធម៌) ឈ្មោះជាអវិទយកម្ម (កម្មមិនត្រូវតាមវិន័យ) ឯសង្ខារសោតកិចា
 សង្ខារប្រកបដោយទោស ដោយប្រការច្រើន ម្ចាស់ទុចាលិ កម្មវេល
 ត្រូវធ្វើដោយការសាកសួរ សង្ខារណាមួយព្រមព្រៀងធ្វើដោយទំន
 បាទសាកសួរ កម្មវេលត្រូវធ្វើដោយសេចក្តីច្បាស់ សង្ខារធ្វើដោយមិនបាទ
 ធ្វើជាវិញ ឲ្យកម្មទ្បវិន័យដល់ភិក្ខុវេលក្នុងសក្តិវិន័យ ធ្វើស្បូនចំប្រ-
 សិកាកម្មដល់ភិក្ខុវេលក្នុងសក្តិវិន័យ ធ្វើតដ្ឋនិយកម្មដល់ភិក្ខុវេលក្នុង
 ដល់ស្បូនចំប្រសិកាកម្ម ធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុវេលក្នុងសក្តិវិន័យកម្ម
 ធ្វើបត្តាជនិយកម្មដល់ភិក្ខុវេលក្នុងសក្តិវិន័យស្សកម្ម ធ្វើបដិសារណីយកម្ម
 ដល់ភិក្ខុវេលក្នុងសក្តិវិន័យកម្ម ធ្វើទុក្ខបទិយកម្មដល់ភិក្ខុវេលក្នុងសក្តិវិន័យ
 បដិសារណីយកម្ម ឲ្យបរិវាសដល់ភិក្ខុវេលក្នុងសក្តិវិន័យកម្ម ឲ្យ
 មូលាយបដិកត្តស្សទៈដល់ភិក្ខុវេលក្នុងសក្តិវិន័យ ឲ្យមាទត្តដល់ភិក្ខុវេល
 ក្នុងសក្តិវិន័យបដិកត្តស្សទៈ ឲ្យអត្តាទដល់ភិក្ខុវេលក្នុងសក្តិវិន័យ ឲ្យ
 ទុបសម្ពាដល់ភិក្ខុវេលក្នុងសក្តិវិន័យ ម្ចាស់ទុចាលិ កម្មយានិទេឯទិ
 ឈ្មោះជាអនម្ពកម្ម ជាអវិទយកម្ម ឯសង្ខារសោតកិចាសង្ខារប្រកប
 ដោយទោស ដោយប្រការយានិទេ ។

[១០៦] យោ ទុ ទោ កន្តេ សមត្តោ សរដ្ឋោ
 សម្មតាភារណីយំ កម្មំ សម្មតា ករោតិ ធម្មកម្មំ ទុ
 ទោ តំ កន្តេ វិទយកម្មំ ។ ធម្មកម្មំ តំ ទុចាលិ
 វិទយកម្មំ ។ យោ ទុ ទោ កន្តេ សមត្តោ សរដ្ឋោ
 បដិប្បត្តាភារណីយំ កម្មំ បដិប្បត្តា ករោតិ បដិប្បាយ
 ភារណីយំ កម្មំ បដិប្បាយ ករោតិ សតិវិទយារហស្ស
 សតិវិទយំ ទេតិ អម្ពធិវិទយារហស្ស អម្ពធិវិទយំ ទេតិ
 តស្សចាប័យសិកា កម្មារហស្ស តស្ស ចាប័យសិកា-
 កម្មំ ករោតិ តត្ថវិទយកម្មារហស្ស តត្ថវិទយកម្មំ
 ករោតិ វិទយស្សកម្មារហស្ស វិទយស្សកម្មំ ករោតិ
 បព្វាជវិទយកម្មារហស្ស បព្វាជវិទយកម្មំ ករោតិ
 បដិសារណីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ
 ទុក្ខបដិយកម្មារហស្ស ទុក្ខបដិយកម្មំ ករោតិ
 បរិវាសារហស្ស បរិវាសិ ទេតិ បូណាយ បដិកស្សនាវា
 បូណាយ បដិកស្សនិ មាណស្សារហស្ស មាណស្ស យេតិ
 អញ្ញាបាវា អញ្ញតិ ទុបសម្បទាវា ទុបសម្បទា ទេតិ

[១០៦] ព្រះទោលីក្ខេត្រាបបន្តិទូលស្សថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 កម្មវិសេសត្រូវធ្វើ ក្នុងទីជំនាន់មុន សន្សំណាមួយព្រះព្រៀងគ្នាធ្វើក្នុងទី
 ចំពោះមុខ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មរបស់សន្សំនោះតិ ហៅថាធម្មកម្ម
 (កម្មត្រូវតាមធម៌) ជាវិទយកម្ម (កម្មត្រូវតាមវិន័យ) វិទយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាយកល កម្មនោះហៅថាធម្មកម្ម ជាវិទយកម្ម ។ ព្រះ
 ទោលីក្ខេត្រាបបន្តិទូលស្សថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មវិសេសត្រូវធ្វើ
 ដោយការសាសនា សន្សំណាមួយព្រះព្រៀងគ្នាធ្វើដោយការសាសនា
 កម្មវិសេសត្រូវធ្វើដោយសេចក្តីច្បង សន្សំធ្វើដោយសេចក្តីច្បង ឲ្យសក្តិ-
 វិន័យដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សក្តិវិន័យ ឲ្យអម្ពធិវិន័យដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់
 អម្ពធិវិន័យ ធ្វើតស្សចាប័យសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សចាប័យ-
 សិកាកម្ម ធ្វើតត្ថវិទយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តត្ថវិទយកម្ម ធ្វើវិទយស្ស-
 កម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់វិទយស្សកម្ម ធ្វើបព្វាជវិទយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែល
 គួរដល់បព្វាជវិទយកម្ម ធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បដិសារ-
 ណីយកម្ម ធ្វើទុក្ខបដិយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ទុក្ខបដិយកម្ម ឲ្យបរិវាស
 ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់
 មូលាយបដិកស្សនៈ ឲ្យមាណស្សដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មាណស្ស ឲ្យកណ្តាចដល់ភិក្ខុ
 ដែលគួរដល់កណ្តាច ឲ្យទុបសម្បទាដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ទុបសម្បទា

ធម្មកម្មំ ទុ ទោ តំ កន្តេ វិទយកម្មត្ថិ ។ ធម្មកម្មំ
 តំ ទុចាលិ វិទយកម្មំ យោ ទោ ទុចាលិ សមត្តោ
 សង្ឃោ សម្មាសាសនាណិយំ កម្មំ សម្មាសាសនាណិ
 ឃិ ទោ ទុចាលិ ធម្មកម្មំ ហោតិ វិទយកម្មំ ឃិវា
 បទ សង្ឃោ អនតិសារោ ហោតិ យោ ទោ ទុចាលិ
 សមត្តោ សង្ឃោ បដិប្បន្តាសាណិយំ កម្មំ បដិប្បន្តា
 ករោតិ បដិញ្ញាយ ករោតិ កម្មំ បដិញ្ញាយ ក-
 រោតិ សតិវិទយាវាស្ស សតិវិទយំ ទេតិ អម្ពធិវិទយា-
 វាស្ស អម្ពធិវិទយំ ទេតិ កស្ស មាថិយសំភាកកម្មា-
 វាស្ស កស្ស មាថិយសំភាកកម្មំ ករោតិ តទ្ធិម្មយ-
 កម្មាវាស្ស តទ្ធិម្មយកម្មំ ករោតិ មិយស្សកម្មា-
 វាស្ស មិយស្សកម្មំ ករោតិ បញ្ចជំនិយកម្មាវាស្ស
 បញ្ចជំនិយកម្មំ ករោតិ បដិសារណិយកម្មាវាស្ស
 បដិសារណិយកម្មំ ករោតិ ទុក្ខបដិយកម្មាវាស្ស
 ទុក្ខបដិយកម្មំ ករោតិ បរិវាសារណស្ស បរិវាសំ
 ទេតិ ប្បណយ បដិកស្សនាវា ប្បណយ បដិកស្សតំ

បតិក្រិត្រិក្រិតិវិទ កម្មាបសំសន្សនាវា ជាធម្មកម្ម ជាវិទយកម្ម
 វិទយ ។ ក្រិត្រិក្រិតិវិទ ជា ម្ចាស់ ជា ម្ចាស់ កម្មនោះ ជាធម្មកម្ម
 ជាវិទយកម្ម ម្ចាស់ ជា ម្ចាស់ កម្មដែលត្រូវធ្វើក្នុងចំពោះមុខ សន្សនា
 មួយត្រូវធ្វើក្នុងចំពោះមុខ ម្ចាស់ ជា ម្ចាស់ កម្មយ៉ាងនេះឯង
 ហេតុនេះជាធម្មកម្ម ជាវិទយកម្ម ឯសន្សនាសាសនាហេតុនេះជាសន្សនា
 ប្រកបដោយវិទ្យា ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ម្ចាស់ ជា ម្ចាស់ កម្មដែល
 ត្រូវធ្វើដោយការសាកសួរ សន្សនាមួយត្រូវធ្វើដោយការ
 សាកសួរ កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយសេចក្តីចង់ កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយសេចក្តី
 ប្តេជ្ញា ឱ្យសតិវិទយដល់កិត្តិវិទយកម្មដល់សតិវិទយ ឱ្យម្ចាស់វិទយដល់
 កិត្តិវិទយកម្មដល់អម្ពធិវិទយ ធ្វើកស្សបាច់យសំភាកកម្ម ដល់កិត្តិវិទយកម្ម
 ដល់កស្សបាច់យសំភាកកម្ម ធ្វើតទ្ធិម្មកម្មដល់កិត្តិវិទយកម្មដល់តទ្ធិម្ម-
 កម្ម ធ្វើមិយស្សកម្មដល់កិត្តិវិទយកម្មដល់មិយស្សកម្ម ធ្វើបញ្ចជំនិយកម្ម
 ដល់កិត្តិវិទយកម្មដល់បញ្ចជំនិយកម្ម ធ្វើបដិសារណិយកម្មដល់កិត្តិវិទយ
 កម្មដល់បដិសារណិយកម្ម ធ្វើទុក្ខបដិយកម្មដល់កិត្តិវិទយកម្មដល់ទុក្ខបដិ-
 យកម្ម ឱ្យបរិវាសដល់កិត្តិវិទយកម្មដល់បរិវាស ឱ្យម្ចាស់វិទយដល់កស្សនៈ

មានគ្នាហស្ស មានត្ថំ ទេតិ អត្តាណាហំ អត្តតិ
ឧបសម្ពុណាហំ ឧបសម្ពុណេតិ ឯវំ ទោ ឧបាលិ
ធម្មកម្មំ យោតិ វិនយកម្មំ ។ ឯវំវា បទ សង្ខេប
អនតិសារោ យោតិ ។

(១១៧) យោ ធុ ទោ កន្តេ សមត្តោ សង្ខេប សតិវិន-
យាហស្ស អម្ពុធិវិនយំ ទេតិ អម្ពុធិវិនយាហស្ស ស-
តិវិនយំ ទេតិ ធម្មកម្មំ ធុ ទោ តំ កន្តេ វិនយកម្មំ ។
អធម្មកម្មំ តំ ឧបាលិ អវិនយកម្មំ ។ យោ ធុ ទោ កន្តេ
សមត្តោ បង្កោ អម្ពុធិវិនយាហស្ស តស្ស ទាមិយ-
សិកាតម្មំ តកោតិ តស្ស ទាមិយសិកាតម្មាហស្ស
អម្ពុធិវិនយំ ទេតិ តស្ស ទាមិយសិកាតម្មាហស្ស
តដ្ឋវិនយកម្មំ តកោតិ តដ្ឋវិនយកម្មាហស្ស តស្ស
ទាមិយសិកាតម្មំ តកោតិ តដ្ឋវិនយកម្មាហស្ស
វិនយកម្មំ តកោតិ វិនយកម្មាហស្ស តដ្ឋវិ-
យកម្មំ តកោតិ វិនយកម្មាហស្ស បព្វាវិនយកម្មំ
តកោតិ បព្វាវិនយកម្មាហស្ស វិនយកម្មំ តកោតិ

ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ឱ្យមានគុដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់
មានគុ ឱ្យអត្តាដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អត្តា ឱ្យឧបសម្ពុណាដល់កុលបុត្ត
ដែលគួរដល់ឧបសម្ពុណា ម្ចាស់ទុណំ កម្មយោនីនិរោធិ រយ្យោថាថា
ធម្មកម្ម ជាវិនយកម្ម ។ ឯសង្ខេបសាតកិហោថាជាសង្ខេបនៃប្រកបដោយ
ទោស ដោយប្រិកាវយោនិរោ ។

(១១៧) ព្រះបាទព្រះត្រាបបដិទូលស្សថា បពិត្រព្រះអង្គជំពាក់នៃ
សង្ខារណាមួយព្រឹមព្រឹត្តិ ឱ្យអម្ពុធិវិនយដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិ-
វិនយ ឱ្យសតិវិនយដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុធិវិនយ បពិត្រព្រះអង្គជំពាក់នៃ
កម្មទោះជាអម្ពុធិវិនយកម្មវិសេស ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
ទុណំ កម្មទោះជាអម្ពុធិវិនយ ជាវិនយកម្ម ។ ព្រះបាទព្រះត្រាប
បដិទូលស្សថា បពិត្រព្រះអង្គជំពាក់នៃ សង្ខារណាមួយព្រឹមព្រឹត្តិ ឱ្យ
តស្សបាច់យសិកាតម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុធិវិនយ ឱ្យអម្ពុធិវិនយ
ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាច់យសិកាតម្ម ធ្វើតដ្ឋវិនយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរ
ដល់តស្សបាច់យសិកាតម្ម ធ្វើតស្សបាច់យសិកាតម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់
តដ្ឋវិនយកម្ម ធ្វើវិនយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តដ្ឋវិនយកម្ម ធ្វើតដ្ឋ-
វិនយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់វិនយស្សកម្ម ធ្វើបព្វាវិនយកម្មដល់ភិក្ខុដែល
គួរដល់វិនយស្សកម្ម ធ្វើវិនយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បព្វាវិនយកម្ម

បញ្ចាជនិយកក្ការហស្ស បដិសារណិយកក្ក ករោតិ ប-
 ដិសារណិយកក្ការហស្ស បញ្ចាជនិយកក្ក ករោតិ បដិ-
 សារណិយកក្ការហស្ស ឧត្តបនិយកក្ក ករោតិ ឧត្ត-
 បនិយកក្ការហស្ស បដិសារណិយកក្ក ករោតិ ឧត្តប-
 និយកក្ការហស្ស បរិវាសំ ទេតិ បរិវាសារហស្ស ឧត្ត-
 បនិយកក្ក ករោតិ បរិវាសារហំ មូលាយ បដិស្សនិ-
 មូលាយ បដិកស្សនារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ មូលាយ
 បដិកស្សនារហស្ស មាទត្តំ ទេតិ មាទត្តារហំ មូលាយ
 បដិកស្សនិ មាទត្តារហំ មត្តនិ មត្តនារហស្ស មាទត្តំ
 ទេតិ មត្តនារហំ ឧបសម្បទេតិ ឧបសម្បនារហំ មត្តនិ
 មត្តកក្កំ ឧ ទោ តំ កត្ត វិជយកក្កត្តំ ។ មត្តកក្កំ
 តំ ឧទាលំ អវិជយកក្កំ ។ យោ ទោ ឧទាលំ សមត្តោ
 សង្កោ សតិវិជយារហស្ស អម្ពធុវិជយំ ទេតិ អម្ពធុ-
 វិជយារហស្ស សតិវិជយំ ទេតិ វិវិ ទោ ឧទាលំ អមត្ត-
 កក្កំ ហោតិ អវិជយកក្កំ វិវិកា បទ សង្កោ សាតិ-
 សារោ ហោតិ ។ យោ ទោ ឧទាលំ សមត្តោ
 សង្កោ អម្ពធុវិជយារហស្ស តស្ស ចាបិយសិកា កក្កំ

ធ្វើបដិសារណិយកក្កដល់កិក្កវិជយកក្កដល់បញ្ចាជនិយកក្ក ធ្វើបញ្ចាជនិយ-
 កក្ក ដល់កិក្កវិជយកក្កដល់បដិសារណិយកក្ក ធ្វើឧត្តបនិយកក្កដល់កិក្ក
 វិជយកក្កដល់បដិសារណិយកក្ក ធ្វើបដិសារណិយកក្ក ដល់កិក្កវិជយកក្ក
 ដល់ឧត្តបនិយកក្ក - ឲ្យបរិវាសដល់កិក្កវិជយកក្កដល់ឧត្តបនិយកក្ក ធ្វើ
 ឧត្តបនិយកក្កដល់កិក្កវិជយកក្កដល់បរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈដល់
 កិក្កវិជយកក្កដល់បរិវាស ឲ្យបរិវាសដល់កិក្កវិជយកក្ក ដល់មូលាយបដិ-
 កស្សនៈ ឲ្យមាទត្តដល់កិក្កវិជយកក្កដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ឲ្យមូលាយ-
 បដិកស្សនៈ ដល់កិក្កវិជយកក្កដល់មាទត្ត ឲ្យមត្តនដល់កិក្កវិជយកក្កដល់
 មាទត្ត ឲ្យមាទត្តដល់កិក្កវិជយកក្កដល់មត្តន ឲ្យឧបសម្បនដល់កិក្កវិជយ
 កក្កដល់មត្តន ឲ្យមត្តនដល់កិក្កវិជយកក្កដល់ឧបសម្បន បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន កម្មានាវេនាធម្មកម្ម ជាវិជយកម្មវិជយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ទុបាលំ កម្មានាវេនាធម្មកម្ម ជាវិជយកម្ម ។
 ម្ចាស់ទុបាលំ សន្សំណាមួយព្រះព្រៀងគ្នា ឲ្យអម្ពធុវិជយដល់កិក្ក
 វិជយកក្កដល់សតិវិជយ ឲ្យសតិវិជយ ដល់កិក្កវិជយកក្កដល់អម្ពធុវិជយ
 ម្ចាស់ទុបាលំ កម្មានាវេនាធម្មកម្ម ជាវិជយ-
 កម្ម ឯសន្សំណាគត់ជាសន្សំប្រិកបដោយពោសោដោយប្រិកាម្ពុច្ឆន្ទ ។
 ម្ចាស់ទុបាលំ សន្សំណាមួយព្រះព្រៀងគ្នា ធ្វើកស្សនាបិយសិកាកម្ម

ករោតិ តស្ស ចារិយសិកា កត្តារាស្ស អន្តរ្យ្យិយ
 ទេតិ តស្ស ចារិយសិកា កត្តារាស្ស អន្តរ្យ្យិយ កត្ត
 ករោតិ អន្តរ្យ្យិយ កត្តារាស្ស តស្ស ចារិយសិកា កត្ត
 ករោតិ អន្តរ្យ្យិយ កត្តារាស្ស ចិយស្សកត្ត ករោតិ
 ចិយស្សកត្តារាស្ស អន្តរ្យ្យិយ កត្ត ករោតិ ចិយស្ស-
 កត្តារាស្ស បញ្ចវិយ កត្ត ករោតិ បញ្ចវិយ-
 កត្តារាស្ស ចិយស្សកត្ត ករោតិ បញ្ចវិយ កត្តារ
 រាស្ស បដិសារណិយ កត្ត ករោតិ បដិសារណិយ-
 កត្តារាស្ស បញ្ចវិយ កត្ត ករោតិ បដិសារណិយ-
 កត្តារាស្ស ឧត្តបវិយ កត្ត ករោតិ ឧត្តបវិយ-
 កត្តារាស្ស បដិសារណិយ កត្ត ករោតិ ឧត្តបវិ-
 យកត្តារាស្ស បរិវាស ទេតិ បរិវាសារាស្ស ឧត្ត-
 បវិយ កត្ត ករោតិ បរិវាសារាស្ស មូលាយ បដិកស្សតិ
 មូលាយ បដិកស្សនារាស្ស បរិវាស ទេតិ មូលាយ
 បដិកស្សនារាស្ស វាទត្ត ទេតិ វាទត្តារាស្ស មូលាយ
 បដិកស្សតិ វាទត្តារាស្ស អត្តតិ អត្តនារាស្ស វាទត្ត
 ទេតិ អត្តនារាស្ស ឧបសម្ពន្ធនតិ ឧបសម្ពន្ធនារាស្ស អត្តតិ

ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្បូរិយ ឲ្យអម្បូរិយ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់
 តស្សបាបិយសិកា ធ្វើកត្តិយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាបិយ-
 សិកា ធ្វើតស្សបាបិយសិកា ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់កត្តិយកម្ម ធ្វើ
 វិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់កត្តិយកម្ម ធ្វើកត្តិយកម្មដល់ភិក្ខុដែល
 គួរដល់វិយស្សកម្ម ធ្វើបញ្ចវិយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់វិយស្សកម្ម
 ធ្វើវិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បញ្ចវិយកម្ម ធ្វើបដិសារណិយកម្ម
 ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បញ្ចវិយកម្ម ធ្វើបញ្ចវិយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់
 បដិសារណិយកម្ម ធ្វើឧត្តបវិយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បដិសារណិយ-
 កម្ម ធ្វើបដិសារណិយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧត្តបវិយកម្ម ឲ្យបរិវាស
 ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧត្តបវិយកម្ម ធ្វើឧត្តបវិយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់
 បរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាស ឲ្យបរិវាស
 ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ឲ្យវាទត្តដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់
 មូលាយបដិកស្សនៈ ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់វាទត្ត
 ឲ្យអត្តនដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់វាទត្ត ឲ្យវាទត្តដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អត្តន
 ឲ្យឧបសម្ពន្ធន ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អត្តន ឲ្យអត្តនដល់ភិក្ខុដែលគួរ

វិយេចន៍ មហានិទ្ទេ

ឃុំ ទោ ឧបាលី អនុកម្ម ហោតិ អវិទយកម្មំ ។
ឃុំតុ ឧប សង្កេត សាតិសារោ ហោតិ ។

(១០៧) យោ ទុ ទោ កន្តេ សមត្តោ សង្កេត
សតិវិទយារហស្ស សតិវិទយំ ទេតិ អម្ពុទ្ធកិរិយោ ហស្ស
អម្ពុទ្ធកិរិយំ ទេតិ ធម្មកម្មំ ទុ ទោ តំ កន្តេ វិទយ-
កម្មំ ។ ធម្មកម្មំ តំ ឧបាលី វិទយកម្មំ ។ យោ
ទុ ទោ កន្តេ សមត្តោ សង្កេត អម្ពុទ្ធកិរិយារហស្ស
អម្ពុទ្ធកិរិយំ ទេតិ កស្ស ចាប័យសំ កាតត្តារហស្ស
កស្ស ចាប័យសំ កាតត្តំ ករោតិ តន្តវិទយកម្មារហស្ស
តន្តវិទយកម្មំ ករោតិ វិទយស្សកម្មារហស្ស វិទយស្ស-
កម្មំ ករោតិ បញ្ចវិទយកម្មារហស្ស បញ្ចវិទយកម្មំ
ករោតិ បដិសារាណីយកម្មារហស្ស បដិសារាណីយ-
កម្មំ ករោតិ ឧត្តេបវិទយកម្មារហស្ស ឧត្តេបវិទយកម្មំ
ករោតិ បរិវិសារហស្ស បរិវិសំ ទេតិ មូលាយ បដិ-
កាស្សនារហំ មូលាយ បដិកស្សនិ មាណស្សារហស្ស
មាណសំ ទេតិ អញ្ញានារហំ អន្តេតិ ឧបសម្មនារហំ
ឧបសម្មនេតិ ធម្មកម្មំ ទុ ទោ តំ កន្តេ វិទយកម្មំ ។

ធម្មវិទយសម្បត ម្នាលទេបាលី កម្មយាវិទនៈឯងកាតត្តកម្ម ជាអវិទយ-
កម្ម ។ ឯសង្កេតសោត ក៏ជាសង្កេតប្រកបដោយទោសវាយប្រការផ្សេងៗ ។
(១០៨) ព្រះឧបាលីក្រាបបង្គំចូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
សង្កេតមួយព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យសតិវិទយ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិទយ
ឲ្យអម្ពុទ្ធកិរិយដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធកិរិយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្ម-
នោះជាធម្មកម្មដ៏វិទយកម្មវិទយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលទេបាលី
កម្មនោះជាធម្មកម្ម តាវិទយកម្មហើយ ។ ព្រះឧបាលីក្រាបបង្គំចូលសួរថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្កេត មួយព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យអម្ពុទ្ធកិរិយ
ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធកិរិយ ធ្វើតស្សប្រាប័យសំ កាតត្តដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់
កស្សប្រាប័យសំ កាតត្ត ធ្វើតន្តវិទយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តន្តវិទយកម្ម
ធ្វើវិទយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់វិទយស្សកម្ម ធ្វើបញ្ចវិទយកម្មដល់ភិក្ខុ
ដែលគួរដល់បញ្ចវិទយកម្ម ធ្វើបដិសារាណីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់
បដិសារាណីយកម្ម ធ្វើឧត្តេបវិទយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧត្តេបវិទយកម្ម
ឲ្យមាណសដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មាណស ឲ្យមូលាយបដិកស្សន ដល់ភិក្ខុដែល
គួរដល់មូលាយបដិកស្សន ឲ្យមាណសដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មាណស ឲ្យអញ្ញាន
ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អញ្ញាន ឲ្យឧបសម្មនាដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧប-
សម្មន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មនោះជាធម្មកម្មដ៏វិទយកម្មវិទយ ។

ព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ១ ព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ១

ឧត្តកថ្ម តំ ឧទាលំ វិទយកថ្ម ។ យោ ចោ ឧទាលំ
 សមត្តោ សង្កេតំ សតិវិទយារហស្សំ សតិវិទយំ ទេតិ
 អម្ពុទ្ធិវិទយារហស្សំ អម្ពុទ្ធិវិទយំ ទេតិ ឯវំ ចោ ឧទាលំ
 ឧត្តកថ្មំ ហោតិ វិទយកថ្មំ ។ ឯវំត្វ ចន សង្កេតំ អន-
 តិសារោ ហោតិ ។ យោ ចោ ឧទាលំ សមត្តោ សង្កេតំ
 អម្ពុទ្ធិវិទយារហស្សំ អម្ពុទ្ធិវិទយំ ទេតិ តស្ស ចាបិយ-
 សិកាតាគ្មារហស្សំ តស្ស ចាបិយសិកាតាគ្មំ ករោតិ
 តន្តិយកថ្មារហស្សំ តន្តិយកថ្មំ ករោតិ ជិយស្ស-
 កថ្មារហស្សំ ជិយស្សកថ្មំ ករោតិ បព្វាជិយកថ្មា-
 រហស្សំ បព្វាជិយកថ្មំ ករោតិ បដិសារណីយកថ្មា-
 រហស្សំ បដិសារណីយកថ្មំ ករោតិ ឧត្តេបជិយកថ្មា-
 រហស្សំ ឧត្តេបជិយកថ្មំ ករោតិ បរិវាសារហស្សំ
 បរិវាសំ ទេតិ មូលាយ បដិកស្ស្តារហស្សំ មូលាយ
 បដិកស្ស្តតិ មាណសារហស្សំ មាណសំ ទេតិ អត្តាបារហស្សំ
 អត្តេតិ ឧបសម្បទារហស្សំ ឧបសម្បទាទេតិ ឯវំ ចោ ឧទាលំ
 ឧត្តកថ្មំ ហោតិ វិទយកថ្មំ ។ ឯវំត្វ ចន សង្កេតំ អន-
 តិសារោ ហោតិ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ទុំបាលី កម្មវិទយាធម្មកម្ម ជាវិទយកម្ម
 ហើយ ។ ម្ចាស់ទុំបាលី សង្ឃណាមួយព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ១ ទ្រង់
 ដែលគ្មានដល់សតិវិទយ ឬអម្ពុទ្ធិវិទយដល់សតិវិទយដែលគ្មានដល់អម្ពុទ្ធិវិទយ
 ម្ចាស់ទុំបាលី កម្មវិទយាធម្មកម្ម ជាវិទយកម្ម ។ ឯសង្ឃ
 សោភកិរិយាសង្ឃមិនប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ម្ចាស់
 ទុំបាលី សង្ឃណាមួយព្រះបាទសុរិយោវរ្ម័ន ១ ទ្រង់ត្រាស់ថា ដែលគ្មានដល់
 អម្ពុទ្ធិវិទយ ធ្វើតស្សបារមីយសិកាតាគ្មារហស្សំ ដែលគ្មានដល់តស្សបារមីយ-
 សិកាតាគ្មារហស្សំ ធ្វើតន្តិយកម្មដល់សតិវិទយដែលគ្មានដល់តន្តិយកម្ម ធ្វើជិយស្សកម្ម
 ដល់សតិវិទយដែលគ្មានដល់ជិយស្សកម្ម ធ្វើបព្វាជិយកម្មដល់សតិវិទយដែលគ្មានដល់
 បព្វាជិយកម្ម ធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់សតិវិទយដែលគ្មានដល់បដិសារណីយ-
 កម្ម ធ្វើឧត្តេបជិយកម្មដល់សតិវិទយដែលគ្មានដល់ឧត្តេបជិយកម្ម ឱ្យបរិវាសដល់
 សតិវិទយដែលគ្មានដល់បរិវាស ឱ្យមូលាយដល់សតិវិទយដែលគ្មានដល់មូលាយ
 ដល់សតិវិទយដែលគ្មានដល់មាណស ឱ្យមាណសដល់សតិវិទយដែលគ្មានដល់មាណស
 ម្ចាស់ទុំបាលី កម្មវិទយាធម្មកម្ម ជាវិទយកម្ម ។ ឯសង្ឃ
 សោភកិរិយាសង្ឃមិនប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

[១០៧] អដ្ឋាទា កត្តា កិច្ចា ពាមន្តេសិ យោ
 ទោ កិច្ចាវេ សមន្តោ សង្ឃោ សតិវិទយារហស្ស
 អម្ពជ្ឈវិទយំ នេតិ វរំ ទោ កិច្ចាវេ អធម្មតាម្ព
 ហោតិ អវិទយតម្ពំ វរំត្ប មុន សង្ឃោ សាតិសារោ
 ហោតិ ។ យោ ទោ កិច្ចាវេ សមន្តោ សង្ឃោ
 សតិវិទយារហស្ស តស្ស ចាវិទយសិកា តម្ពំ ករោតិ
 សតិវិទយារហស្ស តត្ថវិទយតម្ពំ ករោតិ សតិវិទយារ
 ហស្ស វិទយស្សតម្ពំ ករោតិ សតិវិទយារហស្ស
 បក្ខាវិទយតម្ពំ ករោតិ សតិវិទយារហស្ស បដិសារ
 រណីយតម្ពំ ករោតិ សតិវិទយារហស្ស ទុក្ខាបដិ
 យតម្ពំ ករោតិ សតិវិទយារហស្ស បរិវាសំ គេតិ
 សតិវិទយារហំ ឫណាយ បដិសាស្សតិ សតិវិទយារ
 ហស្ស ឋានត្ថំ នេតិ សតិវិទយារហំ អត្តេតិ សតិវិទ
 យារហំ ទុបសម្បំនេតិ វរំ ទោ កិច្ចាវេ អធម្មតាម្ព
 ហោតិ អវិទយតម្ពំ វរំត្ប មុន សង្ឃោ សាតិសារោ
 ហោតិ ។ យោ ទោ កិច្ចាវេ សមន្តោ សង្ឃោ
 អម្ពជ្ឈវិទយារហស្ស តស្ស ចាវិទយសិកា តម្ពំ ករោតិ

[១០៧] [ត្រាតារាង៧ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
 មកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរណាមួយ[ព្រមព្រៀង]នាព្រឹកអម្ពជ្ឈវិទយ
 ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិទយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មយ៉ាងនេះ
 ជាអធម្មកម្ម ជាអវិទយកម្ម ឯសង្ឃរណាគតិជាសង្ឃប្រកបដោយទោស
 ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរណាមួយ[ព្រម
 ព្រៀង]នាព្រឹកស្សនាបិយសិកាកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិទយ ធ្វើកម្ម
 វិទយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិទយ ធ្វើវិទយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរ
 ដល់សតិវិទយ ធ្វើបញ្ចវគ្គវិទយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិទយ ធ្វើ
 បដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិទយ ធ្វើទុក្ខាបដិយកម្មដល់
 ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិទយ ឲ្យបរិវាសនដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិទយ ឲ្យ
 មូលាធម្មជីកស្សន ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិទយ ឲ្យមានក្នុងដល់ភិក្ខុដែល
 គួរដល់សតិវិទយ ឲ្យអត្តានដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិទយ ឲ្យទបសម្ប
 តាដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិទយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មយ៉ាងនេះ
 ឯង ជាអធម្មកម្ម ជាអវិទយកម្ម ឯសង្ឃរណាគតិប្រកបដោយទោស
 ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរណាមួយ
 [ព្រមព្រៀង]នាព្រឹកស្សនាបិយសិកាកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពជ្ឈវិទយ

ឃុំ ទោ ភិក្ខុវេ អនុញ្ញាតម្តង ហោតិ អវិទយកម្ម ឃុំវា
 ចន សង្កេត សាតិសារព ហោតិ ។ យោ ទោ ភិក្ខុវេ
 សមត្តោ សង្កេត អម្ពុទ្ធិវិទយាវហស្ស តន្ត្រីវិទយកម្ម
 ករោតិ អម្ពុទ្ធិវិទយាវហស្ស វិទយស្សកម្ម ករោតិ
 អម្ពុទ្ធិវិទយាវហស្ស បញ្ចជិវិទយកម្ម ករោតិ អម្ពុទ្ធិវិទ-
 យាវហស្ស បដិសារណីយកម្ម ករោតិ អម្ពុទ្ធិវិទយាវ-
 ហស្ស ឧត្តបវិទយកម្ម ករោតិ អម្ពុទ្ធិវិទយាវហស្ស
 បរិវាសំ ទេតិ អម្ពុទ្ធិវិទយាវហំ មូលាយ បដិកស្សតិ
 អម្ពុទ្ធិវិទយាវហស្ស ទានត្ថំ ទេតិ អម្ពុទ្ធិវិទយាវហំ
 អត្តោតិ អម្ពុទ្ធិវិទយាវហំ ឧបសម្ពុទេតិ អម្ពុទ្ធិវិទយា-
 វហស្ស សតិវិទយំ ទេតិ ឃុំ ទោ ភិក្ខុវេ អនុញ្ញាតម្តង
 ហោតិ អវិទយកម្ម ឃុំវា ចន សង្កេត សាតិសារព
 ហោតិ ។ យោ ទោ ភិក្ខុវេ សមត្តោ សង្កេត តស្ស ចា-
 បិយសិកាតកម្មាវហស្ស តន្ត្រីវិទយកម្ម ករោតិ តស្ស ចា-
 បិយសិកាតកម្មាវហស្ស វិទយស្សកម្ម ករោតិ តស្ស ចា-
 បិយសិកាតកម្មាវហស្ស បញ្ចជិវិទយកម្ម ករោតិ តស្ស
 ចាបិយសិកាតកម្មាវហស្ស បដិសារណីយកម្ម ករោតិ

ម្នាលភិក្ខុបំណងខ្ញុំយ កម្មយ៉ាងនេះឯង ជាអនុម្បកម្ម អវិទយកម្ម ឯសិទ្ធិ
 រោគភក្តិប្រកបដោយរោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុបំណង
 ខ្ញុំយ សិទ្ធិណាមួយត្រូវត្រៀមគ្នា ធ្វើកម្មវិទយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់
 អម្ពុទ្ធិវិទយ ធ្វើវិទយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិវិទយ ធ្វើបញ្ចជ-
 វិទយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិវិទយ ធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុ
 ដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិវិទយ ធ្វើឧត្តបវិទយកម្មដល់ភិក្ខុដែល គួរដល់អម្ពុទ្ធិ-
 វិទយ ឲ្យបរិកសដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិវិទយ ឲ្យមូលាយបដិកស្ស
 ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិវិទយ ឲ្យហទក្កដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិ-
 វិទយ ឲ្យអត្តោដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិវិទយ ឲ្យឧបសម្ពុទាដល់
 ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិវិទយ ឲ្យសតិវិទយដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិវិទយ
 ម្នាលភិក្ខុបំណងខ្ញុំយ កម្មយ៉ាងនេះឯង ជាអនុម្បកម្ម អវិទយកម្ម ឯសិទ្ធិ
 រោគភក្តិប្រកបដោយរោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុបំណង
 ខ្ញុំយ សិទ្ធិណាមួយត្រូវត្រៀមគ្នា ធ្វើកម្មវិទយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរ
 ដល់អម្ពុទ្ធិវិទយសិកាកម្ម ធ្វើវិទយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិវិទយ
 ធ្វើបញ្ចជិវិទយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិវិទយសិកា-
 កម្ម ធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អម្ពុទ្ធិវិទយសិកាកម្ម

តស្ស ចាចិយ សំគាតកម្មាវហស្ស ឧត្តេបទិយកម្ម
 តភោតិ តស្ស ចាចិយ សំគាតកម្មាវហស្ស បរិវាសំ ទេតិ
 ។ បេ ។ តស្ស ចាចិយ សំគាតកម្មាវហស្ស សតិវិធម៌
 ទេតិ តស្ស ចាចិយ សំគាតកម្មាវហស្ស អម្ពជ្ឈវិធម៌
 ទេតិ ឯវំ ទោ ភិក្ខុវេ អទម្ពតម្មំ មោតិ អវិធម៌កម្មំ
 ឯវត្ថុ បទ សង្កេ សាតិសារោ មោតិ ។ យោ ទោ
 ភិក្ខុវេ សមត្តោ សង្កេ តជ្ជទិយកម្មាវហស្ស ។ បេ ។
 ទិយស្សតកម្មាវហស្ស មគ្គាជទិយកម្មាវហស្ស បដិសា-
 រណិយកម្មាវហស្ស ឧត្តេបទិយកម្មាវហស្ស បរិវាសា-
 រហស្ស ទូលាយ បដិកស្សនាវហស្ស ខានត្តាវហស្ស
 អត្តាណាវហស្ស ឧបសម្បទាវហស្ស សតិវិធម៌ ទេតិ
 ឧបសម្បទាវហស្ស អម្ពជ្ឈវិធម៌ ទេតិ ឧបសម្បទា-
 វហស្ស តស្ស ចាចិយ សំគាតកម្មំ តភោតិ ឧបសម្ប-
 ទាវហស្ស តជ្ជទិយកម្មំ តភោតិ ឧបសម្បទាវហស្ស
 ទិយស្សកម្មំ តភោតិ ឧបសម្បទាវហស្ស មគ្គាជទិយ-
 កម្មំ តភោតិ ឧបសម្បទាវហស្ស បដិសារណិយកម្មំ
 តភោតិ ឧបសម្បទាវហស្ស ឧត្តេបទិយកម្មំ តភោតិ

ធ្វើរក្ខេបនិយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាចិយសិកាកម្ម ឲ្យបរិវាស
 ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាចិយសិកាកម្ម ។ បេ ។ ឲ្យសតិវិធម៌ដល់ភិក្ខុ
 ដែលគួរដល់តស្សបាចិយសិកាកម្ម ឲ្យអម្ពជ្ឈវិធម៌ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់
 តស្សបាចិយសិកាកម្ម ម្ចាស់ភិក្ខុពុំទិដ្ឋាយ កម្មយ៉ាងនេះឯង ជាអន្តរកម្ម
 អវិធម៌កម្ម ឯសន្សំសាតិក៍ប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុពុំទិដ្ឋាយ សន្សំណាមួយ(ព្រះត្រៃ)និគ្គា ឲ្យសតិវិធម៌ដល់ភិក្ខុ
 ដែលគួរដល់តជ្ជទិយកម្ម ។ បេ ។ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ទិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុ
 ដែលគួរដល់មគ្គាជទិយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បដិសារណិយកម្ម ដល់
 ភិក្ខុដែលគួរដល់ក្ខេបនិយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាស ដល់ភិក្ខុដែល
 គួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ខានត្ត ដល់ភិក្ខុដែលគួរ
 ដល់អត្តា ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់បសម្បទា ឲ្យអម្ពជ្ឈវិធម៌ដល់កុល-
 បុត្តដែលគួរដល់បសម្បទា ធ្វើតស្សបាចិយសិកាកម្មដល់កុលបុត្តដែលគួរ
 ដល់បសម្បទា ធ្វើតជ្ជទិយកម្មដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់បសម្បទា ធ្វើ
 និយស្សកម្មដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់បសម្បទា ធ្វើមគ្គាជទិយកម្មដល់
 កុលបុត្តដែលគួរដល់បសម្បទា ធ្វើបដិសារណិយកម្មដល់កុលបុត្តដែល
 គួរដល់បសម្បទា ធ្វើក្ខេបនិយកម្មដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់បសម្បទា

ឧបសម្ព័ន្ធធារណស្ស បរិវាស ទេតិ ឧបសម្ព័ន្ធធារណស្ស
មូលាយ បដិភស្តុតិ ឧបសម្ព័ន្ធធារណស្ស មាត់
ទេតិ ឧបសម្ព័ន្ធធារណស្ស អង្គតិ ឃុំ ទោ ភិក្ខុវេ
ឧបសម្ព័ន្ធធារណស្ស មេតិ អរិយកម្ម ឃុំ ក្ស មន សង្កេត
សាតិសាល មេតិ ។

បញ្ជីបញ្ជីការណ៍ ទុកយំ ។

[១១១] ឆន បន ភក្ខុវេ ភិក្ខុ ភណ្ឌបណ្ឌិត
មោតិ គលបណ្ឌិត វិទនភណ្ឌិត ភស្តុភណ្ឌិត
សង្កេត អធិការណ៍ ភណ្ឌិត ។ គ្រឹះ ចេ ភិក្ខុ ឃុំ មេតិ
អយំ ទោ អារុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌបណ្ឌិត គលបណ្ឌិត
ភណ្ឌិត វិទនភណ្ឌិត ភស្តុភណ្ឌិត សង្កេត អធិការណ៍
ភណ្ឌិត បន្ទស្ស មយំ ឧត្តមនាយកដ្ឋាន គណនេតិ ។
តេ ភស្តុ ឧត្តមនាយកដ្ឋាន គណនេតិ អនុម្មេត វត្ត ។
សោ ភស្តុ អារុសោ មញ្ញិមិ អារុសោ ឧត្តមនាយកដ្ឋាន ភស្តុ
ភិក្ខុ ឃុំ មេតិ អយំ ទោ អារុសោ ភិក្ខុ សង្កេត

ឧបសម្ព័ន្ធធារណស្ស បរិវាស ទេតិ ឧបសម្ព័ន្ធធារណស្ស
មូលាយ បដិភស្តុតិ ឧបសម្ព័ន្ធធារណស្ស មាត់
ទេតិ ឧបសម្ព័ន្ធធារណស្ស អង្គតិ ឃុំ ទោ ភិក្ខុវេ
ឧបសម្ព័ន្ធធារណស្ស មេតិ អរិយកម្ម ឃុំ ក្ស មន សង្កេត
សាតិសាល មេតិ ។

២២ បញ្ជីបញ្ជីការណ៍ ទុកយំ ។

[១១១] ឆន បន ភក្ខុវេ ភិក្ខុ ភណ្ឌបណ្ឌិត
មោតិ គលបណ្ឌិត វិទនភណ្ឌិត ភស្តុភណ្ឌិត
សង្កេត អធិការណ៍ ភណ្ឌិត ។ គ្រឹះ ចេ ភិក្ខុ ឃុំ មេតិ
អយំ ទោ អារុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌបណ្ឌិត គលបណ្ឌិត
ភណ្ឌិត វិទនភណ្ឌិត ភស្តុភណ្ឌិត សង្កេត អធិការណ៍
ភណ្ឌិត បន្ទស្ស មយំ ឧត្តមនាយកដ្ឋាន គណនេតិ ។
តេ ភស្តុ ឧត្តមនាយកដ្ឋាន គណនេតិ អនុម្មេត វត្ត ។
សោ ភស្តុ អារុសោ មញ្ញិមិ អារុសោ ឧត្តមនាយកដ្ឋាន ភស្តុ
ភិក្ខុ ឃុំ មេតិ អយំ ទោ អារុសោ ភិក្ខុ សង្កេត

តន្ត្រីយកម្មកតោ អនុគ្រូ វត្តុយៈ ហន្តស្ស មយំ
 តន្ត្រីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តន្ត្រីយកម្មំ
 ករោត្តិ អនុគ្រូ សមត្តា ។ សោ តត្តា អាវសា
 អញ្ញំយិ អាវសំ តន្ត្រិ ។ តត្តុយិ កិក្ខុយំ ឃិ
 ហោតិ អយំ ទោ អាវសោ កិក្ខុ សង្ឃេន តន្ត្រីយ-
 កម្មកតោ អនុគ្រូ សមត្តុយិ ហន្តស្ស មយំ
 តន្ត្រីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តន្ត្រីយកម្មំ
 ករោត្តិ អនុគ្រូ វត្តុ ។ សោ តត្តា អាវសា អញ្ញំយិ
 អាវសំ តន្ត្រិ ។ តត្តុយិ កិក្ខុយំ ឃិ ហោតិ អយំ
 ទោ អាវសោ កិក្ខុ សង្ឃេន តន្ត្រីយកម្មកតោ អនុ-
 គ្រូ វត្តុយិ ហន្តស្ស មយំ តន្ត្រីយកម្មំ ករោមាតិ ។
 តេ តស្ស តន្ត្រីយកម្មំ ករោត្តិ ធម្មប្បដ្ឋរកេន
 វត្តុ ។ សោ តត្តា អាវសា អញ្ញំយិ អាវសំ តន្ត្រិ ។
 តត្តុយិ កិក្ខុយំ ឃិ ហោតិ អយំ ទោ អាវសោ កិក្ខុ
 សង្ឃេន តន្ត្រីយកម្មកតោ ធម្មប្បដ្ឋរកេន វត្តុយិ

បុទេផ្ចិត្តន្តិយកម្មហើយេវោយភិក្ខុតាំងឡាយដែលជាពួកមិនប្រកបដោយ
 ធម៌ បើដូច្នោះមានតែយើងតាំងឡាយផ្ចិត្តន្តិយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុ
 តាំងឡាយនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ក៏ធ្វើតន្ត្រីយកម្ម
 ដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះចេញពីអាវសានៅកាន់ភាវស
 ដទៃ ។ ឯភិក្ខុតាំងឡាយក្នុងភាវសនោះក៏គិតគ្នាយើងនេះថា ម្ចាស់ការុ-
 សោតាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសន្សំបុទេផ្ចិត្តន្តិយកម្មហើយេវោយភិក្ខុ
 តាំងឡាយដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះមានតែ
 យើងរាល់គ្នាផ្ចិត្តន្តិយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយនោះជាពួក តែ
 ប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតន្ត្រីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះចេញពីអាវស
 នោះនៅកាន់ភាវសដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុតាំងឡាយក្នុងភាវសនោះក៏គិតគ្នា
 យើងនេះថា ម្ចាស់ការុសោតាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសន្សំបុទេផ្ចិត្ត-
 ន្តិយកម្មហើយេវោយភិក្ខុតាំងឡាយជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ
 មានតែយើងតាំងឡាយផ្ចិត្តន្តិយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយនោះ
 ជាពួកតាំងប្រកបដោយធម៌មួយ ធ្វើតន្ត្រីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏
 ចេញពីអាវសនោះនៅកាន់ភាវសដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុតាំងឡាយក្នុងភាវស
 នោះក៏គិតគ្នាយើងនេះថា ម្ចាស់ការុសោតាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសន្សំ
 បុទេផ្ចិត្តន្តិយកម្មហើយេវោយភិក្ខុតាំងឡាយជាពួកតាំងប្រកបដោយធម៌

ហន្តស្ស មយំ តន្ត្រីនិយមន័យ ករណេមាតិ ។ តេ តស្ស
តន្ត្រីនិយមន័យ ករណេន្តំ ធម្មប្បដ្ឋិវ្យបកោន សមត្តា ។

[១១១] ឥន មន កិក្ខុវេ កិក្ខុ កណ្ណាធនាវកោ
យោតិ កលហនាវកោ វិវិធនាវកោ ធម្មករាវកោ
សង្ឃេ អធិករណាវកោ ។ តត្រ ទេ កិក្ខុនំ ឃវំ យោតិ
អយំ ទោ អាវុសោ កិក្ខុ កណ្ណាធនាវកោ កលហនា-
វកោ វិវិធនាវកោ ធម្មករាវកោ សង្ឃេ អធិករណា-
វកោវកោ ហន្តស្ស មយំ តន្ត្រីនិយមន័យ ករណេមាតិ ។
តេ តស្ស តន្ត្រីនិយមន័យ ករណេន្តំ ធម្មប្បដ្ឋិ សមត្តា ។
សោ តត្តា អាវុសា កត្តនិ អាវុសំ តត្តនិ ។ តត្តិ
កិក្ខុនំ ឃវំ យោតិ អយំ ទោ អាវុសោ កិក្ខុ សង្ឃេន
តន្ត្រីនិយមន័យករណេ ធម្មប្បដ្ឋិ សមត្តា ហន្តស្ស
មយំ តន្ត្រីនិយមន័យ ករណេមាតិ ។ តេ តស្ស តន្ត្រីនិយ-
មន័យ ករណេន្តំ ធម្មប្បដ្ឋិ វិក្ខុ ។ សោ តត្តា អាវុសា

ប្រម បើដូច្នោះមានតែយើងឯងស្មោះត្រង់ផ្លូវនិយមន័យកម្មវិធីក្នុងនេះ ។ កិក្ខុនំ
ទ្យាយនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែច្រកបដោយធម៌ប្រម ក៏ធ្វើផ្លូវនិយមន័យ
កិក្ខុនោះ(១១) ។

[១១១] ម្ចាស់កិក្ខុនំទ្យាយ មួយវិញទៀត កិក្ខុនិយមន័យនោះ
ជាអ្នកធ្វើការបន្តិយោក ជាអ្នកធ្វើការជំរុញ ជាអ្នកធ្វើការវិវាទ ជាអ្នក
ធ្វើការតិច្ចាធនថា ជាអ្នកធ្វើការអធិការណ៍ក្នុងសិទ្ធិ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើ
កិក្ខុនំទ្យាយកំតត្តាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោនំទ្យាយ កិក្ខុនេះឯង
ជាអ្នកធ្វើការបន្តិយោក ជាអ្នកធ្វើការជំរុញ ជាអ្នកធ្វើការវិវាទ ជាអ្នក
ធ្វើការតិច្ចាធនថា ជាអ្នកធ្វើការអធិការណ៍ក្នុងសិទ្ធិ បើដូច្នោះមានតែយើង
នំទ្យាយធ្វើផ្លូវនិយមន័យកម្មវិធីក្នុងនេះ ។ កិក្ខុនំនោះព្រមព្រៀងគ្នា
តែមិនច្រកបដោយធម៌ ធ្វើផ្លូវនិយមន័យកម្មវិធីក្នុងនេះ ។ កិក្ខុនោះក៏ចេញពី
ភាវសនោះទៅកាន់ភាវសថា(១២) ។ ឯកិក្ខុនំទ្យាយក្នុងភាវស
នោះ ក៏កំតត្តាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោនំទ្យាយ កិក្ខុនេះឯងដែល
សិទ្ធិបានធ្វើផ្លូវនិយមន័យ ដោយកិក្ខុនំទ្យាយដែលព្រមព្រៀងគ្នា
តែមិនច្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះមានតែយើងនំទ្យាយធ្វើផ្លូវនិយមន័យ
ផ្លូវកិក្ខុនេះ ។ កិក្ខុនំទ្យាយនោះដូចគ្នា តែច្រកបដោយធម៌ ធ្វើផ្លូវ-
និយមន័យកម្មវិធីក្នុងនេះ ។ កិក្ខុនោះក៏ចេញពីភាវសនោះទៅកាន់ភាវស

អញ្ញិមំ អាវាសំ កច្ចតិ ។ តត្ថមិ ភិក្ខុនំ ឃិវំ ហោតិ
 អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តត្ថនិយកម្មកតោ
 ធម្មេន វត្តេហំ ហន្តស្ស មយំ តត្ថនិយកម្មំ ករោហា-
 នំ ។ តេ តស្ស តត្ថនិយកម្មំ ករោន្តំ ធម្មប្បដ្ឋិរកេន ធម្ម-
 វត្តា ។ សោ តត្តា អាវាសា អញ្ញិមំ អាវាសំ កច្ចតិ ។
 តត្ថមិ ភិក្ខុនំ ឃិវំ ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ
 សង្ឃេន តត្ថនិយកម្មកតោ ធម្មប្បដ្ឋិរកេន វត្តេហំ
 ហន្តស្ស មយំ តត្ថនិយកម្មំ ករោហានំ ។ តេ តស្ស
 តត្ថនិយកម្មំ ករោន្តំ ធម្មប្បដ្ឋិរកេន សមត្តា ។
 សោ តត្តា អាវាសា អញ្ញិមំ អាវាសំ កច្ចតិ ។ តត្ថមិ
 ភិក្ខុនំ ឃិវំ ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន
 តត្ថនិយកម្មកតោ ធម្មប្បដ្ឋិរកេន សមត្តេហំ ហន្តស្ស
 មយំ តត្ថនិយកម្មំ ករោហានំ ។ តេ តស្ស តត្ថនិយកម្មំ
 ករោន្តំ ធម្មេន វត្តា ។

ជទ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងភាវសនោះគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា
 ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើកម្មវិធីយកម្មហើយ
 ដោយភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះមាន
 តែយើងទាំងឡាយធ្វើកម្មវិធីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួកទាំង
 ប្រកបដោយធម៌បូម ធ្វើកម្មវិធីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះភី
 ចេញពីភាវសនោះទៅកាន់ភាវសជទ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុង
 ភាវសនោះគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង
 ដែលសង្ឃបានធ្វើកម្មវិធីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាពួក
 ទាំងប្រកបដោយធម៌បូម បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយធ្វើកម្មវិធីយកម្ម
 ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវត្រឡប់ត្រឡា តែប្រកបដោយធម៌បូម ធ្វើ
 កម្មវិធីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះភីចេញពីភាវសនោះទៅ
 កាន់ភាវសជទ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងភាវសនោះគិតគ្នាយ៉ាង
 នេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើកម្មវិធី-
 យកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយដែលត្រូវត្រឡប់ត្រឡា តែប្រកបដោយ
 ធម៌បូម បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយធ្វើកម្មវិធីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។
 ភិក្ខុទាំងនោះជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ ធ្វើកម្មវិធីយកម្មដល់ភិក្ខុ
 នោះ (ទៀត) ។

[១០២] ឥឡ មន កិក្ខុវ កិក្ខុ ភណ្ណនិកាយោ
 ហោតិ កលហការោ វិវាទការោ ភស្សការោ
 សង្ឃេ អនិករណការោ ។ តត្រ ១០ កិក្ខុនំ ឃិ
 ហោតិ អយំ ។ ១១ អារុសោ កិក្ខុ ភណ្ណនិកាយោ កល-
 ហការោ វិវាទការោ ភស្សការោ សង្ឃេ អនិ-
 ករណការោ ហន្តស្ស មយំ គង្គវិយកម្មំ ករណ-
 មាតិ ។ ២ ភស្ស គង្គវិយកម្មំ ករណំ ធម្មេន វត្តា ។
 សោ តត្តា អារាសា អញ្ញមំ អារាសំ ឥច្ឆតិ ។ តត្ថមំ
 កិក្ខុនំ ឃិ ហោតិ អយំ ។ ១២ អារុសោ កិក្ខុ សង្ឃេន
 គង្គវិយកម្មុកោ ធម្មេន វត្តហំ ហន្តស្ស មយំ
 គង្គវិយកម្មំ ករណមាតិ ។ ២ ភស្ស គង្គវិយកម្មំ
 ករណតិ ធម្មប្បដ្ឋវគ្គេន វត្តា ។ សោ តត្តា អារាសា
 អញ្ញមំ អារាសំ ឥច្ឆតិ ។ តត្ថមំ កិក្ខុនំ ឃិ ហោតិ
 អយំ ។ ១៣ អារុសោ កិក្ខុ សង្ឃេន គង្គវិយកម្មុកោ
 ធម្មប្បដ្ឋវគ្គេន វត្តហំ ហន្តស្ស មយំ គង្គវិយកម្មំ

ពង្សយុគៈ កិក្ខុវិយកម្មវគ្គ (ទី) គង្គវិយកម្មវគ្គទាយោជាយនិជាដើម

[១១២] ម្ចាស់កិក្ខុវិយកម្ម ម្យ៉ាងទៀត កិក្ខុកុសិលាសនាខេ
 ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំការបន្តិហេតុ ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំជំលោះ ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំវិវាទ ជាអ្នក
 ធ្វើខ្ញុំកិច្ចាធិការ ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំអធិការណ៍កុសិលាសិវ្វ ។ ក្នុងប្រើនិទាន បើ
 កិក្ខុវិយកម្ម គិតតាមយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ កិក្ខុវិយកម្ម កិក្ខុខេនឯង
 ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំការបន្តិហេតុ ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំជំលោះ ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំវិវាទ ជាអ្នក
 ធ្វើខ្ញុំកិច្ចាធិការ ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំអធិការណ៍កុសិលាសិវ្វ បើដូច្នោះមានតែយើង
 កិក្ខុវិយកម្មធ្វើគង្គវិយកម្មដល់កិក្ខុខេន ។ កិក្ខុវិយកម្មនោះជាពួក តែប្រកប
 ដោយធម៌ ធ្វើគង្គវិយកម្មដល់កិក្ខុខេន ។ កិក្ខុខេនក៏ចេញពីភាវសនាខេ
 ទៅកាន់ភាវសដទៃ (ទៀត) ។ ឯកិក្ខុវិយកម្មកុសិលាសនាខេគិតតា
 មយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ កិក្ខុវិយកម្ម កិក្ខុខេនឯងដែលសិវ្វបានធ្វើ
 គង្គវិយកម្មហើយ ដោយកិក្ខុវិយកម្មដែលជាពួក តែប្រកបដោយ
 ធម៌ បើដូច្នោះមានតែយើងកិក្ខុវិយកម្មធ្វើគង្គវិយកម្មដល់កិក្ខុខេន ។ កិក្ខុ
 វិយកម្មនោះជាពួកកិក្ខុវិយកម្មប្រកបដោយធម៌ចម្រុះ ធ្វើគង្គវិយកម្មដល់កិក្ខុខេន
 (ទៀត) ។ កិក្ខុខេនក៏ចេញពីភាវសនាខេទៅកាន់ភាវសដទៃ ។ ឯកិក្ខុ
 វិយកម្មកុសិលាសនាខេគិតតាមយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ កិក្ខុវិយកម្ម
 កិក្ខុខេនឯងដែលសិវ្វបានធ្វើគង្គវិយកម្មហើយ ដោយកិក្ខុវិយកម្ម
 ដែលជាពួកកិក្ខុវិយកម្មប្រកបដោយធម៌ចម្រុះ បើដូច្នោះមានតែយើងកិក្ខុវិយកម្ម

កាលោតិ ។ តេ តស្ស តន្ត្រីយកម្មំ កាលោតិ ធម្ម-
 ច្បង្ស្រមកេន សមត្តា ។ សោ តត្តា អាវាសា អដ្ឋាបិ
 អាវាសំ តត្តំ ។ តត្ថបិ ភិក្ខុនំ ឃី ហោតិ អយំ ទោ
 អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ខេដ តន្ត្រីយកម្មតោ ធម្ម-
 ច្បង្ស្រមកេន សមត្តេវា ហន្តស្ស មយំ តន្ត្រីយកម្មំ
 កាលោតិ ។ តេ តស្ស តន្ត្រីយកម្មំ កាលោតិ អនុដ្ឋេន
 វត្តា ។ សោ តត្តា អាវាសា អដ្ឋាបិ អាវាសំ តត្តំ ។
 តត្ថបិ ភិក្ខុនំ ឃី ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ
 សង្ខេដ តន្ត្រីយកម្មតោ អនុដ្ឋេន វត្តេវា ហន្តស្ស
 មយំ តន្ត្រីយកម្មំ កាលោតិ ។ តេ តស្ស តន្ត្រីយ-
 កម្មំ កាលោតិ អនុដ្ឋេន សមត្តា ។

[១១៣] តេ ចន ភិក្ខុវ ភិក្ខុ កណ្ឌាធនារកោ
 ហោតិ កាលោតិវារកោ វិវាធនារកោ កស្សនារកោ
 សង្ខេដ វាធនារកោ ។ ត(ត) ចេ ភិក្ខុនំ ឃី
 ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ កណ្ឌាធនារកោ

ធ្វើកម្មវិធីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា កែប្រែកម្មដោយ
 ធម៌បូម ធ្វើកម្មវិធីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ(ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាស
 នោះទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះគិតគ្នាយ៉ាង
 នេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសន្សំបាទធ្វើកម្មវិ-
 ធីយកម្មដោយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយដែលព្រមព្រៀងគ្នា កែប្រែកម្មដោយ
 ធម៌បូម បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយធ្វើកម្មវិធីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។
 ភិក្ខុទាំងនោះដេញទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើកម្មវិធីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ
 (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ
 ភិក្ខុនេះឯង ដែលសន្សំបាទធ្វើកម្មវិធីយកម្មដោយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដេញទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយធ្វើកម្ម-
 វិធីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ(ទៀត) ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា កែមិនប្រកប
 ដោយធម៌ ធ្វើកម្មវិធីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ(ទៀត) ។

[១១៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនា
 នេះ ជាអ្នកធ្វើទូត្រូវការបន្តិហេតុ ជាអ្នកធ្វើទូត្រូវវាលារ ជាអ្នកធ្វើទូត្រូវវិវាទ ជាអ្នក
 ធ្វើទូត្រូវត្រូវបានថា ជាអ្នកធ្វើទូត្រូវអធិការណ៍ក្នុងសន្សំ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុ
 ទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងជាអ្នក

គុណបាយកម្ម វិវាទកម្ម ភស្តុតាងកម្ម សង្គ្រោះ
 អនិច្ចារណកម្ម ហេតុស្ស មយំ តន្ត្រីនិយកម្ម
 ករណេមាតិ ។ តេ តស្ស តន្ត្រីនិយកម្ម ករណេន្តិ
 ធម្មប្បដ្ឋបកេន វត្តា ។ សោ តត្ថា អាវាសា អញ្ញិមិ
 អាវាសំ កច្ឆតិ ។ តត្ថមិ ភិក្ខុនំ ឃីវំ ហោតិ អយំ
 ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តន្ត្រីនិយកម្មករោ ។
 ធម្មប្បដ្ឋបកេន វត្តេហិ ហេតុស្ស មយំ តន្ត្រីនិយកម្ម
 ករណេមាតិ ។ តេ តស្ស តន្ត្រីនិយកម្ម ករណេន្តិ ធម្ម
 ប្បដ្ឋបកេន សមត្តោ ។ សោ តត្ថា អាវាសា អញ្ញិមិ
 អាវាសំ កច្ឆតិ ។ តត្ថមិ ភិក្ខុនំ ឃីវំ ហោតិ អយំ
 ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តន្ត្រីនិយកម្មករោ ធម្ម
 ប្បដ្ឋបកេន សមត្តេហិ ហេតុស្ស មយំ តន្ត្រីនិយកម្ម
 ករណេមាតិ ។ តេ តស្ស តន្ត្រីនិយកម្ម ករណេន្តិ អនិច្ចា
 វត្តា ។ សោ តត្ថា អាវាសា អញ្ញិមិ អាវាសំ កច្ឆតិ ។
 តត្ថមិ ភិក្ខុនំ ឃីវំ ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ

ធ្វើឱ្យការពន្លឺយក ជាអ្នកធ្វើឱ្យដំរើលោះ ជាអ្នកធ្វើឱ្យរីករាយ ជាអ្នកធ្វើ
 ឱ្យរីករាយក្នុង ជាអ្នកធ្វើឱ្យមិត្តភាពក្នុងសង្គម បើដូច្នោះមានកែយើង
 ទាំងឡាយធ្វើកង្វះនិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះជាពួកទាំង
 ប្រកបដោយធម៌បូម ធ្វើកង្វះនិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពី
 អាវាសនោះទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះគិតគូរ
 យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើ
 កង្វះនិយកម្ម ដោយភិក្ខុទាំងឡាយជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌បូម បើដូច្នោះ
 មានកែយើងទាំងឡាយធ្វើកង្វះនិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រម
 ព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម ធ្វើកង្វះនិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។
 ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះទៅកាន់អាវាសដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំង
 ឡាយក្នុងអាវាសនោះគិតគូរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ
 ឯងដែលសង្ឃបានធ្វើកង្វះនិយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយព្រមព្រៀង
 គ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម បើដូច្នោះមានកែយើងទាំងឡាយ ធ្វើកង្វះនិ
 យកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌
 ធ្វើកង្វះនិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះទៅ
 កាន់អាវាសដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះគិតគូរ
 យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើ

សង្ខេប គន្លងិយកម្មករោ អនុម្ពន វិក្កហិ ហន្តស្ស
 មយំ គន្លងិយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស គន្លងិ-
 យកម្មំ ករោន្តំ អនុម្ពន សមត្តា ។ សោ តត្តា
 អាណសា អញ្ញំវិ អាវាសំ តច្ចតំ ។ តត្ថចំ កំត្រុចំ
 ឃី ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ កំត្រុ សង្ខេប គន្លងិ-
 យកម្មករោ អនុម្ពន សមត្តោ ហន្តស្ស មយំ
 គន្លងិយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស គន្លងិយកម្មំ
 ករោន្តំ អនុម្ពន វត្តា ។

(១១២) ឥត មន កំត្រុវ កំត្រុ កត្តាទត្តារតោ
 ហោតិ តាលហត្តារតោ វិវិទតារតោ តស្សតារតោ
 សង្ខេប អនុម្ពនតារតោ ។ តត្រ ៤០ កំត្រុចំ ឃី
 ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ កំត្រុ កត្តាទត្តារតោ
 តាលហត្តារតោ វិវិទតារតោ តស្សតារតោ សង្ខេប
 អនុម្ពនតារតោ ហន្តស្ស មយំ គន្លងិយកម្មំ
 ករោមាតិ ។ តេ តស្ស គន្លងិយកម្មំ ករោន្តំ
 អនុម្ពនវិយតោន សមត្តា ។ សោ តត្តា អាណសា

គន្លងិយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុបំណិទ្បាយជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌
 បើដូច្នោះមានវិទ្យាល័យបំណិទ្បាយធ្វើគន្លងិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុបំណិ
 ទោះប្រមាត្រៀន្តា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើគន្លងិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ
 (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីភាពសាខារទៅមានភាពសងខៃ (ទៀត) ។ ឯ
 ភិក្ខុបំណិទ្បាយក៏អាចសាខារទឹកមួយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោបំណិទ្បាយ
 ភិក្ខុនេះឯងវិវិទសស្សិទ្បានធ្វើគន្លងិយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុបំណិទ្បាយដែល
 ប្រមាត្រៀន្តា តែមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះមានវិទ្យាល័យបំណិទ្បាយ
 ធ្វើគន្លងិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុបំណិទោះជាពួក តែប្រកបដោយធម៌
 ធ្វើគន្លងិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។

(១១២) ម្នាលភិក្ខុបំណិទ្បាយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះជាអ្នកធ្វើទ្ប
 ការបន្តិហេតុ ជាអ្នកធ្វើទ្បវិវិទនោះ ជាអ្នកធ្វើទ្បវិវិទ ជាអ្នកធ្វើទ្បវិវិទន-
 គថា ជាអ្នកធ្វើទ្បអតិការណ៍ក្នុងសស្សិ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុបំណិទ្បាយ
 កំត្រាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោបំណិទ្បាយ ភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នកធ្វើទ្បការ
 បន្តិហេតុ ជាអ្នកធ្វើទ្បវិវិទនោះ ជាអ្នកធ្វើទ្បវិវិទ ជាអ្នកធ្វើទ្បវិវិទនគថា
 ជាអ្នកធ្វើទ្បអតិការណ៍ក្នុងសស្សិ បើដូច្នោះមានវិទ្យាល័យបំណិទ្បាយធ្វើគន្លងិ-
 យកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុបំណិទោះប្រមាត្រៀន្តា តែប្រកបដោយធម៌
 ច្បម ធ្វើគន្លងិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីភាពសាខារទៅ

ប្បទានបិដក តង្វើយក្រុងភ្នំពេញ

ប្បទានបិដក តង្វើយក្រុងភ្នំពេញ

អញ្ញាចំ អារាសំ កត្តតិ ។ តត្ថបំ ភិក្ខុខំ វិវិ ហោតិ
 អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃោ តង្វើយក្រុងភ្នំពេញ
 បធម្មាជ្ឈននោ សមត្ថេហិ ហានុស្ស មយំ តង្វើយ-
 កត្តំ ករោមាតិ ។ ទេ តស្ស តង្វើយកត្តំ ករោត្តំ
 អនេខោ វត្តា ។ សោ តត្តា អាវសា អញ្ញាចំ អារាសំ
 កត្តតិ ។ តត្ថបំ ភិក្ខុខំ វិវិ ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ
 ភិក្ខុ សង្ឃោ តង្វើយក្រុងភ្នំពេញ អនេខោ វត្តេហិ
 ហានុស្ស មយំ តង្វើយកត្តំ ករោមាតិ ។ ទេ តស្ស
 តង្វើយកត្តំ ករោត្តំ អនេខោ សវត្តា ។ សោ តត្តា
 អាវសា អញ្ញាចំ អារាសំ កត្តតិ ។ តត្ថបំ ភិក្ខុខំ វិវិ
 ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃោ តង្វើយក្រុង-
 ភ្នំពេញ អនេខោ សមត្ថេហិ ហានុស្ស មយំ តង្វើយកត្តំ
 ករោមាតិ ។ ទេ តស្ស តង្វើយកត្តំ ករោត្តំ អនេខោ
 វត្តា ។ សោ តត្តា អាវសា អញ្ញាចំ អារាសំ កត្តតិ ។

កាន់កាប់សេវាទៀត ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងភាវសនោះគិតគ្នាយំនិទេះ
 ថា ខ្លួនអាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុខំ ឯនិវេសស្សបាទធ្វើតង្វើយ-
 កម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយដែលត្រូវព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយ
 ធម៌ប្រម បើដូច្នោះមានវិសេសទាំងឡាយធ្វើតង្វើយកម្មដល់ភិក្ខុខំ ។
 ភិក្ខុទាំងនោះជាពួកទាំងមុនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតង្វើយកម្មដល់ភិក្ខុ
 នោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីភាវសនោះទៅកាន់កាប់សេវា ។
 ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងភាវសនោះគិតគ្នាយំនិទេះថា ខ្លួនអាវុសាទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុខំ ឯនិវេសស្សបាទធ្វើតង្វើយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុ
 ទាំងឡាយជាពួកទាំងមុនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះមានវិសេសទាំង
 ឡាយធ្វើតង្វើយកម្មដល់ភិក្ខុខំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវព្រៀងគ្នា តែមិន
 ប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតង្វើយកម្មដល់ភិក្ខុខំ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏
 ចេញពីភាវសនោះទៅកាន់កាប់សេវា ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងភាវស
 នោះគិតគ្នាយំនិទេះថា ខ្លួនអាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុខំ ឯនិវេស
 ស្សបាទធ្វើតង្វើយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយដែលត្រូវព្រៀងគ្នា
 តែមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះមានវិសេសទាំងឡាយធ្វើតង្វើយកម្ម
 ដល់ភិក្ខុខំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតង្វើយកម្ម
 ដល់ភិក្ខុខំ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីភាវសនោះទៅកាន់កាប់សេវា ។

តត្ថបំ ភិក្ខុនំ វរំ ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ
សង្ឃេន ឥន្ទ្រិយស្កត្តកតោ អន្ទេន វត្តេហិ ហន្តស្ស
មយំ ឥន្ទ្រិយស្កត្តំ ករោចានំ ។ តេ ឥស្ស ឥន្ទ្រិយ-
កត្តំ ករោត្តិ ធម្មស្សជ្ឈិយតេន វត្តា ។

[១១៤] វេន បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វារលា ហោតិ
អព្យត្តោ អាបត្តិវហុលោ អនបទារោ ភិហិសំសដ្ឋោ
វិហារតិ អនុលោមិតេហិ ភិហិសំសត្តេហិ ។ ឥន្ទ្រ ព
ភិក្ខុនំ វរំ ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ វារលា
អព្យត្តោ អាបត្តិវហុលោ អនបទារោ ភិហិសំសដ្ឋោ
វិហារតិ អនុលោមិតេហិ ភិហិសំសត្តេហិ ហន្តស្ស
មយំ និយស្សកត្តំ ករោចានំ ។ តេ ឥស្ស និយស្សកត្តំ
ករោត្តិ អន្ទេន វត្តា ។ តេ ឥស្ស អាវុសោ អត្ថបំ
អាវុសំ ឥន្ទ្រតិ ។ ឥន្ទ្របិ ភិក្ខុនំ វរំ ហោតិ អយំ ទោ
អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្សកត្តកតោ អន្ទេន
វត្តេហិ ហន្តស្ស មយំ និយស្សកត្តំ ករោចានំ ។

ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវុសនោះគិតតាមវិធីនេះថា ម្ចាស់អាវុសទាំង
ឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសន្សំបាទធ្វើឥន្ទ្រិយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំង
ឡាយពាក្យ តែប្រកបដោយធម៌ បើផ្សំបោះចោលតែយើងទាំងឡាយធ្វើ
ឥន្ទ្រិយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពាក្យទាំងប្រកបដោយធម៌ចូម
ធ្វើឥន្ទ្រិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។

[១១៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
ល្អនិមិត្តស មានភាបត្តិច្រើន មិនមានកំណត់ភាបត្តិ នៅច្រកច្រឡំ
ដោយគ្រិហស្ថ ដោយការច្រឡំច្រឡំមិនសមគួរ ។ ក្នុងរឿងនោះ
បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតតាមវិធីនេះថា ម្ចាស់អាវុសទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ
ឯង ល្អនិមិត្តស មានភាបត្តិច្រើន មិនមានកំណត់ភាបត្តិ នៅច្រក
ច្រឡំដោយគ្រិហស្ថ ដោយការច្រឡំច្រឡំមិនសមគួរ បើផ្សំបោះចោល
តែយើងទាំងឡាយធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងអស់នោះ
ពាក្យទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះ
ក៏ចេញពីអាវុសនោះ ទៅកាន់ភាសនា ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវុស
នោះគិតតាមវិធីនេះថា ម្ចាស់អាវុសទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសន្សំ
បាទធ្វើនិយស្សកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយពាក្យទាំងមិនប្រកបដោយ
ធម៌ បើផ្សំបោះចោលតែយើងទាំងឡាយធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។

បញ្ចេញព្រះពុទ្ធកម្ម បញ្ចេញនិយមកម្មវិញ្ញាណ

តេ ឧស្ស ជំនួយស្ម័គ្រម្នំ ករោន្តិ អនុម្មេន សមត្ថា
។ លេ ។ អនុម្មេន វត្តា ។ បញ្ចេញប្រដាប់កេន វត្តា ។ បញ្ចេញ
ប្រដាប់កេន សមត្ថា ។ យថា ហេត្វា តថា ចក្កំ
កាតតំ ។

(១១៦) ឥន បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុ កុលទូសាកា ហោតិ
បាបសមាចារោ ។ តត្រ លេ កិក្ខុជំ ឃី ហោតិ អយំ
ទោ អារុសោ កិក្ខុ កុលទូសាកា បាបសមាចារោ
ហន្តស្ស មយំ បញ្ចេជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ ឧស្ស
បញ្ចេជនីយកម្មំ ករោន្តិ អនុម្មេន វត្តា ។ សោ តត្តា
អារុសោ អញ្ញិចិ អារុសំ ឧត្តតិ ។ តត្ថយិ កិក្ខុជំ ឃី
ហោតិ អយំ ទោ អារុសោ កិក្ខុ សង្ឃេន បញ្ចេ-
ជនីយកម្មកតោ អនុម្មេន វត្តេហិ ហន្តស្ស មយំ

បញ្ចេញព្រះពុទ្ធកម្ម ភិក្ខុទាំងឡាយជាតូក (ធ្វើ) បញ្ចេជនីយកម្មវិញ្ញាណដោយធម៌ជាដើម

ភិក្ខុទាំងឡាយនោះត្រូវត្រឡប់ត្រឡា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើនិយម-
កម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ លេ ។ ជាតូក តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាតូកទាំង
ប្រកបដោយធម៌មួយ ។ ត្រូវត្រឡប់ត្រឡា តែប្រកបដោយធម៌មួយ ។ បណ្ឌិត
គប្បីធ្វើចក្ក^(១)ឲ្យដូចសចក្កដែលបានពោលមកហើយឲ្យជំនាន់ក្រោយ ។

[១១៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាលានោះនេះមានភិក្ខុជាអ្នកទ្រុស្ត
ត្រកូល មាននាយាទកក្រក់ ។ ក្នុងភ្លើងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នា
យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សាលាទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល
មាននាយាទកក្រក់ បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយធ្វើបញ្ចេជនីយកម្ម
ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាតូកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើបញ្ចេជនីយ-
កម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏បញ្ជាក់អារុសានោះទៅកាន់អារុសវដ៍ ។ ឯ
ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអារុសានោះគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សាលាទាំងឡាយ
ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើបញ្ចេជនីយកម្មហើយ តោយភិក្ខុទាំងឡាយ
ដែលជាតូកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយ

១ គឺឯដែលត្រូវសំនែងវិលទៅរកលេខដ្ឋានដើមវិញ ហោថា ច្បា ពិច្រុលខ្មែរលេខប្រាំបួនដើម
នឹងភាសាបុរាណវិទ្យាដែលនិយាយចោលហើយ ។

បញ្ចកថាវិទ្យា ក្រោយមក ។ តេ ភស្តុ បញ្ចកថាវិទ្យា-
កថា ក្រោយ អនុម្មេទ សមត្ថា ។ មេ ។ អនុម្មេទ វត្តា ។
ធម្មប្បដ្ឋបកេន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋបកេន សមត្ថា ។
ចក្ខុ កាតត្ថំ ។

[១១៧] ឥន បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភិម៉ា អន្តោសតិ
បរិកាសតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនំ ឃុំ ហោតិ អយំ ទោ
អាវុសោ ភិក្ខុ ភិម៉ា អន្តោសតិ បរិកាសតិ ហន្តស្ស
មយំ បដិសារណីយកម្មំ ក្រោយមក ។ តេ ភស្តុ
បដិសារណីយកម្មំ ក្រោយ អនុម្មេទ វត្តា ។ មេ ។
អនុម្មេទ សមត្ថា ។ អនុម្មេទ វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋបកេន
វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋបកេន សមត្ថា ។ ចក្ខុ កាតត្ថំ ។

[១១៨] ឥន បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អាបត្តិ អាបដ្ឋិតា
ន ឥច្ឆតិ អាបត្តិ បស្សិតុំ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនំ ឃុំ
ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តិ អាបដ្ឋិតា
ន ឥច្ឆតិ អាបត្តិ បស្សិតុំ ហន្តស្ស មយំ អាបត្តិយា

ធ្វើបញ្ចកថាវិទ្យា ក្រោយមក ។ ភិក្ខុទាំងនោះ (ត្រូវ) ឆ្លង ក្រែង
ប្រកបដោយធម៌ ធ្វើបញ្ចកថាវិទ្យា ក្រោយមក (ទៀត) ។ មេ ។ ជាត្រូវ
តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាត្រូវទាំងប្រកបដោយធម៌បួម ។ ត្រូវត្រូវ
គ្នា តែប្រកបដោយធម៌បួម ។ បណ្ឌិតសម្បត្តិចក្ក (បំពេញសេចក្តីដូច
ខាងលើ) ។

[១១៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុ
ដេប្រទេចក្នុងត្រហស្ថ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាង
នេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដេប្រទេចក្នុងត្រហស្ថ
បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុ
ទាំងនោះជាត្រូវទាំងមុនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុ
នោះ ។ មេ ។ ត្រូវត្រូវគ្នា ក្រែងប្រកបដោយធម៌ ។ ជាត្រូវតែ
ប្រកបដោយធម៌ ។ ជាត្រូវទាំងប្រកបដោយធម៌បួម ។ ត្រូវត្រូវគ្នាតែ
ប្រកបដោយធម៌បួម ។ បណ្ឌិតសម្បត្តិចក្ក (បំពេញសេចក្តីដូចខាងលើ) ។

[១១៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ
ត្រូវអាបត្តិហើយមិនប្រាថ្នាទិវាយិញអាបត្តិ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំង
ឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងត្រូវអាបត្តិ
ហើយ មិនប្រាថ្នាទិវាយិញអាបត្តិសោះ បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយ

អនុស្សនេ ទុក្ខបដិយកម្មំ កាលោមាតិ ។ តេ
 តស្ស អាបត្តិយា អនុស្សនេ ទុក្ខបដិយកម្មំ កាលោ
 អនុម្ពន វត្តា ។ មេ ។ អនុម្ពន សមត្តា ។ ធម្មន
 វត្តា ។ ធម្មច្បង្សបកោន វត្តា ។ ធម្មច្បង្សបកោន
 សមត្តា ។ ចក្កំ កាតតំ ។ ឥន បន កំគូរ
 កំគូរ អាបត្តិ អាបត្តិ ធន ឥន្ទតិ អាបត្តិ បដិ
 កាតតំ ។ តត្រ ចេ កំគូរំ ឃី យោតិ អយំ ទោ
 អាវុសោ កំគូរ អាបត្តិ អាបត្តិ ធន ឥន្ទតិ អាបត្តិ
 បដិកាតតំ ហនុស្ស មយំ អាបត្តិយា អប្បដិកាត្ត
 ទុក្ខបដិយកម្មំ កាលោមាតិ ។ តេ តស្ស
 អាបត្តិយា អប្បដិកាត្ត ទុក្ខបដិយកម្មំ កាលោ
 អនុម្ពន វត្តា ។ មេ ។ អនុម្ពន សមត្តា ។ ធម្មន
 វត្តា ។ ធម្មច្បង្សបកោន វត្តា ។ ធម្មច្បង្សបកោន
 សមត្តា ។ ចក្កំ កាតតំ ។ ឥន បន កំគូរ
 កំគូរ ធន ឥន្ទតិ ហិបិកំ ធិដ្ឋិ បដិវិស្សដ្ឋិតំ ។ តត្រ
 ចេ កំគូរំ ឃី យោតិ អយំ ទោ អាវុសោ កំគូរ

ធ្វើទុក្ខបដិយកម្មដល់កំគូរនោះព្រោះមិនឃើញតាមក្តី ។ កំគូរំធម៌នោះជាពួក
 តាំងមិនច្រកបដោយធម៌ ធ្វើទុក្ខបដិយកម្មដល់កំគូរនោះព្រោះមិនឃើញ
 តាមក្តី ។ មេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនច្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក
 តែច្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកតាំងច្រកបដោយធម៌មួយ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា
 តែច្រកបដោយធម៌មួយ ។ បណ្ឌិតសម្បុរដ៏ចក្កបុរ ។ ម្នាលកំគូរំធម៌ច្បាយ
 មួយទៀត កំគូរំសាសនានេះត្រូវតាមក្តីហើយ មិនប្រាថ្នាទំនិសំដែង
 តាមក្តី ។ ក្នុងរឿងនោះ បើកំគូរំធម៌ច្បាយនិគ្ខយាននេះជា ម្នាល
 សាវុសាតាំងច្បាយ កំគូរនេះឯងត្រូវតាមក្តីហើយ មិនប្រាថ្នាទំនិសំដែង
 តាមក្តី បើដូច្នោះបាននៃយ៉ាងតាំងច្បាយធ្វើទុក្ខបដិយកម្មដល់កំគូរនោះ
 ព្រោះមិនសំដែងតាមក្តី ។ កំគូរំធម៌នោះជាពួកតាំងមិនច្រកបដោយធម៌
 ធ្វើទុក្ខបដិយកម្មដល់កំគូរនោះព្រោះមិនសំដែងតាមក្តី ។ មេ ។ ព្រមព្រៀង
 គ្នា តែមិនច្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែច្រកបដោយធម៌ ។ ជា
 ពួកតាំងច្រកបដោយធម៌មួយ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែច្រកបដោយធម៌មួយ ។
 បណ្ឌិតសម្បុរដ៏ចក្កបុរ ។ ម្នាលកំគូរំធម៌ច្បាយ មួយទៀត កំគូរំ
 សាសនានេះ មិនប្រាថ្នាទំនិសំដែងទំនៀមគ្រប់ចេញ ។ ក្នុងរឿងនោះ
 បើកំគូរំធម៌ច្បាយនិគ្ខយាននេះជា ម្នាលសាវុសាតាំងច្បាយ កំគូរនេះឯង

ន ឥន្ទ្រតំ ចាបិកំ ធិដ្ឋំ បដិច្ចស្ស្រដ្ឋិតុំ ហទ្ធុស្ស មយំ
 ហចិកាយ ធិដ្ឋយា អប្បដិច្ចស្ស្រេត្ត ឧត្តេបធិយកម្ម
 ករោមាតិ ។ តេ តស្ស ចាបិកាយ ធិដ្ឋយា អប្ប-
 ដិច្ចស្ស្រេត្ត ឧត្តេបធិយកម្ម ករោត្តំ អនម្មេន វត្តា
 ។ បេ ។ អនម្មេន សមត្តា ។ ទម្មេន វត្តា ។ ធិដ្ឋយ-
 ដ្ឋិបកេន វត្តា ។ ធិដ្ឋយដ្ឋិបកេន សមត្តា ។ ធិដ្ឋ-
 កាតត្ថំ ។

(១០៧) ឥន បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សាធិន្ទន តដ្ឋចិ-
 យកម្មករោតា សម្មាវត្តតំ លោមំ ចារតតំ ទេត្តារំ វត្តតំ
 តដ្ឋចិយកម្មស្ស បដិច្ចស្ស្រដ្ឋិតុំ យាចតិ ។ តត្រិ បេ
 ភិក្ខុមំ វិវំ ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ សាធិន្ទន
 តដ្ឋចិយកម្មករោតា សម្មា វត្តតំ លោមំ ចារតតំ ទេត្តារំ
 វត្តតំ តដ្ឋចិយកម្មស្ស បដិច្ចស្ស្រដ្ឋិតុំ យាចតិ ហទ្ធុស្ស
 មយំ តដ្ឋចិយកម្ម បដិច្ចស្ស្រេត្តមាតិ ។ តេ តស្ស
 តដ្ឋចិយកម្ម បដិច្ចស្ស្រេត្តំ អនម្មេន វត្តា ។ សោ តត្តា
 អាវុសា មត្តាមំ អាវុសំ ឥន្ទ្រតំ ។ តត្តមំ ភិក្ខុចំ
 វិវំ ហោតិ ឥមស្ស ទោ អាវុសោ ភិក្ខុនោ សាធិន្ទន

មិនប្រាជ្ញាវិនិច្ឆ័យលេខនៃប្រាជ្ញាសោ បើដូច្នោះមានតែយើងតែ
 ខ្លួនឯងក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដល់ភិក្ខុនោះត្រូវមិនលេខនៃប្រាជ្ញាសោ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងអស់លេខនៃប្រាជ្ញាសោមិនមែនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដល់ភិក្ខុ
 នោះត្រូវមិនលេខនៃប្រាជ្ញាសោ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកប
 ដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌
 ឬម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ ។ បណ្ឌិតសិវ្យាវិចិត្តបុរៈ ។

(១០៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញ្ញៀត ភិក្ខុក្នុងសាលានោះ
 សង្ឃបាទធ្វើកម្មវិធីយកម្ល៉ោះហើយ គឺប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្របរមេ
 ប្រព្រឹត្តវត្តដល់កិរិយាលោស៍ចេញទាកម្ម ហើយមកសូមការព្រម
 គន្លងយកម្ម (ទិនិសង្ឃ) ។ ក្នុងភ្លើងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយនិក្ខាយនិរទេ
 ថា ម្នាលអាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះនឹង សង្ឃបាទធ្វើកម្មវិធីយកម្ល៉ោះហើយ
 គឺប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្របរមេប្រព្រឹត្តវត្តដល់កិរិយាលោស៍
 ចេញទាកម្ម ឥឡូវនេះមកសូមការព្រមគន្លងយកម្ល៉ោះនោះ បើដូច្នោះ
 មានតែយើងទាំងឡាយព្រមគន្លងយកម្ល៉ោះដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុទាំងអស់លេខ
 នោះជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ព្រមគន្លងយកម្ល៉ោះដល់ភិក្ខុនោះ ។
 ភិក្ខុនោះគឺចេញពីភាវសាខានៅកាន់កាប់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុង
 ភាវសាខានោះនិក្ខាយនិរទេថា ម្នាលអាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះនឹងសង្ឃ

កង្វះយកកង្កែប បដិប្បស្សន្តិ អនន្តោ វត្តោ ហិ ហិ ហិ ហិ
 មយំ កង្វះយកកង្កែប បដិប្បស្សន្តិ មន្តិ ។ ទេ កស្ស
 កង្វះយកកង្កែប បដិប្បស្សន្តិ អនន្តោ សមណ្ឌ ។ មេ ។
 អនន្តោ វត្តោ ។ ធម្មប្បដ្ឋបកេណ វត្តោ ។ ធម្មប្បដ្ឋបកេណ
 សមណ្ឌ ។ វេទ បន កំត្តាវ កំត្តា សន្សែន កង្វះយ-
 កម្មករោ សម្មា វត្តោ លោមំ ទាតេតិ ទេត្តារំ វត្តោ
 កង្វះយកកម្មស្ស បដិប្បស្សន្តិ យាចតិ ។ តត្រ ៤
 កំត្តានំ វិរំ ហោតិ អបេ ទេ ភារុសោ កំត្តា សន្សែន
 កង្វះយកកម្មករោ សម្មា វត្តោ លោមំ ទាតេតិ ទេត្តារំ
 វត្តោ កង្វះយកកម្មស្ស បដិប្បស្សន្តិ យាចតិ ហិ ហិ ហិ
 មយំ កង្វះយកកង្កែប បដិប្បស្សន្តិ មន្តិ ។ ទេ កស្ស
 កង្វះយកកង្កែប បដិប្បស្សន្តិ អនន្តោ សមណ្ឌ ។ មេ ។
 អនន្តោ វត្តោ ។ ធម្មប្បដ្ឋបកេណ វត្តោ ។ ធម្មប្បដ្ឋបកេណ
 សមណ្ឌ ។ អនន្តោ វត្តោ ។ វេទ បន កំត្តាវ កំត្តា សន្សែន

កុចរាម្លប់កង្វះយកម្មហើយ ដោយកំត្តា កំត្តា កំត្តា កំត្តា កំត្តា
 ដោយធម៌ បើដូច្នោះទាន់តែយឺតកំត្តាយ ម្លប់កង្វះយកម្មដល់កំត្តា
 (១១៣) ។ កំត្តានោះត្រូវត្រឡប់ តែមិនប្រកបដោយធម៌ម្លប់
 កង្វះយកម្មដល់កំត្តានោះ ។ មេ ។ ជាក្នុង តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាក្នុង
 កំត្តា តែប្រកបដោយធម៌ ។ ត្រូវត្រឡប់ តែប្រកបដោយធម៌ ។
 ម្នាក់កំត្តា ម្នាក់កំត្តា កំត្តានោះ សន្សែន ប្រកប
 កង្វះយកម្មហើយ ក៏ប្រត្រឡប់ដោយប្រកប កំត្តា តែប្រកប
 ដល់កំត្តា លាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការម្លប់កង្វះយកម្ម ។ ក្នុង
 ភ្នំនោះ បើកំត្តា កំត្តាយ កំត្តាយនោះ ម្នាក់កំត្តា កំត្តាយ
 កំត្តានោះ សន្សែន ប្រកបកង្វះយកម្មហើយ ក៏ប្រត្រឡប់ដោយប្រកប
 កំត្តា តែប្រកប កំត្តា តែប្រកប កំត្តា តែប្រកប កំត្តា តែប្រកប
 សូមការម្លប់កង្វះយកម្ម (ទោះ) បើដូច្នោះទាន់តែយឺតកំត្តាយ ម្លប់
 កង្វះយកម្មដល់កំត្តានោះ ។ កំត្តានោះត្រូវត្រឡប់ តែមិនប្រកបដោយ
 ធម៌ ម្លប់កង្វះយកម្មដល់កំត្តានោះ ។ មេ ។ ជាក្នុង តែប្រកបដោយធម៌ ។
 ជាក្នុងកំត្តា តែប្រកបដោយធម៌ ។ ត្រូវត្រឡប់ តែប្រកបដោយធម៌ ។
 ជាក្នុងកំត្តា តែប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាក់កំត្តា ម្នាក់កំត្តា ម្នាក់កំត្តា

តន្ត្រីជ័យកម្ពុជាកោស ៧ ម្នា វត្តតិ លោម ចានេតិ ទេត្តាវ
 វត្តតិ តន្ត្រីជ័យកម្ពុជាក្ស័យ បដិប្បស្សន្តិ យាចតិ ។ តត្រ
 ទេ កំត្វង់ ឃី ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ កំត្វុ សង្កេត
 តន្ត្រីជ័យកម្ពុជាកោស ៧ ម្នា វត្តតិ លោម ចានេតិ ទេត្តាវ
 វត្តតិ តន្ត្រីជ័យកម្ពុជាក្ស័យ បដិប្បស្សន្តិ យាចតិ ហិណ្ឌុស្ស
 មយំ តន្ត្រីជ័យកម្ពុជាក្ស័យ បដិប្បស្សន្តិ មាតិ ។ តេ តស្ស
 តន្ត្រីជ័យកម្ពុជាក្ស័យ បដិប្បស្សន្តិ ទម្ពេន វត្តា ។ បេ ។
 ទម្ពេន វត្តា ។ ទម្ពេន វត្តា ។ ទម្ពេន វត្តា ។ ទម្ពេន វត្តា ។
 អទម្ពេន វត្តា ។ អទម្ពេន វត្តា ។ អទម្ពេន វត្តា ។ អទម្ពេន វត្តា ។
 កំត្វុ សង្កេត តន្ត្រីជ័យកម្ពុជាកោស ៧ ម្នា វត្តតិ លោម
 ចានេតិ ទេត្តាវ វត្តតិ តន្ត្រីជ័យកម្ពុជាក្ស័យ បដិប្បស្សន្តិ
 យាចតិ ។ តត្រ ទេ កំត្វង់ ឃី ហោតិ អយំ ទោ
 អាវុសោ កំត្វុ សង្កេត តន្ត្រីជ័យកម្ពុជាកោស ៧ ម្នា វត្តតិ

កំត្វុសង្កេតសាសនានេះ សន្សំបុរាណប្រតិបត្តិយកម្មហើយ គឺប្រតិបត្តិវត្តដោយ
 ប្រពៃ ទាំងសម្របសម្រួលប្រតិបត្តិវត្តដល់កិរិយាលោស្តចេញចាកកម្ម ហើយ
 សូមការព្រួយបង្គំជ័យកម្ម ។ ក្នុងក្រឹត្យនោះ បើកំត្វុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាង
 នេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ កំត្វុនេះឯងសន្សំបុរាណប្រតិបត្តិយកម្មហើយ
 ក៏បានប្រតិបត្តិវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្របសម្រួលប្រតិបត្តិវត្តដល់កិរិយា
 លោស្តចេញចាកកម្ម ឥឡូវនេះមកសូមការព្រួយបង្គំជ័យកម្ម បើដូច្នោះ
 មានកែយើងទាំងឡាយព្រួយបង្គំជ័យកម្មដល់កំត្វុនេះ ។ កំត្វុទាំងនោះជា
 ពួក តែប្រកបដោយធម៌ ព្រួយបង្គំជ័យកម្មដល់កំត្វុនោះ ។ បេ ។ ពាក្យទាំង
 ប្រកបដោយធម៌បូម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម ។ ជាពួក
 ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្ចាស់
 កំត្វុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងវិញទៀត កំត្វុសង្កេតសាសនានេះសន្សំបុរាណប្រតិបត្តិយ-
 កម្មហើយ គឺប្រតិបត្តិវត្តដោយប្រពៃទាំងសម្របសម្រួលប្រតិបត្តិវត្តដល់កិរិ-
 យាលោស្តចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការព្រួយបង្គំជ័យកម្ម ។ ក្នុងក្រឹត្យ
 នោះបើកំត្វុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ កំត្វុនេះ
 ឯង ដែលសន្សំបុរាណប្រតិបត្តិយកម្មហើយ ក៏បានប្រតិបត្តិវត្តដោយប្រពៃ

លោមំ បាតេតិ ទេត្តារំ វត្តតិ គន្លងិយកម្មស្ស បដិប្បស្ស្នុ-
 ត្ថិ យាចតិ ហទ្ធស្ស មយំ គន្លងិយកម្មំ បដិប្បស្ស្នុម្ព-
 ណាតិ ។ តេ ភស្ស គន្លងិយកម្មំ បដិប្បស្ស្នុម្ពន្ធិ ទម្ម-
 ប្បដ្ឋិបកោ វត្តា ។ បេ ។ ទម្មប្បដ្ឋិបកោ ធម្មត្តា ។
 អនម្មេ វត្តា ។ អនម្មេ ធម្មត្តា ។ ទម្មេ វត្តា ។
 ឥ ធម ប ឥត្តុវ កិត្តុ សាធា្វេ គន្លងិយកម្មកាតា
 សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ ទេត្តារំ វត្តតិ គន្ល-
 ងិយកម្មស្ស បដិប្បស្ស្នុត្ថិ យាចតិ ។ តត្រិ ទេ
 កិត្តុនំ វិ ហោតិ មយំ ទោ អាវុសា កិត្តុ សាធា្វេ
 គន្លងិយកម្មកាតា សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ
 ទេត្តារំ វត្តតិ គន្លងិយកម្មស្ស បដិប្បស្ស្នុត្ថិ យាចតិ
 ហទ្ធស្ស មយំ គន្លងិយកម្មំ បដិប្បស្ស្នុម្ពណាតិ ។ តេ
 ភស្ស គន្លងិយកម្មំ បដិប្បស្ស្នុម្ពន្ធិ ទម្មប្បដ្ឋិបកោ
 សម្មត្តា ។ បេ ។ អនម្មេ វត្តា ។ អនម្មេ ធម្មត្តា ។
 ទម្មេ វត្តា ។ ទម្មប្បដ្ឋិបកោ វត្តា ។

តាំងសម្ពុចរោមប្រព្រឹត្តវត្តក្នុងវេលាវិយារលាសំចេញចាកកម្ម ឥឡូវនេះ
 មកសូមការព្យាបាលគន្លងិយកម្ម(នោះ) បើដូច្នោះមានតែយើងតាំងឡាយព្យាបាល
 គន្លងិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុចាំនោះជាពួកចាំប្រកបដោយធម៌បូម
 ព្យាបាលគន្លងិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយ
 ធម៌បូម ។ ជាពួកចាំនិមិត្តប្រកបដោយធម៌ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិន
 ប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឡាយ
 ប្រព្រឹត្តិ ភិក្ខុក្នុងហសនានោះ សន្សំបានធ្វើគន្លងិយកម្មហើយ ក៏ប្រ-
 ព្រឹត្តិវិញយើងប្រព្រឹត្តិ តាំងសម្ពុចរោមប្រព្រឹត្តវត្តក្នុងវេលាវិយារលាសំចេញ
 ចាកកម្ម ហើយមកសូមការព្យាបាលគន្លងិយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុចាំ
 ឡាយនិមិត្តយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ការស្រាវជ្រាវតាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមិនដែលសន្សំ
 បានធ្វើគន្លងិយកម្មហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្តិវិញយើងប្រព្រឹត្តិ តាំងសម្ពុច
 រោមប្រព្រឹត្តិវត្តក្នុងវេលាវិយារលាសំចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការព្យាបាល
 គន្លងិយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះមានតែយើងតាំងឡាយព្យាបាលគន្លងិយកម្ម
 ដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុចាំនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូមព្យាបាល
 គន្លងិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ជាពួកចាំនិមិត្តប្រកបដោយធម៌ ។ ព្រម-
 ព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។
 ជាពួកចាំប្រកបដោយធម៌បូម ។

[១២០] ភព បទ កិច្ចវេ កិច្ច សង្ឃេន ជិយស្ស-
 កម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ ទេត្តារំ វត្តតិ ជិ-
 យស្សកម្មស្ស បដិច្ចស្សន្ធិ យាចតិ ។ តត្រ ទេ
 កិច្ចវេ ឃិវំ ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ កិច្ច សង្ឃេន
 ជិយស្សកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ ទេត្តារំ
 វត្តតិ ជិយស្សកម្មស្ស បដិច្ចស្សន្ធិ យាចតិ ហត្ថស្ស
 បយំ ជិយស្សកម្មំ បដិច្ចស្សន្តោមាតិ ។ តេ ភស្ស
 ជិយស្សកម្មំ បដិច្ចស្សន្តោមិ អនម្មន វត្តា ។ បេ ។
 អនម្មន សមត្តា ។ ទម្មន វត្តា ។ ទម្មប្បជ្ឈបកេន
 វត្តា ។ ទម្មប្បជ្ឈបកេន សមត្តា ។ ទត្តំ កាតត្ថំ ។

[១២១] ភព បទ កិច្ចវេ កិច្ច សង្ឃេន
 បត្តាជជិយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ
 ទេត្តារំ វត្តតិ បត្តាជជិយកម្មស្ស បដិច្ចស្សន្ធិ យាចតិ ។
 តត្រ ទេ កិច្ចវេ ឃិវំ ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ
 កិច្ច សង្ឃេន បត្តាជជិយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ

[១២០] ម្ចាស់កិច្ចវេ ភព បទ កិច្ចវេ កិច្ច សង្ឃេន
 សន្និបាទធ្វើជិយស្សកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្បទ
 កេមប្រព្រឹត្តវត្តដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់
 ជិយស្សកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើកិច្ចវេ ភព បទ កិច្ចវេ កិច្ច សង្ឃេន ជា
 ម្ចាស់កិច្ចវេ ភព បទ កិច្ចវេ កិច្ច សង្ឃេន វេ ភព បទ កិច្ចវេ កិច្ច សង្ឃេន
 ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្បទកេមប្រព្រឹត្តវត្តដល់កិរិយារលាស់
 ចេញចាកកម្ម ឧប្បមកសូមការរម្ងាប់ជិយស្សកម្ម(នោះ)បើដូច្នោះមានតែ
 យើងទាំងឡាយរម្ងាប់ជិយស្សកម្មដល់កិច្ចវេ ។ កិច្ចវេ ភព បទ កិច្ចវេ ភព បទ
 មិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់ជិយស្សកម្មដល់កិច្ចវេ ។ បេ ។ ព្រមព្រីន
 ត្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាត្នា តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាត្នា
 ទាំងប្រកបដោយធម៌បូម ។ ព្រមព្រីនត្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម ។
 បណ្ឌិតប្បវេណីចក្ខុះ ។

[១២១] ម្ចាស់កិច្ចវេ ភព បទ កិច្ចវេ កិច្ច សង្ឃេន
 សន្និបាទធ្វើបត្តាជជិយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្បទ
 កេមប្រព្រឹត្តវត្តដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការ
 រម្ងាប់បត្តាជជិយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើកិច្ចវេ ភព បទ កិច្ចវេ ភព បទ
 ជា ម្ចាស់កិច្ចវេ ភព បទ កិច្ចវេ ភព បទ កិច្ចវេ ភព បទ កិច្ចវេ ភព បទ កិច្ចវេ ភព បទ
 ធ្វើបត្តាជជិយកម្ម

បញ្ចេញនូវព្រះ ដំណាលយកម្មវត្ថុវិញ្ញាណ

លោមំ ខាតតំ ធនត្តាវំ វត្តតំ បញ្ចាជនីយកម្មស្ស
 បដិច្ចស្សន្តិំ យាចតំ ហន្តស្ស មយំ បញ្ចាជនីយកម្មំ
 បដិច្ចស្សន្តិំ មាតិ ។ តេ តស្ស បញ្ចាជនីយកម្មំ
 បដិច្ចស្សន្តិំ មនធម្មេន វត្តា ។ យេ ។ មនធម្មេន
 សមត្តា ។ មនធម្មេន វត្តា ។ ធម្មប្បជ្ឈិបកោន វត្តា ។
 ធម្មប្បជ្ឈិបកោន សមត្តា ។ ធម្មំ កាតតំ ។

(១២២) នធម បទ កំត្តុវេ កំត្តុ សន្ស័ន បដិសារ
 ណីយកម្មករោ សុខ្ហា វត្តតិ លោមំ ខាតតំ ធនត្តាវំ
 វត្តតិ បដិសារណីយកម្មស្ស បដិច្ចស្សន្តិំ យាចតំ ។
 តត្រ យេ កំត្តុវំ វំ យោតិ មយំ ទោ អាវុសោ
 កំត្តុ សន្ស័ន បដិសារណីយកម្មករោ សុខ្ហា វត្តតិ
 លោមំ ខាតតំ ធនត្តាវំ វត្តតិ បដិសារណីយកម្មស្ស
 បដិច្ចស្សន្តិំ យាចតំ ហន្តស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ
 បដិច្ចស្សន្តិំ មាតិ ។ តេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ

បញ្ចេញនូវព្រះ កំត្តុវេ កំត្តុវេ (រំលង) ចដិសារណីយកម្មវត្ថុវិញ្ញាណជាយថាជាផែន
 ហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយច្រៃពៃ ទាំងសម្បទាមេម្រប្រព្រឹត្តវត្ថុផ្សេងៗកិរិយា
 រលាស់ចេញចាកកម្ម ឥទ្ធិវេកសូមការរម្ងាប់បញ្ចាជនីយកម្ម (នោះ) បើ
 ដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់បញ្ចាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ កំត្តុ
 ទាំងនោះជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់បញ្ចាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ
 ។ មេ ។ ត្រមៈត្រៀនឆ្ម តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយ
 ធម៌ ។ ជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ត្រមៈត្រៀនឆ្ម តែប្រកប
 ដោយធម៌ ។ បណ្ឌិតកម្មវិធីចក្កចរ ។

(១២២) ខ្នាលកំត្តុទាំងឡាយ មក្ខិវិទ្ធិត កំត្តុកុដិសារនោះ សន្ស័ន
 បានធ្វើដំណាលយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយច្រៃពៃ ទាំងសម្បទាមេ
 ប្រព្រឹត្តវត្ថុផ្សេងៗកិរិយារលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់
 បដិសារណីយកម្ម ។ កុដិវៀននោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុយោទីនោះជា
 ខ្នាលកុដិសារទាំងឡាយ កំត្តុនេះនឹងថែលសន្ស័នបានធ្វើបដិសារណីយកម្ម
 ហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយច្រៃពៃ ទាំងសម្បទាមេប្រព្រឹត្តវត្ថុផ្សេងៗ
 កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥទ្ធិវេកសូមការរម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម
 (នោះ) បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់បដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុ
 នោះ ។ កំត្តុទាំងនោះជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម

បដិប្បស្សន្ត្រ្តិ អនុម្មេន វត្តា ។ ប ។ អនុម្មេន សមត្តា ។
នុម្មេន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិបកេន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិបកេន
សមត្តា ។ ចក្កំ កាតត្ថំ ។

[១២៦] នធម បដ កំត្តុវេ កំត្តុ សន្នេន អាបត្តិយា
អនុស្សនេ ។ ឧត្តេបដិយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោបំ
ចានេតិ នេត្តាវ វត្តតិ អាបត្តិយា អនុស្សនេ ឧត្តេបដិ-
យកម្មស្ស បដិប្បស្សន្ត្រ្តិ យាទតិ ។ តត្រ ចេ កំត្តុវេ
ឯវំ យោតិ អយំ ចោ កាវុសោ កំត្តុ សន្នេន អាបត្តិយា
អនុស្សនេ ឧត្តេបដិយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោបំ
ចានេតិ នេត្តាវ វត្តតិ អាបត្តិយា អនុស្សនេ ឧត្តេបដិ-
យកម្មស្ស បដិប្បស្សន្ត្រ្តិ យាទតិ បាទ្ធស្ស មយំ
អាបត្តិយា អនុស្សនេ ឧត្តេបដិយកម្មំ បដិប្បស្សន្ត្រ្តិ-
មាតិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អនុស្សនេ ឧត្តេបដិយកម្មំ
បដិប្បស្សន្ត្រ្តិ នុម្មេន វត្តា ។ ប ។ អនុម្មេន សមត្តា ។
នុម្មេន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិបកេន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិបកេន
សមត្តា ។ ចក្កំ កាតត្ថំ ។ នធម បដ កំត្តុវេ កំត្តុ

ដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក
តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកពុំប្រកបដោយធម៌បួម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា
តែប្រកបដោយធម៌បួម ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្កចុះ ។

[១២៧] ម្នាលភិក្ខុពុទ្ធជន ធម្មបដិប្បស្សន្ត្រ្តិ ភិក្ខុភិក្ខុសាសនានោះ
ដែលសន្សំបានធ្វើកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ព្រោះមិនឃើញភាបត្តិហើយ ក៏ប្រព្រឹត្ត
ក្នុងដោយប្រពៃ ពុំសម្រេចពេលប្រព្រឹត្តក្នុងដល់កិរិយាវាលាសចេញចាក
កម្មហើយ មកសូមការព្រមព្រៀងកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ព្រោះមិនឃើញភាបត្តិ ។ គង
កៀងនោះ បើភិក្ខុពុទ្ធជននិក្ខាយនឹងនេះថា ម្នាលភិក្ខុសាសនាពុទ្ធជន
ភិក្ខុនេះឯង ដែលសន្សំបានធ្វើកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ព្រោះមិនឃើញភាបត្តិហើយ
ក៏ប្រព្រឹត្តក្នុងដោយប្រពៃ ពុំសម្រេចពេលប្រព្រឹត្តក្នុងដល់កិរិយាវាលាស
ចេញចាកកម្ម អនុវត្តមកសូមការព្រមព្រៀងកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ព្រោះមិនឃើញ
ភាបត្តិ (នោះ) បើដូច្នោះនាវតែយើងពុំសន្សំ យាម្រាប់កេរ្តិ៍ឈ្មោះព្រោះ
មិនឃើញភាបត្តិដល់ភិក្ខុនេះចុះ ។ ភិក្ខុពុទ្ធជនជាពួក តែប្រកបដោយ
ធម៌ ម្រាប់កេរ្តិ៍ឈ្មោះព្រោះមិនឃើញភាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។
ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។
ជាពួកពុំប្រកបដោយធម៌បួម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌
បួម ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្កចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុពុទ្ធជន ធម្មបដិប្បស្សន្ត្រ្តិ ភិក្ខុ

សាធិ្យន អាបត្តិយា អប្បដិកេម្មេ ឧត្តបដិយកម្មកកោ
 សម្មា វត្តតិ លោមំ តោតេតិ ទេត្តារំ វត្តតិ អាបត្តិយា
 អប្បដិកេម្មេ ឧត្តបដិយកម្មស្ស បដិច្ចស្សន្ធិ យាចតិ ។
 តត្រិ ១០ កិក្ខុមំ ឃំ យោតិ អយំ ទោ អារុសោ កិក្ខុ
 សាធិ្យន អាបត្តិយា អប្បដិកេម្មេ ឧត្តបដិយកម្មកកោ
 សម្មា វត្តតិ លោមំ តោតេតិ ទេត្តារំ វត្តតិ អាបត្តិយា
 អប្បដិកេម្មេ ឧត្តបដិយកម្មស្ស បដិច្ចស្សន្ធិ យាចតិ
 ចាន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អប្បដិកេម្មេ ឧត្តបដិយកម្ម
 បដិច្ចស្សន្ធិមាតិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អប្បដិកេម្មេ
 ឧត្តបដិយកម្មំ បដិច្ចស្សន្ធិ មទម្ពេន វត្តា ។ មេ ។
 អទម្ពេន សមត្តា ។ ទម្ពេន វត្តា ។ ទម្ពេន វិបាកេន
 វត្តា ។ ទម្ពេន វិបាកេន សមត្តា ។ ទម្ពេន កាតតំ ។
 វេន បម កិក្ខុមំ កិក្ខុ សាធិ្យន ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយោ
 អប្បដិកេម្មេ ឧត្តបដិយកម្មកកោ សម្មា វត្តតិ លោមំ
 តោតេតិ ទេត្តារំ វត្តតិ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយោ អប្បដិកេម្មេ
 ឧត្តបដិយកម្មស្ស បដិច្ចស្សន្ធិ យាចតិ ។ តត្រិ ១០

ក្នុងសាសនានេះ សន្សំបានធ្វើក្រុមនិយកម្មព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ
 ហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្របសម្រួលប្រព្រឹត្តវត្តដល់
 កិរិយាលោសំចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការម្លប់ក្រុមនិយកម្មព្រោះ
 មិនសំដែងអាបត្តិ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើកិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុយោធិនេះថា ម្ចាស់
 អាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុខេនេនី ដែលសន្សំបានធ្វើក្រុមនិយកម្មព្រោះ
 មិនសំដែងអាបត្តិចេញហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្រប
 សម្រួលប្រព្រឹត្តវត្តដល់កិរិយាលោសំចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការម្លប់
 ក្រុមនិយកម្មព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ (នោះ) បើដូច្នោះមានវិធីទាំង
 ឡាយម្លប់ក្រុមនិយកម្មព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិដល់ភិក្ខុខេនេនី ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ម្លប់ក្រុមនិយកម្មព្រោះមិនសំ
 ដែងអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ ។ មេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។
 ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌មួយ ។ ព្រម
 ព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌មួយ ។ បណ្តែតកប្បិធ្វើចក្កចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សន្សំបានធ្វើក្រុមនិយកម្មហើយ
 ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិកាត្រកំចេញ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្រប
 សម្រួលប្រព្រឹត្តវត្តដល់កិរិយាលោសំចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការ
 ម្លប់ក្រុមនិយកម្មព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិកាត្រកំចេញ ។ ក្នុងរឿងនោះបើ

ភិក្ខុទាំងបី យោគី អយំ ចោ អារុសោ ភិក្ខុ សាធូរ្យ
 ចាមីកាយ ធិដ្ឋយា អប្បដិធិស្សត្តេ ទុក្ខេបដិយកម្ម-
 ករោ សង្ខារ វត្តតិ លោមំ ចានេតិ ទេត្តារំ វត្តតំ ចាមិ-
 កាយ ធិដ្ឋយា អប្បដិធិស្សត្តេ ទុក្ខេបដិយកម្ម-
 បដិប្បស្សន្តិ យោគី ហន្តស្ស មយំ ចាមីកាយ
 ធិដ្ឋយា អប្បដិធិស្សត្តេ ទុក្ខេបដិយកម្ម បដិប្បស្ស-
 នាតិ ។ តេ ភស្ស ចាមីកាយ ធិដ្ឋយា អប្បដិធិស្សត្តេ
 ទុក្ខេបដិយកម្ម បដិប្បស្សន្តិ អនិច្ចេន វត្តា ។ មេ។
 អនិច្ចេន សមត្តា ។ ទម្កេន វត្តា ។ ទប្បប្បដិបកោ
 វត្តា ។ ទម្មប្បដិបកោន សមត្តា ។ ទត្តំ កាតត្ថំ ។

(១២៦) ភិក្ខុ បដិបត្តិ ភិក្ខុ ភណ្ឌានិកាយោ
 យោគី កលហកាយោ វិវាទកាយោ ភស្សកាយោ
 សាធូរ្យ អនិកាយោ កាយោ ។ តត្ថិ មេ ភិក្ខុទាំង បី យោគី
 អយំ ចោ អារុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌានិកាយោ កលហកា-
 យោ វិវាទកាយោ ភស្សកាយោ សាធូរ្យ អនិកាយោ
 កាយោ ហន្តស្ស មយំ តត្ថដិយកម្មំ ករោហតិ ។ តេ

ភិក្ខុទាំងបី យោគី អយំ ចោ អារុសោ ភិក្ខុ សាធូរ្យ
 ចាមីកាយ ធិដ្ឋយា អប្បដិធិស្សត្តេ ទុក្ខេបដិយកម្ម-
 ករោ សង្ខារ វត្តតិ លោមំ ចានេតិ ទេត្តារំ វត្តតំ ចាមិ-
 កាយ ធិដ្ឋយា អប្បដិធិស្សត្តេ ទុក្ខេបដិយកម្ម-
 បដិប្បស្សន្តិ យោគី ហន្តស្ស មយំ ចាមីកាយ
 ធិដ្ឋយា អប្បដិធិស្សត្តេ ទុក្ខេបដិយកម្ម បដិប្បស្ស-
 នាតិ ។ តេ ភស្ស ចាមីកាយ ធិដ្ឋយា អប្បដិធិស្សត្តេ
 ទុក្ខេបដិយកម្ម បដិប្បស្សន្តិ អនិច្ចេន វត្តា ។ មេ។
 អនិច្ចេន សមត្តា ។ ទម្កេន វត្តា ។ ទប្បប្បដិបកោ
 វត្តា ។ ទម្មប្បដិបកោន សមត្តា ។ ទត្តំ កាតត្ថំ ។

(១២៦) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងបី ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះជា
 អ្នកធ្វើទូកាបន្តិហេតុ ជាអ្នកធ្វើទូរដំណោះ ជាអ្នកធ្វើទូរវិវាទ ជាអ្នកធ្វើ
 ទូរកិច្ចាធិការ ជាអ្នកធ្វើទូរអធិការណ៍ក្នុងសិទ្ធិ ។ ក្នុងរឿងនេះ បើភិក្ខុទាំង
 បី យោគី យោគី អយំ ចោ អារុសោ ភិក្ខុ សាធូរ្យ ភិក្ខុនេះឯងជាអ្នកធ្វើ
 ទូកាបន្តិហេតុ ជាអ្នកធ្វើទូរដំណោះ ជាអ្នកធ្វើទូរវិវាទ ជាអ្នកធ្វើទូរកិច្ចា-
 ធិការ ជាអ្នកធ្វើទូរអធិការណ៍ក្នុងសិទ្ធិ បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងបី យោគី
 ធ្វើកម្មបដិបត្តិ ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌

សព្វ ឧត្តមិយកង្ក័ គាហន្តំ ។ គព្ពេន ក្លា ១ ត្រៃវង្ស
 សាធិន្ត វិរុត្តន្ត អនេន្តេន វត្តកង្ក័ អនេន្តេន សមត្តកង្ក័
 ចម្មត្តវង្សមគេន វត្តកង្ក័ ចម្មត្តវង្សមគេន សមត្តកង្ក័
 អគតតំ កង្ក័ ធិត្តន្តិ កង្ក័ បូង កាតន្តំ កង្ក័ ។ តត្រ
 កិក្កេយ យេ ១ តតត្ត វិសាលាសុ ។ គព្ពេន វត្តកង្ក័
 យេ ០ តតត្ត វិសាលាសុ អគតតំ កង្ក័ ធិត្តន្តិ កង្ក័
 បូង កាតន្តំ កង្ក័ ។ សមេ តតត្ត កិក្កេយ ចម្មតិមិលោ ។
 (១២៩) ភីង ២០ កិក្កេយ កិក្កេយ វណ្ណនកាវកា
 យោតិ កលយកាវកា វិវាធភាវកា កស្សកាវកា
 សាធិន្ត អនិកាវណកាវកា ។ តត្រ ១០ កិក្កេយ វិ
 យោតិ អយំ ហេ អនុសោ កិក្កេយ វណ្ណនកាវកា
 កលយកាវកា វិវាធភាវកា កស្សកាវកា សាធិន្ត
 អនិកាវណកាវកា ហនុស្ស មយំ ឧត្តមិយកង្ក័
 គាហនាតិ ។ តេ ឧស្ស ឧត្តមិយកង្ក័ គាហន្តំ

ប្រែប្រួលខ្លះៗ ក្នុងយុគមេឌិយសម័យ ។ សត្វដែលស្ថិតនៅក្នុងទីនោះដដែលក្នុង
 កម្រិតស្ថិតភាពក្នុងទីនោះប្រកបដោយចម្រើន កម្រិតស្ថិតដែលត្រូវបាន
 គ្នា នៃទីនោះប្រកបដោយចម្រើន កម្រិតស្ថិតភាពក្នុងទីនោះប្រកបដោយចម្រើន
 កម្រិតស្ថិតដែលត្រូវបានគ្នា នៃប្រកបដោយចម្រើន កម្រិតស្ថិតភាពក្នុង
 ទីនោះប្រកបដោយចម្រើន កម្រិតស្ថិតភាពក្នុងទីនោះប្រកបដោយចម្រើន
 ។ មានកិច្ចព្រមព្រៀង បណ្តាកិច្ចព្រមព្រៀង កិច្ចព្រមព្រៀង
 និយាយយោងនេះថា កម្រិតស្ថិតភាពក្នុងទីនោះប្រកបដោយចម្រើន ក្នុងនោះ
 សោត កិច្ចព្រមព្រៀងនិយាយយោងនេះថា កម្រិតស្ថិតភាពក្នុងទីនោះប្រកបដោយចម្រើន
 កម្រិតស្ថិតភាពក្នុងទីនោះប្រកបដោយចម្រើន កម្រិតស្ថិតភាពក្នុងទីនោះប្រកបដោយចម្រើន ។
 អម្បាលនេះ ឈ្មោះថាជាចម្រើន (អ្នកបរិច្ចាគស្រីសម្រី) ក្នុងកម្រិតនោះ ។

(១២៩) មានកិច្ចព្រមព្រៀង និយាយទៀត កិច្ចព្រមព្រៀង

នេះ ជាអ្នកធ្វើការបង្កើនហេតុ ជាអ្នកធ្វើការដំណើរ ជាអ្នកធ្វើការវិវាទ
 ជាអ្នកធ្វើការកំណត់ថា ជាអ្នកធ្វើការអនិកាវណកិច្ចសិទ្ធិ ។ ក្នុងរឿងនោះ
 បើកិច្ចព្រមព្រៀងនិយាយយោងនេះថា មានការស្រដៀងគ្នា កិច្ចព្រមព្រៀង
 និងជាអ្នកធ្វើការបង្កើនហេតុ ជាអ្នកធ្វើការដំណើរ ជាអ្នកធ្វើការវិវាទ ថា
 អ្នកធ្វើការកំណត់ថា ជាអ្នកធ្វើការអនិកាវណកិច្ចសិទ្ធិ បើបញ្ជាក់ទៅវិញ
 យើងបានឃើញប្រែប្រួលខ្លះៗក្នុងយុគមេឌិយសម័យ ។ កិច្ចព្រមព្រៀងនោះត្រូវបានគ្នា

អនុម័ត សមត្ថ ។ គតិដ្ឋោ សង្ខោ វិបតិ អនុម័ត
 រត្តកម្មំ អនុម័ត សមត្តកម្មំ ធម្មត រត្តកម្មំ ធម្មត្យ្យ
 ជ្ឈិយកេន រត្តកម្មំ ធម្មត្យ្យជ្ឈិយកេន សមត្តកម្មំ អកតំ
 កម្មំ ធុត្តដំ កម្មំ បុន កាតតំ កម្មត្ថំ ។ គតិ
 ភិក្ខុវេ យេ តេ ភិក្ខុ វិវាហាហំសុ អនុម័ត សមត្ត-
 កម្មត្ថំ យេ ច តេ ភិក្ខុ វិវាហាហំសុ អកតំ កម្មំ
 ធុត្តដំ កម្មំ បុន កាតតំ កម្មត្ថំ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខុ
 ធម្មវាទិចោ ។

[១២៦] ឥច បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កណ្ណានការកោ
 ហោតិ កលហការកោ វិវាហការកោ ភស្សការកោ
 សង្ខេ អធិការណការកោ ។ គតិ ចេ ភិក្ខុដំ វិ
 ហោតិ អយំ ចោ អាវុសេន ភិក្ខុ កណ្ណានការ-
 កោ កលហការកោ វិវាហការកោ ភស្សការ-
 កោ សង្ខេ អធិការណការកោ ហត្ថស្ស ធម្មំ

តែមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើកម្មវិធីយកម្មដល់ភិក្ខុទោះ ។ សន្សំវេល
 ស្ថិតនៅក្នុងវិធានដដែលគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌
 កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកប ដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក
 តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌បួម កម្មរបស់
 ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បួម កម្មណោះជាកិច្ចមិនធ្វើហើយ
 កម្មណោះជាកិច្ចធ្វើត្រូវហើយ កម្មភក្កុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ខ្វែយយាយង
 នេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កុំនោះ
 ហេត ភិក្ខុទាំងឡាយណា ខ្វែយយាយងនេះថា កម្មណោះជាកិច្ចមិនបាន
 ធ្វើហើយ កម្មណោះជាកិច្ចធ្វើត្រូវហើយ កម្មភក្កុត្រូវធ្វើទៀត ។
 ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះ ឈ្មោះថាវេទម្បទី ក្នុងភិក្ខុទោះ ។

[១២៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំការបង្កូរហេតុ ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំដំណោះ ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំវិវាហ ជាអ្នក
 ធ្វើខ្ញុំភិក្ខុវេទកថា ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំអធិការណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនិងគ្នាយាងនេះថា ម្ចាស់ភាវុសេន ភិក្ខុទាំងនេះនឹងជាអ្នក
 ធ្វើខ្ញុំការបង្កូរហេតុ ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំដំណោះ ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំវិវាហ ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំភិក្ខុ-
 វេទកថា ជាអ្នកធ្វើខ្ញុំអធិការណ៍ក្នុងសង្ឃ បើដូច្នោះត្រូវតែយើងទាំងឡាយ

សាស្ត្រ អធិការណ៍ការងារ ហេតុស្ស មយំ កង្កីយៈ
 កង្កំ កង្កំ កង្កំ ។ តេ តស្ស កង្កីយៈកង្កំ កង្កំ
 ធម្មប្បដ្ឋបកោន វត្តា ។ តត្រិដ្ឋោ សាស្ត្រា វិជេតំ អនន្ទេន
 វត្តកង្កំ អនន្ទេន សមត្តកង្កំ ធម្មេន វត្តកង្កំ ធម្មប្ប-
 ដ្ឋបកោន វត្តកង្កំ ធម្មប្បដ្ឋបកោន សមត្តកង្កំ អកតំ
 កង្កំ ធម្មេន កង្កំ បុន កាតត្ថំ កង្កំ ។ តត្រិ កិក្ខុវេ
 យេ តេ កិក្ខុ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដ្ឋបកោន វត្តកង្កំ
 យេ ធម តេ កិក្ខុ ឯវមាហំសុ អកតំ កង្កំ ធម្មេន
 កង្កំ បុន កាតត្ថំ កង្កំ ។ ឥមេ តត្ត កិក្ខុ ធម្មវាចំថោ ។

[១២៨] ឥធម បន កិក្ខុវេ កិក្ខុ កណ្ណានការងារ

យោតិ កសយា ការងារ វិជេតំ ការងារ តស្ស ការងារ
 សាស្ត្រ អធិការណ៍ការងារ ។ តត្រិ តេ កិក្ខុវេ ឯវ
 យោតិ មយំ ថោ អនុវិសា កិក្ខុ កណ្ណានការងារ

កថា ជាអ្នកធ្វើឱ្យអធិការណ៍ក្នុងសង្ឃ បើដូច្នោះមានវិធីបដិសេធក្នុង
 កង្កីយៈកង្កំសំភក្កុទេ ។ កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា ប្រកថា ដោយធម៌បូម
 ធ្វើកង្កីយៈកង្កំសំភក្កុទេ ។ សង្ឃវិជេតំ តេ វេ កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា វិជេតំ
 ថា កម្មរបស់កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា ប្រកថា ដោយធម៌ កម្មរបស់កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា
 តា តែមិនប្រកថា ដោយធម៌ កម្មរបស់កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា តែប្រកថា ដោយធម៌
 កម្មរបស់កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា ប្រកថា ដោយធម៌បូម កម្មរបស់កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា
 តែប្រកថា ដោយធម៌បូម កម្មណ្ណានេ កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា កម្មណ្ណានេ
 ថា កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា កម្មកិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា ។ ម្នាល កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា
 បណ្ណា កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា ណា ឱយ យោធិនេ ថា កម្មរបស់
 កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា ប្រកថា ដោយធម៌បូម កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា
 ឱយ យោធិនេ ថា កម្មណ្ណានេ កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា កម្មណ្ណានេ កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា
 ធ្វើកាតត្ថំ ឱយ កម្មកិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា ។ កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា ឈ្មោះ
 ថា ជាធម៌វេ ក្នុងកម្មនោះ ។

[១២៩] ម្នាល កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា ម្យ៉ាងទៀត កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា
 ជាអ្នកធ្វើឱ្យការបដិសេធក្នុង ជាអ្នកធ្វើឱ្យដំណើរ ជាអ្នកធ្វើឱ្យវិវាទ ជាអ្នក
 ធ្វើឱ្យវិវាទកថា ជាអ្នកធ្វើឱ្យអធិការណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ ក្នុងវិធីនោះ
 បើកិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា ឱយ យោធិនេ ថា ម្នាល កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា កិក្ខុវេនិទ្ទេសេនា

កលហការកោ វិវាទការកោ កស្សការកោ សង្ឃ
 អធិការណការកោ ហន្តស្ស មយំ តដ្ឋនិយកម្មំ
 ករោមាតិ ។ តេ កស្ស តដ្ឋនិយកម្មំ ករោន្តំ ធម្ម-
 ប្បដ្ឋបកេន សមត្តា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវាទតំ
 អធិដ្ឋេន វត្តកម្មំ អធិដ្ឋេន សមត្តកម្មំ ធិដ្ឋេន វត្តកម្មំ
 ធម្មប្បដ្ឋបកេន វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋបកេន សមត្តកម្មំ
 អកតំ កម្មំ ធុត្តនំ កម្មំ បុន កាតតំ កម្មំ ។ តត្រ
 កិក្ខុវេ យេ តេ កិក្ខុ វរោមាហំសុ ធម្មប្បដ្ឋបកេន
 សមត្តកម្មំ យេ ច តេ កិក្ខុ វរោមាហំសុ អកតំ
 កម្មំ ធុត្តនំ កម្មំ បុន កាតតំ កម្មំ ។ ឧមេ តត្ថ
 កិក្ខុ ធម្មនិយោ ។

(១៦៧) ឥន បន កិក្ខុវេ កិក្ខុ កាលោ យោតិ

អព្យត្តោ អាបត្តិតហ្មលោ អនបនាទោ តិហំសំសង្ឃោ
 វិហារតិ អននុលោមិតេហិ តិហំបំសត្តេហិ ។ តត្រ

ជាអ្នកធ្វើនូវការចង្អុលហតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជំនុំលោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នក
 ធ្វើនូវកិច្ចាធិការ ជាអ្នកធ្វើនូវអធិការណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ បើដូច្នោះមានតែ
 យើងទាំងឡាយធ្វើកម្មវិធីយកម្មវិធីលក្ខណៈ ។ កិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា
 តែប្រកបដោយធម៌ច្រប ធ្វើកម្មវិធីយកម្មវិធីលក្ខណៈ ។ សង្ឃដែលបិក
 នៅក្នុងទីនោះដដែលគ្នាថា កម្មរបស់កិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌
 កម្មរបស់កិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់កិក្ខុជាពួក
 តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់កិក្ខុជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌បូម កម្មរបស់
 កិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម កម្មឈ្មោះថាកិក្ខុមិនទាន
 ធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថាកិក្ខុធ្វើអាត្រករហើយ កម្មកិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្ចាស់
 កិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកិក្ខុទាំងនោះ កិក្ខុទាំងឡាយណាមិនយាយយ៉ាងនោះ
 ថា កម្មរបស់កិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម ពុំនោះសោតកិក្ខុ
 ទាំងឡាយណាមិនយាយយ៉ាងនោះថា កម្មឈ្មោះថាកិក្ខុមិនទានធ្វើហើយ
 កម្មឈ្មោះថាកិក្ខុធ្វើអាត្រករហើយ កម្មកិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ កិក្ខុទាំងអស់
 នេះ ឈ្មោះថាជាធម្មវិធីកិក្ខុនិយមន្ត្រី ។

(១៦៨) ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត កិក្ខុក្នុងសាលាសាវនៈ
 ជាអ្នកល្អនឹងទទួលបានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ នៅព្រ-
 ទួកច្រឡំដោយត្រហស្ថ ដោយការច្រឡំច្រវៀងមិនសមគួរ ។ ក្នុងរឿង

១៥ កិច្ចាធិ ឃុំហោតិ អយំ ទោ អារុសោ កិច្ចា ពារលា
 អត្យត្តោ អាចត្តិកហុលោ អនបទាហោ តិហិសំសុដ្ឋោ
 វិហាតិ អនុលោមិកេហិ តិហិសំសុត្តហិ ហន្តស្ស
 មយំ ជិយស្សកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស ជិយស្សកម្មំ
 ករោត្តិ អនុដ្ឋេន វត្តា ។ មេ ។ អនុដ្ឋេន សមត្តា ។
 អនុដ្ឋេន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិរកោន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិរកោន
 សមត្តា ។ តត្រិដ្ឋោ សន្និដ្ឋោ វិទតំ អនុដ្ឋេន វត្តកម្មំ
 អនុដ្ឋេន សមត្តកម្មំ ធម្មេន វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិរកោន
 វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិរកោន សមត្តកម្មំ អនតំ តត្រិ
 តត្រិ តត្រិ តត្រិ តត្រិ តត្រិ តត្រិ តត្រិ តត្រិ តត្រិ តត្រិ
 យេ តេ កិច្ចា ឃុំហោតិ សុ ធម្មប្បដ្ឋិរកោន សមត្ត
 កម្មំ យេ ច តេ កិច្ចា ឃុំហោតិ សុ អនតំ តត្រិ

នោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយំទំនេរថា ម្ចាស់អាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 នេះឯងជាអ្នកល្អបំផុតសម្រាប់អាចត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាចត្តិ ទៅ
 ច្រឡំច្រឡំដោយគ្រិហស្ថ ដោយការច្រឡំច្រឡំមិនសមគួរ បើដូច្នោះ
 មានកែយើងទាំងឡាយធ្វើនិយមកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក
 ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើនិយមកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រះត្រីវិ
 ដ្ឋ តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រ
 កបដោយធម៌បួម ។ ព្រះត្រីវិដ្ឋ តែប្រកបដោយធម៌បួម ។ សន្និដ្ឋល
 បិតនៅក្នុងទីនោះដដែលគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌
 កម្មរបស់ភិក្ខុព្រះត្រីវិដ្ឋ តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក
 តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌បួម កម្មរបស់
 ភិក្ខុព្រះត្រីវិដ្ឋ តែប្រកបដោយធម៌បួម កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិនទាន់ធ្វើ
 ហើយ កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុធ្វើអាត្រិកៈហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណាខ្ជិយាយយំទំនេរ
 ថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រះត្រីវិដ្ឋ តែប្រកបដោយធម៌បួម គុះនោះសេភីភិក្ខុ
 ទាំងឡាយណាខ្ជិយាយយំទំនេរថា កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិនទាន់ធ្វើហើយ

បញ្ញ័យប្បដិសេធ ចត្វាជិមិយកម្មនេត្តារយោ

ទុក្ខំ កត្តំ មុន កាតត្តំ កម្មំ ។ ឥមេ ភក្ខុ កិក្ខុ
ធម្មិកជំនោ ។ ឥមេ មត្តា វាវ សង្កឹត្តា ។

(១៣០) ឥន មន កិក្ខុវ កិក្ខុ កុលទ្ធសកោ
ហោតិ ហោសសមាណោ ។ តត្រ យេ កិក្ខុធម៌ ឃី ហោតិ
អយំ ទោ អាវុសោ កិក្ខុ កុលទ្ធសកោ ហោសសមា-
ណោ ហានុស្ស មយំ ចត្វាជិមិយកម្មំ ករណមាតិ ។
តេ វស្ស ចត្វាជិមិយកម្មំ ករណំ អនច្នេន វត្តា
។ យេ ។ អនច្នេន សមត្ថា ។ ធម្មំ វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិ-
បកោន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិបកោន សមត្ថា ។ តត្រឡោ
សម្ពុទ្ធ វិទនតិ អនច្នេន វត្តកម្មំ អនច្នេន សមត្តកម្មំ
ធម្មំ វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិបកោន វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិប-
កោន សមត្តកម្មំ អនតិ កត្តំ ទុក្ខំ កត្តំ មុន កត្តំ មុន
កាតត្តំ កម្មំ ។ តត្រ កិក្ខុវ យេ តេ កិក្ខុ

បញ្ញ័យប្បដិសេធ ចត្វាជិមិយកម្មនេត្តារយោ

កម្មុវណ្ណៈជាកិក្ខុវិក្ខុកត្រកៈហើយ កម្មុកិក្ខុត្រវិដ្ឋិទៀត ។ កិក្ខុទាំងសម្បូល
នេះ ឈ្មោះថាជាធម្មជីក្ខុកម្មនោ ។ វា: ទាំងព្រះនេះជាសចក្ខុសន្តិ ។

(១៣០) មាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហិវិទ្យា ភិក្ខុកុសសាសនានៃ
ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកមានមាយោភក្រក់ ។ ក្នុងរឿននោះ បើភិក្ខុ
ទាំងឡាយនិគ្ខយាន់នេះ មាលកុសសាសនាទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះនឹងជាអ្នក
ទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកមានមាយោភក្រក់ បើផ្សានោះតែយើងនឹង
ប្បាយផ្សិតនិយកម្មនេត្តារយោ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួកទាំងមិនប្រ-
កថដោយចមិ ឆ្លើបញ្ចជិមិយកម្មនេត្តារយោ ។ យេ ។ ត្រមៈត្រៀវភ្នំ
តែមិនប្រកថដោយចមិ ។ ជាពួក តែប្រកថដោយចមិ ។ ជាពួកទាំង
ប្រកថដោយចមិ ។ ត្រមៈត្រៀវភ្នំ តែប្រកថដោយចមិ ។ សិស្ស
ដែលដំកាន់ក្នុងនោះផ្ទៃក្នុង កម្មុបសំភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រកថ
ដោយចមិ កម្មុបសំភិក្ខុត្រមៈត្រៀវភ្នំ តែមិនប្រកថដោយចមិ កម្មុបសំ
ភិក្ខុជាពួក តែប្រកថដោយចមិ កម្មុបសំភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រកថដោយចមិ
បូម កម្មុបសំភិក្ខុត្រមៈត្រៀវភ្នំ តែប្រកថដោយចមិ បូម កម្មុបសំ
ភិក្ខុមិនប្រកថដោយចមិ កម្មុបសំភិក្ខុកត្រកៈហើយ កម្មុកិក្ខុត្រវិដ្ឋិ
ទៀត ។ មាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តភិក្ខុទាំងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយណា

ឯវាហាសុ ធម្មប្បដ្ឋិបកោន សមត្តកម្មត្ថំ យេ ច ភេ
 កំត្តុ ឯវាហាសុ អតតំ កម្មំ ទុក្ខតំ កម្មំ ធម្ម
 កាតតំ កម្មត្ថំ ។ ឥមេ តត្ត ភិក្ខុ ធម្មវិនិចោ ។
 ឥមេ បត្តា វាវ សង្ខត្តា ។

[១៣១] ឥន បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តិហិ អន្តោ.
 សតិ បរិភាសតិ ។ តត្រិ ធម ភិក្ខុតំ ឯវំ ហោតិ
 អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ តិហិ អន្តោសតិ បរិភាសតិ
 ហន្តស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ តត្រាមាតិ ។ តេ
 តស្ស បដិសារណីយកម្មំ តត្រាត្ថំ អនេម្មន វត្តា ។ បេ ។
 អនេម្មន សមត្តុ ។ ធម្មន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិបកោន
 វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិបកោន សមត្តុ ។ តត្រិដ្ឋោ សង្ខេប
 វិនិតិ អនេម្មន វត្តកម្មំ អនេម្មន សមត្តកម្មំ
 ធម្មន វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិបកោន វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិ-
 បកោន សមត្តកម្មំ អតតំ កម្មំ ទុក្ខតំ កម្មំ

និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម
 ពុំខានសោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា
 ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើតាមក្រំហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើ
 ទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអស់នេះ ឈ្មោះថាជាធម្មវិនិច្ឆ័យសម្មាសោ ។ ព្រះ
 តាំងត្រូវនេះជាសេចក្តីសង្ខេប ។

[១៣១] ខ្លាញ់ភិក្ខុទាំងឡាយ និយម្មយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ទេប្រទេសត្រក្រិហស្ថ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយនិក្ខាយានិ
 លេដា ខ្លាញ់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុខេបនិដេប្រទេសត្រក្រិហស្ថ បើ
 ត្រូវបានខានតែយើងទាំងឡាយធ្វើបដិសារណីយកម្មរបស់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើបដិសារណីយកម្មរបស់ភិក្ខុ
 នោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកប
 ដោយធម៌ ។ ជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌បូម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកប
 ដោយធម៌បូម ។ សង្ខវែលបិទនោះក្នុងវិទ្យានៅជែកគ្នាថា កម្មរបស់
 ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិន
 ប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជា
 ពួកទាំងប្រកបដោយធម៌បូម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយ
 ធម៌បូម កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុធ្វើតាមក្រំ

ឬន កាតត្បំ កម្មត្បំ ។ តត្រិ កិក្ខុវេ យេ តេ
 កិក្ខុ វិវាហាហំសុ ធម្មប្បដ្ឋិវគោន សមត្តកម្មត្បំ
 យេ ច តេ កិក្ខុ វិវាហាហំសុ អកតំ កម្មំ ធុត្តំ
 កម្មំ ឬន កាតត្បំ កម្មត្បំ ។ ឥមេ ធម្ម កិក្ខុ
 ធម្មវដិយោ ។ ឥមេ បត្តា វាវ សម្មិត្តា ។

[១៣២] ឥន បន កិក្ខុវេ កិក្ខុ អាបត្តិ អាបត្តិគ្នា
 ន ឥត្តតំ អាបត្តិ បស្សិតុំ ។ តត្រិ ចេ កិក្ខុចំ វិវាហាហំ
 អយំ ចោ អាវុសោ កិក្ខុ អាបត្តិ អាបត្តិគ្នា ន ឥត្តតំ
 អាបត្តិ បស្សិតុំ បាទុស្ស មយំ អាបត្តិយា អនស្សនេ
 ខុក្ខបដិយកម្មំ កាហោមាតិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា
 អនស្សនេ ខុក្ខបដិយកម្មំ កាហោម្មំ អនម្មេន វត្តា ។
 ថេ ។ អនម្មេន សមត្តា ។ ធម្មន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិ-
 វគោន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិវគោន សមត្តា ។ តត្រិដ្ឋោ

ហើយ កម្មកិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ បណ្តាភិក្ខុ
 ចាំនិទ្ធា ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយណាខ័យាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រម
 ព្រៀនគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ចូម កុំនោះសោត កិក្ខុចាំនិទ្ធាយណា
 ខ័យាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្នះថាភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្នះថាភិក្ខុ
 ធ្វើកាត្រាំហើយ កម្មកិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយនេះ ឈ្នះ
 ថាជាធម្មវត្ថុនិកម្មនោះ ។ វាវចាំនិទ្ធានេះជាសេចក្តីសន្តិប ។

[១៣២] ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ច្បងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នាទីនិយ័ត្តនូវអាបត្តិ (នោះ) ។ ក្នុងរឿននោះ
 បើភិក្ខុចាំនិទ្ធាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់កាវុសោចាំនិទ្ធាយ ភិក្ខុនេះឯង
 ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នាទីនិយ័ត្តនូវអាបត្តិ បើដូច្នោះនាទីវិយោ
 ចាំនិទ្ធាយធ្វើក្រុមន័យកម្មព្រោះមិនយំឆ្ងាយនូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុ
 ចាំនិទ្ធាជាពួកចាំនិទ្ធាប្រកបដោយធម៌ ធ្វើក្រុមន័យកម្មព្រោះមិនយំឆ្ងាយ
 នូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀនគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។
 ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកចាំនិទ្ធាប្រកបដោយធម៌ចូម ។ ព្រម
 ព្រៀនគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ចូម ។ សន្សំវេលាបិតនៅក្នុងទីនោះ

សន្សំ វិវេក អនិច្ចេន វត្តកម្មំ អនិច្ចេន សមត្តកម្មំ
 ធម្មេន វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិយកេន វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិយកេន
 សមត្តកម្មំ អកតំ កម្មំ ធម្មំ កម្មំ ឬន កាតតំ
 កម្មំ ។ ឆត្រំ ភិក្ខុវាយេ ភេ ភិក្ខុ វិវេកាហំសុ ធម្មប្ប-
 ដ្ឋិយកេន សមត្តកម្មំ យេ ន ភេ ភិក្ខុ វិវេកាហំសុ
 អកតំ កម្មំ ធម្មំ កម្មំ ឬន កាតតំ កម្មំ ។ និម
 ធម្មំ ភិក្ខុ ធម្មវិនិយោ ។ និម បញ្ច វារា សង្ខំត្តា ។
 និម បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អាបត្តិ អាបដ្ឋិត្តា ន ឥច្ឆតំ អាបត្តិ
 បដិកាតំ ។ ឆត្រំ ចេ ភិក្ខុនំ វិវេកាហំ អយំ ទោ
 អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តិ អាបដ្ឋិត្តា ន ឥច្ឆតំ អាបត្តិ បដិ-
 កាតំ ហិទ្ធស្ស អយំ អាបត្តិយា អប្បដិកាម្ម ឧត្ត
 បដិយកម្មំ ករោមាតិ ។ ភេ ឧស្ស អាបត្តិយា
 អប្បដិកាម្ម ឧត្តបដិយកម្មំ ករោត្តំ អនិច្ចេន វត្ត

ដវេនត្តាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុ
 ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយ
 ធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ច្រើន កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀង
 គ្នា តែប្រកបដោយធម៌ច្រើន កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិនបាទៈធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះ
 ថាភិក្ខុធ្វើតាតែក៏ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់
 ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ច្រើន ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិនបាទៈធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះ
 ថាភិក្ខុធ្វើតាតែក៏ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ឯភិក្ខុទាំងមហាលនេះ
 ឈ្មោះថាជាធម្មវិទ្ធិក្នុងកម្មនោះ ។ វាទាំងឡាយនេះជាសេចក្តីសន្សំ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ និយម្យទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវតាមភ្នំហើយ
 មិនប្រាថ្នាទីនិស្សំផងអាបត្តិចេញ ។ ក្នុងភ្នំនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុ
 យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងត្រូវតាមភ្នំហើយ មិន
 ប្រាថ្នាទីនិស្សំផងអាបត្តិ បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយធ្វើរក្សបដិយកម្ម
 ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញផលភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រ
 កបដោយធម៌ ធ្វើរក្សបដិយកម្មព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញផលភិក្ខុនោះ

ចម្លើយរូបនាម ឧបទ្ទេសយកម្នាគម្ភសមញ្ញនាម

។ មេ ។ អនន្តរោ សមត្ថា ។ អនន្តរោ វត្តា ។ អន្តរា-
 ជ្ឈិមគោល វត្តា ។ អន្តរាជ្ឈិមគោល សមត្ថា ។ គតិដ្ឋោ
 សន្តោ វិវេកំ អនន្តរោ វត្តកម្មំ អនន្តរោ សមត្ថកម្មំ
 អនន្តរោ វត្តកម្មំ អន្តរាជ្ឈិមគោល វត្តកម្មំ អន្តរាជ្ឈិមគោល
 សមត្ថកម្មំ អនតំ កម្មំ ឡក្កំ កម្មំ ឬន កាតតំ
 កម្មំ ។ គតិ ភិក្ខុវេ យេ តេ ភិក្ខុ វិវេកាហំសុ អន្តរា-
 ជ្ឈិមគោល សមត្ថកម្មំ យេ ច តេ ភិក្ខុ វិវេកាហំសុ
 អនតំ កម្មំ ឡក្កំ កម្មំ ឬន កាតតំ កម្មំ ។ ឥម
 តត្ថ ភិក្ខុ អន្តរាជិហា ។ ឥម មញ្ញ កា សន្តិដ្ឋា ។ ឥធន
 បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធន ឥន្ទតិ ហិមិកំ ទិដ្ឋិ បដិទិស្សន្តិកំ ។
 គតិ ចេ ភិក្ខុវេ វិវេ ហាតិ អយំ ទោ អាវុសោ
 ភិក្ខុ ធន ឥន្ទតិ ហិមិកំ ទិដ្ឋិ បដិទិស្សន្តិកំ ហន្តស្ស

ចម្លើយរូបនាម ឧបទ្ទេសយកម្នាគម្ភសមញ្ញនាម

។ មេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកប
 ដោយធម៌ ។ ជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ចម្រុះ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែ
 ប្រកបដោយធម៌ចម្រុះ ។ សន្សំវេលាបិតខេត្តក្នុងទីនោះដដែលគ្នាថា កម្ម
 របស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែ
 មិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់
 ភិក្ខុជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ចម្រុះ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកប
 ដោយធម៌ចម្រុះ កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុធ្វើអា-
 គ្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចណ្តាភិក្ខុទាំង
 នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណាខំយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀង
 គ្នា តែប្រកបដោយធម៌ចម្រុះ វាទារសាក ភិក្ខុទាំងឡាយណាខំយាយ
 យ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុធ្វើអាគ្រក់
 ហើយ កម្មភិក្ខុធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថាជាធម្មភិក្ខុ
 ក្នុងកម្មនោះ ។ វាទាំងប្រាំនេះជាសេចក្តីសន្តិប ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មិនប្រាថ្នាទីផលបេសិទ្ធិដ៏អាគ្រក់ចេញ ។
 ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសាទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុនេះដឹងមិនប្រាថ្នាទីផលបេសិទ្ធិដ៏អាគ្រក់ចេញសោះ បើផ្សំច្នោះ

មយំ ទាមិកាយ ឱដ្ឋិយា អប្បជិដិស្សត្តេ ឧត្តេសជ័យេ.
 កម្មំ ករោមាតំ ។ តេ តស្ស ទាមិកាយ ឱដ្ឋិយា
 អប្បជិដិស្សត្តេ ឧត្តេសជ័យេកម្មំ ករោត្តំ អនុច្ឆន វត្តា
 ។ មេ ។ អនុច្ឆន សមត្តា ។ ទាដ្ឋន វត្តា ។ ធម្មប្បដិវ្យ-
 បកោន វត្តា ។ ធម្មប្បដិវ្យបកោន សមត្តា ។ តត្រិដ្ឋោ
 សង្កេ វិទតំ អនុច្ឆន វត្តកម្មំ អនុច្ឆន សមត្តកម្មំ
 ធម្មន វត្តកម្មំ ធម្មប្បដិវ្យបកោន វត្តកម្មំ ធម្មប្ប-
 ដិវ្យបកោន សមត្តកម្មំ អតតំ កម្មំ ទុក្ខនំ កម្មំ
 បុន កាតតំ កម្មនំ ។ តត្រិ កំត្តុវេ យេ តេ កំត្តុ ឯវោ-
 ហំសុ ធម្មប្បដិវ្យបកោន សមត្តកម្មនំ យេ ច តេ កំត្តុ
 ឯវោហំសុ អតតំ កម្មំ ទុក្ខនំ កម្មំ បុន កាតតំ
 កម្មនំ ។ ឥមេ តត្ត កំត្តុ ធម្មនំធមោ ។ ឥមេ បញ្ច
 ករ សង្កិត្តា ។

តាវវិយាចនិតំ ទ្យាយត្តិ កុច្ឆយកម្មុ ព្រាមិមលេសេនិទំដ្ឋិកក្រកំបញ្ច
 វលំភិក្ខុនេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើការកុ-
 ចនិយកម្មុ ព្រាមិមលេសេនិទំដ្ឋិកក្រកំបញ្ចវលំភិក្ខុនោះ ។ មេ ។ ព្រម-
 ព្រៀនគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជា
 ពួកទាំងប្រកបដោយធម៌បូម ។ ព្រមព្រៀនគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម ។
 សង្ឃដែលបំរើនៅក្នុងទីនោះជ័យភាព កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រ-
 កបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀនគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌
 កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងប្រកប
 ដោយធម៌បូម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀនគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម កម្ម
 ឈ្មោះភិក្ខុមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មឈ្មោះភិក្ខុធ្វើកក្រកំហើយ កម្មភិក្ខុ
 ត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយណាខំយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀនគ្នា តែប្រកប
 ដោយធម៌បូម កុំនោះសោតភិក្ខុទាំងឡាយណាខំយាយយ៉ាងនេះថា កម្ម
 ឈ្មោះភិក្ខុមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មឈ្មោះភិក្ខុធ្វើកក្រកំហើយ កម្មភិក្ខុ
 ត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថាជាធម្មវិទ្ធិកម្មនោះ ។
 វាទាំងព្រំនេះជាសច្ចសិស្ស ។

(១២៣) ឥន មន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សាស្ត្រន ឆន្ទនិយ-
កម្មនកោ សម្មា វគ្គតំ លោមំ ទានតំ ទេត្តាវ វគ្គតំ
ឆន្ទនិយកម្មស្ស បដិច្ចស្សន្តំ យាចតំ ។ តត្រ ចេ
ភិក្ខុនំ វរំ ហោតិ វយំ ទោ អារុសា ភិក្ខុ សាស្ត្រេប
ឆន្ទនិយកម្មនកោ សម្មា វគ្គតំ លោមំ ទានតំ
ទេត្តាវ វគ្គតំ ឆន្ទនិយកម្មស្ស បដិច្ចស្សន្តំ យាចតំ
ហន្តស្ស វយំ ឆន្ទនិយកម្មំ បដិច្ចស្សន្តមាតិ ។
តេ តស្ស ឆន្ទនិយកម្មំ បដិច្ចស្សន្តក្ខតំ អនម្ពេន
វគ្គា ។ តត្រភ្នោ សាស្ត្រា វិនតិ អនម្ពេន វគ្គកម្មំ
អនម្ពេន សមន្តកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ចម្រប្បជ្ជម-
កេន វគ្គកម្មំ ចម្រប្បជ្ជមកេន សមន្តកម្មំ អនតំ
កម្មំ ធម្មតំ កម្មំ ជុន ទោភពំ កម្មតំ ។ តត្រ
ភិក្ខុវេ យេ តេ ភិក្ខុ វរំ មាហិស្ស អនម្ពេន វគ្គកម្មតំ

(១២៤) ម្នាលភិក្ខុចំណីច្បាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
សព្វបុរាណក្នុងនិយាយ កិច្ចប្រតិក្ខត្តដោយប្រាថ ទាំងសមូហពម
ប្រតិក្ខត្តដល់កិច្ចការលាសចេញបាកម្ម មកសូមការព្រម
ក្នុងនិយាយ (នឹងសព្វ) ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុចំណីច្បាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះ
ថា ម្នាលអារុសាចំណីច្បាយ ភិក្ខុនេះជនដែលសព្វបុរាណក្នុងនិយាយ
ហើយ កិច្ចប្រតិក្ខត្តដោយប្រាថ ទាំងសមូហពមប្រតិក្ខត្តដល់
កិច្ចការលាសចេញបាកម្ម ឥឡូវមកសូមការព្រមក្នុងនិយាយ (នោះ) បើ
ដូច្នោះមានវិធីទាំងឡាយព្រមព្រៀងក្នុងនិយាយដល់ភិក្ខុនោះចុះ ។ ភិក្ខុ
ទាំងនោះជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ព្រមព្រៀងក្នុងនិយាយដល់ភិក្ខុនោះ ។
សព្វដែលបិតានៅគន្លងទាំងនោះជនគិតថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រ-
កបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្ម
របស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយ
ធម៌បូម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម កម្មឈ្លោះ
ថាភិក្ខុមិនបុរាណក្នុងនិយាយ កម្មឈ្លោះថាភិក្ខុធ្វើភាគរ៉ាប់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវ
ធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុចំណីច្បាយ ចល្ហាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុចំណីច្បាយ
ណាមួយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌

យេ ច ភេ ភិក្ខុ ឯវិហារាហិសុ អគាតំ កម្មំ ធុត្តនំ
កម្មំ បទ កាតតំ កម្មនំ ។ ឥមេ តតុ ភិក្ខុ
ធម្មវាទិណោ ។

[១៣៤] ឥច បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន តត្ថនិ-
យកម្មករោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចារេតតំ ធខត្តាវ
វត្តតិ តត្ថនិយកម្មស្ស បដិប្បស្សន្តិ យោធនំ ។ តត្រ ច
ភិក្ខុនំ ឯវិហារាហិ អយំ ទោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន
តត្ថនិយកម្មករោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចារេតតំ ធខត្តាវ
វត្តតិ តត្ថនិយកម្មស្ស បដិប្បស្សន្តិ យោធនំ ហទុស្ស
មយំ តត្ថនិយកម្មំ បដិប្បស្សន្តិ អនម្មេន សមត្តា ។
តត្រដ្ឋោ សង្ឃេន វិធានិ អនម្មេន វត្តកម្មំ អនម្មេន
សមត្តកម្មំ ធម្មេន វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិបកោន វត្តកម្មំ
ធម្មប្បដ្ឋិបកោន សមត្តកម្មំ អគាតំ កម្មំ ធុត្តនំ កម្មំ

កុំនោះសេដ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ទំយាយយ៉ាងនេះថា កម្មវណ្ណះថាភិក្ខុ
មិនបានផ្លូវហើយ កម្មវណ្ណះថាភិក្ខុធ្វើការក្រក់ហើយ កម្មវណ្ណះត្រូវធ្វើទៀត ។
ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ឈ្លោះថាជាធម្មវិទូក្នុងកម្មនោះ ។

(១៣៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
សន្សំបានធ្វើតត្ថនិយកម្មហើយ ច្រត់ត្រូវត្រូវដោយច្រពៃ ទាំងសម្របរមេ
ច្រត់ត្រូវត្រូវដល់កិរិយារលាស់ ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការម្ខាប់
តត្ថនិយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាល
កុរិយាទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះនឹងសន្សំបានធ្វើតត្ថនិយកម្មហើយ ក៏បាត់
ច្រត់ត្រូវត្រូវដោយច្រពៃ ទាំងសម្របរមេច្រត់ត្រូវត្រូវដល់កិរិយារលាស់
ចេញចាកកម្ម សន្សំមកសូមការម្ខាប់តត្ថនិយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះនោះទេ
យើងទាំងឡាយម្ខាប់តត្ថនិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
ព្រមព្រៀងគ្នា កែមិនច្រកចរដោយធម៌ម្ខាប់តត្ថនិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។
សន្សំដល់គេនៅក្នុងទីនោះដដែលគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងនេះ
ច្រកចរដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា កែមិនច្រកចរដោយ
ធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក កែច្រកចរដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំង
ច្រកចរដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា កែច្រកចរដោយធម៌
ច្រក កម្មវណ្ណះថាភិក្ខុមិនបានផ្លូវហើយ កម្មវណ្ណះថាភិក្ខុធ្វើការក្រក់ហើយ

ចម្លើយធម្មតា តន្ត្រីយកនូវនាមយោ

បុណ្យ កាតត្រូវ កម្មត្រូវ ។ គត្រី ក៏ត្រូវ យេ ទេ ក៏ត្រូវ
ឯវាហាសុ អនម្មេន សមត្តកម្មត្រូវ យេ ច ទេ ក៏ត្រូវ
ឯវាហាសុ អនតត កម្មត្រូវ ទុក្ខត្រូវ ទេតត បុណ្យ កាតត្រូវ
កម្មត្រូវ ។ ឥមេ ឧត្ត ក៏ត្រូវ ទុក្ខត្រូវនិយោ ។

(១៣៥) ឥន បន ក៏ត្រូវ ក៏ត្រូវ សង្ខេប តន្ត្រីយក

កម្មត្រូវ កា សម្មា វត្តតិ លោមំ ទាតតិ ទេត្តាវ វត្តតិ
តន្ត្រីយកម្មស្ស បដិច្ចស្សត្រូវ យាចតិ ។ គត្រី ចេ ក៏ត្រូវ
ឯវំ ហោតិ អយំ ទោ អាវសោ ក៏ត្រូវ សង្ខេប តន្ត្រីយក
កម្មត្រូវ កា សម្មា វត្តតិ លោមំ ទាតតិ ទេត្តាវ វត្តតិ
តន្ត្រីយកម្មស្ស បដិច្ចស្សត្រូវ យាចតិ បាណ្ណស្ស អយំ
តន្ត្រីយកម្មត្រូវ បដិច្ចស្សត្រូវទាតិ ។ ទេ តស្ស តន្ត្រីយក
កម្មត្រូវ បដិច្ចស្សត្រូវ ទម្មេន វត្តា ។ គត្រីដោ សង្ខេប
វិទតិ អនម្មេន វត្តកម្មត្រូវ អនម្មេន សមត្តកម្មត្រូវ ទម្មេន
វត្តកម្មត្រូវ ទម្មេនវត្តបកោន វត្តកម្មត្រូវ ទម្មេនវត្តបកោន

ចម្លើយធម្មតា ក៏ត្រូវតែឡាយពាក្យ (រំលង) តន្ត្រីយកម្មត្រូវចោយធម៌តាម

កម្មត្រូវត្រូវត្រូវ ។ ម្ចាស់ក៏ត្រូវតែឡាយ ច ពួកក៏ត្រូវតែនោះ ចើត្រូវ
តែឡាយណាមិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ក៏ត្រូវត្រូវត្រូវត្រូវ តែមិន
ប្រកបដោយធម៌ ក្នុងនោះសាក៏ត្រូវតែឡាយណា មិយាយយ៉ាងនេះថា
កម្មឈ្នះថាក៏ត្រូវមិនបានធម៌ហើយកម្មឈ្នះថាក៏ត្រូវត្រូវត្រូវហើយកម្មត្រូវ
ត្រូវត្រូវត្រូវ ។ ក៏ត្រូវតែឡាយនេះ ឈ្នះថាជាធម៌ក៏ត្រូវត្រូវត្រូវ ។

(១៣៥) ម្ចាស់ក៏ត្រូវតែឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក៏ត្រូវសាសនានេះ
សន្សំបានត្រឹមត្រូវយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តត្រូវដោយប្រពៃ តាំងសម្របរកម
ប្រព្រឹត្តត្រូវដល់កិរិយាវេលាសំចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការម្យ៉ាង
តន្ត្រីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះចើត្រូវតែឡាយតែត្រូវយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវ-
សោតាំងឡាយ ក៏ត្រូវនេះនឹងវេលាសន្សំបានត្រឹមត្រូវយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្ត
ត្រូវដោយប្រពៃ តាំងសម្របរកមប្រព្រឹត្តត្រូវដល់កិរិយាវេលាសំចេញ
ចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការម្យ៉ាងតន្ត្រីយកម្ម ចើដូច្នោះមានតែយើងតាំង
ឡាយម្យ៉ាងតន្ត្រីយកម្មដល់ក៏ត្រូវនេះ ។ ក៏ត្រូវតែនោះជាពួក តែប្រកបដោយ
ធម៌ម្យ៉ាងតន្ត្រីយកម្មដល់ក៏ត្រូវនោះ ។ សង្ស័យលើកនេះក្នុងចំនោះចំណែក
នាថា កម្មរបស់ក៏ត្រូវជាពួកតាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ក៏ត្រូវត្រូវ
ត្រូវត្រូវ តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ក៏ត្រូវជាពួក តែប្រកបដោយធម៌
កម្មរបស់ក៏ត្រូវជាពួកតាំងប្រកបដោយធម៌ម្យ៉ាង កម្មរបស់ក៏ត្រូវត្រូវត្រូវ

សម្បត្តិកម្ម អគាត់ កម្ម ធុត្តនិ កម្ម បុណ្យ កាតត្ថ
 កម្មន្តិ ។ តត្រ កិក្ខុវេ យេ តេ កិក្ខុ ឃីវាហាសុ
 អនុទ្រេណ វត្តកម្មន្តិ យេ ធន តេ កិក្ខុ ឃីវាហាសុ
 អគាត់ កម្ម ធុត្តនិ កម្ម បុណ្យ កាតត្ថ កម្មន្តិ ។
 ឥមេ វត្ត កិក្ខុ ធុត្តនិ ធា ។

[១៣៦] ឥធន បណ្ណ កិក្ខុវេ កិក្ខុ សង្ខេប វត្តនិយ-

កម្មកតោ សម្មា វត្តតំ លោមំ ចារេតិ ធន្តារំ វត្តតំ វត្តនិ-
 យកម្មស្ស បដិប្បស្សន្តិ យាចតិ ។ តត្រ ចេ កិក្ខុ ឃីវ
 ហោតិ អយំ ចោ អាវុសោ កិក្ខុ សង្ខេប វត្តនិ-
 យកម្មកតោ សម្មា វត្តតំ លោមំ ចារេតិ ធន្តារំ
 វត្តតំ វត្តនិយកម្មស្ស បដិប្បស្សន្តិ យាចតិ ហន្តស្ស
 មយំ វត្តនិយកម្ម បដិប្បស្សន្តិ មាតិ ។ តេ
 វស្ស វត្តនិយកម្ម បដិប្បស្សន្តិ ធុត្តប្បជ្ឈបកេណ
 វត្ត ។ តត្រ ភ្នា សង្ខេប វិទតិ អនុទ្រេណ វត្តកម្ម

វិប្រកបដោយធម៌បូម កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិទ្ធានៈថ្វីហើយ កម្មឈ្មោះ
 ថា ភិក្ខុធ្វើតាមក្រវ៉ាហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណាខំយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់
 ភិក្ខុជាពួកទាំងមិទ្ធិប្រកបដោយធម៌ គ្មាននោះសាតភិក្ខុទាំងឡាយណា
 ខំយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិទ្ធានៈថ្វីហើយ កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុ
 ធ្វើតាមក្រវ៉ាហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះឈ្មោះ
 ថាជាធម្មវិទីភិក្ខុនោះ ។

[១៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញ្ញៈទៀត ភិក្ខុកុសិលាសនាទេ
 សង្ឃធានៈធ្វើកម្មនិយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តនាមយច្រៃត ទាំងសម្បបទេម
 ប្រព្រឹត្តវត្តនាមដល់ភិយាលោសំចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការព្រាម្ប
 កម្មនិយកម្ម ។ ក្នុងវៀងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាល
 អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុខេងនិវេសសង្ឃធានៈធ្វើកម្មនិយកម្មហើយ ក៏
 ប្រព្រឹត្តវត្តនាមយច្រៃត ទាំងសម្បបទេម ប្រព្រឹត្តវត្តនាមដល់ភិយាលោសំ
 ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការព្រាម្បកម្មនិយកម្ម(នោះ) បើដូច្នោះទាន់វិ
 យើងទាំងឡាយព្រាម្បកម្មនិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួកទាំង
 ប្រកបដោយធម៌បូមព្រាម្បកម្មនិយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ សង្ឃវេលាបិក
 ទៅក្នុងទីនោះដដែលគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិទ្ធិប្រកបដោយធម៌

មយំ តដ្ឋវិយកាម្មំ បដិច្ចស្សម្ពោណតិ ។ តេ តស្ស
 តដ្ឋវិយកាម្មំ បដិច្ចស្សម្ពោន្តិ ធម្មច្បដ្ឋបកោន សមត្តា ។
 តត្រិដ្ឋា សដ្ឋោ វិទតិ អធិដ្ឋោ វត្តកាម្មំ អធិដ្ឋោ
 សមត្តកាម្មំ ធម្មោ វត្តកាម្មំ ធម្មច្បដ្ឋបកោន វត្តកាម្មំ
 ធម្មច្បដ្ឋបកោន សមត្តកាម្មំ អកតំ កាម្មំ ធុត្តដំ កាម្មំ
 បុន កាតតំ កាម្មន្តិ ។ តត្រិ កិក្ខវេ យេ តេ កិក្ខ
 វរមាហំសុ ធម្មច្បដ្ឋបកោន សមត្តកាម្មន្តិ យេ ច តេ
 កិក្ខ វរមាហំសុ អកតំ កាម្មំ ធុត្តដំ កាម្មំ បុន កាតតំ
 កាម្មន្តិ ។ ក.មេ តត្ថ កិក្ខ ធម្មវិនិយា ។

(១៣៨) ក៏ បន កិក្ខវេ កិក្ខ សដ្ឋោន វិយស្ស-
 កម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ខាតតំ ធុត្តវំ វត្តតិ
 វិយស្សកម្មស្ស បដិច្ចស្សន្តិ យោចតំ ។ តត្រិ យេ កិក្ខវេ
 វំ យោតិ អយំ តោ អាវុសេន កិក្ខ សដ្ឋោន វិយស្ស-

យេនិ កំសិទ្ធកាយា ធាតុកម្មដល់កិក្ខនោះ ។ កិក្ខវំសិទ្ធកាយា ត្រិមា ត្រិម
 តា ត្រិមា ត្រិមា យេនិ ធាតុកម្មដល់កិក្ខនោះ ។ សន្សិវេល
 បំភោតនិ វិទានេ ផែតតាថា កម្មរបស់កិក្ខជា ពួកទាំងមិន ច្រកបាយ
 ធមិ កម្មរបស់កិក្ខត្រិមា ត្រិមា ត្រិមា ច្រកបាយ ធមិ កម្មរបស់កិក្ខ
 ជា ពួក ត្រិមា ច្រកបាយ ធមិ កម្មរបស់កិក្ខជា ពួកទាំង ច្រកបាយ ធមិ ធម្ម
 កម្មរបស់កិក្ខត្រិមា ត្រិមា ត្រិមា ត្រិមា ច្រកបាយ ធមិ ធម្ម កម្ម ឈ្មោះថា កិក្ខមិទ
 ទានៈ ថ្វីហើយ កម្ម ឈ្មោះថា កិក្ខភ្នំ ក្រក់ហើយ កម្ម កិក្ខ (ត្រិមា ត្រិមា) ។
 ម្យាស កិក្ខវំសិទ្ធកាយ បណ្តា កិក្ខវំសិទ្ធកាយ កិក្ខវំសិទ្ធកាយ ណា ទិយាយ
 យាទិ ទេថា កម្មរបស់កិក្ខត្រិមា ត្រិមា ត្រិមា ច្រកបាយ ធមិ ធម្ម កុំ ទោះ
 លោក កិក្ខវំសិទ្ធកាយ ណា ទិយាយ យ៉ាង ទេថា កម្ម ឈ្មោះថា កិក្ខមិទ ទាន
 ថ្វីហើយ កម្ម ឈ្មោះថា កិក្ខភ្នំ ក្រក់ហើយ កម្ម កិក្ខ (ត្រិមា ត្រិមា) ។
 កុក្ខវំសិទ្ធកាយ ឈ្មោះថា ជា ធម្មវំសិទ្ធកាយ កម្ម ទោះ ។

[១៣៩] ម្យាស កិក្ខវំសិទ្ធកាយ ទិយម្យាយ ត្រិមា កិក្ខវំសិ-
 សទានេ សន្សិវេល ធាតុកម្ម ហើយ កិក្ខវំសិទ្ធកាយ ត្រិមា ត្រិមា ត្រិមា ត្រិមា
 សម្មបរោម ច្រកបាយ ធមិ ធម្ម កម្ម ឈ្មោះថា កិក្ខមិទ ទាន ហើយ មក សូម
 ការ ធាតុកម្ម ។ កុក្ខវំសិទ្ធកាយ បំភោតនិ វិទានេ ផែតតា យ៉ាង ទេថា
 ម្យាស កិក្ខវំសិទ្ធកាយ កិក្ខវំសិទ្ធកាយ ណា ទិយាយ សន្សិវេល ធាតុកម្ម ហើយ

ចារ្យយុត្តរា និយស្យកម្មវិធីប្រាសាទ

កម្មករោ សង្ខា វត្តតំ លោមំ ចារោតិ នេត្តារំ វត្តតំ
 និយស្យកម្មស្យ បដិប្បស្សន្ធិ យាចតិ ហន្តស្យ មយំ
 និយស្យកម្មំ បដិប្បស្សន្តមាតិ ។ តេ តស្ស និយស្យ-
 កម្មំ បដិប្បស្សន្តនិ អនម្មេន វត្តា ។ ប ។ អនម្មេន
 សមត្តា ។ អម្មេន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិបកេន វត្តា ។ ធម្មប្ប-
 ដ្ឋិបកេន សមត្តា ។ តត្រិដ្ឋោ សង្ខោ វិរាតិ អនម្មេន
 វត្តកម្មំ អនម្មេន សមត្តកម្មំ ធម្មេន វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិប-
 កេន វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិបកេន សមត្តកម្មំ អនតំ កម្មំ
 ទុក្ខដំ កម្មំ បុន កាតតំ កម្មនិ ។ តត្រិ ភិក្ខុវេ យេ
 តេ ភិក្ខុ វិវាហាសុ ធម្មប្បដ្ឋិបកេន សមត្តកម្មនិ
 យេ ច តេ ភិក្ខុ វិវាហាសុ អនតំ កម្មំ ទុក្ខដំ កម្មំ
 បុន កាតតំ កម្មនិ ។ ឥមេ តត្ត ភិក្ខុ ធម្មវិនិយោ ។
 ឥមេ បញ្ច វាវ សង្ខិតា ។

ចារ្យយុត្តរា ភិក្ខុទាំងឡាយជាត្រា (វិកាមំ) និយស្យកម្មវិធីប្រាសាទនិយម

ភិប្រត្តិវត្តិកោយប្រវៃត ពំនិសម្បបទេម ប្រត្តិវត្តិកម្មវិធីសិយារសេស
 រេត្តាតាភក្ខ ឥច្ចុរមកស្មការោបដិប្បស្សន្ត (នោរ) បើដូច្នោះនោះ
 តែយើងទាំងឡាយម្យ៉ាងនិយស្យកម្មវិធីសិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ
 ជាត្រាពំនិមិប្រកបដោយធម៌ព្រាហ្មណ៍និយស្យកម្មវិធីសិក្ខុនោះ ។ បេ ។
 ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិប្រកបដោយធម៌ ។ ជាត្រា តែប្រកបដោយធម៌ ។
 ជាត្រាពំនិប្រកបដោយធម៌បូម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌
 បូម ។ សង្ឃដែលបិទនៅក្នុងទីនោះដដែលគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាត្រា
 ពំនិមិប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិប្រកបដោយ
 ធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាត្រា តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាត្រាពំនិ
 ប្រកបដោយធម៌បូម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម
 កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិប្រាមធម៌ហើយ កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិប្រាសាទហើយ កម្ម
 ភិក្ខុព្រមព្រៀង ។ ម្យ៉ាងភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុពំនិនោះ ភិក្ខុពំនិ
 ឡាយណាទំយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកប
 ដោយធម៌បូម ពុំនោះសាតភិក្ខុទាំងឡាយ ណាទំយាយយ៉ាងនេះថា កម្ម
 ឈ្មោះថាភិក្ខុមិប្រាមធម៌ហើយ កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិប្រាសាទហើយ កម្មភិក្ខុ
 ព្រមព្រៀង ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ឈ្មោះថាជាធម្មវិនិយោកម្មនោះ ។
 ពុំនោះពុំនោះជាសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ។

បឋមយុទ្ធគ្រាម ធម៌សារណីយកម្មាធម្មវិញ្ញាណ

យេ ភេ ភិក្ខុ វិវាហាហំសុ ធម្មញ្ញដ្ឋិបកេន សមគុកម្មន្តិ
យេ ច ភេ ភិក្ខុ វិវាហាហំសុ អភេតំ កម្មំ ធុត្តាដំ
កម្មំ បុន កាតតំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខុ
ធម្មវិទិណោ ។ ឥមេ បញ្ច វិវា សង្កឹត្តា ។

[១២០] ឥច បុន ភិក្ខុវ ភិក្ខុ ស្មៈធួន បដិសារណី-
យកម្មករោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ ទេត្តាវ វត្តតិ
បដិសារណីយកម្មស្ស បដិច្ចស្សន្តិ យាចតិ ។ តត្រ
បេ ភិក្ខុដំ វិវាហាតិ អយំ ទោ ភារុសោ ភិក្ខុ ស្មៈធួន
បដិសារណីយកម្មករោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ
ទេត្តាវ វត្តតិ បដិសារណីយកម្មស្ស បដិច្ចស្សន្តិ យាច-
តិ ហម្មស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ បដិច្ចស្សន្តិ
មាតិ ។ ភេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ បដិច្ចស្សន្តិ
អចម្មេន វត្តា ។ បេ ។ អចម្មេន សមគុ ។

បឋមយុទ្ធគ្រាម ភិក្ខុតាំង គ្រាមវិញ្ញាណ (វិវាហំ) ធម៌សារណីយកម្មនិព្រាហមោយធម៌ជាដើម

ភិក្ខុតាំង ឡាយណា ខំយាយ យ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុ(តាមព្រៀងត្រា
តែប្រកបដោយធម៌បូម គុំខានសេសភិក្ខុតាំង ឡាយណា ខំយាយ យ៉ាង
នេះថា កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុធ្វើអាត្រក់
ហើយ កម្មភិក្ខុ(ត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុតាំងអម្បាលនេះ ឈ្មោះថាជាធម្មវិទ
កុនិកម្មនោះ ។ អ្នកតាំង(ប្រាំ)នេះពោសចក្កិសន្តិប ។

[១២១] ម្ចាស់ភិក្ខុតាំង ឡាយ ទំយម្មយាទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
សន្សំបានធ្វើបដិសារណីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រវែត តាំងសម្បប
រោម ប្រព្រឹត្តវត្តដល់កិរិយារណាសំចេញចាកកម្ម ហើយបកស្រួមការ
រម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម ។ កុនិក្កើននោះ ភិក្ខុតាំង ឡាយនៃគត្តាយ៉ាងនេះ
ថា ម្ចាស់ភារុសោតាំង ឡាយ ភិក្ខុនេះនឹងវេលសន្សំបានធ្វើបដិសារណី-
យកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រវែត តាំងសម្បបរោម ប្រព្រឹត្តវត្ត
ដល់កិរិយារណាសំចេញចាកកម្ម អម្បវមកស្រួមការរម្ងាប់បដិសារណីយ-
កម្ម (នោះ) បើដូច្នោះនោះវត្តយើងតាំង ឡាយរម្ងាប់បដិសារណីយកម្មដល់
ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុតាំងនោះជាពួកតាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់បដិសារ-
ណីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ តាមព្រៀងត្រា តែទំនិប្រកបដោយធម៌ ។

ធម្មេន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិបកោន វត្តា ។ ធម្មប្បដ្ឋិបកោន
 សមត្តា ។ តត្រិដ្ឋោ សាធិ្យោ វិវេតិ អធម្មេន វត្តកម្មំ
 អធម្មេន សមត្តកម្មំ ធម្មេន វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិបកោន
 វត្តកម្មំ ធម្មប្បដ្ឋិបកោន សមត្តកម្មំ អកតំ កម្មំ
 ទុក្ខំ កម្មំ បុន កាតត្ថំ កម្មត្ថំ ។ តត្រិ កំត្តុវេ យេ
 តេ កំត្តុ វិវេហាហំសុ ធម្មប្បដ្ឋិបកោន សមត្តកម្មត្ថំ
 យេ ច តេ កំត្តុ វិវេហាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្ខំ
 កម្មំ បុន កាតត្ថំ កម្មត្ថំ ។ ឥមេ តត្ត កំត្តុ ធម្មវា-
 ទិណោ ។ ឥមេ បញ្ច វាវ សុត្តិញ្ចា ។

(១៤១) ឥធម បទ កំត្តុវេ កំត្តុ សាធិ្យន អាបត្តិយា
 អនស្សនេ ឧត្តបដ្ឋិយកម្មតតោ សម្មា វត្តតំ លោមំ
 ចាតេតិ ទេត្តាវ វត្តតំ អាបត្តិយា អនស្សនេ ឧត្ត-
 បដ្ឋិយកម្មស្ស បដ្ឋិប្បស្សន្តិ យាចតិ ។ តត្រិ ចេ
 កំត្តុនំ វិវេ ហោតិ អយំ ទោ អាវុសោ កំត្តុ សាធិ្យន

ជាត្តក តេប្រកបដោយធម៌ ។ ជាត្តកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្លម ។ ត្រាម
 ព្រៀនធា តេប្រកបដោយធម៌ប្លម ។ សង្ឃវេសស្ថិតនៅក្នុងទីនោះ
 ដដែលគេជាត្តករបស់កំត្តុជាត្តកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់កំត្តុត្រាម
 ព្រៀនធា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់កំត្តុជាត្តក តេប្រកបដោយ
 ធម៌ កម្មរបស់កំត្តុជាត្តកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្លម កម្មរបស់កំត្តុត្រាមព្រៀន
 ធា តេប្រកបដោយធម៌ប្លម កម្មឈ្មោះជាកំត្តុមិនបាទាថ្វីហើយ កម្មឈ្មោះ
 ជាកំត្តុធ្វើតាត្រក់ហើយ កម្មកំត្តុត្រាថ្វីទៀត ។ ម្នាលកំត្តុទាំងឡាយ
 ចណ្តា កំត្តុទាំងនោះ កំត្តុទាំងឡាយ ណាមិនយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់
 កំត្តុត្រាព្រៀនធា តេប្រកបដោយធម៌ប្លម ពុំនោះសាតកំត្តុទាំងឡាយ
 ណាមិនយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះជាកំត្តុមិនបាទាថ្វីហើយ កម្មឈ្មោះ
 ជាកំត្តុធ្វើតាត្រក់ហើយ កម្មកំត្តុត្រាថ្វីទៀត ។ កំត្តុទាំងអម្បាលនេះ
 ឈ្មោះជាកំត្តុកំត្តុនិកម្មនោះ ។ វាវ ទាំងប្រាំនេះជាសេចក្តីសន្តិប ។

(១៤២) ម្នាលកំត្តុទាំងឡាយ ឡើងទៀត កំត្តុកុស្តសាសនានេះ សង្ឃ
 បាទធ្វើតត្តបដ្ឋិយកម្មត្រាមិនយើញអាបត្តិហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តត្រាដោយប្រ-
 ពៃ ទាំងអម្បាល ប្រព្រឹត្តត្រាដល់កិរិយាលោសចេញចាកសម្ម ហើយ
 មកសួរតាមម្លប់កុបដ្ឋិយកម្មត្រាមិនយើញអាបត្តិ ។ កុសិរៀននោះ
 បើកំត្តុទាំងឡាយនិកត្តាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសាទាំងឡាយ កំត្តុនេះនឹង

អាចត្តិយោ អនុស្សាវរីយ ឧត្តមជ័យកម្មករោ សម្មា
 វត្តតិ លោមំ ចានតិ លោមំ វត្តតិ អាចត្តិយោ អនុស្សាវរីយ
 ឧត្តមជ័យកម្មស្ស បដិច្ចស្សតិ យោចតិ ហិណ្ឌូស្ស មយំ
 អាចត្តិយោ អនុស្សាវរីយ ឧត្តមជ័យកម្មំ បដិច្ចស្សតិ
 មាតិ ។ តេ តស្ស អាចត្តិយោ អនុស្សាវរីយ ឧត្តមជ័យ
 កម្មំ បដិច្ចស្សតិ អនុស្សាវរីយ វត្ត ។ បេ ។ អនុស្សាវរីយ
 សមត្តា ។ ធម្មនុស្សាវរីយ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។
 ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។
 អនុស្សាវរីយ អនុស្សាវរីយ សមត្តកម្មំ ធម្មនុស្សាវរីយ វត្តកម្មំ
 ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។
 ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។
 ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។
 ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។
 ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។
 ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។
 ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។ ធម្មស្សតិ ។

ដែលសិទ្ធិពុទ្ធិសាសនាបានប្រើប្រាស់ប្រកបដោយធម៌វិជ្ជា ក៏បានប្រើ
 ប្រាស់ប្រកបដោយប្រាណ ទាំងសម្របសម្រួល ប្រើប្រាស់ប្រកបដោយធម៌វិជ្ជា
 ចាកសេដ្ឋកិច្ច ឧត្តមជ័យកម្ម ឧត្តមជ័យកម្ម ព្រះមហាក្សត្រ បើ
 អ្នកចេះតែប្រើប្រាស់ប្រកបដោយធម៌វិជ្ជា ឧត្តមជ័យកម្ម ព្រះមហាក្សត្រ
 ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងអស់រាល់នោះគ្រប់គ្រងទាំងមូលដោយធម៌ រៀបរយ
 ឧត្តមជ័យកម្ម ព្រះមហាក្សត្រ ដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រះមហាក្សត្រ
 តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកទាំងមូល
 ដោយធម៌មួយ ។ ព្រះមហាក្សត្រ តែប្រកបដោយធម៌មួយ សិទ្ធិដែលមិន
 ទៅក្នុងទីនោះទេ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមូលប្រកបដោយធម៌ កម្ម
 របស់ភិក្ខុព្រះមហាក្សត្រ តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែ
 ប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមូលប្រកបដោយធម៌មួយ កម្មរបស់ភិក្ខុ
 ព្រះមហាក្សត្រ តែប្រកបដោយធម៌មួយ កម្មរយៈពេលវែងវិជ្ជាមិនទាន់ដឹង
 កម្មរយៈពេលវែងវិជ្ជាមិនដឹង កម្មភិក្ខុព្រះមហាក្សត្រ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 មូល មណ្ឌលភិក្ខុទាំងនោះ បើភិក្ខុទាំងមូលណាខំយាយយ៉ាងនេះថា
 កម្មរបស់ភិក្ខុព្រះមហាក្សត្រ តែប្រកបដោយធម៌មួយ កុំទានសោភ័ណភិក្ខុ
 ទាំងមូលណាខំយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរយៈពេលវែងវិជ្ជាមិនទាន់ដឹង

ឧត្តរដ្ឋ កម្ពុជ បួន កាតត្បូង កម្ពុជ ។ ឥមេ ឧត្ត កិក្ខុ
 ឧត្តរដ្ឋ ។ ឥមេ បញ្ច វិញ សុត្តិភ្នំ ។ ឥមេ បួន
 កិក្ខុ កិក្ខុ សាស្ត្រ អាបត្តិយា អប្បជីកាម្ម ឧត្តរដ្ឋ
 យកម្មកតោ សង្ហា វត្តតិ លោមំ បាតតិ ទេត្តារំ វត្តតិ
 អាបត្តិយា អប្បជីកាម្ម ឧត្តរដ្ឋ យកម្មស្ស បដិប្បស្សន្តិ
 យាចតិ ។ ឧត្ត ចេ កិក្ខុ ឯ ឯវំ ហោតិ អយំ ទោ
 វាវុសា កិក្ខុ សាស្ត្រ អាបត្តិយា អប្បជីកាម្ម ឧត្តរដ្ឋ
 យកម្មកតោ សង្ហា វត្តតិ លោមំ បាតតិ ទេត្តារំ វត្តតិ
 អាបត្តិយា អប្បជីកាម្ម ឧត្តរដ្ឋ យកម្មស្ស បដិប្បស្សន្តិ
 យាចតិ ហិទ្ធុស្ស មយំ អាបត្តិយា អប្បជីកាម្ម ឧត្តរ-
 ដ្ឋ យកម្ម បដិប្បស្សន្តិ មាតិ ។ តេ ឧស្ស អាបត្តិយា
 អប្បជីកាម្ម ឧត្តរដ្ឋ យកម្ម បដិប្បស្សន្តិ អនម្មេន
 វត្តា ។ ថេ ។ អនម្មេន សមត្តា ។ ឧត្តរ វត្តា ។
 ឧត្តរ វត្តា ។ ឧត្តរ វត្តា ។ ឧត្តរ វត្តា ។ ឧត្តរ វត្តា ។
 ឧត្តរ វត្តា សាស្ត្រ វិជិតិ អនម្មេន វត្តកម្ពុជ អនម្មេន

កម្មសាស្ត្រ ជាតិកុម្មុល (ក្រចក ហើយ កម្មសាស្ត្រ) ។ កិក្ខុ វាង
 អប្បរាមេ ឈ្មោះ ជា ឧត្តរ វត្ត កម្មសាស្ត្រ ។ វិជិតិ ប្រាមេ ជា សេចក្តី
 សាស្ត្រ ។ ម្ចាស់ កិក្ខុ វាង ឡាយ ម្យ៉ាង ទៀត កិក្ខុ ក្នុង សាសនា ៖ សិវ្យ បាទ
 ប្លែក ក្របខ័យ កម្ម ព្រោះ មិន សំដែង អាបត្តិ ចេញ ហើយ ក៏ ប្រព្រឹត្ត វត្ត ជា យ
 ប្រពៃ ទាំង សម្រប ពេល ប្រព្រឹត្ត វត្ត រួច លំអិយ វាល សំ ចេញ បាត កម្ម ហើយ
 មក សម្រប ការ ចាប់ ក្របខ័យ កម្ម ព្រោះ មិន សំដែង អាបត្តិ ចេញ ។ ក្នុង វិជ
 រោះ បើ កិក្ខុ វាង ឡាយ គិត គ្នា យ៉ាង នេះ ជា ម្ចាស់ ការ សា ទាំង ឡាយ កិក្ខុ ៖
 ៦៧ ដែល សិវ្យ បាទ រៀន ក្របខ័យ កម្ម ព្រោះ មិន សំដែង អាបត្តិ ចេញ ហើយ
 ក៏ ប្រព្រឹត្ត វត្ត ជា យ ប្រពៃ ទាំង សម្រប ពេល ប្រព្រឹត្ត វត្ត រួច លំអិយ វាល សំ
 ចេញ បាត កម្ម កម្ម វា មក សម្រប ការ ចាប់ ក្របខ័យ កម្ម ព្រោះ មិន សំដែង
 អាបត្តិ ចេញ បើ ដូច្នោះ មាន វិភាគ ទាំង ឡាយ ចាប់ ក្របខ័យ កម្ម ព្រោះ
 មិន សំដែង អាបត្តិ ចេញ ដល់ កិក្ខុ ៖ ។ កិក្ខុ វាង អប្បរាមេ ជា ពួក វាង
 មិន ប្រកប ដោយ ធម៌ ម្យ៉ាង ក្របខ័យ កម្ម ព្រោះ មិន សំដែង អាបត្តិ ចេញ
 ដល់ កិក្ខុ ៖ ។ យេ ។ ព្រះ ព្រៀន ត្នា តែ មិន ប្រកប ដោយ ធម៌ ។ ជា ពួក
 តែ ប្រកប ដោយ ធម៌ ។ ជា ពួក ទាំង ប្រកប ដោយ ធម៌ បួម ។ ព្រះ ព្រៀន
 ត្នា តែ ប្រកប ដោយ ធម៌ បួម ។ សិវ្យ ដែល បិទ ទៅ ក្នុង ទី ទោះ ដល់ វត្ត ជា
 កម្ម របស់ កិក្ខុ ជា ពួក ទាំង មិន ប្រកប ដោយ ធម៌ កម្ម របស់ កិក្ខុ ព្រះ ព្រៀន ត្នា

សមត្ថកម្ម ធម្មន វត្ថុកម្ម ចម្បង្សៀវគ្គន វត្ថុកម្ម
 ចម្បង្សៀវគ្គន សមត្ថកម្ម អនាតិ កម្ម ទុក្ខនិ កម្ម
 បុប កាតត្ថំ កម្មន្តំ ។ តត្រិ កំភូរ យេ នេ កំភូ
 វិហារំសុ ចម្បង្សៀវគ្គន សមត្ថកម្មន្តំ យេ ច នេ
 កំភូ វិហារំសុ អនាតិ កម្ម ទុក្ខនិ កម្ម បុប
 កាតត្ថំ កម្មន្តំ ។ ឥមេ ទត្ថំ កំភូ ចម្បង្សៀវគ្គន ។ ឥមេ
 បញ្ច កិរ សុដ្ឋិតា ។

[១២២] ឥច បដ កំភូរ កំភូ សុដ្ឋិត ចាបិកាយ
 ធិដ្ឋិយា អប្បនិធិស្សន្ត ទុក្ខបដិយកម្មករោ សម្មា
 វត្ថុតិ លោមំ ចារោតិ នេត្តារំ វត្ថុតិ ចាបិកាយ ធិដ្ឋិយា
 អប្បនិធិស្សន្ត ទុក្ខបដិយកម្មស្ស បដិប្បស្សន្តិ យា-
 ចតិ ។ តត្រិ ចេ កំភូនិ វិហារំ អយំ ចោ អាវុសា
 កំភូ សុដ្ឋិត ចាបិកាយ ធិដ្ឋិយា អប្បនិធិស្សន្ត
 ទុក្ខបដិយកម្មករោ សម្មា វត្ថុតិ លោមំ ចារោតិ
 នេត្តារំ វត្ថុតិ ចាបិកាយ ធិដ្ឋិយា អប្បនិធិស្សន្ត
 ទុក្ខបដិយកម្មស្ស បដិប្បស្សន្តិ យាចតិ ហានុស្ស

តែម្តងប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាតួក នៃប្រកបដោយធម៌ កម្ម
 របស់ភិក្ខុជាតួកនៃប្រកបដោយធម៌បួម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា នៃ
 ប្រកបដោយធម៌បួម កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិនបាទដ្ឋោហិយ កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុ
 ធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនាំទិព្យាយ ចណ្តា
 ភិក្ខុនាំទិព្យាយ ភិក្ខុនាំទិព្យាយណាមិនយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រម
 ព្រៀងគ្នា នៃប្រកបដោយធម៌បួម កុំនោះសោតភិក្ខុនាំទិព្យាយណា
 មិនយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិនបាទដ្ឋោហិយ កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុ
 ធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុនាំទិព្យាយនោះឈ្មោះ
 ថាជាចម្បង្សៀវគ្គនកម្មនោះ ។ វាៈនាំទិព្យាយនោះសេចក្តីសន្តិប ។

[១២២] ម្ចាស់ភិក្ខុនាំទិព្យាយ មួយវិញ្ញៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 សន្សំបាទដ្ឋោហិយកម្មហើយ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ កំប្រ-
 ព្រឹត្តវត្តដោយប្រៃត ទាំងសម្បទាប្រព្រឹត្តវត្តដល់កិរិយាលោសៈចេញ
 ចាកកម្ម ហើយមកសូមការទាមទារកម្មព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់
 ចេញ ។ ក្នុងអ្វីនោះ បើភិក្ខុនាំទិព្យាយនៃភិក្ខុនាំទិព្យាយនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុសោ
 តាំងទិព្យាយ ភិក្ខុនេះនឹងលះសន្សំបាទដ្ឋោហិយ ព្រោះមិនលះបង់
 ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ កំបាទប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រៃត ទាំងសម្បទាប្រព្រឹត្តវត្ត
 ដល់កិរិយាលោសៈចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការទាមទារកម្ម

មយំ នាមិកាយ ធិដ្ឋិយា អប្បដិច្ចិស្សន្ត ឧត្តមមិ.
 យកម្មំ មជ្ជិយ្យស្សន្តមាតិ ។ តេ តស្ស នាមិកាយ
 ធិដ្ឋិយា អប្បដិច្ចិស្សន្ត ឧត្តមមិយកម្មំ មជ្ជិយ្យស្សន្ត
 អនម្ពេន វត្តា ។ មេ ។ អនម្ពេន សមត្តា ។ ធម្មេន
 វត្តា ។ ធម្មប្បជ្ឈិបកេន វត្តា ។ ធម្មប្បជ្ឈិបកេន
 សមត្តា ។ តត្រិដ្ឋោ សាម្ពុទ្ធ វិធានំ អនម្ពេន វត្តកម្មំ
 អនម្ពេន សមត្តកម្មំ ធម្មេន វត្តកម្មំ ធម្មប្បជ្ឈិបកេន
 វត្តកម្មំ ធម្មប្បជ្ឈិបកេន សមត្តកម្មំ អននំ កម្មំ
 ទុក្ខំ កម្មំ មុន កាតត្ថំ កម្មំ ។ តត្រិ ភិក្ខុវ
 យេ តេ ភិក្ខុ វិវាហាសុ ធម្មប្បជ្ឈិបកេន សមត្ត-
 កម្មំ យេ ច តេ ភិក្ខុ វិវាហាសុ អននំ កម្មំ
 ទុក្ខំ កម្មំ មុន កាតត្ថំ កម្មំ ។ តេ តត្រិ ភិក្ខុ
 ធម្មវាទំ យោ ។ តេ មិ មត្តា វា សម្មិក្ខា ។

ឧប្បាយប្បត្តិ ៧៦ ។

ឧប្បិ វត្តក វត្តំ ធីត្ថិ ។

ព្រោះមិនលះលង់ទិដ្ឋិកា ក្រក់ចេញ មើលឃើញខាងខ្លួនខ្លួនខ្លួនខ្លួន
 ក្រុមនិយមកម្ម ព្រោះមិនលះលង់ទិដ្ឋិកា ក្រក់ចេញដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនិង
 អម្បាលនោះជាពួកទាំងមិនច្រកបដោយធម៌ ម្យ៉ាងក្រុមនិយមកម្ម ព្រោះមិន
 លះលង់ទិដ្ឋិកា ក្រក់ចេញដល់ភិក្ខុនោះ ។ ចេរ ព្រះព្រៀនគ្នា តែមិនប្រកប
 ដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកទាំងមិនច្រកបដោយ
 ធម៌បូម ។ ព្រះព្រៀនគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម ។ បង្សវិជ្ជាបិដកនា
 ក្នុងទីនោះដដែលគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនច្រកបដោយធម៌ កម្ម
 របស់ភិក្ខុព្រះព្រៀនគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែ
 ប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនច្រកបដោយធម៌បូម កម្មរបស់ភិក្ខុ
 ព្រះព្រៀនគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិនបានឆ្លើយយោ
 កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុធ្វើការត្រង់ហើយ កម្មភិក្ខុធ្វើទៀត ។ ខ្លួនភិក្ខុទាំង
 ខ្យល មណ្ឌភិក្ខុទាំងនោះ មើលភិក្ខុទាំងខ្យលនោះនិយាយយោងនេះថា
 កម្មរបស់ភិក្ខុព្រះព្រៀនគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូម ពុំនោះសោតភិក្ខុទាំង
 ខ្យល ណានិយាយយោងនេះថា កម្មឈ្មោះថាភិក្ខុមិនបានឆ្លើយយោ កម្ម
 ឈ្មោះថាភិក្ខុធ្វើការត្រង់ហើយ កម្មភិក្ខុធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាល
 នោះឈ្មោះថាជាធម៌វិជ្ជាភិក្ខុនោះ ។ វិវាហាទាំងនោះជាសេចក្តីស្រឡាញ់ ។

ឧប្បាយប្បត្តិ ៧៦ ។
 ក្នុងខ្លួននោះមានប្រៀន ៧៦ ។

តស៊ូឆ្លង

(១២៣) ចម្បាយ ពន្យល់ ពន្យល់

វត្ត វិសាគកាមគោ

អាគន្ធកាង ទស្សន៍

អគាស ឥដ្ឋិតតោ

មកតញ្ញាលោតិ ប្រា

ទស្សន៍ ឈ ឈរី តទ

ទុក្ខតោ ឈ ករោតិ

អគមា ដិឈសន្តិក ។

អធម្ម វត្តកម្ម

សម្ពត្តិ អធម្ម ច

ធម្ម វត្តកម្ម ច

បដិបកេធន វត្តកម្ម

បដិបកេធន សម្ពត្តិ

ឯកោ ទុក្ខបកេធន

ឯកោ ច ធម្ម សម្ពត្តិ

ពានវិនិច្ឆ័យក្នុងករណីនេះ គឺ

(១២៣) កាលព្រះបាទព្រះភាគន្ធន៍នៅក្នុងនគរធម្ម (មាន
 ភិក្ខុឈ្មោះសម្បទាភិក្ខុជាប្រាជ្ញា) នៅក្នុងប្រទេសនោះ
 កាលនោះ បានធ្វើសេចក្តីរូបវាងដល់ភិក្ខុភិក្ខុជាភិក្ខុក លុះ
 ដឹងថាភិក្ខុភិក្ខុជាភិក្ខុកស្គាល់ច្បាស់ក្នុងនោះដែលភិក្ខុកប្រើ
 ប្រាជ្ញាហើយ ក៏លែងធ្វើសេចក្តីរូបវាងក្នុងកាលនោះ ភិក្ខុ
 ឈ្មោះសម្បទាភិក្ខុនោះ ភិក្ខុភិក្ខុជាភិក្ខុកលើកវត្តជាមុន
 (សេចក្តីរូបវាងដល់យើង) ហើយបានទៅកាន់សំណាក់
 ព្រះដំនែរ ។ (ភិក្ខុភិក្ខុកន៍នគរធម្ម) ធ្វើកម្មជាពួកទាំង
 មិនប្រកបដោយធម៌ផង ធ្វើកម្មព្រមព្រៀងគ្នា កែមិនប្រកប
 ដោយធម៌ផង ធ្វើកម្មជាពួក កែប្រកបដោយធម៌ផង ធ្វើ
 កម្មជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌បួនផង ធ្វើកម្មព្រមព្រៀងគ្នា
 កែប្រកបដោយធម៌បួនផង ភិក្ខុមួយប្រលើកវត្តភិក្ខុមួយប្រ
 ផង ភិក្ខុមួយប្រលើកវត្តភិក្ខុពីរប្រផង លើកវត្តភិក្ខុច្រើនប្រផង

វិទយបិណ មហាវគ្គ

សង្ឃ ឧត្តមតេសោតោ
 ធុរេសី សម្មហុណាបិ
 សាស្ត្រា សាស្ត្រំ ច ឧត្តមំ ។
 សត្វាន្ត បរិវេណ សុត្តា
 អនម្មន្តិ បដិក្ខមំ ។
 ញត្តិវេបន្តំ យំ កម្មំ
 សម្បន្តំ អនុស្សាវនំ
 អនុស្សាវនវិបន្តំ
 សម្បន្តំ ញត្តិយា ច យំ
 ឧកាយេន វិបន្តត្ថា
 អញ្ញាត្រ ធម្មទេវ ច
 វិទយំ សត្តុ បដិក្ខន្តំ
 តុប្បំ អន្តាទ្ធរូបតំ
 អនម្មវត្តសមត្តំ
 បដិវេបន យេ ធុរេ
 ធម្មទេវ ច សាមត្តិ
 អនុញ្ញាសិ តថាគតោ ។

បើកត្តសង្ឃវេន ឧត្តមិវេបន ឧត្តមិវេបន សង្ឃ យើងកត្ត
 សង្ឃវេន ។ ព្រះសព្វញ្ញត្ថម្មិវេបនវេន (ឃើងហោះ)
 ហើយទ្រង់ហាមថា ឧត្តមិវេបន ប្រកថដោយធម៌ ។ (ឧត្តមិវេ-
 បន) ធ្វើកម្មវិបន្តិយា កញ្ញត្តិ កែវល្លៈ ព្រះដោយអនុស្សាវនាវេន
 ធ្វើកម្មវិបន្តិយា អនុស្សាវនាវេន ព្រះដោយញត្តិវេន ធ្វើកម្ម
 វិបន្តិយា កញ្ញត្តិវេន អនុស្សាវនាវេន ធ្វើកម្មវិបន្តិយា កញ្ញត្តិ
 វេន ធ្វើកម្មវិបន្តិយា វេន ធ្វើកម្មវិបន្តិយា កញ្ញត្តិ វេន ព្រះ
 សាស្ត្រាវេន ធ្វើកម្មវិបន្តិយា ព្រះដោយព្រះភាគតិវេន លាវជា កម្ម
 តំវេន មានប្រមុខមគ្គវេន កម្មវិបន្តិយា ប្រកថដោយធម៌វេន
 កម្មវិបន្តិយា កម្មវិបន្តិយា ព្រះព្រះព្រាហ្មណ៍ កម្មវិបន្តិយា (កម្ម
 ជាត្ថក) តំវេន ប្រកថដោយធម៌ប្រមុខវេន (កម្មវិបន្តិយា ព្រះ
 ព្រះប្រកថដោយធម៌ប្រមុខវេន) ម្យ៉ាងទៀត ព្រះតថាគត ទ្រង់អនុ-
 ញ្ញាតកម្មវិបន្តិយា ព្រះព្រាហ្មណ៍ តំវេន ប្រកថដោយធម៌ប្រមុខវេន ។

ប្រែប្រួលទូទៅ ទូទៅ

ចតុរត្តោ បញ្ចវគ្គោ
 ធិសវត្តោ ច វិសតិ
 អតិបេតិកវិសតិវត្តោ
 សង្ឃោ បញ្ចវគ្គោ តថា ។
 បេតិកា ឧបសម្ព័ន្ធ
 យេត្ត កេត្តំ បរិវណ័
 អត្តានុកម្មោ ធិស
 ចតុរត្តោហិ កេត្តិកោ ។
 ត្ថវេ កេត្តិ បេតិកា
 បដ្ឋានេ ឧបសម្ព័ន្ធ
 អត្តានុ បញ្ចវគ្គិកោ
 សត្វកម្មសុ កេត្តិកោ ។
 អត្តានុកម្ម បេតិកា
 យេ កិច្ច ធិសវត្តិកោ ។
 សត្វកម្មករោ សង្ឃោ
 វិសោ សត្វក កេត្តិកោ ។
 កិច្ចកម្ម សិក្ខាសាសនា ។

ប្រែប្រួលទូទៅ ទូទៅ

សង្ឃបាម ៥ ក្នុង វិសតិវត្ត ១ បញ្ចវគ្គ ១ ធិស-
 វត្ត ១ វិសតិវត្ត ១ អតិបេតិកវិសតិវត្ត ១ ។ សង្ឃបញ្ចវគ្គ
 ក្នុងសង្ឃ (ចំណុច) វៀរលើក (កម្ម យោង) ធំ
 បេសម្បទាកម្ម ១ បរិវណ័កម្ម ១ អត្តានុកម្ម ១ ។ សង្ឃ
 បញ្ចវគ្គក្នុងសង្ឃកម្មចំណុច វៀរលើកកម្មយោង
 គឺបេសម្បទាកម្មកម្មវិធីប្រទេស ១ អត្តានុកម្ម ១ ។
 កិច្ចសង្ឃទសវត្ត (ក្នុងចំណុច) វៀរលើកអត្តានុ-
 កម្មយោង ។ សង្ឃវិសតិវត្ត ក្នុងសង្ឃកម្មចំណុច
 យោង ១ ក្នុងចំណុច (បំណុល) ។ កិច្ចកម្ម សិក្ខាសាសនា

សាមណេវោ សាមណេវិកា
 បទ្កត្តាតន្តិមវត្ថុ
 ធម្មតិក្ខាបត្តិទស្សនេ
 អប្បដិក្ខត្តនិដ្ឋិយា
 បណ្ឌិតោយេយ្យសំវាសតំ
 តិក្ខយតិក្ខន្ធានតំ
 មាតុ បិតុ ច យាតតំ
 អរហំ កិក្ខុដិដ្ឋសី
 កេនកំ លោហិតុប្បនតំ
 ត្បត្តនំ ជាតាសំវាសំ
 ជាតាសីមាយ ឥន្ទិយា
 យស្ស សន្នេហំ កាម កក្កុ
 ហោតិ តេ ចតុរិសតិ
 សន្តុរេន បដិក្ខត្តា
 ន ហោតេ តណប្បតា
 ចារិកសំភាសនុត្តា
 បរិវាសំ ធនេយ្យ វ

សាមណេវត្ថំ សាមណេវិក្ខំ ភិក្ខុវេសនោលលាសិក្ខុត្ថំ
 ភិក្ខុវេសនេត្រៃអន្តិមវត្ថុត្ថំ ភិក្ខុវេសនសិទ្ធិលើកត្តាត្រៃ
 បិទឃើញអាបត្តិក្ខំ ត្រៃមិនសំវេជនអាបត្តិក្ខំ ត្រៃមិនលះ
 បដិទិដ្ឋិចញ្ញត្តិ មទុស្សន្ទិយត្ថំ មទុស្សវេសនល្អចសំវាសត្ថំ
 ភិក្ខុវេសនចូលទៅកាន់លទ្ធិត្ថិយត្ថំ សត្វតិច្ឆានត្ថំ បុគ្គលវេសន
 ធ្វើមាតុយាតត្ថំ បិតុយាតត្ថំ អរហន្តយាតត្ថំ បុគ្គលវេសន
 ទ្រុស្តភិក្ខុត្ថំ បុគ្គលវេសនធ្វើសន្និវេសនត្ថំ បុគ្គលវេសនធ្វើលា-
 ហិតុប្បនត្ថំ ឧកោត្យញ្ញានត្ថំ ភិក្ខុមាតុសំវាសវេសន ១ គ្នា
 ក្តី ភិក្ខុនៅក្នុងសីមាវេសន ១ គ្នាក្តី (ភិក្ខុបិតុទៅលើអាតាស)
 ដោយប្តូរក្តី (ចណ្តាបុគ្គលទាំងនេះ) ម៉ែដំខុសន្និវេសនម្តង
 បុគ្គលឯណាមួយ ឯបុគ្គលទាំង ២២ ពួកនោះត្រៃសម្ពុទ្ធជ្រង
 ហាមថា បុគ្គលទាំងអម្បាលនេះជាអណាប្បកៈមិនបាទឡើយ
 ម្យ៉ាងទៀត សន្និវេសនប្តូរក្តីសំភាសន៍ជាតំរប់ ៤ ច្បាប់វិស

ឡូល អាណត្តម ត្រាយ
 អភិក្ខុ ធម៌ កាណា
 មូល អាណាណត្តំ
 អន្តរាមាមេវ ច
 អត្តប្បត្តិ បញ្ញា បញ្ញា
 សម្មាសម្ពុទ្ធ បញ្ញាសិទ្ធិ ។
 កំភ្នំ ធម៌ ធម៌ មាណា ច
 សាមណេរោ សាមណេរោ
 ចត្តត្តិ ធម៌ ធម៌
 ទិដ្ឋិ ធម៌ ធម៌ ស្សនេ
 អប្បដិក្ខុ ធម៌ ធម៌
 ចម្មាតោ ធម៌ ធម៌ សកំ
 តិដ្ឋិ ធម៌ ធម៌ ធម៌
 មាតា ធម៌ ធម៌ ធម៌
 អរហំ ធម៌ ធម៌ សិ
 កេតិកំ ធម៌ ធម៌ ធម៌
 ទក្ខតោ ធម៌ ធម៌

ឡូលាយបដិកស្សនៈ ឡូលាយ ឡូលាយ (ធម្មបស្សនៈ) មិនយោងដល់កម្មផល សង្ឃមិនត្រូវធ្វើផល ឡើយ
 ឆ្លើយ សង្ឃមានភិក្ខុដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ជា
 ដំបូង មានភិក្ខុដែលគួរដល់មានក្នុងដំបូង ភិក្ខុ មានភិក្ខុ
 ដែលប្រព្រឹត្តមានក្នុងដំបូង ភិក្ខុដែលគួរដល់អន្តរាមា
 ជាដំបូង ភិក្ខុទាំង ៨ ពួកនេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជ្រាវដេញសេចក្តី
 មិនមែនជាអ្នកធ្វើកម្មឡើយ ។ ភិក្ខុភិក្ខុ សិក្ខុមានភិក្ខុ សាម-
 ណេរក្ខិ សាមណេរក្ខិ ភិក្ខុដែលគួរដល់សិក្ខុភិក្ខុ ភិក្ខុដែល
 ត្រូវអន្តរាមា ភិក្ខុភិក្ខុ ភិក្ខុមានចំណុចកើតយក្ខិ ភិក្ខុមានវេ-
 នាគ្របសង្កត់ភិក្ខុ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រះមិនយើញអា-
 ចក្ខិ ព្រះមិនសំដែងអាចក្ខិ ព្រះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាចក្ខិ
 ចេញក្ខិ ឆ្លើយក្ខិ បុគ្គលដែលល្អសំរាប់សក្ខិ ភិក្ខុដែលចូលទៅ
 តាន់លទ្ធិភិក្ខុភិក្ខុ សក្ខុភិក្ខុភិក្ខុ បុគ្គលជាមាតុយាតក្ខិ បិក្ខុ-
 យាតក្ខិ អហោត្តយាតក្ខិ បុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុភិក្ខុ ដែល
 ធ្វើសង្ឃកេតិក្ខិ ធ្វើលោហិក្ខុប្បទក្ខិ ទក្ខតោ ឡូលាយភិក្ខុ

វិទ្យោបិដក មហាវគ្គ

បាណសិវាសតំបិច
 បាណសិវាយ បិគតំ
 វេយាសំ យស្ស ក្កត្ត ច
 សត្តវិសាទមេតេសំ
 មដំតោសំ ច រូហតិ ។
 កិក្កុស្ស ចតតត្តុស្ស
 រូហតិ មដំតោសទា
 សុត្តុស្ស ទុដ្ឋិសារិកា
 តាលោ មំ សុនិសារិកា
 មណ្ឌុតោ វេយ្យសិវាសោ
 បុត្តុដ្ឋោ តិវច្ឆានតា
 មាតា បិគុអរោរោ
 ទ្រុសតា សដ្ឋុតេនតោ
 លោហិតុប្បាទតោ វេ
 ទុកតោត្យត្តោ ច យោ
 ឯកានសទ្ធមេតេសំ
 ទុសារណំ ច យុទ្ធតំ ។

វិទ្យោបិដក មហាវគ្គ

កិក្កុវេសមាទសំវាសទៀន ១ ភ្នាក់ កិក្កុវេសបិដកនៅក្នុងសិមា
 ទៀន ១ ភ្នាក់ កិក្កុវេសបិដកនៅលើភាសក្តិ (សង្ឃទ្វើ)
 កម្មវេសបុគ្គលណា បុគ្គលចោះក្តី ឯការហាយោតំ (ក្នុង
 កណ្តាលដំនុំសង្ឃ) របស់បុគ្គលចំនី ២៧ ពួកនេះបិទឡើង
 ឡើយ ។ (ការហាយោតំក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ) របស់
 កិក្កុជាបកក្ត ទើបឡើង កិក្កុវេសទ្វើ (បើសង្ឃបណ្តាញ
 ចេញ) ឈ្មោះថា បណ្តាញចេញដោយពង្រកំ ឯកិក្កុ
 ល្ងី (បើសង្ឃបណ្តាញចេញ) ឈ្មោះថា បណ្តាញ
 ចេញដោយល្ងី មនុស្សខ្លីយក្តី បុគ្គលល្ងីចំនុំសក្តី កិក្កុ
 ចូលទៅកាន់ល្ងីខ្លីយក្តី តិវច្ឆានក្តី បុគ្គលជាមាតុយាភកៈ
 ក្តី បិកុយាភកៈក្តី អារហន្តយាភកៈក្តី កិក្កុនិទ្ទេសកៈក្តី សង្ឃ-
 រោទកៈក្តី លោហិតុប្បាទកៈក្តី ទុកតោត្យត្តានកៈក្តី ឯបុគ្គល
 ចំនី ១១ ពួកនេះ មិនគួរវេសសារណាកម្មឡើយ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ឧដ្ឋត្វា បដិកាតត្វា
 ជិស្សុដ្ឋេតា ឧ វិដ្ឋតិ
 តស្ស ឧក្កោបបា កម្មា
 សត្ត ហោត្តិ អធម្មិកា
 អាបត្តិ អនុវត្តន្តិ
 សត្ត តេមំ អធម្មិកា
 អាបត្តិ អនុវត្តន្តិ
 សត្ត កម្មា សុធម្មិកា
 សម្មា បដិបុត្តា ច
 បដិញ្ញាយ ច កាវកា
 សតិអម្មធូរាមិកា
 តដ្ឋនិយសេន ច
 បទ្វាជនីយេបដិហារ
 ឧក្កោបបរិវាស ច
 មូលនាធនុអត្តនា
 តដេវ ឧបសម្បត្តា
 អត្តំ កាវយ្យ អត្តាស្ស

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ភាបត្តិដែលត្រូវយើង ភាបត្តិដែលត្រូវសំដែងមិនខ្វះគ្រឹក
 ដែលត្រូវលះបង់ មិនមានផល (ភិក្ខុហារ) ការលើកត្តិ
 ផលភិក្ខុនោះ ចាត់ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌មាន វេយ្យា
 ភិក្ខុពិនិច្ឆ័យយោងភិក្ខុដែលត្រូវភាបត្តិ សូម្បីកម្មរបស់ភិក្ខុ
 ពិនិច្ឆ័យនោះ ក៏ចាត់ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌មាន វេយ្យា ភិក្ខុ
 ពិនិច្ឆ័យយោងភិក្ខុដែលត្រូវភាបត្តិ (សូម្បី) កម្មរបស់
 ភិក្ខុពិនិច្ឆ័យនោះ ក៏ចាត់ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ល្អមាន វេយ្យា
 ការសិទ្ធិធ្វើកម្មដែលត្រូវធ្វើក្នុងទីចំពោះមុខត្តិ ធ្វើដោយការ
 សាកសួរត្តិ ធ្វើដោយសេចក្តីប្រជុំត្តិ ឱ្យសក្តិវិទ្យាត្តិ អម្បូរ
 វិទ្យាត្តិ ធ្វើស្សនាប័យសំគាត្តិ តដ្ឋនិយកម្មត្តិ ចិយស្ស
 កម្មត្តិ បញ្ចនិយកម្មត្តិ បដិសារណិយកម្មត្តិ ឧក្កោបវិយកម្មត្តិ
 ឱ្យបរិវាសត្តិ ឱ្យមូលាយបដិសន្ធិត្តិ មានត្តិ អនាទត្តិ ឧប
 សម្បកត្តិ ហើយសន្ធិត្រឡប់ធ្វើកម្មផ្សេងផលបុគ្គលដទៃវិញ

ចម្លើយរុក្ខាៈ ឧត្តរតោ

សោធន្យសោត អនុត្តិកា
 តង្គំ ករយ្យ តង្គស្ស
 សោធន្យសោត សុនុត្តិកា
 បន្ទាភេបយ្យ អញ្ញាញំ
 សោធន្យសោត អនុត្តិកា
 ទ្វេ ទ្វេ ម្ពណ ឆនា តស្ស
 តេមិ សោធន្យស ធម្មិកា ។
 វិសេសម្ពណកំ ចង្កំ
 អនុត្តិ ធិនោ ព្រិ
 អនាសិ តង្គិយំ តង្គំ
 សម្លេង តង្គានិកាសោ
 អនុត្តិ តង្គតង្គំ
 អញ្ញា ភានិស តង្គិ សោ
 តង្គា ធម្មេន សមត្តា
 តស្ស តង្គិយំ តង្គំ
 អញ្ញា តង្គធម្មេន
 តស្ស តង្គិយំ តង្គំ

ចម្លើយរុក្ខាៈ ឧត្តរតោ

កម្មតាំងទ្រង់នេះឈ្មោះថាមិនប្រកបដោយធម៌ សង្ឃត្តិកម្ម
 នោះ ។ ដល់កិច្ចដែលគួរដល់កម្មនោះ ។ កម្មតាំង ទ្រង់ នេះ
 ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ស្តុ សង្ឃលើកឡើងកម្មដទៃចំ-
 ពោះកិច្ចដែលគួរដល់កម្មដទៃវិញ កម្មតាំង ទ្រង់ នេះឈ្មោះ
 ថាមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មមានបូលពីរ ។ ដែលសង្ឃបាន
 ធ្វើដល់កិច្ចនោះ កម្មតាំងទ្រង់នោះគឺឈ្មោះថាកម្មប្រកបដោយ
 ធម៌វេទ ។ សូម្បីចក្កដែលមានមូលមួយ ។ ព្រះជំនឿស្រី
 ទ្រង់ត្រាស់ថា មិនប្រកបដោយធម៌ សង្ឃ (គិតភ្នាក់) ។
 កិច្ចនេះជាអ្នកធ្វើការបង្កើនហេតុ ហើយទានៈធ្វើធម៌យកម្ម
 (ដល់កិច្ចនោះ) តែធ្វើកម្មនាពួកវាមិនប្រកបដោយធម៌
 កិច្ចនោះគឺចេញទៅកាន់អាសវដិទ ឯកិច្ចតាំងទ្រង់ដែល
 នៅក្នុងអាសវនោះគឺព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌
 ធ្វើធម៌ធម៌ដល់កិច្ចនោះទៀត (កិច្ចនោះ) ក៏ចេញ
 ទៅកាន់អាសវដិទ កិច្ចតាំងទ្រង់ដែលនៅក្នុងអាសវដិទ
 (នោះ) ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ធ្វើធម៌ធម៌ដល់កិច្ចនោះ

បដិបត្តេន វត្តាចំ
 សមត្តាចំ តតា កត្ត
 អនុប្បេន សមត្តា ច
 ចន្ទេន វត្តាមេ ច
 បដិបត្តេន វត្តា ច
 សមត្តា ច នៈម បនា
 ឃកេតំ ធូលតំ កត្តា
 ចត្តំ តានុ វិចត្តាលោ ។
 ពាលាត្វត្តស្ស ធិយស្ស
 បញ្ចវេ កុលន្ទសកំ
 បដិសារណីយំ កត្តំ
 កថ អត្តោសកស្ស ច
 អនុស្សយាបដិក្កេន្ទ
 យោ ច ទិដ្ឋិ ច ធិស្សន្ត
 តេសំ កេត្តបចំ កត្តំ
 សត្តវាហោន កាសិកំ
 ១ បវិទយកត្តាចំ

ទៀត ឯភិក្ខុទាំងឡាយនោះជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌បូម
 ក៏មាន ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូមក៏មាន បានធ្វើ
 កដ្ឋន័យកម្ម (ដល់ភិក្ខុនោះ) ដូចគ្នា ច្បាប់ទាំងឡាយនេះក៏ កម្ម
 ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ក្តី កម្មជាពួក តែប្រកប
 ដោយធម៌ក្តី កម្មជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌បូមក្តី កម្មព្រម
 ព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បូមក្តី (ច្បាប់និស្សាលនេះ)
 អ្នកមានប្រាជ្ញាធម៌ធ្វើឲ្យមានមូលមួយ ។ ហើយចង់ឲ្យជា
 ចក្ខុ ។ សង្ឃធ្វើនិយមកម្ម ដល់ភិក្ខុល្ងន់ក្តី មិនគ្នាសក្តី
 សង្ឃធ្វើចក្ខុនិយមកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលទ្រុស្តត្រកូលក្តី សង្ឃ
 ធ្វើចម្រើនសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលជេស្រោសក្តី ភិក្ខុណា
 មិនឃើញភាវក្តី មិនសំដែងភាវក្តី មិនលះបង់ទិដ្ឋ
 ភាគីកំចេញក្តី ព្រះបមេត្រីជាសត្តពហៈទ្រង់សំដែងទូរ
 ១ ក្នុងនិយមកម្មដល់ភិក្ខុទាំងនោះ អ្នកមានប្រាជ្ញាធម៌ធ្វើនាំទៅ

បាណា កង្កិល័យំ នយេ
 តេសំយេវ អនុលោមំ
 សម្មា វគ្គតិ យាចតិ
 បស្សន្តិ តេសំ កម្មាជំ
 ហេត្វា កម្មនាយេន ច
 តស្មី តស្មី ហំ កម្មេសុ
 តត្រេដ្ឋោ ច វិវាទតំ
 អគតំ ទុក្ខដន្យោ
 មុន កាតតកត្តំ ច
 កម្មេ បស្សន្តិយា ពាចំ
 តេ ភិក្ខុ ទម្មនាមិណោ
 វិបត្តិស្យាជិតេ ធិស្វា
 កម្មប្បត្តេ មហាមុនិ
 បដិប្បស្សន្តិមត្តាសំ
 សល្យកតោវ ឱសទន្តិ^(១) ។

១ ជំនំ ១្ក១៦ ។ ហេតុពោធិ យេកុប្បេន វិសទំសន្តិ ញាតតំ ។

គឺជាអញ្ជីក្នុងកម្មវិធីយកម្មវិធីកុំចាំនិទ្យាយវេលាក្នុងវេលា
 កម្ម ភិក្ខុវេលាសង្ឃបុរាណកម្មវិធីហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តិដោយប្រពៃ
 ចំពោះក្នុងសមគ្នាដល់កម្មវិធីអម្បាលនោះ ហើយមកសូម
 ការម្យប់កម្មវិធីនោះ (ឱវិសង្ឃ) កាមវិធីនៃកម្មវិធីនាង
 ក្រោយ សង្ឃវេលាបិណ្ឌ ក្នុងវិធីនោះដល់ក្នុង ក្នុងកម្ម
 នោះវាក្តី ពុំនោះសោត ភិក្ខុចាំនិទ្យាយនាមិយាយថា កម្ម
 ឈ្មោះថា សង្ឃមិនបុរាណកម្មវិធីហើយ កម្មឈ្មោះថាសង្ឃក្នុង
 ក្រវ៉ាហើយ កម្មសង្ឃត្រូវធ្វើទៀតក្តី ភិក្ខុចាំនិទ្យាយឈ្មោះថា
 ធម្មវិធី ក្នុងការម្យប់កម្ម (នោះ) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ្រាជ្ញ
 ដ៏ប្រសើរទ្រង់រើញភិក្ខុចាំនិទ្យាយវេលានាងវិបត្តិបៀតបៀន
 ហើយថាភិក្ខុក្នុងវេលាកម្ម ទើបទ្រង់សំដែងនូវវិធីម្យប់កម្មដូច
 ជាគេទ្រង់មើលឃើញសម្រាប់នូវសេចក្តីច្នៃឯង ។

ពោលម្ហិក្ខន្ធកិ

(១៤៤) តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភគវំ គោសម្ព័យំ
វិហារតិ យោសំភារមេ ។ តេជ ចោ បន សមយេន
អញ្ញាតោ កិក្ខុ អាបត្តិ អាបន្នោ ហោតិ ។ សោ ឥស្សា
អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ អញ្ញោ កិក្ខុ ឥស្សា
អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ ។ សោ អបយេន
សមយេន ឥស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ អញ្ញោ
កិក្ខុ ឥស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ ។ អថ-
ទោ ភេ កិក្ខុ តំ កិក្ខុំ ឯតនោពំ អាបត្តិ កំ អាវុសោ
អាបន្នោ ឧស្សសេតំ អាបត្តិ ។ ធនុំ មេ អាវុសោ
អាបត្តិ យមហំ បស្សយ្យន្តិ ។ អថទោ ភេ កិក្ខុ
សាមត្តិ លកិក្ខា តំ កិក្ខុំ អាបត្តិយា អនិស្សនេ ធុត្តិ-
មិសុ ។ សោ ច កិក្ខុ ហុស្សុតោ ហោតិ អាគតាគមោ
នម្មនោ វិទយនោ មាតិកានោ បុណ្យោ ព្យត្តោ មេ-
ហាវិ លន្តិ កុក្កុច្ឆកោ សិទ្ធានោមោ ។ អថទោ
សោ កិក្ខុ សម្ពិដ្ឋេ សម្ពុត្តេ កិក្ខុ ឧបស្សន្តិកា

ពោលម្ហិក្ខន្ធកិ

(១៤៤) សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់មានព្រះគោត្រីច្រើននឹង
នៅក្នុងយោសំភារមេ ទៀបគ្រឹះគោសម្ព័យ ។ វេលានោះឯង មានកិក្ខុមួយ
ប្រុសគ្រូអាបត្តិ ។ កិក្ខុនោះយល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអាបត្តិមែន ពួក
កិក្ខុដទៃយល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ចំនែមនជាអាបត្តិទៅវិញ ។ លុះកាល
ជាខាងក្រោយមក កិក្ខុនោះត្រឡប់យល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ចំនែមនជា
អាបត្តិទៅវិញ ពួកកិក្ខុដទៃត្រឡប់យល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអាបត្តិ
ទៅវិញ ។ គ្រានោះ កិក្ខុទាំងនោះបាននិយាយពាក្យទេនឹងកិក្ខុនោះថា
ខែអាវុសោ លោកគ្រូអាបត្តិហើយ តើលោកបានឃើញអាបត្តិខ្លះឬទេ ។
កិក្ខុនោះចេញទៅវិញថា ខែអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំគ្រូឃើញនោះមានទេ ។
វេលានោះ កិក្ខុទាំងនោះបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាហើយ ក៏សឹកក្តីកិក្ខុ
នោះព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ។ ឯកិក្ខុនោះសោត ក៏ជាពហុស្សុត(ជាអ្នកចេះ
ដឹងច្រើន) ស្ងាត់ក្នុងបិដក ជាអ្នកច្រើនចម្រើន ច្រើនវិនិយ ច្រើនមា-
តិកា ជាបណ្ឌិត ទៀតស្រុក មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនគ្នាស មានសេចក្តី
វេរសី ទឹកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងសិក្ខា ។ លំដាប់នោះ កិក្ខុនោះក៏បាន
ចូលទៅរកពួកកិក្ខុដែលជាមិត្តគ្រាន់តែបានឃើញគ្នា ដឹងជាមិត្តដ៏ម៉ឺន

ហេតុផលក្នុង អាចារ្យ

ឯគណនេយ្យ អនាចារ្យ ឯសា អាវុសា ទេសា អាចារ្យ
 អនាចារ្យោម្ពំ ធម្មំ អាចារ្យា អនុត្តិកោម្ពំ ធម្មំ ទុត្តិកោ
 អនុត្តិកោម្ពំ កុម្មោ ទុត្តិកោ កុម្មោ អដ្ឋាណាហោ ធម្មំ
 ហោ ធម្មំ អាយស្មោ ធម្មោ វិទយោ បច្ចាតិ ។
 អលភិ ទោ សោ ភិក្ខុ សង្កម្ពំ សម្ពុត្តំ ភិក្ខុ បក្ខោ ។
 ជាធម្មនាមំ ធម្មំ សង្កម្ពំ សម្ពុត្តំ ភិក្ខុ សង្កម្ពំ
 ទុត្តិ ទាហេសិ អនាចារ្យ ឯសា អាវុសា ទេសា អាចារ្យ
 អនាចារ្យោម្ពំ ធម្មំ អាចារ្យា អនុត្តិកោម្ពំ ធម្មំ ទុត្តិកោ
 អនុត្តិកោម្ពំ កុម្មោ ទុត្តិកោ កុម្មោ អដ្ឋាណាហោ ធម្មំ
 ហោ ធម្មំ អាយស្មោ ធម្មោ វិទយោ បច្ចាតិ ។
 អលភិ ទោ សោ ភិក្ខុ ជាធម្មនាមំ សង្កម្ពំ សម្ពុត្តំ
 ភិក្ខុ បក្ខោ ។ អថទោ គេ ទុត្តិកោ ទុត្តិកោ ភិក្ខុ
 យេ ធម្មំ ឧក្ខេបកា ភិក្ខុ កុម្មោ សង្កម្ពំ សុ ធម្មំ សង្កម្ពំ

ហេតុផលក្នុង ការយល់ឃើញអាចារ្យជាអាចារ្យ

ហើយនិយាយពាក្យនេះថា ឯអាវុសា នេះជាអនាចារ្យ នេះមិនមែនជា
 អាចារ្យទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាចារ្យ ជាភិក្ខុអត់ត្រូវអាចារ្យ(អ្វីទេ) ខ្ញុំជា
 ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនគួរលើកវត្ត ជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃ
 បានលើកវត្តខ្ញុំដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកំរើក ជាកម្មមិនគួរ
 ដល់ហេតុ មតិក្រណាភជីមានកាយុទាំងឡាយ សូមលោកទាំងឡាយមក
 ជាបុគ្គលិករបស់ខ្ញុំនាមធម៌នាមវិន័យ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានភិក្ខុដែលជាមិត្ត
 គ្រាន់តែបានឃើញគ្នា នឹងមិត្តដ៏មាំមួនមកជាបុគ្គលិកឡើយ ។ មិនតែ
 ចំណេះ ភិក្ខុនោះក៏បញ្ចូលប្រើទៅក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុដែលជាមិត្តគ្រាន់
 តែបានឃើញគ្នា នឹងមិត្តដ៏មាំមួនដែលនៅក្នុងជនបទថា ឯអាវុសា
 នេះជាអនាចារ្យ នេះមិនមែនជាអាចារ្យទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាចារ្យ ជា
 ភិក្ខុអត់ត្រូវអាចារ្យ(អ្វីទេ) ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃមិនគួរលើកវត្ត ជាភិក្ខុដែល
 សង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តខ្ញុំដោយកម្មមិនប្រកបដោយ
 ធម៌ ជាកម្មកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុឡើយ សូមលោកទាំងឡាយ
 យុមកជាបុគ្គលិកនឹងខ្ញុំនាមធម៌នាមវិន័យ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានភិក្ខុដែលជា
 មិត្តគ្រាន់តែបានឃើញគ្នា នឹងមិត្តដ៏មាំមួនដែលនៅក្នុងជនបទមកជាបុ
 គ្គលិកឡើយ ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តនាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តនោះ
 បានចូលទៅក្នុងពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បាននិយាយ

ឧក្ខេបតេ ភិក្ខុ ឯតទភេតុំ អនាថន្តិ ឯសា អាវុសោ
 ទេសា អាថន្តិ អនាថន្តោ ឯសោ ភិក្ខុ ទេសោ ភិក្ខុ
 អាថន្តោ អនុត្តិក្តោ ឯសា ភិក្ខុ ទេសោ ភិក្ខុ ឧត្តិក្តោ
 អនុត្តិកេន កម្មេន ឧត្តិក្តោ កុប្បេន អដ្ឋាបារមេ-
 នាតិ ។ ឃី វុត្ត ឧក្ខេបតោ ភិក្ខុ ឧត្តិក្តាវុត្តតេ
 ភិក្ខុ ឯតទភេតុំ អាថន្តិ ឯសា អាវុសោ ទេសា អនាថន្តិ
 អាថន្តោ ឯសោ ភិក្ខុ ទេសោ ភិក្ខុ អនាថន្តោ ឧត្តិក្តោ
 ឯសោ ភិក្ខុ ទេសោ ភិក្ខុ អនុត្តិក្តោ ឧត្តិកេន កម្មេន
 ឧត្តិក្តោ អកុប្បេន ហិបារមេន មា ទោ តុម្ពេ អាយ-
 ស្មន្តោ ឯតំ ឧត្តិក្តកំ ភិក្ខុំ អនុវុត្តិក្តំ អនុបរិវារេនាតិ ។
 ឃីបិ ទោ តេ ឧត្តិក្តាវុត្តកា ភិក្ខុ ឧក្ខេបតេហិ
 ភិក្ខុហិ វុច្ឆមាណា តថេវ តំ ឧត្តិក្តកំ ភិក្ខុំ អនុវុត្តិស្ម
 អនុបរិវារេសុំ ។

ពាក្យនេះនឹងពួកភិក្ខុលើកវត្តថា វិនាសោ នេះជាអនាថន្តិ នេះមិនមែនជា
 អាថន្តិទេ ភិក្ខុនេះមិនមែនម្រូតាថន្តិ ភិក្ខុនេះផងម្រូតាថន្តិ (អ្វីទេ) ភិក្ខុនេះ
 សន្សំមិនដូចលើកវត្ត ភិក្ខុនេះសន្សំលើកវត្តមិនបាទទេ សន្សំលើកវត្តភិក្ខុ
 នេះដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុ
 ឡើយ ។ កាលបើភិក្ខុចាំទិវនាខ្លះយាយយ៉ាងនេះហើយ ពួកភិក្ខុអ្នកលើក
 វត្តបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសន្សំលើកវត្ត
 វិញថា វិនាសោ នេះជាអាថន្តិ នេះមិនមែនជាអនាថន្តិទេ ភិក្ខុនេះម្រូ
 តាថន្តិហើយ ភិក្ខុនេះមិនមែនជាមិនម្រូតាថន្តិទេ ភិក្ខុនេះសន្សំលើកវត្ត
 បាទហើយ ភិក្ខុនេះមិនមែនជាភិក្ខុដែលសន្សំលើកវត្តមិនបាទទេ ភិក្ខុនេះ
 សន្សំលើកវត្តដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកំរើក ជាកម្មគួរដល់
 ហេតុហើយ បពិត្រលោកសីមានអាយុចាំទិវ្យាយ អស់លោកកុំប្រព្រឹត្ត
 តាម កុំតាមដោយរោមភិក្ខុដែលសន្សំលើកវត្តនេះឡើយ ។ ឯពួកភិក្ខុ
 អ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសន្សំលើកវត្តនោះ កាលបើពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត
 និយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏ទៅតែប្រព្រឹត្តតាម ទៅតែតាមដោយរោមភិក្ខុ
 ដែលសន្សំលើកវត្តហើយនោះផងដែរ ។

ពោសម្ពិច្ឆា អាចត្តិដ្ឋ

[១៤៥] អដទោ អញ្ញាតោ កំត្តុ យេន ភតកំ
 តេនុបសន្តិមំ ឧបសន្តិមំត្វា ភតវន្តំ អភិកំទេត្វា ឯកមន្តំ
 ធិសិទិ ។ ឯកមន្តំ ធិសិទ្ធោ ទោ សោ កំត្តុ ភតវន្តំ
 ឯកទរោច ឥទ ភន្តេ អញ្ញាតោ កំត្តុ អាចត្តិ អាចន្តោ
 អហោសំ សោ តស្សា អាចត្តិយា អាចត្តិដ្ឋំ អហោសំ
 អញ្ញា កំត្តុ តស្សា អាចត្តិយា អនាចត្តិដ្ឋំ អហោសំ
 សោ អបថេន សមយេន តស្សា អាចត្តិយា អនាចត្តិដ្ឋំ
 អហោសំ អញ្ញា កំត្តុ តស្សា អាចត្តិយា អាចត្តិដ្ឋំ អហោសំ
 អដទោ តេ ភន្តេ កំត្តុ តំ កំត្តុ ឯកទរោច
 អាចត្តិ តំ អាវុសោ អាចន្តោ បស្សសេតំ អាចត្តិដ្ឋំ
 ទន្តិ មេ អាវុសោ អាចត្តិ យមហំ បស្សយ្យន្តំ អដទោ
 តេ ភន្តេ កំត្តុ សាមន្តិ លកិត្វា តំ កំត្តុ អាចត្តិយា
 អនស្សទេ ឧត្តមិសុ សោ ច ភន្តេ កំត្តុ ពហុស្សតោ
 អាតតាតោ ចម្មនោ វិទយនោ មាតំកាចោ បស្សិ
 តោ ត្យត្តោ មេហិ លន្តិ ត្យត្តុតោ សិក្ខាតោ មា

ពោសម្ពិច្ឆាៈ ការយល់ឃើញអាចត្តិជាអាចត្តិថេន

[១៤៥] ត្រាោះនោះ មានកំត្តុច្បូច្បូលទៅដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបបូជាយថង្គីព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយ
 ទៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ កំត្តុនោះលុះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ គឺក្រាប
 បូជ្ជៈចូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុង
 ទីនេះមានកំត្តុច្បូច្បូលត្រូវកាបត្តិហើយ កំត្តុនោះបានយល់ឃើញអាចត្តិនោះ
 ថាជាអាចត្តិមែន តែពួកកំត្តុដទៃយល់ឃើញកាបត្តិនោះថាមិនមែនជាអាចត្តិ
 លុះកាលជាទាំងក្រោយ កំត្តុនោះត្រឡប់យល់ឃើញអាចត្តិនោះថាមិនមែន
 ជាអាចត្តិទៅវិញ ពួកកំត្តុដទៃត្រឡប់យល់ឃើញកាបត្តិនោះថាជាអាចត្តិ
 ទៅវិញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងវេលានោះឯង កំត្តុទាំងឡាយ
 នោះនិយាយពាក្យនេះនឹងកំត្តុនោះថា នែអាវុសោ លោកត្រូវកាបត្តិហើយ
 តើលោកឃើញកាបត្តិទុះឬទេ កំត្តុនោះឆ្លើយថា នែអាវុសោ កាបត្តិដែល
 ខ្ញុំត្រូវឃើញនោះគឺទេ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ត្រាោះនោះ កំត្តុទាំង
 នោះបានសេចក្តីសាមគ្គីគ្នាហើយក៏លើកកំត្តុនោះព្រោះមិនឃើញកាបត្តិ
 សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឯកំត្តុនោះលោកគឺជាពហុស្សតស្តាប់ក្នុងដីដក
 ទ្រទ្រង់មេ ទ្រទ្រង់វិមយ ទ្រទ្រង់ពាតក ហើយជាចល្លាត ត្រូវប្រោស
 មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីរៀនខ្មាស មានសេចក្តីវៃអង្គ មានសេចក្តី

អថតោ សោ កន្តុ ភិក្ខុ សង្ខិដ្ឋេ សម្ពុត្ត ភិក្ខុ
 ឧបសន្តមិត្តា ឯតនកេច អនាបត្តិ ឯសា អាវុសោ
 ទេសា អាបត្តិ អនាបន្នោម្ហិ ទម្ហិ អាបន្នោ អនុត្តរត្តាម្ហិ
 ទម្ហិ ឧត្តរត្តោ អនម្មតេទម្ហិ កម្មេទ ឧត្តរត្តោ កុរុប្បទ
 អដ្ឋាបារហោទ ហោថ មេ អាយ ឧបន្នោ ទម្ហតោ វិទយតោ
 បត្តាភិ អលភិ ទោ សោ កន្តុ ភិក្ខុ សង្ខិដ្ឋេ សម្ពុត្ត
 ភិក្ខុ បក្ខោ ជាទបនាធិបិ សង្ខិដ្ឋានំ សម្ពុត្តានំ សង្ខិកោ
 ទ្ធានំ តាហេសិ អនាបត្តិ ឯសា អាវុសោ ទេសា អាបត្តិ
 អនាបន្នោម្ហិ ទម្ហិ អាបន្នោ អនុត្តរត្តាម្ហិ ទម្ហិ ឧត្តរត្តោ
 អនម្មតេទម្ហិ កម្មេទ ឧត្តរត្តោ កុរុប្បទ អដ្ឋាបារហោទ
 ហោត្ថ មេ អាយ ឧបន្នោ ទម្ហតោ វិទយតោ បត្តាភិ អ-
 លភិ ទោ សោ កន្តុ ភិក្ខុ ជាទបនាធិបិ សង្ខិដ្ឋេ សម្ពុត្ត

ស្រឡាញ់ក្នុងសិក្ខា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាប សាវោនា ភិក្ខុនារោច្ចល
 ទៅកេត្តភិក្ខុដែលជាមិត្តត្រាច់តែឃើញគ្នា ទ័ន្ធមិត្តដ៏មាំមួនហើយនិយាយ
 ពាក្យនេះថា ខែកុរុសោ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ខ្ញុំជា
 ភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ជាភិក្ខុអត្តត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសន្សំ
 មិនគួរលើកវត្ត ជាភិក្ខុដែលសន្សំលើកវត្តមិនបានទេ សន្សំបានលើកវត្ត
 ខ្ញុំដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុ
 បដិគ្រលោកដ៏មានកាយុកាំងទ្បាយ សូមអស់លោកមកជាបុគ្គលិកទ័ន្ធខ្ញុំ
 តាមធម៌ តាមវិន័យ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាប ភិក្ខុនារោច្ចលភិក្ខុ
 ដែលជាមិត្តត្រាច់តែឃើញគ្នា ទ័ន្ធមិត្តដ៏មាំមួនមកជាបុគ្គលិកទ័ន្ធមិត្ត
 តែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុនារោច្ចលបញ្ជូនបរិទេសក្នុងសិលា កេត្តភិក្ខុដែលជាមិត្ត
 ត្រាច់តែឃើញគ្នា ទ័ន្ធមិត្តដ៏មាំមួនដែលទៅក្នុងជនបទថា ខែកុរុសោ
 នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ជាភិក្ខុ
 អត្តត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសន្សំមិនគួរលើកវត្ត ជាភិក្ខុដែល
 សន្សំលើកវត្តមិនបានទេ សន្សំបានលើកវត្តខ្ញុំដោយកម្មមិនប្រកបដោយ
 ធម៌ ជាកម្មកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុ សូមអស់លោកដ៏មាន
 កាយមកជាបុគ្គលិកទ័ន្ធខ្ញុំតាមធម៌ តាមវិន័យ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាប
 ភិក្ខុនារោច្ចលភិក្ខុដែលជាមិត្តត្រាច់តែឃើញគ្នា ទ័ន្ធមិត្តដ៏មាំមួន

ពោលដ្ឋិត្ត្យោ ឧត្តិកាឧវត្តា

កិក្ខុ បក្ខេ មដមោ ភេ កន្លេ ឧត្តិកា ឧវត្តកា កិក្ខុ
 យេន ឧត្តេបតា កិក្ខុ តេ ឧបសង្កមីសុ ឧបសង្ក-
 មីត្វា ឧត្តេបតោ កិក្ខុ ឯតនភេតំ អនាបត្តិ ឯសា
 អាវសោ នេសា អាបត្តិ អនាបន្ទា ឯសោ កិក្ខុ
 នេសោ កិក្ខុ អាបន្ទា អនុត្តិកោ ឯសោ កិក្ខុ នេសោ
 កិក្ខុ ឧត្តិកោ អនុត្តិកេន កេឡេន ឧត្តិកោ កុប្បេន
 អន្ទាណាមោនាតំ ឯវំ វុត្ត កន្លេ ឧត្តេបតា កិក្ខុ
 ឧត្តិកា ឧវត្តកោ កិក្ខុ ឯតនភេតំ អាបត្តិ ឯសា អាវសោ
 នេសា អនាបត្តិ អាបន្ទា ឯសោ កិក្ខុ នេសោ
 កិក្ខុ អនាបន្ទា ឧត្តិកោ ឯសោ កិក្ខុ នេសោ
 កិក្ខុ អនុត្តិកោ អនុត្តិកេន កេឡេន ឧត្តិកោ អកុ-
 ប្បេន ហានាមោន មា ទោ កុត្តេ អាយស្សនោ
 ឯតំ ឧត្តិកុកំ កិក្ខុ អនុត្តិកុ អនុបរិវាចនាតិ

ពោលដ្ឋិត្ត្យោ ឧត្តិកាឧវត្តា

ដែលនៅក្នុងផល្គមកជាបុគ្គលក្រិក សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស វេលា
 នោះ ពួកកិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តនោះបានចូលទៅរក
 ពួកកិក្ខុអ្នកលើកវត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងពួក
 កិក្ខុអ្នកលើកវត្តថា ខែអាវសោ នេះជាអាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ
 កិក្ខុនេះមិនត្រូវអាបត្តិ កិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិ(អ្វីទេ) កិក្ខុនេះសង្ឃមិន
 គួរលើកវត្ត កិក្ខុនេះសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តកិក្ខុ
 នេះដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុ
 សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលបើកិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ
 ឯពួកកិក្ខុអ្នកលើកវត្តក៏និយាយពាក្យនេះនឹងពួកកិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុ
 ដែលសង្ឃលើកវត្តយ៉ាងនេះថា ខែអាវសោ នេះជាអាបត្តិ នេះមិនមែន
 ជាអាបត្តិទេ កិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិហើយ កិក្ខុនេះមិនមែនជាមិនត្រូវអា-
 បត្តិទេ កិក្ខុនេះសង្ឃគួរលើកវត្តហើយ កិក្ខុនេះមិនមែនជាកិក្ខុដែលសង្ឃ
 លើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តកិក្ខុនេះដោយកម្មប្រកបដោយធម៌
 ជាកម្មមិនកំរើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុហើយ ចតិក្រលោកដ៏មានរាយ
 ព័ន្ធគ្រាយ អស់លោកក៏ប្រព្រឹត្តតាម កុំតាមរបៀបកិក្ខុដែលសង្ឃ

វិធីបិណ្ឌ បណ្ឌិត

បរិច្ច ទោ ភេ កន្ត ឧត្តិស្ថានុវត្តនា កិក្ខុ ឧត្តេប-
 តេហិ កិក្ខុហិ វុច្ឆនាទា នរេវ តំ ឧត្តិក្ខតំ កិក្ខុ
 អនុវត្តន្តំ អនុបរិវារន្តិតំ ។ អថទោ ភគវា កិក្ខុ កិក្ខុ-
 សង្ខេប កិក្ខុ កិក្ខុសង្ខេបំ ឧត្តាយសនា យេន
 ឧត្តេបតា កិក្ខុ ភេទុបសង្កមំ ឧបសង្កមំត្វា បញ្ញត្ត
 អាសនេ ទិសិទំ ។ ទិសង្ក ទោ ភគវា ឧត្តេបតេ
 កិក្ខុ ឯតទលោច មា ទោ ឧត្ត កិក្ខុវេ បដិភាតំ ទោ
 បដិភាតំ ទោតំ យស្មំ វា តស្មំ វា កិក្ខុ ឧត្តិមិត្តំ
 មញ្ញត្ត ។ ឥន បន កិក្ខុវេ កិក្ខុ អាបត្តិ អាបត្តិ យោតិ ។
 សោ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិ យោតិ ឧត្ត
 កិក្ខុ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិ យោតិ ។ តេ
 ទេ កិក្ខុវេ កិក្ខុ តំ កិក្ខុ វិ ទានន្តំ អយំ ទោ អា-
 យស្មា តហុស្សុតោ ។ បេ ។ សិក្ខុកាភាមា សា ទ មយំ
 ឥមំ កិក្ខុ អាបត្តិយា អនស្សនេ ឧត្តិមិស្សម ទ មយំ

វិធីបិណ្ឌ បណ្ឌិត

បានលើកវត្តនេះឡើយ សូមទ្រង់ព្រះបញ្ជាប្រោស កំពុងភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្ត
 តាមភិក្ខុដែលសន្សំលើកវត្តនោះ កាលបើពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្តនិយាយ
 យ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រព្រឹត្តតាម នៅតែតាមរបាយភិក្ខុដែល
 សន្សំបានលើកវត្តនោះដដែល ។ ត្រាវនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ដ្រាបថា ភិក្ខុសន្សំបែកគ្នាហើយ ភិក្ខុសន្សំបែកគ្នាហើយ ទើបទ្រង់
 ក្រោកចាកភាសនាហើយ យាងចូលទៅកេត្តភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត លុះយាង
 ចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់នាំលើកសន្សំដែលគេរៀបចំត្រាលថ្វាយ ។
 លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់នាំចូលហើយក៏មានព្រះពុទ្ធដ៏កាន់ភិក្ខុអ្នក
 លើកវត្តយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំសំលាប់ភិក្ខុ
 ដែលសន្សំសប្បុរសភ័ក្ត្រព្រះហេតុណាមួយថា ការនេះប្រាកដដល់យើង
 ហើយ ការនេះប្រាកដដល់យើងហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាលានេះត្រូវអាបត្តិហើយ ។ ភិក្ខុនោះយល់ឃើញអាបត្តិនោះថា
 ជាអាបត្តិ ឯពួកភិក្ខុដទៃយល់ឃើញអាបត្តិនោះថាជាអាបត្តិមែន ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះស្គាល់ភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោក
 ដ៏មានអាយុខ្លះជាតហុស្សុត ។ បេ ។ មានសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងសិក្ខា
 បើយើងទំនើលើកវត្តភិក្ខុនេះព្រះមុនឃើញកេត្តិ យើងទំនើមិនធ្វើ

ឥមិទា កិក្កុទា សន្តិ ឧទោសថំ ករិស្សាម វិទា ឥ-
 មិទា កិក្កុទា ឧទោសថំ ករិស្សាម ករិស្សាម សន្តិស្ស
 គនោធិធានំ កណ្ណំ កលយោ វិញ្ញោ វិវាទោ សន្តិ-
 កេនា សន្តិកមិ សន្តិវត្តានំ សន្តិទាណករណ្ណំ ។
 គេធកុកេហិ កិក្កុវេ កិក្កុហិ ធិ សោ កិក្កុ អាចត្តិយា
 អនស្សនេ ឧត្តិមិស្សោ ។ ឥធិ មធិ កិក្កុវេ កិក្កុ
 អាចត្តិ អាចត្តិ ហោតិ ។ សោ គស្ស អាចត្តិយា
 វេនបត្តិមិដ្ឋិ ហោតិ អាចត្តិ កិក្កុ គស្ស អាចត្តិយា អា-
 ចត្តិមិដ្ឋិ ហោតិ ។ គេ ចេ កិក្កុវេ កិក្កុ តំ កិក្កុ វិ-
 យន្តិ មយំ ទេ អាស្ស ពហុស្សតោ ។ ម ។
 សិក្កាភារោ សនេ មយំ ឥមិ កិក្កុ អាចត្តិយា អ-
 នស្សនេ ឧត្តិមិស្សាម ធិ មយំ ឥមិទា កិក្កុទា សន្តិ
 បរិវស្សាម វិទា ឥមិទា កិក្កុទា បរិវស្សាម ធិ មយំ
 ឥមិទា កិក្កុទា សន្តិ សន្តិកម្មំ ករិស្សាម វិទា ឥមិ-
 ទា កិក្កុទា សន្តិកម្មំ ករិស្សាម ធិ មយំ ឥមិទា
 កិក្កុទា សន្តិ កសនេ ធិសិទិស្សាម វិទា ឥមិទា កិក្កុទា
 អាសនេ ធិសិទិស្សាម ធិ មយំ ឥមិទា កិក្កុទា សន្តិ

ទោសថំជាមួយនឹងកិក្កុនេះ យើងរៀនលែងកិក្កុនេះចេញទើបយើងទោសថំ
 (នោះ) ការបង្កើត ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ផ្សេងៗ សេចក្តីរីកចំរើន សេចក្តី
 រីកចំរើននៃសន្តិ សេចក្តីប្រែប្រួលនៃសន្តិ សេចក្តីកំណត់របស់សន្តិ និង
 កំណើតផ្សេងៗ របស់សន្តិ មុនជាងនឹងមានផលសន្តិ ព្រោះការលើកកម្ពស់
 នោះជាហេតុមិនទាន់ ។ ម្ចាស់កិក្កុទាំងឡាយ ពួកកិក្កុដែលមានចិត្តដូច
 ក្នុងការបំបែកសន្តិ មិនគួរនឹងលើកកម្ពស់នោះព្រោះមិនឃើញអាចត្តិទេ ។
 ម្ចាស់កិក្កុទាំងឡាយ កិក្កុសាសនានេះ មានកិក្កុត្រូវអាចត្តិហើយ ។ កិក្កុ
 នោះយល់ឃើញអាចត្តិនោះជាអនាបត្តិ ឯពួកកិក្កុដទៃយល់ឃើញអាចត្តិ
 នោះជាអាចត្តិ ។ ម្ចាស់កិក្កុទាំងឡាយ បើកិក្កុទាំងនោះស្គាល់កិក្កុនោះ
 យ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានតម្លៃនេះជាពហុស្សតោ ។ មេ ។ មានសេចក្តី
 ស្រឡាញ់ក្នុងសិក្កា បើយើងនឹងលើកកម្ពស់នោះព្រោះមិនឃើញអាចត្តិ
 ហើយ យើងមុនជាមិនបរិយោគជាមួយនឹងកិក្កុនេះ តែយើងរៀនលែងកិក្កុ
 នេះចេញហើយបរិយោគ យើងមុនជាមិនមិនធ្វើសន្តិកម្មជាមួយនឹងកិក្កុនេះ
 ដែរ តែយើងរៀនលែងកិក្កុនេះចេញហើយធ្វើសន្តិកម្ម យើងមុនជាមិនមិន
 អង្គុយលើភាសន ជាមួយនឹងកិក្កុនេះដែរ តែយើង រៀនលែងកិក្កុនេះចេញ
 ហើយអង្គុយលើភាសន យើងមុនជាមិនមិនអង្គុយក្នុងទីនោះបរិយោគជាមួយនឹង

យាតុទានេ ធិសីទិស្សនម វិចា សមិចា ភិក្ខុនា យាតុទា-
 នេ ធិសីទិស្សនម ន មយំ សមិចា ភិក្ខុនា សន្និ កត្តក្កេ
 ធិសីទិស្សនម វិចា សមិចា ភិក្ខុនា កត្តក្កេ ធិសី-
 ទិស្សនម ន មយំ សមិចា ភិក្ខុនា សន្និ ឯកច្ឆន្ទេ
 វសីស្សនម វិចា សមិចា ភិក្ខុនា ឯកច្ឆន្ទេ វសីស្សនម
 ន មយំ សមិចា ភិក្ខុនា សន្និ យជាវុឡំ អភិវា-
 នំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ញលិកម្មំ សាមិចិកម្មំ ករិស្សនម
 វិចា សមិចា ភិក្ខុនា យជាវុឡំ អភិវា នំ បច្ចុដ្ឋា-
 នំ អញ្ញលិកម្មំ សាមិចិកម្មំ ករិស្សនម ករិស្សនិ
 សឡ្ហស្ស តតោចិចានំ កណ្ណំ កលយោ វិក្កយោ
 វិវាណោ សឡ្ហតោ សឡ្ហវាជិ សឡ្ហវុឡានំ សឡ្ហ-
 នាណាគរណន្តិ ។ កធិកុរុតេហំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហំ ន
 សោ ភិក្ខុ វាបត្តិយា អធិស្សនេ ឧត្តិបិកតោតិ ។
 អដិចោ កកវា ឧត្តេសកានំ ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ កាសិក្ខា

ភិក្ខុនេវេវ កែយើងវៀវលេងភិក្ខុនេះចេញហើយអង្គុយនៅក្នុងទីនាមបរ
 យើងមុខជាទីនិមិទអង្គុយក្នុងហេងភក្កជាមួយនឹងភិក្ខុនេះវេវ កែយើងវៀវ
 វលេងភិក្ខុនេះចេញហើយអង្គុយក្នុងហេងភក្ក យើងមុខជាទីនិមិទនៅក្នុងទី
 វលេងមានជម្ងលមួយជាមួយនឹងភិក្ខុនេះវេវ កែយើងវៀវលេងភិក្ខុនេះចេញ
 ហើយនៅក្នុងទីវលេងមានជម្ងលមួយ យើងមុខជាទីនិមិទធ្វើអភិវាទនកម្ម^១
 បច្ចុដ្ឋានកម្ម^២ អញ្ញលិកម្ម^៣ និង សាមិចិកម្ម^៤ តាមលំដាប់បាសំដាមួយនឹង
 ភិក្ខុនេះវេវ កែយើងវៀវលេងភិក្ខុនេះចេញហើយធ្វើអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋាន-
 កម្ម អញ្ញលិកម្ម និង សាមិចិកម្ម តាមលំដាប់បាសំដ្ឋិ(នោះ)ការបង្កើតកុ ការ
 ឈ្មោះ ការប្រកាន់ផ្សេងៗ សេចក្តីវិវាទ សេចក្តីបែកគ្នាយនៃសង្ឃ សេច-
 ក្តីប្រែប្រួលនៃសង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងគំរើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ
 មុខជាទីនិមិទរបស់សង្ឃ ព្រោះការលើកក្តីភិក្ខុនោះជាហេតុមិនទាន់ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុជាទីឡាយ ភិក្ខុភិក្ខុវលេងមានចិត្តច្រន់ក្នុងការបំបែកសង្ឃ មិនគួរ
 និងលើកក្តីភិក្ខុនោះព្រោះមិនយើញភាពត្រឹម ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគបានសំដែងសេចក្តីទុះដល់ភិក្ខុនេះក្នុងភិក្ខុនេះហើយក៏ច្រើនគ្រាកបាត

១ ការផ្សាយចង្កុំដោយបញ្ញត្តិប្រតិស្ឋាន ។ ២ ការពោលដោយកិរិយាព្រិក្រាមមួយ ។ ៣
 ការពោលដោយព្រិណាឡនៃ ។ ៤ ការពោលច្រើន ។

ឧត្តរាយសនា យេន ឧត្តរាយសនា ភិក្ខុ តេជុប-
 សន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្តា បញ្ញត្តេ ពោសទេ មិសិមិ ។
 មិសន្តិ ទេ ភក្ខវ ឧត្តរាយសនា ភិក្ខុ ឯតនេវេច មា-
 ទោ តុប្បេ ភិក្ខុវ អាមត្តិ អាមត្តិក្ខា ធម្ម អាមត្តា ធម្ម
 អាមត្តាតិ អាមត្តិ ធម បដិកាតវ្វំ មញ្ញត្ត ។ ឥន បដ
 ភិក្ខុវ ភិក្ខុ អាមត្តិ អាមត្តា ហោតិ ។ សោ តស្សា
 អាមត្តិយា អនាមិក្ខិមិ ហោតិ អញ្ញេ ភិក្ខុ តស្សា អា-
 មត្តិយា អាមត្តិមិ ហោតិ ។ សោ មេ ភិក្ខុវ ភិក្ខុ
 តេ ភិក្ខុ ឯវ ជាតាតិ ឥមេ ទោ អាមត្តិក្ខា^(១)
 ធមស្សតា ។ មេ ។ សិក្ខាតាមា ពាលំ មមំ និ កាវ-
 ណា អញ្ញេសំ និ កាវណា ធម្មា ទោសា មោហា ភយា
 អតតិ កុំ សាចេ មំ ឥមេ ភិក្ខុ អាមត្តិយា អនស្សទេ
 ឧត្តរិមិស្សន្តិ ធម មយា សន្តិ ឧបោសមំ កវិស្សន្តិ
 វៃនា មយា ឧបោសមំ កវិស្សន្តិ កវិស្សតិ សន្តិស្ស
 តតោ មិទានំ ភណ្ណំ កលហោ វិក្ខុណា វិវាទោ សន្តិកេ-
 ណា សន្តិកេ សន្តិកេ មិទានំ សន្តិយា កាវណា ។

១ ៥ អយស្ថា ។

ភាសនាហើយ យោងចូលទៅក្នុងក្រុមភិក្ខុ លុះយោងចូលទៅដល់
 ហើយ ទ្រង់នឹងលើកភាសនាដែលគេរៀបចំថ្វាយ ។ លុះព្រះមាតាព្រះភាគ
 ទ្រង់នឹងហើយ ក៏មានព្រះពុទ្ធជីការទៅនឹងពួកភិក្ខុក្រុមភិក្ខុយ៉ាងនេះថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាមត្តិហើយ កុំសំភាល់អាមត្តិជា
 ខ្លួនមិនត្រូវសំរែវដៃ ដោយគិតថា យើងមិនត្រូវអាមត្តិទេ យើងមិនត្រូវអាមត្តិ
 ទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្រុមសាសនានេះត្រូវអាមត្តិហើយ ។ ភិក្ខុទោះ
 យល់ឃើញអាមត្តិនោះថាជាអនាមិក្ខិ តែភិក្ខុក្រុមដទៃយល់ឃើញអាមត្តិ
 នោះថាជាអាមត្តិមែន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មើលភិក្ខុនោះស្គាល់ភិក្ខុទាំង
 មោយ៉ាងនេះថា អស់លោកដ៏មានអាយុនេះជាពហុស្សន្ត ។ មេ ។ មានការ
 ប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា មិនគួរនឹងលុះអតតិ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្តាប់
 សេចក្តីរំភ័យ សេចក្តីខ្លាច ព្រោះហេតុភាពអញ ឬព្រោះហេតុពួកបុគ្គល
 ដទៃទៀត មើលភិក្ខុទាំងនេះនឹងលើកវត្តភាពអញព្រោះមិនឃើញអាមត្តិ
 ហើយ មុនជាមិនមិនធ្វើទោសថជាមួយនឹងភាពអញទេ តែភិក្ខុទាំងនោះ
 រៀរលើកវត្តភាពអញហើយធ្វើទោសថ (នោះ) ការបង្ហូរហេតុ ការល្បោះ
 ការប្រកាន់ថ្វេង ។ សេចក្តីរំភ័យ សេចក្តីខ្លាច ព្រោះហេតុបុគ្គល ។ សេចក្តីប្រកា
 ងសិទ្ធិ សេចក្តីកំណត់របស់សិទ្ធិ មិនអំណាចថ្វេង ។ របស់សិទ្ធិ មុន
 ជាមិនមានរបស់សិទ្ធិ ព្រោះការលើកវត្តភាពអញនោះហេតុមិនមាន ។

កេនតុកុកេន កិក្កុវ កិក្កុវា បរសេបិ សន្ទាយ^(១)
 សា អាចន្តិ ធីសេនត្វា ។ ឥត បទ កិក្កុវ កិក្កុ
 អាចន្តិ អាចន្តិ ហោតិ ។ សោ ឥស្ស អាចន្តិយា
 អនាចន្តិធីដ្ឋិ ហោតិ អញ្ញោ កិក្កុ ឥស្ស អាចន្តិយា
 អាចន្តិធីដ្ឋិ ហោតិ ។ សោ ចេ កិក្កុវ កិក្កុ តេ កិក្កុ
 ឃិ ជាតាតិ ឥមេ ទោ អាយស្មត្តោ ធម្មស្មត្តា ។ ថេ ។
 សិក្កុតាមា ទាលំ មមំ វា ការណា អញ្ញោសំ វា
 ការណា ធម្មា ទោសា មោហា កយា មគតិ តន្តិ សិច
 មំ ឥមេ កិក្កុ អាចន្តិយា អនស្សនេ ឧត្តិច័ស្សន្តិ ឧ
 មយា សន្តិ មហិវស្សន្តិ វិទា មយា មហិវស្សន្តិ ឧ មយា
 សន្តិ សង្កតម្ហំ ករិស្សន្តិ វិទា មយា សង្កតម្ហំ ករ
 ិស្សន្តិ ឧ មយា សន្តិ អាសនេ ធិសិទិស្សន្តិ វិទា មយា
 អាសនេ ធិសិទិស្សន្តិ ឧ មយា សន្តិ យាតុចានេ ធិសិ
 ទិស្សន្តិ វិទា មយា យាតុចានេ ធិសិទិស្សន្តិ ឧ មយា សន្តិ
 កត្តក្ក ធិសិទិស្សន្តិ វិទា មយា កត្តក្ក ធិសិទិស្សន្តិ ឧ
 មយា សន្តិ ឯកច្ឆន្ត វសិស្សន្តិ វិទា មយា ឯកច្ឆន្ត

១ សទ្ធាយ ។

ប្រាមកិកុកំ ខ្យាយ កិកុវលំ មានចិត្តចម្រើនការបំបែកសន្ធិដ្ឋានតែសំដែង
 អាចន្តិភារបេញ ភារសេចក្តីជឿជាក្យរបស់កិកុវេទ ។ ប្រាមកិកុកំ
 ខ្យាយ កិកុវសាសនារន្ត្រីអាចន្តិហើយ ។ កិកុវនោះយល់ឃើញ
 អាចន្តិភារជាអាចន្តិ នៃពួកកិកុវេទ យល់ឃើញអាចន្តិភារជា
 អាចន្តិមែន ។ ប្រាមកិកុកំ ខ្យាយ បើកិកុវនោះស្គាល់កិកុវេទនោះ
 យាទិនោះ លោកដ៏មានតម្លៃទាំងនោះជាសព្វស្មុគ ។ ថេ ។ តាមការ
 ព្រាមកិកុសិកុ មិនគួរនឹងលុះអគតិ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តី
 ស្អប់ សេចក្តីរំលឹក សេចក្តីខ្លាច ព្រោះហេតុតាមអញ ឬព្រោះហេតុពួក
 កិកុវេទឡើយ បើកិកុវទាំងនេះនឹងសិក្សាតាមអញ ព្រោះមិនឃើញ
 អាចន្តិហើយ មុនជាទីនឹងមិនបរិណាជាមួយនឹងភាគអញដែរ តែរៀរ
 ចាកភាគអញហើយបរិណា មុនជាទីនឹងមិនម្ចីសន្ធិកម្មជាមួយនឹងភាគ
 អញដែរ តែរៀរចាកភាគអញហើយធ្វើសន្ធិកម្ម មុនជាទីនឹងមិនអន្តិយ
 លើភាសនៈជាមួយនឹងភាគអញដែរ តែរៀរចាកភាគអញហើយអន្តិយ
 នៅលើភាសនៈ មុនជាទីនឹងមិនអន្តិយក្នុងទីតាំងបរាជាមួយនឹងភាគអញ
 ដែរ តែរៀរចាកភាគអញហើយអន្តិយក្នុងទីតាំងបរា មុនជាទីនឹងមិន
 អន្តិយក្នុងកេរ្តិ៍កត្តជាមួយនឹងភាគអញដែរ តែរៀរចាកភាគអញហើយ
 អន្តិយក្នុងកេរ្តិ៍កត្ត មុនជាទីនឹងមិននៅក្នុងទីតាំងធម្មលម្អយ ជាមួយនឹង
 ភាគអញដែរ តែរៀរចាកភាគអញហើយអន្តិយក្នុងទីតាំងធម្មលម្អយ

វសិស្សន្តិ ឈ មយា សទ្ធិ យថាវុស្សិ អភិវាណំ បច្ចុដ្ឋានំ
 វព្យាលំកង្កំ សាមីចិកង្កំ កវិស្សន្តិ វិណ មយា យថាវុស្សិ
 អភិវាណំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ញាលិកង្កំ សាមីចិកង្កំ កវិស្សន្តិ
 កវិស្សន្តិ សធម្មស្ស តោណិណំ កណ្ណំ កល-
 យោ វិគ្គយោ វិវាណោ សធម្មកោណោ សធម្មរាជិ សធម្ម-
 វិគ្គានំ សធម្មវោណាករណានិ ។ វេទកុកោឈ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុវោ បវេសិមិ សន្ទាយ សា អាបត្តិ ទោសេកញាតិ ។
 អដទោ ភកា វុក្ខិត្តានុវុត្តកាណំ ភិក្ខុណំ វេទមត្តំ
 កាសិក្ខា ឧដ្ឋាយាសនា បញ្ជាមិ ។

[១៤៦] គេន ទោ បឈ សមយេន ឧក្ខិត្តានុវុត្តកា
 ភិក្ខុ ឧក្ខេវ អណ្ណេសីមាយ ឧទោសថំ ករោន្តំ សធម្ម-
 កង្កំ ករោន្តំ ។ ឧក្ខេបកោ បឈ ភិក្ខុ ឯស្សីមំ កញ្ញា
 ឧទោសថំ ករោន្តំ សធម្មកង្កំ ករោន្តំ ។ អដទោ អញ្ញា-
 តោ ឧក្ខេបកោ ភិក្ខុ យេន ភកា តេនុបសធម្មមិ
 ឧបសធម្មមិក្ខា កករុំ អភិវាណេត្វា វេទមត្តំ ឯសីនិ ។
 វេទមត្តំ ឯសីន្តោ ទោ សោ ភិក្ខុ ភកវុំ វេទកោឈ

មុខជាដំបូងធ្វើអភិវាណេត្វា បច្ចុដ្ឋានេត្វា អញ្ញាលិកង្កំ ឧទ្ទេសនីមន្ត តាម
 លំដាប់វាសន៍ជាមួយនឹងការសម្រេចថា តែវៀរពោកភាសាអញ្ចេញយើងធ្វើ
 អភិវាណេត្វា បច្ចុដ្ឋានេត្វា អញ្ញាលិកង្កំ ឧទ្ទេសនីមន្ត តាមលំដាប់វាសន៍
 (នោះ) សេចក្តីបង្កើតហេតុ សេចក្តីល្អោះ សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗ សេចក្តីវិវាទ
 សេចក្តីបែកគ្នាយនៃសិវ្វ សេចក្តីប្រែប្រួលនៃសិវ្វ សេចក្តីកំណត់របស់
 សិវ្វ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សិវ្វ ត្រាហេតុនៃការសម្រេចនោះមុខជា
 នឹងមានផលសិវ្វមិនខាន ។ ខ្លួនភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នក
 មានចិត្តច្របូកច្របល់បែកសិវ្វហើយ ត្រូវតែសំដែងអាបម្ពានោះចេញតាម
 សេចក្តីជឿជាក់របស់ភិក្ខុផ្សេងៗ ។ វេលានោះ ព្រះដំបូងព្រះភាគ
 ទ្រង់សំដែងសេចក្តីនេះដល់ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសិវ្វលើកវត្ត
 ហើយភិក្ខុទ្រង់ត្រាកោតភាសនាទះយាងចេញទៅ ។

[១៤៦] សម័យនោះដំបូង ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសិវ្វលើក
 ត្រូវតែទៅធ្វើទេវបុណ្យ ធ្វើសិវ្វកម្មនានាដល់សេចក្តីសម្រេចនោះ ។ ចំណែក
 នានាពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត ក៏ទៅធ្វើទេវបុណ្យ ធ្វើសិវ្វកម្មត្រាសីមាវិញ ។
 វេលានោះ មានភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត ១ ប្រឡូលទៅដល់ព្រះដំបូងព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ហើយងាយបង្ខំព្រះដំបូងព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដី
 សមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយបានក្រាបបង្គំទូល

១៣ កន្លែង ឧត្តរត្ថម្ភ ឧត្តរត្ថម្ភ កិក្ខុ តត្ថេវ វាណ្ណសីមាយ
 ឧបោសថំ ករោត្តំ សធម្មកម្មំ ករោត្តំ មយំ បទ កន្លែង
 ឧត្តេយតា កិក្ខុ ធិស្សីមំ កត្តា ឧបោសថំ ករោម សធម្ម-
 តាម្មំ ករោមាតំ ។ ១៤ ទេ កិក្ខុ ឧត្តរត្ថម្ភ ឧត្តរត្ថម្ភ
 តត្ថេវ វាណ្ណសីមាយ ឧបោសថំ ករិស្សន្តំ សធម្មកម្មំ
 ករិស្សន្តំ យថា មយា ញត្តំ ទ អនុស្សាវរា ទ បញ្ញត្តា
 តេសំ តាទិ តម្មាទំ ធម្មតាទំ ករិស្សន្តំ អកុប្បាទិ
 ហធារហាទិ ។ ១៥ កុម្ម ទេ កិក្ខុ ឧត្តេយតា កិក្ខុ
 តត្ថេវ វាណ្ណសីមាយ ឧបោសថំ ករិស្សន្តំ សធម្មកម្មំ
 ករិស្សន្តំ យថា មយា ញត្តំ ទ អនុស្សាវរា ទ បញ្ញត្តា
 តុម្ហាកម្មំ ខាទិ តម្មាទំ ធម្មតាទំ ករិស្សន្តំ អកុប្បាទិ
 ហធារហាទិ ។ ១៦ តំ តិស្ស វោតុ ។ បាណសំវាសតា
 ១៧ កិក្ខុ តុម្ហា តុម្ហា ទ តេហិ បាណសំវាសតា ។
 ១៨ កិក្ខុ បាណសំវាសតា កុម្មិយោ អត្តនា វា អត្តាទំ
 បាណសំវាសតំ ករោតិ សមត្តោ វា ទំ សធម្មោ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងច្រើនថា សូមច្រង់ព្រះមេត្តាព្រះបាទ ឥន្ទ្រវរ្ម័ន
 កិត្តិយ្យប្រព្រឹត្តតាមកិត្តិយ្យដែលសង្ឃលើកវត្តនោះធ្វើទេវបុណ្យថ្វីសង្ឃកម្ម
 ខាងក្នុងសីមាព្រះវេល សូមច្រង់ព្រះមេត្តាព្រះបាទ ចំណែកខាងយើង
 ច្រង់ព្រះអង្គដែលជាទេវតាភិក្ខុក៏ដោយធ្វើទេវបុណ្យថ្វីសង្ឃកម្មត្រូវសីមាវិញ
 ហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើគ្មានភិក្ខុ
 ប្រព្រឹត្តតាមកិត្តិយ្យដែលសង្ឃលើកវត្តនោះធ្វើទេវបុណ្យ ធ្វើសង្ឃ
 កម្មខាងក្នុងសីមាព្រះវេល ត្រូវដូចជាញត្តិទំនិញអនុស្សាវរាដែលតថា-
 គតបុណ្យបញ្ញត្តិហើយ កម្មរបស់ភិក្ខុនោះក៏ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌
 ឥតមានកំរើក ហើយជាកម្មសមគួរដល់ហេតុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ បើអស់អ្នក
 ទេវតាភិក្ខុ (ភិក្ខុអង្គលើកវត្ត) ទំនិញធ្វើទេវបុណ្យ ធ្វើសង្ឃកម្មខាងក្នុងសីមា
 ព្រះវេល ត្រូវដូចជាញត្តិទំនិញអនុស្សាវរាដែលតថាគតបុណ្យបញ្ញត្តិ
 ហើយ កម្មរបស់អ្នកទាំងឡាយនោះសោតក៏ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ឥត
 មានកំរើក ហើយជាកម្មសមគួរដល់ហេតុ ។ ហេតុអ្វីបានជាតថាគតពោល
 យ៉ាងនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ព្រោះភិក្ខុទាំងនោះមានសំវាសធម្មវិញ្ញាណកម្ម
 ទាំងឡាយ ចំណែកខាងអ្នកទាំងឡាយក៏មានសំវាសធម្មវិញ្ញាណកម្មទាំង
 ព្រះវេល ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ឯកម្មរបស់ភិក្ខុមានសំវាសធម្មវិញ្ញាណកម្មនេះមាន៦យ៉ាង
 គឺភិក្ខុធ្វើខ្លួនឲ្យមានសំវាសធម្មវិញ្ញាណកម្មដោយខ្លួនឯង ១ សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា

ឧត្តមតិ អនុស្សនេ វា អប្បជិក្ខេត្តេ វា អប្បជិទិស្សត្តេ
 វា ឥមា ទោ ភិក្ខុ ទ្វេ បាណសំវាសកក្ខមិយោ ។ ទ្វេមា
 ភិក្ខុ សមាទសំវាសកក្ខមិយោ អត្តនា វា អត្តានំ សមា-
 ទសំវាសុគំ ករោតិ សមត្តោ វា ចំ សង្ខេព ឧត្តមតិ
 ឧសាបតិ អនុស្សនេ វា អប្បជិក្ខេត្តេ វា អប្បជិទិស្សត្តេ
 វា ឥមា ទោ ភិក្ខុ ទ្វេ សមាទសំវាសកក្ខមិយោតិ ។

[១៤៧] ភេទ ទោ បទ សមយេន ភិក្ខុ កត្តត្តេ
 អន្តរយេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបដ្ឋា អញ្ញ-
 មញ្ញំ អនុលោមិតំ កាយកម្មំ វជិកម្មំ ឧបទិសេន្តិ
 ហត្ថបរាមាសំ ករោន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ
 វិទារេន្តិ កតិ ហិ យម សមណា សក្យបុត្តិយា
 កត្តត្តេ អន្តរយេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទា-
 បដ្ឋា អញ្ញមញ្ញំ អនុលោមិតំ កាយកម្មំ វជិកម្មំ
 ឧបទិសេស្សន្តិ ហត្ថបរាមាសំ ករិស្សន្តិទិ ។ អស្សាសំ
 ទោ ភិក្ខុ ភេសិ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ទិយន្តានំ
 វិទារេន្តានំ ។ យេ ភេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ យេ ។ ភេ

លើកត្តភិក្ខុនោះព្រោះមិនឃើញតាមភិ ឬមិនបានសំដែងតាមភិ ឬមិន
 បានលេចនិទ្ទិសាគ្រក់ចេញទ ម្ចាស់ភិក្ខុ ក្នុងរបស់ភិក្ខុដែលមានសំវាស
 ផ្សេងគ្នាទាន់ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ក្នុងរបស់ភិក្ខុដែលមានសំវាស
 គ្នាទាន់ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុធ្វើខ្លួនឱ្យមានសំវាសស្មើគ្នាដោយខ្លួនឯង ទ
 សន្សំព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើសាលាកម្ម (លើកលែងតែស) ភិក្ខុដែលសន្សំ
 បានលើកត្តហើយ ព្រោះមិនឃើញតាមភិ ឬមិនសំដែងតាមភិ ឬមិន
 បានលេចនិទ្ទិសាគ្រក់ចេញនោះទ ម្ចាស់ភិក្ខុ ក្នុងរបស់ភិក្ខុដែលមាន
 សំវាសស្មើគ្នាទាន់ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកើតសេចក្តីបង្កិច្ចហេតុ ឈ្មោះ
 ពាសវិនិគ្គា សំដែងកាយកម្មនិវេទិកម្មធ្វើការប៉ះពាល់ដោយដៃមិន
 សមគួរសេវានិគ្គាភិក្ខុភិក្ខុក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ មនុស្សទាំងឡាយកំរាល
 ពោស គំរេងៀល បន្តបង្កប់ជា ភ្នកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនសមបើនិទិ
 កើតសេចក្តីបង្កិច្ចហេតុ ឈ្មោះ ពាសវិនិគ្គា សំដែងកាយកម្មនិវេទិកម្មធ្វើ
 អាការប៉ះពាល់ដោយដៃ មិនសមគួរសេវានិគ្គាភិក្ខុភិក្ខុក្នុងចន្លោះផ្ទះ
 លោះភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានស្តាប់មនុស្សទាំងឡាយពាលពោស គំរេងៀល
 បន្តបង្កប់ ។ ភ្នកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាជ្ញាភិច ។ យេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

ឧដ្ឋាយន្តិ វិយន្តិ វិចារេន្តិ កង់ ហំ ធាម ភិក្ខុ
 ភត្តកេ អន្តរាយវ កណ្ណាណជាតា ។ ថេ ។ ហត្ថបរាមាសំ
 ករិស្សន្តិភិ ។ អថទោ តេ ភិក្ខុ កតវតោ ឯតថត្ថំ
 អាណេសុំ ។ សច្ចំ ភិក្ខុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភត្តកេ
 អន្តរាយវ កណ្ណាណជាតា ។ ថេ ។ ហត្ថបរាមាសំ ករោន្តិ-
 ភិ ។ សច្ចំ ភតវតំ ។ វិសហិ ពុទ្ធា ភតវិ ។ ថេ ។
 វិសហិត្តា ធម្មិ កង់ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុ ភិក្ខុវេ
 សង្ឃេ អធម្មិយមាណេ អសន្នោទិកាយ វត្តមាហាយ
 ឯត្តាវតា ធម្មាមត្តំ អនុលោមិតំ កាយកម្មំ វិចិ-
 កម្មំ ឧបនំសេស្សន្តម ហត្ថបរាមាសំ ករិស្សន្តិភិ អាស-
 ណេ ចំសិទិកត្ថំ ភិក្ខុ ភិក្ខុវេ សង្ឃេ ធម្មិយមាណេ សន្នោទិ-
 កាយ វត្តមាហាយ អាសន្តវិកាយ ចំសិទិកត្ថន្តិ ។

កំពាលោទោស ភិវដ្ឋិល បន្តុបន្តិបំថា ភិក្ខុតាំងឡាយមិនសមរម្យនឹងភិក្ខុ
 សេចក្តីចង្អុលហេតុ ។ ថេ ។ ធ្វើការការបំរើការងារដោយវិជ្ជាភិក្ខុក្នុងក្រុមនោះ
 ផ្ទះសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុតាំងនោះគ្រាបង្ខំខ្លួនសេចក្តីនេះចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ពូជ
 មានពួកភិក្ខុភិក្ខុសេចក្តីចង្អុលហេតុ ។ ថេ ។ ធ្វើការការបំរើការងារដោយវិជ្ជា
 ភិក្ខុក្នុងក្រុមនោះផ្ទះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុតាំងនោះគ្រាបង្ខំខ្លួនថា ការនោះ
 ពិតមែនព្រះអង្គ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូន ។ ថេ ។ លុះ
 បញ្ជូនរួចហើយទ្រង់ធ្វើធម៌ក៏ត្រាស់ហៅភិក្ខុតាំងឡាយមកថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុតាំងឡាយ កាលបើសង្ឃបែកគ្នាហើយកំពុងធ្វើកិច្ចមិនប្រកបដោយធម៌
 កំពុងតែពាលវាចាមិនជាទីរីករាយកេត្តា អ្នកតាំងឡាយមិនតប្បិអង្គុយលើ
 អាសនៈដោយតំតថា យើងសំដែងខ្ញុំកាយកម្មនិងវិចិត្តធ្វើការការបំរើការងារ
 ដោយវិជ្ជា មិនសមន្តវល់នឹងនិក្ខា ដោយហេតុនាទីប្រមាណប៉ុណ្ណោះទេ
 ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ កាលបើសង្ឃបែកគ្នាហើយកំពុងធ្វើកិច្ចប្រកបដោយ
 ធម៌ កំពុងតែពាលវាចាជាទីរីករាយកេត្តា អ្នកតាំងឡាយ ត្រូវអង្គុយលើ
 អាសនៈធ្លាក់និក្ខា ។

[១៤៨] តេជ ទោ បទ សមយេន កំភូ សុឡិ-
 មជ្ឈេ កល្យាណជាតា កលយាយាតា វិវាទាចម្ពា អញ្ញាមង្គំ
 មុទុសត្តិហំ វិគុទត្តា វិហារន្តំ ។ តេ ន សុត្តាន្តំ កំ
 អធិការណំ វ្រុបសមេតុំ ។ អធិទោ អញ្ញតេ កំភូ យេន
 កតតិ តេទុបសត្តិមិ ធម្មសត្តិមិត្តា កតវន្តំ មគិលានត្តា
 ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតោ ទោ សោ កំភូ
 កតវន្តំ ឯតទារាច កំ កន្តេ កំភូ សុឡិមជ្ឈេ
 កល្យាណជាតា កលយាយាតា វិវាទាចម្ពា អញ្ញាមង្គំ មុទុ-
 សត្តិហំ វិគុទត្តា វិហារន្តំ តេ ន សុត្តាន្តំ កំ អធិការណំ
 វ្រុបសមេតុំ សាទុ កន្តេ កតតិ យេន តេ កំភូ តេទុ-
 បសត្តិមតុ អទុកម្យំ ធម្មាយាតិ ។ អធិកិសេសិ
 កតតិ តុញ្ញិកាវេន ។ អធិទោ កតតិ យេន តេ កំភូ
 តេទុបសត្តិមិ ធម្មសត្តិមិត្តា បញ្ញត្តេ អាសានេ និសិន្ទំ ។
 ឯសត្ត ទោ មតតិ តេ កំភូ ឯតទារាច អសិ កំភូវេ
 តា កល្យាណំ មា កលយា មា វិគុហំ មា វិវាទន្តំ ។ ឯវ

[១៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុបំរើឱ្យយោគីសេចក្តីបង្កើត
 ឈ្មោះ ពាសវៃនិភា ពាក់ដោយគ្នាទាំងនោះដោយសំរែតនិមាត់ភ្នំកណ្តាល
 ដំនុំសុទ្ធ ។ ភិក្ខុបំរើនោះបើគាត់ទិញម្ហូបអធិការណ៍នោះបានឡើយ ។
 ត្រាខ្លះ មានភិក្ខុ ១ រូបបានចូលទៅកាលព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយចង្អុលព្រះមានព្រះភាគ ហើយបិទនៅក្នុងទីបីសម-
 គួរ ។ លុះភិក្ខុនោះបិទនៅក្នុងទីបីសមគួរហើយក៏ក្រាបចង្អុលព្រះមាន
 ព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស ក្នុងទីនេះទោត្តភកិក្ខុក៏គ-
 សេចក្តីបង្កើតឈ្មោះ ពាសវៃនិភា ពាក់ដោយគ្នាទាំងនោះដោយសំរែតនិ-
 មាត់ភ្នំកណ្តាលដំនុំសុទ្ធ ភិក្ខុបំរើនោះបើគាត់ទិញម្ហូបអធិការណ៍នោះ
 បានឡើយ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស សូមព្រះហឫទ័យព្រះភាគយាមិទៅ
 ដួចទីភិក្ខុបំរើនោះដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគក៏ទ្រង់
 ទទួលខំមន្តដោយភាវៈស្សៀមទៅ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគក៏យាមិ
 ទៅដួចទីភិក្ខុបំរើនោះ លុះយាមិចូលទៅដល់ហើយក៏សើមស្រពនៈផល
 គេប្រៀបចំប្រាយ ។ លុះព្រះដំទានព្រះភាគទ្រង់ផងហើយក៏ត្រាស់ទៅទី
 ភិក្ខុបំរើនោះយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំសូមភិក្ខុបំរើឱ្យយ កុំឡើយ អ្នកបំរើឱ្យយកុំ
 ធ្វើសេចក្តីបង្កើតឈ្មោះនា កុំធ្វើសេចក្តីប្រកាន់ផ្សំផ្សេងគ្នា កុំ
 ធ្វើសេចក្តីរីកខ្លា ។ កាលបើព្រះដំទានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ

វុត្តុំ អញ្ញាតរោ អនម្មវាទី កំភូតុ កតវន្តំ ឯតនាវេច
 អាគាមេតុ កន្តេ កតវា ចម្មស្សាមី អប្បោស្សុត្តោ កន្ត
 កតវា ទិដ្ឋនម្មសុខវិហារំ អនុយុត្តោ វិហារតុ មយមេតេន
 កណ្តាលេន កលហោន វិក្កហោន វិវាទេន មញ្ញាយិស្សា-
 មាតិ ។ ទុតិយម្បិ ទោ កតវា ទេ កំភូតុ ឯតនាវេច
 អលំ កំភូតេ មា កណ្តាលំ មា កលហំ មា វិក្កហំ
 មា វិវាទន្តំ ។ ទុតិយម្បិ ទោ សោ អនម្មវាទី កំភូតុ
 កតវន្តំ ឯតនាវេច អាគាមេតុ កន្តេ កតវា ចម្មស្សាមី
 អប្បោស្សុត្តោ កន្តេ កតវា ទិដ្ឋនម្មសុខវិហារំ អនុយុត្តោ
 វិហារតុ មយមេតេន កណ្តាលេន កលហោន វិក្កហោន
 វិវាទេន មញ្ញាយិស្សាមាតិ ។

កំស្រាប់ទេមានកិត្តុទ រូបជាធម្មវាទី ព្រាមបន្តិទ្ធុល ព្រះដំមាន ព្រះភាគយ៉ាង
 រទេថា សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាព្រាស សូមព្រះដំមាន ព្រះភាគជាម្ចាស់ធម៌
 ទ្រង់ឈប់នៅចុះ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាព្រាស សូមព្រះដំមាន ព្រះភាគទ្រង់
 មានសេចក្តីទូលំទូលាយភិច ទ្រង់ប្រកបវៃធម៌ដល់ជាត្រៀងទៅជាសុខ
 ក្នុងបច្ចុប្បន្នរឿយ ។ ចុះ ឯយើងខ្ញុំមុខជាទំនិញក្រុងដោះយសេចក្តីចង្ហែហតុ
 ដោយសេចក្តីឈ្នះគ្នា ដោយសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ។ គ្នា ដោយសេចក្តី
 វាវាខ្លាឆេះមិនខាន ។ ព្រះដំមាន ព្រះភាគទ្រង់មាន ព្រះបន្ទូលទេ
 ទំនឹកកុំខំនោះថាគំរប់ពីដើមទៀតថា ម្ចាស់កិត្តុទាំងឡាយ កុំរឿយ
 អ្នកទាំងឡាយកុំធ្វើសេចក្តីចង្ហែហតុ កុំធ្វើសេចក្តីឈ្នះគ្នា កុំធ្វើសេចក្តី
 ប្រកាន់ផ្សេង ។ គ្នា កុំធ្វើសេចក្តីវាវាខ្លា ។ កិត្តុជាធម្មវាទីនោះព្រាម
 បន្តិទ្ធុល ព្រះដំមាន ព្រះភាគជាគំរប់ពីដើមទៀតយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះ
 មគ្គាព្រាស សូមព្រះដំមាន ព្រះភាគជាម្ចាស់ធម៌ទ្រង់ឈប់នៅចុះ សូម
 ទ្រង់ព្រះមគ្គាព្រាស សូមព្រះដំមាន ព្រះភាគមានសេចក្តីទូលំទូលាយភិច
 ទ្រង់ប្រកបវៃធម៌ដល់ជាត្រៀងទៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្នរឿយ ។ ចុះ ឯ
 យើងខ្ញុំមុខជាទំនិញក្រុងដោះយសេចក្តីចង្ហែហតុ ដោយសេចក្តីឈ្នះគ្នា
 ដោយសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ។ គ្នា ដោយសេចក្តីវាវាខ្លាឆេះមិនខាន ។

[១៤៧] អដរោ ភគវា កំត្តុ ភាមន្តេសិ ក្ខតម្ពុត្ថំ
 កំត្តុវេ ពាណសិយំ ត្រឡនត្តោ នាម កោសិកជា
 អយោសិ អប្បោ មហន្តោ មហាកោតោ មហាបុណ្យោ
 មហាកំហោតោ មហាវិជិតោ មហិវុណ្ណោតោសៈកោត្តាភា
 រោ ។ ជំយតិ កាម កោសលរាជា អយោសិ ឧសំម្ពា
 អប្បនោ មហាកោតោ អប្បបុណ្យោ អប្បកំហោតោ
 អប្បវិជិតោ មហិវុណ្ណោតោសៈកោត្តាភារោ ។ អដរោ
 កំត្តុវេ ត្រឡនត្តោ កោសិកជា ចតុត្ថំជី សេចំ សុត្តយ្យត្ថា
 ជំយតិ កោសលរាជាជំ អន្តយ្យាភិ ។
 អស្សោសំ ។ កំត្តុវេ ជំយតិ កោសលរាជា
 ត្រឡនត្តោ កិរ កោសិកជា ចតុត្ថំជី សេចំ សុត្តយ្យត្ថា
 ចំ(១) អន្តយ្យតោតិ ។ អដរោ កំត្តុវេ ជំយតិស្ស
 កោសលរាជ្ជោ វិទនយោសិ ត្រឡនត្តោ ទោ កោសិ
 កជំ អន្តុ មហន្តោ មហាកោតោ មហាបុណ្យោ ម
 ហាកំហោតោ មហាវិជិតោ មហិវុណ្ណោតោសៈកោត្តាភារោ

១ ៩ ១១ ។

[១៤៨] គ្រាទោះ ព្រះនាមព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង
 ខ្យល់មកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងខ្យល់ កាលពីដើមមានស្តេចក្នុងដែនកាសិ
 ក្រុងពាណសិ ទ្រង់ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ជាស្តេចស្តេចស្តេចម្តងម្តង មាន
 ទ្រព្យច្រើន មានសម្បត្តិច្រើន មានពលច្រើន មានភាពរាជ្យច្រើន មាន
 វេទនាច្រើន មានយុទ្ធនិរ្យតិក្រិកដ៏បរិបូណ៌ ។ មានស្តេចក្នុងដែនកាសល
 ឈ្មោះជំយតិ ជាស្តេចកំសតមានទ្រព្យវែង មានសម្បត្តិអិច មានពលតិច
 មានភាពរាជ្យតិច មានវេទនាតិច មានយុទ្ធនិរ្យតិក្រិកមុខមានបរិបូណ៌ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងខ្យល់ វេលាពោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្ត
 បានរៀបចំពួកសេនាច្រកបដោយអន្ត ៤ លើកចេញទៅច្បាំងនឹងស្តេច
 ជំយតិកោសល ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងខ្យល់ ឯស្តេចក្នុងដែនកាសល
 ព្រះនាមជំយតិបានក្នុងរាជ្យនឹងស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្ត
 រៀបចំពួកសេនាច្រកបដោយអន្ត ៤ លើកចេញមកច្បាំងនឹងកង្ហាអញ
 ហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងខ្យល់ គ្រាទោះ ស្តេចដែនកាសលព្រះនាម
 ជំយតិទ្រង់ព្រះតម្រិះយ៉ាងនេះថា ស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្ត
 ជាស្តេចស្តេចស្តេចម្តងម្តង មានទ្រព្យច្រើន មានសម្បត្តិច្រើន មានពល
 ច្រើន មានភាពរាជ្យច្រើន មានវេទនាច្រើន មានយុទ្ធនិរ្យតិក្រិកដ៏បរិបូណ៌

អហំ បទដ្ឋិ ធម៌តោ អប្បនោ អប្បកោតោ អប្បតលោ
 អប្បវហនោ អប្បវិជោ អប្បបុណ្ណោ កោសគោ ដ្ឋានោ
 តាហំ បដិពលោ ព្រហ្មនត្តោ កាសីញ្ញា ឯកសង្កតំ បិ
 សហិតំ យទ្ធានាហំ បដិកច្ឆេវ^១ ធម្មញ្ញា បិប្បតយ្យន្តំ ។
 អដទោ ភិក្ខុវេ ធីយិតំ កោសលរាជា មហេសី អនាយ
 បដិកច្ឆេវ ធម្មញ្ញា បិប្បតំ ។ អដទោ ភិក្ខុវេ ព្រហ្មនត្តោ
 កាសីរាជា ធីយិតំស្ស កោសលញ្ញា ពលត្ថុ វិហា-
 នត្ថុ ធម្មបទត្ថុ កោសត្ថុ កោដ្ឋានត្ថុ អតិវិជយ
 អន្តរាសតិ ។ អដទោ ភិក្ខុវេ ធីយិតំ កោសលរាជា
 សបដាមតិកោ យេន ពារណសី តេន បញ្ញាមិ អនុ-
 បុត្រេន យេន ពារណសី ឧទេសវិ ។ តត្រិ សុទំ ភិក្ខុវេ
 ធីយិតំ កោសលរាជា សបដាមតិកោ ពារណសីយំ
 អញ្ញាភាស្មំ បច្ឆន្តិមេ ទិកោសេ តុម្ពតារាជិវសនេ អញ្ញា
 តករេសនេ បរិញ្ញេតត្ថុទ្ធលេន បដិវសតិ ។ អដទោ
 ភិក្ខុវេ ធីយិតំស្ស កោសលញ្ញា មហេសី ធម៌ស្សេវ
 តត្ថំធី អហាសិ ។ តស្ស ឯវុរាតោ គោហន្ទោ ចោតិ

១ ១ ធីកច្ឆេវ ។

ឯកញ្ញាអញ្ញាសាគរិយស្តុចក្កិសកំ មានសម្បត្តិភិច មាន
 ពលភិច មានពារណៈភិច មានវដ្ឋភិច មានយុទ្ធិវិជ្ជិកមិច បិប្បណិ
 កាត្តាអញ្ញវិជ្ជា ធីយិតំ ៧ វដ្ឋភិច ៧ ស្តុចក្កិវដ្ឋភិច កាសីព្រះនាម ព្រហ្មនត្ត
 ស្តុចក្កិវដ្ឋភិច ធីយិតំ ។ បិប្បញ្ញេតត្ថុកាត្តាអញ្ញា បរាតំ ចញ្ញា ពេទី ក្រិ
 ជាមុន ឲ្យហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អរោហនោ ស្តុចក្កិ
 វដ្ឋភិច កាសីព្រះនាម ធីយិតំ មហេសី បរាតំ ចញ្ញា ពេទី ក្រិ ជាមុន ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តុចក្កិវដ្ឋភិច កាសីព្រះនាម ព្រហ្មនត្ត
 ជណ្តិមយកត្តកាល ពារណៈ ជន ៧ យុទ្ធិ វិជ្ជិក របស់ស្តុចក្កិ
 វដ្ឋភិច កាសីព្រះនាម ធីយិតំ ហើយ ក៏ប្រគ្រិវត្ស ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ឯស្តុចក្កិវដ្ឋភិច កាសីព្រះនាម ធីយិតំ ព្រមទាំងមហេសី យាទិ ចញ្ញា ពេទី
 ក្រិ ពារណសី ក៏ទាទៅ ផលក្រិ ពារណសី យេន យលំ ដាច់ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមក ថា ស្តុចក្កិវដ្ឋភិច កាសីព្រះនាម ធីយិតំ ព្រម
 ទាំងមហេសី ក្រិ ពារណសី របស់ខ្លួន មិនឲ្យបុគ្គល ដទៃ យលំ បាន ច្រើនស្រ្តី
 បណ្តប់ ជា បរិញ្ញេតត្ថុ ហើយ ក៏នាំគ្រិ យក ទិស្តុចក្កិ ក្រិ ពារណសី មួយ
 ជា ទំបំផុត ក្រិ ពារណសី ខាង ៧ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលា
 នោះ មហេសី របស់ស្តុចក្កិវដ្ឋភិច កាសីព្រះនាម ធីយិតំ បិប្បញ្ញេតត្ថុ
 ក៏ច្រើនតិ ។ ឯព្រះមហេសី នោះ ក៏ក៏ បាន ចំណង មាន សភា ពយំ ទិ ខេ

ឥន្ទ្រិ ឥសិយស្ស ឧត្តមនិកាយ ចន្ទវង្សិ ឃេនំ សន្ទុច្ឆិ
 វង្សិកំ សុក្ខមិយំ បិសំ ចស្ស័វុំ ខត្តានិព្វំ ឆោវនំ ហត្ថុំ ។
 អដទោ ភិក្ខុវេ ធីយិកំស្ស កោសលវង្សា មហាសី
 ធីយិកំ កោសលវង្សា ឯខននេន កង្កំឯង្គំ ទេវ តស្ស
 មេ វិក្ខុតា ឆោហិធឿ ឧប្បន្តោ ឥន្ទ្រិ ឥសិយស្ស
 ឧត្តមនិកាយ ចន្ទវង្សិ ឃេនំ សន្ទុច្ឆិ វង្សិកំ សុក្ខមិយំ
 បិសំ ចស្ស័វុំ ខត្តានិព្វំ ឆោវនំ ហត្ថុំ ។ តុតា ទេវ
 អញ្ញាតំ ឧត្តនាមំ ចន្ទវង្សិ ឃេនា សន្ទុច្ឆា វង្សិកា
 សុក្ខមិយំ បិសា ខត្តានិព្វំ ឆោវនំ ។ សចាវា ទេវ
 ន លកិស្សនំ វិស្សមិកំ ។ គេន ទោ ចន វិក្ខុវេ
 សទាយន ត្រិហ្មនត្តស្ស កាសិវង្សា បុរាហិតោ
 ត្រិហ្មនោ ធីយិកំស្ស កោសលវង្សា សទាយោ
 ហោតិ ។ អដទោ ភិក្ខុវេ ធីយិកំ កោសលវង្សា ឃេន

គិព្រះនាវិចនំ យើញពួកសេនាច្រកចេញយអង្គ ៤ ស្លឹកស្លាវិគ្រឿងប្រដាប់
 ពាក់គារព្រៃ ហើយឈរនៅក្នុងទីទាបដែលដំបូងស្លឹក ក្នុងវាលដែលព្រះ
 ភាទិក្ខុរឿង ១ ចង់សោយទឹកដែលគេលាងព្រះខាន់ ១ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាបាន មហាសីចេញស្តេចក្នុងផែនកាសលព្រះ
 នាមធីយិកំបានគ្រាបទូលស្តេចក្នុងផែនកាសលព្រះនាមធីយិកំយ៉ាងនេះ
 ថា បពិត្រព្រះសម្មគិរេព ខ្ញុំម្ចាស់មានសិរិយ ៦ ខ្ញុំម្ចាស់ភិក្ខុ
 មានចំលាក់មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺខ្ញុំម្ចាស់ចង់យើញសេនាច្រកចេញ
 អង្គ ៤ ស្លឹកស្លាវិគ្រឿងប្រដាប់ពាក់គារព្រៃ ហើយឈរនៅក្នុងទីទាបដែល
 ដំបូងស្លឹក ក្នុងវាលដែលព្រះភាទិក្ខុរឿង ១ ចង់ទឹកដែលគេលាង
 ព្រះខាន់ ១ ។ ស្តេចនោះទ្រង់ត្រាស់ចៅវិញថា នៃនាវិចនំ យើយិកំ
 ជាអ្នកកំសត់ម្ល៉េះគឺនឹងទៅកោសលាច្រកចេញយអង្គ ៤ ស្លឹកស្លាវិគ្រឿង
 ប្រដាប់ពាក់គារព្រៃ ហើយឈរនៅក្នុងទីទាបដែលដំបូងស្លឹក ក្នុងវាល
 គេលាងព្រះខាន់បាមកពីទំលា ។ ព្រះនាវិចនំទូលគបថា បពិត្រព្រះ
 សម្មគិរេព បើខ្ញុំម្ចាស់មិនបានគ្រឿងទាំងនោះទេ ខ្ញុំម្ចាស់ទុកជាទិវិស្វាច
 ទំនាទ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម្តែងនោះឯង បានត្រាហ្មណ៍ជាបុរា-
 ហិតរបស់ស្តេចក្នុងផែនកាសលព្រះនាមធីយិកំ ជាសំខ្លួនទាំងស្តេចក្នុង
 ផែនកាសលឃ្លោះធីយិកំ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាបាន ស្តេចក្នុង

ត្រៃឃុនត្តស្ស កោសិរញ្ញា បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ
 តេទុបសង្កមំ ឧបសង្កមំត្វា ត្រៃឃុនត្តស្ស កោសិរញ្ញា
 បុរោហិតំ ព្រាហ្មណំ ឯតទរោច សទំ តេ សធម្ម កត្តំ
 តស្ស ឯវរោ តោហិរោ ឧប្បន្នោ ភត្តតិ សរិយស្ស
 ឧត្តមទកាលេ ទត្តុន្តិ សេនំ សន្តត្តំ វន្តតំ សុត្តមិយំ
 បិតំ បស្សត្តិ ទត្តានត្ត តោវំ ទត្តុន្តំ ។ តេទមំ តេវ
 មយំបំ ទេវី បស្សនាតិ ។ អថចោ តិក្ខុវេ ទិយីតិស្ស
 កោសលរញ្ញា មហាសី យេន ត្រៃឃុនត្តស្ស កោសិ-
 រញ្ញា បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ តេទុបសង្កមំ ។ អន្តសា
 ចោ តិក្ខុវេ ត្រៃឃុនត្តស្ស កោសិរញ្ញា បុរោហិតោ
 ព្រាហ្មណោ ទិយីតិស្ស កោសលរញ្ញា មហាសី ទ្វិ-
 ភោវ អាត្មន្តំ ទិស្វាឧ ឧដ្ឋាយាសនា ឯតំសំ ឧត្តរាសន្តំ
 ករិត្វា យេន ទិយីតិស្ស កោសលរញ្ញា មហាសី
 តេទត្តុន្តុនិវរណាមេត្វា តិក្ខុត្តំ ឧទាមំ ឧទាទេសំ

វែនកោសលព្រះនាមទិយីតិយានិច្ចលេខ៧៧ក្រៃហ្មណំជាបុរោហិតរបស់
 ស្តេចក្នុងវែនកោសិព្រះនាមព្រហ្មទត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់ត្រាស់
 ទៅនឹងព្រាហ្មណំជាបុរោហិតរបស់ស្តេចក្នុងវែនកោសិព្រះនាមព្រហ្មទត្ត
 យ៉ាងនេះថា ខែសំខ្សាញ់ ឥឡូវស្រីជាសំខ្សាញ់របស់អ្នកមានភរិយា
 ឯចំណាត់របស់នាងនោះកើតឡើងបែបនេះ គឺនាងនោះចង់កែឃើញពួក
 រសោប្រកថដោយគន្លង ៤ ស្តិតស្តានិគ្រឿងប្រដាប់ពាក់អាវក្រោះហើយ
 ឈរនៅក្នុងទីមានវែនដ៏ក្រសួង ក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យរះឡើង នឹងចង់ផឹក
 ទឹកដែលគេហោងព្រះទាន់ ។ ឯព្រាហ្មណំបុរោហិតចូលភរិយាថា សូម
 ទ្រង់ព្រះមត្តាប្រាស ចើម្លោះ យើងខ្ញុំចង់ឃើញព្រះនាងទៅផង ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ មហាសីរបស់ស្តេចក្នុងវែនកោសល
 ព្រះនាមទិយីតិបានចូលទៅក្រៃហ្មណំជាបុរោហិតរបស់ស្តេច ក្នុង
 វែនកោសិព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯព្រាហ្មណំ
 ជាបុរោហិតរបស់ស្តេចក្នុងវែនកោសិព្រះនាមព្រហ្មទត្ត បានឃើញ
 មហាសីរបស់ស្តេចក្នុងវែនកោសលព្រះនាមទិយីតិយានិមកអំពីចម្ងាយ
 លុះឃើញហើយក៏ក្រាមតាកសោះ ហើយធ្វើសំពត់សម្រាប់បង្កើលើ
 ស្នាម្នាម្រូប្រណម្យអញ្ជូលឡើងចំពោះមហាសីរបស់ស្តេចក្នុងវែនកោ-
 សលព្រះនាមទិយីតិហើយបង្ខំឡើងខ្យល់ទុក ៣ ផងថា អើប្បា

កោសលវរាជ វត កោ កុដ្ឋិកៈតា កោសលវរាជ វត
 កោ កុដ្ឋិកៈតោតិ អវិមតា ទេវ ហោ ហិ លទ្ធិសិ សុរិយស្ស
 ទុក្ខមនកាលេ ចតុរុដ្ឋិទិ សេចំ សទ្ធិម្ហំ វិម្ពិកំ សុក្ខមិយំ
 មិតំ បស្សិតុំ ទុក្ខានតុ ទោវចំ ចាកុដ្ឋិ ។ អថទោ កិក្កាវ
 ទ្រហនត្តស្ស កាសិវន្តោ ធុរោហិតោ ទ្រហន្តោ យេ ឧ
 ទ្រហនត្តោ កាសិវរាជ តេនុបសន្តិមិ ទុបសន្តិមិត្វា
 ទ្រហនត្តំ កាសិវរាជំ ឯតទភេម គថា ទេវ ចំមិត្តានំ
 ទិស្សន្តំ ស្សេ សុរិយស្ស ទុក្ខមនកាលេ ចតុរុដ្ឋិទិ សេថា
 សទ្ធិន្តា វិម្ពិកា សុក្ខមិយំ កិដ្ឋតុ ទុក្ខា ម ទោវិយទ្ធិតិ ។
 អថទោ កិក្កាវ ទ្រហនត្តោ កាសិវរាជ មនុស្ស
 អាណាមេសំ យថា កណោ ធុរោហិតោ ទ្រហន្តោ
 អាហ គថា កាណេតិ ។ អលកំ ទោ កិក្កាវ ទិយិវិស្ស
 កោសលវន្តោ បហោសិ សុរិយស្ស ទុក្ខមនកាលេ

ស្តេចក្នុងវិថីនេះកោសលបានមកប៉ុន្មាននៅក្នុងវិថីហើយ តើប្តី ស្តេចក្នុងវិថីនេះ
 កោសលបានមកប៉ុន្មាននៅក្នុងវិថីហើយ បង្កិតព្រះនាងទេវី ព្រះនាង
 កុំព្រួយព្រះទ័យឡើយ លុះវេលាព្រះអាទិត្យរះឡើងហើយ ព្រះនាង
 ទុកជាទីចំនុចឃើញពួកវេសនាប្រកបដោយអង្គ ៤ ស្លឹកស្លាងត្រៀង
 ច្រវាក់បំពាក់តារាព្រះហើយឈរនៅក្នុងវិថីមានវិថីនៃវិថីក្នុងស្តេចក្នុង ទាន
 សោយទឹកផលគេលាងព្រះទាន់ផងមិនទាន់ឡើយ ។ ខ្នាលកិក្ខុទាំង
 ខ្លះ វេលានោះ ព្រាហ្មណ៍ជាមហាមហេសីស្តេចក្នុងវិថីនេះកាសិ
 ព្រះនាមព្រហ្មទុក្ខទុក្ខលោកោសិស្តេចក្នុងវិថីនេះកាសិព្រះនាមព្រហ្មទុក្ខ
 លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបទូលស្តេចក្នុងវិថីនេះកាសិព្រះនាមព្រហ្មទុក្ខ
 យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមន្ត្រាច្រាស ទិមិត្តទាំងខ្លះយកក៏ប្រាកដជូន
 កាលាប័ព្រះអាទិត្យរះឡើងក្នុងវេលាវិថីស្តេចក្នុងហើយ សូមឲ្យពួកវេសនាច្រ-
 កបដោយអង្គ ៤ ស្លឹកស្លាងត្រៀងច្រវាក់បំពាក់តារាព្រះហើយឈរនៅលើ
 ទំនាទីវិថីនៃវិថីក្នុងស្តេចក្នុងវិថីនេះកាសិព្រះនាមព្រហ្មទុក្ខ ។ ខ្នាល
 កិក្ខុទាំងខ្លះ ព្រោះនោះស្តេចក្នុងវិថីនេះកាសិព្រះនាមព្រហ្មទុក្ខក៏បានត្រាស់
 បន្តិយ៍ទៅពួកមនុស្សថា ខែនាយទាំងខ្លះ ព្រាហ្មណ៍ជាមហាមហេសី
 ទានបន្តិយ៍យ៉ាងណា ក៏អស់អ្នកពលស្នាដូរឆ្នើយ៉ាងនោះកុំទាន ។ ខ្នាល
 កិក្ខុទាំងខ្លះ កាលាប័ព្រះអាទិត្យរះឡើងហើយ ៦មហេសីចេសស្តេច

ចន្ទានិវេសនំ សេនំ សន្តិទំ វដ្តកំ សុភមិយំ មិតំ បស្សនំ
 ទត្តនេត្ត លោកំ មាតុំ ។ អថទោ ភិក្ខុវេ ទិយំតិស្ស
 កោសលរក្ខា មហោសី តស្ស ភត្តស្ស យ្ហិញ្ញានុ-
 មជ្ឈាយ បុត្តំ វិជាយំ ។ តស្ស ទិយាវុតំ នាមំ អគំសុ ។
 អថទោ ភិក្ខុវេ ទិយាវុ កុមារោ បដិវស្សេវ វិញ្ញាតំ
 នាបុណំ ។ អថទោ ភិក្ខុវេ ទិយំតិស្ស កោសលរក្ខា
 ឯតទាហសំ អយំ ទោ ត្រហូនត្តោ កាសិវជា តហូ-
 លោ អម្ពានំ អនត្តស្ស កាវកោ ឥមិនា អម្ពានំ តលត្ត
 កហនត្ត ធនបទោ ច កោសោ ច កោត្តាភារញ្ច
 អន្តិទំ សពាយំ អម្ព ជាទិស្សតិ សព្វេ វ តយោ
 យាភារបស្សតិ យន្តនាហំ ទិយាវុ កុមារំ តហិនតរ
 កសេយ្យន្តិ ។ អថទោ ភិក្ខុវេ ទិយំតិ កោសលរក្ខា
 ទិយាវុ កុមារំ តហិនតរ កសេសិ ។ អថទោ ភិក្ខុវេ
 ទិយាវុ កុមារោ តហិនតរ បដិវស្សោ បដិវស្សេវ
 សព្វសំច្យាទិ សិក្ខា ។

ក្នុងវេទនាកាសលព្រះនាមទិយំតិកិច្ចានុករសាប្រកបដោយអន្ត ៤
 ស្តុកស្តានិវ្រ្តិក៍ ប្រដាប់ពាក់ភារព្រះហើយឈរទៅលើទីពាន់វេទន៍ព្រះ
 ល្អផង បានសោយទឹកវេលាសេសន៍ព្រះនាមផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 វេលានោះ ចៅហ្មោលស្តុកក្នុងវេទនាកាសលព្រះនាមទិយំតិកិច្ចានុករ
 ពាសហើយក៏ទ្រង់ប្រសូត្រពេជ្រត្រមក ។ ព្រះមាតាចិត្តទ្រង់ប្រទាន
 នាមកុមារនោះថា ទិយាវុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាោះ ទិយាវុកុ-
 មារមិនយូរប៉ុន្មានក៏បានដល់ខ្សែការងារក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ
 ស្តេចក្នុងវេទនាកាសលព្រះនាមទិយំតិកិច្ចានុករនោះថា ស្តេចក្នុងវេទនា
 កាសិវាយ្មៈត្រហូនត្តនេះបានធ្វើសេចក្តីវិទាសំដល់យើងជាច្រើន ទាំងពួក
 ពលផង ភាហនៈផង ធនបទផង យ៉ាងផង ជ្រៀកផង បេសាយីផង ស្តេច
 នេះក៏បដាប់យកអស់ ប្រសិនបើស្តេចនេះជាបដិវស្សេវយើងហើយ មុន
 ជាទីនិទ្ទិមនុស្សសម្លាប់យើងទាំងចិត្តក៏មិនទាន់ទ្រុយ បើដូច្នោះហើយ
 គួរកាត្តាគញឱ្យទិយាវុកុមារចេញទៅនៅក្រៅក្រុងវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ លំដាប់នោះ ស្តេចក្នុងវេទនាកាសលព្រះនាមទិយំតិកិច្ចានុករ
 ទិយាវុកុមារចេញទៅនៅទាំងក្រៅក្រុង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលា
 នោះទិយាវុកុមារកាលនៅទាំងក្រៅក្រុង មិនយូរប៉ុន្មានក៏បានសិក្សាចេះ
 ដឹងខ្ពស់ល្បីសាស្ត្រសព្វគ្រប់ ។

[១៤១] តេជោ ទោ បឋម ភិក្ខុវេទី សមយេន ធិយី
 តិស្ស កោសលវណ្ណា កម្មតោ ត្រិប្បនត្តោ កាសិវណ្ណ
 បដិវសតិ ។ អន្តសោ ទោ ភិក្ខុវេទី ធិយីតិស្ស កោសល-
 វណ្ណា កម្មតោ ធិយីតិ កោសលវណ្ណា បដិវស-
 តិកំ ពារណសិយំ អញ្ញាតស្មី បច្ចុដ្ឋិមេ ឱ កាសេ
 កុម្មតារាជេវសេនេ អញ្ញាតករេសេនេ បរិព្វាជកច្ចុន្នេន
 បដិវសន្តំ ធិស្វានេ យេន ត្រិប្បនត្តោ កាសិវណ្ណា តេ-
 នុបសន្តិមិ ធិសន្តិមិត្វា ត្រិប្បនត្តំ កាសិវណ្ណា ឯ ឯន-
 ទេវេន ធិយីតិ ទេវេ កោសលវណ្ណា សបដាបតិកោ
 ពារណសិយំ អញ្ញាតស្មី បច្ចុដ្ឋិមេ ឱ កាសេ កុម្មតា-
 រាជេវសេនេ អញ្ញាតករេសេនេ បរិព្វាជកច្ចុន្នេន បដិវស-
 តិកំ ។ អថទោ ភិក្ខុវេទី ត្រិប្បនត្តោ កាសិវណ្ណា អនុស្ស
 អាណាមេសិ តេជោ ភិក្ខុវេទី ធិយីតិ កោសលវណ្ណា
 សបដាបតិកំ អាណេជាតិ ។ ឯ ឯនេន ទោ ភិក្ខុវេទី តេ
 មនុស្សា ត្រិប្បនត្តស្ស កាសិវណ្ណា បដិវសន្តិក្វា

[១៤២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង នាយខ្មាន់ព្រះ
 កេសរបស់ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទ័យិកិទៅអាស្រ័យក្នុងសិណភក់
 ស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នាយខ្មាន់
 ព្រះកេសរបស់ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទ័យិកិបានឃើញស្តេចក្នុង
 ដែនកោសលព្រះនាមទ័យិកិព្រមទាំងមហេសី ធ្វើកេសរបស់ខ្លួនមិនឱ្យ
 ច្រកលដទៃស្តាប់បាន ទ្រង់ស្ងៀកដណ្តប់ជាបរិព្វាជកហើយនៅអាស្រ័យ
 ក្នុងផ្ទះស្តេចក្នុងក្នុងទីកោសមួយជាទីបំផុតក្រុងពារណសិ លុះបានឃើញ
 ហើយ ក៏បានចូលទៅគាល់ស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្ត លុះចូល
 ទៅដល់ហើយ ក៏ត្រាបចូលស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្តយ៉ាង
 នេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាស ឥឡូវស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាម
 ទ័យិកិព្រមទាំងមហេសីធ្វើកេសរបស់ខ្លួនមិនឱ្យច្រកលដទៃស្តាប់បាន ទ្រង់
 ស្ងៀកដណ្តប់ជាបរិព្វាជកហើយនៅអាស្រ័យក្នុងផ្ទះស្តេចក្នុង ក្នុងទីកោស
 មួយជាទីបំផុតក្រុងពារណសិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រាពនោះ ស្តេច
 ក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្តក៏ទ្រង់បង្គាប់ពួកមនុស្សទាំងឡាយថា ទេ
 នាយទាំងឡាយ បើដូច្នោះអ្នករាល់គ្នាចូរទៅនាំយកស្តេចក្នុងដែនកោសល
 ព្រះនាមទ័យិកិព្រមទាំងមហេសីមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមនុស្ស
 ទាំងនោះបានចូលព្រះឡើងរបស់ស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្ត

ដំរី កោសលរាជានំ សមជាបតីកំ អាណេសុំ ។
 អថទោ ភិក្ខុវេ ព្រិយ្យនត្តស្ស កាសិរាជា មនុស្ស
 អាណាបសិ តេនហិ កលោ ដំរីតិ កោសលរាជានំ
 សមជាបតីកំ មន្តាយ វជ្ជយា បញ្ញាពាហំ កាណ្ឌតទ្ធនំ
 តទ្ធិត្វា ទុម្ពុល្លំ កាវិត្វា ទរស្សវេន មណវេន វជ្ជយាយ
 វជ្ជយំ សិដ្ឋាជគេន សិដ្ឋាជកំ បរិទត្វា នត្តិលោន
 ម្នាវេន វិក្ការមេត្វា នត្តិណានោ នករស្ស ចគុជា ចិដ្ឋិត្វា
 ចនុដ្ឋិសា តំណាទំ ចិត្តំបជាតិ ។ ឯវំ នេវតិ ទោ
 ភិក្ខុវេ .ន មនុស្ស ព្រិយ្យនត្តស្ស កាសិរាជោ ប-
 ដិស្សុហិត្វា ដំរីតិ កោសលរាជានំ សមជាបតីកំ
 មន្តាយ វជ្ជយា បញ្ញាពាហំ កាណ្ឌតទ្ធនំ តទ្ធិត្វា ទុ-
 ម្ពុល្លំ កាវិត្វា ទរស្សវេន មណវេន វជ្ជយាយ វជ្ជយំ
 សិដ្ឋាជគេន សិដ្ឋាជកំ បរិទត្តិ ។ អថទោ ភិក្ខុវេ
 ដំរីយុស្ស កុមារស្ស ឯតនាហាសិ ចិវំ ទិដ្ឋា^(១)ទោ
 មេ មាតាបិតារេ យទ្ធាហំ មាតាបិតារេ បស្សេយ្យន្តិ ។

១ ១. ទិដ្ឋា ។

ដោយពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ព្រះអង្គ ហើយក៏ទៅនាំយកស្តេចក្នុង
 វង្សកោសល ព្រះនាមទ័យិភិព្រមទាំងមហេសីមក ។ ម្ចាស់ក៏កុំចាំទិញយ
 ត្រាោះ ស្តេចក្នុងវង្សកោសល ព្រះនាមព្រហ្មទក្ខ ខ្លាំងបង្គាប់ទៅពួកមនុស្ស
 ចាំទិញយថា ខែនាយចាំទិញយ បើដូច្នោះអ្នករាល់គ្នាចាំគ្នាចាប់
 ស្តេចក្នុងវង្សកោសល ឈ្មោះទ័យិភិព្រមទាំងមហេសីចង្វេនាមដំរីដ
 ទៅទានក្រែយ^(១) ទ្យត្តបំដោយខ្សែដំរី ហើយកោក្យលទ្យលើដី
 ចេញ រួច(ត្រូវទូល)ស្តេច ដែលមានសំឡេងឮទាំងហើយសំបណ្តើរជុំវិញ
 សព្វច្រកសព្វផ្លូវត្រឡែងតែង រួចនាំចេញតាមទ្វារទាន់ស្រែហើយកាប់
 ដាំ ៤ គំណាក់កប់ទៅក្នុងរណ្តៅត្រប់ទិសទាំង ៤ ដាំទាន់ស្រែខែក្រសិ ។
 ម្ចាស់ក៏កុំចាំទិញយ ឯមនុស្សចាំទិះនោះបានទទួលព្រះទង្គិះស្តេចក្នុងវង្ស
 កោសល ព្រះនាមព្រហ្មទក្ខដោយពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏នាំ
 គ្នាចាប់ស្តេចក្នុងវង្សកោសល ព្រះនាមទ័យិភិព្រមទាំងមហេសីទ្យនាមដំរី
 វង្សទៅទានក្រែយទ្យត្តបំដោយខ្សែដំរីហើយកោក្យលទ្យលើដីចេញ
 ហើយ (ទូល) ស្តេចដែលមានសំឡេងឮទាំង រួចនាំសណ្តើរជុំវិញសព្វច្រក
 សព្វផ្លូវត្រឡែងតែង ។ ម្ចាស់ក៏កុំចាំទិញយ ត្រាោះ ទ័យាវុក្កហរ
 មានសចក្តីគិតរយ៉ាងនេះថា កត្តាអញទានយំឮទាតចំតាយរណស
 ហើយ បើដូច្នោះគួរតែព្រាងព្រះទេវតាមាតាបិតាទាន់ស្រែ ។

១ គំណិតស្វាមីសេន ចណ្តើរអង្រែស ។

អដទោ កិក្ខុវេ ធីយារុ ក្កុមារោ ពារាណសី បរិសំគ្វា
 អន្តស មាតាបិតោ ធីឡាយ រដ្ឋយំ មន្ទាតាហំ តាឡិ-
 តទ្ធនំ តទ្ធិគ្វា ទុរម្មានំ កវិគ្វា ទរស្សរេន មណវេន
 រដិយាយ រដិយំ សិឡាដកេន សិឡាដកំ បរិទេន្ត
 ធីស្វាន យេន មាតាបិតោ តេនុបសម្ព័តិ ។ អន្តសា
 ទោ កិក្ខុវេ ធីយីតំ កោសលរាជា ធីយារុ ក្កុមារំ
 ទ្វារតា ។ អាគន្ធនំ ធីស្វាន ធីយារុ ក្កុមារំ ឯតនរោច
 មា ទោ ភ្នំ តាត ធីយារុ ធីយំ បស្ស មា រស្សំ ន ហំ
 តាត ធីយារុ វេរេន វេរា សម្ព័តិ អវេរេន ហំ តាត
 ធីយារុ វេរា សម្ព័តិ ។ ឯរំ វុត្តេ កិក្ខុវេ តេ មនុស្សា
 ធីយីតិ កោសលរាជា ឯ ឯតនរោចំ ឧត្តត្តកោ អយំ
 ធីយីតិ កោសលរាជា វិច្ឆលបតិ កោ សមស្ស ធី-
 យារុ កំ អយំ ឯវមាហា មា ទោ ភ្នំ តាត ធីយារុ
 ធីយំ បស្ស មា រស្សំ ន ហំ តាត ធីយារុ វេរេន វេរា
 សម្ព័តិ អវេរេន ហំ តាត ធីយារុ វេរា សម្ព័តិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទំយារុក្កាមារុចូលទៅក្រុងពារាណសីហើយ
 ក៏បានឃើញមាតាបិតាដែលទេតពុទ្ធិតែចង់ស្វាហសកដប់ដោយខ្សែដំប៉ា
 កោក្បាលឲ្យរលីងចេញ (ទូង) ស្តៅដែលមានសំឡេងតូចៗ ហើយនាំ
 ចេញដើរឮសព្វគ្រក សព្វថ្ងៃត្រឡែងកែង លុះឃើញហើយក៏ចូល
 ទៅកមាតាបិតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាម
 ទ័យតិទ្រង់ទេពឃើញទំយារុក្កាមារុក៏ដឹកចូល លុះឃើញហើយក៏
 មានព្រះទន្តិវារទ័យទំយារុក្កាមារុយំនេះថា ខែទំយារុក្កុទ ខ្នកឯងកុំ
 ឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី ខែទំយារុក្កុទ ធម្មការៀម៉ែនដែលរម្ងាប់
 ដោយការចង្រៀម ខែទំយារុក្កុទ ឯគ្រឿងកែងរម្ងាប់ដោយការមិនចង
 គ្រឿង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើស្តេចនោះមានព្រះទន្តិ យំនេះ
 ហើយ ពួកមនុស្សទាំងនោះក៏ពាលពាក្យនេះខឹងស្តេចក្នុងដែនកោសល
 ព្រះនាមទ័យតិថា ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទ័យតិទេវត្តកន្លែងយោ
 រត្តសង្កាសទេតិ នរោកាឃ្មារទំយារុ (ជាតូច) បស់ស្តេចនេះ ស្តេចនេះ
 និយាយទៅខឹងនរោកា យំនេះថា ខែទំយារុក្កុទ ខ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង
 កុំឃើញកាលខ្លី ខែទំយារុក្កុទ ធម្មការៀម៉ែនដែលរម្ងាប់ដោយការចង
 គ្រឿង ខែទំយារុក្កុទ ឯគ្រឿងកែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងគ្រឿង ។

នាហំ កលោ ឧប្បត្តកោ វិប្បលចាមិ អចិច យោ
 វិញ្ញុ សោ វិការវស្សត្ថតំ ។ បុតិយម្បិ ទោ ភិក្ខុវេ ។ មេ ។
 តតិយម្បិ ទោ ភិក្ខុវេ ធិយិតិ កោសលរាជា ធិយានុ
 កុមារំ ឯតនរោច មា ទោ ភ្នំ តាត ធិយានុ ធិយំ
 បស្ស មា វស្សំ ទ ហិ តាត ធិយានុ វេរេទ វេរា
 សម្មន្តិ អវេរេទ ហិ តាត ធិយានុ វេរា សម្មន្តិ ។
 តតិយម្បិ ទោ ភិក្ខុវេ តេ បទុស្សា ធិយិតិ កោស-
 លរាជាធិ ឯតនរោចំ ឧប្បត្តកោ អយំ ធិយិតិ កោស-
 លរាជា វិប្បលចតិ កោ វេស្ស ធិយានុ តំ អយំ
 វេស្សាមា មា ទោ ភ្នំ តាត ធិយានុ ធិយំ បស្ស មា
 វស្សំ ទ ហិ តាត ធិយានុ វេរេទ វេរា សម្មន្តិ អវេរេទ
 ហិ តាត ធិយានុ វេរា សម្មន្តិ ។ នាហំ កលោ
 ឧប្បត្តកោ វិប្បលចាមិ អចិច យោ វិញ្ញុ សោ

ស្តេចទ័យិកំនោះគប្បទៅវិញថា ខែនាយ យើងមិនមែនឆ្កុនខ្លះយាយវត្តស-
 ផ្កាសារ បើទេវណាជាអ្នកប្រាជ្ញ អ្នកនោះច្រើនប្លែងសេចក្តីបាន ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ពាំងឡាយ ស្តេចក្នុងផែនកោសលព្រះនាមទ័យិកំមានព្រះឡើងទៅនឹង
 ទីយានុកុមារជាតំរបបីជនផង ។ មេ ។ ម្នាលភិក្ខុពាំងឡាយ ស្តេចក្នុងផែន
 កោសលព្រះនាមទ័យិកំមានព្រះឡើងទៅនឹងទីយានុកុមារជាតំរបបីជន
 ផង យ៉ាងនេះថា ខែទីយានុកុម អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញ
 កាលខ្លី ខែទីយានុកុម ធម្មការព្រៀមមិនដែលរម្ងាប់ដោយការចងព្រៀមទេ ខែ
 ទីយានុកុម ឯព្រៀមតែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងព្រៀម ។ ម្នាលភិក្ខុពាំងឡាយ
 មនុស្សពាំងនោះក៏បាននិយាយពាក្យទេះនឹងស្តេចក្នុងផែនកោសលព្រះ
 នាមទ័យិកំជាតំរបបីជនទៀតថា ស្តេចក្នុងផែនកោសលព្រះនាមទ័យិកំ
 នេះឆ្កុនខ្លះយាយវត្តសផ្កាសារទេ ទេវណាឈ្មោះទីយានុ(ជាភិក្ខុ)របស់ស្តេច
 នេះ ស្តេចនេះនិយាយទៅនឹងទេវណា យ៉ាងនេះថា ខែទីយានុកុម អ្នកកុំ
 ឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី ខែទីយានុកុម ធម្មការព្រៀមមិនដែល
 រម្ងាប់ដោយការចងព្រៀមទេ ខែទីយានុកុម ឯព្រៀមតែងរម្ងាប់ដោយការ
 មិនចងព្រៀម ។ ស្តេចនោះប្រឹងគប្បទៅវិញថា ខែនាយ យើងមិនមែន
 ជាមនុស្សឆ្កុនខ្លះយាយវត្តសផ្កាសារ ប៉ុន្តែច្រើនទេវណាជាអ្នកប្រាជ្ញ អ្នកនោះ

វិការវស្សតិក ។ អថទោ ភិក្ខុវេ តេ មនុស្ស ទីយតិ
 កោសលរាជានំ សថជាបតិកំ វដិយាយ វដិយំ សិដ្ឋា-
 ដានេន សិដ្ឋាដកំ បរិទេត្វា ធម្មិណោ ធាវេន ធម្មិ-
 មេត្វា ធម្មិណោ ធម្មស្ស ចតុសា ចិដ្ឋិត្វា ចតុដ្ឋិសា
 តិណាធម្មិ ធម្មិច្ឆិត្វា កុដ្ឋំ បរិទេត្វា បន្តិមិសុ ។ អថទោ
 ភិក្ខុវេ វិយាវុ កុមារោ ពារណាសី បរិសិត្វា សុវំ
 ទីហរិត្វា កុដ្ឋិយេ ចាយេសិ ។ យនា តេ មន្តា អហោ-
 សុំ បតិកា អថ កត្តាធម្មិ សន្តិទ្ធិត្វា មាតាបិត្វានំ សរិ
 វិភកំ អាណេចត្វា អត្តំ ធម្មា បញ្ចលីកោ តិក្ខុត្តំ ចិត្តកំ
 បទត្តិណំ អកាសិ ។ តេន ទោ បទ ភិក្ខុវេ សមយេន
 ព្រហ្មធនោ កាសិរាជានំ ឧបវប្បសានវរតតោ យោតិ ។
 អនុសា ទោ ភិក្ខុវេ ព្រហ្មធនោ កាសិរាជានំ វិយាវុ
 កុមារំ បញ្ចលីកំ ភិក្ខុត្តំ ចិត្តកំ អទត្តិណំ ករោដ្ឋំ
 ធម្មិស្វាធម្ម វិតទយោសិ ធម្មិស្សិសយំ ទោ សោ មនុស្ស
 ទីយតិស្ស កោសលវន្តោ ញាតិ វា សាលាបតិកោ
 វា អហោ មេ អទត្តិកោ^(១) ន ហិ ជាម មេ កោចិ

១ អនុសាតិ កត្តិ វិយាវុ វិស្សតិ ។

ទីយតិសេចត្តិបាទ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាតោះ មនុស្សទាំងនោះក៏
 ចាំបញ្ជីរស្តចក្ខុវិជនាកាសលព្រះនាមទីយតិព្រមទាំងមហេសីទៅសព្វ
 ច្រកសព្វទ្រូត្រឡូងកែង ហើយចេញទៅតាមទ្វារទាំងស្រុង ហើយកាត់
 ទ្វារជា ៤ កំណាត់ រួចកប់ក្នុងរណ្តៅគ្រប់ទិសទាំង ៤ ជាទាំងស្រុងនៃព្រះ
 នគរហើយទុកពួកពល (ឲ្យនៅថែទាំ) រួចថយចេញទៅ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ វិយាវុក្កមាចូលទៅកាន់ក្រុងពារណ-
 សី ហើយក៏នាំយកស្ត្រីមកបំបិទពួកពល (ទាំងនោះ) ។ ពួកពល
 ទាំងនោះស្រីវិញ្ញូលដេកទៅកាលណា វិយាវុក្កមាក៏ប្រមូលកំណាត់ឈើ
 ហើយលើកសរិ មាតាបិតាដាក់ឈើជិត្តរូបបូជាភ្នំ ហើយផ្គត់ផ្គង់សរិ
 ធ្វើប្រទេស្តិណាជិត្តរូប ៣ ដុំ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ច្នួនជាពេល
 នោះ ស្ត្រីចក្ខុវិជនាកាសីព្រះនាមព្រហ្មចក្ខុ ទ្រង់នាំនាវប្រិយសាវនី
 ប្រសិទ្ធជំទាំងលើ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ត្រីចក្ខុវិជនាកាសីព្រះនាម
 ព្រហ្មចក្ខុ បានទះទៅឃើញវិយាវុក្កមាកំពុងកែត្រង់អញ្ជូលធ្វើប្រទេស្តិណា
 ជិត្តរូប ៣ ដុំ លុះឃើញហើយក៏ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មនុស្សនោះច្បាស់
 ជាញាតិ ឬជាសាលា ហើយបស់ស្ត្រីចក្ខុវិជនាកាសលនោះទីយតិហើយ
 ឲ្យសេចក្តីវិទាស(ព្រះបុរសទេះគីនីនីទាទ) ដល់កញ្ចុះញ មិនសមរម្យ

អាហារេស្សតិវិ ។ អថទោ កិក្ខុវេ ទិយាវុ តុមារោ អរត្តា
 កត្តា យាវទត្តំ កត្តិកា រោទិកា វិប្បំ បុត្តិកា^១ ពា-
 រណសី បវិសំត្តា អន្តេបុរស្ស សាមត្តា ហត្ថិសាលំ
 កត្តា ហត្តាចរិយំ ឯគនកេច ឥត្តាមហំ អាចរិយ សិប្បំ
 សិក្ខុត្តិ ។ តេជហិ កណោ មាណាវកា សិក្ខុស្សតិ ។
 អថទោ កិក្ខុវេ ទិយាវុ តុមារោ រត្តិយា បច្ចុសសមយំ
 បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មត្តុនា សវេន តាយិ វិណាត្តុ
 វាទេសិ ។ អស្សាសំ ទោ កិក្ខុវេ ព្រហ្មទត្តោ តា-
 សិកាជា រត្តិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ
 មត្តុនា សវេន តិកំ វិណាត្តុ វាទិកំ សុត្តាន មទុស្ស
 បុត្តិ កោ កណោ រត្តិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ
 ហត្ថិសាលាយំ មត្តុនា សវេន តាយិ វិណាត្តុ វាទេសិ-
 តិ ។ អមុកស្ស ទេវ ហត្តា ចរិយ ស្ស អន្តេវាសិ មាណាវកា
 រត្តិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មត្តុនា
 សវេន តាយិ វិណាត្តុ វាទេសិ ។ តេជហិ កណោ

១ ថេន ឡត្តិកា កត្តិ ពោត្តេ ទិស្សតិ ។

គ្មាននរណាមួយប្រាប់គាត់អញ្ចោលោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រា
 នោះ ទិយាវុកុមារទៅដល់ព្រះហឫទ័យឡើយ ឬឡើយ ឬស្រព្វឬស្រព្វ
 ហើយត្រឡប់ចូលទៅក្នុងក្រុងពារណសិវិញ កំពុងពេលដំរីទៀបព្រះ
 កងកំពុងហើយនិយាយភាគរុះទង់ហ្មធីរីថា វៃអូកហ្មធីរី ខ្ញុំចង់ទៀតសំល្អះ
 (អំពីអ្នកក៏បាទប្តូរទេ) ។ ឯហ្មធីរីនោះនិយាយកម្រ វៃនាយមាណា
 បើដូច្នោះចូរអ្នកទៀតចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទិយាវុកុមារ
 ក្រោកឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យខែក្រិ ក៏ប្រើស្រព្វនិយាយសំឡេងដំរី
 ពោះ ហើយដេញពិណាផង ក្នុងពេលដំរី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯស្តេច
 ក្នុងវេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្តបុត្ត ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ចុះប្រើនិវត្តិពិណ
 ដែលទិយាវុកុមារក្រោកឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យខែក្រិហើយប្រើនិវត្តិ
 ដោយសំឡេងយ៉ាងដំរីពោះក្នុងពេលដំរី ស្តេចទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ចុះហើយ
 ក៏ទ្រង់ត្រាស់សួរមនុស្សទាំងឡាយថា វៃនាយ នរណាប្រាកដឡើងក្នុង
 បច្ចុសសម័យខែក្រិ ក៏ប្រើនិយាយសំឡេងដំរីពោះ ហើយដេញ
 ពិណាផង ក្នុងពេលដំរី ។ មនុស្សទាំងនោះត្រាចម្លូលថា សូមទ្រង់
 ព្រះមេត្តាប្រោស មាណាជាតិក្នុងសិស្សរថសំបុត្រិវិណាចោះ ក្រោកឡើង
 ក្នុងបច្ចុសសម័យខែក្រិ ក៏ប្រើនិយាយសំឡេងដំរីពោះ ហើយដេញ
 ពិណាផង ក្នុងពេលដំរី ។ ស្តេចនោះទ្រង់ត្រាស់ថា វៃនាយ បើដូច្នោះ

កោសិក្កិយ្យោ វិញ្ញាណុ

កោសិក្កិយ្យោ វិញ្ញាណុ

តំ ខណ្ឌោភំ ខណ្ឌោភំ ។ ឃី ខណ្ឌោភំ ខោ ភិក្ខុវេ តេ
 មនុស្ស ត្រិយ្យនត្ថស្ស កាសិរញ្ញា មនិស្សនិទ្ធា ធីយាវុ
 តុខាវ ខណ្ឌោភំ ។ មថខោ ភិក្ខុវេ ត្រិយ្យនត្ថា កា-
 សិកថា ធីយាវុ តុខាវ ឃីតនរោម ត្នំ កណោ ឃណ្ឌោភំ
 រត្ថិយា មច្ចុសសមយំ មច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មញ្ញុនា
 សវន តាយំ វិណាញូ វាទសិទិ ។ ឃី ខណ្ឌោភំ ។
 ខេធមិ កណោ ឃណ្ឌោភំ តាយស្ស វិណាញូ វាទសិទិ ។
 ឃី ខណ្ឌោភំ ខោ ភិក្ខុវេ ធីយាវុ តុខាវ ត្រិយ្យនត្ថស្ស
 កាសិរញ្ញា មនិស្សនិទ្ធា កាភណ្ឌាចក្កោ មញ្ញុនា
 សវន តាយំ វិណាញូ វាទសិ ។ មថខោ ភិក្ខុវេ
 ត្រិយ្យនត្ថា កាសិកថា ធីយាវុ តុខាវ ឃីតនរោម ត្នំ
 កណោ ឃណ្ឌោភំ មំ ឧបដ្ឋហាភិ ។ ឃី ខណ្ឌោភំ ខោ
 ភិក្ខុវេ ធីយាវុ តុខាវ ត្រិយ្យនត្ថស្ស កាសិរញ្ញា
 មច្ចុសស្ស ។ មថខោ ភិក្ខុវេ ធីយាវុ តុខាវ ត្រិយ្យ-
 នត្ថស្ស កាសិរញ្ញា មច្ចុដ្ឋាយំ មហោសិ មច្ចុវិទាភិ

អ្នកតាំងខ្លួនឱ្យខំបាលាពរនោះមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាទិខ្លួន មនុស្ស
 វាទិនោះទទួលស្តាប់ព្រះធម្មាស្ត្រស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្តដោយ
 ពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏ទៅតាំងទីយាវុកុមារមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 វាទិខ្លួន វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្តទ្រង់នាទព្រះ
 ធម្មាទៅទីទីយាវុកុមារយ៉ាងនេះថា ខែនាយមាណព អ្នកឯងក្រែកខ្លើង
 ក្នុងមច្ចុសសមយំទ្រង់ត្រី ក៏ច្រៀងដោយសំឡេងដំពិរោះ ហើយដេញ
 តិណធន ក្នុងរោងដំ មែមច្ច ។ ទីយាវុកុមារក្រាបទូលថា ព្រះករុណាវិ-
 សេស ។ ស្តេចនោះទ្រង់ត្រាស់ថា ខែនាយមាណព បើអ្នកចូលមកឯង
 ច្រៀងហើយដេញតិណធាយ័ងស្តាប់មើល។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាទិខ្លួន ឯទីយា
 វុកុមារទទួលស្តាប់ព្រះធម្មាស្ត្រស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្តដោយ
 ពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយចង់ឱ្យស្តេចប្រាសប្រាណ ទើបស្រែក
 ច្រៀងដោយសំឡេងដំពិរោះ ហើយដេញតិណធន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាទិខ្លួន
 ទណ្ឌនោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្តនាទព្រះធម្មាទៅទីទីយា-
 វុកុមារយ៉ាងនេះថា ខែនាយមាណព ចូរអ្នកឯងទៅចម្រើយ័ងចុះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុវាទិខ្លួន ឯទីយាវុកុមារទទួលស្តាប់ព្រះធម្មាស្ត្រស្តេចក្នុងដែនកា-
 សិព្រះនាមព្រហ្មទត្តដោយពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាទិ
 ខ្លួន វេលានោះទីយាវុកុមារក៏បាទក្រែកមុខរាជក្រោយ ទីទីទទួលស្តាប់

ក៏ការបដិស្សាវី មនាមនាវី មិយភតិ ។ អដថោ
 កិក្ខុវេ ព្រហ្មទន្តោ កាសិវាជា ធីយាវុំ កុមារំ ធមិរស្សោ
 អត្តន្តរិកេ វិស្សសិកត្តោ ធមេសិ ។ អដថោ កិក្ខុវេ
 ព្រហ្មទន្តោ កាសិវាជា ធីយាវុំ កុមារំ ឯតទកេច
 តេទហិ កលោ មាលាវតេ វងំ យោដេហិ មិកវំ ធមិស្សា-
 មាតិ ។ ឯវំ ទេវតំ ទោ កិក្ខុវេ ធីយាវុំ កុមារោ
 ព្រហ្មទន្តស្ស កាសិវាជោ បដិស្សណំត្វា វងំ យោដេត្វា
 ព្រហ្មទន្តំ កាសិវាជំ ឯតទកេច យុត្តោ ទោ តេ
 ទេវ វថា យស្សមាធិ កាលំ មត្តាសីតំ ។
 អដថោ កិក្ខុវេ ព្រហ្មទន្តោ កាសិវាជា វងំ អតិវហិ
 ធីយាវុំ កុមារោ វងំ មេសេសិ ។ តថា តថា វងំ មេ-
 សេសិ យថា យថា អត្តោទេវ សេថា អតមាសិ អត្តា-
 ទេវ វថា ។ អដថោ កិក្ខុវេ ព្រហ្មទន្តោ កាសិវាជា
 ធីយាវុំ កុមារំ ឯតទកេច តេទហិ កលោ

បន្តិបំការអ្វី ។ ប្រព្រឹត្តន្តរាវិទិសាបំចិត្ត ពោលពាក្យថាទីស្រឡាញ់ដល់
 ស្តេចក្នុងវ័ជនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្ត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាវនាះ
 ស្តេចក្នុងវ័ជនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្តម្តងយូរចំនួនក៏បាននាំនិទ្ទិយាវុំកុមារ
 ក្នុងទីជាអ្នកស្និទ្ធស្នាលទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាវនាះ ស្តេចក្នុង
 វ័ជនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្តទ្រង់មានព្រះឧត្តារាវាទិវិទិយាវុំកុមារយ៉ាង
 នេះថា វិនាយមាណព បើដូច្នោះចូរអ្នកទាំងអស់រួមគ្នា យើងនឹងទៅ
 កាន់ទីប្រពាជម្រឹម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯទ្ទិយាវុំកុមារទទួលស្តាប់
 ព្រះឧត្តារាស្តេចក្នុងវ័ជនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្តដោយពាក្យថា ព្រះករុណា
 វិសេស ហើយក៏ទៅបដិមកដរដូចគ្រាបទូលស្តេចក្នុងវ័ជនកាសិព្រះនាម
 ព្រហ្មទន្តយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឯករាជរបស់ព្រះអង្គ
 ខ្ញុំព្រះអង្គទើបចូរស្រែចហើយ សូមព្រះអង្គទ្រង់ស្រាបកាលក្នុងឧទ្ទារនេះ
 ចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងវ័ជនកាសិព្រះនាម
 ព្រហ្មទន្តទ្រង់ទ្រង់គន្លឹះលើកជើង ទ្ទិយាវុំកុមារក៏បរាជ័យថ្ងៃ ។ ពួក
 សេនាបតីទៅតាមផ្លូវឯទៀត ទ្ទិយាវុំកុមារតាមអ្នកបរាជ័យគឺបរាជ័យ
 តាមផ្លូវឯទៀតបែកផ្សេងតិច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាវនាះ ស្តេច
 ក្នុងវ័ជនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្តយាងទៅដល់ទីច្បាយ ហើយទ្រង់មាន
 ព្រះឧត្តារាវាទិវិទិយាវុំកុមារយ៉ាងនេះថា វិនាយមាណព បើដូច្នោះ

ហោណាវត រថំ មុណ្យស្ស កិលេត្តោន្តំ ចិច្ចំស្សមិតំ ។
 ឃី វេណតំ ខោ ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋាវុ កុមារោ ព្រហ្មនគ្គស្ស
 កាសិរញ្ញោ ចដិស្សណំត្វា រថំ មុត្តិក្វា បរិយំ បល្លេង្គ
 ន ធិសំទំ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ ព្រហ្មនគ្គោ កាសិរណា
 ទិដ្ឋាវុស្ស កុមារស្ស មច្ឆេង្គ សំសំ កត្វា សេយ្យំ
 កប្បេសំ ។ តស្ស កិលេត្តស្ស មុហុត្តោនេវេ ធិត្តំ
 មុត្តិកំ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋាវុស្ស កុមារស្ស ឯននេហាសិ
 អយំ ខោ ព្រហ្មនគ្គោ កាសិរណា ទាហោ អម្ពកំ
 អនគ្គស្ស កាវណោ ឥមិទា អម្ពកំ ពលកុ វិហាតកុ
 ជិទបដោ ច កោសោ ច កោត្តាភារកុ អច្ឆិទ្ធិ ឥមិទា
 ច មេ ហាភាវិកនេ ហាភា អយំ ទ្ធស្ស កាលោ យោវំ
 រិ អប្បយ្យុត្តំ កាសិយា មត្តំ ជិញ្ជាហំ ។ អថខោ
 ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋាវុស្ស កុមារស្ស ឯននេហាសិ ចិកា ខោ មិ
 មរណកាលេ អវច មា ខោ ភិ ភាគ ទិដ្ឋាវុ ទិដ្ឋំ
 ចស្ស វា វស្សំ ន ហំ ភាគ ទិដ្ឋាវុ វេន វេន សម្មត្តិ
 អវេនេ ហំ ភាគ ទិដ្ឋាវុ វេន សម្មត្តិ ទំ ន ខោ មេ
 វំ បដិវ្ចំ យោហំ មិកុ វចនំ អតិក្កាមយ្យុត្តិកំ

ចូរក្នុងដំណើរវិញ្ញាណ ច្បាប់យើងទៀតព្រួយបារម្ភ យើងទំនុក
 សម្រាកបន្តិចសិន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯវិញ្ញាណកុមារទទួល
 ស្តាប់ព្រះគ្រូស្រឡាតែមួយដែលកាសិព្រះនាមព្រហ្មនគ្គដោយពាក្យថា ព្រះ
 កាលោវិសេស ហើយក៏ដាក់វាចោលក្នុងយុវតន្ត្រីក្នុងដំណើរ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មនគ្គក៏ទ្រង់
 ម្នំកើយព្រះសិរសៈលើភូមិវិញ្ញាណកុមារ ។ ស្តេចនោះទៀតព្រួយបារម្ភ
 ទ្រង់ម្នួលកំមួយវាចា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ វិញ្ញាណកុមារ
 ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយោងនេះថា ស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មនគ្គនេះ
 បានធ្វើសេចក្តីវិនាសជាច្រើនដល់គាតាអញ ទាំងពល ពាហនៈ ជ័យបទ
 ហ្ម្វាំងទិដ្ឋិកុមារ របស់គាតាអញ ស្តេចនេះបែបនេះយកអស់ មិនតែ
 ប៉ុណ្ណោះ ទាំងមានបិតារបស់គាតាអញ ស្តេចនេះក៏សម្លាប់ចោលអស់
 វេលានេះ គួរគាតាអញសន្សំដល់ស្តេចនេះវិញ ហើយក៏ហូតព្រះនាម
 ចេញពីស្រាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ វិញ្ញាណកុមារមានសេចក្តី
 ត្រិះរិះយោងនេះថា បិតាបានផ្តាំគាតាអញក្នុងពេលដែលទៀតធ្វើវេលា
 ភាពថា ខែវិញ្ញាណកុមារ គួរឯងកុំយំក្រាលវេទី កុំយំក្រាលវេទី ខែវិញ្ញាណ
 កុមារ ធម្មតាទៀតមិនដែលស្តាប់ដោយការចង់ទៀត ខែវិញ្ញាណកុមារ ឯ
 ទៀតក៏មិនស្តាប់ដោយការមិនចង់ទៀត បើគាតាអញក្នុងពាក្យបំភាពហើយ

វិទ្យុបិណ្ឌ បញ្ចវគ្គ

កោសិយា ទត្តំ បរេសេសិ ។ ទុតិយម្យំ ទោ ភិក្ខុវេ
 ។ បេ ។ តតិយម្យំ ទោ ភិក្ខុវេ ធីយាវុស្ស កុមារស្ស
 ឯតទហោសិ មយំ ទោ ព្រិយ្យុនត្តោ កាសិកជា តហុថោ
 អម្ព្ពាតំ អទត្តស្ស កាវកោ សមិទា អម្ព្ពាតំ តាលញ្ច
 វាហទញ្ច ជនបទេ ច កោសោ ច កោដ្ឋាតាញ្ច មច្ឆិច្ឆិ
 សមិទា ច មេ មាតាបិតារា ហតា មយំ ទុស្ស កាលោ
 យោហំ វេរំ រាជ្យយ្យន្តិកិ កោសិយា ទត្តំ ធិត្វាហិ ។
 តតិយម្យំ ទោ ភិក្ខុវេ ធីយាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទ-
 ហោសិ ចិតា ទោ មំ មរណាកាលេ អវច មា ទោ ភ្នំ
 តាត ធីយាវុ ធីយំ បស្ស ហា វស្សំ ទ ហិ តាត
 ធីយាវុ វេរេន វេរា សម្មន្តិ អវេរេន ហិ តាត ធីយាវុ វេរា
 សម្មន្តិកិ ទ ទោ មេ តំ បដិវ្រប់ យោហំ បំតុ វចនំ
 អតំក្កៈមយ្យន្តិកិ មុនទេវ កោសិយា ទត្តំ បរេសេសិ ។
 អថទោ ភិក្ខុវេ ព្រិយ្យុនត្តោ កាសិកជា គិលោ ទុត្តិកោ
 ទុស្សន្តិ ឧត្រិស្តោ សហសា វុដ្ឋាសិ ។ អថទោ ភិក្ខុវេ

វិទ្យុបិណ្ឌ បញ្ចវគ្គ

អំពីនេះឈ្មោះថាមិនសមគួរដល់ពាក្យអញឡើយ ហើយក៏ស្រៀតព្រះខាន់
 ទៅក្នុងស្រែមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធីយាវុកុមារមានសេចក្តីត្រិះរិះ
 ជាគំរប់ពីរដងទៀត ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធីយាវុកុមារមានសេចក្តី
 ត្រិះរិះជាគំរប់ពីរដងទៀតយ៉ាងនេះថា ស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្ត
 នេះបានធ្វើសេចក្តីវាសថាច្រើនដល់ពាក្យអញ ទាំងពល ពាហនៈ
 ជនបទ យ៉ាង ទំនងទ្រឹករបស់ពាក្យអញ ស្តេចនេះបែបនេះយកអស់ មិន
 តែប៉ុណ្ណោះ ទាំងមាតាបិតារបស់ពាក្យអញ ស្តេចនេះក៏សម្លាប់ចោលអស់
 វេលានេះ គួរពាក្យអញសង្ឃឹរដល់ស្តេចនេះវិញ ហើយក៏ហូតព្រះ
 ខាន់ចេញពីស្រែ(ម្តងទៀត) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធីយាវុកុមារ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះជាគំរប់ពីរដងទៀតយ៉ាងនេះថា បិតាមុនកុមារពាក្យ
 ក្នុងពេលដែលទៀបធ្វើមរណភាពថា វៃធីយាវុក្ខន អ្នកឯងកុំយើញ
 កាលវែង កុំយើញកាលទ្វី វៃធីយាវុក្ខន ធម្មតារៀមមិនវេលាទប់ដោយ
 ការចង្រៀមទ វៃធីយាវុក្ខន ឯព្រៀវែកទីរម្យប់ដោយការមិនចង្រៀរ
 បើពាក្យអញកន្លងពាក្យបិតាហើយ អំពីនេះឈ្មោះថាមិនសមគួរដល់ពាក្យ
 អញឡើយ ហើយក៏ស្រៀតព្រះខាន់ទៅក្នុងស្រែមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្តទ្រង់ភក់យ
 ពាក់ផ្តើរស្នើសុំតែស្តេចហើយក៏និទ្រើតស្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ដំណុំ កុមារ ព្រហ្មទន្លេ កាសិកដាច់ ឯតនាភិក កំស្មុ
 ត្វំ ទេវ ភីតា ឧត្តរោ ឧស្សង្គី ឧត្តរោ សហសា
 វុដ្ឋា បិទ្គ ។ ឥទ មំ កលោ មាលាវត្ត ដ៏យំតិស្ស កោ
 សលរញ្ញា ឬត្តោ ដំណុំ កុមារ ក្របីទន្លេ ទន្លេ
 បរិទេសិ គេហាហំ ភីតា ឧត្តរោ ឧស្សង្គី ឧត្តរោ
 សហសា វុដ្ឋាសិទ្ធិ ។ អថទោ ភីតុវេ ដំណុំ កុមារ
 វាទេន ហន្តន ព្រហ្មទន្លេស្ស កាសិកញ្ញា សិសំ
 បរាមសិទ្ធា ឧត្តរោ ហន្តន ទន្លំ ចំពោះបាត្រ
 ព្រហ្មទន្លេ កាសិកដាច់ ឯតនាភិក អហំ ទោ សោ ទេ
 ដ៏យំតិស្ស កោសលរញ្ញា ឬត្តោ ដំណុំ កុមារ
 មហានោ ត្វំ អម្ពាតំ អទន្តស្ស កាសិក ភយា អម្ពាតំ
 តលញ្ច វាហនញ្ច ជទមនោ ច កោសោ ច កោដ្ឋា-
 ការញ្ច អច្ឆិទ្ធិ ភយា ច មេ មាតាបិតារោ ហតា អយំ
 ទុស្ស កាលោ យោហំ ភេ អម្មេយ្យុទ្ធិ ។ អថទោ ភីតុវេ
 ព្រហ្មទន្លេ កាសិកដា ដំណុំស្ស កុមារស្ស ចារទស្ស
 សិសា ធិបតិទ្ធា ដំណុំ កុមារ ឯតនាភិក ដ៏វិទំ មេ

ទោះនោះ ដំណុំកុមារទូលស្តេចក្នុងវេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្លេ
 យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមត្តាព្រាស ហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គច្រើន
 ភីតភីយភាវៈផ្តល់ស្តេចក្នុងស្តេចក្នុងស្តេចក្នុងស្តេចក្នុងស្តេចក្នុងស្តេចក្នុងស្តេច
 នោះកម្រិត ខែនាយមាលា ព្រះយេស៊ីយល់ស្តី (ជាដូចជា)
 ដំណុំកុមារជាតូចស្តេចក្នុងវេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្លេ លើកព្រះទ័យ
 ទ្រង់ត្រាមយេស៊ីយល់ស្តីនេះ ព្រះពោធិ៍នោះបានជាយេស៊ីភីតភីយភាវៈ
 ផ្តល់ស្តេចក្នុងស្តេចក្នុងស្តេចក្នុងស្តេចក្នុងស្តេចក្នុងស្តេចក្នុងស្តេចក្នុងស្តេច
 លំដាប់នោះ ដំណុំកុមារយកវេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្លេ ហើយយកវេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្លេ
 វេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្លេ ហើយយកវេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្លេ ហើយយកវេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្លេ
 ដំណាយភាគ្យនេះនឹងស្តេចក្នុងវេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្លេថា ខែព្រះអង្គ
 ទុទ្ធានិហយវេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្លេ ហើយយកវេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្លេ
 នាមនិហយ ព្រះអង្គបានទ្រង់សេចក្តីនាមជាច្រើនដល់ខ្ញុំ ព្រះអង្គ
 ពាចនៈ ជទម យ៉ាង នឹងផ្តល់របស់ខ្ញុំ ព្រះអង្គក៏វិបដាច់យក
 គស់ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះអង្គក៏សម្រាប់បាលអស់
 វេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្លេ ។ ម្នាលភីតុវេទន្ត ម្យ៉ាង
 វេទកាសិព្រះនាមព្រហ្មទន្លេ ។ ម្នាលភីតុវេទន្ត ម្យ៉ាង
 ព្រះនាមព្រហ្មទន្លេ ហើយព្រះអង្គនោះនឹងដំណុំកុមារ

តាត ធីយាវុ ទេហំ ជីវិតំ មេ តាត ធីយាវុ ទេហំតិ ។
 ក្យាហំ ឧស្សហាមំ ទេវស្ស ជីវិតំ ឆាតុំ ទេវេ ទោ មេ
 ជីវិតំ ទទេយ្យាតំ ។ តេទហំ តាត ធីយាវុ គូញោ មេ
 ជីវិតំ ទេហំ អមាញ តេ ជីវិតំ ទទ្ទិតិ ។ អថទោ ភិក្ខុវេ
 ព្រហ្មទត្តោ ច កាសិរាជា ធីយាវុ ច កុមារោ មញ្ញ-
 មញ្ញស្ស ជីវិតំ អទំសុ បាលិញ អត្តហេសុំ សបថេត្វ
 អតំសុ អទ្ធកាយេ^(១) ។ អថទោ ភិក្ខុវេ ព្រហ្មទត្តោ
 កាសិរាជា ធីយាវុ កុមារំ ឯតទរោច តេទហំ តាត
 ធីយាវុ រថំ យោទេហំ ភមិស្សាមាតំ ។ ឯវំ ទេវាតំ ទោ
 ភិក្ខុវេ ធីយាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរាជោ ប-
 ដិស្សណិញ រថំ យោទេត្វា ព្រហ្មទត្តំ កាសិរាជាចំ ឯតទ-
 រោច យុត្តោ ទោ តេ ទេវ រោជា យស្សនាទំ កាលំ
 មញ្ញសិទិ ។ អថទោ ភិក្ខុវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា
 រថំ អភិរូបំ ធីយាវុ កុមារោ រថំ បេសេសិ ។ តថា
 តថា រថំ បេសេសិ យថា យថា ទទំរស្សេ មេនាយ

១ ១. ភិក្ខុវាយ ។

យ៉ាងនេះថា វៃធីយាវុក្ខន សូមអ្នកកាលាតឲ្យជីវិតដល់យើងផង វៃធីយាវុ
 ក្ខន សូមអ្នកកាលាតឲ្យជីវិតដល់យើងផង ។ ធីយាវុកុមារោបរិញថា ខ្ញុំទំន
 កាចថ្វាយជីវិតព្រះអង្គដូចម្តេចបាន គួរតែព្រះអង្គច្រកទេវតាមកខ្ញុំវិញ ។
 ស្តេចនោះទ្រង់ត្រាស់ថា វៃធីយាវុក្ខន បើដូច្នោះអ្នកឯងចូរឲ្យជីវិតដល់យើង
 ចុះ យើងក៏ឲ្យជីវិតដល់អ្នកឯងវិញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះស្តេចក្នុង
 វែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្តទំនធីយាវុកុមារោបានឲ្យជីវិតគ្នាទៅវិញទៅមក
 ហើយបានទាំងបារមីដ្ឋានផងធ្វើសម្បជផង ដើម្បីមិនឲ្យបានរឿងប្រទូស្ត
 គ្នាទៅទៀត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងវែនកាសិ
 ព្រះនាមព្រហ្មទត្តទ្រង់មានព្រះទន្តិវេទទំនធីយាវុកុមារោយ៉ាងនេះថា វៃ
 ធីយាវុក្ខន បើដូច្នោះចូរអ្នកទំនរថ្វាយចុះ យើងទំនត្រឡប់ទៅវិញ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯធីយាវុកុមារោបានទទួលស្តាប់ព្រះទន្តិវេស្តេចក្នុងវែន
 កាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្តថាយពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏ទំន
 រថ្វាយប្រគល់ស្តេចក្នុងវែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្តយ៉ាងនេះថា សូម
 ទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស ឯករថ្វាយសំព្រះអង្គទ្រង់ព្រះអង្គទិម្បចាស្រចរហើយ
 សូមព្រះអង្គទ្រង់ប្រគល់គ្នាឲ្យវែនចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទលោះ
 នោះ ស្តេចក្នុងវែនកាសិព្រះនាមព្រហ្មទត្តទ្រង់យាងរឿងគង់រលឹករថ្វាយ
 ឯធីយាវុកុមារោក៏បរពរថ្វាយ ។ មិនយូរប៉ុន្មានធីយាវុកុមារោក៏បរពរថ្វាយទៅ

សមាគម ។ អង្គការ គិក្ខុវិការ ព្រះបាទ ព្រះសិវា
 ពាក្យសម្តី បរិស័ទ្ធ អម្បូ ចារិយស្នេ មន្ទិលាភាមេត្តា
 ឯតនរោច សច្ច កលោ ធីយ័តិស្ស កោសលរោញ្ច
 ចុត្តំ ធីយាវុំ កុមារំ បស្សេយ្យាថ កិច្ចំ តំ កុរេយ្យា
 ខាតិ ។ ឯតាច្ច អមត្តា ឯវហាវាសុ មយំ នេវ ហត្ថ
 ចិទ្ទេយ្យាម មយំ នេវ កាណ ចិទ្ទេយ្យាម មយំ នេវ
 ហត្ថខានេ ចិទ្ទេយ្យាម មយំ នេវ កុណ្ណា ចិទ្ទេយ្យាម
 មយំ នេវ ធាសំ ចិទ្ទេយ្យាម មយំ នេវ កុណ្ណាធាសំ
 ចិទ្ទេយ្យាម មយំ នេវ សីសំ ចិទ្ទេយ្យាមាតិ ។ មយំ ទោ
 សោ កលោ ធីយ័តិស្ស កោសលរោញ្ច មុន្តា ធីយាវុំ
 កុមារោ ធាយំ លត្តា កិច្ចំ កាតុំ ឧទិមា ច មេ ធីវិតំ
 ធីវុំ មយា ច ឥមស្ស ធីវិតំ ធីទ្ធីត្តិ ។ អង្គការ គិក្ខុវិ

ដូចគ្នាសេនាដែលទៅតាមផ្លូវផ្សេងគ្នានោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 វេលានោះ ស្តេចក្នុងវេទកាលព្រះបាទព្រហ្មទុក្ខទ្រង់យាងចូលទៅក្រុង
 ពាក្យសម្តីហើយទ្រង់ប្រជុំភ្នក អមាត្យជាប់សព្វរួចហើយទ្រង់មានព្រះ
 តម្កល់យ៉ាងនេះថា ខែនាយ ច្រសីខាងអ្នកទាំងឡាយបានឃើញទីយាវុំកុ-
 មារជាតិក្នុងស្តេចក្នុងវេទកាលរោញ្ចវិយ័តិហើយ តើគួរធ្វើទីយាវុំកុមារ
 នោះដូចម្តេច ។ អមាត្យទាំងឡាយគឺកាចចូលដោយភ្នក ។ យ៉ាងនេះថា
 សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស យើងខ្ញុំគួរតែកាត់ដៃចេញ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គ
 ប្រាស យើងខ្ញុំគួរតែកាត់ដៃចេញ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស យើងខ្ញុំគួរ
 តែកាត់ដៃដាច់ដៃចេញ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស យើងខ្ញុំគួរតែ
 កាត់ត្រចៀកចេញ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស យើងខ្ញុំគួរតែកាត់ច្រមុះ
 ចេញ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស យើងខ្ញុំគួរតែកាត់ទាំងត្រចៀកទាំងច្រមុះ
 ចេញ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស យើងខ្ញុំគួរតែកាត់ក្បាលចេញ ។ ស្តេច
 នោះទ្រង់ប្រាប់ថា ខែនាយទាំងឡាយ បុរសនេះឯងហើយវេទកាលរោញ្ច
 វិយ័តិកុមារជាតិក្នុងស្តេចក្នុងវេទកាលរោញ្ចវិយ័តិនោះ អ្នកទាំងឡាយ
 មិនត្រូវធ្វើទោសកុមារនេះនិច្ចរាជ ព្រោះកុមារនេះបានឮសិរិះយ័ង
 យើងក៏បានឮសិរិះដល់កុមារនេះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ត្រឡប់ទៅ គាត់ក៏ដឹង ដឹងហ្ន៎ ក្រុមហ្ន៎ ឃើញ យំ ទៅ
 ត្រឡប់ទៅ គាត់ក៏ដឹង ដឹងហ្ន៎ ក្រុមហ្ន៎ ឃើញ យំ ទៅ គ្រប់
 គាត់ ដឹងហ្ន៎ ដឹង បស្ស មា រស្ស ឯ ហិ គាត់ ដឹងហ្ន៎
 វេរ វេរ សម្បត្តិ អវេរ ហិ គាត់ ដឹងហ្ន៎ វេរ សម្បត្តិ
 គ្រប់ បិសា សម្បាយ អវេរ ហិ យំ ទៅ មេ ទេវ បិសា
 មហាសាលា អវេរ ហិ ដឹង មា វិ វេ អសាសិ គ
 គម្រ ទៅ មេ ទេវ បិសា មហាសាលា អវេរ ហិ ដឹង
 យំ ទៅ មេ ទេវ បិសា មហាសាលា អវេរ ហិ រស្សត្តិ
 មា គិ ឲ្យ មិន ហិ គិ ឲ្យ គាត់ គម្រ ទៅ មេ ទេវ បិសា
 មហាសាលា អវេរ ហិ រស្សត្តិ យំ ទៅ មេ ទេវ បិសា
 មហាសាលា អវេរ ឯ ហិ គាត់ ដឹងហ្ន៎ វេរ វេរ

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ស្តេចក្នុងវេទកាល ត្រឡប់ទៅ គាត់ក៏ដឹង ដឹងហ្ន៎ ក្រុមហ្ន៎ ឃើញ យំ ទៅ
 ត្រឡប់ទៅ គាត់ក៏ដឹង ដឹងហ្ន៎ ក្រុមហ្ន៎ ឃើញ យំ ទៅ គ្រប់
 គាត់ ដឹងហ្ន៎ ដឹង បស្ស មា រស្ស ឯ ហិ គាត់ ដឹងហ្ន៎
 វេរ វេរ សម្បត្តិ អវេរ ហិ គាត់ ដឹងហ្ន៎ វេរ សម្បត្តិ
 គ្រប់ បិសា សម្បាយ អវេរ ហិ យំ ទៅ មេ ទេវ បិសា
 មហាសាលា អវេរ ហិ ដឹង មា វិ វេ អសាសិ គ
 គម្រ ទៅ មេ ទេវ បិសា មហាសាលា អវេរ ហិ ដឹង
 យំ ទៅ មេ ទេវ បិសា មហាសាលា អវេរ ហិ រស្សត្តិ
 មា គិ ឲ្យ មិន ហិ គិ ឲ្យ គាត់ គម្រ ទៅ មេ ទេវ បិសា
 មហាសាលា អវេរ ហិ រស្សត្តិ យំ ទៅ មេ ទេវ បិសា
 មហាសាលា អវេរ ឯ ហិ គាត់ ដឹងហ្ន៎ វេរ វេរ

សម្មត្តិ អវេរេន ហិ ភាត ធីយាវុ វេរា សម្មត្តិភិ ទេវេន
 មេ មាតាបិតារា រាតាភិ សហាហំ នេវ ធីវិតា វេរេន
 មេយ្យំ យេ នេវស្ស មត្តកាមា នេ មំ ធីវិតា វេរេន
 មេយ្យំ យេ មេ មត្តកាមា នេ នេ ធីវិតា វេរេនមេយ្យំ
 ឯវត្តំ វេ វេរេន ន វ្រុមសមេយ្យ ឥវាទិ ច មន មេ ទេវេន
 ធីវិតំ ធិត្តំ មយា ច នេវស្ស ធីវិតំ ធិត្តំ ឯវត្តំ^(១) វេ
 អវេរេន វ្រុមសម្មត្តិ ឥមំ ទេ មេ ទេវ បិតា មាណសារេ
 អវេន ច ហិ ភាត ធីយាវុ វេរេន វេរា សម្មត្តិ អវេរេន ហិ
 ភាត ធីយាវុ វេរា សម្មត្តិភិ ។ អចទា កិច្ចវេ ព្រៃយុដត្តោ
 កាសិករិយា អប្បិយំ វត ភោ មត្តាមំ វត ភោ យាវ
 បស្ចាតោ អយំ ធីយាវុ ត្យុមារេ យត្រិ ហិ នាម មិត្យោ
 សត្តិភ្នេន កាសិកស្ស វិទ្ធារេន មត្តំ អាណិមិស្សតិភិ
 ចេត្តិកំ ពលេញ វិហានញ ជិទបទញ ភោសស្ស

មិនដែលរម្ងាប់ដោយការចងក្រិះទេ ខែវាយក្នុង ឯភ្ញៀវតែងរម្ងាប់ដោយ
 ការមិនចងក្រិះ (នោះសំដៅគ្រង) មាតាបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដែលព្រះ
 កន្តីសម្រាប់ចោលអស់ ព្រោះហេតុនោះ បើខ្ញុំព្រះអង្គមិនបំបាញព្រះអង្គឱ្យ
 ដាច់ចាកជីវិតហើយ គង់មានកូនជនដែលប្រាថ្នាប្រយោជន៍ចំពោះព្រះអង្គ
 មិនបំបាញខ្ញុំព្រះអង្គឱ្យដាច់ចាកជីវិតវិញ កូនជនដែលប្រាថ្នាប្រយោជន៍
 ផលខ្ញុំព្រះអង្គ មុនជាមិនបំបាញជនទាំងនោះឱ្យដាច់ចាកជីវិតមិនខាន
 ឡើយ ភ្ញៀវនោះមិនបាច់រម្ងាប់ដោយការចងក្រិះយោងនេះឯង ឥឡូវ
 ព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានជីវិតផលខ្ញុំព្រះអង្គហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ថ្វាយជីវិតផល
 ព្រះអង្គវិញ ភ្ញៀវនោះមិនរម្ងាប់ដោយការមិនចងក្រិះយោងនេះឯង សូម
 ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គមិនមិច្ឆិមារេណ
 ភាតបាច់បណ្តាំនេះឯងថា ខែវាយក្នុង បង្កភាពរម្ងាប់មិនដែលរម្ងាប់
 ដោយការចងក្រិះទេ ខែវាយក្នុង ឯភ្ញៀវតែងរម្ងាប់ដោយការមិនចង
 ក្រិះ ។ ហួសកំភូតាំងឱ្យរយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាលព្រះនាម
 ព្រហ្មទត្តទ្រង់ស្តេចថា អើប្តី (ហេតុនេះ) ហៅពេញជាអស្ចារ្យណាស់
 អើប្តី (ហេតុនេះ) ហៅពេញដាច់ឱ្យគណាស់ ឯយាយុមារនេះពេញ
 ជាអ្នកប្រាថ្នាមែន ព្រោះចំណីសេចក្តីដែលបិតារាលាយដោយសេចក្តី ដោយ
 វិស្វារម្មាន ហើយក៏ទ្រង់ត្រូវបំប្រែផលពល ភាពនេះ ជនបទ យ៉ាង

គោដ្ឋានតាវត្ថុ បដិដានេសិ ដីតាវត្ថុ គណេសិ ។ តេសិ
 ហិ ពាម ភិក្ខុវេ ពជ្ជិមំ អាណិទ្ធកណ្ណានំ អាណិទ្ធសត្តានំ
 ឯវរុបំ ទន្តិសោវចំ ភវិស្សតិភិ ។ ឥត ទោ មន តំ
 ភិក្ខុវេ សោភេត យំ គុម្ភេ ឯវិ ស្វាត្តុកាតេ ធម្មវិទេយេ
 បព្វជីតា សមាណា ទមា ច ភវយ្យាថ សោភា បាតិ ។

[១៧០] ឆតិយេម្បិ ទោ ភកវា តេ ភិក្ខុ ឯតទរោច
 អលំ ភិក្ខុវេ ហា កណ្ណានំ អា កាលេហំ ហា វិក្កយំ ហា
 វិវាធជ្ជិ ។ ឆតិយេម្បិ ទោ សោ អធិប្បវាទិ ភិក្ខុ កតាវចំ
 ឯតទរោច អាតិមេតុ ពទ្ធ ភកវា ធម្មស្សបិ អន្សោស្ស
 ក្កោ កទ្ធ ភកវា ធម្មធម្មសុវហារំ វេតុយុត្តោ វិហារេតុ

និវេទន្តិក ជាថវិណាលបិការទៅវិហារកុមារវិញ បានទាំងប្រទានដីតា ១
 ថែមទៀត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គួរកោតថែ យ៉ាងព្រួយបារម្ភតាំង
 នោះ (ប្រាប់តែ) កាន់ដីបដិ (ប្រាប់តែ) កាន់ត្រៀមសង្គ្រាហើយ
 លេមានអំណាចនឹងសេចក្តីប្រព្រឹត្តល្អវេចបនោះប៉ុន្មាន ។ ព្រោះហេតុដូច្នោះ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាបានមកប្រយុទ្ធនឹងយេនះវេលាថាគត
 បានសិវជនដោយល្អយ៉ាងនេះហើយ គួរតែទំអត់ធ្ងន់ គួរតែទំប្រព្រឹត្តល្អ
 ឲ្យល្អឡើង ។

[១៧១] ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដ៏ការទៅនឹងភិក្ខុទាំង
 នោះជាគំរប់បដិយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កុំឡើយ អ្នកទាំង
 ឡាយកុំធ្វើសេចក្តីចក្កិហេតុ កុំធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា កុំធ្វើសេចក្តីប្រកាន់
 ផ្សេង ។ គ្នា កុំធ្វើសេចក្តីវិវាទគ្នាឡើយ ។ ឯអធម្មវិភិក្ខុខានក្រាច
 បន្តិទ្ធានព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់បដិយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា
 ប្រោស សូមព្រះមានព្រះភាគជាធម្មស្សបិទ្រង់ឈប់ចក្កិដ៏ចុះ សូម
 ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគមានសេចក្តីទ្រង់ទ្រាយតិច
 សូមទ្រង់ប្រកបវត្ថុនឹងបដិវេលាជាត្រៀមទៅនោះ សុខគួរិបប្បឡើយ ។ ចុះ

មយមេតេតេ កណ្តាល កាលយោង វិញ្ញាណ វិវាទេន
 បញ្ញាយិស្សនាតិ ។ អថទោ កតកំ បរិយាទិទ្ធករោ
 ទោ វមេ មោយបុរិសា ឈមេ សុកក បញ្ញាបេតុត្តិ
 ឧដ្ឋាយាសនា បញ្ញាមិ ។

ទិយក្រណារិ បឋមំ ។

[១៧២] អថទោ កតកំ បុព្វញ្ញាសមយំ ទិវសេត្វា
 បត្តចិវេនាយ តោ សម្តី បិណ្ណយ ហវិសំ តោ សម្តី យិ
 បិណ្ណយ វរិត្តា បញ្ញាតត្តំ បិណ្ណាតប្បទិក្ខត្តោ
 បេតាសំ សំសាមេត្វា បត្តចិវេលាយ សន្ស័យវៈជ្ឈ
 បំសោត វេហ តាថាយោ អកាសិ ។

ឯយើងខ្ញុំទាំងឡាយ យុទ្ធជាខឹង ប្រាកដជាយោសេចក្តីបញ្ចេញ ដោយសេចក្តី
 ក្តីឈ្នះគ្នា ដោយសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗ គ្នា ដោយសេចក្តីវិវាទគ្នាមិន
 ខាន ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់រងទុក្ខ ពួកហោយបុរស
 ទាំងនេះមានសភាពគឺកំលើសគ្រប់សង្កត់ហើយ ក៏បានមិនភ័យខឹង
 ក្សត្រីយៈនាយបុរសទាំងនេះបានឡើយ ហើយក៏ទ្រង់ក្រែកទោសសនៈ
 ច្រៀសចេញទៅ ។

ចប់ ល្ខណៈទី១៧២ ទី ១ ។

[១៧២] វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្ងៀមហើយ
 ទ្រង់ប្រាថ្នាចិត្តយោធិប្បសោត្រីយកោសម្តីដើម្បីបិណ្ណបុគ្គលិកពេលព្រឹក
 ព្រហាម លុះយាងទៅបិណ្ណបុគ្គលិក្រីយកោសម្តីហើយទ្រង់ត្រឡប់មកពី
 បិណ្ណបុគ្គលិក ក៏ទ្រង់រៀបចុកដាក់ ឆ្រឿងសេនាសនៈ ហើយកាន់យក
 បាត្រទឹកចិវេ ទ្រង់បំភកណ្តាលបំប៉នសិទ្ធិ ក្នុងវេលាព្រឹកយកក្តី ហើយ
 ទ្រង់ពោលព្រះភាពទាំងនេះថា

[១៧៣] បុត្តិសន្តោ សបដនោ
 ន ពាលោ តោចិ មត្តាជ
 សង្កស្កិ កំជ្ជនាទស្កិ
 តាត្តិ កិយ្យោ អមត្តិរុំ ។
 បរិទុដ្ឋា មល្លិកាភាសា
 វិចារោ ចរកាណិដោ
 យេវិច្ឆន្តិ បុទាយាមំ
 យេន ចំតា ន តំ វិទុ
 អន្តោច្ឆិមំ អវិចិ មំ
 អវិចិ មំ អហាសំ មេ
 យេ ច តំ ទុបនយ្ហន្តិ
 វេ តោសិ ច សម្មតំ ។
 អន្តោច្ឆិ មំ អវិចិ មំ
 អវិចិ មំ អហាសំ មេ
 យេ ច តំ ទុបនយ្ហន្តិ
 វេ តោសិ ច សម្មតំ ។
 ន ហិ វេលេ វេកនិ

[១៧៣] ដទនេះមានសំឡេងទាំងដប់ ជាដទៃច្រើនជាង
 ដទី សូម្បីដទណាមួយដើរខ្លួនថាជាបុគ្គលពាលក៏គ្មាន កាល
 បើសន្សំកំពុងតែបែកគ្នា ដទទាំងខ្យល់ក៏មិនបានដំនីហេតុ
 ដទីទន្សំត្រីលើ ។ ពួកដទដែលភ្លេចស្មារតី ហើយធ្វើឲ្យក្ស-
 ណខ្លួនដូចជាអ្នកប្រាជ្ញ មានសំដីជាអារម្មណ៍ ចង់ហារទាត់
 និយាយប៉ុន្មាន ក៏និយាយប៉ុណ្ណោះទៅ ទុកជាមានរកទៅ
 ប្រដល់ឲ្យឈ្លោះគ្នា ក៏មិនដឹងសេចក្តីនោះជាធរសចក្តីឈ្លោះ
 ឡើយ ។ ពួកដទណាចង់សេចក្តីគ្រោធនោះទុកដោយគិត
 ថា ដទង់លោះបានដទីអោត្តអញ ដទង់លោះបានវាយកា-
 ត្តអញ ដទង់លោះបានផ្គុំញ៉ាំងក្លាអញ ដទង់លោះ
 បានលួចច្រពូក្រអញ ព្រឺរបស់ដទទាំងនោះមិនបាន
 ម្លាប់ទេ ។ ទ្បើនឡើយ ពួកដទណាមិនបានចង់សេចក្តី
 គ្រោធនោះទុកដោយគិតថា ដទង់លោះបានដទីអោត្តអញ
 ដទង់លោះបានវាយកាត្តអញ ដទង់លោះបានផ្គុំញ៉ាំងក្លា
 អញ ដទង់លោះបានលួចច្រពូក្រអញ ព្រឺរបស់
 ដទទាំងនោះវិបរម្យាម្លាប់ទៅបាន ។ ក្នុងលោកនេះ អម្បត្តព្រឺ

ពោលម្ដីចូន្ត្រា វេទសនាថា

សម្មត្តិច តុណ្ណចំ
 អវេរេន ច សម្មត្តិ
 ឱស ចឆ្មោ សនឆ្មោតា ។
 បរា ច ច វិនាមត្តិ
 មយាមត្ត យមាម្ហស
 យេ ច តត្ត វិនាមត្តិ
 តានា សម្មត្តិ មេតតា ។
 អត្ថត្តិទ្ធា^(១) ជាលាហាវ
 តាស្សធនបារវិទា
 អត្ថិ វិលុប្បមាទានំ
 តេសំវិ ហោតិ សម្មតំ ។
 តាស្ថា តុត្តាទា មោ សិយា ។
 សនេ លកេថ ធិមតំ សហាយំ
 សត្តិញ្ចវំ សាជុវិហារំវិ

១ ១. អត្ថត្តិទ្ធា ។

ពោលម្ដីចូន្ត្រា៖ ពាច.សំវៃឯអំពិការវិភាស្តវេទ្យ

បិទវេទសម្បត្តិចំ ពោយការចង្រៀវបោធនម្ដងឃើយ រោម្ប
 បុនវិភោយការបិទចង្រៀវ ទេរោម្បតាវិភោមាភិដើម
 រៀវចក ។ តួកដទេដ៏ឯមិទវេទសម្បត្តិសំថា យេវិស្ស
 ទូរសេចក្ដីវិភោសក្ដីកណ្ដាលដ៏មិស្ស្រុះរាវ មណ្ឌដទតំផ
 ទោះ បើតួកដទណាម្បយដ៏ឯច្បសំ សេចក្ដីឈ្លោះចើមរោម្ប
 មិភសំណាតំដទតំផទោះបុន ។ អម្បលន្តិវិភោមិភោមសំ
 វិយក្រុមាវតតាតំបាល វិវិវិភោមិសម្បត្តិបាល វិវិ
 ភោ សេ ទីវិចទោវេតំវាយកៅ វិវិវិចទោវេតំវាយ
 វេល្លើមយកសំ ម្ដេចសេចតំវិភោមនីវេវិភោមសេចក្ដី
 ព្រមព្រៀវត្តបាទ ។ ចុះម្ដេចវិវិចទោយេវេវិវិចទោសេចក្ដី
 ព្រមព្រៀវត្ត ។
 បើម្ដេចបុនសំច្បាញ់វេវិវិចទោព្រៀវវេវិវិចទោ^(១) ថា
 អ្នកប្រាជ្ញមានធនិវេវិវិចទោសេចក្ដី ត្រាច់វេវិវិចទោម្បយត្ត

១ តួកអត្ថត្តិទ្ធា មេត្តត្តិទ្ធា បុន្ត្រា ពេលព្រលឹមឆ្មោយស្រុនីនិចិចារាមប្រិយ
 មានវិវិចទោ ធនិវេវិវិចទោសេចក្ដីឆ្មោយស្រុនី មានឆ្មោយស្រុនីវិវិចទោ
 យោថា មានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងរក្សាទុក ។

វិធម៌ទី៣-មហានិព្វ

អភិកុស្ណ្យ សត្វាធិ ធម៌ស្សយាធិ
 ចរាយ្យ តេជត្ថនាទោ សាតីនា ។
 ខោ ខេ លាភជ ធិចកំ សហាយំ
 សម្ពិទ្ធកំ សាតុវិហារិធិវំ
 រាជារ រុដ្ឋំ វិធិនំ ចហាយ
 ឯកោ ចរ ភាគត្ថវត្តាវ ធានោ ។
 ឯកស្ស ធម៌តំ សេយ្យោ
 ធីត្ថំ តាលេ សហាយតា ។
 ឯកោ ចរ ក ខ ខាណិ កយិក
 អស្សស្សត្តា ភាគត្ថវត្តាវ ធានោតិ ។

វិធម៌ទី៥-មហាវិទ្យ

បុគ្គលនោះ អាចត្រឡប់សង្កត់ខ្លួនសេចក្តីអន្តរាយពំនិតច្រើនបាន
 ហើយជាអ្នកមានសេចក្តីត្រេកអរមានស្មារតី ធម្មត្រាចរៗ
 ជាមួយនិងសំឡាញ់រៀនរៀន ។ បើបុគ្គលមិនបានសំឡាញ់
 ដែលមានប្រាជ្ញាជាគ្រូនិរក្សាខ្លួន ជាអ្នកប្រាជ្ញ មានធម៌ជា
 គ្រូនិរក្សាសច្ចៈ ត្រាចរៗជាមួយគ្នា បុគ្គលនោះគួរ
 ត្រាចរៗតែម្នាក់ឯង ប្រើប្រាស់ជាស្តេចលាចន៍ដែលខ្លួន
 ឈ្នះហើយត្រាចរៗតែម្នាក់ឯង (កុំខានសាគ) ប្រើប្រាស់ជា
 ដំរីប្រសើរត្រាចរៗតែម្នាក់ឯងក្នុងវិទ្យា ។ ការដែលបុគ្គល
 ត្រាចរៗតែម្នាក់ឯង ហៅពេញថាប្រសើរ ក្រែងបុគ្គល
 កាលគ្មានសហាយភាគណ(១)ខេ ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គល
 គួរត្រាចរៗតែម្នាក់ឯង មិនគួរធ្វើអំពើលាមករាឡើយ ប្រើប្រាស់
 ដូចជាដំរីប្រសើរមានសេចក្តីទូលំទូលាយភិច ត្រាចរៗតែ
 ម្នាក់ឯងក្នុងវិទ្យា ។

១ អង្គិកចិលធម្មចរៗ ធម្មសីល ធម្មិមសីល ចហាសីល កថាវិទ្យា ១០ វុធិត្ថកណ ១៣
 វិស្សតាញាណ ធម្ម ៤ ជីវ ៤ វិទ្យា ៣ អង្គិកា ៦ អមមហានិព្វាន ហៅថា សហាយ-
 ភាគណ ។

ពោលផ្ដំពួកៗ គេតែ ពាលកលោណការកម្រាម

[១៩២] អដទោ ភគវា បដ្ឋេតវេជ្ជេ បិគតោភី ភហ
 ភហាយោ ភាសិត្វា ។ យេន ភាលកលោណការកម្រា-
 មោ^១ គេតុបសន្តំមិ ។ គេន ទោ បទ សបាយន ក-
 យស្មា ភត្ត ពាលកលោណការកម្រាមេ វិហរតិ ។
 អន្តសា ទោ អាយស្មា ភត្ត ភគវន្តំ ធូរោ ។ អាគប្បន្តំ
 និស្វាន អាសនំ បញ្ញាចេសំ ចានោនកំ ចាននិបំ ចា-
 នកាលិកំ ទបនិក្ខិបំ បច្ចុក្កន្ធា បន្តចិវំ បដិក្កហេសិ ។
 និសំនិ ភគវា បញ្ញាត្ត អាសនេ និសន្ត ចានេ
 បត្តាលេសិ ។ អាយស្មាថេ ទោ ភត្ត ភគវន្តំ ភគវា-
 នេត្វា ឯកមន្តំ និសំនិ ។ ឯកមន្តំ និសំន្តំ ទោ
 អាយស្មន្តំ ភត្ត ភគវា ឯកទារិច ភត្តិ ភិក្ខុ ទម-
 និយំ ភត្តិ យាបនិយំ ភត្តិ បិណ្ណកេន ឯ ភិល-
 មសិវិ ។ ទមនិយំ ភគវា យាបនិយំ ភគវា ន ចាវ កន្តេ
 បិណ្ណកេន ភិលមាមិទិ ។ អដទោ ភគវា អាយស្មន្តំ

ពោលផ្ដំពួកៗ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បិគតលោណការកម្រាម

[១៩២] ពាលបើព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បិគតលោណការក-
 ម្រាម ។ សម័យនោះឯង ក៏ចូលជាព្រះភគវិមានអាយុអង្គនៅក្នុងពាលក-
 លោណការកម្រាមដែរ ។ ឯព្រះភគវិមានអាយុបុរាណប្រាម្យព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់យាងមកដំបូងមួយ លុះឃើញហើយក៏រៀបត្រាលាសន្តរូប
 ដ៏កល្លិកសម្រាប់លាងព្រះបាទ តាំងសម្រាប់ទ្រព្រះបាទដែលលាងរូប
 ហើយទើបត្រៀមសម្រាប់ទ្រព្រះបាទដែលទិទខាងលាង ស្រេចហើយ
 ទើបក្រែកឡើងទៅទទួលបាត្រនិងចិវី ។ ព្រះមានព្រះភាគក៏ទ្រង់គង់
 លើភាសន៍ដែលកំពុងត្រាលង្វាយ លុះគង់ហើយទើបលាងព្រះបាទ ។
 ចំណែកឯព្រះភគវិមានអាយុ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយ
 នៅក្នុងចិសមន្តរ ។ លុះព្រះភគវិមានអាយុអង្គុយក្នុងចិសមន្តរហើយ
 ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរយ៉ាងនេះថា អ្នកលក់កុំ អ្នកល្មមអត់ដទៃ
 បាទទេ អ្នកល្មមប្រព្រឹត្តទៅបាទស្រេចទេ អ្នកមិនចាំបាច់ដោយ
 ចំណុះបាទទេ ។ ព្រះភគវិមានអាយុក្រាបបង្គំចូលថា បពិត្រព្រះមាន
 ព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមអត់ដទៃបាទ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ
 ល្មមប្រព្រឹត្តទៅបាទស្រេច សូមទ្រង់ព្រះមត្តាជ្រាស ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គមិនចាំបាច់ដោយចំណុះបាទទេ ។ បលាវនោះ ព្រះមានព្រះភាគ

១ ១. ពាលកលោណការកម្រាម ។

កតំ ធម្មិយោ កថាយ សទ្ធិស្មុត្តា សមាធមេត្តា សម្មាគ្គ-
 ជេត្តា សម្មាហិសេត្តា ឧប្បាយសំបា យេន ចាចិចរិស-
 តំយោ តេនុបសង្កមិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន
 កាយស្នា ច អនុរុត្តា កាយស្នា ច ធម្មិយោ កាយស្នា ច
 តិម្ហិលោ ចាចិចរិសនាយេ វិហារិ ។ អនុសា ទោ ពាយ-
 ពាលោ កតវន្តំ ទ្ធករោ វ កតត្ថន្តំ និស្វាទ កតវន្តំ
 ឯតនកេច មា សមណា ឯតំ ពាយំ ចាវិសិ សន្តត្ត
 នាយោ កុលបុត្តា អន្តកាមរុតា វិហារិ មា តេសំ អជា-
 សុមកាសិទិ ។ អស្សាសំ ទោ កាយស្នា អនុរុត្តា
 ពាយពាលស្ស កតវតា សទ្ធិ បទ្គយមាទស្ស សុត្តា ច
 ពាយពាលំ ឯតនកេច មា អនុសា ពាយពាល
 កតវន្តំ វាវសិ សត្តា ទោ កតវា អនុប្បត្តោទិ ។
 អថទោ កាយស្នា អនុរុត្តា យេពាយស្នា ច ធម្មិយោ
 កាយស្នា ច តិម្ហិលោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា
 កាយស្នុត្តា ធម្មិយំ កាយស្នុត្តា តិម្ហិលំ ឯតនកេច

ទ្រង់ឲ្យស្រីព្រះកតុដ៏មានអាយុឲ្យរយៈក្សត្រសំ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យ
 កេចហាន ឲ្យរីករយៈដោយធម្មិកថា ហើយទ្រង់ព្រះភាពអសនៈ
 យាងទៅឯប្រទេសវិទិព្រៃឈ្មោះបាចិចរិវិទ្យ ។ សម័យនោះឯង បួន
 ជាព្រះអនុរុដ៏មានអាយុ ព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុ ព្រះកិម្ពិលៈ
 ដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងប្រទេសវិទិព្រៃឈ្មោះបាចិចរិវិទ្យ ។ មាន
 បុរសម្នាក់ជាអ្នកក្សត្រ បានឃើញព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងមកអំពី
 ចង្វាយ លុះឃើញហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយាងទេថា
 បតិទ្រព្រះសមណ. ព្រះអង្គកុំយាងចូលទៅក្នុងព្រៃនេះឡើយ ដ្បិត
 មានពួកកុលបុត្ត ព្យុប មានសភាពជាអ្នកស្រឡាញ់ខ្លួននៅក្នុងព្រៃនេះ
 ព្រះអង្គកុំធ្វើសចក្តិកឲ្យកសល់កុលបុត្តពាំនោះឡើយ ។ ព្រះអនុរុ
 ដ៏មានអាយុក៏បានពួកក្សត្របុរសជាអ្នកក្សត្រ កំពុងប្រែក្លាជាមួយនឹង
 ព្រះមានព្រះភាគវិទេ លុះឮហើយក៏និយាយទៅនឹងបុរសជាអ្នកក្សត្រ
 វិទេយាននេះថា ម្ចាស់អ្នកក្សត្រដ៏មានអាយុ អ្នកឯងកុំយាងព្រៃ
 មានព្រះភាគឡើយ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគជាគ្រូរបស់យើង ព្រះអង្គ
 ទ្រង់យាងមកដល់ហើយ ។ ទណៈនោះ ព្រះអនុរុដ៏មានអាយុ
 ចូលទៅព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុ និងព្រះកិម្ពិលៈដ៏មានអាយុ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយនឹងព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុនិងព្រះកិម្ពិលៈ

អភិក្កមថាយស្មន្តោ អភិក្កមថាយស្មន្តោ សន្តា ។ ថា
 ភក្កវិ អនុប្បន្តាតិ ។ មជ្ជោ អាយស្ម ថ អនុប្បន្តា
 អាយស្ម ថ មន្ទិយោ អាយស្ម ថ តិដ្ឋិលោ ភក្កវត្ថុ
 បច្ចក្កនា ឯកោ ភក្កវតោ បត្តចិវិ បដិច្ចហេសិ ឯកោ
 អសនំ បញ្ញាបេសិ ឯកោ ចារោនតិ ចារមិវ ចាន-
 ភវលីតិ ធម្មចិត្តិមិ ។ ចិសិទិ ភក្កវិ បញ្ញាត្ត
 អសារ ទិសន្តិ ចារោ បញ្ញាលេសិ ។ តេ មិ ទោ
 អាយស្មន្តោ^(៧) ភក្កវត្ថុ អភិក្កេត្តា ឯកមន្ទំ ទិសិទិសុ ។
 ឯកមន្ទំ ទិសិទ្ធិ ទោ អាយស្មន្ទំ អនុប្បន្ទំ ភក្កវិ ឯត.
 តភេត កត្តិ វា អនុប្បន្ទា ទមទិយំ កត្តិ យាមទិយំ

៧ ១ អាយស្មន្ត ។

ដំបាទអាយុយានិវេនេថា ម្ចាស់លោកដំបាទអាយុ ទាំងឡាយ ចូរលោកទាំង
 ឡាយនិមន្តទៅទទួល ម្ចាស់លោកដំបាទអាយុ ទាំងឡាយ ចូរលោកទាំង
 ឡាយនិមន្តទៅទទួល ជ្រុតព្រះមានព្រះភាគជាស្រ្តីរបស់យើង ព្រះអង្គ
 ទ្រង់យាងទៅដល់ហើយ ។ វេលាទោះ ព្រះអនុប្បន្ទដំបាទអាយុ ព្រះទន្ទិយៈ
 ដំបាទអាយុ ទិដ្ឋិត្រៃកម្ពិលៈដំបាទអាយុ កំក្រាតទៅទទួលព្រះមានព្រះ
 ភាគ មួយអង្គទទួលបានក្រិច្ចិចិវិព្រះមានព្រះភាគ មួយអង្គរៀបចំក្រាល
 តាសនៈ មួយអង្គដកលំទឹកសម្រាប់លាងព្រះបាទ ទាំងសម្រាប់ដកលំព្រះ
 បាទវេលលាងហើយ នឹងត្រៀមសម្រាប់ដកលំព្រះបាទវេលមិនទាន់បាទ
 លាង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឆន់លើតាសនៈវេលភិក្កុនោះក្រាល ហើយ
 លុះឆន់ហើយទ្រង់លាងព្រះបាទ ។ ចំវេលាពោលដំបាទអាយុ ទាំងទោះ
 កំទាំងគ្រាបថាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់រួចហើយ អង្គុយនៅក្នុងទី
 សមគួរ ។ លុះព្រះអនុប្បន្ទដំបាទអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះ
 អង្គទ្រង់ត្រាស់សួរយានិវេនេថា ម្ចាស់អនុប្បន្ទ ទាំងឡាយ^(៨) អ្នកទាំង
 ឡាយល្មមអត់ចេះបុរេ អ្នកទាំងឡាយល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលបុរេ

៨ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរមិនលំអើយក្រិះអនុប្បន្ទតែមួយអង្គទេ ទ្រង់ត្រាស់សួរចំពោះព្រះ
 តាមព្រះបេះទាំងបីព្រះអង្គ ។

កត្តិ បិណ្ឌកោល ឧ កិលមជាតិ ។ ឧមជ័យំ កត្ត
 វិ យាមជ័យំ កត្តវ ឧ ច មយំ កត្តិ បិណ្ឌកោល
 កិលមជាតិ ។ កត្តិ បទ វេ អនុវត្តា សមត្តា សង្គ្រា-
 ធម្មា អវិធម្មា ទិវេនកត្តត្ថា អត្តមញ្ញំ បិយ-
 ចក្ខុហិ សម្មស្សត្តា វិហារជាតិ ។ កត្តត្ថេ^(១) មយំ កត្តិ ស-
 ចក្ខុ សង្គ្រាធម្មា អវិធម្មា ទិវេនកត្តត្ថា អត្តមញ្ញំ
 បិយចក្ខុហិ សម្មស្សត្តា វិហារជាតិ ។ យថា កត្តិ
 បទ កត្តិ អនុវត្តា សមត្តា សង្គ្រាធម្មា អវិធម្មា
 ទិវេនកត្តត្ថា អត្តមញ្ញំ បិយចក្ខុហិ សម្មស្សត្តា
 វិហារជាតិ ។ ឧ ច មយំ កត្ត វិ យោតិ លោកា វត
 មេ សុលត្ថំ វត ថេ យោហំ វិវាចហំ សត្រិយ្យាវិហំ

១ ឧ ម. ប្រាជ្ញកេស ធម្មទោ ឧ វិស្សនំ ។

អ្នកទាំងឡាយមិនលំបាកដោយចំណុះពុទ្ធវិញ ។ ព្រះបរមតាំងត្រូវបានគ្រប
 បង្អិច្ចលថា បរិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្អមអនិច្ចបាទ បរិត្រ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្អមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួល សូមទ្រង់ព្រះ
 មេត្តាប្រោស ម្យ៉ាងទៀត យើងខ្ញុំមិនបានលំបាកដោយចំណុះពុទ្ធវិញ ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរទៀតថា ម្ចាស់អនុវត្តទាំងឡាយ ចុះអ្នក
 ទាំងឡាយបានព្រមព្រៀងស្មោះសម្រេចវិវាទ ដូចជាទឹកដោះលាយទឹក
 សំឡឹងមើលគ្នាទៅវិញទៅមកដោយភ្នែកដាច់ស្រឡាញ់វិញ ។ ព្រះ
 អនុវត្តគ្របបង្អិច្ចលថា ព្រះករុណា យើងខ្ញុំទាំងនោះព្រមព្រៀងស្មោះស-
 ន្តិភ្នំមិនវិវាទ ដូចជាទឹកដោះលាយទឹក សំឡឹងមើលគ្នាទៅវិញទៅ
 មកដោយភ្នែកដាច់ស្រឡាញ់បាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរ
 ទៀតថា ម្ចាស់អនុវត្តទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបានព្រមព្រៀងស្មោះ
 សន្តិភ្នំមិនវិវាទ ដូចជាទឹកដោះលាយទឹក សំឡឹងមើលគ្នាទៅវិញ
 ទៅមកដោយភ្នែកដាច់ស្រឡាញ់ ដូចម្តេចទៅ ។ ព្រះអនុវត្តគ្របបង្អិ-
 ច្ចលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងទីនេះខ្ញុំព្រះអង្គខានសចក្កិភិរិះ
 ថា អាត្មាអញបានទៅជាមួយទាំងពួកបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តទម្រង់ប្រសើរស្មើ
 គ្នាថែមទៀត យោពេញនាសាសនាសំអាត្មាអញ អាត្មាអញទៅពេញនា

សន្តិ វិហារមីតិ ឥស្ស មយ្ហំ កន្ត ឥវេសុ អាយស្មន្ត-
 សុ មេត្តំ កាយកម្មំ បច្ចុប្បដ្ឋិតំ អាវិ វេវ រហា ច
 មេត្តំ វចិត្តកម្មំ មេត្តំ មនោកម្មំ បច្ចុប្បដ្ឋិតំ អាវិ វេវ
 រហា ច ឥស្ស មយ្ហំ កន្ត ឃិ ហោតិ យន្ត្រាហំ
 សកំ ចិត្តំ ចិត្តិបិក្ខា ឥវេសំយេវ អាយស្មន្តានំ ចិត្តស្ស
 វសន វត្តយ្យន្តំ សោ ទោ អហំ កន្ត សកំ ចិត្តំ
 ចិត្តិបិក្ខា ឥវេសំយេវ អាយស្មន្តានំ ចិត្តស្ស វសន
 វត្តាមិ ហោ ហំ ទោ ទោ កន្ត កាយា ឯតត្តា ច
 មញ្ញ ចិត្តន្តំ ។ អាយស្មាបិ ទោ ទន្ធិយោ អាយ
 ស្មាបិ ទោ កំម្ពិលោ កតវន្តំ ឯតត្តាវាច មយ្ហមិ ទោ
 កន្ត ឃិ ហោតិ លាតា វត មេ សុលន្តំ វត មេ
 យោហំ ឯវុវេហិ សត្រាហ្មាវិហិ សន្តិ វិហារមីតិ ឥស្ស
 មយ្ហំ កន្ត ឥវេសុ អាយស្មន្តសុ មេត្តំ កាយកម្មំ
 បច្ចុប្បដ្ឋិតំ អាវិ វេវ រហា ច មេត្តំ វចិត្តកម្មំ មេត្តំ
 មនោកម្មំ បច្ចុប្បដ្ឋិតំ អាវិ វេវ រហា ច ឥស្ស

បាទស្រួលពេកហើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាព្រៀបស ខ្ញុំព្រះអង្គតែងដកល់
 កាយកម្មប្រកបដោយមេត្តាចំពោះលោកដ៏មានកាយុអម្បាលនេះ ទាំង
 ចំពោះមុខនីតិកំពុង ខ្ញុំព្រះអង្គ តែងដកល់វិចិត្តនិងមនោកម្មប្រកប
 ដោយមេត្តា ទាំងចំពោះមុខនីតិកំពុង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាព្រៀបស
 ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះអាត្មាអញគួរដាក់ចិត្ត
 របស់ខ្លួនចេញ ហើយប្រព្រឹត្តតាមអំណាចចិត្តលោកដ៏មានកាយុទាំងនេះ
 វិញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាព្រៀបស (លុះអំពីមុនហើយ) ខ្ញុំព្រះអង្គបាន
 ដាក់ចិត្តរបស់ខ្លួនចេញ ហើយប្រព្រឹត្តតាមអំណាចចិត្តលោកដ៏មានកាយុ
 ទាំងនេះវេ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាព្រៀបស ឯកាយរបស់យើងខ្ញុំផ្សេងគ្នា
 និកម្ម ប៉ុន្តែចិត្តដូចគ្នាតែម្យ៉ាង ។ ឯព្រះនិយ័យដ៏មានកាយុ នឹងព្រះ
 ភិម្ពិល ដ៏មានកាយុក៏បានក្រាបចង្អុលលាសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ
 ទៀតថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាព្រៀបស ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
 ថា អាត្មាអញនៅជាមួយនឹងពួកបុគ្គលវដសប្រព្រឹត្តដំបើប្រសើរស្មើគ្នា
 បែបនេះ ហៅពេញថាលាភរបស់អាត្មាអញ អាត្មាអញហៅពេញក៏បាន
 ស្រួលពេកហើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាព្រៀបស ខ្ញុំព្រះអង្គតែងដកល់កាយ
 កម្មប្រកបដោយមេត្តាចំពោះលោកដ៏មានកាយុអម្បាលនេះ ទាំងចំពោះ
 មុខនីតិកំពុង ខ្ញុំព្រះអង្គតែងដកល់វិចិត្តនិងមនោកម្មប្រកបដោយមេត្តា

វិទ្យាបិដក មហានិទ្ទេ

បញ្ញា កន្ត ឯវិ យោតិ យន្តបាហិ សកំ ចិត្តំ ចិត្តិចិត្តា
 វិមសំយេវ កាយស្មន្តានំ ចិត្តស្ស វសេន វត្តយ្យន្តិ
 សោ ទោ អហំ កន្ត សកំ ចិត្តំ ចិត្តិចិត្តា វិមសំ-
 យេវ កាយស្មន្តានំ ចិត្តស្ស វសេន វត្តាមិ នាណា ហិ
 ទោ នោ កន្ត កាយា ឯគត្តា បទ មញ្ញោ ចិត្តន្តិ
 ឯវិទោ មយំ កន្ត សមត្តា សម្មោទហាណា អវិទមាណា
 មិវាទត្តិកត្តា វត្តាមញ្ញោ បិយចក្កហិ សម្មស្សន្តា
 វិហារមាតិ ។ កន្តំ បទ វេ អនុរុទ្ធា អប្បមត្តា
 អាតាបិដោ បហិតត្តា វិហារមាតិ ។ កត្ត មយំ កន្ត
 អប្បមត្តា អាតាបិដោ បហិតត្តា វិហារមាតិ ។ យថា-
 កតិ បទ តុត្ត អនុរុទ្ធា អប្បមត្តា អាតាបិដោ បហិ-
 តត្តា វិហារមាតិ ។ វេន កន្ត មត្តាតំ យោ បមមំ

វិទ្យាបិដក មហានិទ្ទេ

តំវិទិយោភារមុខធីតិវិគំ តំវិ សូមទ្រង់ព្រះមត្តាព្រាស ខ្ញុំព្រះអង្គ បារមាទ
 សេចក្តីព្រះវិទ្យាបិដកនេះថា បើដូច្នោះគាត់អញ្ជូនជាតិចិត្តរបស់ខ្លួនចេញ
 ហើយប្រព្រឹត្តតាមអំណាចចិត្តលោកដ៏មានអាយុវាំងទេវតាចេះ សូមទ្រង់
 ព្រះមត្តាព្រាស ខ្ញុំព្រះអង្គនោះបានដាក់ចិត្តរបស់ខ្លួនចេញហើយប្រព្រឹត្ត
 តាមអំណាចចិត្តលោកដ៏មានអាយុវាំងទេវតា សូមទ្រង់ព្រះមត្តាព្រាស
 ឯកាយាចសំយេវខ្ញុំផ្សំផ្សាភិក្ខុមន បំណែងចិត្តម្តងទៀត សូមទ្រង់
 ព្រះមត្តាព្រាស ហើយហេតុយ៉ាងនេះហើយ បានជាយើងខ្ញុំព្រះគ្រីន
 រដ្ឋានសា មិនវិវាទគ្នាដូចជាទំនាក់ទំនងលាយទឹក សំឡឹងទើបនេះទៅឱ្យ
 ទៅមកដោយឧប្បត្តិសិទ្ធភាព ។ ព្រះវិទ្យាបិដកនេះគ្រាន់ត្រឹម
 សូតា ម្ចាស់អនុរុទ្ធតាំងឡាយ អ្នកតាំងឡាយចំនួនប្រាំហោសច្ឆេស
 មានព្យាយាមផុតកិលេស មានចិត្តបញ្ចុះទៅត្រង់ខ្លួនវិជ្ជា ។ ព្រះអនុរុទ្ធ
 គ្រាបង្អំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមត្តាព្រាស យើងខ្ញុំមិនបានប្រវេស
 ធ្វេសទេ ហើយមានព្យាយាមផុតកិលេសនឹងមានចិត្តបញ្ចុះទៅត្រង់ ។
 ព្រះវិទ្យាបិដកទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធតាំងឡាយ អ្នកតាំង
 ឡាយវិជ្ជាផុតមានប្រវេសធ្វេស មានព្យាយាមផុតកិលេស មានចិត្ត
 បញ្ចុះទៅត្រង់ តើយ៉ាងដូចម្តេច ។ ព្រះវិទ្យាបិដក ពន្យល់គ្រាបង្អំទូលថា
 សូមទ្រង់ព្រះមត្តាព្រាស បណ្តាយើងខ្ញុំវិជ្ជាទៅទិវានេះ បើលោកលា

តាមគោ ចំណូល បដិក្កបតិ សោ វាសនំ បញ្ញាបេតិ
 ចារាណកំ ចានបិមំ ចានកថលីកំ ឧបនិក្កបតិ
 អវុត្តារចានី លោកិកា ឧបដ្ឋាបេតិ ចារិយំ បរិកោដិយំ
 ឧបដ្ឋាបេតិ យោ បញ្ញា តាមរក ចំណូល បដិក្កបតិ
 សចេ ហោតិ កុត្តារសសោ សចេ អាគម្ពនិ កុញ្ញនិ
 ចោ ចេ អាគម្ពនិ ឧបហរិតេ វា ចន្ទេនិ អប្បាលា
 ភេ វា ឧទេតេ ឧបលាបេតិ សោ វាសនំ ឧទ្ធពនិ
 ចារាណកំ ចានបិមំ ចានកថលីកំ បដិសាមេនិ
 អវុត្តារចានី លោកិកា បដិសាមេតិ ចារិយំ បរិកោ
 ដិយំ បដិសាមេតិ កុត្តនិ សម្មន្តនិ យោ បស្សនិ
 ចារិយយនំ វា បរិកោដិយយនំ វា វុទ្ធយនំ វា វិក្ក
 តន្តំ សោ ឧបដ្ឋាបេតិ សចស្ស ហោតិ អវិសម្មំ
 ហត្ថវិកាយេ ធុនិយម្យិ អាមាណ្ណតា ហត្ថវិកាផ្សេង
 ឧបដ្ឋាបេតិ ឧ ត្រេ មយំ ករុន្ត វាច្យទ្ធយោ វាចំ កំ ត្ថម

ត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកមុនគេ លោកនោះទៀតចំគោលគោលនេះ
 ដំកល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង ដំកល់ទឹកសម្រាប់ទ្រងើង ដែលលាងរួច
 នឹងដំកល់គ្រឿងសម្រាប់ទ្រងើងដែលមិនទាន់លាង ហើយលាងកាដង
 សម្រាប់ផ្ទុបាយដំកល់ទុកឱ្យស្រួល រួចដំកល់ទឹកនាងនឹងទឹកប្រើប្រាស់
 លោកណាមកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកក្រោយគេ បើមានរបស់ដែលសល់ពី
 នាង បើគិតនាចង់នាងក៏នាងទៅ បើមិនចង់នាងទេ ចាក់ចោលទៅ
 ក្នុងទីគ្មានស្រូវស្រែកំប៉ាខ បាចសាចទៅក្នុងទីកន្លែងដែលគ្មានសត្វកូចក៏
 បាន រួចលោកនោះបើមាននេះចេញ ហើយទៀតចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់
 លាងជើង ទាំងសម្រាប់ទ្រងើងដែលលាងរួចហើយ នឹងគ្រឿង
 សម្រាប់ទ្រងើងដែលមិនទាន់លាង ហើយលាងកាដងសម្រាប់ផ្ទុបាយ
 ទៀតចំទុកដាក់ រួចទៀតចំទុកដាក់ទឹកនាងនឹងទឹកប្រើប្រាស់ ហើយបុស
 កេនិកក្ត បើលោកណាឃើញក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកនាងក្តី ក្នុងសម្រាប់
 ដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកលាងវត្ថុក្តី លើនិសោធន៍
 លោកនោះក៏ដំកល់ទុកឱ្យមានឡើង បើលោកនោះមិនអាចលើកដោយ
 កំលាំងដែលបានទេ ក៏យើងខ្ញុំហៅភិក្ខុ (ឯរាជ្យ) មកជាតិរូបជួយលើក
 ចូរស្រង់ដោយយកទៅដំកល់ទុក សូមទ្រងើងព្រះមគ្គាប្រោស យើងខ្ញុំមិន
 បាច់បញ្ជូនកំចៅព្រះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ សូមទ្រងើងព្រះមគ្គាប្រោស

វិធីបដិសេធ មហាវេទ

ឧត្តរា ឃីតំ វោ មន មយំ កាត្ត មត្តរុត្តិយា ទត្តិយា
 កតិយ សន្តិសីយាម ឃី វោ មយំ កាត្ត វេយ្យមត្តា
 អាតាឃីនោ ចឃីតត្តា វិហារមាតិ ។ អថទោ កតក
 វាយស្មុត្តញ្ច អន្តរុទ្ធំ វាយស្មុត្តញ្ច ទត្តិយំ វាយស្មុត្តញ្ច
 តេត្តិយំ ទត្តិយា កតិយ សន្តិស្សត្តា សមាទេវេត្តា
 សម្មត្តដេត្តា សម្មវាសេត្តា ឧត្តិយាសតា យេន
 ចារិលយ្យតំ គេន ចារិកំ មត្តាមំ អនុបុត្តេន ចា-
 រិកំ ចាមាទោ យេន ចារិលយ្យតំ តទរសរិ ។ ត-
 ត្រិ តុនំ កតក ចារិលយ្យតេ វិហារតិ វត្តំតវន-
 សន្តោ កត្តសាលម្ពលេ ។

១៧៧; អថទោ កតកតោ វេហកតស្ស បដិសត្តិ-
 នស្ស ឃីវេនវសា បរិវត ត្តា ទនទាទំ អឃីទោ បុត្តេ កា-
 តិល្លោ ឧ ថា សុវិចារ ទី យេហិ វេហសម្ពិ តេហិ វិ ត្តិហិ
 កត្តាន កាវតេហិ កលហ កាវតេហិ វិ វិន កាវតេហិ
 កស្សវាវតេហិ ស. ធី អដ. កាវលា កាវតេហិ វេហម្ពិ

វិធីបដិសេធ មហាវេទ

ម្យុន្តិទ្រេត វេត្រិចំវិវេហិយ យេនិទ្ធុំកន្តិអន្តិយប្រជុំគោរយធម្មិកថា
 អសំវត្រិចំវិវេហិ^១ សូមទ្រង់ព្រះមត្តាប្រាស ដោយហេតុយានិទេ
 ហើយ បានជាយេនិទ្ធុំព្រះកន្តិកមានសេចក្តីប្រហែសប្រេស ទំព្យយាម
 ដុតកិលេស មានចិត្តចំណូលទៅគ្រង វេត្រាខនិកតា (ដល់កាយទិដ្ឋិវិក
 ឡើយ) ។ គ្រាទោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះអនុទ្ធីមានអាយុ
 ធន ព្រះទន្ទិយៈដំមានអាយុធន ព្រះកម្ពិលៈដំមានអាយុធន ឲ្យយល់
 ប្រាយាដំក្នុងបច្ចុប្បន្ននិងបរលោក ឲ្យប្រតិចត្តិភាម ឲ្យទ្រិយ្យាតក្នុងការ
 កុសល ឲ្យវិករយ ដោយធម្មិកថា រួចទ្រង់ត្រាតចាកសាសនៈហើយ
 យានិទៅកាន់ចារិកប្រទេសបារិលយ្យក កាលទ្រង់យានិទៅកាន់ចារិក
 ដោយលំដាប់កំបានដល់ទៅប្រទេសបារិលយ្យក ។ តូចា ព្រះមាន
 ព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្រោមម្លប់កទូសាលត្រិក្ស ក្នុងវេទព្រះឃ្លា វេទិក
 តាប្រទេសបារិលយ្យកនោះ ។

១៧៨; អលានោះ កាលព្រះដំមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងទីស្ងួត
 សម្បុរនៅក្នុងព្រះកម្មវង្ស ទ្រង់ក៏មានព្រះហឫទ័យត្រិវិវេទ្រិយានិទេ
 ថា ក្នុងពេលមុនគឺជាគតនៅច្រៀងច្រៀងដោយពូកក៏ក្នុងនោះវេទនាទៅ
 ក្នុងព្រះកោសម្ពុជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កើនហេតុ ធ្វើសេចក្តីល្អោះ ធ្វើសេចក្តី
 វិវិទ ធ្វើកិច្ចខេត ធ្វើអធិការលក្ខន្តិសិទ្ធិ មិនបាច់សេចក្តីសប្បាយ

១ ប្រវត្តិវិទ្ធិ វេទប្រជុំគោរយធម្មិកដល់ច្បាយប៉

ឯនាហិ ឯកោ អនុនិយោ សុខំ ជា សុ វិហារនិ អញ្ញាត្រ
 នេហិ កោសង្កត្តកេហិ ភិក្ខុហិ កណ្ណនិការកេហិ
 កលហការកេហិ វិវាទការកេហិ កស្សការកេហិ
 សង្ឃ អនិការណការកេហិតំ ។ អញ្ញតរោមំ ទោ
 ហត្ថនាគោ អាគិណ្ណោ វិហារនំ ហត្ថហិ ហត្ថិដំហិ
 ហត្ថិកលកេហិ^(១) ហត្ថិប្បារមេហិ^(២) ពិទ្ធក្កាមិ ទេវតិណាមិ
 ទាននិ ឱកត្តាភត្តក្កស្ស ហទានក្កំ ទានក្កំ អាវិណាមិ
 ច ចារិយាមិ ធម៌និ ឱក្កាហន្ទស្ស^(៣) ឱតិណ្ណស្ស ហត្ថិ
 ចិយោ កាយំ ឧបចមំសង្កយោ កត្តក្កំ ។ អថទោ
 កស្ស ហត្ថិនាគស្ស ឯនាហិសិ អហំ ទោ រកកិណ្ណោ
 វិហារនំ ហត្ថហិ ហត្ថិដំហិ ហត្ថិកលកេហិ ហត្ថិប្បា-
 រមេហិ ពិទ្ធក្កាមិ ទេវតិណាមិ ទាននិ ឱកត្តាភត្តក្ក
 រមេ សាទានក្កំ ទានក្កំ ហវិហារិ ច ចារិយាមិ ចិវាមិ

១ ១ ហត្ថិកលកេហិ ២ ២ ហត្ថិប្បារមេហិ ៣ ៣ ឧកត្តស្ស ។

ក្នុងរាល់នេះ គឺជាគតិកម្មាណុបស្សនាណា ជាគិរិយា ហើយបាននៅជា
 សច្ចរយ ព្រោះវាទុកអំពីពួកភិក្ខុទាំងនោះដែលនៅក្នុងគ្រឹះពោសង្កត្ត
 អ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កើត ធ្វើសេចក្តីឈ្លាតោ ធ្វើសេចក្តីវិវាទ ធ្វើគិរិយា
 កថា ធ្វើអធិការណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ មានដំរីដំប្រសើរ ១ នៅច្រឡកច្រឡំ
 នឹងពួកដំរីឈ្មោល ពួកដំរីញី ពួកដំរីស្លាវ នឹងពួកកូនដំរីតូច ។ ហើយស៊ី
 ស្មៅដែលពួកដំរី (មានដំរីឈ្មោលជាដើមនោះ) បោចផ្តាច់ចុះចេញ ចំ-
 ណែកខាងពួកដំរីទាំងនោះក៏ស៊ីមែកឈើផ្សេងៗ ដែលដំរីដំប្រសើរនោះកាច់
 ចំបាក់ខូចខ្ចីវិញ ដំរីដំប្រសើរក៏ដឹកតែទឹកល្អក់ កាលដំរីដំប្រសើរ
 ដើរចុះទ្រូងកំពង់ទឹក អស់ពួកមេដំរីក៏ដើរត្រឡប់មកវិញ ។ ដំរីដំប្រសើរ
 នោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនៅច្រឡកច្រឡំដោយពួក
 ដំរីឈ្មោល ពួកដំរីញី ពួកដំរីស្លាវ នឹងពួកកូនដំរីតូច ។ ហើយស៊ីស្មៅ
 ដែលដំរីទាំងនោះបោចផ្តាច់ចុះចេញ ចំណែកពួកដំរីទាំងនោះក៏ស៊ីមែក
 ឈើផ្សេងៗ ដែលអាត្មាអញកាច់ចំបាក់ខូចខ្ចីវិញ អាត្មាអញដឹកទឹកល្អក់

វិសេសវិសេស អារាហ្ម

ឱត្តាហត្ថា^(១) មេ ឱតិណ្ណាស្ស ហត្ថិមិយោ កាយំ ឧបទិ-
 យំសង្កំយោ កង្កង្កំ យទ្ធិទាហំ ឯកោ ។ កណស្សា
 វុធកង្កោ វិហារយទ្ធិ ។ អថទោ សោ ហត្ថិទាតោ
 យុថា អបក្កេឌ្ឍ យេន ចារិលេយ្យកំ វត្តិវាសសោណ្ណា
 កទ្ធុសាលម្ហំ យេន កកវំ ធនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិគ្វា
 សោណ្ណាយ កកវំតា ចារិយំ បរិភោជនិយំ ឧបដ្ឋាបេតិ
 អបហវិតត្ថ ករោតិ ។ អថទោ កស្ស ហត្ថិទាតស្ស
 ឯកទយោសិ អហំ ទោ បុទ្ធេ អាកិណ្ណោ ន ជាសុ
 វិហា សិ ហត្ថិហំ ហត្ថិមិហំ ហត្ថិកលកេហិ ហត្ថិទាហេហិ
 មិទ្ធិត្តាមិ ចេវ តំណាមិ ទាមិ ឱកាត្តាភក្កត្ថា មេ សា-
 ទាកង្កំ ទាមិសុ អារិលាមិ ច ចារិយោមិ អទាយិ ឱត្តាហត្ថា
 មេ ឱតិណ្ណាស្ស ហត្ថិមិយោ កាយំ ឧបទិយំសង្កំយោ
 អគម្មសុ សោម្ហំ ឯកវហំ ឯកោ អនុតិយោ សុទំ ជាសុ
 វិហារមិ អញ្ញាតិវ ហត្ថិហំ ហត្ថិមិហំ ហត្ថិកលកេហិ

វិសេសវិសេស អារាហ្ម

កាលបើគាត់អញ្ជើញដើរចុះឡើងកំណត់ទឹក អស់ពួកមេដំរីគំដើរគ្រឿងសកាយ
 បើដូច្នោះគួរគាត់អញ្ជើញយល់ព្រាតិយូរៗទៅនៅម្នាក់ឯទីវិញចុះ ។ ត្រាវានោះ
 ដំរីដំប្រសើរនោះដើរមកចេញពីពូជចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះដំរីមានព្រះ
 ភាគដែលទ្រង់នឹងគ្រាម្តងក្នុងសាលាព្រឹក្សក្នុងដំរីព្រះឈ្មោះភូត ភាបា-
 រិលយ្យកប្រទេស លុះចូលទៅដល់ហើយគឺដំរីកំណត់ទឹកនាទីនឹងទឹកប្រិ-
 ប្រាសរងាយប្រមោយនេះព្រះដំរីមានព្រះភាគ ហើយច្រើនខ្លះនោះ
 មិនឲ្យមានស្មៅស្រស់ផង ។ លំដាប់ពីនោះមក ដំរីដំប្រសើរនោះក៏មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលពីដើមអត្តាអញនៅច្រកច្រវៀងនឹងពួក
 ដំរីឈ្មោះ ពួកមេដំរី ពួកដំរីស្លាវ ខឹងពួកកូនដំរីតូច ។ ហើយអត្តាអញ
 បានស៊ីស្មៅដែលពួកដំរីទាំងនោះបោចផ្តាច់ចុះទៅ ចំណែកពួកដំរី
 ទាំងនោះក៏បានស៊ីមកឈើបាក់ ។ ដែលអត្តាអញតាមបំបាក់ខ្លួនឲ្យវិញ
 មិនតែប៉ុណ្ណោះសាត គាត់អញបានចាំនឹងទឹកល្អកំ កាលបើគាត់អញ
 ដើរចុះឡើងកំណត់ទឹក ពួកមេដំរីគំដើរគ្រឿងសកាយ ក្នុងពេលនេះអត្តា
 អញតែម្នាក់ឯងឥតមានទេសា ជាតំរប់ពីរ ហើយបានទៅដល់សុខស្រួល-
 បូល ព្រោះបានរៀនចាកពួកដំរីឈ្មោះ ពួកដំរីត្រី ពួកដំរីស្លាវ

១ ឱតិណ្ណាស្ស។

ហត្ថិញ្ញាចហិតំ ។ អដទោ ភគវា អត្ថុនោ ច បរិវេតំ
 វិទិត្តា ភស្ស ច ហត្ថិណភស្សំ ចេតសា ចេតោបរិ-
 តត្តមញ្ញាយ តាយំ វេលាយំ ភមំ ខនាធំ ខណាធំសំ
 ឯតំ ហភស្ស ទាភេធ
 ខ្លឹសាទទ្ធស្ស ហត្ថិលោ
 សមេតិ ចិត្តំ ចិត្តេធ
 យទេសោ រមតិ វិទតិ ។

[១៨៦] អដទោ ភគវា ចារិលយ្យុក យថាវិវត្តំ
 វិហារិត្តា យេន សាវត្ថំ ភេធ ចារិតំ បញ្ញាមិ អទុដ្ឋត្វេន ចា-
 រិតំ ចានាទោ យេន សាវត្ថំ ភគវសា ។ តត្រិ សុធំ ភគវា
 សាវត្ថិយំ វិហារិតិ វេតាវេន អលាដមំ ល្អិតស្ស ភាវមេ ។

[១៨៧] អដទោ កោសម្ពុត្តានំ^១ ឧបាសកានំ
 ឯតនយោសំ ភមេ ទោ វាយ្យ កោសម្ពុត្តា ភិក្ខុ
 តហុទោ មញ្ញាតំ អទត្តស្ស កាវតា ភមេហិ ឧត្តាឡោ
 ភគវា បញ្ញត្តោ ហត្ថ មយំ វាយ្យ កោសម្ពុត្តេ ភិក្ខុ
 លោ អភិវាឌប្បេយ ធម បច្ចុដ្ឋយ្យ ម ធម អញ្ញលិកម្ពំ

១ ៖ រាងពេ ពោលដ្ឋកថា ចេតសា វិធម វេតិ វិស្សិ ។

ខ័និក្ខតក្នុងដំណូង ។ វេលាពោះ ព្រះដំបាងព្រះភោគទ្រង់ប្រាថ្នាសចក្ខិវិវា
 របស់ព្រះអង្គផង ហើយទ្រង់ប្រាថ្នាសចក្ខិវិវាចិត្តរបស់ដំរីដំប្រសើរ
 នោះដោយព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គផង ហើយក៏ទ្រង់បង្ខំព្រះភោគនេះ
 ក្នុងវេលានោះ ថ្ក

ហត្ថិណភ (ដំរីប្រសើរ) វេមនក្រិកអាក្ខន៍ព្រៃ តែខ្នាត
 ឯង ហេតុណា ហេតុខ្លះ ចិត្តរបស់ហត្ថិណភមានភូត
 ដទេដ្ឋានេះ ស្មើគ្នាមិនចិត្តរបស់ព្រះពុទ្ធនាគរដែរ^(១) ។

[១៨៦] ត្រាពោះ ព្រះដំបាងព្រះភោគទ្រង់គង់នៅក្នុងបារិសេយ្យ-
 កប្រទេស ក្នុងវេលាពោះស្រយះហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិតិវិ
 គ្រិសាវត្ថិ កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិតិដោយសំដាប់ ក៏បានដល់ទៅ
 គ្រិសាវត្ថិពោះ ។ ពុទ្ធភូតថា ព្រះដំបាងព្រះភោគទ្រង់គង់នៅត្រូវដេត-
 នារបស់អនាថចំណុះសេដ្ឋិទៀបគ្រិសាវត្ថិពោះ ។

[១៨៧] វេលាពោះ ពុទ្ធពោសកដែលនៅក្នុងគ្រិសាសម្ពុត្តាន
 សេចក្តីត្រិវេយាមិនទេថា ពុទ្ធភោគជាត្រូវសំដាប់នេះ ដំរីក្នុងក្រុងគ្រិ
 កោសម្ពុត្តានៅអំពីវេយាដ្ឋានជាច្រើនដល់យើង ព្រះដំបាងព្រះភោគ
 សោត ក៏ពួកក៏កុំដំរីនេះទៀតទៀតចាប់តែទ្រង់យាងចេញបាត់ទៅ បើ
 ដូច្នោះ យើងមិនគួរសំរេច មិនគួរត្រាភទទុល មិនគួរធ្វើអញ្ញលិកម្ព

១ ពាក្យថា ពុទ្ធភូត គឺព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ។

សាមីចំកង្កំ កាយយោម ឧ សន្តិយយោម ឧ កុក្ករយោម
 ម ឧ មាណយោម ឧ បូជេយ្យម ឧ មកតាឯម ឧ បិណ្ឌកំ ឧ
 ឧ ធម្មយោម ឧ វិសេ មាត្រហិ មសន្តិយមាណ ម
 កុក្ករយមាណ មមាណិយមាណ មបូជិយមាណ មសន្តិ
 យកតា មន្តិមិស្សន្តំ វ វិទ្ធិមិស្សន្តំ វ កតវន្តំ វ មសា
 ទេស្សន្តំ វ មចទោ កោសម្ពិកា ឧ ពាសតោ កោសម្ពិ
 កេ កិក្ខុ ឧ វ មកិកិទេស្សំ ឧ មច្ចុទ្ធស្សំ ឧ មញ្ញសិកង្កំ
 សាមីចំកង្កំ មកំសុ ឧ សន្តិសុ ឧ កុក្ករសុ ឧ មាណសុ
 ឧ បូជេសុ ឧ មកតាឯម ឧ បិណ្ឌកំ ឧ មទិសុ វ មចទោ
 កោសម្ពិកា កិក្ខុ កោសម្ពិកេហិ ឧ ពាសតេហិ ម
 សន្តិយមាណ មកុក្ករយមាណ មមាណិយមាណ មបូ
 ជិយមាណ មសន្តិយកតា ឧ វិសេហិសុ ឧ បាទ មយំ
 មាណសា សាវត្តិ កត្វា កតាតោ សន្តិកេ កង្កំ មទិករណំ
 វិសមាមយ្យាណតិ វ មចទោ កោសម្ពិកា កិក្ខុ សេ
 ពាសចំ សំសាមត្វា មន្តិមិមាណាយ យេន សាវត្តិ
 កេនុម សន្តិមិសុ វ

មិនគួរធ្វើសាមីចំកង្កំ មិនគួរធ្វើសន្តិយ មិនគួរធ្វើសេចក្តីភាព មិនគួរ
 រាប់គោ មិនគួរបូជា ពួកលោកខ្លាស់ជាតិកុំទៅក្នុងគ្រឿងកោសម្ពិ ទុក
 ជាតិកុំទាំងនោះចូលមកដឹក យើងក៏មិនគួរឲ្យបិណ្ឌបាតឡើយ កិក្ខុទាំង
 នេះគួរយើង លែងធ្វើសក្ការៈ លែងធ្វើសេចក្តីភាព លែងរាប់គោ
 លែងបូជា យ៉ាងនេះហើយ ក៏ទៅជាអ្នកខ្លាចគ្រឿងសក្ការៈហើយមុខជា
 ទីនាំចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ញ៉ាំងព្រះមាតាព្រះភាគឱ្យប្រាស
 ប្រាណខ្លះមិនខាន វ គ្រាខាង ពួកឧបាសកគ្រឿងកោសម្ពិលែង
 សំពះ លែងគ្រាកទទួល លែងធ្វើអដ្ឋាបិកម្ម ទីនាំសាមីចំកង្កំ លែង
 ធ្វើសក្ការៈ ភាព រាប់គោ បូជាពួកកិក្ខុគ្រឿងកោសម្ពិ ទុកជាតិកុ
 ទាំងនោះចូលទៅបិណ្ឌបាត ក៏លែងឲ្យបិណ្ឌបាត វ វេលាខាង
 ពួកកិក្ខុគ្រឿងកោសម្ពិ កាលបើពួកឧបាសកគ្រឿងកោសម្ពិលែងធ្វើសក្ការៈ
 ភាព រាប់គោ បូជា ក៏ទៅជាអ្នកខ្លាចគ្រឿងសក្ការៈ ហើយក៏
 ខំយាយទីនាំយ៉ាងនេះថា ខែអារុសា បើបូជាខាងគ្រាយើង ទៅ
 គ្រឿងសាវត្តិម្ខាស់អធិករណ៍នេះ ក្នុងសំណាត់ព្រះមាតាព្រះភាគចេញ វ
 លំដាប់ខាង ពួកកិក្ខុគ្រឿងកោសម្ពិកំ) បើចុកជាតិគ្រឿងសេនាសន្តិ
 តាំងបាតគ្រឿងចិញ្ចៀនចូលទៅគ្រឿងសាវត្តិ វ

(១៥៨) អស្សេណសំ ទោ អាយស្មា សារីយុត្តោ នេ
 តំរ កោសម្ព័ត្តោ កិក្ខុ កណ្ឌូមការណា គលហការណា
 វិវាទការណា កស្សុការណា សង្ឃេ អនិការណការណា
 សារីត្ថិ អាតច្ឆន្តិ ។ អថទោ អាយស្មា សារីយុត្តោ យេន
 កកវ តេនុបសម្ព័ត្តិ ធម្មសម្ព័ត្តិទ្ធា កកវន្តំ អភិវាទេន្ទា
 ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ធិសីទ្រោ ទោ អាយស្មា
 សារីយុត្តា កកវន្តំ ឯកទកេច នេ តំរ កណ្ឌូ កោសម្ព័-
 តោ កិក្ខុ កណ្ឌូមការណា គលហការណា វិវាទការ-
 ណា កស្សុការណា សង្ឃេ អនិការណការណា សារីត្ថិ
 អាតច្ឆន្តិ គតាហំ កន្តេ តេសុ កិក្ខុសុ បដិបដ្ឋាមិតិ ។
 តេនហំ ភូ សារីយុត្ត យេជា ធាន្ទា គតា បតិដ្ឋាហិតិ ។
 គតាហំ កន្តេ ជាធរយ្យំ ធម្មំ វា អធម្មំ កតិ ។ អដ្ឋា-
 សហំ ទោ សារីយុត្ត វត្ថុហំ អធម្មកតិ ជាធិតព្វោ នធន
 សារីយុត្ត កិក្ខុ អធម្មំ ធាន្ទាតិ ធិបេតិ ធម្មំ អធម្មោតិ
 ធិបេតិ អវិទយំ វិទយោតិ ធិបេតិ វិទយំ អវិទយោតិ

(១៥៨) ព្រះសារីបុគ្គដំបាទអាយុបុរាណដំបូងជា ពួកភិក្ខុក្រិសិ
 កោសម្ព័ត្តោជាអ្នកផ្ដាំការចង្អុលហេតុ ឈ្មោះ វាសវិទេនិក្ខា ធ្វើតំប្រាណកថា
 ធ្វើអតិករណ៍ក្នុងសិទ្ធិប្រាណមកដល់ក្រិសិសារីត្ថិ ។ ចើបព្រះសារីបុគ្គដំបាទ
 អាយុ ចូលទៅតាមព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាប
 ថ្វាយបង្គំព្រះដំបាទព្រះភាគចេញយូរទៅក្នុងទិសមគ្គ ។ លុះព្រះសារី-
 បុគ្គដំបាទអាយុអង្គុយនៅក្នុងទិសមគ្គហើយ ក៏ក្រាបបង្គំចូលព្រះដំបាទ
 ព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពូជាពួកភិក្ខុក្រិសិកោសម្ព័
 តោនជាអ្នកផ្ដាំសេចក្ដីចង្អុលហេតុ ឈ្មោះ វាសវិទេនិក្ខា ធ្វើតំប្រាណកថាដំបូង
 ធ្វើអតិករណ៍ក្នុងសិទ្ធិប្រាណមកដល់ក្រិសិសារីត្ថិ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស
 ធ្វើប្រាណកថាដំបូងបង្អស់ពួកភិក្ខុទាំងនោះដូចម្ដេចខ្លះ ។ ព្រះដំបាទព្រះ
 ភាគទ្រង់តបថា វិទេសារីបុគ្គ បើដូច្នោះអ្នកចូរតាំងនៅទិសមគ្គតាមដំ
 បូរ ។ ព្រះសារីបុគ្គក្រាបបង្គំចូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ធ្វើដូចម្ដេច
 ខ្ញុំព្រះអង្គអបស្ស្កល់ថាជាធម៌ដំបូងមែនជាធម៌បុរាណ ។ ព្រះដំបាទព្រះភាគ
 ទ្រង់តបថា វិទេសារីបុគ្គ អ្នកក្រិស្តល់អធម្មកថាបុគ្គល (បុគ្គលរោគវុស
 ធម៌) ដោយវត្ថុ១៨យ៉ាង វិទេសារីបុគ្គ ក្នុងសាសនាខេមរភិក្ខុសំដែង
 សភាវៈដែលមិនមែនធម៌ជាធម៌វិញ សំដែងធម៌ថា មិនមែនធម៌វិញ
 សំដែងសភាវៈមិនមែនវិញ ជាវិទេយវិញ សំដែងវិទេយធម៌មិនមែនវិញ

វិទយោតិ ធិបេតិ អភាសិតំ អលចិតំ តថាគតោធិ អភា-
សិតំ អលចិតំ តថាគតោធិតិ ធិបេតិ ភាសិតំ លចិតំ
តថាគតោធិ ភាសិតំ លចិតំ តថាគតោធិតិ ធិបេតិ អថា-
ចិណ្ណំ តថាគតោធិ អថាចិណ្ណំ តថាគតោធិតិ ធិបេតិ
អាចិណ្ណំ តថាគតោធិ អាចិណ្ណំ តថាគតោធិតិ ធិបេតិ
អប្បញ្ញត្តំ តថាគតោធិ អប្បញ្ញត្តំ តថាគតោធិតិ ធិបេតិ
បញ្ញត្តំ តថាគតោធិ បញ្ញត្តំ តថាគតោធិតិ ធិបេតិ អថា-
បត្តិ អថាបត្តិ ធិបេតិ អាបត្តិ អាបត្តិ ធិបេតិ លហុកំ
អាបត្តិ លហុកំ អាបត្តិ ធិបេតិ កុកំ អាបត្តិ កុកំ
អាបត្តិ ធិបេតិ សារសេសំ អាបត្តិ សារសេសា អា-
បត្តិ ធិបេតិ មទរិសេសំ អាបត្តិ មទរិសេសា អាបត្តិ
ធិបេតិ ធុដ្ឋល្លំ អាបត្តិ ធុដ្ឋល្លា អាបត្តិ ធិបេតិ អ-
ធុដ្ឋល្លំ អាបត្តិ អធុដ្ឋល្លា អាបត្តិ ធិបេតិ សីមេហំ ទោ
សារីបុត្ត អដ្ឋាសហំ វត្តហំ ធម្មាដិ ជាតិព្រោតិ ។

(១៥៧) អស្សោសិ ទោ អាយស្មា មហាមោក្ខល្លា-
យោ ។ បេ ។ អស្សោសិ ទោ អាយស្មា មហាកស្សាថា
អស្សោសិ ទោ អាយស្មា មហាកត្តារាជា អស្សោសិ ទោ

សំវេនិកាស្សវេលកថាគតមិទុបាទពោលមិទុបាទបរោថា ភថាគតមិទុ
បាទពោលមិទុបាទបរោថា សំវេនិកាស្សវេលកថាគតមិទុបាទពោលមិទុបាទ
បរោថា ភថាគតមិទុបាទពោលមិទុបាទបរោថា សំវេនិកិច្ចវេលកថាគតមិទុបាទសម្បុរ
ភថាគតមិទុបាទសម្បុរ សំវេនិកិច្ចវេលកថាគតមិទុបាទសម្បុរ ភថាគតមិទុ
សម្បុរ សំវេនិកិច្ចវេលកថាគតមិទុបាទបញ្ញត្តថា ភថាគតមិទុបាទ
បញ្ញត្ត សំវេនិកិច្ចវេលកថាគតមិទុបាទបញ្ញត្តថា ភថាគតមិទុបាទបញ្ញត្ត
សំវេនិកមាបត្តថា អមាបត្តិ សំវេនិកមាបត្តថា អមាបត្តិ សំវេនិកមាបត្តិ
ស្រាលថា អមាបត្តិស្រាល សំវេនិកមាបត្តិច្ឆន្ទថា អមាបត្តិច្ឆន្ទ សំវេនិក
មាបត្តិវេលកថាសារសេសៈ ថាអមាបត្តិវេលកថាសារសេសៈ សំវេនិកមាបត្តិវេល
កថាមទរិសេសៈ ថាអមាបត្តិវេលកថាមទរិសេសៈ សំវេនិកមាបត្តិវេល
កថាធុដ្ឋល្លាបត្តិ ថា អមាបត្តិវេលកថាធុដ្ឋល្លាបត្តិ ធុដ្ឋល្លាបត្តិ
សំវេនិកមាបត្តិវេល កថា អមាបត្តិវេលកថាធុដ្ឋល្លាបត្តិ អមាបត្តិ
ស្តាលំធម្មតិមិទុបាទពោលមិទុបាទ ១៨ យាវិទេវេនិ ។

(១៥៨) ព្រះមហាមោក្ខល្លាធិមាធាយុបាទ ។ បេ ។ ព្រះ
មហាកស្សបដិមាធាយុ ព្រះមហាកត្តារាជ-ធិមាធាយុ ព្រះមហាកោដិក

កោសម្ព័ន្ធនាម មហាបដិសេដ្ឋានិយមនិកាយិ

វត្ថុហំ អធិដ្ឋានិយម ជាតិកត្តា ។ បេ ។ វត្ថុហំ ទោ
កហុល អដ្ឋាសហំ វត្ថុហំ អធិដ្ឋានិយម ជាតិកត្តា អដ្ឋា-
សហំ ធនោ កហុល វត្ថុហំ ធិដ្ឋានិយម ជាតិកត្តា ។ បេ ។
វត្ថុហំ ទោ កហុល អដ្ឋាសហំ វត្ថុហំ ធិដ្ឋានិយម
ជាតិកត្តា ។

(១៦០) អស្សាសំ ទោ មហាបដិសេដ្ឋានិយមនិកាយិ
តិវកោសម្ព័ន្ធនាម ភិក្ខុ កណ្ឌានិកាយិ កលយានិកាយិ
វិវាទនិកាយិ កស្សនិកាយិ សង្ឃ អធិការណិកាយិ
សាវត្ថិ អាគន្ធនិយម ។ អធិទោ មហាបដិសេដ្ឋានិយមនិកាយិ
យេន ភតវា តេនុបសម្ព័ន្ធិ ឧបសម្ព័ន្ធិត្វា កតវន្តំ អភិវា-
នេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសំ ។ ឯកមន្តំ បិសា ទោ មហា-
បដិសេដ្ឋានិយមនិកាយិ កតវន្តំ ឯកមន្តំ ទេ តិវ កន្ត កោ-
សម្ព័ន្ធនាម ភិក្ខុ កណ្ឌានិកាយិ កលយានិកាយិ វិវាទ-
និកាយិ កស្សនិកាយិ សង្ឃ អធិការណិកាយិ
សាវត្ថិ អាគន្ធនិយម តថាហំ កន្ត កេសុ ភិក្ខុសុ បដិ-
បដ្ឋានិយម ។ តេនហំ ត្វំ តោតមិ ឧបសម្ព័ន្ធិ សុណ

ស្តាប់អធិដ្ឋានិយមនិកាយិវត្ថុហំ ។ បេ ។ ខែកហុល អស្សាសំ
ស្តាប់អធិដ្ឋានិយមនិកាយិវត្ថុហំ ខែកហុល ចិវណភតវិ
ធិដ្ឋានិយមនិកាយិវត្ថុហំ ខែកហុល ចិវណភតវិ
អស្សាសំ ធិដ្ឋានិយមនិកាយិវត្ថុហំ ខែកហុល ចិវណភតវិ
អស្សាសំ ធិដ្ឋានិយមនិកាយិវត្ថុហំ ខែកហុល ចិវណភតវិ ។

(១៦១) ព្រះនាមមហាបដិសេដ្ឋានិយមនិកាយិ ព្រះភិក្ខុក្រិ
កោសម្ព័ន្ធនាម អស្សាសំ កណ្ឌានិយមនិកាយិ កលយានិយមនិកាយិ
វិវាទនិយមនិកាយិ កស្សនិយមនិកាយិ សង្ឃ អធិការណិយមនិកាយិ
សាវត្ថិ អាគន្ធនិយមនិកាយិ ។ អធិទោ មហាបដិសេដ្ឋានិយមនិកាយិ
យេន ភតវា តេនុបសម្ព័ន្ធិ ឧបសម្ព័ន្ធិត្វា កតវន្តំ អភិវា-
នេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសំ ។ ឯកមន្តំ បិសា ទោ មហា-
បដិសេដ្ឋានិយមនិកាយិ កតវន្តំ ឯកមន្តំ ទេ តិវ កន្ត កោ-
សម្ព័ន្ធនាម ភិក្ខុ កណ្ឌានិយមនិកាយិ កលយានិយមនិកាយិ វិវាទ-
និយមនិកាយិ កស្សនិយមនិកាយិ សង្ឃ អធិការណិយមនិកាយិ
សាវត្ថិ អាគន្ធនិយមនិកាយិ តថាហំ កន្ត កេសុ ភិក្ខុសុ បដិ-
បដ្ឋានិយមនិកាយិ ។ តេនហំ ត្វំ តោតមិ ឧបសម្ព័ន្ធិ សុណ

ឧបាយត្ថ ចម្លំ សុត្វា យេ ភត្តុ ភិក្ខុ ឧប្បាដំនោ គេសំ
ធិត្ថំញ ឧត្ថំញ វុចំញ អាណាយត្វា^៦ ។ រោចហំ យំ ច
ត្តំញ ភិក្ខុធិសង្ឃ្គម ភិក្ខុសង្ឃ្គម បច្ចាសិស្សត្ថំ
សត្ថំ ឧប្បាដំនោ ។ បច្ចាសិស្សត្ថំ ។

[១៦០] អាស្សុសិ ។ អនាថបិណ្ឌិកោ គហាថតិ
តេ កំរ កោសម្ព័ត្តោ ភិក្ខុ កណ្ឌ្ឌនការកា គលហា
ការកា វិវាទការកា កស្សការកា សាវ័ត្ថិ អនិការណ
ការកា សាវ័ត្ថិ អាគត្តិ ។ អថាទា អនាថបិណ្ឌិកោ
គហាថតិ យេន ភត្តិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិក្កា
ភត្តំ អតិវាទេត្វា ឯកបត្ថំ ធិសិដំ ។ ឯកបត្ថំ
ធិសិដ្ឋោ ។ អនាថបិណ្ឌិកោ គហាថតិ ភត្តំ ឯត
នាវាច តេ កំរ កណ្ឌ្ឌ កោសម្ព័ត្តោ ភិក្ខុ កណ្ឌ្ឌនការ
កា គលហាការកា វិវាទការកា កស្សការកា
សាវ័ត្ថិ អនិការណការកា សាវ័ត្ថិ អាគត្តិ គហាថំ
កណ្ឌ្ឌ តេសុ ភិក្ខុសុ ធិបត្ថាមិ ។ រោចហំ ត្ថំ
គហាថតិ ឧបាយត្ថ យាដំ រោចំ ឧបាយត្ថ ធានំ ធាត្វា

៦ អនាថាភិដំ ចាវេ វិស្សតិ ។

បើនាវិស្សាបំធមិកុសិសំណា កំសិវ្យាវាដិវិញ្ញាណោ បណ្ណាភិក្ខុវាដិវា
ពួកភិក្ខុណាដែលជាពហុមី ចូរព្រះនាវិកាឧបាយកតាមទិដ្ឋិ សេចក្តីនាបំចិត្ត
សេចក្តីពេញចិត្ត ដំនែរចូរបស់ពួកភិក្ខុនោះ ម្យាទិទៀត យេសំឯណា
វិមួយដែលភិក្ខុវិសិវ្យសប្បិប្រាថ្នាអំពីសំណាភិក្ខុសិវ្យ យេសំវាដិអស់
នោះភិក្ខុវិប្បិប្រាថ្នាអំពីធម្មវិមុត្តលចុះ ។

[១៦១] អនាថបិណ្ឌិកោ គហាថតិ បានព្រះណិទ្ទេសថា ពួកភិក្ខុគ្រិស្តិកា
សម្ព័ន្ធនាជាអ្នកធ្វើសេចក្តីចម្រើន ឈ្មោះ ចាស់ទៃនិក្ខា ធ្វើតិប្បាធពកថា
ធ្វើអនិករណំ កុសិសិវ្យបាទមកដល់គ្រិស្តិសាវ័ត្តិ ។ វេលានោះ អនាថ
បិណ្ឌិកោគហាថតិបានចូលទៅគាល់ព្រះដំនោព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដំនោព្រះភាគរួចអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរ ។
លុះអនាថបិណ្ឌិកោគហាថតិអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំចូល
ព្រះដំនោព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមត្តាប្រោស ព្រះ ពួក
ភិក្ខុគ្រិស្តិកាសម្ព័ន្ធនាជាអ្នកធ្វើសេចក្តីចម្រើន ឈ្មោះ ចាស់ទៃនិក្ខា
ធ្វើតិប្បាធពកថា ធ្វើអនិករណំ កុសិសិវ្យបាទមកដល់គ្រិស្តិសាវ័ត្តិហើយ
សូមទ្រង់ព្រះមត្តាប្រោស ទំព្រះអង្គខ្ញុំប្រតិបត្តិកុសិសិវ្យពួកភិក្ខុវាដិវា នោះដូច
ម្តេច ។ ព្រះដំនោព្រះភាគទ្រង់តបថា វៃអហាថតិ បើចូរចារអ្នកក្រវិទ្យ
ទានកុសិសិវ្យទាំងពីរពួកចុះ លុះអ្នកទ្រព្យទានកុសិសិវ្យទាំងពីរពួករួចហើយ

ឧបាយត្ត ដប់ សុណ ឧបាយត្ត ដប់ សុត្តា យេ
តត្ថ ក៏ត្ត ធម្មរាជិណោ តេសំ និដ្ឋិត្ត ១ ភ្នំត្ត រុំចិត្ត
រាជាយត្ត រោចហិត ។

[១៦៦] អស្មេត្តសំ ទោ វិសាមា មិគារមាតា តេ
ត្រា តោសម្ពុត្តា កិក្ខុ កណ្ណាធការកា កលហការា-
រកា វិវាទការកា កស្សការកា សង្ខេ អដិការណ
ការកា សាវត្ថិ អាតច្ចង្គិ ។ អថទោ វិសាមា មិគា-
រមាណ យេន កត្តា តេធម្មសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា កត្តវុ
អភិវធាត្តា ឯកមង្គំ ចិសិធិ ។ ឯកមង្គំ ចិសិធា ទោ
វិសាមា មិគារមាតា អតវុំ ឯកទភោច តេ ត្រា កណ្ណ
តោសម្ពុត្តា កិក្ខុ កណ្ណាធការកា កលហការកា
វិវាទការកា កស្សការកា សង្ខេ អដិការណ ការកា
សាវត្ថិ អាតច្ចង្គិ កតាហំ កណ្ណ តេសុ កិក្ខុសុ
បតិសម្មាសិតំ ។ តេធម្មំ ភ្នំ វិសាមេ ឧបាយត្ត ធាតំ
ធម្មំ ឧបាយត្ត ធាតំ ធម្មំ ឧបាយត្ត ដប់ សុណ

អកច្ចុស្តបំធម្មិក្ខុសំណា កំសង្ខិទំវិញ្ញាត្តោ លុះស្រុក ល្អះធម្មិក្ខុសំ-
ណា កំសង្ខិទំវិញ្ញាត្តោ ហើយ បណ្ណាភិក្ខុនាវិសាមា ពួកភិក្ខុលោកិយ
ជាធម្មិក្ខុ ពួកភិក្ខុនាវិសាមា មង្គំ មេធាតុភិក្ខុ មេធាតុភិក្ខុនិ
លទ្ធិរបស់ពួកភិក្ខុនោះបុរ ។

[១៦៦] នាវិវិសាមា មិគារមាតា បាទព្រះធម្មិក្ខុ ពួកភិក្ខុក្រី
ភោសម្ពុត្តានោះជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កើន ល្អះ ទាស់ទែនិត្ត ធ្វើវិវាទក-
ថា ធ្វើអនិករណំ ក្នុងសង្ឃបុណ្ណក្នុងស្រុកសាវត្ថិហើយ ។ លីដាច់នាវ
នាវិវិសាមា មិគារមាតា បាទព្រះធម្មិក្ខុ ព្រះភាគ លុះចូល
ទៅដល់ហើយ ទើបគ្រាបថ្វាយព្រះដំរីមាតា ព្រះភាគ លុះចូល
សម្បុ ។ លុះនាវិវិសាមា មិគារមាតា មួយនៅក្នុងទីបីសម្បុហើយ
ក៏គ្រាបបង្គំទូលព្រះដំរីមាតា ព្រះភាគយ៉ាងទះថា បតិក្រិព្រះអង្គដំរីមា
ពូក ពួកភិក្ខុក្រី ភោសម្ពុត្តានោះជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កើន ល្អះ ទាស់-
ទែនិត្ត ធ្វើវិវាទកថា ធ្វើអនិករណំ ក្នុងសង្ឃបុណ្ណក្នុងស្រុកសា-
វត្ថិហើយ បតិក្រិព្រះអង្គដំរីមា តើខ្ញុំព្រះអង្គខឹងប្រតិបត្តិក្នុងពួកភិក្ខុ
ទាំងនោះប៉ុណ្ណោះ ។ ព្រះដំរីមាតា ព្រះភាគ ច្រើនថា ខែនាវិវិសាមា
បើដូច្នោះចូរនាវិវិសាមា ក្នុងសង្ឃបុណ្ណក្នុងស្រុក លុះនាវិវិសាមា លុះសង្ឃ
ទាំងនោះពួកវាហើយ ចូរនាវិវិសាមា ក្នុងសង្ឃបុណ្ណក្នុងស្រុក លុះនាវិវិសាមា

ទាយត្ត ធម្មំ សុត្តា យេ ភត្ត កិក្ខុ ធម្មនិទ្ទេយ ទេសិ
និដ្ឋិត្ត ឧត្តិត្ត រុចិត្ត អាណាយត្ត ហេតេហិតំ ។

[១៦៣] អថទោ កោសម្ព័ត្តោ កិក្ខុ អនុប្បត្តោ យេន
សាវត្តំ ឧទាសវិស្សំ^(១) ។ អថទោ អាណាយស្នា សាវិប្បត្តោ
យេន ភគវនំ គេនុបស្ព័ត្តមិ ឧបស្ព័ត្តមិត្តា ភកវនំ អភិវា-
នេត្តា ឯកមន្តំ ចិសិនិ ។ ឯកមន្តំ ចិសិនោ ទោ អា-
ណាយស្នា សាវិប្បត្តោ ភកវនំ ឯកនិវាស តេ តិវ កន្ត
កោសម្ព័ត្តោ កិក្ខុ កណ្ណានិកាយោ កាលយាណា-
ណា វិវាទកាយោ កស្សត្រាយោ សង្ឃ អនិកាយណា-
ណាសាវត្តំ អនុប្បត្តោ កថំ ទុ ទោ ភន្ត
តេសុ កិក្ខុសុ សេហសនំ^(២) បដិបដ្ឋិតត្តន្តំ ។
តេនហំ ឧហរិ^(៣) សាវិប្បត្ត វិវិត្តំ សេហសនំ នាតត្តន្តំ ។
សាទេ បន កន្ត វិវិត្តំ ន ហោតិ កថំ បដិបដ្ឋិតត្តន្តំ ។
តេនហំ សាវិប្បត្ត វិវិត្តំ កត្តាបិ នាតត្តំ ន ត្រេហហំ

១ ឧ ភវវិស្ស ២ សេហសនេតិបិ បាយោ ទិស្សតិ ។ ៣ ឧ ម យេនុកេសុ
ករយាសេតុ ៤ ទិស្សតិ ។

លុះនាវិស្តាចមិក្ខុសំណា កំសង្ឃតំនិពិរក្ខុកេហិយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ
ពួកកិក្ខុណាដែលជាធម្មវទី ចូរនាវិស្តាចមិក្ខុនាវិស្តាចមិក្ខុ សេចក្តីចាច់ចិត្ត
សេចក្តីពញ្ជាចិត្ត នឹងលទ្ធិរបស់ពួកកិក្ខុនោះចុះ ។

[១៦៣] គ្រោះនោះ ពួកកិក្ខុគ្រងកោសម្ព័ត្តបានដល់ទៅគ្រងសាវត្ត
ដោយលំដាប់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាវិប្បត្តដ៏មានអាយុបានចូលទៅសាល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគចូលអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសាវិប្បត្តដ៏មានអាយុអង្គុយ
នៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំចូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងទេ
ថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាព្រៀបស ពុំថា ពួកកិក្ខុគ្រងកោសម្ព័ត្តនោះជាអ្នកច្នៃ
សេចក្តីបង្កើតហេតុ ឈ្មោះ ចាស់ទ្រង់គ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអតិករណំ ក្នុង
សង្ឃបានមកដល់គ្រងសាវត្តហើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាព្រៀបស កើងព្រះ
អង្គនឹងប្រតិបត្តិកិក្ខុទាំងនោះដោយសេចក្តីសន្តិសុខ ។ ព្រះ
មានព្រះភាគទ្រង់តបថា វៃសាវិប្បត្ត បើដូច្នោះអ្នកចូរទិសេចក្តីសន្តិសុខ
ស្ងាត់នៅកិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ព្រះសាវិប្បត្តក្រាបបង្គំចូលថា សូមទ្រង់ព្រះ
មេត្តាព្រៀបស បើគ្មានទិសេចក្តីសន្តិសុខស្ងាត់ទេ កើងព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូច
ម្តេច ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា វៃសាវិប្បត្ត បើដូច្នោះអ្នកត្រូវ
ធ្វើទិសេចក្តីសន្តិសុខស្ងាត់ទិស្ងាត់ទិស្ងាត់នោះ ហើយប្រគល់ទិស្ងាត់ទាំងនោះទៅ

សារីបុត្ត កេនចិ បរិយាយេន វុទ្ធិត្រាប្ប ភិក្ខុនោ
 សេចាសនំ បដិចារាមិតត្ថង្គំ វិទាមិ យោ បដិចារាបេយ្យ
 អាមត្តំ ធុត្តនិស្សាតំ ។ អាមិសេ បទ កង្ក កាជំ
 បដិបត្តិតត្ថង្គំ ។ អាមិសំ ចោ សារីបុត្ត សទ្ធសំ
 សមគំ កាដេតត្ថង្គំ ។

[១៦៤] អថា តស្ស ឧត្តរកិច្ចសមណោ ធម្មតា
 វិទយត្យ បច្ចុវត្តន្តស្ស ឯតនបេកសិ អាមត្តំ ឯសា ទេ-
 សា អនាបត្តិ អាមញ្ញោម្ហិ ធម្មំ អនាបញ្ញា ឧត្តរកិច្ច ធម្មំ
 អនុត្តរកិច្ច ធម្មិកេធម្មំ កម្មេន ឧត្តរកិច្ច អកុប្បេន ហ
 នារហាតំ ។ អថា សោ ឧត្តរកិច្ចោ ភិក្ខុ យេន
 ឧត្តរកិច្ចោធុត្តនោ ភិក្ខុ ភេទុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្តា ឧ-
 ត្តរកិច្ចោធុត្តនោ ភិក្ខុ ឯតនភោច អាមត្តំ ឯសា អាវុសោ
 ទេសា អនាបត្តិ អាមញ្ញោម្ហិ ធម្មំ អនាបញ្ញា ឧត្តរកិច្ច
 ធម្មំ អនុត្តរកិច្ច ធម្មិកេធម្មំ កម្មេន ឧត្តរកិច្ច អកុប្បេន

នៃសារីបុត្ត គាត់បាននិយាយថា ភិក្ខុត្រូវហាមទិសនាសន្តវស័ភិក្ខុ
 ដែលបានដឹងដោយបរិយាយមួយៗ ក៏គួរណាហាមត្រូវអាមត្តិក្នុង ។
 ព្រះសារីបុត្តក្រាបមន្តិទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមត្តាប្រាស ចំណែកខាង
 គ្រឿងតាមសៈវិញ រក្សាព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិធម្មច ។ ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នៃសារីបុត្ត ចំណែកខាងគ្រឿងតាមសៈនោះអ្នកត្រូវ
 បែកទៅភិក្ខុទាំងអស់ឱ្យស្មើគ្នា ។

[១៦៤] គ្រានោះ ឧត្តរកិច្ចនោះកាលពិចារណា ធម៌និវរិយេហិយ
 កំណាសចក្កិក្រិវិយេហិវនេថា នេជាអាបត្តិ នេមិនមែនជាអាបត្តិ
 អាត្មាអញជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ មិនមែនជាភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ។ អាត្មា
 អញជាភិក្ខុដែលសង្ស័យ(គួរ)លើកត្រហើយ មិនមែនជាភិក្ខុដែលសង្ស័យលើក
 វត្តមិនបានទេ អាត្មាអញជាភិក្ខុដែលសង្ស័យលើកត្រហើយដោយកម្មប្រកប
 ដោយធម៌ ជាភិក្ខុមិនកំរើក ជាភិក្ខុដែលហេតុ ។ វេលានោះ ឧត្តរកិ-
 ច្ចនោះបានចូលទៅក្នុងកិច្ចការកិច្ចការ លុះចូលទៅដល់ហើយទើប
 និយាយពាក្យនេះនឹងពួកឧត្តរកិច្ចភិក្ខុថា នៃការសោ នេជាអាបត្តិ នេ
 មិនមែនជាអាបត្តិ ។ ខ្ញុំជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ មិនមែនជាភិក្ខុមិនត្រូវអា-
 បត្តិ ។ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ស័យ(គួរ)លើកត្រហើយ មិនមែនជាភិក្ខុដែលសង្ស័យ
 លើកត្រមិនបានទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ស័យលើកត្រហើយដោយកម្មប្រកប

ហំ ធារោហន ឯដ មំ អាយ ឆ្មោត្តា ឱ សារាថាតំ ។ អថទោ
 រោ ឧត្តិត្តា ធុត្តកា ភិក្ខុ តំ ឧត្តិត្តកំ ភិក្ខុំ អណាយ
 យេន ភកា តៃទុបស្ម័យិសុ ឧបស្ម័យិត្តា ភកវត្ថំ
 អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ ឯសិទិសុ ។ ឯកមន្តំ ឯសិទ្ធា ទោ
 រោ ភិក្ខុ ភកវត្ថំ ឯកមន្តំ អយំ ភក្កេ ឧត្តិត្តាកា
 ភិក្ខុ ឯវេទនា អាចត្តំ ឯសា អាសោ ទេសា អធាចត្តិ
 អាចន្ទ្រត្ថំ ធម្មំ អធាចន្ទ្រា ឧត្តិត្តា ធម្មំ អធាចន្ទ្រា
 ធម្មំ កេន ធម្មំ កេន ឧត្តិត្តា អកុប្បេន ហំ ធារោហន ឯដ
 មំ អាយ ឆ្មោត្តា ឱ សារាថាតំ កតំ នុ ទោ ភក្កេ បដិបដ្ឋិ
 តព្វត្ថំ ។ អាចត្តំ ឯសា ភិក្ខុវេ ទេសា អធាចត្តិ អាចន្ទ្រា
 ឯសោ ភិក្ខុ ទេសោ ភិក្ខុ អធាចន្ទ្រា ឧត្តិត្តា ឯសោ
 ភិក្ខុ ទេសោ ភិក្ខុ អធាចន្ទ្រា ធម្មំ កេន កេន ឧត្តិត្តា

ដោយធម៌ ជាគម្ពមិនកំរើក ជាគម្ពគួរដល់ហេតុ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុ
 ព័ន្ធច្បាយ សូមអស់លោកមកធ្វើទេសារណាកម្មចំពោះខ្ញុំចុះ ។ លំដាប់
 នោះ ឧត្តិត្តា រត្តកំ ភិក្ខុ តំ នោះបាននាំ ឧត្តិត្តកំ ភិក្ខុ នោះចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ច្រើនយោគី ឯសមគួរ ។ លុះភិក្ខុ តំ នោះអង្គុយទៅភ្នំ ទីដ៏សម
 គួរហើយក៏ក្រាបបង្គំចូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះ
 មេត្តាព្រាស ឧត្តិត្តកំ ភិក្ខុ នោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា វៃ អាសោ នេះជា
 សាបត្តិ នេះមិនមែនជាអធាចត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុព្រះសាបត្តិហើយ មិនមែនជាភិក្ខុ
 មិនព្រះសាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសន្សំ(ត្រូវ)លើកវត្តហើយ មិនមែនជាភិក្ខុ
 ដែលសន្សំលើកវត្តមិនបានទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសន្សំលើកវត្តហើយដោយ
 កម្មច្រករដោយធម៌ ជាគម្ពមិនកំរើក ជាគម្ពគួរដល់ហេតុ បពិត្រលោក
 ដ៏មានអាយុព័ន្ធច្បាយ សូមអស់លោកមកធ្វើទេសារណាកម្មចំពោះខ្ញុំចុះ
 សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាព្រាស តើយើងខ្ញុំព្រះអង្គគួរប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធច្បាយ នេះជាសាបត្តិ នេះ
 មិនមែនជាអធាចត្តិទេ ភិក្ខុនេះជាអ្នកព្រះសាបត្តិហើយ ភិក្ខុនេះមិនមែនជា
 មិនព្រះសាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះជាភិក្ខុដែលសន្សំ(ត្រូវ)លើកវត្តហើយ ភិក្ខុនេះមិន
 មែនជាភិក្ខុដែលសន្សំលើកវត្តមិនបានទេ ភិក្ខុនេះសន្សំបានលើកវត្តហើយ

អកុរ្យោ ឃី ធារោ ធម៌ យោ ច ទោ សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 រោ បន្ទា ច ឧត្តិក្កា ច បស្សតិ ច តេ ធម៌ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ឱសារោ ទិ ។ អថ ទោ តេ ឧត្តិក្កា ធុវត្តនា ភិក្ខុ ភិ
 ឧត្តិក្កា ភិក្ខុ ឱសារោ យេ ធម៌ ឧត្តបតា ភិក្ខុ
 តេ ធម៌ សង្កមីសុ ឧបសង្កមីតា ឧត្តបតោ ភិក្ខុ ឯ ធម៌
 កេ ធុ យស្មី អារុសោ វត្តស្មី អរិយាសិ សង្ឃស្ស កណ្ណំ ធម៌
 កលយោ វិក្កយោ វិកលោ សង្ឃកោនោ សង្ឃកថិ សង្ឃ-
 វត្តានំ សង្ឃនា ធានារាណំ សោ វិសោ ភិក្ខុ អរិយោ ធម៌
 ឧត្តិក្កា ច បស្ស ច ឱសារោ ច ហន្ត មយំ អារុសោ
 តស្ស វត្តស្ស វ្រុសមាយ សង្ឃសាមញ្ញិ តេ រោ មាតិ ។
 អថ ទោ តេ ឧត្តបតា ភិក្ខុ យេ ធម៌ ភកវំ តេ ធម៌ សង្ក-
 មីសុ ឧបសង្កមីតា ភកវំ អភិវំ ធម៌ ឧត្ត ឯ សំ ធម៌-
 សុ ។ ឯ ភកវំ ធម៌ ឧត្ត ទោ តេ ឧត្តបតា ភិក្ខុ ភកវំ
 ឯ ភកវំ តេ ភកវំ ឧត្តិក្កា ធុវត្តនា ភិក្ខុ វិវា ហំ សុ

ដោយធម្មប្រកចៈ ដោយធម៌ ជា កម្មមិនកំរើក ជា កម្មគ្រា ដល់ ហេតុ មូលភិក្ខុ
 ព័ន្ធក្រម វេលាណា ចេតិក្កនោះ ត្រូវ តាម ភ្នំ ផង សង្ឃ លើក ក្រហើយ ផង
 ឃើញ តាម ភ្នំ ផង ត្រូវ ភិក្ខុ ព័ន្ធក្រម ឃើញ ចុះ អ្នក ពល គ្រា ចូរ ធ្វើ ឧសា-
 ណោ កម្ម ភិក្ខុ នោះ វេលា ពោះ ចុះ ។ វេលា ពោះ កម្ម គ្រា កម្ម ភិក្ខុ ព័ន្ធក្រម
 នោះ ក៏ ចុះ ធ្វើ ឧសាណោ កម្ម ពោះ ចុះ ភិក្ខុ ភិក្ខុ នោះ ចុះ ហើយ ក៏ ចូល ទៅ
 ភក្ខុ កុះ កុប ភក្ខុ វិញ លុះ ចូល ទៅ ដល់ ហើយ ទើប ទិយាយ ពាក្យ ខ្លះ
 ខ្លី ខ្លះ កុះ កុប ភក្ខុ ព័ន្ធក្រម វេលា ពោះ សេចក្តី បង្កើត ហេតុ សេចក្តី ល្អោះ សេចក្តី
 តាម យក ផ្សេង ។ ការ វិវាទ ការ ចំរើក សង្ឃ សេចក្តី ប្រែ ចោរ ចេស សង្ឃ
 សេចក្តី កំលាំង ចេស សង្ឃ ខ្លី ខ្លះ គេ ផ្សេង ។ ចេស សង្ឃ ប្រាកដ ដល់
 សង្ឃ ព្រោះ រឿង កំរើក ភិក្ខុ ពោះ ឯង ត្រូវ តាម ភ្នំ ផង សង្ឃ បុរាណ លើក ក្រ
 ផង ឃើញ តាម ភ្នំ ផង សង្ឃ ចុះ ធ្វើ ឧសាណោ កម្ម ស្រេច ហើយ វេលា ពោះ
 សោ ឃើញ ចុះ ឃើញ ធ្វើ សង្ឃ សាមញ្ញិ ដើម្បី ទិវា ចូរ រឿង កំរើក ពោះ ចេញ ។
 វេលា ពោះ កុះ កុប ភក្ខុ ព័ន្ធក្រម ពោះ កុប ចូល ទៅ គាល់ ព្រះ ជំរាន ព្រះ ភាគ
 លុះ ចូល ទៅ ដល់ ហើយ ទើប ត្រាប ថ្វាយ បង្គំ ព្រះ ជំរាន ព្រះ ភាគ ចូល ក្នុង យ
 ទៅ ក្នុង ទី ដី សមគួរ ។ លុះ ពួក កុះ កុប ភក្ខុ នោះ អង្គុយ ទៅ ក្នុង ទី ដី សមគួរ
 ហើយ ក៏ ត្រាប បង្គំ ចូល ព្រះ ជំរាន ព្រះ ភាគ យ៉ាង ខ្លះ ខ្លះ ហើយ សូម ច្រើន ព្រះ មត្តា
 ប្រោស ពួក កុះ កុប ភក្ខុ នោះ ចុះ ទិយាយ យ៉ាង ខ្លះ ខ្លះ វេលា ពោះ សោ

យស្មី អារុសោ វត្តស្មី អាយោសិ សធុស្ស កណ្តាចំ
 កលហោ វិគ្គហោ វិវាណោ សធុកោណោ សធុរាជិ សធុ-
 វត្តាចំ សធុនាណាការណំ សោ ឋសោ ភិក្ខុ អបម្ពោ
 ច ឧត្តុត្តោ ច បស្សិ ច ឧសាវិតា ច ហន្ត មយំ អារុសោ
 ឧស្ស វត្តស្ស វ្រុបសមាយ សធុសាមន្តិ កកោមនិ កកំ
 ធុ ទោ កន្ត ច ឋបដិបដ្ឋិន្ទន្តិ ។ យតោ ច ហោ សោ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អបម្ពោ ច ឧត្តុត្តោ វ បស្សិ ច ឧសាវិតា
 ច វេទេហំ ភិក្ខុវេ សធុ ឧស្ស វត្តស្ស វ្រុបសមាយ
 សធុសាមន្តិ កកោមនុ ។ ឋវត្ត ច ភិក្ខុវេ
 កកតត្តា ។ សត្តេហោវ ឋកជ្ឈិ សដ្ឋិបតំតត្តំ ភិលា-
 យេហំ ច អតិលាយេហំ ច ច កេហំចំ ច ធម្មោ
 នានត្តា ។ សដ្ឋិបតិក្ខា ឡត្តេន ភិក្ខុនា ឋឋិវាលន
 សធុ ញ្ញាមេតត្តោ សុណាតុមេ កន្ត សធុ យស្មី វត្ត-
 ស្មី អាយោសិ សធុស្ស កណ្តាចំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាណោ
 សធុកោណោ សធុរាជិ សធុវត្តាចំ សធុនាណាការណំ

សេចក្តីចង្អុលហតុ សេចក្តីឆ្មោះ សេចក្តីកាន់យកផ្សេងៗ ការវិវាទ
 ការចំបែកសិទ្ធិ សេចក្តីប្រែប្រួលរបស់សិទ្ធិ សេចក្តីកំណត់របស់សិទ្ធិនឹង
 អំពើផ្សេងៗ របស់សិទ្ធិ ព្រឹត្តិការណ៍ដល់សិទ្ធិប្រោះរឿងរ៉ាវណា ភិក្ខុនោះឯង
 ដែលត្រូវអាចក្តីផង សិទ្ធិបានលើកក្តីផង បានឃើញភាពក្តីផង សិទ្ធិ
 បានធ្វើទុសារណាភ័យស្រពេហ័យផង វែងអារុសោ ភ្លើយចុះយើងធ្វើ
 សិទ្ធិសាមន្តិធីធម្មវិទ្ធិរឿងរ៉ាវនោះចេញ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាត្រាស តើ
 ពួកខ្ញុំព្រះគង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាណាបើភិក្ខុនោះត្រូវអាចក្តីផង សិទ្ធិបាន
 លើកក្តីផង ឃើញភាពក្តីផង សិទ្ធិបានធ្វើទុសារណាភ័យផង ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះសិទ្ធិម្ចាស់សិទ្ធិសាមន្តិធីធម្មវិទ្ធិរឿងរ៉ាវនោះ
 ចេញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សិទ្ធិត្រូវធ្វើបែបយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុទាំងអស់
 ត្រូវប្រជុំគ្នាក្នុងវិភេមួយ ពួកភិក្ខុឯណាធិមួយ ពោះឈើក្តី មិនឈើក្តី មិន
 ទាបម្សិទ្ធិទុះទេ ។ លុះប្រជុំគ្នាចេញហើយត្រូវភិក្ខុដែលជាសប្រតិពលធ្វើផង
 សិទ្ធិថា ចតិក្រព្រះសិទ្ធិដ៏បរិភោគ សូមព្រះសិទ្ធិស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ជូន
 សេចក្តីចង្អុលហតុ សេចក្តីឆ្មោះភ្នំ សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗ ភ្នំ ការវិវាទ
 ភ្នំ ការចំបែកសិទ្ធិ សេចក្តីប្រែប្រួលរបស់សិទ្ធិ សេចក្តីកំណត់របស់
 សិទ្ធិ នឹងអំពើផ្សេងៗ របស់សិទ្ធិ ព្រឹត្តិការណ៍ដល់សិទ្ធិហើយ

សោ ឯសោ កិក្ខុ អាចន្ទោ ច ឧត្តុក្កោ ច បស្សី ច
 ឧសារីតោ ច ។ យនំ សង្ឃស្ស បត្តកាលំ សង្កេត
 ភស្ស វត្តស្ស វ្រុបសមាយ សង្ឃសាមគ្គី ករេយ្យ ។ ឯសា
 ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តុ សង្កេត យស្មី វត្តស្មី
 អហោសិ សង្ឃស្ស កណ្ឌំ កលហោ វត្តហោ
 វិវាទោ សង្ឃកេនោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវត្តានំ សង្ឃនាណា-
 ការណំ សោ ឯសោ កិក្ខុ អាចន្ទោ ច ឧត្តុក្កោ ច
 បស្សី ច ឧសារីតោ ច ។ សង្កេត ភស្ស វត្តស្ស
 វ្រុបសមាយ សង្ឃសាមគ្គី ករេនតិ ។ យស្សាយស្មតោ
 មមតិ ភស្ស វត្តស្ស វ្រុបសមាយ សង្ឃសាមគ្គីយា
 ករណំ សោ ឧត្តុក្កោ យស្ស ឧត្តុមតិ សោ កា-
 សេយ្យ ។ កតា សង្កេត ភស្ស វត្តស្ស វ្រុបសមាយ
 សង្ឃសាមគ្គី ធិហតោ សង្ឃកេនោ ធិហតា សង្ឃរាជិ
 ធិហតំ សង្ឃវត្តានំ ធិហតំ សង្ឃនាណាករណំ^(១) ។ មមតិ

១ ឧ ណា សង្កេត ភស្ស វត្តស្ស វ្រុបសមាយ សង្ឃសាមគ្គី ធិហតា សង្ឃរាជិ
 ធិហតោ សង្ឃរាជោ ។

ព្រោះរឿងណា កិក្ខុនោះហើយដែលត្រូវតាមក្នុងនិ សង្ឃបាទលើកក្នុង
 ផង ឃើញតាមក្នុងនិ សង្ឃបាទធ្វើឧសារណាកម្មស្របហើយផង ។
 លើកម្មមានកាលសមគ្គីដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើសង្ឃសាមគ្គីដើម្បី
 រម្ងាប់រឿងនោះចេញ ។ នេះជាពាក្យផ្ញើសង្ឃ ។ បតិទ្រព្រះសង្ឃដ៏ចំ-
 រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ធ្វើគរសេចក្តីបន្តិហេតុ សេចក្តីឈ្មោះគា
 សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា ការរើទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រែប្រា
 របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ ទំនំគាំពារផ្សេងៗ របស់សង្ឃ
 ជ្រាបផងល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា កិក្ខុនោះហើយដែលត្រូវ
 តាមក្នុងនិ សង្ឃបាទលើកក្នុងនិ ឃើញតាមក្នុងនិ សង្ឃបាទធ្វើឧសារ-
 ណាកម្មផង ។ កម្មសង្ឃបាទធ្វើសង្ឃសាមគ្គីដើម្បីរម្ងាប់រឿងនោះ
 ហើយ ។ ការធ្វើសង្ឃសាមគ្គីដើម្បីរម្ងាប់រឿងនោះ គាប់ចិត្តដល់លោក
 ដ៏មានអាយុអន្តិណា លោកដ៏មានអាយុអន្តិខ្លះនោះត្រូវស្រៀម ឃើងគាប់
 ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអន្តិណា លោកដ៏មានអាយុអន្តិខ្លះនោះត្រូវនិយាយ
 ឡើង ។ ឯសង្ឃសាមគ្គី សង្ឃបាទធ្វើហើយ ការបំបែកសង្ឃ សង្ឃ
 គឺបាទផ្សេងៗហើយ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ សង្ឃក៏បាទផ្សេងៗហើយ
 ទាំងគាំពារផ្សេងៗរបស់សង្ឃ សង្ឃក៏បាទផ្សេងៗហើយ ដើម្បីរម្ងាប់រ
 រឿងនោះ ។ ការធ្វើសង្ឃសាមគ្គីប្រហែលជាគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ

សង្ឃស្ស ភស្តា តុល្លា ។ ឯកមេតំ ធារយាមិទំ ។ តាវិទេវ
ឧបោសថោ កាតត្យោ ចាដិមោក្ខំ ឧត្តិសិកម្មត្ថំ ។

[១៦៥] អថោ អាយស្សា ឧបាលី យេន ភគវា
នេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិក្ខា ភគវត្ថំ អភិវាទេត្តា ឯក-
មត្ថំ ជិសីទំ ។ ឯកមត្ថំ ជិសីទ្ធោ ថោ អាយស្សា ឧបាលី
ភគវត្ថំ ឯកទេវោច យស្មំ កន្តេ វត្ថុស្មី យោតិ សង្ឃស្ស
ភស្តាជំ កលហោ វិក្កហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃ-
វាជំ សង្ឃវត្តាជំ សង្ឃបាណកាវណំ សង្ឃោ មំ វត្ថុ
អវិទិត្តិជំក្ខា មម្ពលា ម្ពលំ តត្តា សង្ឃសាមគ្គី តពេតិ
ធម្មិកា មុ ថោ សា កន្តេ សង្ឃសាមគ្គីតិ ។ យស្មំ
ឧបាលី វត្ថុស្មី យោតិ សង្ឃស្ស ភស្តាជំ កលហោ
វិក្កហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃវាជំ សង្ឃវត្តាជំ
សង្ឃបាណកាវណំ សង្ឃោ មំ វត្ថុ អវិទិត្តិជំក្ខា មម្ពលា

ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្សីម ។ ខ្ញុំសូមបំផុតខ្លះសេចក្តីព្រម-
ព្រៀននេះដោយការស្សីមទៅយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវធ្វើទេសចរ
ត្រូវសំដែងបាតិកាភ្នក្ខន្ធនា ។ ព្រោះដឹង ។

[១៦៥] ព្រោះនោះ ព្រះបាលីដ៏មានអាយុពុទ្ធចូលទៅគាល់ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយគឺត្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគរួចអង្គុយក្នុងសមគ្គ ។ លុះព្រះបាលីដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុង
សមគ្គហើយ គឺត្រាបបង្គំខ្ញុំលើព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់
ព្រះមត្តាប្រោស សេចក្តីចង្អុលហេតុ សេចក្តីឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់
ផ្សេងៗ គ្នា ការវិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រទោររបស់សង្ឃ
សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃ
ហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃមិនខាន់បាទដំរើរឿងនោះ មិនខាន់ដឹងដើម
ហេតុនាមហេតុនៃរឿងនោះ ហើយស្រាបនៃរឿងសង្ឃសាមគ្គីតែម្តង សូម
ទ្រង់ព្រះមត្តាប្រោស សង្ឃសាមគ្គីនោះប្រកបដោយធម៌ដ៏វិសេស ។ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំទេបាលី សេចក្តីចង្អុលហេតុ សេចក្តីឈ្លោះ
សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗ គ្នា ការវិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រទោរ
របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រា-
កដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃមិនខាន់បាទដំរើរឿងនោះ

ម្ចាស់ កន្លា សង្ឃសាមគ្គី ករោតិ ធម្មតា សា ទទាលិ
 សង្ឃសាមគ្គីតិ ។ យស្មី បដ កន្ល វត្តស្មី យោតិ សង្ឃសង្ឃ
 កន្លា ឯ កលយោ វិញ្ញយោ វិសោ បង្ក្រោយោ សង្ឃរាជ
 សង្ឃវត្តា ឯ សង្ឃនាណា ករណិ សង្ឃ តិ វត្ត វិច្ឆិ
 ចំដូ បូណ ម្ចាស់ កន្លា សង្ឃសាមគ្គី ករោតិ ធម្មតា
 ទុ ទោ សា កន្ល សង្ឃសាមគ្គីតិ ។ យស្មី ទទាលិ
 វត្តស្មី យោតិ សង្ឃសង្ឃ កន្លា ឯ កលយោ វិញ្ញយោ វិសោ
 សង្ឃវត្តា ឯ សង្ឃរាជ សង្ឃវត្តា ឯ សង្ឃនាណា ករណិ
 សង្ឃ តិ វត្ត វិច្ឆិ ចំដូ បូណ ម្ចាស់ កន្លា សង្ឃសា-
 មគ្គី ករោតិ ធម្មតា សា ទទាលិ សង្ឃសាមគ្គីតិ ។
 កតិ ទុ ទោ កន្ល សង្ឃសាមគ្គីយោតិ ។ ទ្រ ទទាលិ

មិនបានដឹងដើមហេតុតាមហេតុនៃរឿងនោះ ហើយស្រាវជ្រាវសង្ឃ-
 សាមគ្គីកម្មនៃ ខេត្តបាលី សង្ឃសាមគ្គីនោះមិនប្រកបដោយធម៌ ។
 ព្រះបាលីក្រាបបង្គំទូលស្នូថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ម្យ៉ាងទៀត
 ចុះដើរសេចក្តីបង្គំហេតុ សេចក្តីឈ្មោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗ គ្នា ការ
 វែងឆ្ងាយ ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រែប្រួលរបស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់
 សង្ឃ ទំនំអំពីផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រះរឿង
 ណា សង្ឃបានជំរឿងនោះ បានដឹងដើមហេតុតាមហេតុនៃរឿងនោះ
 ហើយក៏សង្ឃសាមគ្គីទៅ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សង្ឃសាមគ្គីនោះ
 ប្រកបដោយធម៌ដែរ ។ ព្រះដំបូងព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ខេត្តបាលី
 សេចក្តីបង្គំហេតុ សេចក្តីឈ្មោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗ គ្នា ការវែង
 ឆ្ងាយ ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រែប្រួលរបស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់
 សង្ឃ ទំនំអំពីផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រះរឿង
 ណា សង្ឃបានជំរឿងនោះរចនា បានដឹងដើមហេតុតាមហេតុនៃ
 រឿងនោះ ហើយក៏សង្ឃសាមគ្គីទៅ ខេត្តបាលី សង្ឃសាមគ្គីនោះហៅ
 ថា ប្រកបដោយធម៌ ។ ព្រះបាលីក្រាបបង្គំទូលស្នូថា សូមទ្រង់ព្រះ
 មេត្តាប្រោស សង្ឃសាមគ្គីតិមានប៉ុន្មានយ៉ាងៗ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

សង្ឃសាមគ្គីយោ អន្តិ ឧចាលិ សង្ឃសាមគ្គី អន្តិយេតា
 ព្យញ្ញនុយេតា អន្តិ ឧចាលិ សង្ឃសាមគ្គី អន្តិយេតា ច
 ព្យញ្ញនុយេតា ច ។ កតមា ច ឧចាលិ សង្ឃសាមគ្គី
 អន្តិយេតា ព្យញ្ញនុយេតា ។ យស្មី ឧចាលិ វត្តស្មី ហោតិ
 សង្ឃស្ស កណ្ណំ កលយោ វិក្កយោ វិក្កោ សង្ឃ-
 កេនោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវង្ខានំ សង្ឃបាណករណំ សង្ឃោ
 តំ វត្តំ វតិច្ឆិទំត្វា អម្ពលា ម្ពលំ កត្វា សង្ឃ-
 សាមគ្គី ករោតិ អយំ វត្តតិ ឧចាលិ សង្ឃសាមគ្គី អន្តិ-
 យេតា ។ កតមា ច ឧចាលិ សង្ឃសាមគ្គី អន្តិ-
 យេតា ច ព្យញ្ញនុយេតា ច ។ យស្មី ឧចាលិ វត្តស្មី
 ហោតិ សង្ឃស្ស កណ្ណំ កលយោ វិក្កយោ វិក្កោ
 សង្ឃកេនោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវង្ខានំ សង្ឃបាណករណំ
 សង្ឃោ តំ វត្តំ វតិច្ឆិទំត្វា ម្ពលា ម្ពលំ កត្វា សង្ឃ-
 សាមគ្គី ករោតិ អយំ វត្តតិ ឧចាលិ សង្ឃសាមគ្គី អន្តិ-
 យេតា ច ព្យញ្ញនុយេតា ច ។ កតមា ច ឧចាលិ

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

ខែ បាលិ សង្ឃសាមគ្គីមានវិញ្ញាណំ ខែ បាលិ សង្ឃសាមគ្គី ប្រាសចាក
 អន្តិ កែប្រែកថាដោយព្យញ្ញនុ៖ ១ ខែ បាលិ សង្ឃសាមគ្គី ប្រកបចំអន្តិ
 ចំនិព្យញ្ញនុ៖ ១ ។ ខែ បាលិ ឯសង្ឃសាមគ្គីដែលប្រាសចាកអន្តិ កែប្រែកថា
 ដោយព្យញ្ញនុ៖ កើដូចម្តេច ។ ខែ បាលិ សេចក្តីចង្អុលហេតុ សេចក្តីល្អោះ
 គ្នា ដោយប្រកាន់ផ្សេងៗ គ្នា ការវិវាទ ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេតា
 របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ ទំនិកំចៅផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រា-
 កដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃមិនខាន់បានដំរើងនោះមិន
 បានដំរើងដើមហេតុតាមហេតុវិញ្ញាណ ហើយស្រាប់តែសង្ឃសាមគ្គី
 ទៅ ខែ បាលិ សង្ឃសាមគ្គីចេះ កថាគតហៅថា ប្រាសចាកអន្តិ កែ
 ប្រែកថាដោយព្យញ្ញនុ៖ ។ ខែ បាលិ ចំវិញ្ញាណសង្ឃសាមគ្គីដែលប្រ-
 កបចំអន្តិចំនិព្យញ្ញនុ៖ កើដូចម្តេច ។ ខែ បាលិ សេចក្តីចង្អុលហេតុ សេចក្តី
 ល្អោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗ គ្នា ការវិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តី
 ប្រេតារបស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ ទំនិកំចៅផ្សេងៗ របស់
 សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃមិនខាន់បានដំរើង
 នោះ បានដំរើងដើមហេតុតាមហេតុវិញ្ញាណ ហើយក៏ធ្វើសង្ឃសាមគ្គីទៅ
 ខែ បាលិ សង្ឃសាមគ្គីចេះ កថាគតហៅថា ប្រកបចំអន្តិចំនិព្យញ្ញនុ៖ ។
 ខែ បាលិ សង្ឃសាមគ្គីមានវិញ្ញាណំ ខែ បាលិ ។ វេលានោះ ព្រះ បាលិ

ទ្វេ សង្ឃសាមគ្គិយោតិ ។ អថទោ អាយស្សា ទុច្ចាលិ
ទុច្ចាយាសនា ឯកំសំ ទុត្តរាសន្តំ កកិភ្នា យេន ភគវា
តេនក្ខណិម្យលាមេត្តា ភគវន្តំ តាថាយ អដ្ឋកាសិ

(១៦៦) សង្ឃស្ស កកិច្ចេសុ ច មន្តនាសុ ច
អត្ថេសុ ជាតេសុ វិនិច្ឆយេសុ ច
កាមម្យតារោន ឧរោ មហានិគោ
ភិក្ខុ កមំ ហោតិទ បត្តហារហោតិ ។
អនាទុវដ្ឋោ ចវេយេន សីលតោ
អវត្តិតាចារេសុសុវតិ ត្រិយោ
បច្ចុត្តិកា នោបវនិទ្ធិ ធម្មតោ
ឧហំស្ស តំ ហោតិ វេនយ្យ យេន ធំ ។
សោ តាធិសោ សីលវិសុត្តិយា វិរោ
វិសារោ ហោតិ វិសយ្ហ កាសតិ
ឧត្តម្ពតិ បវិសគតោ ទ វេនតិ
អត្តំ ឧ ហាបេតិ អនុយ្យតំ គលំ

ជំនាន់តាម្បីក្រាបបាទសាសនៈធ្វើក្បួនសង្គ្រោះ (ចីពរ) ធ្វើនិស្សាម្ពាន រួច
ប្រណម្យអញ្ញាសិចារោះព្រះជំនាន់ព្រះភោគ ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះជំ-
នានព្រះភោគដោយព្រះគាថា ថា

(១៦៦) កាលបើកិច្ចក្តី ការច្រើក្បួនវិន័យក្តី សេចក្តីអធិប្បាយ
វិន័យក្តី សេចក្តីវិនិច្ឆ័យវិន័យក្តី កើតចំពោះសង្ឃប្រហើយ ភី
ជនតិក្ខុមានប្រការចូលម្តង ទើបហៅថាមានឧបការៈច្រើន
ក្នុងសាសនានេះ នឹងដូចម្តេចដែលគួរលើកជម្ល៉ៃក្នុងសាសនា
នេះ ។ ព្រះជំនាន់ព្រះភោគទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុនោះដែល
គេមិនគួរតែជឿលរដោយសីលជាបឋម បាននិពារណាមើល
មាយាទទួន បានសង្រួមត្រិយះដោយល្អហើយ ពួកសង្ឃ
ក៏មិនបានគំរាមជឿលរដោយធម៌ទៀយ អ្នកដទៃគួរម៉ឺនយាយ
(បរនាស) ភិក្ខុដោយហេតុណា ហេតុនោះមិនមានផល
ភិក្ខុនោះឡើយ ។ ភិក្ខុបែបនោះឯងតាំងនៅក្នុងសីលវិសុត្តិក្លៅ
ក្លាអង្វែរកាមម៉ឺនយាយ គ្រប់សង្កឹតនោះ ទៅក្នុងកល្យាណប-
រិសឡក៏គ្មានកក់ស្តុកគួរទេឡើយ ភិក្ខុនោះម៉ែនបានម៉ឺនយាយ
នាក្បួនមុនគួរ ដែលញ៉ាំងប្រយោជន៍ឱ្យសាចសុទ្ធឡើយ

តាង បញ្ញា បរិសោស បុគ្គល
 ន ចារិ បញ្ញាយន្តិ ន មន្ត្រី យោគី ។
 សោ កាលានតំ ឡានេរណារហំ វិទោ
 ឧត្តមំ វិញ្ញាបរិសំ វិចិត្តលោក
 សតារោ វុឌ្ឍិធមសុ ភិក្ខុសុ
 អាចេតតម្ពំ ធម្មតោ វិសារជា
 អលំ ចមេនុំ មតុលោ កាថេតវ
 បច្ចុត្តិកាធម្មំ វិទ្ធិតោវិទោ
 បច្ចុត្តិកា ឃេត វជន្តិ ធិត្តហំ
 មហានិទោ បញ្ញាបដិធម្មំ តត្ថតិ
 សកេតុ អាតាយមយំ ន វិញ្ញតិ
 វេយ្យាករំ បញ្ញាមនុបយាតិតំ
 ត្ថេយ្យកម្មេសុ អលំ សុត្តន្តបិដក
 សន្និស្ស តិច្ឆេសុ ធម្មតោ ឃេត
 ករិយោ ភិក្ខុគុណោ ធម្មតោ
 អយំ ករិយមិទំ ន តេន បញ្ញតិ

(ចើមាឌ) គេសូមប្រសូត្តិក្នុងក្នុងបរិសទ្ធយោងនោះ ក៏គេជ្រាប
 ស្រពោធិ ឥតគ្រឿងអន់ឡើយ ។ ក៏ក្នុងនោះមានប្រាជ្ញា
 ញ៉ាំងបរិសទ្ធជាអ្នកប្រាជ្ញឲ្យត្រឹមត្រូវ ទ័ន្ទិភាគ្យដែលមាន
 មកក្នុងកាលក្នុង ទ័ន្ទិភាគ្យជាចំពោះស្រាយប្រសូត្តិ ទាំងមាន
 សេចក្តីនោះពេញគិតចាស់ជាង ទ័ន្ទិភាគ្យក្នុងភាគ្យភាពារ្យ
 របស់ខ្លួន ហើយកាចកិយារណាខ្លះហេតុនោះ ។ ទ័ន្ទិស្ថិតក្នុង
 ភាគ្យដែលគួរនិយាយ គ្នាសក្តិហេតុដែលគ្រាន់ខុសរបស់គ្នា
 សត្រូវ ក្នុងសត្រូវសន្តិសន្តិភិ មហានិទោធម្មតាសត្រូវ
 ដោយភាគ្យណា ក៏ក្នុងនោះមិនលះចង់ខ្វះភាគ្យភាពារ្យរបស់
 ខ្លួន ដោយភាគ្យនោះឡើយ កាលទ័ន្ទិភាគ្យស្រាយប្រសូ
 ជាប្រសូមិនបានប្រើគ្រឿងឡើយ ហើយកាចក្នុងទូកយ្យ-
 កម្មជន ទូលរនិទាត់ក្នុងករ របស់សន្និស្ស ដូចជា
 ផលអ្នកទទួលយកទូកស្រ្តីជិបូជា ក៏ក្នុងនោះ កាលក្នុងក្នុង
 ចក្ខុនោះ (ដើម្បី) ធ្វើនូវភាគ្យជាតិក្នុងការរបស់សន្និស្ស ក៏មិន
 បានមើលងាយ ដោយអំពើនោះថា ភាគ្យអញធ្វើឡើយ

ពោសម្ពិទ្ធក្រម ១៣៧

អាមជ្ជតំ យោវិគតេសុ វិទ្ធិសុ
 អាមត្តិយា យោវិគ យថា ម វុទ្ធិតំ
 ឯតេ វិគត្តា ធម្មយស្ស សាគតា
 អាមត្តិវុទ្ធា មមនស្ស កោវិទោ
 ធិស្សារណំ កត្តតិ យោវិ ចាចំ
 ធិស្សារណោ យោវិ យថា ម វុទ្ធា
 ធិសារណំ តំវុសិទស្ស ជំនុនោ
 ឯតំបិ ជាតាវិ វិគត្តកោវិទោ
 សតារាវំ វុទ្ធិករេសុ វិទ្ធិសុ
 មវេសុ វេរេសុ ម មជ្ឈិវេសុ ម
 មហាជនស្សត្តចកោ មល្លាវិគោ
 គេត តាវិសោ វិគត្ត វេជ មគ្គបរាហោវិ ។

ពោសម្ពិទ្ធក្រម ១៣៧

បើត្រូវតាមគ្នា ក្នុងវិគតាច្រមោលណា ក៏ចេញចាកតាមគ្នា
 ដោយសមត្ថភាព (វិគតាច្រមោលច្រើន) ក៏ក្រុមនោះចេះចាំ
 ស្ទាត់ខ្លួនក្នុងចំណីនេះ ហើយក៏នឹងចែកចាយដល់ចេញ
 ចាកតាមគ្នា ប្រសិនបើក៏ក្នុងវិគតាច្រើនក្នុងអំពើចំណីខ្លួន
 ណា មានសេចក្តីបង្ហូរហេតុជាដើម ហើយគួរនឹងធ្វើនិស្សរា-
 ណកម្ម (កម្មដែលលោសន្តទ្ធាចេញ) ក៏ក្រុមនោះចូលធ្វើ
 និស្សរណកម្មដោយសមត្ថភាពអៀន (វិទ្ធាវិទ្ធានា) ឧសារ-
 ណកម្ម (កម្មដែលសន្សំទ្រទ្រង់ពួកវិញ) ណាដែលសន្សំ
 ត្រូវធ្វើបិទដោយគិតក្នុងវិគតាច្រើនក្នុងវិគតាច្រើន ក៏ក្រុមនោះ
 ឆ្ងាសក្នុងវិគតិ អាចស្តាប់ឧសារណកម្មនេះ ក៏ក្រុមនោះប្រ-
 កបដោយសេចក្តីគោរពក្នុងពួកក៏ក្នុងវិគតាច្រើន ម្យ៉ាង
 ទៀត ប្រកបដោយសេចក្តីគោរពក្នុងក៏ក្នុងវិគតិ ក៏ក្រុមនោះ
 ក៏ក្នុងក្រុមពួកវាផង ជាបណ្តឹងប្រព្រឹត្តខ្លួនប្រយោជន៍ដល់
 មហាជនក្នុងវិគតានោះ ក៏ក្រុមនោះនឹង គួរនឹងផ្តល់
 ដំឡើងក្នុងវិសាសនានោះ ។

តស្ស្តុដ្ឋានំ

[៣៦៧] កោសម្ព័យំ ដំណក
 វិវាធាចត្តិទស្សនេ
 ឧត្តំមេយ្យ យស្មី តស្មី
 តស្ស្តុ យាចត្តិ នេសយេ ។
 អន្តោសីមាយ តត្ថេវ
 ពាលតតត្ថេវ វិសតា
 ចារិលេយ្យា ច សាវត្តិ
 សាវិបុត្តោ ច កោលិតោ
 មហាកស្សបតត្ថោ
 កោដ្ឋិតោ តត្ថេវនេ ច
 មហាធុត្តោ ច អនុរុត្តា
 វេរិតោ ឧទាលិវ្ហ្តយោ
 អាចន្តោ ពហុលោ វេរ
 តោតមីនាដំបិណ្ឌិតោ
 វិសាទា មីតាវមាតា ច

ឧប្បន្តនៃកោសម្ព័យក្នុងក្រឹត្យនេះ គឺ

[១៦៧] រឿងព្រះជំនុំស្រីស្រីប្រសើរគង់ក្នុងក្រឹត្យកោសម្ព័យ ១
 រឿងវិវាចាព្រោះឃើញអាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុលីកត្តាព្រោះមិន
 ឃើញអាបត្តិខាង ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា អាបត្តិណា
 មានដល់ភិក្ខុខាង ភិក្ខុខាងត្រូវស្រីដេញអាបត្តិខាង ១ ឲ្យ ១
 រឿងទុក្ខត្តានុវត្តកត្តុប្បិទ្ធាសាសន្តិកម្មខាងភិក្ខុលីកា ១
 រឿងព្រះជំនុំព្រះកាតទ្រង់យាងទៅកាន់ពាលពរលោណា
 រកត្រាម ១ រឿងព្រះជំនុំព្រះកាតទ្រង់យាងទៅកាន់ព្រៃ
 បាចីដវិស្ស ១ រឿងព្រះជំនុំព្រះកាតទ្រង់យាងទៅកាន់ប្រ
 ទេសរណ្ណៈបារិលយ្យកៈ ១ រឿងព្រះជំនុំព្រះកាតទ្រង់
 យាងទៅកាន់ក្រឹត្យសាវត្តិ ១ រឿងព្រះសាវត្តិ ព្រះកាលិតៈ
 (មោក្ខល្លាន) ព្រះមហាកស្សប ព្រះមហាតត្ថានៈ ព្រះកា
 ដ្ឋិកៈ ព្រះកប្បិទ ព្រះមហាបុត្ត ព្រះឧត្តរុត្ត ព្រះវេរិតៈ ព្រះ
 ឧទាលិ ព្រះអាចន្ត មីត្រពហុល ១ រឿងព្រះនាទិកាតមី ១
 រឿងនាទិកាសម្ព័យ ១ រឿងនាទិកាវាជាមិគាមោតា ១

សេនាសង់ កីត្តត្ត
 អាមិសំ សម្មតំ ធិ ៣
 ន កេហិ ធានា ធានា
 ទុច្ចារិ បរិបុត្តិកា
 អនុបរិដ្ឋា សីលេន
 សាមគ្គី ដិទសាសនេតិ ។

បរិវារា សមា ។

រឿងព្រះសាវ័បុត្តក្រាបបង្គំទូលព្រះអង្គថា យើងខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិ
 ភិក្ខុទាំងនោះដោយសេនាសង្ខារដូចម្តេច ១ រឿងសេនាសង្ខារ
 ស្ងាត់ ១ រឿងចែកគ្រឿងអាមិសង្ខារ ១ រឿងកិក្ខុណា
 មួយមិនត្រូវទូទាត់ ១ រឿងព្រះបាទក្រាបបង្គំទូលសួរ ១
 រឿងបុគ្គលដែលគេមិនខ្ចីតែងដោយសីល ១ រឿងសង្ឃ-
 សាមគ្គីក្នុងសាសនាព្រះពុទ្ធសីល ១ ។

ចប់ មហាវគ្គ ។

លេខទំព័រ

បីវក្ខន្តក

ប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិការនៅក្រុងភ្នំពេញ... ៦៣

ប្រើប្រាស់វេយ្យាករណ៍... ៦៥

រឿងនិរទេសកម្មរបស់ ខ្ញុំ ខ្ញុំ ខ្ញុំ ខ្ញុំ ខ្ញុំ... ៦៧

និយាយពីរឿងព្រេងនិទានពីបុរាណ... ៧១

និយាយពីសេដ្ឋកិច្ចក្រុងភ្នំពេញ... ៧៣

និយាយពីរឿងព្រេងនិទានពីបុរាណ... ៧៥

និយាយពីរឿងព្រេងនិទានពីបុរាណ... ៧៧

រឿងព្រេងនិទានពីបុរាណ... ៧៩

រឿងព្រេងនិទានពីបុរាណ... ៨១

និយាយពីព្រះដំរីព្រះកោត (ទ្រង់យំ) ថ្មី... ៨៣

ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបាត់បង់... ៨៥

សំណង់ក្នុងមាតិកាទាំងអស់... ៨៧

និយាយពី (ការទ្រង់អនុញ្ញាត) ថ្មី ៦ យ៉ាង... ៨៩

និយាយពីភារកិច្ចរបស់ទេវតា... ៩១

ការសន្មត់ភារកិច្ចរបស់ទេវតា... ៩៣

ការសន្មត់យ៉ាង... ៩៥

ការសន្មត់ភារកិច្ចរបស់ទេវតា... ៩៧

ការសន្មត់ភារកិច្ចរបស់ទេវតា... ៩៩

ការទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកដី (៦ យ៉ាង)... ១០១

ការទ្រង់អនុញ្ញាតទិញសម្រាប់បង់ប្រាក់... ១០៣

រឿងព្រេងនិទាន... ១០៥

និយាយពីព្រឹត្តិការណ៍នៃវិស្វកម្ម... ១០៧

លេខបញ្ជីបញ្ញត្តិកិច្ចការ... ១០៩

រឿងភិក្ខុ ១ រូប (មានស្បែកខ្មៅ)... ១១១

៦១

៦៣

៦៥

៦៧

៧១

៧៣

៧៥

៧៧

៧៩

៨១

៨៣

៨៥

៨៧

៨៩

៩១

៩៣

៩៥

៩៧

៩៩

១០១

១០៣

១០៥

១០៧

១០៩

១១១

រឿងនានាវិសាមញ្ញ... ១១៣

រឿងនានាវិសាមញ្ញ... ១១៥

និយាយពីភិក្ខុប្រាជ្ញាសិវ័យ... ១១៧

ការទ្រង់អនុញ្ញាតនៃសីលធម៌ (សំពត់ ទ្រាម ឆ្មៃ)... ១១៩

ការទ្រង់អនុញ្ញាតសំណង់សម្រាប់ភិក្ខុ... ១២១

ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបាត់បង់... ១២៣

ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រង់បិទទ្រង់... ១២៥

ហេតុដែលធុរកិច្ច... ១២៧

និយាយពីបិទទ្រង់... ១២៩

រឿងទទេស... ១៣១

រឿងភិក្ខុមានធាតុឈឺពោះ... ១៣៣

និយាយពីភិក្ខុម្នាក់... ១៣៥

និយាយពីការឲ្យបាត់បង់ភិក្ខុស្រាប់... ១៣៧

និយាយពីភិក្ខុយសមាទាន... ១៣៩

រឿងព្រេងនិទាន... ១៤១

និយាយពីភិក្ខុម្នាក់... ១៤៣

រឿងព្រេងនិទាន... ១៤៥

មាតិកា ៦ យ៉ាងដែលបានរាយនាម... ១៤៧

ទាននាម... ១៤៩

១១៣

១១៥

១១៧

១១៩

១២១

១២៣

១២៥

១២៧

១២៩

១៣១

១៣៣

១៣៥

១៣៧

១៣៩

១៤១

១៤៣

១៤៥

១៤៧

១៤៩

បរម្យាយក្ខន្តក

រឿងកសិករ... ១៤៧

រឿងអាណាចក្រ... ១៤៩

កិច្ចការនៃយក្ខន្ត... ១៥១

និយាយពីកិច្ចការ... ១៥៣

១៤៧

១៤៩

១៥១

១៥៣

សង្ខេបកថាសង្គហបិដក

លេខទំព័រ

ញឹកធូលីយកិច្ច ឆិយាយអំពីឧទ្ធចក្ខុវិស័យនៃដោតច្ន ២០៣

ឆិយាយអំពីវរក្ខ ៦ យកិច្ច ២០៥

ឆិយាយអំពីជំនុំសង្ឃមាត ៥ ពួកនិងកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃបន្តវគ្គ ២១៣

ឆិយាយអំពីជំនុំសង្ឃមាត ៥ ពួកនិងកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃ១ លវគ្គ ២១៦

ឆិយាយអំពីជំនុំសង្ឃមាត ៥ ពួកនិងកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃវិស័យវគ្គ ២១៧

ការហាមឃាត់ (សណ្ឋានជំនុំសង្ឃ) របស់បុគ្គល ១៖ ឡើង ខ្លះចំនឡើង ២១៨

និស្សារណកម្ម (ការបណ្តេញចេញ) មានពីរយកិច្ច ២២១

ឧសារណកម្ម (ការហាមឃាត់ក្នុងពួក) មានពីរយកិច្ច ២២៣

ឧបេចនិយកម្មដែលជាកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ ២២៥

ឧបេចនិយកម្មដែលជាកម្មប្រកបដោយធម៌ ២៣១

ពាក្យសួររបស់ឧបាលីឡើងអំពីបញ្ជាឆិយកម្មជាដើម ២៣៣

ពាក្យសួររបស់ឧបាលីឡើងអំពីកម្មដែលមិនមែនជាធម៌និយ ២៣៧

ពាក្យសួររបស់ឧបាលីឡើងអំពីកម្មដែលជាធម៌ជាវិនិយ ២៤១

កម្មដែលមិនមែនជាធម៌ជាវិនិយ ២៤៣

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៤៥

ពួកកិច្ចត្រឹមត្រូវនៃគ្រូនិងគ្រូ (ធ្វើ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៤៧

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) ធម្មនិយកម្មប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៤៩

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) ធម្មនិយកម្មប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៥១

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៥៣

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) បញ្ជាឆិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៥៥

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) ឧបេចនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៥៧

ពួកកិច្ចត្រឹមត្រូវនៃគ្រូនិងគ្រូ (វិភាជ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៥៩

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (វិភាជ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៦១

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (វិភាជ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៦៣

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (វិភាជ) ឧបេចនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៦៥

សង្ខេបកថាសង្គហបិដក

លេខទំព័រ

ពួកកិច្ចត្រឹមត្រូវនៃគ្រូនិងគ្រូ (ធ្វើ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៦៧

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៦៩

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៧១

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) បញ្ជាឆិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៧៣

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) ឧបេចនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៧៥

ពួកកិច្ចត្រឹមត្រូវនៃគ្រូនិងគ្រូ (ធ្វើ) ឧបេចនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៧៧

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (វិភាជ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៧៩

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (វិភាជ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៨១

ពួកកិច្ចត្រឹមត្រូវនៃគ្រូនិងគ្រូ (វិភាជ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៨៣

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (វិភាជ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៨៥

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (វិភាជ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៨៧

កិច្ចទាំងឡាយជាពួក (វិភាជ) ឧបេចនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ២៨៩

ក្រាតិកាថា ២៩៣

ភាសម្ព័ន្ធកម្ម

៣០៤

និទានកិច្ច ១ រួចត្រូវសាច្ច ៣

ករណីយល់ឃើញអាចធ្វើជាភាគត្រឹមត្រូវ ៣០៥

ពួកកិច្ចត្រឹមត្រូវនៃគ្រូនិងគ្រូ (វិភាជ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ៣០៩

ករណីយល់ឃើញអាចធ្វើជាភាគត្រឹមត្រូវ ៣១១

ការធ្វើឧបេចនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ៣១៥

ឆិយាយអំពីការបង្កឧបេចនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ៣១៧

ឡើងទំហារកុហារ ៣២៩

អំណាចនឹងការប្រើប្រាស់សិទ្ធិនិងការចាស់នៃធម៌នៃការវិភាជន៍ ៣២៣

ការចាស់នៃធម៌នៃការវិភាជន៍ ៣២៥

គ្រឹះនិទាននៃប្រកបដោយធម៌នៃគ្រូនិងគ្រូ (វិភាជ) ធម្មនិយកម្មនៃប្រកបដោយធម៌ជាដើម ៣២៧

លេខទំព័រ

សមម្ព័ន្ធម្នកថា	៣៤៧
រឿងដំរីដំប្រៃលើរលក្លះយកលេយ្យក	៣៥៧
ព្រះឧបាសកក្នុងព្រះកោសម្ព័ន្ធនៃទ្រឹកម្មមានអភិវឌ្ឍនកម្មជាដើម	៣៥៧
បុគ្គលពោលខុសឆ្គងយក ១៧ យក៏	៣៥៧
បុគ្គលពោលត្រូវឆ្គងយក ១៧ យក៏	៣៦១
ពាក្យសួររបស់មហាជនចំពោះម៉ែ	៣៦៣
ពាក្យសួររបស់វិសាមាមិកាមហា	៣៦៥
(ការធ្វើ) ឧសារណាចម្រុះចោះច្រើក្នុងកិច្ច	៣៦៧
ការធ្វើសង្ឃសាមម្ព័ន្ធ	៣៦៧
សង្ឃសាមម្ព័ន្ធ មានពីរយក៏	៣៧៣
ឧបាសិកាថា	៣៧៥
ឧបាសិកាថា	៣៧៥

